

ΟΜΗΡΟΣ

Θεομένης

Θ. ω

ΣΤ

Ποικιλίας

Ποικιλίας

δουκ' Ομηρου τιν' ιορα

~~12
19~~

~~24
44~~

24 / φαρδευμα
24 / φαρδευμα
24 / φαρδευμα

Δευτέρης Γαίας
Υπεύθυνος Γυμνασίου
Ζέφυρος

Στ. Γιό και Κατωάρο μου
Αλιό Γαίω

Γράψαί με άμεσα

~~Γραμμάτιο~~

Ώρια 18-2-34

Εν Καρδίτσει Θεσσαλία

Γραψί ^{Δευτέρης} Γαίω

^{Β. Η. Γαίω}
Δευτέρης

Δευτέρης

25-10-36

Γραψί Β. Η. Γαίω
28-10-36

Κύριον
Ιωάννην Δευτέρη

Σιμητική ούζη

~~Κοσμίης~~

Κόβ

~~Κοσμίης~~

~~Κοσμίης~~

Ανούτας

Κύρια

Ανούτας

~~Κοσμίης~~

~~Κοσμίης~~

Κοσμίης

Κοσμίης

Κοσμίητες

Δ. ΓΟΥΔΗ

ΚΑΘΗΓΗΤΟΥ ΠΑΡΑ ΤΩ ΔΙΔΑΚΤΕΛΕΙΩ ΤΗΣ Μ. ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ

ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ

VII.

ΟΜΗΡΟΥ ΙΛΙΑΣ

Ο, Π, Ρ, Σ, Τ, Χ, Ψ, Ω.

ΤΟΜΟΣ Β'.

Επιμεληθείς
Ε. Καρδινίου
Βιβλιοθήκη

«Ο Όμηρος είναι το μέγιστον ποιητικόν πνεῦμα τῶν Ἑλλήνων, ἴσως δὲ καὶ συμπάσης τῆς ἀνθρωπότητος» (Erwin Rohde Psyche² σ. 38).

ΕΚΔΟΣΙΣ Ε'

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΝ Π. Α. ΠΕΤΡΑΚΟΥ

1930

25

Ανοθεωρέως

Πάτροκλος δ' ἦρος μὲν Ἀχαιοὶ τε Τρωῶές τε 390
 τεῖχος ἄμφ' ἐμάχοντο θοῶαν ἔκτοθι νηῶν,
 τόφρ' ὃ γ' ἐνὶ κλισίῃ ἀγαπήνορος Εὐρύπυλοιο
 ἦσόν τε καὶ τὸν ἔτερεπε λόγοισ', ἐπὶ δ' ἔλκει λυγροῦ
 φάρομακ' ἀκέσματ' ἔπασσε μελαινάων ὀδυνάων. |
 αὐτὰρ ἐπεὶ δὴ τεῖχος ἐπεσυσμένους ἐνόησεν 395
 Τρωῶας, αὐτὰρ Δαναῶν γένετο Φιφαγή τε φόβος τε,
 δὴ ῥά τόν τ' ὤμωξεν καὶ ἔφω πεπλήρητο μηρῶ
 χερσὶ καταπρηνέσσ', ὀλοφνυρόμενος δ' ἔπος ἤῤα
 »Εὐρύπυλ', οὐκέτι τοι δύναμαι, χατέοντί περ ἔμπτῃς,
 ἐνθάδε παρμενέμεν'· δὴ γὰρ μέγα νεῖκος ὄρωσεν 400
 ἀλλὰ σὲ μὲν θεράπων ποιτεροπέτω, αὐτὰρ ἐγὼ γε
 σπεύσομαι εἰς Ἀχιλῆα, ἵν' ὀτρύνω πολεμίζειν.
 τίς Φοῖδ', εἴ κέν Φοῖ σὺν δαίμονι θυμὸν ὀρίνω
 παρφειπῶν; ἀγαθὴ δὲ παραίφρασίς ἐστιν εἰταίρου.« | †
 τὸν μὲν ἄρ' ὥς φειπόντα πόδες φέρον' αὐτὰρ Ἀχαιοὶ 405
 Τρωῶας ἐπεροχομένους μένον ἔμπεδον, οὐδὲ δύναντο
 πανοσιτέρους περ ἐόντας ἀπώσασθαι παρὰ νηῶν
 οὐδέ ποτε Τρωῶες Δαναῶν ἐδύναντο φάλαγγας
 ῥηξάμενοι κλισίῃσι μυγήμεναι ἠδὲ νέεσσιν.
 ἀλλ' ὥς τε σιάθμῃ δόρου νήιον ἐξιθύσει 410
 τέκτονος ἐν παλάμῃσι δαήμονος, ὅς ῥά τε πάσης
 εὖ φείδῃ σοφίης ὑποθημοσύνησιν Ἀθήνης,
 ὥς μὲν τῶν ἐπὶ Φῖσα μάχῃ τέτατο πτόλεμός τε
 ἄλλοι δ' ἄμφ' ἄλλῃσι μάχῃν ἐμάχοντο νέεσσιν. |
 Ἐκτωρ δ' ἄντ' Αἴαντος ἔφισατο κυδαλίμοιο. 415
 τῷ δὲ μῆς περὶ νηὸς ἔχον πόνον, οὐδὲ δύναντο
 οὐθ' ὃ τὸν ἐξελάσαι καὶ ἐνιποῆσαι πυρὶ νῆα,
 οὐθ' ὃ τὸν ἄρ' ὤσασθαι, ἐπεὶ ῥ' ἐπέλασέ γε δαίμων.
 ἐνθ' οὐα Κλυτίοιο Καλήτορα φαίδιμος Αἴας
 πῦρ ἐς νῆα φέροντα κατὰ σιῆθος βάλε δουρὶ 420
 δούπησεν δὲ πεσῶν, δαλὸς δὲ Φοῖ ἐκπεσε χειρὸς. |
 Ἐκτωρ δ' ὥς ἐνόησεν ἀνεγρὼν ὀφθαλμοῖσιν
 ἐν κονίῃσι πεσόντα νεὸς προπάροιδε μελαινης,
 Τρωσὶ τε καὶ Λυκίοισιν ἐκέκλετο μακρὸν ἄσπας·

- » Τρωῆες καὶ Λύκιοι καὶ Δάρδανοι ἀγχιμαχηταί, 425
 μὴ δὴ πω χάξεσθε μάχης ἐν στεινῇ τῷδε,
 ἀλλ' ὡς Κλυτίοιο σαώσατε, μὴ μιν Ἀχαιοὶ
 τεύχεα συλήσωσι νεῶν ἐν ἀγῶνι πεσόντα. « | 428
- Ἄοργεῖους δ' ὠτρυνε μέγας Τελαμώνιος Αἴας· 560
 » ὦ φίλοι, ἀνέρες ἔστε καὶ αἰδῶα θεῶν ἐνὶ θυμῷ· 561
 αἰδομένων ἀνδρῶν πλέονες σάοι ἢ ἐπέφανται· 563
 φευγόντων δ' οὔτ' ἄο κλέος ὄρονται οὔτε τις ἀλκή. « |
 ὧς ἔφαθ', οἱ δὲ καὶ αὐτοὶ ἀλέξασθαι μενείανον, 565
 ἐν θυμῷ δ' ἐβάλοντο Φέπος, φράξαντο δὲ νῆας 567
 ἔρκει χαλκείῳ ἐπὶ δὲ Ζεὺς Τρώας ἔγειρεν. |
- Τρωῆες δὲ λείονσι Φεφοικίτες ὠμοφάγοισιν 592
 νηυσὶν ἐπεσεύοντο, Διὸς δ' ἐτέλειον ἐφειμάς,
 ὃ σφισιν αἰὲν ἔγειρε μένος μέγα, θέλγε δὲ θυμὸν
 Ἄοργείων καὶ κῦδος ἀπαίνυτο, τοὺς δ' ὀρόθυνεν. 595
 Ἐκτορι γάρ Φοι θυμὸς ἐβούλετο κῦδος ὀρέξαι
 Πριαμίδῃ, ἵνα νηυσὶ κορωνοῖσι θεσπιδαῖς πῦρ
 ἐμβάλοι ἀκάματον, Θέτιδος δ' ἐξαΐσιον ἀρῆν
 πᾶσαν ἐπικορήνεια· τὸ γὰρ μένε μητιέτα Ζεὺς,
 νηὸς καιομένης σέλας ὀφθαλμοῖσι Φιδέσθαι· 600
 ἐξ γὰρ δὴ τοῦ ἔμελλε παλίοξιν παρὰ νηῶν
 θησέμεναι Τρώων, Δαναοῖσι δὲ κῦδος ὀρέξειν.
 τὰ φρονέων νήεσσιν ἔπι γλαφυροῦσιν ἔγειρεν
 Ἐκτορα Πριαμίδην, μάλα περ μεμαῶτα καὶ αὐτόν. |
 μαίνεται δ', ὡς ὅτ' Ἄρης ἐγγέσπαλος ἢ ὄλοδον πῦρ 605
 οὔρουσι μαίνηται βαθέης ἐν τάφροσιν ὕλης·
 ἀφλοισμὸς δὲ περὶ στόμα γίγνεται, τῷ δὲ Φοι ὅσσε
 λαμπέσθην βλοσυροῦσιν ὑπ' ὀφρούσιν, ἀμφὶ δὲ πῆληξ
 σμερδαλέον κροτάφοισι τινάσσειτο μαρναμένοιο. | 609
 καὶ ὃ ἔθελεν ὀῆξαι σίχας ἀνδρῶν, πειρητιζῶν, 615
 ἢ δὴ πλείστον ὄμιλον ὄρα καὶ τεύχε' ἄοριστα·
 ἀλλ' οὐδ' ὡς δύνατο ὀῆξαι, μάλα περ μενεαίων·
 ἴσχον γὰρ πυργηδὸν ἀρηρότες, ἥντε πέτρῃ
 ἠλίβατος μεγάλη, πολίτης ἀλὸς ἐγγυὲς εὐῶσα,
 ἢ τε μένει λιγέων ἀνέμων λαυρηρὰ κέλευθα 620
 κύματά τε τροφόνετα, τὰ τε προσερεύεται αὐτήν·
 ὡς Δαναοὶ Τρώας μένον ἐμπεδον οὐδὲ φέβοντο. |
 αὐτὰρ ὁ λαμπόμενος πυρὶ πάντοθεν ἐνθόρ' ὄμιλον,
 ἐν δ' ἔπεσ', ὡς ὅτε κῦμα θεῶν ἐν νηὶ πέσῃσιν

λάβρον ὑπὸ νεφέων ἀνεμοστρεφές· ἦ δέ τε πᾶσα
 ἄγρη ὑπεκρούφθη, ἀνέμοιο δὲ δεινὸς ἀήτη
 ἰσιῶν ἐμβρομέται, τρομέουσι δέ τε φρένα νᾶνται
 δεδφιώτες· τυτθὸν γὰρ ὑπέκ θανάτιο φέρονται
 ὧς ἐδαΐζετο θυμὸς ἐνὶ στήθεσσιν Ἀχαιῶν. | —————
 αὐτὰρ ὃ γ' ὧς τε λέων ὀλοόφρων βουσὶν ἐπελθὼν,
 αἴ ῥά τ' ἐν εἰαμενῇ ἔλεος μέγαλοιο νέμονται
 μυρίαί, ἐν δέ τε τῆσι νομεὺς οὐ πάφα Φειδῶς
 θηοὶ μαχέσασθαι Φέλικος βοὸς ἀμφὶ φονῆσιν.
 ἦτοι ὃ μὲν πρῶτησι καὶ ὑστατήσιν βόεσσι
 αἶεν ὁμοῦ σιχάει, ὃ δέ τ' ἐν μέσσησιν ὀρούσας
 βοῶν ἔδει, αἶ δέ τε πᾶσαι ὑπέτρεσαν· ὧς τότε Ἀχαιοὶ
 θεσπεσίως ἐφόβηθεν ὑφ' Ἐκτορι καὶ Διὶ πατρί. | /
 εἰσωποὶ δ' ἐγένοντο νεῶν, περὶ δ' ἔσχεθον ἄκρα
 νῆες, ὅσαι πρῶται Φεφούατο· τοὶ δ' ἐπέχρυτο.
 Ἀργεῖοι δὲ νεῶν μὲν ἐχώρησαν καὶ ἀνάγκη
 τῶν πρωτέων, αὐτοῦ δὲ παρὰ κλησίσθιν ἔμειναν
 ἄθροοι, οὐδ' ἐκέδασθεν ἀνὰ στρατόν, ἔσχε γὰρ αἰδῶς
 καὶ δφείος· ἀζηγῆς γὰρ ὁμόκλεον ἀλλήλοισιν. | ✓
 οὐδ' ἄρ' εἶτ' Αἴαντι μεγαλήτορι Φάνδανε θυμῷ
 ἐστάμεν, ἔνθα περ ἄλλοι ἀφείσασαν νῆες Ἀχαιῶν·
 ἀλλ' ὃ γε νηῶν ἔκρη ἐπώχτειτο μακρὰ βιβάσθων,
 νόμας δὲ ξυστὸν μέγα ναύμαχον ἐν παλάμῃσιν,
 κολλητὸν βλήτροισι, δυοκαΐφεικοσίπηχυ.
 ὧς δ' οἱ ἀνήρ ἵπποισι κελητίζειν ἐν Φειδῶς,
 ὅς τ' ἐπεὶ ἐκ πολέων πίσυρας συναίρεται ἵππους,
 σεύας ἐκ πεδίοιο μέγα προτὶ Φάστν δῆται
 λαοφόρον καθ' ὁδόν· πολέες δὲ Φε θηήσαντο
 ἀνέρες ἠδὲ γυναῖκες· ὃ δ' ἔμπεδον ἀσφαλῆς αἰεὶ
 θρόσσκων ἄλλοτ' ἐπ' ἄλλον ἀμείβεται, οἳ δὲ πέτονται·
 ὧς Αἴας ἐπὶ πολλὰ θοάων ἔκρη νηῶν
 φοίταε μακρὰ βιβάς, φωνὴ δὲ Φοι αἰθέρ' ἔκτανεν.
 αἰεὶ δὲ σμεροδὸν βοόων Δαναοῖσι κέλενεν
 νησί τε καὶ κλισίῃσιν ἀμυνέμεν. | οὐδὲ μὲν Ἐκτωρ
 μίμνεν ἐνὶ Τρώων ὁμάδῳ πύκα θωρηκτιῶν·
 ἀλλ' ὧς τ' ὀρνίθων πετεινῶν αἰετὸς αἰθῶν
 Φέθνος ἐφορμάεται, ποταμὸν πάρα βοσκομενάων,
 χηνῶν ἠγεράνων ἠὲ κύνων δουλιχοδείρων,
 ὧς Ἐκτωρ ἴθυσε νεὸς κναοπρόφοιο

- ἀντίος ἀίξας· τὸν δὲ Ζεὺς ὄσεν ὄπισθεν
 χειρὶ μάλα μεγάλῃ, ὄτρυνε δὲ λαὸν ἅμ' αὐτῷ. | 695
- αὔτις δὲ δοριμεῖα μάχῃ παρὰ νηυσὶν ἐτύχθη·
 φαίης κ' ἀκμηῆτας καὶ ἀτειρέας ἀλλήλοισιν
 ἄντεσθ' ἐν πολέμῳ· ὥς ἐσσυμένως ἐμάχοντο.
 τοῖσι δὲ μαρναμένοισιν ὄδ' ἦν νόος· ἦ τοι Ἄχαιοι
 οὐκ ἔφασαν φεύξεσθαι ὑπέκ κακοῦ, ἀλλ' ὀλέεσθαι, | 700
- Τρωσὶ δὲ Φέλπετο θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι Φεκάστου
 νῆας ἐνπιρρήσειν κτενέειν θ' ἥρωας Ἀχαιούς. |
 οἱ μὲν τὰ φρονέοντες ἐφέστασαν ἀλλήλοισιν·
 Ἐκτωρ δὲ πρόμνης νεὸς ἤψατο ποντοπόροιο,
 καλῆς ὠκυάλου, ἣ Πρωτεσίλαον ἔνεικεν | 705
- ἐς Τροίην, οὐδ' αὔτις ἀπήγαγε πατρίδα γαίαν. |
 τοῦ περ δὴ περὶ νηὸς Ἀχαιοὶ τε Τρωῆές τε
 δήροον ἀλλήλους αὐτοσχεδόν· οὐδ' ἄρα τοί γε
 τόξων αἰκᾶς ἀμφὶς μένον οὐδέ τ' ἀκόντων,
 ἀλλ' οἳ γ' ἐγγύθεν ἰσάμενοι ἕνα θυμὸν ἔχοντες | 710
- ὀξέσι δὴ πελέκεσσι καὶ ἀξίνῃσι μάχοντο
 καὶ ξίφεσιν μεγάλοισι καὶ ἔγχεσιν ἀμφιγύοισιν. *διχοτόμους.*
 πολλὰ δὲ φάσγανα καλὰ μελάνδετα κωπήνεντα
 ἄλλα μὲν ἐκ χειρῶν χαμάδις πέσον, ἄλλα δ' ἀπ' ὤμων
 ἀνδρῶν μαρναμένων· ὅτε δ' αἵματι γαῖα μέλαινα. | 715
- Ἐκτωρ δὲ πρόμνηθεν ἐπεὶ λάβεν, οὐχὶ μεδίει
 ἀφλαστον μετὰ χερσὶν ἔχων, Τρωσὶν δὲ κέλευεν·
 »οἴσετε πῦρ, ἅμα δ' αὐτοὶ ἀΦολλέες ὄρουσι· αὐτήν·
 νῦν ἡμῖν πάντων Ζεὺς ἄξιον ἤμαρ ἔδωκεν,
 νῆας ἐλεῖν, αἱ δεῦρο θεῶν ἀΦέκητι μολοῦσαι | 720
- ἡμῖν πῆματα πολλὰ θέσαν, κακότητι γερόντων,
 οἳ μ' ἐθέλοντα μάχεσθαι ἐπὶ πρυμνῆσι νέεσσι
 αὐτὸν τ' ἰσχανάσκον ἐρητύοντό τε λαόν.
 ἀλλ' εἰ δὴ ὅα τότε βλάβιτε φρένας εὐρύοπα Ζεὺς
 ἡμετέρας, νῦν αὐτὸς ἐποιτύνει καὶ ἀνώγει.» | 725
- ὣς ἔφαθ', οἳ δ' ἄρα μᾶλλον ἐπ' Ἀργείοισιν ὄρουσαν.
 Αἴας δ' οὐκέτ' ἔμιμνε· βιάζετο γὰρ βελέεσσι·
 ἀλλ' ἀνεχάζετο τυτθόν, δίομενος θανέεσθαι,
 θοῆνν ἔφ' ἐπταπόδην, λίπε δ' ἴκρια νηὸς ἔΦισης. |
 ἐνθ' ἄρ' ὄϊγ' ἐστήκει δεδοκημένος, ἔρχει δ' αἰεὶ | 730
- Τρωῆας ἄμυνε νεῶν, ὅς τις φέροι ἀκάματον πῦρ·
 αἰεὶ δὲ σμερδὸν βοόων Δαναοῖσι κέλευεν·

«ὦ φίλοι ἦρωες Δαναοί, θεράποντες Ἄρηος,
 ἄνδρες ἔστε, φίλοι, μνήσασθε δὲ θούριδος ἀλκῆς·
 ἢ ἐτινάς φαμεν ἔμμεν ἀοσητηῆρας ὀπίσσω,
 ἢ ἐτι τεῖχος ἄρειον, ὃ κ' ἀνδράσι λοιγὸν ἀμύναι ;
 οὐ μὲν τι σχεδὸν ἔστι πόλις πύργοισ' ἀραουῖα,
 ἢ κ' ἀπαμυννᾷμεσθ' ἑτεροαλκία δῆμον ἔχοντες·
 ἀλλ' ἐν γὰρ Τρώων πεδίῳ πύκα θωρηκτιῶν,
 πόντιω κεκλιμένοι, ἐκὰς ἤμεθα πατρίδος αἴης·
 τῷ ἐν χερσὶ φόως, οὐ μελιχίη πολέμοιο.»

735

740

Handwritten: Αἰετομοιοίον
 ΙΛΙΑΔΟΣ Π. Πάτροκλος
 20-2-34 Πάτροκλος

ὣς οἱ μὲν περὶ νῆος ἐνσοέλμοιο μάχοντο.
 Πάτροκλος δ' Ἀχιλῆι παρίστατο, ποιμένη λαόν,
 δάκρυα θεομὰ χέων ὥς τε κρήνη μελάνυδρος,
 ἢ τε κατ' αἰγίλιπος πέτρης δνοφερόν χέει ὕδωρ.
 τὸν δὲ Φιδὼν ὤκτιρε ποδάργης διὸς Ἀχιλλεύς,
 κατ' μιν φωνήσας Φέπεια πτερόεντα προσηύδα· |

5

«τίπε δεδάκρυσαι, Πατρόκλεες, ἦντε κούρη
 νηπίη, ἢ θ' ἅμα μητρὶ θεοῦσ' ἀνελέσθαι ἀνώγει,
 εἰανοῦ ἀπτομένη, καὶ τ' ἐσουμένην κατερούκει,
 δικροδέσσοα δέ μιν ποτιδέσκειται, ὄφρ' ἀνέληται·
 τῇ Φίκελος, Πάτροκλε, τέρεν κατὰ δάκρυον εἴβεις.
 ἢ ἐτι Μυρμιδόνεσσι πιφαύσκειαι ἢ ἐμοὶ αὐτῷ ;
 ἢ ἐτιν' ἀγγελίην Φθίης ἔξ ἔκλυες οἶος ;
 ζῶειν μὰν ἔτι φασὶ Μενοίτιον, Ἄκτορος υἱόν,
 ζῶει δ' Αἰακίδης Πηλεὺς μετὰ Μυρμιδόνεσσιν,
 τῶν κε μάλ' ἀμφοτέρων ἀγαχοίμεθα τεθνηῶτων.
 ἢ ἐσὺ γ' Ἀργείων ὀλοφύρεαι, ὡς ὀλέγονται
 νηυσὶν ἐπι γλαφυροῆσιν ὑπερβασίης ἔνεκα σφῆς ;
 ἔξαυδα, μὴ κεῦθε νόσφ', ἵνα Φεῖδομεν ἄμφω.» |

10

15

τὸν δὲ βαρὺ στενάχων προσέφησ, Πατρόκλεες ἱππεῦ·
 «ὦ Ἀχιλεῦ, Πηλῆος υἱέ, μέγα φέροται Ἄχαιῶν,
 μὴ νεμέσῃ τοῖον γὰρ ἄχος βεβήκεν Ἀχαιοῦς.
 οἱ μὲν γὰρ δὴ πάντες, ὅσοι πάρος ἦσαν ἄριστοι,
 ἐν νηυσὶν κέαται βεβλημένοι οὐτάμενοί τε.
 βέβληται μὲν ὁ Τυδεΐδης κρατερὸς Διομήδης,

20

25

οὔτασται δ' Ὀδυσσεὺς δουρικλυτὸς ἢ δ' Ἀγαμέμνων,
βέβληται δὲ καὶ Εὐρύπυλος κατὰ μῆρόν οἱ σιῶ. |

τοὺς μὲν τ' ἱητροὶ πολυφάρμακοι ἀμφιπέρονται,
ἔλκε' ἀκειόμενοι· σὺ δ' ἀμήχανος ἔπλε', Ἀχιλλεῦ.
μὴ ἐμέ γ' οὖν οὗτός γε λάβοι χόλος, ὃν σὺ φυλάσσεις,

30

αἶναρέτη! τί σέ' ἄλλος ὀνήσεται ὀνήγονός περ,
αἶ κε μὴ Ἀργείοισιν ἀΦεικέα λοιγὸν ἀμύνης;
νηλεές, οὐκ ἄρα σοὶ γε πατήρ ἔεν ἱππότα Πηλεὺς,
οὐδὲ Θέτις μήτηρ· γλαυκὴ δέ σε τίκτε θάλασσα
πέτραι τ' ἠλίβατοι, οὗτοι τοι νόος ἐστὶν ἀπηγής. |

35

εἰ δέ τινα φρεσὶ σῆσι θεοπροπίην ἀλεείνεις
καὶ τινά τοι πάο Ζηγὸς ἐπέφραδε πότνια μήτηρ,
ἀλλ' ἐμέ περ προσεὶ ὄχ' ἅμα δ' ἄλλον λαὸν ὄπασσον
Μυρμιδόνων, ἣν ποῦ τι φῶς Δαναοῖσι γένωμαι.

40

δὸς δέ μοι ὤμουιν τεὰ τεύχεα θωρηχθῆναι,
αἶ κ' ἐμὲ σοὶ Φίσκοντες ἀπόσχονται πολέμοιο
Τρῶες, ἀναπνεύσωσι δ' ἀρήιοι νῆες Ἀχαιῶν
τειρόμεγοι· ὀλίγη δέ τ' ἀγάπνευσις πολέμοιο.

ῥῆα δέ κ' ἀκμηῆτες κεκμηότας ἄνδρας ἀντιῆ
ὄσαιμεν προσι΄ Φάστν νεῶν ἅπο καὶ κλισιάων. | X

45

ὣς φάτο λισσόμενος μέγα νήπιος· ἦ γὰρ ἔμελλεν
Φοῖ αὐτιῶ θανάτιόν τε κακὸν καὶ κῆρα λίσσεται. |
τὸν δὲ μέγ' ὄχθησας προσέφη πόδας ὠκὺς Ἀχιλλεὺς·

»ὦ μοι, διογενὲς Πατρόκλεες, οἷον ἔΦειπες!

οὔτε θεοπροπίης ἐμπάζομαι, ἦντινα Φοῖδα,
οὔτε τί μοι πάο Ζηγὸς ἐπέφραδε πότνια μήτηρ·
ἀλλὰ τόδ' αἰνὸν ἄχος κρηδίην καὶ θυμὸν ἱξάνει,

50

ὅπποτε δὴ τὸν ὁμοῖον ἀνὴρ ἐθέλησιν ἀμέροισι
καὶ γέρας ἄψ ἀφελέσθαι, ὃ τε κράτει προσβεβήκη·
αἰνὸν ἄχος τό μοι ἐστίν, ἐπεὶ πάθον ἄλγεα θυμῶ.

55

κούρη, ἦν ἄρα μοι γέρας ἔξελον νῆες Ἀχαιῶν,
δουρὶ δ' ἐμῶ κτεάτισσα, πόλιν εὐτειχεά πέσσας,
τὴν ἄψ ἐκ χειρῶν ἔλετο κρείων Ἀγαμέμνων
Ἀτρεΐδης ὡς εἴ τιν' ἀτίμητον μεταγάστην. |

ἀλλὰ τὰ μὲν προτετύχθαι ἔασσομεν· οὐδ' ἄρα πως ἦν
ἀσπερχές κεχολῶσθαι ἐνὶ φρεσίν· ἦ τοι ἔφην γε
οὐ ποῖν μνηστῆρῶν καταπαυσέμεν, ἀλλ' ὅτε κεν δὴ
νῆας ἐμὰς ἀφίκηται ἀντιῆ τε πτόλεμός τε.

60

τὴν γ' ὁμοῖον μὲν ἐμὰ κλυτὰ τεύχεα δῶθι.

- ἄρχε δὲ Μυρμιδόγεσσι φιλοπολέμοισι μάχεσθαι, 65
 εἰ δὴ κῦάνεον Τρώων νέφος ἀμφιβέβηκεν
 νηυσὶν ἐπικρατέως, οἳ δὲ ὀηγιῦνι θαλάσσης
 κεκλίεται, χώρης ὀλίγην ἔτι μοῖραν ἔχοντες. 68
 ἀλλὰ καὶ ὣς, Πάτροκλε, νεῶν ἀπὸ λοιγὸν ἀμύνων 80
 ἔμπεσ' ἐπικρατέως, μὴ δὴ πυρὸς αἰθομέριοι
 νῆας ἐνιπρήσωσι, φίλον δ' ἀπὸ γόστον ἔλωνται.
 πείθεο δ' ὡς κέ τ' ἐγὼ μῦθον τέλος ἐν φρεσὶ θεῶν 83
 ἐκ νηῶν ἐλάσας ἵμεναι πάλιν· εἰ δέ κεν αὐ τοι 87
 δῶν κῦδος ἀρέσθαι ἐρίγδουπος πόσις Ἕρκης,
 μὴ σὺ γ' ἀνευθεν ἑμεῖο λιλαιέσθαι πολεμίζων
 Τρωσὶ φιλοπολέμοισιν· ἀτιμότερον δέ με θήσεις. 90
 μῆδ' ἐπαγαλλόμενος πολέμῳ καὶ δημοιῆτι,
 Τρωῶς ἐναιρόμενος προτὶ Φίλιον ἠγεμονεύειν,
 μὴ τις ἀπ' Οὐλύμιοι θεῶν αἰεγεγετάων
 ἐμβήῃ· μάλα τούς γε φιλεῖ Φεκάφεργος Ἀπόλλων! 95
 ἀλλὰ πάλιν τροπᾶσθαι, ἐπεὶ φάος ἐν νήεσσιν 96
 θήης, τοὺς δ' ἑᾶν πεδίον κάτω δηριᾶσθαι. 101
 ὡς οἳ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον,
 Αἴας δ' οὐκέτ' ἔμιμνε· βιάζετο γὰρ βελέεσσιν·
 δάμνα μιν Ζηγρός τε νόος καὶ Τρωῶες ἀγανοὶ
 βάλλοντες· δ' Φεινήν δὲ περὶ κροτάφοισι φαινή
 πήληξ βαλλομένη καναχὴν ἔχε, βάλλετο δ' αἰεὶ 105
 κάπ φάλαρ' εὐποίηθ'· ὃ δ' ἀριστερὸν ὄμον ἔκαμνεν,
 ἔμπεδον αἶεν ἔχων σάκος αἰόλον· οὐδ' ἐδύνατο
 ἀμφ' αὐτῷ πελεμίξαι ἐρείδοντες βελέεσσιν.
 αἰεὶ δ' ἀργαλέῳ ἔχει ἄσθματι, καὶ δέ Φοι ἰδρῶς
 πάντοθεν ἐκ μελέων πολὺς ἔρρεεν, οὐδέ πη εἶχεν 110
 ἀμπνεῦσαι· πάντη δὲ κακὸν κακῷ ἐστήρικτο. 115
 ἔσπετε νῦν μοι, Μοῦσαι Ὀλύμπια δόματ' ἔχουσαι,
 ὅπως δὴ πρῶτον πῦρ ἔμπεσε νηυσὶν Ἀχαιῶν.
 Ἐκίωρ Αἴαντος δόρυ μείλιον ἄχι παρασιὰς
 πληξ' ἄορι μεγάλῳ, αἰχμῆς παρὰ κανλὸν ὀπισθεν, 115
 ἀντικρὺ δ' ἀπάραξε· τὸ μὲν Τελαμώνιος Αἴας
 πῆλ' αὐτως ἐν χειρὶ νόλον δόρυ· τῆλε δ' ἀπ' αὐτοῦ
 αἰχμὴ χάλκειη χαμάδις βόμβησε πεσοῦσα.
 γινῶ δ' Αἴας κατὰ θυμὸν ἀμύμονα, ὄγρησέν τε,
 ἔργα θεῶν, ὃ ὅρα πάγχυ μάχης ἐπὶ μῆδεα κείρον 120
 Ζεὺς ὑψιβρομέτης, Τρώεσσι δὲ βούλετο νίκη·

χάζετο δ' ἐκ βελέων. τοὶ δ' ἔμβαλον ἀκάματον πῦρ
 νηὶ θοῇ τῆς δ' αἶψα καὶ ἄσβεστη κέχυτο φλόξ. |
 ὣς τὴν μὲν προμνήν πῦρ ἄμφεπεν· αὐτὰρ Ἀχιλλεὺς
 μηρῷ πληξάμενος Πατροκλέα προσέφειπεν·

125

»ὄρσοο, διογενὲς Πατροκλέες, ἱπποκέλευθε·
 λεύσω δὴ παρὰ νηυσὶ πυρὸς δηλοιο Φιωῆν
 μὴ δὴ νῆας ἔλωσι καὶ οὐκέτι φυγὰ πέλωνται!
 δῦσοο τεύχεα θάσσοο, ἐγὼ δέ κε λαὸν ἀγείρω.» |

ὣς φάτο, Πάτροκλος δὲ κορύσσετο νόροπι χακκῶ.
 κνημίδας μὲν ποῶτα περὶ κνήμησιν ἔθηκεν
 καλὰς, ἀργυρέοισιν ἐπισφουρίοισ' ἀραουρίας·
 δεύτερον αὖ θώρηκα περὶ στήθεσσιν ἔδυνεν
 ποικίλον ἀστερόεντα ποδώκεος Αἰακίδαο.

130

ἀμφὶ δ' ἄρ' ὣμοισιν βάλετο ξίφος ἀργυροῦλλον
 χάλκεον, αὐτὰρ ἔπειτα σάκος μέγα τε σιβαρόν τε·
 κρατὶ δ' ἐπ' ἰφθίμῳ κνήρην ἐτύκτον ἔθηκεν
 ἱππουρίν· δφεινὸν δὲ λόφος καθύπερθεν ἔρεπεν.
 εἶλετο δ' ἄλκιμα δοῦρε, τὰ Φοῖ παλάμηφιν ἀρήρει.

135

ἔγχος δ' οὐχ ἔλετ' οἷον ἀμύμονος Αἰακίδαο,
 βοῖθὴν μέγα σιβαρόν· τὸ μὲν οὐ δύνατ' ἄλλος Ἀχαιῶν
 παλλέμεν, ἀλλὰ μιν οἷος ἐπίστατο πῆλαι Ἀχιλλεύς,
 Πηληιάδα μελίην, τὴν πατρὶ φίλῳ πόσε Χείρων
 Πηλίων ἐκ κορυφῆς, φόνον ἔμμεναι ἠρώεσσιν. |

140

ἵππους δ' Αἰτομέδοντα θοῶς ζευγνύμεν ἄνωγεν,
 τὸν μετ' Ἀχιλλῆα ὀψέξορα τίε μάλιστα,
 πιστότατος δὲ Φοῖ ἔοξε μάχῃ ἐν μείναι ὁμοκλήν.
 τῷ δὲ καὶ Αἰτομέδων ὑπάγε ζυγὸν ὤκεας ἵππους,
 Ξάνθον καὶ Βαλίων, τὼ ἅμα πνοιῆσι πέτεσθην,
 τοὺς ἔτεζε Ζεφύρω ἀνέμῳ Ἀρπυια Ποδάροη,
 βοσκομένη λειμῶνι παρὰ ὄσον Ὀκεανοῖο.

145

ἐν δὲ παρηγοίῃσιν ἀμύμονα Πήδασον ἴει,
 τὸν ῥά ποι' Ἡετιῶνος ἐλὸν πόλιν ἤγαγ' Ἀχιλλεύς,
 ὃς καὶ θνητὸς ἐὼν ἐπεθ' ἵπποισ' ἀθανάτοισιν. |

150

Μυρμιδόνας δ' ἄρ' ἐποιχόμενος θώρηξεν Ἀχιλλεύς
 πάντας ἀνὰ κλισίας σὺν τεύχεσιν· οἱ δὲ λύκοι ὡς
 ὠμοφάγοι, τοῖσιν τε περὶ φρεσὶν ἄσπετος ἀλκή,
 οἳ τ' ἔλαφον κροαὸν μέγαν οἴρεσι δηώσαντες
 δαπτοῦσιν· κᾶσιν δὲ παρήμον αἵματι φοινόν·
 καὶ τ' ἀγελήδον ἴασιν ἀπὸ κοίτης μελανόδρου

155

160

λάροντες γλώσσοι Φαραῖῃσιν μέλαν ὕδωρ
 ἄκρον, ἐρηνόγρομοι φόνον αἵματος· ἐν δέ τε θυμὸς
 στήθεσιν ἄτρομός ἐστι, περιστένεται δέ τε γαστήρ
 τοῖσι Μυρμιδόνων ἠγήτορες ἠδὲ μέδοντες
 ἄμφ' ἀγαθὸν θεράποντα ποδώκεος Αἰακίδαο 165

ῥῶοντ'. | ἐν δ' ἄρα τοῖσιν ἀρήμιος ἴσται Ἀχιλλεύς,
 ὀτρύνων ἵππους τε καὶ ἀνέρας ἀσπιδιώτας 167

» Μυρμιθόνες, μή τις μοι ἀπειλάων λελαθέσθω,
 ἅς ἐπὶ νηυσὶ θοῆσιν ἀπειλέετε Τρώεσιν 200

πάνθ' ὑπὸ μνηϊθμόν, καὶ μ' ἠμίεσθε Φέκαστος·
 ὄσχετις Πηλέος νιέ, χόλω ἄρα σ' ἔτρεφε μήτηρ!
 νηλεές, ὅς παρὰ νηυσὶν ἔχεις ἀφέκοντας εἰταίρους!
 Φοῖαδὲ περ σὺν νηυσὶ νεώμεθα ποντοπόροισιν 205

αὐτῖς, ἐπεὶ δά τοι ὧδε κακὸς χόλος ἔμπεσε θυμῷ.
 ταῦτά μ' ἀγειρόμενοι θαμ' ἐβάζετε· νῦν δὲ πέφανται
 φυλόπιδος Φέρον ἰσχυρῆς, τοῦ προῖν περ ἔρασθε.
 ἔνθα τις ἄλκιμον ἦτορ ἔχων Τρώεσσι μαχέσθω. | B

ὧς Φειπὼν ὠτιουγε μένος θυμὸν τε Φεκάστου,
 μᾶλλον δὲ σίγῃς ἄρθεν, ἐπεὶ βασιλῆος ἄκουσαν. 210

ὧς δ' ὅτε τοῖχον ἀνῆρ ἀράρη πυκνιόισι λίθοισιν
 δώματος ὑψηλοῖο, βίας ἀνέμων ἀλεινῶν,
 ὧς ἄραρον κόρυθές τε καὶ ἀσπίδες ὀμφαλόεσσαι.
 ἀσπίς ἄρ' ἀσπίδ' ἔρειδε, κόρυς κόρυν, ἀνέρα δ' ἀνήρ· 215

ψαῦον δ' ἵπποκομοὶ κόρυθες λαμπροῖσι φάλοισιν
 νεύοντων· ὧς πυκνοὶ ἐφέστασαν ἀλλήλοισιν. |
 πάντων δὲ προπάροιντε δὴ ἀνέρε θωρήσοντο,
 Πάτροκλός τε καὶ Αἰτομέδων, ἓνα θυμὸν ἔχοντες,
 πρόσθεν Μυρμιδόνων πολεμιζέμεν. | αὐτὰρ Ἀχιλλεύς 220

βῆ ὃ' ἵμεν ἐς κλισίην, χηλοῦ δ' ἀπὸ πῶμ' ἀνόγειν
 καλῆς δαιδαλέης, τὴν Φοῖ Θέτις ἀργυρόπεζα
 θῆκε· ἐπὶ νῆος ἄγεσθαι, ἐν πλήσασα χιτώνων
 χλαϊνάων τ' ἀνεμοσκεπέων Φούλων τε ταπήτων. 225

ἔνθα δὲ Φοῖ δέπας ἔσχε τετυγμένον, οὐδέ τις ἄλλος
 οὔτ' ἀνδρῶν πίνεσκεν ἀπ' αὐτοῖ' αἶθοπα Φοῖνον,
 οὔτε τρώ σπένδεσκε θεῶν, οἷ μὴ Διὶ πατρί.
 τό ῥα τότε· ἐκ χηλοῖο λαβὼν ἐκάθηρε θεεῖω
 πρῶτον, ἔπειτα δὲ νῆρ' ὕδατος καλῆσι ῥοῆσιν,
 νῆρατο δ' αὐτὸς χεῖρας, ἀφύσσατο δ' αἶθοπα Φοῖνον. 230

εὔχετ' ἔπειτα στὰς μέσῳ ἔρκει, λείβε δὲ Φοῖνον

οὐρανὸν εἰσανιδῶν· Δία δ' οὐ λάθε τεροπικέρανον· |

» Ζεῦ Φάνα, Δωδωναίε, Πελασγικέ, τηλόθι ναίων,
Δωδώνης μεδέων δυσχειμέρον· ἀμφὶ δὲ Σελλοὶ
σοὶ ναίουσ' ὑποφῆται ἀνιπτόποδες χαμαιεῦναι. 235

ἦ μὲν δὴ ποί' ἐμὸν Φέπος ἔκλυες εὐξαμένοιο,
τίμησας μὲν ἐμέ, μέγα δ' ἕρασ λαὸν Ἀχαιῶν,
ἦ δ' ἔτι καὶ νῦν μοι τόδ' ἐπικροήηρον ἔΦέλωδω·
αὐτὸς μὲν γὰρ ἐγὼ μενέω νηῶν ἐν ἀγῶνι,
ἀλλ' ἔταρον πέμπω πολέσιν μετὰ Μυρμιδόνεσσι 240

μάρασθαι. τῷ κῦδος ἅμα πρόες, εὐρύοπα Ζεῦ,
θάροσνον δέ Φοι ἦτορ ἐνὶ φρεσίν, ὄφρα καὶ Ἐκτωρ
Φείσεται ἢ ῥα καὶ οἶος ἐπίσσηται πολεμίζειν
ἡμέτερος θεράπων ἢ Φοι τότε χεῖρες ἄπτοι
μαίνονθ', ὀππότε ἐγὼ περ ἴω μετὰ μῶλον Ἄσθης. 245

αὐτὰρ ἐπεὶ κ' ἀπὸ ναῦφι μάχην ἐνοπήν τε δίηται,
ἀσκηθῆς μοι ἔπειτα θεῶς ἐπὶ νῆας ἵκοιτο
τεύχεσί τε ξὺν πᾶσι καὶ ἀγχεμάχοισ' ἐτάροισιν. « |

[ὡς ἔφατ' εὐχόμενος, τοῦ δ' ἔκλυε μητίετα Ζεὺς.
τῷ δ' ἕτερον μὲν ἔδωκε πατήρ, ἕτερον δ' ἀνένευσεν·
νηῶν μὲν Φοι ἀπώσασθαι πόλεμόν τε μάχην τε
δῶκε, σάον δ' ἀνένευσε μάχης ἔξ ἀπονέεσθαι. |

ἢ τοι ὁ μὲν σπείσας τε καὶ εὐξάμενος Διὶ πατρὶ
ἄρ κλισίην εἰσηλθε, δέπας δ' ἀπέθηκ' ἐνὶ χηλῶ,
στῆ δὲ πάροιδ' ἐλθὼν κλισίης, ἔτι δ' ἤθελε θυμῷ
εἰσφιδέμεν Τρώων καὶ Ἀχαιῶν φύλοπιν αἰνήν. | 255

οἱ δ' ἅμα Πατρόκλω μεγαλήτορι θωροηχθέντες
ἔστιχον, ὄφρ' ἐν Τρωσὶ μέγα φρονέοντες ὄρουσαν.
αὐτίκα δὲ σφήμεσσι ΦεΦοϊκότες ἐξεχέοντο 260

εἰνοδίοισ', οὓς παῖδες ἐριδμαίνωσιν ἔθοντες,
νηπίαχοι ξυγὸν δὲ κακὸν πολέεσσι τιθεῖσιν. 262

τοὺς δ' εἴ περ παρὰ τίς τε κίων ἄνθρωπος ὀδίτης
κινήσῃ ἄΦέκων, οἱ δ' ἄλκιμον ἦτορ ἔχοντες
πρόσω πᾶς πέτεται καὶ ἀμύνει Φοῖσι τέχεσσι. 265

τῶν τότε Μυρμιδόνες κραδίην καὶ θυμὸν ἔχοντες
ἐκ νηῶν ἔχέοντο· βοῆ δ' ἄσβεστος ὀρώρει. |

Πάτροκλος δ' ἐτάροισιν ἐκέκλετο μακρὸν ἄσας·

» Μυρμιδόνες, ἔταροι Πηληιάδεω Ἀχιλλῆος,
ἀνέρες ἔστε, φίλοι, μήσασθε δὲ θούριδος ἀλκῆς, 270

ὡς ἂν Πηλεΐδην τιμήσομεν, ὃς μέγ' ἄριστος

Ἐργείων παρὰ νηοὶ καὶ ἀγγέμαχοι θεράποντες,
 γυνῶ δὲ καὶ Ἀτρεΐδης εὐρὸν κορείων Ἀγαμέμνων
 Φῆν ἄτην, ὅ τ' ἄριστον Ἀχαιῶν οὐδὲν ἔτισεν.»

275

ὣς εἰπὼν ὤτρυνε μένος θυμόν τε Φεκάστου.
 ἔν δ' ἔπεσον Τρῶεσσι ἀΦολλέες· ἀμφὶ δὲ νῆες
 σμερδαλέον κονάβησαν ἀυσάντων ὑπ' Ἀχαιῶν. | JB

280

Ἀ Τρῶες δ' ὡς ἐΐδοντο Μενoitίου ἄλκιμον υἱόν,
 αὐτὸν καὶ θεράποντα σὺν ἔντεσι μαρμαίροντας,
 πᾶσιν δορίνθη θυμός, ἐκίνηθεν δὲ φάλαγγες
 Φελπόμενοι παρὰ ναῦφι ποδώκεα Πηλεΐωνα
 μηνιδμὸν μὲν ἀποροῦραι, φιλότιτα δ' ἐλέσθαι
 πάπτηγεν δὲ Φέκαστος ὅπη φύγοι αἰπὺν ὄλεθρον. |

285

Πάτροκλος δὲ πρῶτος ἀκόντισε δουρὶ φαινήῳ
 ἀντικρὺ κατὰ μέσσον, ὅθι πλεῖστοι κλονέοντο,
 νῆϊ πάρα προμνῆ μεγαθύμου Πρωτεσίλαου,
 καὶ βάλε Πυροαίχμην, ὃς Παίονας ἵπποκορυστὰς
 ἤγαγεν ἐξ Ἀμυδῶνος ἅπ' Ἀξιοῦ εὐρὸν ὄροντος·
 τὸν βάλε δεξιὸν ὤμον· ὃ δ' ὑπίος ἐν κονίῃσιν
 κάππεσεν οἰμώξας, ἔταροι δὲ μιν ἀμφερόβηθεν
 Παίονες· ἐν γὰρ Πάτροκλος φόβον ἤκεν ἅσασιν
 ἠγεμόνα κτείνας, ὃς ἀριστεύεσκε μάχεσθαι.

290

ἔκ νηῶν δ' ἔλασεν, κατὰ δ' ἔσβεσεν αἰθόμενον πῦρ.
 ἠμιδαῆς δ' ἄρα νηὺς λίπετ' αὐτόθι. τοὶ δ' ἐφόβηθεν
 Τρῶες θεοπέσιφ ὁμάδῳ· Δαναοὶ δ' ἐπέχυντο
 νῆας ἀνὰ γλαφυράς· ὄμαδος δ' ἄλιαστος ἐτύχθη.

295

ὣς δ' ὅτ' ἀφ' ὑψηλῆς κορυφῆς ὄρεος μεγάλοιο
 κινήσῃ πυκινῇν νεφέλην σιεροπηγερέτα Ζεὺς,
 ἔκ τ' ἔφρανε πᾶσαι σκοπιαὶ καὶ πρῶονες ἄκροι
 καὶ νάπαι, οὐρανόθεν δ' ἄρ' ὑπεροράγῃ ἄσπετος αἰθήρ,

300

ὣς Δαναοὶ νηῶν μὲν ἀπωσάμενοι δῆμον πῦρ
 τυτιθὸν ἀνέπνευσαν, πολέμου δ' οὐ γίγνεται ἔρωή.
 οὐ γάρ πώ τι Τρῶες ἀρηφίλων ὑπ' Ἀχαιῶν
 προτροπάδην φοβέοντο μελαινάων ἀπὸ νηῶν,
 ἀλλ' ἔτ' ἄρ' ἀνθίσταντο, νεῶν δ' ὑπόφεικον ἀνάγκη. |

305

ὣς δὲ λύκοι Φάργεσσι ἐπέχραον ἢ ἐρίφοισιν
 σίνται, ὑπέκ μῆλων αἰεεύμενοι, αἶ τ' ἐν ὄρεσσι
 ποιμένος ἀφραδίῃσι διέτιμαγεν· οἱ δὲ Φιδόντες
 αἶψα διασπάξουσιν ἀνάγκιδα θυμὸν ἐχούσας·
 ὣς Δαναοὶ Τρῶεσσι ἐπέχραον· οἱ δὲ φόβοιο

352

355

- δυσκελάδου μνήσαντο, λάθοντο δὲ θούριδος ἀλκῆς. 357
 Πάτροκλος δ' ἔπειτο σφεδανὸν Δαναοῖσι κελεύων, 372
 Τρωσὶ κακὰ φρονέων· οἳ δὲ Φιφαχῆ τε φόβῳ τε
 πάσας πλῆσαν ὁδοῦς, ἐπεὶ ἄρ' ἰμάγην' ὕψι δ' ἄελλα
 σιζίναθ' ὑπὸ νεφέων, τανύοντο δὲ μώνυχες ἵπποι 375
 ἄφορρον προτὶ Φάστῳ νεῶν ἄπο καὶ κλισιάων.
 Πάτροκλος δ' ὄθι πλεῖστον ὀρνόμενον Φίδε λαόν,
 τῆ ᾧ ἔχ' ὁμοκλήσας· ὑπὸ δ' ἄξοσι φῶτες ἔπιπτον
 προηγέες ἐξ ὀχέων, δίφροισι δ' ἀνεκνυβαλίαςον,
 ἀντικρῶς δ' ἄρα τάφρον ὑπέροδορον ὠκέες ἵπποι 380
 πρόσσω Φιέμενοι· ἐπὶ δ' Ἐκτορι κέκλετο θυμός·
 Φιέτο γὰρ βαλέμεν' τὸν δ' ἔκφερον ὠκέες ἵπποι.
 ὣς δ' ὑπὸ λαίλαπι πᾶσα κελαινὴ βέβροθε χθῶν
 ἤματ' ὀπωρινῶ, ὅτε λαβρότατον χέει ὕδωρ 385
 Ζεὺς, ὅτε δὴ ᾧ ἄνδρεςσι κοτεσσάμενος χαλεπήγη,
 οἳ βίη εἰν ἀγορῇ σκολιᾶς κρῖνωσι θέμιστας,
 ἔκ δὲ δίκην ἐλάσωσι, θεῶν ὅπιν οὐκ ἀλέγοντες·
 τῶν δέ τε πάντες μὲν ποταμοὶ πλήθουσι ῥέοντες,
 πολλὰς δὲ κλιτῦς τότ' ἀποτιμήγουσι χαράδραι, 390
 ἐς δ' ἄλα πορφυρέην μεγάλη στενάχουσι ῥέουσαι
 ἐξ ὀρέων ἐπὶ κάρ, μινύθει δὲ τε Φέργ' ἀνθρώπων·
 ὣς ἵπποι Τρώϊαι μεγάλα στενάχοντο θέουσαι. | 395
- Πάτροκλος δ' ἐπεὶ οὖν πρότας ἐπέκερσε φάλαγγας,
 ἄρ' ἐπὶ νῆας ἔφεργε παλιμπειτές, οὐδὲ πόλῆος 395
 εἶε Φιέμενους ἐπιβαινέμεν, ἀλλὰ μεσηγῶ
 νηῶν καὶ ποταμοῦ καὶ τείχεος ὑψηλοῖο
 κτεῖνε μεταίσσων, πολέων δ' ἀπεινύντο ποιήν.
 ἔνθ' ἦτοι Πρόνοον προῖτον βάλε δουρὶ φαεινῶ,
 στέρνον γυμνωθέντα παρ' ἀσπίδα, λῦσε δὲ γυνῆα 400
 δούπησεν δὲ πεσών. ὃ δὲ Θεστορα, Φήνοπος υἱόν,
 δεύτερον ὀρμηθεῖς—ὃ μὲν εὐξέστω ἐνὶ δίφρῳ
 ἦτο Φαλείς· ἔκ γὰρ πλήγη φρένας, ἐκ δ' ἄρα χειρῶν
 ἠνία Φ' ἠίχθησαν—ὃ δ' ἔγχεϊ νύξε παρασιτᾶς
 γναθμὸν δεξιτερὸν, διὰ δ' αὐτοῦ πείθην ὀδόντων, 405
 ἔλκε δὲ δουρὸς ἐλὼν ὑπὲρ ἄντυγος, ὣς ὅτε τις φῶς
 πέτρῃ ἐπιπροβλήτῃ καθήμενος ἱερὸν ἰχθύν
 ἐκ πόντιοιο θύραζε λίνῳ καὶ Φήνοπι χαλκῶ·
 ὣς ἔλκ' ἐκ δίφροισι κεχηγνῶτα δουρὶ φαεινῶ,
 κὰδ δ' ἄρ' ἐπὶ-στόμ' ἔωσε· πεσόντα δὲ μιν λίπε θυμός. 410

αὐτὰρ ἔπειτ' Ἐρύλαον ἐπεσσύμενον βάλε πέτρον
 μέσσην κακ κεφαλῆν' ἢ δ' ἄνδιχα πᾶσα κεάσθη
 ἐν κόρυθι βριαρῇ. ὃ δ' ἄρα προηῆς ἐπὶ γαίῃ
 κάππεσεν, ἀμφὶ δέ μιν θάνατος χύτο θυμορραϊστής.
 αὐτὰρ ἔπειτ' Ἐρύμαντα καὶ Ἀμφοτερόν καὶ Ἐπάλην, 415

Τληπόλεμόν τε Δαρμαστορίδην Ἐχίον τε Πύριον τε,
 Φιφέα τ' Εὐπιπόν τε καὶ Ἀργεάδην Πολύμηλον,
 πάντας ἐπασσυντέρους πέλασε χθονὶ πολυβοτείῃ. | 418

Πάτροκλος δ' ἵπποισι καὶ Αὐτομέδοντι κελεύσας 684
 Τρώας καὶ Λυκίους μετεκίαθε, καὶ μέγ' ἀάσθη 685

νήπιος· εἰ δὲ Φέπος Πηληιάδαο φύλαξεν,
 ἢ κεν ὑπέκφυγε κῆρα κακῆν μέλανος θανάτιο.
 ἀλλ' αἰεὶ τε Διὸς κρείσσειν νόος ἢ ἐπερ ἀνδρῶν. |

[ὅς τε καὶ ἄλκιμον ἄνδρα φοβεῖ καὶ ἀφείλετο νίκην
 ὀμιδίας, οἷο δ' αὐτὸς ἐποτρύνῃσι μάχεσθαι.] 690

ὅς Φοι καὶ τότε θυμὸν ἐνὶ στήθεσιν ἀνῆκεν. |
 ἔνθα τίνα προῶτον, τίνα δ' ὕστατον ἐξενάριξας,
 Πατρόκλεες, ὅτε δὴ σε θεοὶ θανάτόνδε κάλεσσαν ;

Ἄδρηστον μὲν προῶτα καὶ Αὐτόνοον καὶ Ἐχεκλον
 καὶ Πέριμον Μεγάδην καὶ Ἐπίστορα καὶ Μελάνιππον, 695

αὐτὰρ ἔπειτ' Ἐλασον καὶ Μούλιον ἠδὲ Πυλάριπτον
 τοὺς ἔλεν· οἳ δ' ἄλλοι φύγαδε μνώοντο Φέκαστος. |

ἔνθα κεν ὑψίπυλον Τροίην ἔλον νῆες Ἀχαιῶν
 Πατρόκλοι· ὑπὸ χερσὶ—περιπρὸ γὰρ ἔρχει θῆεν—

εἰ μὴ Ἀπόλλων Φοῖβος ἐνδμήτοι' ἐπὶ πύργον
 ἔστη, τῷ ὀλοᾷ φρονέων, Τρώεσσι δ' ἀρήγων. | 700

τρίς μὲν ἐπ' ἀγκῶνος βῆ τείχεος ὑψηλοῖο
 Πάτροκλος, τρίς δ' αὐτὸν ἀπεστυφέλιξεν Ἀπόλλων,
 χεῖρεσ' ἀθανάτησι φαεινῇν ἀσπίδα νύσσειν.

ἀλλ' ὅτε δὴ τὸ τέταρτον ἐπέσσυτο δαίμονι Φίσος, 705
 ὁ Φεινὰ Φ' ὁμοκλήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·

»χάζεο, διογενὲς Πατρόκλεες· οὐ νύ τοι αἶσα
 σῶν ὑπὸ δουρὶ πόλιν πέρθαι Τρώων ἀγερώχων,
 οὐδ' ὑπ' Ἀχιλλῆος, ὅς περ σέο πολλὸν ἀμείνων.»

ὣς φάτο, Πάτροκλος δ' ἀνεχάζετο πολλὸν ὀπίσσω, 710
 μῆνιν ἀλευάμενος Φεκατηβόλου Ἀπόλλωνος. |

Ἐκπιω δ' ἐν Σκαιῆσι πύλῃσ' ἔχε μώνυχας ἵππους·
 δὲξεν γὰρ ἠὲ μάχοιτο κατὰ κλόνον αὐτὸς ἐλάσσειν,
 ἢ λαοὺς ἐς τείχος ὁμοκλήσειε Φαλήναι.

- ταῖσι ἄρα Φοι φρονέοντι παρίστατο Φοῖβος Ἀπόλλων 715
 ἀνέρι Φεισάμενος, αἰζηῶν τε κρατεροῶν τε,
 Ἀσίῳ, ὃς μήτρως ἔεν Ἔκτωρος ἱπποδάμοιο,
 αὐτοκασιγνήτος Φεκάβης, υἱὸς δὲ Δύμαντος,
 ὃς Φρυγίη νάεισε ὄρησ' ἐπι Σαγγαρίοιο
 τῶ μιν Φεισάμενος προσέφη Διὸς υἱὸς Ἀπόλλων· 720
 Ἔκτωρ, τίπτε μάχης ἀποπαύει; οὐδέ τί σε χοή-
 αἶθ' ὅσον ἦσσαν εἰμὶ, τόσον σέο φέροτος εἴην!
 τῶ κε τάχα στυγεροῦς πολέμοι' ἀπερωήσειας,
 ἀλλ' ἄγε, Πατρόκλω ἔφεπε κρατερόνυχας ἵππους,
 αἶ κέν πῶς μιν ἔλης, δῶή δέ τοι εὖχος Ἀπόλλων· | 725
 ὣς Φειπὼν ὁ μὲν αὖτις ἔβη θεὸς ἄμ πόνον ἀνδρῶν,
 Κεβριόνη δ' ἐκέλευσε δαΐφρονι φαίδιμος Ἔκτωρ
 ἵππους ἐς πόλεμον πεπληγέμεν, αὐτὰρ Ἀπόλλων
 δύσεθ' ὄμιλον ἰών, ἔν δὲ κλόνον Ἀργεΐοισιν
 ἦκε κακόν, Τρωσὶν δὲ καὶ Ἔκτωρι κῆδος ὄπαζεν. | 730
 Ἔκτωρ δ' ἄλλους μὲν Δαναοὺς ἔα' οὐδ' ἐνάριζεν
 αὐτὰρ ὁ Πατρόκλω ἔφεπε κρατερόνυχας ἵππους.
 Πάτροκλος δ' ἐτέρωθεν ἀπ' ἵππων ἄλλιο χαμᾶζε
 σκαιῆ ἔγχος ἔχων· ἐτέρωφι δὲ λάζετο πειρον
 μάσμαρον ὀκρυόενθ', ὃν Φοι περὶ χεῖρ ἐκάλυψεν, 735
 ἦκε δ' ἐρεισάμενος, οὐδὲ δῖήν χάετο φωτός,
 οὐδ' ἀλίωσε βέλος, βάλε δ' Ἔκτωρος ἠνιοχῆα,
 Κεβριόνην, νόθον υἱὸν ἀγακλέος Προιάμοιο,
 ἵππων ἠνί' ἔχοιτα, μετώπιον ὀξεί λαῖ.
 ἀμφοτέρως δ' ὄφρως σύνελεν λίθος, οὐδὲ Φοι ἔσχεν 740
 ὀστέον, ὀφθαλμοὶ δὲ χαμαὶ πέσον ἐν κονίησιν
 αὐτοῦ πρόσθε ποδῶν· ὁ δ' ἄρ' ἀργεννητῆρ ΦεΦοικῶς
 κάμπυεσ' ἀπ' εὐΦεργέος δίφρου, λίπε δ' ὀστέα θυμός· |
 τὸν δ' ἐπικροτιμέων προσέφησ, Πατρόκλεες ἵππεδ'
 ὦ πόποι, ἦ μάλ' ἐλαφρὸς ἀνήρ' ὡς ὄηα κυβιστᾶ! 745
 εἰ δὴ που καὶ πόντω ἐν ἰχθυόεντι γένοιτο,
 πολλοὺς ἂν κορέσειεν ἀνήρ' ὅδε τήθεα διφῶν,
 νηὸς ἀποθρόσκων, εἰ καὶ δυσπέμφελος εἴη,
 ὡς νῦν ἐν πεδίῳ ἔξ ἵππων ὄηα κυβιστᾶ.
 ἦ ὅρα καὶ ἐν Τρώεσσι κυβιστητῆρες ἔασον· | 750
 ὣς Φειπὼν ἐπὶ Κεβριόνη ἦρωι βεβήκει,
 οἶμα λέοντος ἔχων, ὅς τε σταθμοὺς κροατῶν
 ἐβλήτο πρὸς στήθος, ἔφη τέ μιν ὤλεσεν ἀλκή!

ὧς ἐπὶ Κεβριόνη, Πάτροζκλεες, ἄλσο μεμαῶς.
 Ἔκτωρ δ' αὖθ' ἐτέρωθεν ἀφ' ἵππων ἄλτο χαμᾶζε. 755
 τὼ περὶ Κεβριόναο λέονθ' ὧς δῆριν ἐθέσθην,
 ὧ τ' ὄρεος κορυφῆσι περὶ κταμένης ἐλάφοιο,
 ἀμφοῦ πεινάοντε, μέγα φρονέοντε μάχεσθον·
 ὧς περὶ Κεβριόναο δύω μῆστωρες ἀυτῆς,
 Πάτροκλός τε Μενoitιάδης καὶ φραΐδιμος Ἔκτωρ, 760
 Φίενι' ἀλλήλων ταμέμεν χρῶα νηλεί χαλκῷ
 Ἔκτωρ μὲν κεφαλῆφιν ἐπεὶ λάβεν, οὐχὶ μεθίει
 Πάτροκλος δ' ἐτέρωθεν ἔχεν ποδός· | οἱ δὲ δὴ ἄλλοι
 Τρωῆες καὶ Δαναοὶ σύναγον κρατερῆν ὑσμίνην.
 ὧς δ' Ἐὐρός τε Νότος τ' εἰοδαίνετον ἀλλήλουν 765
 οὖρος ἐν βήσσης βαθέαν πελεμιζέμεν ὕλην,
 φηγόν τε μελίην τε τανύφλοϊόν τε κοάνειαν,
 αἶ τε πρὸς ἀλλήλας ἔβαλον τανυήχεας ὄζους
 Φηγῆ θεοπεσίη, πάταγος δέ τε Φαγνυμενάων,
 ὧς Τρωῆες καὶ Ἀχαιοὶ ἐπ' ἀλλήλοισι θορόντες 770
 οἴησον, οὐδ' ἔτεροι μνώοντ' ὄκοιτο φόβοιο.
 πολλὰ δὲ Κεβριόνην ἀμφ' ὄξεά δοῦρ' ἐπεπῆγει
 ἰοί τε πτερόεντες ἀπὸ νευροῖφι θορόντες,
 πολλὰ δὲ χρομάδια μεγάλ' ἀσπίδας ἐστυφέλιξαν
 μαρναμένων ἀμφ' αὐτόν· ὃ δ' ἐν στοροφάλγῃ κονίης 775
 κείτο μέγας μεγαλωστί, λελασμένος ἵπλοσυνάων. |
 ὄφρα μὲν Ἥελιος μέσον οὐρανὸν ἀμφιβεβήκει,
 τόφρα μάλ' ἀμφοτέρων βέλε' ἤπιετο, πίπτε δὲ λαός·
 ἦμος δ' Ἥελιος μετενίσσεται βουλυτόνδε,
 καὶ τότε δὴ ὅ' ὑπὲρ αἶσαν Ἀχαιοὶ φέρετροι ἦσαν. 780
 ἐκ μὲν Κεβριόνην βελέων ἦρωα Φέρουσαν
 Τρώων ἐξ ἐνοπῆς, καὶ ἀπ' ὤμων τεύχε' ἔλοντο. |
 Πάτροκλος δὲ Τρωσὶ κακὰ φρονέων ἐνόρουσεν.
 τρὶς μὲν ἔπει' ἐπόρουσε θοῶ ἀτάλαντος Ἄρηι,
 σμερδαλέα Φιφάχων, τρὶς δ' ἐννέα φῶτιας ἔπεφνεν. 785
 ἀλλ' ὅτε δὴ τὸ τέταρτον ἐπέσσυτο δαίμωνι Φίσοσ,
 ἐνθ' ἄρα τοι, Πάτροκλε, φάνη βιότιο τελευτή·
 ἔντιο γάρ τοι Φοῖβος ἐνὶ κρατερῇ ὑσμίνῃ
 Ὀφεινός· ὃ μὲν τὸν ἰόντα κατὰ κλόνον οὐκ ἐνόησεν·
 ἤξει γὰρ πολλῇ κεκαλυμμένος ἀντιβόλῃσεν. 790
 στή δ' ὄπιθε, πλήξεν δὲ μετάφρενον εὐρῆε τ' ὤμω
 χεροὶ κατασηρνεῖ, στορεφδίνηθεν δὲ Φοι ὄσσε.

τοῦ δ' ἀπὸ μὲν κρατὸς κυνέην βάλε Φοῖβος Ἀπόλλων
 ἢ δὲ κυλινδομένη καναχὴν ἔχε ποσσὶν ὑφ' ἵππων
 αὐλῶπις τρυφάλεια, μιάνθησαν δὲ Φέθειραι 795
 αἵματι καὶ κονίησι. πάρος γε μὲν οὐ θέμις ἦεν
 ἵπποκομον πῆληκα μαινεσθαι κονίησιν,
 ἀλλ' ἀνδρὸς θείοιο κάρη χαρίεν τε μέτωπον
 ὄνει' Ἀχιλλῆος· τότε δὲ Ζεὺς Ἐκτορι δῶκεν
 ἦ κεφαλῇ φορέειν, σχεδόθεν δὲ Φοι ἦεν ὀλεθροσ' 800
 πᾶν δὲ Φοι ἐν χεῖρεσσι Γάη δολιχόσκιον ἔγχος,
 βροτὴν μέγα σιβαρὸν κεκορυνθόμενον· αὐτὰρ ἀπ' ὤμων
 ἀσπίς σὺν τελαμῶνι χαμαὶ πέσε τερμίοεσσα.
 λῦσε δὲ Φοι θώρηκα Φάναξ Διὸς υἱὸς Ἀπόλλων. |
 τὸν δ' αἶη φρένας εἶλε, λύθεν δ' ὑπὸ φαίδιμα γυῖα, 805
 στῆ δὲ ταφῶν. ὄπιθεν δὲ μετάφρενον ὀξεί δουρὶ
 ὤμων μεσσηγὺς σχεδόθεν βάλε Δάρδατος ἀνὴρ,
 Πανθοΐδης Εὐφορβος, ὃς ἠλικίην ἐκέκαστο
 ἔγχει θ' ἵπποσύνη τε πόδεσσί τε καρπαλίμοισιν
 καὶ γὰρ δὴ τότε φῶτας ἐφέικοσι βῆσεν ἀφ' ἵππων, 810
 πρῶτ' ἐλθὼν σὺν ὄχεσφι, διδασκόμενος πολέμοιο·
 ὃς τοι πρῶτος ἐφῆκε βέλος, Πατρόκλεες ἱπευῖ,
 οὐδὲ δάμασος· ὃ μὲν αὖτις ἀνέδροαμε, μεῖκτο δ' ὀμίλῳ
 ἐκ χροῦς ἀρπάξας δόρου μείλιον, οὐδ' ὑπέμεινεν
 Πάτροκλον, γυμνὸν περ ἔοντ' ἐν δημοτῆτι. 815
 Πάτροκλος δὲ θεοῦ πληγῇ καὶ δουρὶ δαμασθεὶς
 ἄν ἐτάρων εἰς Φέθνος ἐχάζετο κῆρ' ἀλεείνων. |
 Ἐκτωρ δ' ὡς ἔφιδεν Πατροκλέα μεγαθύμον
 ἄν ἀναχαζόμενον, βεβλημένον ὀξεί χαλκῷ,
 ἀγκίμολόν ὃά Φοι ἤλθε κατὰ σίγῃς, οὔτα δὲ δουρὶ 820
 νεῖατον ἐς κενεῶνα, διαπρὸ δὲ χαλκὸν ἔλασεν·
 δουπήσεν δὲ πεσῶν, μέγα δ' ἤκαχε λαὸν Ἀχαιῶν.
 ὡς δ' οἶτε σὺν ἀκάμαντα λέων ἐβήσατο χάρηι,
 ὦ τ' ὄρεος κορυφῆσι μέγα φρονέοντε μάχεσθον
 Πίδακος ἀμφ' ὀλίγης· ἐθέλουσι δὲ πινέμεν ἀμφω 825
 πολλὰ δέ Φ' ἀσθμαίνοντα λέων ἐδάμασσε βίηφι·
 ὧς πολέας πεφνόντα Μενoitιον ἄλκιμον υἱὸν
 Ἐκτωρ Πριμοΐδης σχεδὸν ἔγχει θυμὸν ἀπέφορα. |
 καὶ Φοι ἐπυχόμενος ἔπεα πτερόεντα προσηύδα
 «Πάτροκλ', ἢ ποθ' ἐφροσθα πόλιν κεραιζέμεν ἡμῖν,
 Τρωιάδας δὲ γυναῖκας, ἐλεύθερον ἡμᾶρ ἀποφράς,

ἀξέμεν ἐν νήεσσι φίλην ἐς πατρίδα γαίαν,
 νήπιε! τάων δὲ πρόσθ' Ἐκτορος ὄκέες ἵπποι
 ποσσὶν ὀρωρέχεται πολεμιζέμεν ἔγχει δ' αὐτὸς
 Τρωαὶ φιλοπολέμοισι μετατρέπω, ὃ σφιν ἀμύνω
 ἡμαρ ἀναγκαῖον· σὲ δέ τ' ἐνθάδε γῦπες ἔδονται.
 ἂ δ' Ἐεῖλ', οὐδέ τοι ἐσθλὸς ἐὼν χραίσμησεν Ἀχιλλεύς,
 ὅς ποθὶ τοι μάλα πολλὰ μένων ἐπετέλλει· ἴοντι
 μῆ μοι πρὶν ἵμεναι, Πατρόκλεες ἵπποκέλευθε,
 νῆας ἐπι γλαφυράς, πρὶν Ἐκτορος ἀνδροφόνοιο
 αἱματόεντα χιτῶνα περὶ στήθεσσι δαΐξαι.
 ὣς ποθὶ σε προσέφη, σοὶ δὲ φρένας ἄφροني πείθεν.»

835

840

τὸν δ' ὀλιγοδρανέων προσέφη, Πατρόκλεες ἵππευ'
 » ἤδη νῦν, Ἐκτορ, μεγάλ' εὖχεο· σοὶ γὰρ ἔδωκεν
 νίκην Ζεὺς Κρονίδης καὶ Ἀπόλλων, οἳ μ' ἐδάμασσαν
 ὀηδῆώς· αὐτοὶ γὰρ ἀπ' ὤμων τεύχε' ἔλοντο.
 τοιοῦτοι δ' εἶ πέρ μοι ἐφείκοσιν ἀντεβόλησαν,
 πάντες κ' αὐτόθ' ὄλοντο ἐμῶ ὑπὸ δουρὶ δαμέντες.
 ἀλλὰ με μοῖρ' ὅλοη καὶ Αἰητός ἔκτανεν υἱός,
 ἀνδρῶν δ' Ἐὐφορβός· σὺ δέ με τρίτος ἐξεναοῖεις. |
 ἄλλο δέ τοι φερέω, σὺ δ' ἐνὶ φρεσὶ βάλλεο σῆσιν·
 οὐ θνη οὐδ' αὐτὸς δ' Φηρόν βέε', ἀλλὰ τοι ἤδη
 ἄγχι παρέστηκεν θάνατος καὶ μοῖρα κραταιή,
 χερσὶ δαμέντ' Ἀχιλλῆος ἀμύμονος Αἰακίδαο.»

845

850

855

ὣς ἄρα μιν φειπόντα τέλος θανάτοιο κάλυψε·
 ψυχὴ δ' ἐκ θεῶν πιαμένη Ἀφιδόσδε βεβήκει,
 Φόν πότιμον γοῶσα, λιποῦσα δροσῆτα καὶ ἤβην. |
 τὸν καὶ τεθνηῶτα προσήυδα φαίδιμος Ἐκτορ·

» Πατρόκλεες, τί νύ μοι μαντεύει αἰπὴν ὄλεθρον;
 τίς Φοῖδ' εἶ κ' Ἀχιλλεύς, Θεΐδος πάϊς ἠνκόμοιο,
 φθῆγῃ ἐμῶ ὑπὸ δουρὶ τυπῆς ἀπὸ θυμὸν ὀλέσσαι; «

860

ὣς ἄρα φωνήσας δόρυ χάλκεον ἐξ ὠτειλῆς
 ἔφρουσε, λὰξ προσβάς, τὸν δ' ὕπιον ὄσ' ἀπὸ δουρός. |

ΙΛΙΑΔΟΣ Ρ.

Μενελάου ἀριστεία

... Ἐκτορ μὲν Πάτροκλον, ἐπεὶ κλυτὰ τεύχε' ἀπέφρα,
 ἔλχ', ἵν' ἀπ' ὤμου κεφαλῆν τάμοι δέξῃ χαλκῶ,
 τὸν δὲ νέκυν Τρωῆσσι φερυσάμενος κυσὶ δοίη.

125

- Αἴας δ' ἐγγύθεν ἦλθε, φέρων σάκος ἦντε πύργον·
 Ἔκτωρ δ' ἄψ ἐς ὄμιλον ἰὼν ἀνεχάζεθ' ἑταίρων,
 ἐς δίφρον δ' ἀνόρουσε· δίδου δ' ὃ γε τεύχεα καλά 130
 Τρωοὶ φέρειν προτὶ Φάστν, μέγα κλέος ἔμμεναι αὐτῷ. |
 Αἴας δ' ἀμφὶ Μενοιτιάδῃ σάκος εὖρον καλύψας
 ἐστήκειν ὡς τίς τε λέων περὶ Φοῖσι τέκεσσι,
 ᾧ ῥά τε νήπι' ἄγοντι συναντήσονται ἐν ὕλῃ
 ἄνδρες ἐπακτῆρες· ὃ δέ τε σθένει βλεμεαίνει. 135
 πᾶν δέ τ' ἐπισκύνιον κάτω ἔλκεται ὅσσο καλύπτων·
 ὡς Αἴας περὶ Πατρόκλῳ ἦρωι βεβήκει.
 Ἄτρεΐδης δ' ἐτέρωθεν, ἀρηίφιλος Μενέλαος,
 ἐστήκει, μέγα πένθος ἐνὶ στήθεσσι ἀφέξων. | 139
 Τρῶες δὲ προέτυψαν ἀΦολλέες· ἦρχε δ' ἄρ' Ἔκτωρ.
 ὡς δ' οὔτ' ἐπὶ προχοῆσι διυπειτέος ποταμοῖο
 βέβρουχεν μέγα κῦμα ποτὶ θύσον, ἀμφὶ δέ τ' ἄκραι
 ἠιόνες βοόωσιν ἐρευρομένης ἄλδος ἕξω, 265
 τόσση ἄρα Τρῶες ΦιΦαχῆ ἴσαν. αὐτὰρ Ἀχαιοὶ
 ἔστασαν ἀμφὶ Μενοιτιάδῃ ἑνὰ θυμὸν ἔχοντες· 267
 Αἴας γὰρ μάλα πάντας ἐπώχετο, πολλὰ κελεύων·
 οὔτε τιν' ἐξοπίσω νεκροῦ χάζεσθαι ἀνῶγει
 οὔτε τινὰ προμάχεσθαι Ἀχαιῶν ἔξοχον ἄλλων,
 ἀλλὰ μάλ' ἀμφ' αὐτῷ βεβάμεν, σχεδόθεν δὲ μάχεσθαι. 360
 ὡς Αἴας ἐπέτελλε πελώριος, αἵματι δὲ χθὼν
 δεύετο πορφυρέῳ, τοὶ δ' ἀγχιστῖνοι ἐπιπιον. | 361
 τοῖον Ζεὺς ἐπὶ Πατρόκλῳ ἀνδρῶν τε καὶ ἵππων 400
 ἦματι τῷ ἐτάνυσσε κακὸν πόνον· οὐδ' ἄρα πῶ τι
 Φεΐδε Πατρόκλον τεθνηῖα διὸς Ἀχιλλεύς.
 πολλὸν γὰρ ἀπάνευθε νεῶν μάραντο θοάων,
 τεῖχε' ὑπο Τρώων· τό μιν οὐ ποτε Φέλπετο θυμῷ
 τεθνάμεν, ἀλλὰ ζῶον, ἐνχιρομφθέντα πύλῃοι, 405
 ἄψ ἀπόνοσθήσειν, ἐπεὶ οὐδὲ τὸ Φέλπετο πάμπαν,
 ἐκπέρσειν πτολίεθρον ἄνευ Φέθεν, οὐδὲ σὺν αὐτῷ.
 πολλάκι γάρ τό γε μητρὸς ἐπέυθετο νόσφι ἀκούων,
 ἣ Φοὶ ἀπαγγέλλεσκε Λιδὸς μεγάλιο νόημα·
 δὴ τότε γ' οὐ Φοὶ ἔΦειπε κακὸν τόσον, ὅσσον ἐτύχθη,
 μήτηρ, οἷτι ῥά Φοὶ πολὺ φίλτατος ὄλεθ' ἑταῖρος. | 410
 οἷ δ' αἰεὶ περὶ νεκρὸν ἀκαχμένα δοῦρατ' ἔχοντες
 νωλεμὲς ἐγχοίμπιοντο καὶ ἀλλήλους ἐνάριζον·
 ἴδε δέ τις Φεΐπεσεν Ἀχαιῶν χαλκοχιτόνων·

»ὦ φίλοι, οὐ μὰν ἤμιν εὐκλεῆς ἀπονέεσθαι
 νῆας ἐπι γλαφυράς, ἀλλ' αὐτοῦ γαῖα μέλαινα
 πᾶσι χάνοι τό κεν ἤμιν ἄφαρ πολὺ κέρδιον εἴη, —
 εἰ τοῦτον Τρώεσσι μεθήσομεν ἵπποδάμοισιν
 Φάστν πότι σφέτερον Φερούσαι καὶ κῦδος ἀρέσθαι.«

415

ὣς δέ τις αὖ Τρώων μεγαθύμων αὐδήσασκεν
 »ὦ φίλοι, εἰ καὶ μοῖρα παρ' ἀνέρι τῷδε δαμῆναι
 πάντας ὁμῶς, μή πώ τις ἐρωεέτω πολέμοιο.«

420

ὣς ἄρα τις Φεῖπεσκε, μένος δ' ὄρσασκεν ἑταίρου. |
 ὣς οἱ μὲν μάραντο, σιδήρειος δ' ὄρμαγδὸς
 χάλκεον οὐρανὸν ἴκε δι' αἰθέρος ἀτρογέτιο
 ἵπποι δ' Αἰακίδαο μάχης ἀπάνευθεν ἔοντες
 κλαῖον, ἐπειδὴ πρῶτα πυθέσθην ἠγιόχοιο
 ἐν κόνιῃσι πεσόντος ὑφ' Ἐκτορος ἀνδροφόνιο.

425

ἦ μὰν Αὐτομέδων, Διῶρεος ἄλκιμος νῖός,
 πολλὰ μὲν ἄρ μάστιγι θοῆῃ ἐπεμαίετο θείνων,
 πολλὰ δὲ μελιχίοισι προσηύδα, πολλὰ δ' ἄρειῆ
 τῷ δ' οὔτ' ἄρ ἐπὶ νῆας ἐπὶ πλατὺν Ἑλλήσπογιον
 ἠθέλετήν ἴμεναι οὔτ' ἐς πόλεμόν μετ' Ἀχαιοῦς,
 ἀλλ' ὣς τε στήλη μένει ἔμπροσθεν, ἦ τ' ἐπὶ τύμβῳ
 ἀνέρος ἐστήκη τεθνηῖος ἠὲ γυναικός,

430

ὣς μένον ἀσφαλῆως περικαλλέα δίφρον ἔχοντες,
 οὔδε' ἐνισκίμψαντε καρῆατ' ἀκροα δέ σφιν
 θερμὰ κατὰ βλεφάρων χαμάδις ὅεε μυρομένοισιν
 ἠγιόχοιο πότῳ θαλερῇ δὲ μιαίνετο χαίτη
 ζεύγλης ἐξεριποῦσα παρὰ ζυγὸν ἀμφοτέρωθεν. |
 μυρομένω δ' ἄρα τῷ γε Φιδῶν ἐλέησε Κρονίων,
 κινήσας δὲ κάρη προτὶ Φὸν μυθήσατο θυμόν·

435

440

»ἂ δ' Φειλά, τί σφῶι δόμεν Πηλῆι Φάνακτι
 θνητῷ, ὕμεις δ' ἐσὶν ἀγήρω τ' ἀθανάτω τε ;
 ἦ ἵνα δυστήνοισι μετ' ἀνδράσι ἄλγε' ἔχῃτον ;
 οὐ μὲν γάρ τί ποθ' ἐστὶν διζυρώτερον ἀνδρὸς
 πάντων, ὅσα τε γαῖαν ἐπι πνεῖει τε καὶ ἔρπει
 ἀλλ' οὐ μὰν ὑμῖν γε καὶ ἄρμασι δαιδαλέοισιν
 Ἐκτωρ Πριαμίδης ἐποχήσεται· οὐ γὰρ εἴσω
 οὐ Φάλις ὡς καὶ τεύχε' ἔχει καὶ ἐπεύχεται αὐτως ;
 γούνασι δ' ἐν σφῶιν βαλέω μένος ἠδ' ἐνὶ θυμῷ,
 ὄφρα καὶ Αὐτομέδοντα σαώσεται ἐκ πολέμοιο.« |

445

450

452

ὣς Φειπὼν ἵπποισιν ἐνέπνευσεν μένος ἠΰ.

456

τὼ δ' ἀπὸ χαιτάων κονίην οὐδάσδε βαλόντι
 ἔϊμφ' ἔφερον θοὸν ἄρμα μετὰ Τρωῶας καὶ Ἀχαιοὺς.
 τοῖσι δ' ἔπ' Αὐτομέδων μάχετ' ἀγνύμενός περ εἰταίρου. | 459
 καὶ τότ' ἄρ' Αἴας Φεῖπε βοὴν ἀγαθὸν Μενέλαον 651

»σκέπτεο νῦν, Μενέλαε διοτρεφέες, αἶ κε Φιδῆαι
 ζωὸν ἔτ' Ἀντίλοχον, μεγαθύμου Νέστορος υἱόν,
 ὄτρυνον δ' Ἀχιλλῆι δαΐφροσι θάσσον ἰόντα
 Φειπέμεν οἷτι ῥά Φοι πολὺ φίλιτος ὤλεθ' εἰταῖρος. | 655

ὣς ἔφατ', οὐδ' ἀπίδησε βοὴν ἀγαθὸς Μενέλαος,
 βῆ δ' ἕμεναι ὡς τίς τε λέων ἀπὸ μεσσαύλοιο,
 ὅς τ' ἐπεὶ ἄρ' κε κάμησι κύνας τ' ἄνδρας τ' ἐρεθίζων,
 οἷ τε μιν οὐκ ἔαουσι βοῶν ἐκ πῖαο ἐλέσθαι
 πάννηχοι ἐγρήσσοντες· ὃ δὲ κροῶν ἐρατίζων 660

ἰθύει, ἀλλ' οὐ τι προήσσει· θαμέες γὰρ ἄκοντες
 ἀντίοι ἀίσσουσι θρασειῶν ἀπὸ χειρῶν,
 καίόμεναί τε δεταί, τὰς τε τρέει ἐσσύμενός περ'
 ἠῶθεν δ' ἀπὸ νόσφιν ἔβη τετηότι θυμῷ·
 ὣς ἀπὸ Πατρόκλοιο βοὴν ἀγαθὸς Μενέλαος 665

ἦε πόλλ' ἀφέκων περὶ γὰρ δ'Φίε μὴ μιν Ἀχαιοὶ
 ἀργαλέου πρὸ φόβοιο ἔλωρ δηλοῖσι λίποιεν·
 ποῖλά δὲ Μηριόνη τε καὶ Αἰάντεσσ' ἐπέτελλεν·

»Αἴαντ', Ἀργεῖων ἡγήτορε, Μηριόνη τε,
 νῦν τις ἐνηεῖς Πατροζέλεος Ὀφειλοῖο 670
 μνησάσθω! πῶσιν γὰρ ἐπίστατο μείλιχος ἔμμεν
 ζωὸς ἑὼν· νῦν F' αὖ θάνατος καὶ μοῖρα κίχάνει». |

ὣς ἄρα φωνήσας ἀπέβη ξανθὸς Μενέλαος,
 πάντοσε παπταίνων ὡς τ' αἰετός, ὃν ῥά τέ φασιν
 δξύτατον δέρεσθαι ὑπουργαῖον πετεηνῶν, 675

ὃν τε καὶ ὑπόθ' ἑόντα πόδας ταχὺς οὐκ ἔλαθε πτώξ
 θάμνω ὑπ' ἀμφικόμῳ κατακείμενος, ἀλλὰ τ' ἔπ' αὐτῷ
 ἔσσαντο, καὶ τέ μιν ὄκα λαβὼν ἐξείλετο θυμόν.
 ὣς τότε σοί, Μενέλαε διοτρεφέες, ὅσσε φαινώ
 πάντοσε δινείσθην πολέων κατὰ Φέθνος εἰταίρων, 680

εἴ ποθι Νέστορος υἱὸν ἔτι ζῶοντα Φίδοιτο. |
 τὸν δὲ μάλ' αἰψ' ἐνόησε μάχης ἐπ' ἀριστερὰ πάσης
 θαρσύνονθ' εἰταίρους καὶ ἐποτρύνοντα μάχεσθαι.
 ἀγχοῦ δ' ἰστάμενος προσέφη ξανθὸς Μενέλαος· ✓

» Ἀντίλοχ', εἰ δ' ἄγε δεῦρο, διοτρεφέες, ὄφρα πύθηαι 685
 λυγρῆς ἀγγελίης, ἢ μὴ ὀφέλλε γενέσθαι!

ἤδη μὲν σὲ καὶ αὐτὸν δίομαι εἰσορόοντα
 γινώσκειν οὐ πῆμα θεὸς Δαναοῖσι κυλίνδει,
 νίκη δὲ Τρώων πέφαται δ' ὄχ' ἄριστος Ἀχαιῶν,
 Πάτροκλος, μεγάλη δὲ ποθὴ Δαναοῖσι τένικται. 690

ἀλλὰ σὺ γ' αἰψ' Ἀχιλλῆϊ, θεῶν ἐπὶ νῆας Ἀχαιῶν,
 Φειπέμεν, αἵ κε τάχιστα νέκυν ἐπὶ νῆα σαώσῃ
 γυμνόν· αἰτὰρ τά γε τεύχε' ἔχει κορυθαίολος Ἔκτωρ. |

ὣς ἔφατ', Ἀτίλοχος δὲ κατέστυγε μῦθον ἀκούσας.
 δ'Φῆν δέ μιν ἀμφασίη Φειπέων λάβε, τῷ δέ | Φοι ὄσσε 695
 δακρυόφι πλησθεν, θαλερὴ δέ Φοι ἔσχετο φωνή.
 ἀλλ' οὐδ' ὣς Μενελάου ἐφημοσύνης ἀμέλησεν,
 βῆ δὲ θέειν, τὰ δὲ τεύχε' ἀμύμοι δῶκεν εἰαίρω,
 Λαοδόκω, ὅς Φοι σχεδὸν ἔστρεφε μώνυχας ἵππους. |

τὸν μὲν δάκρυ χέοντα πόδες φέρον ἐκ πολέμοιο 700
 Πηλεΐδῃ Ἀχιλλῆϊ κακὸν Φέπος ἀγγελέοντα.

οὐδ' ἄρα σοί, Μενέλαε διοτρεφές, ἤθελε θυμὸς
 τειρομένοιο· εἰτάροισιν ἀμυνέμεν, ἔνθεν ἀπῆλθεν
 Ἀτίλοχος, μεγάλη δὲ ποθὴ Πυλίοισιν ἐτύχθη·
 ἀλλ' ὅ γε τοῖσιν μὲν Θρασυμήδεα δῖον ἀνῆκεν, 705
 αὐτὸς δ' αὐτ' ἐπὶ Πατρόκλῳ ἦρωι βεβήκει. |

στῆ δὲ παρ' Αἰάντεσσι θεῶν, εἶθαρ δὲ προσηύδα
 « κείνον μὲν δὴ νηυσὶν ἐπιπροέηκα θεῶσιν,
 ἐλθέμεν εἰς Ἀχιλλῆα πόδας ταχύν· οὐδὲ Φ' ὀίω
 νῦν ἵμεναι μάλα περ κεχολωμένον Ἐκτορι δῖω 710
 οὐ γάρ πῶς κεν γυμνὸς ἔων Τρώεσσι μάχοιτο.
 ἡμεῖς δ' αὐτοὶ περ φραζώμεθα μῆτιν ἄριστην,
 ἡμὲν ὅπως τὸν νεκρὸν ἐρύσσομεν, ἡδὲ καὶ αὐτοὶ
 Τρώων ἐξ ἐνοπῆς θάνατον καὶ κῆρα φύγωμεν. » |

τὸν δ' ἡμείβει ἔπειτα μέγας Τελαμώνιος Αἴας·
 « πάντα καὶ αἴσαν ἔφειπες, ἀγακλεῆς ὦ Μενέλαε·
 ἀλλὰ σὺ μὲν καὶ Μηριόνης ὑποδύντε μάλ' ὄκα
 νεκρὸν ἀείραντες φέρετ' ἐκ πόνου· αἰτὰρ ὅπισθεν
 νῶϊ μαχεσσόμεθα Τρωσὶν τε καὶ Ἐκτορι δῖω,
 Φῖσον θυμὸν ἔχοντες, δμώνυμοι, οἳ τὸ πάρος περ 720
 μίμνομεν δῆδ' Ἀρηα παρ' ἀλλήλοισι μένοντες. » |

ὣς ἔφαθ', οἳ δ' ἄρα νεκρὸν ἀπὸ χθονὸς ἀγκάζοντο
 ὕψι μάλα μεγάλως· ἐπὶ δὲ πτόλεμος τέτατό σφιν 723-36
 ἄγχιος ἤυτε πῦρ, τό τ' ἐπεσσύμενον πόλιν ἀνδρῶν
 ὄμομεν ἐξ ἄλλοις πλεονέθει, μόνον δὲ Φοῖκος

- ἐν σέλαϊ μεγάλῳ τὸ δ' ἐπιβρέμει ἕς ἀνέμοιο.
 ὧς μὲν τοῖσ' ἔπλων τε καὶ ἀνδρῶν αἰχμητάων 740
 ἀζηγῆς ὄρουμαγδὸς ἐπήμην ἐρχομένοισιν. |
 οἱ δ' ὧς θ' ἡμίονοι κρατερόν μένος ἀμφιβαλόντες
 ἔλκωσ' ἕξ ὄρεος κατὰ παιπαλόεσσαν ἀταρπὸν
 ἢ δοκὸν ἢ δόρυ μέγα νήιον· ἐν δέ τε θυμὸς
 τείρεθ' ὁμοῦ καμάτῳ τε καὶ ἰδρῶ σπενδόντεσσι· 745
 ὧς οἱ γ' ἐμμεμαῶτε νέκυν φέρον. | αὐτὰρ ὀπισθεν
 Αἴαντ' ἰσχανέτην, ὧς τε πρῶν ἰσχάνει ὕδωρ
 ὑλήεις, πεδίοιο διαπρύσιον τετυχηκῶς, *ἐπιπρόσθετον ἐπιπρόσθετον*
 ὅς τε καὶ ἰφθίμων ποταμῶν ἀλεγεινὰ ῥέεθρα 750
 ἴσχει, ἄφαρ δέ τε πᾶσι ῥόον πεδίοιεν τίθησιν,
 πλάζων· οὐδέ τί μιν σθένει ῥηγνῦσι ῥέοντες·
 ὧς αἰεὶ Αἴαντε μάχην ἀνέφερον ὀπίσσω
 Τρώων· | οἱ δ' ἄμ' ἔποντο, δύω δ' ἐν τοῖσι μάλιστα,
 Αἰνεΐας τ' Ἀγκισιάδης καὶ φαιδίμος Ἐκτωρ.
 τῶν δ', ὧς τε παρῶν νέφος ἔρχεται ἢ κολοιῶν, 755
 οὔλον κεκλήγοντες, ὅτε προΐδωσιν ἰόντα
 κίρκον, ὃ τε σμικρῆσι φόνον φέρει ὀρνίθεσσι,
 ὧς ἄρ' ὑπ' Αἰνεΐα τε καὶ Ἐκτορι κοῦροι Ἀχαιῶν
 οὔλον κεκλήγοντες ἴσαν, λήθοντο δὲ χάραγος.
 πολλὰ δὲ τεύχεα καλὰ πέσον περὶ τ' ἀμφὶ τε τάφρον· 760
 φευγόντων Δαναῶν· πολέμον δ' οὐ γίγνεται ἔρωή. |

ΙΛΙΑΔΟΣ Σ.

Ἀχιλλέως ἀνάστασις.

- ὧς οἱ μὲν μάραντο δέμας πυρὸς αἰδομένοιο,
 Ἀντίλοχος δ' Ἀχιλλῆι πόδας ταχὺς ἄγγελος ἦλθεν.
 τὸν δ' εὔρε προπάρουθε νεῶν ὀρθοκραιράων,
 τὰ φρονέοντ' ἀνὰ θυμόν, ἃ δὴ τετελεσμένα ἦεν
 ὀχθήσας δ' ἄρα Φεῖπε πρὸς ὄν μεγαλήτορα θυμόν· 5
 «ὦ μοι ἐγώ, τί τ' ἄρ' αἴτε κάρη κομόωντες Ἀχαιοὶ
 νηυσὶν ἐπι κλονέονται ἀνυζόμενοι πεδίοιο ;
 μὴ δὴ μοι τελέσῃσι θεοὶ κακὰ κήδεα θυμῶ,
 ὧς ποτέ μοι μήτηρ διεπέφραδε καὶ μοι ἔφειπεν
 Μυρμιδόνων τὸν ἀριστον εἶτι ζώοντος ἐμεῖο 10
 χερσὶν ὑπο Τρώων λείπειν φάος ἡελίοιο.
 ἢ μάλα δὴ τέθνηκε Μενoitίον ἄλκιμος υἱός.

σχέτλιος ! ἢ Ἔκτερον ἀπώσαμενον δῆιον πῦρ
 ἄρ' ἐπὶ νῆας ἴμεν, μηδ' Ἐκτορι Φίφιν μάχεσθαι. » |

ἦος δ' ταῦθ' ὤρμαινε κατὰ φρένα καὶ κατὰ θυμόν,
 τόφρα Φοῖ ἐγγύθεν ἦλθεν ἀγαθοῦ Νέστορος υἱός,
 δάκρυα θεομὰ χέων, φάτο δ' ἀγγελίην ἀλεγρινήν·

» ὦ μοι, Πηλέος υἱὲ δαΐφρονος, ἢ μάλα λυγρῆς
 πεύσει ἀγγελίης, ἢ μὴ ὄφελλε γενέσθαι !

κεῖται Πάτροκλος, νέκυσ δὲ δὴ ἀμφιμάχονται
 γυμνοῦ· ἀτὰρ τά γε τεύχε' ἔχει κορυθαίολος Ἐκτωρ. » |

ὣς φάτο, τὸν δ' ἄχεος νεφέλη ἐκάλυψε μέλαινα.

ἀμφοτέρωσι δὲ χερσὶν ἑλὼν κόριν αἰθαλόεσσον
 χεῦατο κακ' κεφαλῆς, χαρίεν δ' ἦσχυνε πρόσωπον·
 νεκταρέω δὲ χιτῶνι μέλαιν' ἀμφίζανε τέφρον.

αὐτὸς δ' ἐν κονίησι μέγας μεγαλοστί ταυνοθεῖς
 κεῖτο, φίλησι δὲ χερσὶ κόμην ἦσχυνε δαΐζων. |

δμῶαί δ', ὡς Ἀχιλεὺς λήισσατο Πάτροκλός τε,

θυμόν ἀκηχέμεναι μέγα Φίφαχον, ἐκ δὲ θύραζε
 ἔδραμον ἀμφ' Ἀχιλῆα δαΐφρονα, χερσὶ δὲ πᾶσαι
 στήθεα πεπλήγοντο, λύθην δ' ὑπὸ γυῖα Φεκάστης. |

Ἀντίλοχος δ' ἐτέρωθεν ὀδύρευτο δάκρυα λείβων,
 χεῖρας ἔχων Ἀχιλῆος· ὃ δ' ἔσπευε κυδάμιμον κῆρ
 ἔδφιε γὰρ μὴ λαιμόν ἀποτιμήξειε σιδήρῳ.

σμερδαλέον δ' ὤμωξεν. | ἄκουσε δὲ πότνια μήτηρ
 ἡμέτη ἐν βένθεσιν ἄλός παρὰ πατρὶ γέροντι

κώκυσέν τ' ἄρ' ἔπειτα· θεαὶ δὲ μιν ἀμπαγέροντο,
 πᾶσαι, ὅσαι κατὰ βένθος ἄλός Νηρηίδες ἦσαν.

τῶν δὲ καὶ ἀργύρεον πλήτο σπέος· αἱ δ' ἅμα πᾶσαι
 στήθεα πεπλήγοντο, Θέτις δ' ἐξῆρχε γόοιο·

» κλύτε, κασίγνηται Νηρηίδες, ὄφρ' ἐν πᾶσαι
 Φεῖδει· ἀκούουσαι ὅσ' ἐμῶ ἐνὶ κήδεα θυμῶ. |

ὦ μοι ἐγὼ δ' Φειλή, ὦ μοι δυσσαριστοτόκεια !

ἢ τ' ἐπεὶ ἄρ' τέκον υἱὸν ἀμύμονά τε κρατερόν τε,

ἔξοχον ἠρώων· ὃ δ' ἀνέδραμεν ἔργει Φίσιος·

τὸν μὲν ἐγὼ θρέψασα, φυτὸν ὡς γουνῶ ἀλωῆς,
 νησὶν ἐπιπροέηκα κορωνίσι Φίλιον εἶσω

Τρωσὶ μαχессόμενον· τὸν δ' οὐχ ὑποδέξομαι αὐτὸς
 Φοῖκαδὲ νοστήσαντα, δόμον Πηλῆιον εἶσω.

ὄφρα δὲ μοι ζῶει καὶ ὄρῳ φάος ἡελίοιο,

ἄχνηται, οὐδέ τί Φοῖ δύναιμι χραισμῆσαι ἰοῦσα, |

ἀλλ' εἰμ', ὄφρα Φίδωμι φίλον τέκος, ἦδ' ἐπακούσω
 ὅτι μιν ἔκειτο πένθος ἀπὸ πολέμοιο μένοντα.»

ὣς ἄρα φωνήσασα λίπε σπέος· αἱ δὲ σὺν αὐτῇ
 δακρυόεσσαι ἴσαν, περὶ δὲ σφισι κῆμα θαλάσσης
 ὄγγυτο. ταὶ δ' ὅτε δὴ Τροίην ἐρίβωλον ἴκοντο,
 ἀκτὴν εἰσανέβαινον ἐπισχερῶ, ἔνθα θαμεῖται

Μυρμιδόνων Φέφροντο νέες ταχὺν ἀμφ' Ἀχιλλῆα. |

τῷ δὲ βαρὺ στενάχονυ παρίσταιτο πότινα μήτηρ,

ἔξυ δὲ κωκύσασα κάρη λάβε παιδὸς ἔΦοιο

καὶ Φ' ὀλοφυρομένη ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·

»τέκνον, τί κλαίεις ; τί δέ σε φρένας ἔκειτο πένθος ;

ἐξαύδα, μὴ κεύθε· τὰ μὲν δὴ τοι τετέλεστοι

ἐκ Διός, ὡς ἄρα δὴ πρόν γ' εὔχεο χεῖρας ἀνασχών,

πάντας ἐπὶ πρόμνησι Φαλήμεναι υἱας Ἀχαιῶν,

σεῖ' ἐπιδευομένους, παθέμεν τ' ἄΦεκίλια Φέργα.»

τὴν δὲ βαρὺ στενάχων προσέφη πόδας ὠκὺς Ἀχιλλεύς·

»μήτηρ ἐμή, τὰ μὲν ἄρ μοι Ὀλύμπιος ἐξετέλεσεν·

ἀλλὰ τί μοι τῶν ἦδος ! ἐπεὶ φίλος ὤλεθ' ἐταῖρος,

Πάτροκλος, τὸν ἐγὼ περὶ πάντων τῶν ἐταῖρων,

Φῖσον ἐμῇ κεφαλή· τὸν ἀπώλεσα, τεύχεα δ' Ἐκτωρ

δηώσας ἀπέδυσσε πελώρια, θαῦμα Φιδέσθαι,

καλά τὰ μὲν Πηλῆι θεοὶ δόσαν ἀγλαὰ δῶρα

ἤματι τῷ, ὅτε σε βροτοῦ ἀνέρος ἔμβαλον εὐνῆ· |

αἶθ' ὄφελος σὺ μὲν αἶδι μετ' ἀθανάτησ' ἀλίησιν

ναίειν, Πηλεὺς δὲ θνητὴν ἀγαγέσθαι ἄκουιν !

νῦν δ'... ἵνα καὶ σοὶ πένθος ἐνὶ φρεσὶ μυρῖον εἴη

παιδὸς ἀποφθιμένοιο, τὸν οὐχ ὑποδέξαι αἶδης

Φοῖβαδε νοστήσαντ', ἐπεὶ οὐδ' ἐμὲ θυμὸς ἄνωγεν

ζωέμεν οὐδ' ἄνδρεςσι μετέμμεναι, αἶ νε μὴ Ἐκτωρ

πρωῖτος ἐμῷ ὑπὸ δουρὶ τυπείς ἀπὸ θυμὸν ὀλέσση,

Πατρόζλοιο δ' ἔλωρα Μενoitιάδεω ἀποιτίσῃ.» |

τὸν δ' αὖτε προσέΦειπε Θέις κατὰ δάκρυ χέουσα·

»ἀκύνμορος δὴ μοι, τέκος, ἔσσεαι, οἷ' ἄγορευεῖς·

αὐτίκα γάρ τοι ἔπειτα μεθ' Ἐκτορα πότιμος εἶοῖμος.» |

τὴν δὲ μέγ' ὀχθήσας προσέφη πόδας ὠκὺς Ἀχιλλεύς·

»αὐτίκα τεθναῖν, ἐπεὶ οὐκ ἄρ' ἐμελλον ἐταῖρω

κτεινομένῳ ἐπαμῦναι. ὁ μὲν μάλα τηλόθι πάτιος

ἔφθιτ', ἐμεῖο δὲ δευετ' ἀοηῆς ἀλκτῆρα γενέσθαι. |

νῦν δ'... ἐπεὶ οὐ νέρομαι γε φίλην ἐς πατρίδα γαῖαν.

οὐδέ τι Πατρόκλω γενόμεν φάος οὐδ' ἐτάροισιν
 τοῖσ' ἄλλοισ', οἳ δὴ πολέες δάμεν Ἐκτορι δίω,
 ἀλλ' ἤμαι παρὰ νηυσὶν ἐτώσιον ἄχθος ἀρούρης,
 105
 τοῖος ἐών, οἷος οὐ τις Ἀχαιῶν χαλκοχιτώνων
 ἐν πολέμῳ ! ἀγορῇ δέ τ' ἀμείνονές εἰσι καὶ ἄλλοι.
 ὥς ἕρις ἔκ τε θεῶν ἔκ τ' ἀνθρώπων ἀπόλοιο
 καὶ χόλος ! ὅς τ' ἐφέηκε πολύφρονά περ χαλεπῆναι,
 ὅς τε πολὺ γλυκίων μέλιτος καταλειβομένοιο
 110
 ἀνδρῶν ἐν στήθεσσι ἀφέξεται ἤνιτε κελύκος
 ὥς ἐμὲ νῦν ἐχόλωσε Φάναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων.
 ἀλλὰ τὰ μὲν προτετεύχθαι ἐάσομεν, ἀχνύμενοί περ,
 θυμὸν ἐνὶ στήθεσσι φίλον δαμάσαντες ἀνάγκη.
 νῦν δ' εἴμ', ὄφρα φίλης κεφαλῆς ὀλετήρα κινήω,
 Ἐκτορα κῆρα δ' ἐγὼ τότε δέξομαι, ὁππότε κεν δῆ
 115
 Ζεὺς ἐθέλη τελέσαι ἠδ' ἀθάνατοι θεοὶ ἄλλοι.
 116
 μηδέ μ' ἔρουζε μάχης, φιλέουσά περ' οὐδὲ με πείσεις. » |
 126
 τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα θεὰ Θέτις ἀργυρόπεζα
 » ναὶ δὴ ταῦτά γε, τέκνον, εἴητιμα· οὐ κακὸν ἐστὶν
 τειρομένοισ' ἐτάροισιν ἀμυνέμεν αἰπὺν ὄλεθρον
 ἀλλὰ τοι ἔντεα καλὰ μετὰ Τρώεσσι ἐχονται,
 130
 χάλκεα μαρμαίροντα· τὰ μὲν κορυθαίολος Ἐκτωρ
 αὐτὸς ἔχων ὤμοισιν ἀγάλλεται οὐδέ Φέ φημι
 δηρὸν ἐπαγλαῖεῖσθαι, ἐπεὶ φόνος ἐγγύθεν αὐτῷ·
 ἀλλὰ σὺ μὲν μήπω καταδύσσο μῶλον Ἀσηοῖ,
 135
 ποῖν γ' ἐμὲ δεῦρ' ἐλθοῦσαν ἐν ὀφθαλμοῖσι Φίδηαι
 ἠῶθεν γὰρ νίσσομ', ἅμ' ἠελίῳ ἀνιόντι,
 τεύχεα καλὰ φέρονσα παρ' Ἐφραίστιο Φάνακτος. » |
 ὥς ἄρα φωνήσασα πάλιν τράπεθ' υἱὸς ἔΦοιο,
 καὶ στρεφθεῖσ' ἄλιησι κασιγνήτησι μετηύδα
 140
 » ὕμες μὲν νῦν δῦτε θαλάσσης εὐρέα κόλπον,
 ὀφόμεναί τε γέρονθ' ἄλιον καὶ δώματα πατρός,
 καὶ Φοὶ πάντ' ἀγορεύσατ'· ἐγὼ δ' ἐς μακρὸν Ὀλύμπου
 εἴμι παρ' Ἐφραίστον κλυτοτέχνην, αἳ κ' ἐθέλῃον
 145
 νιέ' ἐμῶ δόμενα κλυτὰ τεύχεα παμφανόωντα. » |
 ὥς ἔφαθ', αἳ δ' ὑπὸ κῆμα θαλάσσης αὐτίκ' ἔδυσαν
 148
 ἠ δ' αὖτ' Οὐλύμπόνδε θεὰ Θέτις ἀργυρόπεζα
 ἦεν, ὄφρα φίλῳ παιδί κλυτὰ τεύχε' ἐνείκαι. |
 τὴν μὲν ἄρ' Οὐλύμπόνδε πόδες φέρον' αὐτὰρ Ἀχαιοὶ
 θεοπεσίῳ ἀλαλητῶ ἔρ' Ἐκτορος ἀνδρσοφρόνιο

- φεύγοντες νῆάς τε καὶ Ἑλλήσποντον ἴκοντο. | 150
οὐδέ κε Πάτροκλόν περ ἐυκνήμιδες Ἀχαιοὶ
ἐκ βελέων Φερούσαντο νέκυν, θεράπονι Ἀχιλλῆος·
αὐτὸς γὰρ δὴ τὸν γε κίχον λαός τε καὶ ἵπποι
Ἔκτωρ τε Πριάμοιο πάις, φλογὶ Φεΐκελος ἀλκήν.
τοῖς μὲν μιν μετόπισθε ποδῶν λάβε φαίδιμος Ἔκτωρ 155
Φελκόμεναι μεμαώς, μέγα δὲ Τρώεσσιν ὁμόκλα·
τοῖς δὲ δὴ Ἀΐαντες, θοῦρον ἐπιΦειμένοι ἀλκήν,
νεκροῦ ἀπεστυφέλιξαν· ὁ δ' ἔμπεδον, ἀλκι πεποιθώς,
ἄλλοι ἑπαΐξασκε κατὰ μόθον, ἄλλοιτε δ' αὖτε
στάσκε μέγα ΦιΦάχων· ὀπίσω δ' οὐ χάζετο πάμπαν. 160
ὡς δ' ἀπὸ σώματος οὔ τι λένοντ' αἰθῶνα δύνανται
ποιμένες ἄγραυλοι μέγα πεινάοντα δίεσθαι,
ὡς ὅρα τὸν οὐκ ἐδύναντο δύω Αἴαντε κορυσιὰ
Ἔκτορα Πριαμίδην ἀπὸ νεκροῦ δεδΦίξασθαι.
καὶ νῦν κέ Φ' ἔΦρουσέν τε καὶ ἄσπετον ἤρατο κῦδος, 165
εἰ μὴ Πηλεΐωνι ποδῆγεμος ὠκέα Φίρις
ἄγγελος ἦλθε θεοῦ· ἀπ' Ὀλύμπου θωροήσεσθαι,
κρούβδα Διὸς ἄλλων τε θεῶν· πρὸ γὰρ ἦκέ μιν Ἥρη. |
ἄγγου δ' ἴσταμένη Φέπεια πτερόεντα προσηύδα·
ἄδρσοο, Πηλεΐδη, πάντων ἐκπαγλότατ' ἀνδρῶν· 170
Πατρόκλω ἐπάμνον, οὗ εἵνεκα φύλοπις αἰνὴ
ἔσσηκε πρὸ νεῶν. οἳ δ' ἀλλήλους δλέκουσιν,
οἳ μὲν ἀμυνόμενοι νέκυνος πέρι τεττηῆατος,
οἳ δὲ Φερούσασθαι ποτὶ Φίλιον ἠγεμόεσσαν
Τρώες ἐπιθύνουσι· μάλιστα δὲ φαίδιμος Ἔκτωρ 175
Φελκόμεναι μέμονεν· κεφαλὴν δὲ Φε θυμὸς ἀνώγει
πῆξαι ἀνὰ σκολόπεσσι, ταμόνθ' ἀπαλῆς ἀπὸ δειροῆς.
ἀλλ' ἄνα, μηδ' εἴ κεῖσο! σέβας δέ σε θυμὸν ἰκέσθω,
Πάτροκλον Τρωῶησι κυσὶν μέληθηρα γενέσθαι·
σοὶ λώβη, αἶ κέν τι νέκυνς ἠσχυμμένος ἔλθη.·« | 180
τὴν δ' ἠμείβειτ' ἔπειτα ποδάροχης δῖος Ἀχιλλεύς·
»Φίρι θεά, τίς τ' ἄρ σε θεῶν ἐμοὶ ἄγγελον ἦκεν;·
τὸν δ' αὖτε προσέΦειπε ποδῆγεμος ὠκέα Φίρις·
»Ἥρη με προσέηκε, Διὸς κυδρὴ παρὰκοιτις·
οὐ Φοῖδε Κρονίδης ἐπιΐζυγος οὐδέ τις ἄλλος 185
ἀθανάτων, οἳ Ὀλυμπον ἀγάννιφον ἀμφινέμονται.·«
τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πόδας ὠκὺς Ἀχιλλεύς·
»πῶς τ' ἄρ ἴω μετὰ μῶλον; ἔχουσι δὲ τεύχεα κείνοι·

μήτηρ δ' οὐ με φίλη πρὶν γ' εἶαι θωρήσσεσθαι,
 πρὶν γ' αὐτὴν ἐλθοῦσαν ἐν ὀφθαλμοῖσι Φίδωμαι·
 σιεῦτο γὰρ Ἑφαιστόιο πάρ' οἰσέμεν ἔντεα καλά.
 ἄλλου δ' οὐ τεο Φοῖδα, τέο κλυτὰ τεύχεα δύω,
 εἰ μὴ Αἴαντός γε σάκος Τελαμωνιάδαο.

190

ἀλλὰ καὶ αὐτός, Φέλλομ', ἐνὶ πρότοισιν ὀμιλεῖ,
 ἔργχει δηῶων περὶ Πατρόκλειο θανόντος.» |

195

τὸν δ' αὖτε προσέφειπε ποδὴγγεμος ὠκέα Φῖρις·
 »εὖ νυ καὶ ἡμεῖς Φίδμεν ὅ τοι κλυτὰ τεύχε' ἔχονται·
 ἀλλ' αὐτως ἐπὶ τάφρον ἰὼν Τρῶεσσι φάνηθι,
 αἷ κέ σ' ὑποδφύσαντες ἀπόσχονται πολέμιο
 Τρῶες, ἀναπνεύσωσι δ' ἀρήιοι νῆες Ἀχαιῶν
 τειρόμενοι· ὀλίγη δέ τ' ἀνάπνευσις πολέμοιο.»

200

ἦ μὲν ἄρ' ὧς Φειποῦσ' ἀπέβη πόδας ὠκέα Φῖρις,
 αὐτὰρ Ἀχιλλεὺς ὄρωτο δίφιλος· ἀμφὶ δ' Ἀθήνη
 ὄμοισ' ἰφθίμοισι βάλ' αἰγίδα θυσανόεσσαν,
 ἀμφὶ δέ Φοι κεραλῆ νέφος ἔστεφε διὰ θεάων
 χροῦσον, ἐκ δ' αὐτοῦ δαῖε φλόγα παμφανόωσαν.

205

ὧς δ' ὅτε καπνὸς ἰὼν ἐκ Φάστεος αἰθέρ' ἵκηται,
 τηλόθεν ἐκ νήσου, τὴν δῆιοι ἀμφιμάχωνται,
 οἱ δὲ πανημέριοι στυγερῶ κρίνονται Ἀσρη
 ἄστεος ἐκ σφετέροιο, ἅμα δ' ἠελίω καταδύντι
 πυρσοὶ τε φλεγέθουσι ἐπήτριμοι, ὑφῶσε δ' αὐγὴ
 γίγνεται αἰσσοῦσα, περικιόνεσσι Φιδέσθαι,
 αἷ κέν πως σὺν νηυσὶν ἀρῆς ἀλκτιῆρες ἵκωνται·
 ὧς ἀπ' Ἀχιλλῆος κεφαλῆς σέλας αἰθέρ' ἵκανεν. |

210

σῆ δ' ἐπὶ τάφρον ἰὼν ἀπὸ τείχεος, οὐδ' ἐς Ἀχαιοὺς
 μίσγειο· μητρὸς γὰρ πυκνὴν ὠπίζειτ' ἐφετμήν.

215

ἔνθα σιὰς ἦυσ', ἀπάτεοθε δὲ Παλλὰς Ἀθήνη
 φθέγγατ'· αἰτὰρ Τρῶεσσιν ἔν ἄσπετον ὄρωσε κνυδοιμόν.
 ὧς δ' ὅτ' ἀριζήλη φωνή, ὅτε Φίφαχε σάλπιγξ
 Φάστῳ περιπλομένων δηῶων ὑπο θυμορροιστέων,
 ὧς τότε ἀριζήλη φωνή γένοιτ' Αἰακίδαο. |

220

οἱ δ' ὧς οὖν ἄιον Φόπα χάλκεον Αἰακίδαο,
 πᾶσιν ὀρίνθη θυμός· αἰτὰρ καλλίτριχες ἵπποι
 ἄψ ὄχεα τρόπαιον ὄσσαντο γὰρ ἄλγεα θυμῶ.
 ἠρίοχοι δ' ἐκπληγεν, ἐπεὶ Φίδον ἀκάματον πῦρ
 δφεινὸν ὑπὲρ κεφαλῆς μεγαθύμου Πηλεΐωνος
 δαιόμενον· τὸ δὲ δαῖε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη.

225

τοῖς μὲν ὑπὲρ τάφρου μέγα **Ἔφαγε** δῖος Ἀχιλλεύς,
τοῖς δὲ κυκλήθησαν Τρωῆες κλειτοὶ τ' ἐπίκουροι.
ἔνθα δὲ καὶ τότε ὄλοντο δυώδεκα φῶτες ἄριστοι 230
ἀμφὶ σφοῖσ' ὀχέεσσι καὶ ἔγχεσιν. | αὐτὰρ Ἀχαιοὶ

ἄσπασίως Πάτροκλον ὑπὲκ βελέων ἐρούσαντες
κάτθεσαν ἐν λεχέεσσι φίλοι δ' ἀμφέσταν ἑταῖροι
μυρόμενοι· μετὰ δέ σφι ποδώκης εἶπετ' Ἀχιλλεύς 235
δάκρυα θεομὰ χέων, ἐπεὶ εἶσφιδε πιστὸν ἑταῖρον
κείμενον ἐν φέρτρῳ δεδαγμένον ὀξεί χαλκῷ.

τόν ῥ' ἦ τοι μὲν ἔπεμπε σὺν ἵπποισιν καὶ ὄχεσφιν
εἰς πόλεμον, οὐδ' αὖτις ἐδέξατο νοστήσαντα. |

Ἥελιον δ' ἀκάμαντα βοῶπις πότνια Ἥρη
πέμψεν ἐπ' Ὠκεανοῖο ῥοᾶς ἀφέκοντα νέεσθαι 240
Ἥελιος μὲν ἔδν, παύσαντο δὲ δῖοι Ἀχαιοὶ
φυλόπιδος κρατερῆς καὶ ὁμοίου πτολέμοιο. |

Τρωῆες δ' αὖθ' ἐτέρωθεν ἀπὸ κρατερῆς ὑσμίνης
χωρήσαντες ἔλυσαν ὑφ' ἄρμασιν ὠκίας ἵππους,
εἰς δ' ἀγορὴν ἤγροντο, πάρος δόρυποιο μέδεσθαι. 245
ὀρθῶν δ' ἑσταότων ἀγορὴ γένητ', οὐδέ τις ἔτλη
ἔξεσθαι πάντας γὰρ ἔχε τροῦμος, οὐνεκ' Ἀχιλλεύς
ἔξεφάνη, δῖηδὸν δὲ μάχης ἐπέπαντ' ἀλεγεινῆς. |

τοῖσι δὲ Πολυδάμας πεπνυμένος ἦρχ' ἀγορεύειν
Πανθοΐδης· ὃ γὰρ οἶος ὄρα πρόσσω καὶ ὀπίσσω. 250
Ἐκτορὶ δ' ἦεν ἑταῖρος, ἣν δ' ἐν νυκτὶ γέροντο
ἄλλ' ὃ μὲν ἄρ' μύθοισιν, ὃ δ' ἔγχεϊ πολλὸν ἐνίκα
ὃ σφιν ἐν φρονέων ἀγορήσατο καὶ μετέφειπεν· |

ἄμφι μάλ' αὖ φράζεσθε, φίλοι· κέλομαι γὰρ ἔργω γε
Ἔαστυδε νῦν ἵμεναι, μὴ μινύμεν Ἥρα διὰν 255
ἐν πεδίῳ παρὰ νηυσί· Ἔεκάς δ' ἀπὸ τείχεός εἰμεν.

ὄφρα μὲν οὗτος ἀνῆρ Ἀγαμέμνωνι μήμει δῖω,
τόφρα δὲ ὀηίτεροι πολεμιζόμεν ἦσαν Ἀχαιοί·
χαίρεσκον γὰρ ἐγὼ γε θεῶσ' ἐπὶ νηυσὶν ἰαύων,
Ἔελπόμενος νῆας αἰρησέμεν ἀμφιἜελίσσας. 260

νῦν δ' αἰνῶς δέδφοικα ποδώκεα Πηλεΐωνα·
οἶος κείνσο θυμὸς ὑπέρβριος, οὐκ ἐθελήσει
μινύμεν ἐν πεδίῳ, ὅθι περ Τρωῆες καὶ Ἀχαιοὶ
ἐν μέσῳ ἀμφοτέροι μένος Ἄρηος δατέονται,
ἀλλὰ περὶ πτόλιός τε μαχέσσεται ἠδὲ γυναικῶν. | 265

ἀλλ' ἴομεν προσι Ἔαστυ, πῖθεσθέ μοι ὄδε γὰρ ἔσται.

- νῦν μὲν νύξ ἀπέπαυσε ποδώκεα Πηλεΐωνα
 ἄμβροσίη· εἰ δ' ἄμμε κιχήσεται ἐνθάδ' ἔοντας
 αὔριον ὀρμηθεὶς σὺν τεύχεσιν, εὖ νύ τις αὐτὸν
 γνώσεται· ἀσπασίως γὰρ ἀφίξεται Ἴλιον ἰοῖην
 ὅς κε φύγη, πολλοὺς δὲ κύνες καὶ γῦπες ἔδονται
 Τρώων· αἶ γὰρ δὴ μοι ἀπ' οὐρατος ὧδε γένοιτο! |
 εἰ δέ κ' ἔμοισι Φέπεσαι πιθώμεθα, κηδόμενοι περ,
 νύκτα μὲν εἰν ἀγορῇ σθένος ἔξομεν, ἄστν δὲ πύργοι
 ὑψηλαί τε πύλαι σανίδες τ' ἐπὶ τῆσ' ἀραρυῖαι
 μακροαὶ εὐξέστοι ἐξευγμέναι εἰρύσσονται.
 προῶι δ' ὑπήοιοι σὺν τεύχεσι θωρηχθέντες
 στησόμεθ' ἄμ πύργους· τῶ δ' ἄλγιον, αἶ κ' ἐθέλῃσιν
 ἔλθων ἐκ νηῶν περὶ τείχεος ἄμμι μάχεσθαι.
 ἄψ πάλιν εἶσ' ἐπὶ νῆας, ἐπεὶ κ' ἑριαύχενας ἵππους
 παντιοῖον δρόμον ἄσῃ ὑπὸ πτόλιν ἠλασκάζων.
 εἶσω δ' οὐ μιν θυμὸς ἐφορμηθῆμεν ἑάσει,
 οὐδέ ποτ' ἐκπέσει· ποῖν μιν κύνες ἀργοὶ ἔδονται. |
 τὸν δ' ἄρ' ὑπόδρα Φιδῶν προσέφη κορυθαίολος Ἔκτωρ·
 »Πολυδάμα, σὺ μὲν οὐκέτ' ἔμοι φίλα ταῦτ' ἀγορεύεις,
 ὅς κέλευα κατὰ Φάστν Φαλήμεναι αὐτῖς ἰόντας.
 ἦ οὐπω κεκόρησθε ΦεΦελμένοι ἐνδοθι πύργων;
 ποῖν μὲν γὰρ Προιάμοιο πόλιν μέροπες ἄνθρωποι
 πάντες ἐμυθέσκοντο πολύχρυσον πολύχαλκον·
 νῦν δὲ δὴ ξεπαλόωλε δόμων κειμήλια καλά,
 πολλὰ δὲ δὴ Φρυγίην καὶ Μηριόνην ἑρατεινὴν
 κτήματα περναμέν' ἵκει, ἐπεὶ μέγας ὠδύσατο Ζεὺς.
 νῦν δ' ὅτε πέο μοι ἔδωκε Κρόνου πάϊς ἀγκυλομήτεω
 κῦδος ἀρεσθ' ἐπὶ νηυσὶ θαλάσῃ τ' ἔλσαι Ἀχαιοὺς,
 νήπιε, μηκέτι ταῦτα νοήματα φαῖν' ἐνὶ δήμῳ.
 οὐ γάρ τις Τρώων ἐπιπέισεται· οὐ γὰρ ἑάσω. |
 ἀλλ' ἄγεθ', ὥς κεν ἐγὼ Φείπω πειθώμεθα πάντες·
 νῦν μὲν δόρυπον ἔλεσθε κατὰ σισατὸν ἐν τελέεσσιν,
 καὶ φυλακῆς μνήσασθε καὶ ἐργήγορθε Φέκαστος·
 Τρώων δ' ὅς κτεάτεσσιν ὑπερφιάλως ἀνιάξει,
 συλλέξας λαοῖσι δότω καταδημοβορῆσαι,
 τῶν τινα βέλτερόν ἐστιν ἐπαυρέμεν ἢ περὶ Ἀχαιοὺς·
 προῶι δ' ὑπήοιοι σὺν τεύχεσι θωρηχθέντες
 νηυσὶν ἐπι γλαφυροῖσιν ἐγείρομεν ὄξυν' Ἀρηα. |
 εἰ δ' ἔτιόν παρὰ ναῦφιν ἀνέστη δῖος Ἀχιλλεύς,

ἄλγιον, αἶψ' ἐθέλησι, τῷ ἔσσειται. οὐ μιν ἐγὼ γε
φρεύσομαι ἐκ πολέμοιο δυσηχέος, ἀλλὰ μάλ' ἄντην
στήσομαι, ἢ κε φέροισι μέγα κράτος, ἢ κε φεροίμην.
ξυγὸς Ἐνυάλιος, καί τε κτεινέοντα κατέκτα.» |

ὣς Ἐκτωρ ἀγόρευ', ἐπὶ δὲ Τρῳῆς κελάδησαν
νήπιοι'· ἔκ γάρ σφι φρένας εἶλετο Παλλὰς Ἀθήνη·

Ἐκτορι μὲν γὰρ ἐπήνεσαν κακὰ μητιώωντι,
Πολυδάμαντι δ' ἄο' οὐ τις, ὃς ἐσθλὴν φράζετο βουλήν.
δόρυπον ἔπειθ' εἶλοντο κατὰ σισατόν. | αὐτὰρ Ἀχαιοὶ
παννύχιοι Πάτροκλον ἀνεοτεινάχοντο γούωντες.

τοῖσι δὲ Πηλεΐδης ἄδινοι' ἐξῆρχε γόοιο,
χεῖρας ἐπ' ἀνδροφόνους θέμενος στήθεσφιν εἰαίρου,
πυκνὰ μάλα στενάχων ὥς τε λῖς ἠυγένειος,

ᾧ δά θ' ὑπὸ σκύμνους ἐλαφηβόλος ἀσπάσῃ ἀνήρ
ἕλης ἐκ πυκινῆς· ὃ δέ τ' ἄγρυται ὕστερος ἐλθῶν,

πολλὰ δέ τ' ἄγχε' ἐπῆλθε μετ' ἀνέρος ἵχνε' ἐρευνῶν,
εἴ ποθεν ἐξεύροι· μάλα γὰρ δομῆς χόλος αἰοεῖ·

ὥς ὃ βαρὺ στενάχων μετεφώνεε Μυρμιδόνοεσσι· |
»ὦ πόποι, ἦ ὅ' ἄλιον Φέπος' ἐκβαλον ἤματι κείνῳ,
θαρασύνων ἦρωα Μενόϊτιον ἐν μεγάροισιν·

φῆν δέ Φοι εἰς Ὀπόνετα περικλυτὸν υἱὸν ἀπάξειν
Φίλιον ἐκπέρσαντα, λαχόντα τε ληίδος αἶσαν.

ἀλλ' οὐ Ζεὺς ἀνδρεοσι νοήματα πάντα τελευτᾷ·
ἄμφω γὰρ πέπτωται ὁμοίην γαῖαν ἐρεῦσαι

αὐτοῦ ἐνὶ Τροίῃ, ἐπεὶ οὐδ' ἐμὲ ροστήσαντα
δέξεται ἐν μεγάροισι γέρον ἱππηλάτα Πηλεὺς

οὐδὲ Θέτις μήτηρ, ἀλλ' αὐτοῦ γαῖα καθέξει. |
νῦν δ' ἐπεὶ οὖν, Πάτροκλε, σέ' ὕστερος εἰμ' ὑπὸ γαῖαν,

οὐ σε πρὶν κτεριῶ, πρὶν γ' Ἐκτορος ἐνθάδ' ἐνεῖκαι
τεύχεα καὶ κεφαλὴν, μεγαθύμου σεῖο φονῆος·

δώδεκα δὲ προπάροιδε πυρῆς ἀποδειροτομήσω
Τρῳῶων ἀγλαὰ τέκνα, σέθεν κταμένοιο χολωθεῖς.

τόφρα δέ μοι παρὰ νηυσὶ κορωνίσια κείσσει αὐτως,
ἀμφὶ δὲ σὲ Τρῳαὶ καὶ Δαρδανίδες βαθύκολποι

κλαύσονται νύκτιας τε καὶ ἡματα δάκρυ χέουσαι,
τὰς αὐτοὶ καμόμεσθα βίηφι τε δουρί τε μακροῦ,
πιείρας πέρθοντε πόλις μερόπων ἀνθρώπων.» |

ὣς Φειπῶν ἐτάροισιν ἐκέκλετο δῖος Ἀχιλλεὺς
ἀμφὶ πύρρ' εἶπαι τρίποδα μέγαν, ὄφρα τάχιστα

Πάτροκλον λούσειαν ἄπο βρότιον αἱματόεντα. 345
 οἷ δὲ λοιτροχόον τρίποδ' ἴστασαν ἐν πυρὶ κηλέω,
 ἐν δ' ἄρ' ὕδωρ ἔχεαν, ὑπὸ δὲ ξύλα δαῖον ἐλόντες·
 γάστρην μὲν τρίποδος πῦρ ἄμφεπε, θέρομετο δ' ὕδωρ.
 αὐτὰρ ἐπειδὴ ζέσσειεν ὕδωρ ἐνὶ Φήνοπι χαλκῶ,
 καὶ τότε δὴ λοῦσάν τε καὶ ἤλευραν λίπ' ἐλαίω, 350
 ἐν δ' ὠτειλὰς πλήσαν ἀλείφατος ἐννεώροιο·
 ἐν λεχέεσσι δὲ θέντες ἐανῶ λιτὴ κάλυψαν
 ἐς πόδας ἐκ κεφαλῆς, καθύπερθε δὲ φάρεϊ λευκῶ.
 παννύχιοι μὲν ἔπειτα πόδας ταχὺν ἄμφ' Ἀχιλλῆα
 Μυρμιδόνες Πάτροκλον ἀνεσιτενάχοντο γοῶντες. | 355

Ὀπλοποιία

Ἥφαιστου δ' ἴκανε δόμον Θέτις ἀργυρόπεζα 369
 ἄφθιτον ἀστερόεντα, μεταπρεπέ' ἀθανάτοισιν, 370
 χάλκεον, ὃν ὁ αὐτὸς ποιήσατο κυλλοποδίων.
 τὸν δ' εὖθ' ἰδρῶοντα Φελισσόμενον περὶ φύσις,
 σπεύδοντα τρίποδας γὰρ ἐφείλοσι πάντας ἔτευχεν
 ἐοτάμεναι περὶ τοῖχον ἐνσταθῆος μεγάρου,
 χρῦσεα δέ σφ' ὑπὸ κύκλα Φεκάστῳ πυθμένι θῆγεν, 375
 ὕφρα Φοι αὐτόματοι θεῖον δυσαίαι' ἀγῶνα
 ἠδ' αὖτις πρὸς δῶμα νεοίατο, θαῦμα Φιδέσθαι.

οἷ δ' ἦ τοι τόσσον μὲν ἔχον τέλος, οὐατα δ' οὐπω
 δαιδάλεα προσέκειτο· τά ὃ' ἦρνε, κόπτε δὲ δεσμούς.
 ὕφρ' ὃ γε ταῦτ' ἐπονείτο Φιδυῖησι προαπίδεσσαν, 380
 τόφρα Φοι ἐγγύθεν ἦλθε θεὰ Θέτις ἀργυρόπεζα. |
 τὴν δὲ Φιδε προμολοῦσα Χάρις λιπαροκρήδεμνος,
 καλή, τὴν ὤπνιε περικλυτὸς ἀμφιγυήεις·
 ἐν τ' ἄρα Φοι πῦ χειρὶ Φέπος τ' ἔφατ' ἐκ τ' ὀνόμαζεν·

» τίπτε, Θεῦ τανύπεπλε, ἰκάνεις ἡμέτερον δῶ
 αἰδοίη τε φίλη τε; πάρος γε μὲν οὐ τι θαμίζεις.
 ἀλλ' ἔπεο προτέρω, ἵνα τοι πάρ ξείνια θεῖω. « |

ὣς ἄρα φωνήσασα πρόσω Φ' ἄγε ἴα θεῶων.
 τὴν μὲν ἔπειτα καθεῖσεν ἐπὶ θρόνον ἀργυροῆλου,
 καλοῦ δαιδαλέοι', ὑπὸ δὲ θορῆνυς ποσὶν ἦεν· 390
 κέκλειε δ' Ἥφαιστον κλυτοτέχνην Φεῖπε τε μῦθον·

» Ἥφαιστε, πρόμολ' ὦδε· Θέτις νύ τι σεῖο χατίζει. « |
 τὴν δ' ἡμίβητ' ἔπειτα περικλυτὸς ἀμφιγυήεις·
 » ἦ ὅα νύ μοι δΦεινή τε καὶ αἰδοίη θεὸς ἔνδον,
 ἦ μ' ἐσάωσ' ὡς ἴσθις ἀπὸ τοῦ νοσήτου ἑκπαιδευτικῆς Πολιτικῆς 395

Ἥφαιστος ἰκάνει τὸν ἥφαιστον ἡμίβητ' ἔπειτα περικλυτὸς ἀμφιγυήεις

μητρος ἐμῆς Φιότητι κυνώπιδος, ἧ μ' ἐθέλησεν
κρούσαι χολὸν ἔοντα· τότ' ἂν πάθον ἄλγεα θυμῶ,
εἰ μή μ' Εὐρυνόμη τε Θέτις θ' ὑπεδέξατο κόλπῳ,
Εὐρυνόμη, θυγάτηρ ἄφορρου Ὠκεανοῖο.

τῆσι πάρ' εἰνάφετες χάλκεον δαιδαλα πολλά,
πόρπας τε γραμπιάς θ' ἔλικας κάλυκας τε καὶ ὄρους

400

ἐν σπέει γλαφυρῶ· περὶ δὲ ὄρος Ὠκεανοῖο
ἄφορῶ μορμύρων ὄεν ἄσπετος· οὐδέ τις ἄλλος
φεΐδεεν οὔτε θεῶν οὔτε θνητῶν ἀνθρώπων,
ἀλλὰ Θέτις τε καὶ Εὐρυνόμη Φίσαν, αἱ μ' ἐσάωσαν.

405

ἦ νῦν ἡμέτερον δόμον ἴκει τῷ με μάλα χροῶ
πάντα Θεῖτι καλλιπλοκάμῳ ζωάργια τίειν. |
ἀλλὰ σὺ μὲν νῦν Φοι παράθες ξεινήια καλά,
ἄφρα κ' ἐγὼ φύσας ἀποθείομαι ὄπλα τε πάντα. « |

ἦ καὶ ἄπ' ἀκμοθέτιο πέλωρ αἴητον ἀνέσιη
χολεύων ὑπὸ δὲ κνήμαι ὄωντο Φαραῖαι.

410

φύσας μὲν ὃ' ἀπάνευθε τίθει πυρός, ὄπλα τε πάντα
λάρνακ' ἔς ἀργυρέην συλλέξατο, τοῖσ' ἐπονεῖτο
σπόγγῳ δ' ἀμφὶ πρόσωπα καὶ ἄμφω χεῖρ' ἀπομόργνυ
αὐχένα τε στιβαρόν καὶ στήθεα λαχρήντα,

415

δῦ δὲ χιτῶν', ἔλε δὲ σκῆπτρον παχύ, βῆ δὲ θύραζε
χολεύων | ὑπὸ δ' ἀμφίπολοι ὄωντο Φάνακτι
χρῦσαι, ζωῆσι νεήρισιν ΦεΦικυῖαι.

τῆσ' ἐν μὲν νόος ἐστὶ μετὰ φρεσίν, ἐν δὲ καὶ αὐδῆ
καὶ σθένος, ἀθανάτων δὲ θεῶν ἄπο Φέρογα Φίσασιν.

420

αἱ μὲν ὑπαιθα Φάνακτος ἐποίπνυν· | αὐτὰρ ὁ Φέρογγ
πλησίον, ἐνθα Θέτις περ, ἐπὶ θρόνον ἴζε φαινοῦ,
ἐν τ' ἄρα Φοι φῦ χεῖρὶ Φέπος τ' ἔφατ' ἔκ τ' ὀνόμαζεν·

» τίπιε, Θεῖτι τανύπεπλε ἰκάνεις ἡμέτερον δῶ
αἰδοίη τε φίλη τε ; πάρος γε μὲν οὐ τι θαμίζεις.

425

αὔδα ὅ τι φρονέεις· τελέσαι δέ με θυμὸς ἄνωγεν,
εἰ δύναμαι τελέσαι γε καὶ εἰ τετελεσμένον ἐστίν. « |

τὸν δ' ἡμείβειτ' ἔπειτα Θέτις κατὰ δάκρυ χέουσα·
» Ἡφαιστ', ἦ ἄρα δὴ τις, ὄσαι θεαὶ εἰσ' ἐν Ὀλύμπῳ,

τοσσάδ' ἐνὶ φρεσὶ Φῆσιν ἀνέσχειο κήδεα λυγρὰ,
ὄσσ' ἐμοὶ ἔκ πασέων Κρονίδης Ζεὺς ἄλγε' ἔδωκεν ;

430

ἔκ μὲν μ' ἀλλάων ἀλιάων ἀνδρὶ δάμασσαν,
Διακίδη Πηλῆι, καὶ ἔτλην ἀνέρος εὐνήν

πολλὰ μάλ' οὐκ ἐθέλουσα. ὁ μὲν δὴ γῆραι λυγρῶ

κείται ἐνὶ μεγάροισ' ἀρημένος· | ἄλλα δέ μοι νῦν
 435
 υἷον ἐπεὶ μοι δῶκε γενέσθαι τε τραφέμεν τε,
 ἔξοχον ἠρώων· ὃ δ' ἀνέδραμεν ἔργει Φῖσος·
 τὸν μὲν ἐγὼ θρέψασα φυτὸν ὧς γουνῶ ἄλωης,
 νηυσὶν ἐπίπροσθηκα κορωνίσι Φίλιον εἶσω
 Τρωσὶ μαχεσσόμενον· τὸν δ' οὐχ ὑποδέξομαι αὖτις
 440
 Φοῖκαδε νοστήσαντα, δόμον Πηλῆιον εἶσω·
 ὄφρα δέ μοι ζῶει καὶ ὄρῃ φάος ἡλίοιο,
 ἄχνηται, οὐδέ τί Φοι δύναμαι χροισμῆσαι ἰούσα.
 κούρην, ἣν ἄρα Φοι γέρας ἔξελον υἷες Ἀχαιῶν,
 445
 τὴν Φ' ἄρ' ἐκ χειρῶν ἔλετο κρείων Ἀγαμέμνων· |
 ἣ τοι ὃ τῆς ἀχέων φρένας ἔφθιεν· αὐτὰρ Ἀχαιοὺς
 Τρωῶες ἐπὶ πρύμνησιν ἐφέλειον, οὐδὲ θύραζε
 εἶαον ἐξίμεναι. τὸν δ' ἐλλίσσοντο γέροντες
 Ἀργείων, καὶ πολλὰ περικλυτὰ δῶρ' ὀνόμαζον.
 450
 ἔνθ' αὐτὸς μὲν ἔπειτ' ἠρᾶναιτο λοιγὸν ἀμῦναι,
 αὐτὰρ ὃ Πάτροκλον περὶ μὲν τὰ Φά τεύχεα φέσσειεν,
 πέμπε δέ μιν πόλεμόνδε, πολλὴν δ' ἅμα λαὸν ὄπασσεν.
 πᾶν δ' ἤμαρ μάραντο περὶ Σκαίῃσι πύλῃσιν·
 καὶ νύ κεν αὐτῆμαρ πόλιν ἔπραθον, εἰ μὴ Ἀπόλλων
 455
 πολλὰ κακὰ ὀρέξαντα Μενoitίου ἄλκιμον υἷον
 ἔκταν' ἐνὶ προμάχοισι καὶ Ἐκτορι κῦδος ἔδωκεν· |
 τοῦνεκα νῦν τεὰ γούναθ' ἱκάνομαι, αἶ κ' ἐθέλησθα
 νῖ' ἐμῶ ὠκυμόρῳ δόμεν ἄσπίδα καὶ τροφάλειαν
 καὶ καλάς κνημίδας, ἐπισφυρίοισ' ἀραρυίας,
 460
 καὶ θώρηχ'· ὃ γὰρ ἦν Φοι, ἀπώλεσε πιστὸς ἐταῖρος
 Τρωσὶ δαμείς· ὃ δὲ κείται ἐπὶ χθονὶ θυμὸν ἀχεύων·
 τὴν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα περικλυτὸς ἀμφιγυήεις·
 »θάροσε μὴ τοι ταῦτα μετὰ φρεσὶ σῆσι μελόντων !
 αἶ γὰρ μιν θανάτοιο δυσηχέος ὧδε δυναίμην
 465
 νόσφιν ἀποκρούσαι, ὅτε μιν μόρος αἰνὸς ἱκάνοι,
 ὧς Φοι τεύχεα καλὰ παρέσσειται, οἷά τις αὖτε
 ἀνθρώπων πολέων θαυμάσσειται, ὅς κε Φίδηται· |
 ὧς Φειπὼν τὴν μὲν λίπεν αὐτόθι, βῆ δ' ἐπὶ φύσας,
 τὰς δ' ἐς πῦρ ἔτρεψε, κέλευσέ τε φεργάζεσθαι.
 φῦσαι δ' ἐν χοάνοισιν ἐφέλκοσι πᾶσαι ἐφύσων,
 470
 πάντοίην εὐπρηστον ἀντιμὴν ἔξανειῖσαι,
 ἄλλοτε σπεύδοντι παρέμμεναι, ἄλλοτε δ' αὖτε,
 ὄππως Ἡφαιστὸς τ' ἐθέλοι καὶ φέρον ἄνοιτο,

χαλκὸν δ' ἐν πυρὶ βάλλεν ἀτειρέα κασοιτερόν τε
καὶ χροσοῦν τιμῆντα καὶ ἄργυρον· αὐτὰρ ἔπειτα 475
θῆκεν ἐν ἀκμοθέτῳ μέγαν ἄκμονα, γέντο δὲ χειρὶ
ῥαιστῆρα κρατερῆν, ἐτέρηφι δὲ γέντο πυράγρην. |

ποίηε δὲ πρόωιστα σάκος μέγα τε σιβαρόν τε
πάντοσε δαιδάλλων, περὶ δ' ἄντυγα βάλλε φαεινῆν,
τριπλακα μαρμαρέην, ἔκ δ' ἄργυρον τελαμῶνα. 480
πέντε δ' ἄρ' αὐτοῦ ἔσαν σάκος πτύχες· αὐτὰρ ἐν αὐτῷ
ποίηε δαίδαλα πολλὰ Φιδυῆσι προπίδεσσιν. |

ἔν μὲν γαῖαν ἔτευξ', ἐν δ' οὐρανόν, ἐν δὲ θάλασσαν,
ἠελιόν τ' ἀκάμαντα σελήην τε πλήθουσας,
ἐν δὲ τὰ τεύχεα πάντα, τὰ τ' οὐρανὸς ἐστεφάνωται, 485
Πηληϊάδας θ' Ἰάδαο τε τό τε σθένος Ὀρίωνος,
Ἄρκτον θ', ἦν καὶ Ἀμαξαν ἐπίκλησιν καλέουσιν,
ἣ τ' αὖθι στρέφεται καὶ τ' Ὀρίωνα δοκεύει,
οἷη δ' ἄμμορός ἐστι λοετρῶν Ὀκεανοῖο. |

ἔν δὲ δύο ποιήσε πόλις μερόπων ἀνθρώπων 490
καλὰς. ἐν τῇ μὲν ῥα γάμοι τ' ἔσαν εἰλαπίναί τε,
νύμφας δ' ἐκ θαλάμων δαΐδων ὕπο λαμπομενάων

ἠγίνεον ἀνὰ Φάστν, πολλὺς δ' ὑμέναιος ὄρωρει·
κοῦροι δ' ὄρχηστῆρες ἐδίνεον, ἐν δ' ἄρα τοῖσιν
ἀλλοὶ φόρμιγες τε βοῆν ἔχον· αἱ δὲ γυναῖκες 495
ἰστάμεναι θαύμαζον ἐπὶ προθύροισι Φεκάστη. |

λαοὶ δ' εἰν ἀγορῇ ἔσαν ἀθρόοι· ἔνθα δὲ νεῖκος
ὄρωρει, δύο δ' ἄνδρες ἐνεΐκεον εἵνεκα ποιηῆς
ἀνδρὸς ἀποφθιμένοιο· ὃ μὲν εὔχετο πάντ' ἀποδοῦναι,
δήμῳ πιφασκῶν, ὃ δ' ἀναινετο μηδὲν ἐλέσθαι· 500
ἄμφω δ' ἰσόσθην ἐπὶ Φίστορι πείραθ' ἐλέσθαι. |

λαοὶ δ' ἀμφοτέροισιν ἐπήλυτον, ἀμφὶς ἀρωγοί·
κήρυκες δ' ἄρα λαὸν ἐρήτηνον οἱ δὲ γέροντες
ἦατ' ἐπὶ ξεστοῖσι λίθοισ' ἰερόφ' ἐνὶ κύκλω,
σκῆπτρα δὲ κηρύκων ἐν χέροσ' ἔχον ἠεροφώνων· 505
τοῖσιν ἔπειτ' ἦισσον, ἀμοιβηδὶς δὲ δίκασον.

κεῖτο δ' ἄρ' ἐν μέσσοισι δύο χροσοῖο τάλαντα,
τῷ δόμεν, ὃς μετὰ τοῖσι δίκην ἰθύντατα Φεῖποι. |
τὴν δ' ἐτέρην πόλιν ἀμφὶ δύο στρατοὶ ἦατο λαῶν 510
τεύχεσι λαμπόμενοι. δίκχα δὲ σφισι Φάνθανε βουλή,
ἧὲ διαπραθέειν ἢ ἀνδρα πάντα δάσασθαι,
κτῆσιν ὕσθην πτολίεθρον ἐπήρατον ἐντὸς ἔφεργεν. |

- οἱ δ' οὐπω πείθοντο, λόχῳ δ' ὑπεθωρήσονται.
 τεῖχος μὲν ᾧ ἄλοχοί τε φίλαι καὶ νήπια τέκνα
 ῥύατ', ἐφρεσταότες, μετὰ δ' ἀνέρες, οὓς ἔχε γῆρας' 515
 οἱ δ' ἴσαν ἦρχε δ' ἄρα σφιν Ἄρης καὶ Παλλὰς Ἀθήνη,
 ἄμφω χρυσεῖω, χρύσεια δὲ Φεῖματα Φέσθη,
 καλῶ καὶ μεγάλῳ σὺν τεύχεσιν, ὧς τε θεῶ περ,
 ἀμφὶς ἀριζήλω λαοὶ δ' ὑπ' ὀλείζονες ἦσαν. |
 οἱ δ' ὅτε δὴ ᾧ ἴκανον ὅθι σφίσι Φεῖκε λοχῆσαι, 520
 ἐν ποταμῷ, ὅθι τ' ἀρδμὸς ἔεν πάντεσσι βοτοῖσιν,
 ἐνθ' ἄρα τοί γ' ἴζοντο ΦεΦλυμένοι αἴθοπι χαλκῷ.
 τοῖσι δ' ἔπειτ' ἀπάνευθε δύω σκοποὶ ἦατο λαῶν,
 δέγμενοι ὀππότε μῆλα Φιδόιατο καὶ Φέλικας βοῦς. |
 οἱ δὲ τάχα προγένοντο, δύω δ' ἅμ' ἔποντο νομῆς 525
 τερόπομενοι σύριγξι δόλον δ' οὐ τι προνόησαν.
 οἱ μὲν τὰ προΦιδόντες ἐπέδραμον, ὧκα δ' ἔπειτα
 τάμνοντ' ἀμφὶ βοῶν ἀγέλας καὶ πώεα καλὰ
 ἀργενῶν οἴων, κτεῖνον δ' ἐπὶ μηλοβοτηῆρας. |
 οἱ δ' ὡς οὖν ἐπύθοντο πολὺν κέλαδον παρὰ βουσὶν 530
 εἰδῶν προπάροινθε καθήμενοι, αὐτίκ' ἐφ' ἵππων
 βάντες ἀροσιπόδων μετεκίαθον, αἴψα δ' ἴκοντο.
 στησάμενοι δ' ἐμάχοντο μάχην ποταμοῖο παρ' ὄχθας,
 βάλλον δ' ἀλλήλους χαλκήρεσιν ἐγχείησιν. |
 ἐν δ' Ἐρις, ἐν δὲ Κυδοιμὸς ὀμίλειον, ἐν δ' ὀλοή Κῆρ, 535
 ἄλλον ζῶν ἔχουσα νεούτατον, ἄλλον ἄουτον,
 ἄλλον τεθνηῶτα κατὰ μόθον ἔλκε ποδοῖν·
 Φεῖμα δ' ἔχ' ἀμφ' ὤμοισι δαφουινῶν αἵματι φωτῶν.
 ὀμίλειον δ' ὡς τε ζωοὶ βροτοὶ ἦδ' ἐμάχοντο,
 νεκρούς τ' ἀλλήλων Φέρον κατατεθνηῶτας. | 540
 ἐν δ' ἐτίθει νεῖον μαλακῆν, πείριον ἄρουραν,
 εὐρεῖαν τρίπολον· πολλοὶ δ' ἀροτῆρες ἐν αὐτῇ
 ζεύγεα δινεύοντες ἐλάστρεον ἐνθα καὶ ἐνθα. |
 οἱ δ' ὀπότε στρέφαντες ἰκίοιατο τέλσον ἀρούρης, 545
 τοῖσι δ' ἔπειτ' ἐν χερσὶ δέπας μελιΦηδέος οἴνου
 δόσκεν ἀνήρ ἐπιῶν· τοὶ δὲ στρέφασκον ἀν' ὄγμους,
 Φεῖμενοι νειοῖο βαθειῆς τέλσον ἰκέσθαι. |
 ἦ δὲ μελαίνεται ὄπισθεν, ἀρηρομένη δὲ ΦεΦοῖκει,
 χρυσεῖη περ εὐῶσα τὸ δὴ περὶ θαῦμα τέτυκτο. |
 ἐν δ' ἐτίθει τέμενος βαθυλήιον· ἐνθα δ' ἔριθοι 550
 ἦμασιν ὀξείας δροπάνας ἐν χερσὶν ἔχοντες.

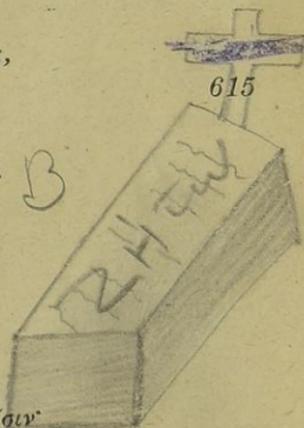
- δράγματα δ' ἄλλα μετ' ὄγμον ἐπήτριμα πίπτον ἔραζε,
 ἄλλα δ' ἀμαλλοδετήρες ἐν ἔλλεδανοῖσι δέοντο.
 τρεῖς δ' ἄρ' ἀμαλλοδετήρες ἐφέστασαν· αὐτὰρ ὄπισθεν
 παῖδες δραγμαμένοντες, ἐν ἀγκαλίδεσσι φέροντες, 555
 ἀσπερχές πάρεχον. | βασιλεὺς δ' ἐν τοῖσι σιωπῇ
 σκῆπτρον ἔχων ἐστήκει ἐπ' ὄγμου γηθόσυνος κῆρ.
 κήρυκες δ' ἀπάνευθεν ὑπὸ δροῦ δαῖτα πένοντο,
 βοῶν δ' ἱερεύσαντες μέγαν ἄμφεπον· αἱ δὲ γυναῖκες
 δεῖπνον ἐρίθοισιν λεύκ' ἄλφιστα πολλὰ πάλυνον. | 560
 ἔν δ' ἐτίθει σταφυλῆσι μέγα βροίθουσαν ἀλωῆν
 καλὴν χρυσεῖην· μέλανες δ' ἀνά βότρυες ἦσαν,
 ἐστήκει δὲ κάμασι διαμπερὲς ἀργυρέησιν.
 ἄμφι δὲ κυανὴν κάπετον, περὶ δ' ἔρκος ἔλασσαν
 κασσιτέρον· μία δ' οἴῃ ἀταρπιτὸς ἦεν ἐπ' αὐτήν, 565
 τῇ νίσσοντο φορῆες, ὅτε τρυγῶεν ἀλωῆν. |
 παρθενικαὶ δὲ καὶ ἡῖθεοὶ ἀταλά φρονέοντες
 πλεκτοῖσ' ἐν τάλάροισι φέρον μελιφηδέα καρπὸν.
 τοῖσιν δ' ἐν μέσσοισι πάσις φόρυγγι λιγέῃ
 ἱμερόεν κινάριζε, λίνον δ' ὑπὸ καλὸν αἶειδεν 570
 λεπταλέῃ φωνῇ· τοὶ δὲ ῥήσσοντες ἁμαρτῆ
 μολπῆ τ' ἰνυμῶ τε ποσὶ σκαίροντες ἔποντο. |
 ἔν δ' ἀγέλην ποίησε βοῶν ὀρθοκραιράων·
 αἱ δὲ βόες χρυσοῖο τετεύχατο κασσιτέρου τε,
 μυκηθμῶ δ' ἀπὸ κόπρου ἐπεσσεύοντο νομόνδε 575
 παρ ποταμὸν κελάδοντα, παρὰ ῥοδανὸν δονακῆα.
 χρύσειοι δὲ νομῆες ἅμ' ἐστιχόωντο βόεσσι
 τέσσαρες, ἐννέα δὲ σφι κύνες πόδας ἀργοὶ ἔποντο. |
 ομερδαλέω δὲ λέοντε δύ' ἐν πρώτῃσι βόεσσι
 ταῦρον ἐρύγμηλον ἐχέτην· ὃ δὲ μακρὰ μεμυκῶς 580
 ἔλκετο· τὸν δὲ κύνες μετεκίαθον· ἡ δ' αἰζηοί.
 τῶ μὲν ἀναρρήξαντε βοὸς μέγαλοιο βοεῖην
 ἔγκατα καὶ μέλαν αἶμα λαφύσειον· οἱ δὲ νομῆες
 αὐτως ἐνδίσαν ταχέας κύνας διτύνοντες.
 οἱ δ' ἦ τοι δακέειν μὲν ἀπειροπόωντο λεόντων, 585
 ἰσotάμενοι δὲ μάλ' ἐγγὺς ὑλάκτεον ἔκ τ' ἀλέοντο. |
 ἔν δὲ νομὸν ποίησε περικλυτὸς ἀμφιγυῆεις,
 ἐν καλῇ βήσση, μέγαν οἶων ἀργεννῶων,
 σταθμούς τε κλισίας τε κατηρεφείας ἰδὲ σηκούς. |
 ἔν δὲ χορὸν ποικίλλε περικλυτὸς ἀμφιγυῆεις, 590

τῷ Φίκελον, οἷόν ποί' ἐνὶ Κνωσῷ εὐρείῃ
 Δαίδαλος ἤσκησεν καλλιπλοκάμῳ Ἀριάδνῃ. |
 ἔνθα μὲν ἠΐθεοι καὶ παρθένοι ἀλφεισίβοιοι
 ὠρχεῦντ', ἀλλήλων ἐπὶ καρπῷ χεῖρας ἔχοντες.
 τῶν δ' αἱ μὲν λεπτὰς ὀθόνας ἔχον, οἱ δὲ χιτῶνας 595
 Φεῖατ' ἐννήτους, ἦκα στίλβοντας ἐλαίῳ·
 καὶ ὃ' αἱ μὲν καλὰς στεφάνας ἔχον, οἱ δὲ μαχαίρας
 εἶχον χρυσείας ἐξ ἀργυρέων τελαμώνων. |
 οἱ δ' ὅτε μὲν θρόεξασκον ἐπισταμένοιισι πόδεσσιν
 ὄῃα μάλ', ὥς ὅτε τις τροχὸν ἄρμενον ἐν παλάμῃσιν 600
 ἐζόμενος κεραιμὸς πειρήσεται, αἱ κε θέηοι·
 ἄλλοτε δ' αὖ θρόεξασκον ἐπὶ στήχας ἀλλήλοισιν. |
 πολλὸς δ' ἱμερόεντα χορὸν περιστάθ' ὄμιλος
 τερόπιοι μετὰ δέ σφιν ἐμέλλετο θεῖος αἰοδὸς
 φορμίζων· δοιῶ δὲ κυβιστητῆρε κατ' αὐτοὺς 605
 μολπῆς ἐξάροχοντος ἐδίνεον κατὰ μέσσους. |
 Ἐν δ' ἐτίθει ποταμοῖο μέγα σθένος Ὀκεανοῖο
 ἄντυγα παρ πυμάτην σάκεος πύκα ποιητοῖο. |
 αὐτὰρ ἐπεὶ δὴ τεῦξε σάκος μέγα τε σιβαρόν τε,
 τεῦξε ἄρα Φοι θώρηκα φαινότερον πυρὸς ἀνγῆς, 610
 τεῦξε δὲ Φοι κόρυθα βριάρεν κροτάφοιο ἄραουῖαν,
 καλὴν δαιδαλέην, ἐπὶ δὲ χρύσειον λόφον ἦεν,
 τεῦξε δὲ Φοι κνημῖδε Φεανοῦ κασσιτέροιο.
 αὐτὰρ ἐπεὶ πάνθ' ὄπλα κάμε κλυτὸς ἀμφιγυῖεις,
 μητρὸς Ἀχιλλῆος θῆκε προπάροιδεν αἰείρας.
 ἦ δ' ἴρηξ ὡς ἄλτο κατ' Οὐλύμπου νιφόντος,
 τεύχεα μαρμαίροντα παρ' Ἡφαίστιο φέρουσα.

ΙΛΙΑΔΟΣ Τ.

Μῆνιδος ἀπόρρησις.

Ἦὼς μὲν κροκόπεπλος ἀπ' Ὀκεανοῖο ῥοάων
 ὄρυσθ', ἔν' ἀθανάτοισι φῶος φέροι ἠδὲ βροτοῖσιν·
 ἦ δ' ἐς νῆας ἴκανε θεοῦ πάρα δῶρα φέρουσα.
 εὔρε δὲ Πατρόκλῳ περικείμενον δν φίλον υἱόν,
 κλαίοντα λιγέως· πολέες δ' ἀμφ' αὐτὸν ἐταῖροι
 μύρονθ'. | ἦ δ' ἐν τοῖσι παρίστατο διὰ θεάων,
 ἐν τ' ἄρα Φοι πῦ χειρὶ Φέπος τ' ἔφατ' ἔκ τ' ὀνόμαζεν·
 «τέκνον ἔμῳ, τοῦτον μὲν εἴσομεν, ἀγνύμενοί περ,

κεῖσθαι, ἐπειδὴ πρῶτα θεῶν Φιότητι δαμάσθη·
 τύνη δ' Ἡφραίσι τοιο πάρα κλυτὰ τεύχεα δέξο,
 καλὰ μάλ', οἳ οὔπω τις ἀνὴρ ὤμοιοι φόρησεν.» | 10

ὣς ἄρα φωνήσασα θεὰ κατὰ τεύχε' ἔδηκεν
 πρόσθεν Ἀχιλλῆος· τὰ δ' ἀνέβραχε δαίδαλα πάντα.
 Μυρομιδόνας δ' ἄρα πάντας ἔλε τρόμος, οὐδέ τις ἔτι λη
 ἄντην εἰς Φιδέμεν, ἀλλ' ἔτρεσαν. | αὐτὰρ Ἀχιλλεύς 15

ὡς ἔφιδ', ὧς μιν μᾶλλον ἔδου χόλος, ἐν δέ Φοι ὄσσε
 δΦεινὸν ὑπὸ βλεφάρων ὡς εἰ σέλας ἐξεφάνθεν·
 τέροπετο δ' ἐν χεῖρεσσιν ἔχων θεοῦ ἀγλαὰ δῶρα. |
 αὐτὰρ ἐπεὶ φρεσὶ Φῆσι τετάρπετο δαίδαλα λεύσσων,
 αὐτίκα μητέρα Φῆν Φέπεα πτερόεντα προσηύδα· 20

»μητερ ἐμή, τὰ μὲν ὄπλα θεὸς πόρην οἳ ἐπιΦεικὲς
 Φέργ' ἔμεν ἀθανάτων, μηδὲ βροτὸν ἄνδρα τελέσσασι. |
 νῦν δ' ἦ τοι μὲν ἐγὼ θωρήξομαι· ἀλλὰ μάλ' αἰνῶς
 δεῖδω μή μοι τόφρα Μενoitίου ἄλκιμον υἱὸν
 μυῖται καδδῦσαι κατὰ χαικοτύπους ὠτειλὰς 25

εὐλὰς ἐγγείνωνται, ἀΦεικίσσωσι δὲ νεκρὸν—
 ἐκ δ' αἰὼν πέφαιται—κατὰ δὲ χρόα πάντα σαπήη.» |

τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα θεὰ Θέτις ἀργυρόπεζα·
 »τέκνον, μή τοι ταῦτα μετὰ φρεσὶ σῆσι μελόντων!
 τῷ μὲν ἐγὼ πειρήσω ἀλαλκέμεν ἄγρια φῦλα, 30

μυίας, αἳ ὅα τε φῶτας ἀρηιφάτους κατέδουσι·
 εἴ περ γὰρ κέεται γε τελεσφόρον εἰς ἐνιαυτόν,
 αἰεὶ τῷδ' ἔσται χροῦς ἔμπεδος ἦ καὶ ἀρείων. |
 ἀλλὰ σύ γ' εἰς ἀγορὴν καλέσας ἦρωας Ἀχαιοῦς,
 μῆνιν ἀποΦειπῶν Ἀγαμέμνονι, ποιμένι λαῶν, 35

αἶψα μάλ' ἐς πόλεμον θωρήσσο, δύσοο δ' ἀλκήν.» |
 ὣς ἄρα φωνήσασα μένος πολυθαρόσες ἐνήκεν,
 Πατρόκλω δ' αὐτ' ἀμβροσίην καὶ νέκταρ ἐρυθρόν
 στάξε κατὰ ὀνῶν, ἵνα Φοι χροῦς ἔμπεδος εἴη. |

αὐτὰρ ὁ βῆ παρὰ θῖνα θαλάσσης διὸς Ἀχιλλεύς 40
 σμερδαλέα ΦιΦάχων, ὄρσεν δ' ἦρωας Ἀχαιοῦς.
 καὶ ὃ' οἳ περ τὸ πάρος γε νεῶν ἐν ἀγῶνι μένεσκον,
 οἳ τε κυβερνήται καὶ ἔχον οἴηια νηῶν,

καὶ ταμίαι παρὰ νηοῖν ἔσαν, κίτιοι δοτιῆρες,
 καὶ μῆν οἳ τότε γ' εἰς ἀγορὴν ἴσαν, οὔνεκ' Ἀχιλλεύς 45

ἔξεφάνη, δΦηρόν δὲ μάχης ἐπέπαντ' ἀλεγεινῆς. |

τὼ δὲ δύω σκάζοντε βάτην Ἀρεος θεράποντε,

Τυδείδης τε μενεπιτόλεμος καὶ δῖος Ὀδυσσεύς,
 ἔγχε' ἔρειδομένω' ἔτι γὰρ ἔχον ἔλκεα λυγρὰ
 καδ δὲ μετὰ πρώτη ἄγορῃ ἴζοντο κίοντες. | 50
 αὐτὰρ ὁ δεύτατος ἦλθε Φάναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων,
 ἔλκος ἔχων· καὶ γὰρ τὸν ἐνὶ κρατερῇ ὑσμίνῃ
 οὔτα Κόων Ἀντιγορίδης χαλκῆρεϊ δουρί. |
 αὐτὰρ ἐπειδὴ πάντες ἀΦολλίσθησαν Ἀχαιοί,
 τοῖσι δ' ἀνιστάμενος μετέφη πόδας ὠκὺς Ἀχιλλεύς· 55
 » Ἀτρεΐδη, ἧ ἄρ' τι τόδ' ἀμφοτέροισιν ἄρειον
 ἔπλετο, σοὶ καὶ ἐμοί, ὅτε νῶϊ περ, ἀχνυμένω κῆρ,
 θυμοβόρῳ ἔριδι μενεήραμεν εἵνεκα κούρης! |
 τὴν ὄφελ' ἐν νήεσσι κατακτάμεν Ἄρτεμις ἰῶ
 ἤμαιι τῶ, ὅτ' ἐγὼν ἐλόμην Λυρνησὸν ὀλέσσας· 60
 τῶ κ' οὐ τόσσοι Ἀχαιοὶ ὁδᾶξ ἔλον ἄσπετον οὔδας
 δυσμενέων ὑπὸ χερσίν, ἐμεῖ' ἀπομνησίαντος.
 Ἐκτορι μὲν καὶ Τρωσὶ τὸ κέρδιον! αὐτὰρ Ἀχαιοὺς
 δΦηρόν ἐμῆς καὶ σῆς ἔριδος μνήσεσθαι ἴω. |
 ἀλλὰ τὰ μὲν προτετύχθαι εἴσομεν, ἀχνύμενοί περ, 65
 θυμὸν ἐνὶ στήθεσσι φίλον δαμάσαντες ἀνάγκη. |
 νῦν δ' ἧ τοι μὲν ἐγὼ παύω χόλον, οὐδὲ τί με χρῆ
 ἀσκελέως αἰεὶ μενεαινέμεν· ἀλλ' ἄγε θᾶσσον
 ὄτρυνον πόλεμόνδε κάρη κομόωντας Ἀχαιοὺς,
 ὄφρ' ἔτι καὶ Τρώων πειρήσομαι ἀντίος ἐλθῶν, 70
 αἴ κ' ἐθέλωσ' ἐπὶ νηυσὶν ἱανέμεν· ἀλλὰ τιν' οἷω
 ἀσπασίως αὐτῶν γόνυ καμψέμεν, ὅς κε φύγησιν
 δηίου ἐκ πολέμοιο ὑπ' ἔγχεος ἡμετέροιο.« |
 ὣς ἔφαθ', οἳ δ' ἐχάρησαν εὐκνήμιδες Ἀχαιοί,
 μῆνιν ἀπειπόντιος μεγαθύμου Πηλεΐωνος. 75
 τοῖσι δὲ καὶ μετέΦειπε Φάναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων
 αὐτόθεν ἐξ ἔδρης, οὐδ' ἐν μέσσοισιν ἀναστάς· |
 » ὦ φίλοι, ἦρωες Δαναοί, θεράποντες Ἄρηος,
 ἑσταότος μὲν καλὸν ἀκουέμεν, οὐδὲ ΦέΦοικεν 80
 ὑββάλλειν, χαλεπὸν γάρ, ἐπισταμένω περ ἐόντι.
 ἀνδρῶν δ' ἐν πολλῶ ὀμάδω πῶς κέν τις ἀκούσαι
 ἧ Φεῖποι; βλάβεται δὲ λιγύς περ ἐὼν ἀγορητής.
 Πηλεΐδη μὲν ἐγὼν ἐνδείξομαι· αὐτὰρ οἳ ἄλλοι
 σύνθεσθ' Ἀργεῖοι, μῦθόν τ' ἐν γνῶτε Φέκαστος. |
 πολλαὶ δὲ μοι τοῦτον Ἀχαιοὶ μῦθον ἔΦειπον 85
 καὶ τέ με νεικείεσκον· ἐγὼ δ' οὐκ αἰτίος εἰμι,

ἀλλὰ Ζεὺς καὶ Μοῖρα καὶ ἡεροφοῖτις Ἔρινός,
οἳ τέ μοι εἰν ἀγορῇ φρεσὶν ἔμβαλον ἄγριον αἶτην
ἤματι τῷ, ὅτ' Ἀχιλλῆος γέρας αὐτὸς ἀπέφραν. |
ἀλλὰ τί κεν ῥέξαιμι; θεὸς διὰ πάντα τελευτᾷ. 90

πρόσβα Διὸς θυγάτηρ Ἄτη, ἣ πάντας αἶται,
ὀλομένη· τῇ μὲν θ' ἀπαλοὶ πόδες· οὐ γὰρ ἐπ' οὔδει
πίλνεται, ἀλλ' ἄρα ἦ γε κατ' ἀνδρῶν κοράια βαίνει,
βλάπτουσ' ἀνθρώπους· κατὰ δ' οὖν ἕτερόν γε πέδησεν. 94

ἀλλ' ἐπεὶ ἀσάμην καὶ μεν φρένας ἐξέλετο Ζεὺς,
ἄψ ἐθέλω ἄρῆσαι δόμεναί τ' ἀπερείσι' ἄποινα·
ἀλλ' ὄρσεν πόλεμόνδε καὶ ἄλλους ὄρνυθι λαούς.
δῶρα δ' ἐγὼν ὅδε πάντα παρασχέμεν ὅσσα τοὶ ἐλθῶν 140

χθιζὸς ἐνὶ κλισίῃσιν ὑπέσχετο Διὸς Ὀδυσσεύς. |
εἰ δ' ἐθέλεις, ἐπίμεινον, ἐπειγόμενός περ Ἄρης·
δῶρα δέ τοι θεράποντες ἐμῆς παρὰ νηὸς ἐλόντες
οἴσουσ', ὄφρα Φίδηαι ὅ τοι μενοφεικέα δώσω.» |

τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πόδας ὠκὺς Ἀχιλλεύς· 145
» Ἀτρεΐδῃ κύδιστε, Φάναξ ἀνδρῶν Ἀγάμεμνον,
δῶρα μὲν, αἶ κ' ἐθέλησθα παρασχέμεν, ὡς ἐπιφεικές,
ἦ τ' ἐχέμεν, πάρα σοί· | νῦν δὲ μνησώμεθα χάριος

αἶψα μάλ'· οὐ γὰρ χρὴ κλοτοπενέμεν ἐνθάδ' ἐόντας
οὐδὲ διατρίβειν· ἔτι γὰρ μέγα Φέρον ἄρεκτον
ὡς κέ τις αὖτ' Ἀχιλλῆα μετὰ πρόωτοισι Φίδηται 150
ἔργῃ χαλκίῳ Τρώων δλέκοντα φάλαγγας.

ὧδέ τις ὑμείων μεμνημένος ἀνδρὶ μαχέσθω. « |
τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
» μὴ δῆρ' οὔτως, ἀγαθός περ ἐὼν, θεοφεικέλ' Ἀχιλλεῦ, 155
νήστιας ὄτιονε προστὶ Φίλιον υἱας Ἀχαιῶν

Τρωσὶ μαχεσομένους, ἐπεὶ οὐκ ὀλίγον χρόνον ἔσται
φύλοπις, εὖτέ κε προῶτον ὀμιλήσωσι φάλαγγες
ἀνδρῶν, ἐν δὲ θεὸς πνεύσῃ μένος ἀμφοτέροισιν.
ἀλλὰ πάσασθαι ἄνωχθι θοῆσ' ἐπὶ νηυσὶν Ἀχαιοὺς 160

σίτον καὶ Φοῖνοιο· τὸ γὰρ μένος ἐστὶ καὶ ἀλκή. |
οὐ γὰρ ἀνήρ προῶπαν ἤμαρ ἐς ἥλιον καταδύντα
ἄκμηρος σίτοιο δυνήσεται ἅντα μάχεσθαι
εἴπερ γὰρ θυμῷ γε μενοινάει πολεμίζειν,
ἀλλὰ τε λάθρη γυῖα βαρύνεται, ἠδὲ κικάνει 165

δίψα τε καὶ λιμὸς, βλάβεται δέ τε γούνατ' ἴοντι. |
ὅς δέ κ' ἀνήρ Φοῖνοιο κορρυσσάμενος καὶ ἐδωδῆς
Ψηφιοποιήθηκε ἀπὸ τοῦ Ἰνστιτούτου Εκπαιδευτικῆς Πολιτικῆς

ἀνδράσι δυσμενέεσσι πανημέριος πολεμίζη,
 θαρσαλέον νύ Φοι ἦτορ ἐνὶ φρεσίν, οὐδέ τι γυῖα
 πρὶν κάμνει, πρὶν πάντα ἐρωῆσαι πολέμοιο. | 170
 ἀλλ' ἄγε λαὸν μὲν σκέδασον καὶ δεῖπνον ἄνωχθι
 ὕπλεσθαι· τὰ δὲ δῶρα Φάναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων
 οἰσέτω ἐς μέσσην ἀγορῆν, ἵνα πάντες Ἀχαιοὶ
 ὀφθαλμοῖσι Φίδωσι, σὺ δὲ φρεσὶ σῆσιν ἰανθῆς. |
 ὀμνύετω δέ τοι ὄρκον ἐν Ἀργείοισιν ἀναστάς, 175
 μή ποτε τῆς εὐνῆς ἐπιβήμεναι ἠδὲ μυγῆναι
 καὶ δὲ σοὶ αὐτῷ θυμὸς ἐνὶ φρεσὶν ἴλαος ἔστω. 178
 αὐτὰρ ἔπειτά σε δαιτὶ ἐνὶ κλισίῳ' ἀρεσάσθω
 πιεῖσθαι, ἵνα μή τι δίκης ἐπιδευὲς ἔχησθα. | 180
 Ἀτρεΐδῃ, σὺ δ' ἔπειτα δικαιοτέρως καὶ ἐπ' ἄλλω
 ἔσσεαι· οὐ μὲν γὰρ τι νεμεσσητὸν βασιλῆα
 ἄνδρ' ἀπαρέσσεσθαι, ὅτε τις πρότερος χαλεπήῃ. |
 τὸν δ' αὖτε προσέφειπε Φάναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων· 185
 »χαίρω σεῦ, Δαερτιάδῃ, τὸν μῦθον ἀκούσας·
 ἐν μοίῳ γὰρ πάντα δίκω καὶ κατέλεξας.
 ταῦτα δ' ἐγὼν ἐθέλω ὁμόσαι, κέλεται δέ με θυμὸς,
 οὐδ' ἐπιορκήσω πρὸς δαίμονος. | αὐτὰρ Ἀχιλλεὺς
 τῆος μινέτω αὔθι, ἐπειγόμενός περ Ἄσθης· 190
 μίμνετε δ' ἄλλοι πάντες ἀΦολλέες, ὄφρα κε δῶρα
 ἐκ κλισίης ἔλθῃσι καὶ ὄρκια πιστὰ τάμωμεν. |
 σοὶ δ' αὐτῷ τόδ' ἐγὼν ἐπιτέλλομαι ἠδὲ κελεύω·
 κρινάμενος κούρητας ἀριστῆας Παναχαιῶν
 νηὸς ἐμῆς πάρα δῶρα ἐνεικέμεν, ὅσ' Ἀχιλλῆ
 χθιζὸν ὑπέστημεν δώσειν, ἀγέμεν τε γυναικας. | 195
 Ταλθύβιος δέ μοι ὄκα κατὰ στρατὸν εὐρὸν Ἀχαιῶν
 κάπρον ἐτοιμασάτω, ταμέμεν Δίι τ' Ἑελίῳ τε.« | 197
 αὐτίκ' ἔπειθ' ἅμα μῦθος ἔεν, τετέλεστό τε Φέρον· 242
 ἐπὶ μὲν ἐκ κλισίης τρίποδας φέρον, οὓς Φοι ὑπέστη,
 αἴθωνας δὲ λέβητας ἐΦείκοσι, δώδεκα δ' ἵππους·
 ἐκ δ' ἄγον αἶψα γυναικας ἀμύμονα Φέρογα Φιδυίας 245
 ἐπὶ, ἀτὰρ ὀγδοάτην Βρισηίδα καλλιπάρονον.
 χροσοῦ δὲ στήσας Ὀδυσεὺς δέκα πάντα τάλαντα
 ἦρχ', ἅμα δ' ἄλλοι δῶρα φέρον κούρητες Ἀχαιῶν. |
 καὶ τὰ μὲν ἐν μέσση ἀγορῇ θέσαν, ἂν δ' Ἀγαμέμνων
 ἴστατο· Ταλθύβιος δὲ θεῶ ἑναλίγκιος αὐδῆν 250
 κάπρον ἔχων ἐν χροσῶ παρίστατο ποιμένι λαῶν.

Ἄτρεΐδης δὲ Φερουσσάμενος χεῖρεσσι μάχαιραν,
ἣ Φοι παρὸ ξίφεος μέγα κούλεδν αἰὲν ἄορτο,
κάπρου ἀπὸ τριχας ἀρξάμενος, Διὶ χεῖρας ἀνασχών
εὐχετο· τοὶ δ' ἄρα πάντες ἐπ' αὐτόφιν ἦτο σιγῇ

255

Ἄργεῖοι κατὰ μοῖραν, ἀκούοντες βασιλῆος. |
εὐξάμενος δ' ἄρα Φεῖπε Φιδῶν εἰς οὐρανὸν εὐρύν·

»Γίστω νῦν Ζεὺς πρόωτα, θεῶν ὕπατος καὶ ἄριστος,
Γῆ τε καὶ Ἥλιος καὶ Ἐρινύες, αἳ θ' ὑπὸ γαῖαν
ἀνθρώπους τίνυνται, ὅ τις κ' ἐπίορκον ὁμόσση,

260

μὴ μὲν ἐγὼ κούρη Βορησίδι χεῖρ' ἐπένεικα,
οὔτ' εὐνῆς πρόφασιν κερημένος οὔτε τε' ἄλλον·

ἀλλ' ἔμεν' ἀπροτίμασιος ἐνὶ κλισίῃσιν ἐμῆσιν. |
εἰ δέ τι τῶνδ' ἐπίορκον, ἐμοὶ θεοὶ ἄλγεα δοῖεν,

πολλὰ μάλ', ὅσα διδοῦσιν ὅ τις σφ' ἀλίηται ὁμόσσας.»

265

ἣ καὶ ἀπὸ στόμαχον κάπρου τάμε νηλεί χαλκῶ·
τὸν μὲν Ταλθύβιος πολίης ἁλὸς ἐς μέγα λαῖμμα
ῥῦπ' ἐπιδινήσας, βόσιν ἰχθύσιν· | αὐτὰρ Ἀχιλλεὺς
ἀνοτάς Ἀργεῖοισι φιλοπτολέμοισι μετηΐδα·

»Ζεῦ πάτερ, ἣ μεγάλας ἄτας ἄνδρεςσι διδοῖσθα.

270

οὐ κεν δὴ ποτε θυμὸν ἐνὶ στήθεσσι ἐμοῖσιν

Ἄτρεΐδης ὄρινε διαμπερές, οὐδέ κε κούρη

ἦγει ἐμεῖ ἄΦέκοντος ἀμήχανος· ἀλλὰ ποθὶ Ζεὺς

ἦθελ' Ἀχαιοῖσιν θάνατον πολέεσσι γενέσθαι.

νῦν δ' ἔρχεσθ' ἐπὶ δεῖπνον, ἵνα ξυνάγωμεν Ἄρηα.»

275

ὣς ἄρ' ἐφώνησεν, λῦσεν δ' ἀγορὴν αἰμηρῆν.

οἳ μὲν ἄρ' ἐσκίδναντο ἔΦῆν ἐπὶ νῆα Φέκαστος,

δῶρα δὲ Μυρμιδόνες μεγαλήτορες ἀμφεπένοντο,

βὰν δ' ἐπὶ νῆα φέροντες Ἀχιλλῆος θείοιο·

καὶ τὰ μὲν ἐν κλισίῃσι θέσαν, κάθεσαν δὲ γυναικας,

280

ἵππους δ' εἰς ἀγέλην ἔλασαν θεράποντες ἀγαοί. |

Βορησῆς δ' ἄρ' ἔπειτ', ἱκέλη χροσῆν Ἀφροδίτη,

ὣς Φίδε Πάτροκλον δεδαῖγμένον δέξει χαλκῶ,

ἄμφ' αὐτῶ χυμένη λίγ' ἐκόκνε, χερσὶ δ' ἄμυσσε

στήθεά τ' ἠδ' ἀπαλὴν δειρῆν ἰδὲ καλὰ πρόσωπα |

285

Φεῖπε δ' ἄρα κλαίουσα γυνὴ ΦεΦικυῖα θεῆσιν·

»Πάτροκλ', ἐμοὶ δΦεῖλῃ πλεῖστον κευχαρισμένε θυμῶ,

ζῶν μὲν σε ἔλειπον ἐγὼ κλισίῃθην ἰοῦσα,

νῦν δέ σε τεθνηῶτα κυχάνομαι, ὄρχαμε λαῶν,

ἄφ' ἀνοῦσ' ὥς μοι δέχεται κακὸν ἐκ κακοῦ αἰεί. |

290

- ἄνδρα μὲν, ᾧ ἔδοσαν με πατὴρ καὶ πότνια μήτηρ,
 εἶδον πρὸ πτόλιος δεδαϊγμένον ὄξει χαλκῶ,
 τρεῖς τε κασιγνήτους, τοὺς μοι μία γείνατο μήτηρ,
 κηδεύουσ, οἳ πάντες ὀλέθριον ἤμαρ ἐπέσπον. |
 οὐδὲ μὲν οὐδέ μ' ἔασκες, ὅτ' ἄνδρ' ἐμὸν ὠκὺς Ἀχιλλεύς. 295
 ἔκτεινεν, πέρσεν δὲ πόλιν θείοιο Μύνητος,
 κλαιέμεν, ἀλλὰ μ' ἔφασκες Ἀχιλλῆος θείοιο
 κουριδίην ἄλοχον θήσειν, ἄξειν τ' ἐνὶ νηυσὶν
 ἐς Φθίην, δαίσειν δὲ γάμον μετὰ Μυρμιδόνεσσιν.
 τῷ σ' ἄμοτον κλαίω τεθνήotta μείλιχον αἰεὶ. « | 300
 ὣς ἔφατο κλαίουσ', ἐπὶ δὲ στενάχοντο γυναῖκες,
 Πάτροκλον πρόφασιν, σφῶν δ' αὐτῶν κήδε' ἐκάσθη. |
 αὐτὸν δ' ἄμφι γέροντες Ἀχαιῶν ἠγερέθοντο
 λισσομένοι δειπνήσαι ὃ δ' ἠρόνετο στεναχίζων
 » λίσσομαι, εἴ τις ἐμοὶ γε φίλων ἐπιπέιθεθ' ἑταίρων, 305
 μὴ με πρὶν αἰτοιο κελεύετε μηδὲ ποτῆτος
 ἄσασθαι φίλον ἦτορ, ἐπεὶ μ' ἄχος αἰνὸν ἰκάνει.
 δύντα δ' ἐς ἠέλιον μενέω καὶ τλήσομαι ἔμπης. « |
 « ὣς Φειπὼν ἄλλους μὲν ἀπεσκέδασεν βασιλῆας,
 δοῖω δ' Ἀτρεΐδα μενέτην καὶ δῖος Ὀδυσσεύς, 310
 Νέστορ Ἰδομενεύς τε γέρων θ' ἰππηλάτα Φοῖνιξ·
 τέροποντες πυκνῶς ἀκαχήμενον οὐδέ τι θυμῷ
 τέροπετο, πρὶν πολέμου στόμα δύμεναι αἱματόεντος. |
 μνησάμενος δ' ἀδινῶς ἀνερείκατο φώνησέν τε·
 » ἦ ῥά νύ μοι ποτε καὶ σὺ, δυσάμμορε, φίλταθ' ἑταίρων, 315
 αὐτὸς ἐνὶ κλισίῃ λαρὸν παρὰ δεῖπνον ἔθηκας
 αἴψα καὶ ὀτραλέως, ὁπότε σπεροχόιατ' Ἀχαιοὶ
 Τρωσὶν ἔφ' ἰπποδάμοισι φέρειν πολύδακρον Ἄρηα. |
 νῦν δὲ σὺ μὲν κείσαι δεδαϊγμένος, αὐτὰρ ἐμὸν κῆρ
 ἄκμηρον πόσιος καὶ ἐδητύος, ἔνδον ἐόντων, 320
 σῆ ποθῆ. οὐ μὲν γάρ κε κακώτερον ἄλλο πάθοιμι,
 οὐδέ κεν εἰ τοῦ πατρὸς ἀποφθιμένοιο πυθοίμην,
 ὅς ποθι νῦν Φθίῃφι τέρον κατὰ δάκρυον εἴβει
 χῆτιέ τοιοῦθ' υἱός. ὃ δ' ἄλλοδαπῶ ἐνὶ δήμῳ
 εἵνεκα Ὀυγετανῆς Ἑλένης Τρωσὶν πολεμιζῶ! « | 325
 ὣς ἔφατο κλαίων, ἐπὶ δὲ στενάχοντο γέροντες, 338
 μνησάμενοι τὰ Φέκαστος ἐνὶ μεγάροισιν ἔλειπον. |
 μυρομένους δ' ἄρα τοὺς γε Φιδῶν ἐλέησε Κρονίων, 340
 αἴψα δ' Ἀθηναίην Φέρεα πτεροόεντα προσαυδά·

»τέκνον ἐμόν, δὴ πάμπαν ἀποίχεται ἀνδρὸς σοῖο.
 ἢ νύ τοι οὐκέτι πάγχυ μετὰ φρεσὶ μέμβλει' Ἀχιλλεύς ;
 κείνος ὅ γε προπάρουθε νεῶν ὀρθοκραιράων
 ἦσται ὀδυρόμενος ἕταρον φίλον· οἱ δὲ δὴ ἄλλοι 345
 οἴχονται μετὰ δειπνον, ὃ δ' ἄκμηρος καὶ ἄπαστος.
 ἀλλ' ἴθι Φοῖ νεκταρ τε καὶ ἄμβροσίν ἐρατεινὴν
 σιάξον ἐνὶ στήθεσσι, ἵνα μὴ μιν λιμὸς ἴκηται.« |
 ὣς Φειπὼν ὄτρυνε πάρος μεμαυῖαν Ἀθήνην·
 ἦ δ' ἄρπη Φεφικυῖα τανυπιέρουγι λιγυφάωφ,
 οὐρανοῦ ἐκ κατέπαλτο δι' αἰθέρος. αὐτὰρ Ἀχαιοὶ
 αὐτίκα θωρήσονται κατὰ στρατόν· ἦ δ' Ἀχιλλῆι
 νεκταρ ἐνὶ στήθεσσι καὶ ἄμβροσίν ἐρατεινὴν
 σιάξ', ἵνα μὴ μιν λιμὸς ἀτεροπῆς γούναθ' ἴκοιτο,
 αὐτὴ δὲ πρὸς πατρός ἐρισθενέος πυκινὸν δῶ 355
 ᾗχετο' | τοὶ δ' ἀπάνευθε νεῶν ἐχέοντο θοάων.
 ὣς δ' ὅτε ταρφεῖαι κρηάδες Διὸς ἐκποτῖάνται,
 ψυχραὶ, ὑπὸ ῥιπῆς αἰθρηγενέος Βορέαο,
 ὣς τότε ταρφεῖαι κόρυθες λαμπρὸν γανώσσαι
 νηῶν ἐκ φορέοντο, καὶ ἀσπίδες ὀμφαλόεσσαι 360
 θώρηκές τε κραταιγύαλοι καὶ μείλινα δοῦρα.
 αἴγλη δ' οὐρανόθεν ἴκε, γέλασσε δὲ πᾶσα περὶ χθῶν
 χαλκοῦ ὑπὸ στεροπῆς· ὑπὸ δὲ κτύπος ὄρνυτο ποσσὶν
 ἀνδρῶν· ἐν δὲ μέσοισι κορύσσετο διὸς Ἀχιλλεύς. | 364
 κνημῖδας μὲν πρῶτα περὶ κνήμησιν ἔθηκεν
 369
 καλὰς, ἀργυροῖσιν ἐπισφουρίοισ' ἀραρυίας·
 370
 δεύτερον αὖ θώρηκα περὶ στήθεσιν ἔδυνεν.
 ἀμφὶ δ' ἄρ' ὄμοισιν βάλετο ξίφος ἀργυρόηλον
 χάλκεον· αὐτὰρ ἔπειτα σάκος μέγα τε στιβαρόν τε
 εἴλετο, τοῦ δ' ἀπάνευθε σέλας γένετ' ἠΐτε μήνης. |
 ὣς δ' ὅτε κ' ἐκ πόντοιο σέλας ναύτησι φανήη 375
 καιομένοιο πυρός· τὸ δὲ καίεται ὑψόθ' ὄρεσφιν
 σταθμῶν ἐν οἰοπόλῳ· τοὺς δ' οὐκ ἐθέλοντας ἄελλαι
 πόντον ἔπ' ἰχθυόεντα φίλων ἀπάνευθε φέρουσιν·
 ὣς ἀπ' Ἀχιλλῆος σάκεος σέλας αἰθέρ' ἴκανε
 καλοῦ δαυδαλέον. | περὶ δὲ τρυφάλειαν αἰείρας 380
 κρατὶ θέτο βριαρῆν· ἦ δ' ἀστήρ ὣς ἀπέλαμπεν
 ἵππουρις τρυφάλεια, περισσεύοντο δ' ἔθειραι
 χρούσαι, ἅς Ἥφαιστος ἴει λόφον ἀμφὶ θαμείας. |
 περὶ γὰρ δὲ Φέ' αὐτοῦ ἐν ἔντεσι διὸς Ἀχιλλεύς,

- εἶ Φοι ἐφαρμόσσειε καὶ ἐντρέχοι ἀγλαὰ γυῖα·
 τῷ δ' ἦντε περὶ γίγνεται, ἄειρε δὲ ποιμένα λαῶν. | 385
 ἐκ δ' ἄρα σύριγγος πατριῶιον ἐσπάσαι ἔργχος,
 βοιθὸν μέγα σιβαρόν· τὸ μὲν οὐ δύναται ἄλλος Ἀχαιῶν
 παλλέμεν, ἀλλὰ μιν οἶος ἐπίστατο πῆλαι Ἀχιλλεύς,
 Πηλιάδα μελίην, τὴν πατρὶ φίλω πόρε Χείρων 390
 Πηλίου ἐκ κορυφῆς φόνον ἔμιμεναι ἠρώεσσαν.
 ἵππους δ' Αὐτομέδων τε καὶ Ἄλκιμος ἀμφιέποντες
 ζεύγνυον· ἀμφὶ δὲ καλὰ λέπαδν' ἔσαν, ἐν δὲ χαλινούς
 γαμφηλῆσ' ἔβαλον, κατὰ δ' ἠγρία τεῖναν ὀπίσσω
 κολλητὸν ποτὶ δίφρον. | ὃ δὲ μάστιγα φαεινῆν 395
 χειρὶ λαβὼν ἀραρυῖαν ἐφ' ἵπποιον ἀνόρουσεν,
 Αὐτομέδων ὄπιθεν δὲ κορυσοάμενος βῆ Ἀχιλλεύς,
 τεύχεσι παμφαίνων ὥς τ' ἠλέκτωρ Ὑπερίων. |
 σμερδαλέον δ' ἵπποιον ἐκέκλετο πατρὸς Ἐφοῖο·
 »Ξάνθε τε καὶ Βαλίε, τηλεκλυτὰ τέκνα Ποδάργης, 400
 ἄλλως δὴ φράζεσθε σαωσέμεν ἠνιοχῆα
 ἄψ Δαναῶν ἐς ὄμιλον, ἐπεὶ χ' ἔωμεν πολέμοιο,
 μηδ' ὡς Πάτροκλον λίπει αὐτόθι τεθνηῶτα.« |
 τὸν δ' ἄρ' ὑπὸ ζυγῶφι προσέφη πόδας αἰόλος ἵππος
 Ξάνθος, ἄφαρ δ' ἤμυσε καρῆατι πᾶσα δὲ χαιτή 405
 ζεύγλης ἐξεριποῦσα παρὰ ζυγὸν οὔδας ἴκανεν·
 αὐδήνεια δ' ἔθηκε θεὰ λευκώλενος Ἥρη· |
 »καὶ λίην σ' ἔτι νῦν γε σαώσομεν, ὄβριμ' Ἀχιλλεῦ·
 ἀλλὰ τοι ἐγγύθεν ἤμαρ ὀλέθριον οὐδέ τοι ἤμες
 αἰτιοί, ἀλλὰ θεός τε μέγας καὶ μοῖρα κραταιή. | 410
 οὐδὲ γὰρ ἡμετέρη βραδυτήτι τε νωχελή τε
 Τρωῆς ἀπ' ὄμοιιν Πατρόκλου τεύχε' ἔλοντο·
 ἀλλὰ θεῶν ὄχ' ἄριστος, ὃν ἠύκομος τέκε Δητῶ,
 ἔκταν' ἐνὶ προμάχοισι καὶ Ἐκτορι κῦδος ἔδωκεν. |
 νῶϊ δὲ καὶ κεν ἅμα πνοιῆ Ζεφύροιο θέοιμεν, 415
 ἦν περ ἔλαφροτάτην φάσ' ἔμιμεναι· ἀλλὰ σοὶ αὐτῷ
 μόρσιμόν ἐστι θεῶν καὶ ἀνέρι Φίφι δαμῆναι.« |
 ὣς ἄρα φωνήσαντος Ἐρινύες ἔσχεθον αὐδήν.
 τὸν δὲ μέγ' ὀχθήσας προσέφη πόδας ὠκὺς Ἀχιλλεύς·
 »Ξάνθε, τί μοι θάνατον μαρτεύεαι; οὐδέ τί σε χορή. 420
 εὔ νυ τὸ Φοῖδα καὶ αὐτός, ὃ μοι μόρος ἐνθάδ' ὀλέσθαι,
 νόσφι φίλου πατρὸς καὶ μητέδος· ἀλλὰ καὶ ἔμπης
 οὐ λήξω πρὶν Τρωῆας ἄδην ἐλάσαι πολέμοιο.«

ἦ ῥα καὶ ἐν πρώτοις **Φ**άστων ἔχε μώνυχας ἵππους. |

ΙΛΙΑΔΟΣ Χ.

Ἔκτορος ἀναίρεσις.

ὣς οἱ μὲν κατὰ **Φ**άστυ, πεφυζότες ἤντε νεβροί,
 ἰδρῶ ἀπεψύχοντο πῖον τ' ἀκέοντό τε δίψαν,
 κεκλιμένοι καλῆσιν ἐπάλξεσιν· αὐτὰρ Ἄχαιοι
 τείχεος ἄσπον ἴσαν, σάκε' ὅμοιοι κλίναντες.

Ἔκτορα δ' αὐτόθι μείναι ὀλοῖή μοιγ' ἐπέδησεν,
Φιλίω προπάροιθε πυλάων τε Σχαιάων. |

αὐτὰρ Πηλεΐωνα προσηύδα Φοῖβος Ἀπόλλων·

»τίπτε με, Πηλέος υἱέ, ποσὶν ταχέεσσι διώκεις,
 αὐτὸς θνητὸς ἐὼν θεὸν ἄμβροτον; οὐδέ νύ πώ με
 ἔγνωσ ὡς θεός εἰμι, σὺ δ' ἀσπερχὲς μενεαίνεις.

ἦ νύ τοι οὐ τι μέλει Τρωῶν φόνος, οὐς ἐφόβησας,
 οἱ δὴ τοι εἰς **Φ**άστυ **Φ**άλεν, σὺ δὲ δεῦρο λιάσθης.
 οὐ μὲν με κτενέεις, ἐπεὶ οὐ τοι μόρσιμός εἰμι.« |

τὸν δὲ μέγ' ὀχθήσας προσέφη πόδας ὠκὺς Ἀχιλλεύς·

»βλάψας με, **Φ**εκά**Φ**εργε, θεῶν ὀλοώτατε πάντων,
 ἐνθάδε νῦν τρέψας ἀπὸ τειχεός· ἦ κ' ἔτι πολλοὶ
 γαῖαν ὀδᾶξ εἶλον πρὶν **Φ**ίλιον εἰσαφικέσθαι.

νῦν δ' ἐμὲ μὲν μέγα κῦδος ἀφείλεο, τοὺς δ' ἐσάωσας
 ὀηιδίως, ἐπεὶ οὐ τι τίσιν γ' ἔδ**Φ**ειςας ὀπίσσω.

ἦ σ' ἂν τεισαίμην, εἴ μοι δύναμις γε παρείη.« |

ὣς **Φ**ειπὼν προτὶ **Φ**άστυ μέγα φρονέων ἐβεβήκει,
 σευάμενος ὡς θ' ἵππος ἀεθλοφόρος σὺν ὄχεσφιν,
 ὅς ῥα τε ῥῆα θέησι τιτανόμενος πεδίω·

ὣς Ἀχιλλεύς λαιμηρὰ πόδας καὶ γούνατ' ἐνώμα. |

τὸν δ' ὁ γέρον Πριάμος πρώτος **Φ**ίδεν ὀφθαλμοῖσιν,

παμφαίνονθ' ὡς τ' ἀστέρ', ἐπεσσύμενον πεδίω,

ὅς ῥα τ' ὀπώρης εἶσιν, ἀρίζηλοι δὲ **Φ**οι ἀγαί

φαίνονται πολλοῖσι μετ' ἀστράσι νυκτὸς ἀμολγῶ,

ὄν τε κύν' Ὀρίωνος ἐπικληθὶν καλέουσιν·

λαμπρότατος μὲν ὁ γ' ἐστί, κακὸν δὲ τε σῆμα τέτυκται,

καὶ τε φέρει πολλὸν πυρετὸν δ**Φ**ειλοῖσι βροτοῖσιν·

ὡς τοῦ χαλκὸς ἔλαμπε περὶ στήθεσσι θέοντος. |

ᾧ μωξεν ὄφρα γέροντα κροσσὸν δ' ὅ γε κάρπυα γέροντι

ὑφός' ἀνασχόμενος, μέγα δ' οἰμύξας ἐγεγώνει
 λισσόμενος φίλον υἷόν· ὃ δὲ προπάρουθε πυλάων
 ἐστήκειν, ἄμοτον μεμαῶς Ἀχιλῆι μάχεσθαι
 τὸν δ' ὁ γέρων ἔλεεινά προσηύδα χεῖρας ὀρεγνύς· | 35

» Ἐκτορ, μὴ μοι μίμνε, φίλον τέκος, ἀνέρα τοῦτον
 οἶος ἀνευθ' ἄλλων, ἵνα μὴ τάχα πότιμον ἐπίσπης
 Πηλεΐωνι δαμείς, ἐπεὶ ἦ πολὺν φέρετός ἐστιν, | 40

σχέτιλιος! αἶθε θεοῖσι φίλος τοσσόνδε γένοιτο,
 ὅσσον ἐμοί! τάχα κέν Φε κύνες καὶ γῦπες ἔδοιεν
 κείμενον ἢ κέ μοι αἰνὸν ἀπὸ προπιδῶν ἄχος ἔλθοι
 ὅς μ' υἷων πολλῶν τε καὶ ἐσθλῶν εἶνιν ἔθνηκεν,
 κτείνων καὶ περὶνὰς νήσων ἐπι τηλεδαπῶν. | 45

καὶ γὰρ νῦν δύο παῖδε, Ανκάονα καὶ Πολύδωρον,
 οὐ δύναμαι Φιδέμεν Τρωῶν εἰς Φάστν Φαλέντων,
 τοὺς μοι Λαοθόη τέκετο, κορείουσα γυναικῶν. |

ἀλλ' εἰ μὲν ζῶουσι μετὰ στρατῶ, ἢ κεν ἔπειτα
 χαλκοῦ τε χρυσοῦ τ' ἀπολυσόμεθ'· ἔστι γὰρ ἔνδον· | 50

πολλὰ γὰρ ὄπασε παιδί γέρων ὀνομάκλυτος Ἀλτης. | X
 εἰ δ' ἦδη τεθνῶσι καὶ εἰν ἈΦίδαο δόμοισιν,
 ἄλγος ἐμῶ θυμῶ καὶ μητέρι, τοὶ τεκόμεσθα,
 λαοῖσιν δ' ἄλλοισι μινυρθαδιώτερον ἄλγος
 ἔσσειται, εἰ μὴ καὶ σὺ θάνῃς Ἀχιλῆι δαμασθεῖς. | 55

ἀλλ' εἰσέρχεο τεῖχος, ἐμὸν τέκος, ὄφρα σαώσης
 Τρωῶας καὶ Τρωιάς, μηδὲ μέγα κῦδος ὀρέξῃς
 Πηλεΐδῃ, αὐτὸς δὲ φίλης αἰῶιος ἀμερθῆς. 1912/26

πρὸς δ' ἐμὲ τὸν δύστηνον ἔτι φρονέοντ' ἔλεησον,
 δύσμορον, ὃν ὅα πατήρ Κρονίδης ἐπὶ γήραος οὐδῶ
 αἴση ἔν ἀργαλή φθειέσι, κακὰ πολλὰ Φιδόντα,
 υἷας τ' ὀλλυμένους ἐλκηθείσας τε θύγατρας,
 καὶ θαλάμους κεραϊζομένους, καὶ νήπια τέκνα
 βαλλόμενα προτὶ γαίῃ ἐν αἰνῇ δημοτῆτι, | 60

Φελκομένας τε νουὸς ὀλοῆσ' ὑπὸ χερσὶν Ἀχαιῶν. | 65
 αὐτὸν δ' ἄρ' οὐ πύματόν με κύνες πρώτῃσι θύροισιν
 ὤμησται Φερούουσιν, ἐπεὶ κέ τις ὀξεί χαλκῶ

τύψας ἢ ἐ βαλὼν ῥεθέων ἐκ θυμὸν ἔλθῃ,
 οἷς τρέφον ἐν μεγάροισι τραπεζῆας θυραωρούς,
 οἳ τ' ἐμὸν αἶμα πίνοντες, ἀλύσσοντες περὶ θυμῶ,
 κείσονται ἐν προθύροισι. | 70
 γέω δέ τε πάντα Φέφοικεν,
 ἄρη κταμένω, δεδαῖγμένω ὀξεί χαλκῶ,

κεῖσθαι· πάντα δὲ καλὰ θανάοντι περ, ὅτι φανήη·
 ἄλλ' ὅτε δὴ πολίων τε κάρη πολίων τε γένειον,
 αἰδῶα τ' αἰσχύνωσι κύνες κταμένοιο γέροντος,
 τοῦτο δὴ οἴκτιστον πέλεται δ' Φειλοῖσι βροτοῖσιν.»

75

ἢ ῥ' ὁ γέρων, πολιάς δ' ἄρ' ἀνά τριχῆς ἔλκετο χερσὶν
 τίλλων ἐκ κεφαλῆς· οὐδ' Ἔκτορι θυμὸν ἐπειθεν.

μήτηρ δ' αὖθ' ἐτέρωθεν ὀδύρετο δάκρυ χέουσα,
 κόλπῳ ἀνιεμένη, ἐτέρηφι δὲ μαζὸν ἀνέσχεν·

80

καὶ μιν δάκρυ χέουσα ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·

»Ἔκτορ, τέκνον ἐμὸν, τάδε τ' αἶδεο καὶ μ' ἐλέησον
 αὐτήν, εἴ ποτέ τοι λαθικηδέα μαζὸν ἐπέσχον.

τῶν μνησῆαι, φίλε τέκνον, ἄμυνε δὲ δήιον ἄνδρα

τείχεος ἐντὸς ἑῶν, μηδὲ πρόμος ἴστασο τούτῳ·

85

σχέτιλις! εἴ περ γὰρ σε κατακτιάνη, οὐ σ' ἔτ' ἐγὼ γε

κλαύσομαι ἐν λεχέεσσι, φίλον θάλος, ὃν τέκον αὐτή,

οὐδ' ἄλοχος πολύδωρος· ἄνευθε δέ σε μέγα ρῶιν

Ἄργείων παρὰ νηυσὶ κύνες ταχέες κατέδονται.»

ὣς τῷ γε κλαίοντε προσανδήτην φίλον υἷον,

90

πολλὰ λισσομένῳ· οὐδ' Ἔκτορι θυμὸν ἐπειθον,

ἄλλ' ὁ γε μίμν' Ἀχιλῆα πελώριον ἄσπον ἰόντα.

ὥς δὲ δράκων ἐπὶ χειρὶ ὀρέστερος ἄνδρα μένησιν,

βεβρωκῶς κακὰ φάρμακ'· ἔδν δέ τέ μιν χόλος αἰνός,

σμερδαλέον δὲ δέδορκε Φελισσόμενος περὶ χειρῆ·

95

ὣς Ἔκτωρ ἄσβεστον ἔχων μένος οὐχ ὑπεχώρει,

πύργῳ ἔπι προύχοντι φαιρινῆν ἀσπίδ' ἐρείσας·

ὀχθήσας δ' ἄρα Φεῖπε ποτὶ μεγαλήτορα θυμὸν·

»ὦ μοι ἐγῶν! εἰ μὲν κε πύλας καὶ τείχεα δύω,

Πολυδάμας μοι πρῶτος ἐλεγχεῖν ἀναθήσει,

100

ὅς μ' ἐκέλευε Τρωσὶ ποτὶ πτόλιν ἠγήσασθαι

νύχθ' ὑπο ἰήνδ' ὀλοήν, ὅτε τ' ὤρετο δῖος Ἀχιλλεύς.

ἄλλ' ἐγὼ οὐ πιθόμην· ἦ τ' ἂν πολὺ κέρδιον ἦεν! |

νῦν δ' ἐπεὶ ὄλεσα λαὸν ἀτασθαλίῃσιν ἐμῆσιν,

αἰδέομαι Τρωῶας καὶ Τρωάδας ἐλκεσιπέπλους,

105

μή ποτέ τις Φεῖπῃσι κακώτερος ἄλλος ἐμεῖο·

Ἔκτωρ Φῆφι βλήφι πιθήσας ὄλεσε λαόν·

ὣς Φερέουσιν· ἐμοὶ δὲ τό κεν πολὺ κέρδιον εἴη,

ἄντην ἢ Ἀχιλῆα κατακτείναντα νέεσθαι,

ἢ κεν αὐτὸν ὀλέσθαι ἐνκλεῶς πρὸ πόλης· |

110

εἰ δέ κεν ἀσπίδα μὲν καταθείομαι ὀμφαλόεσσα

καὶ κόρουθα βριαρὴν, δόρον δὲ πρὸς τείχος ἔρειςας
 αὐτὸς ἰὼν Ἀχιλῆος ἀμύμονος ἀντίος ἔλθω
 καὶ Φοι ὑπόσχωμαι Ἑλένην καὶ κτήμαθ' ἅμ' αὐτῇ,
 πάντα μάλ', ὅσα τ' Ἀλέξανδρος κοίλῃσ' ἐνὶ νηυσὶν
 ἠγάγετο Τροίηνδ', ἣ τ' ἔπλετο νείκεος ἀρχή,
 δωσέμεν Ἀτρεΐδῃσιν ἄγειν, ἅμα δ' ἀμφὶς Ἀχαιοῖς
 ἄλλ' ἀποδάσσεσθαι, ὅσα τε πόλις ἦδε κέκευθεν
 Τρωσὶν δ' αὖ μετόπισθε γερούσιον ὄροκον ἔλωμαι
 μὴ τι κατακρούειν, ἀλλ' ἄνδιχα πάντα δάσσεσθαι, ...
 ἀλλὰ τίη μοι ταῦτα φίλος διελέξατο θυμός; |
 μὴ μιν ἐγὼ μὲν ἴκωμαι ἰὼν, ὃ δέ μ' οὐκ ἐλεήσει
 οὐδέ τί μ' αἰδέσεται, κτενέει δέ με γυμνὸν ἔοντα,
 αὐτως ὡς τε γυναῖκα, ἐπεὶ κ' ἀπὸ τεύχεα δύω.
 οὐ μὲν πως νῦν ἔστιν ἀπὸ δρυὸς οὐδ' ἀπὸ πέτρης
 τῶν θαριζέμεναι, ἅτε παρθένος ἠΐθεός τε,
 παρθένος ἠΐθεός τ' !, θαριζέτον ἀλλήλων. |
 βέλτερον αὖτ' ἔριδι ξυνελαυνέμεν ὅτι τάχιστα
 Φεῖδομεν ὀπποτέρῳ κεν Ὀλύμπιος εὖχος ὀρέξῃ. « | X
 ὡς ὠρμαινε μένων, ὃ δέ Φοι σχεδὸν ἦλθεν Ἀχιλλεύς
 Φίσιος Ἐνυαλίῳ κορυθαίκι πτολεμιστῇ,
 σείων Πηλιάδα μελίην κατὰ δεξιὸν ὦμον
 δ' Φεινήν· ἀμφὶ δὲ χαλκὸς ἐλάμπετο Φεῖκελος αὐγῇ
 ἢ πυρὸς αἰθομένοιο ἢ ἡελίοιο ἀνιόντος. |
 Ἔκτορα δ', ὡς ἐνόησεν, ἔλε τρομός· οὐδ' ἄρ' εἶ' ἔτλη
 αὐθι μένειν, ὀπίσω δὲ πύλας λίπε, βῆ δὲ φοβηθείς.
 Πηλεΐδης δ' ἐπόρουσε ποσὶ κραιπνοῖσι πεποιδώς.
 ἦν τε κίρκος ὄρεσφιν, ἐλαφρότατος πετεηνῶν,
 θηϊδίως οἴμησε μετὰ τροήρωνα πέλειαν·
 ἢ δέ θ' ὑπαιθα φοβεῖται, ὃ δ' ἐγγύθεν ὄξυν λεληκώς
 ταρφέ' ἐπαΐσσει, ἐλέμεν τέ Φε θυμὸς ἀνώγει
 ὡς ἄρ' ὃ γ' ἐμμεμαῶς ἰθὺς πέτετο, τρέσει δ' Ἔκτωρ
 τείχος ὑπο Τρώων, λαυψηρὰ δὲ γούνατ' ἐνώμα. |
 οἱ δὲ παρὰ σκοπιῆν καὶ ἐρινεδὸν ἠνεμόεντα
 τείχεος αἰὲν ὑπέκ κατ' ἀμαξιτὸν ἔσσεύοντο,
 κρουνὸν δ' ἴκανον καλλιροῶν, ἔνθα τε πηγαὶ
 δοιαὶ ἀναΐσσουσι Σκαμάνδρον δινήεντος. |
 ἢ μὲν γάρ θ' ὕδατι λιαρῶν ῥέει, ἀμφὶ δὲ καπνὸς
 γίγνεται ἐξ αὐτῆς ὡς εἰ πυρὸς αἰθομένοιο·
 ἢ δ' ἐτέρῃ θέρει προῖε Φε Φικυῖα χαλάζην

115

120

122

125

130

135

140

145

150

- ἢ χιόνι ψυχρῇ ἢ ἔξ ὕδατος κρυστάλλῳ. |
 ἔνθα δ' ἐπ' αὐτῶν πλυνοὶ εὐρέες ἐγγὺς ἔασιν
 κάλοὶ λαίνοιο, ὅθι Φεῖμάτα οὐγαλόεντα
 πλύνεσκον Τρώων ἄλοχοι καλάι τε θύγατρος
 τὸ πρὶν ἐπ' εἰρήνης, πρὶν ἔλθμεν νῆας Ἀχαιῶν. | 155
 τῇ ῥα παραδραμέτην, φεύγων, ὃ δ' ὄπισθε διώκων
 πρόσθε μὲν ἐσθλὸς ἔφενγε, δίωκε δέ μιν μέγ' ἀμείνων
 καρπαλίμως, ἐπεὶ οὐχ ἰερόηιον οὐδὲ βοεῖην
 ἀρνύσθην, ἅ τε ποσσὶν ἀέθλια γίγνεται ἀνδρῶν,
 ἀλλὰ περὶ ψυχῆς θεὸν Ἔκτορος ἵπποδάμοιο.
 ὡς δ' ὅτ' ἀεθλοφόροι περὶ τέροματα μώνυχες ἵπποι
 ῥίμφα μάλα τροχόωσι· τὸ δὲ μέγα κείται ἄεθλον,
 ἢ τρίπος ἢ ἐ γυνή, ἀνδρὸς κατατεθνηῶτος·
 ὡς τῷ τρις Πριάμοιο πόλιν πέρι δινηθήτην
 καρπαλίμοιοι πόδεςσι. | θεοὶ δέ τε πάντες ὄρῳντο. 160
 τοῖσι δὲ μύθων ἦρχε πατήρ ἀνδρῶν τε θεῶν τε
 »ὦ πόποι, ἦ φίλον ἄνδρα διωκόμενον περὶ τείχος
 ὀφθαλμοῖσιν ὄρῳμαι· ἔμῳ δ' ὀλοφύρεται ἦτορ
 Ἔκτορος, ὅς μοι πολλὰ βοῶν ἐπὶ μηρῷ ἔκην
 Ἰδῆς ἐν κορυφῇσι πολυπτύχου, ἄλλοιτε δ' αὐτε
 ἐν πόλιν ἀκροτάτη· νῦν αὐτὲ Φε δῖος Ἀχιλλεὺς
 Φάστν πέρι Πριάμοιο ποσὶν ταχέεσσι διώκει. |
 ἀλλ' ἄγετε φράζεσθε, θεοί, καὶ μητιάεσθε
 ἢ ἐ μιν ἐκ θανάτοιο σώσομεν, ἢ ἐ μιν ἦδη
 Πηλεΐδῃ Ἀχιλῆϊ δαμάσομεν ἐσθλὸν ἕόντα. « | 175
 τὸν δ' αὐτε προσέφειπε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη·
 »ὦ πάτερ ἄργικέραυνε, κελαινεφές, οἷον ἔφειπες!
 ἄνδρα θνητὸν ἕόντα, πάλαι πεπωμένον αἴσῃ,
 ἄψ ἐθέλεις θανάτοιο δυσηχέος ἐξαναλῦσαι;
 Φέρονδ' αἰτὰρ οὐ τοὶ πάντες ἐπαινέομεν θεοὶ ἄλλοι. « | 180
 τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη νεφεληγερέτα Ζεὺς·
 »θάρασε, Τριτογένεια, φίλον τέκος· οὐ νύ τι θυμῷ
 πρόφρονι μυθέομαι, ἐθέλω δέ τοι ἦπιος ἔμμεν·
 Φέρονδ' ὅπῃ δὴ τοι νόος ἐπλετο, μηδέ τ' ἐρώει. « | 185
 ὡς Φειπῶν ὤτρυνε πάρος μεμαυῖαν Ἀθήνην·
 βῆ δὲ καὶ Ὀδλύμποι καρῆγων αἴξασα. |
 Ἔκτορα δ' ἀσπερχὲς κλονέων ἔφεπ' ὠκύς Ἀχιλλεὺς.
 ὡς δ' ὅτε νεβρὸν ὄρεσφι κύνων ἐλάφοιο δίηται,
 ὄρσας ἐξ εὐνῆς, διὰ τ' ἄγκυα καὶ διὰ βήσας·

τὸν δ' εἴ πέρ τε λάθῃσι καταπήξας ὑπὸ θάμνω,
 ἀλλὰ τ' ἀνιχνεύων θέει ἔμπεδον, ὄφρα κεν εὖθ' ἴ-
 ῶς Ἐκτωρ οὐ λῆθε ποδώκεα Πηλεΐωνα. |
 ὁσσάκι δ' ὀρμήσειε πυλάων Δαρδανιάων
 ἀντίον ἀΐξασθαι ἐνδμήτους ὑπὸ πύργους, 195
 εἴ πὼς Φοι καθύπερθεν ἀλάλκοιεν βελέεσσιν,
 τοσσάκι μιν προπάροιθεν ἀποστρέψασκε παραφθὰς
 πρὸς πεδίον· αὐτὸς δὲ ποτὶ πτόλιος πέτει' αἰεὶ. |
 ὡς δ' ἐν ὀνείρω οὐ δύναται φεύγοντα διώκειν,
 οὔτ' ἄρ' ὁ τὸν δύναται ὑποφενγέμεν οὔθ' ὁ διώκειν, 200
 ὧς ὁ τὸν οὐ δύνατο μάρψαι ποσίν, οὐδ' ὅς ἀλύξαι.
 πῶς δέ κεν Ἐκτωρ κῆρας ὑπεξέφυγεν θανάτιοι,
 εἰ μὴ Φοι πύματόν τε καὶ ὕστατον ἦντι' Ἀπόλλων
 ἐγγύθεν, ὅς Φοι ἐπῶρσε μένος λαυμηρά τε γούνα· |
 λαοῖσιν δ' ἀνένευε καρῆατι δῖος Ἀχιλλεύς, 205
 οὐδ' ἔα' ἰέμεναι ἐπὶ Ἐκτορι πικρὰ βέλεμνα,
 μὴ τις κῦδος ἄροιτο βαλῶν, ὃ δὲ δεύτερος ἔλθοι. |
 ἀλλ' ὅτε δὴ τὸ τέταρτον ἐπὶ κροννοὺς ἀφίκοντο,
 καὶ τότε δὴ χρῦσεια πατὴρ ἐτίπαινε τάλαντα,
 ἐν δ' ἐτίθει δύο κῆρε ταηλεγέος θανάτιοι, 210
 τὴν μὲν Ἀχιλλῆος, τὴν δ' Ἐκτορος ἵπποδάμοιο,
 ἔλκε δὲ μέσσα λαβῶν ῥέπε δ' Ἐκτορος αἰσιμον ἦμαρ,
 ὄχρειο δ' εἰς Ἀΐδαο, λίπεν δέ Φε Φοῖβος Ἀπόλλων. |
 Πηλεΐωνα δ' ἴκανε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη,
 ἀγχοῦ δ' ἰσταμένη Φέπεια πτερόεντα προσηύδα· 215
 »νῦν δὴ νῶϊ Φέφολπα, δίφιλε φαίδιμ' Ἀχιλλεῦ,
 οἴσεσθαι μέγα κῦδος Ἀχαιοῖσι προτὶ νῆας,
 Ἐκτορα δηώσαντε μάχης ἅϊτόν περ ἔοντα.
 οὐ Φοι νῦν ἔτι γ' ἔστι πεφυγμένον ἄμμε γενέσθαι,
 οὐδ' εἴ κεν μάλα πολλὰ πάθοι Φεκάφεργος Ἀπόλλων 220
 προπροκυλινδόμενος πατρὸς Διὸς αἰγιόχοιο. |
 ἀλλὰ σὺ μὲν νῦν στήθι καὶ ἄμπνυο, τόνδε δ' ἐγὼ τοι
 οἰχομένη πεπιθήσω ἐναντίβιον μαχέσασθαι.« |
 ὧς φάτ' Ἀθηναίη, ὃ δ' ἐπειθετο, χαῖρε δὲ θυμῷ,
 στήθ' ἄρ' ἐπὶ μελῆς χαλκογλῶχινος ἐρρισθεῖς. 225
 ἦ δ' ἄρα τὸν μὲν ἔλειπε, κιχήσατο δ' Ἐκτορα δῖον
 Δημόφω ΦεΦικνῖα δέμας καὶ ἀτειρέα φωνήν,
 ἀγχοῦ δ' ἰσταμένη Φέπεια πτερόεντα προσηύδα·
 »ἦθεῖ', ἣ μάλα δὴ σε βιάσεται ὄχις Ἀχιλλεύς.

Φάστν περί Πριάμοιο ποσὶν ταχέεσσι διώκων·
 ἀλλ' ἄγε δὴ στήομεν καὶ ἀλεξώμεσθα μένοντες. « | 230

τὴν δ' αὖτε προσέφειπε μέγας κορυθαίολος Ἔκτωρ·
 » Διήφοβ', ἣ μὲν μοι τὸ πάρος πολὺ φίλιτος ἦσθα
 γνωτῶν, οὗς Φεκάβη ἠδὲ Πριάμος τέκε παῖδας·
 νῦν δ' ἔτι καὶ μᾶλλον νοεῶ φρεσὶ τιμήσασθαι,
 οὗς τλῆς εἴνεκ' ἐμεῖο, ἐπεὶ Φίδες ὀφθαλμοῖσιν,
 τείχεος ἐξελθεῖν, ἄλλοι δ' ἔντισθε μένουσιν. « | 235

τὸν δ' αὖτε προσέφειπε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη·
 » ἦθεϊ', ἣ μὲν πολλὰ πατήρ καὶ πότνια μήτηρ
 λίσσονθ' ἐξείης γουνούμενοι, ἀμφὶ δ' ἑταῖροι,
 αὔθι μένειν· τοῖον γὰρ ὑποτρομέουσι πάντες·
 ἀλλ' ἐμὸς ἔνδοθι θυμὸς εἰτέρωτο πένθει λυγρῶ. | 240

νῦν δ' ἰθὺς μεμαῶτε μαχόμεσθα, μηδέ τι δούρων
 ἔστω φειδωλή, ἵνα Φεῖδομεν εἴ κεν Ἀχιλλεύς
 νῶϊ κατακτείνας ἔναρα βροτιόεντα φέρηται
 νῆας ἐπι γλαφυράς, ἣ κεν σῶ δουρὶ δαμήη. « | 245

ὣς φαμένη καὶ κερδοσύνη ἠγήσατο Ἀθήνη. |
 οἱ δ' ὅτε δὴ σχεδὸν ἦσαν ἐπ' ἀλλήλοισιν ἰόντες,
 τὸν πρότερος προσέφειπε μέγας κορυθαίολος Ἔκτωρ·

» οὐ σ' ἔτι, Πηλέος υἱέ, φοβήσομαι, ὥς τὸ πάρος περ.
 τρίς περὶ Φάστν μέγα Πριάμου δῖον, οὐδέ ποτ' ἔτλην
 μείναι ἐπερχόμενον· νῦν αὖτέ με θυμὸς ἀνῆκεν
 στήμεναι ἀντία σεῖο· ἔλοιμί κεν ἢ κε Φαλοῖην. |
 ἀλλ' ἄγε δεῦρο θεοὺς ἐπιβασόμεθ'· οἱ γὰρ ἄριστοι
 μάστιγροι ἔσσονται καὶ ἐπίσκοποι ἀρμονιάων· 255

οὐ γὰρ ἐγὼ σ' ἐκπαγλον ἀΦεικιῶ, αἶ κεν ἐμοὶ Ζεὺς
 δώη καμμονίην, σὴν δὲ ψυχὴν ἀφέλωμαι·
 ἀλλ' ἐπεὶ ἄρ κέ σε συλήσω κλυτὰ τεύχε', Ἀχιλλεῦ,
 νεκρὸν Ἀχαιοῖσιν δώσω πάλιν· ὣς δὲ σὺ ῥέξειν. « |

τὸν δ' ἄρ' ὑπόδρα Φιδῶν προσέφη πόδας ὠκὺς Ἀχιλλεύς·
 » Ἔκτωρ, μή μοι, ἄλαστε, συνημοσύνας ἀγόρευε. 260

ὥς οὐκ ἔστι λέουσι καὶ ἀνδράσιν ὄρκια πιστά,
 οὐδὲ λύκοι τε καὶ ἄρνες ὁμόφρονα θυμὸν ἔχουσι,
 ἀλλὰ κακὰ φρονέουσι διαμπερὲς ἀλλήλοισιν,
 ὥς οὐκ ἔστι ἐμὲ καὶ σὲ φιλήμεναι, οὔτε τι νῶϊν
 ὄρκιά γ' ἔσσονται, πρὶν ἢ ἕτερόν γε πεσόντα
 αἵματος ἄσαι Ἄρηα, ταλαύρινον πολεμιστήν. | 265

παντοίης ἄρετῆς μιν ἠσχεο' νῦν σε μάλα γὰρ

αἰχμητὴν τ' ἔμεναι καὶ θαρσαλέον πολεμιστὴν.
 οὐ τοι ἔτ' ἔσθ' ὑπάλυξις, ἄφαρ δέ σε Παλλὰς Ἀθήνη
 ἔγχε' ἐμῶν δαμάει· νῦν δ' ἀθρόα πάντ' ἀποτεισείς
 κήδε' ἐμῶν ἐτάρων, οὓς ἔκτανες ἔγχεϊ θύων.» | 270

ἢ ὅα καὶ ἀμπεπαλῶν προῖτι δολιχόσκιον ἔγχος.
 καὶ τὸ μὲν ἄντα Φιδῶν ἠλεύατο φαιδιμος Ἔκτωρ
 ἔξετο γὰρ προΦιδῶν, τὸ δ' ὑπέρπτατο χάλκεον ἔγχος,
 ἐν γαίῃ δ' ἐπάγη· ἀνὰ δ' ἤρπασε Παλλὰς Ἀθήνη,
 ἄψ δ' Ἀχιλλῆι δίδου, λάθε δ' Ἔκτορα, ποιμένα λαῶν. |
 Ἔκτωρ δὲ προσέφειπεν ἀμόμονα Πηλεΐωνα

»ἤμβροτες, οὐδ' ἄρα πῶ τι, θεοῖσ' ἐπιφείκελ' Ἀχιλλεῦ,
 ἐκ Διὸς ἠείδεις τὸν ἐμὸν μῦθον. ἦ τοι ἔφης γε!
 ἀλλὰ τις ἀριφειπῆς καὶ ἐπίκλοπος ἔπλεο μύθων,
 ὄφρα σ' ὑποδφείσας μένεος ἀλκῆς τε λάθωμαι. |
 οὐ μὲν μοι φεύγοντι μεταφρένω ἐν δόρῳ πῆξις,
 ἀλλ' ἰθύς μεμαῶτι διὰ στήθεσφιν ἔλασσον,
 εἴ τοι ἔδωκε θεός· νῦν αὖτ' ἐμὸν ἔγχος ἄλευαι
 χάλκεον. ὣς δὴ μιν τεῶν ἐν χροῖ πᾶν κομίσαο!
 καὶ κεν ἐλαφρότερος πόλεμος Τρώεσσι γένοιτο
 σείτο καταφθιμένοιο· σὺ γάρ σφισι πῆμα μέγιστον.» | 285

ἢ ὅα καὶ ἀμπεπαλῶν προῖτι δολιχόσκιον ἔγχος,
 καὶ βάλε Πηλεΐδαο μέσον σάκος οὐδ' ἀφάμαρτεν
 τῆλε δ' ἀπεπλάγχθη σάκεος δόρυ, χῶσατο δ' Ἔκτωρ
 ὅτι ὄα Φοι βέλος ὠκὺ ἐτώσιον ἔκφυγε χειρός,
 σιτῆ δὲ κατηφῆσας, οὐδ' ἄλλ' ἔχε μείλινον ἔγχος.
 Δηϊφοβὸν δ' ἐκάλει λευκάσπιδα μακρὸν ἄσας
 ἦτεε μιν δόρυ μακρόν· ὃ δ' οὐ τί Φοι ἐγγύθεν ἦεν. |
 Ἔκτωρ δ' ἔγνω Φῆσιν ἐνὶ φρεσὶ φώνησέν τε

»ὦ πόποι, ἦ μάλα δὴ με θεοὶ θάνατόνδε κάλεσαν·
 Δηϊφοβὸν γὰρ ἔγωγ' ἐφάμην ἤρωα παρήμεν'
 ἀλλ' ὃ μὲν ἐν τείχει, ἐμὲ δ' ἐξαπάτησεν Ἀθήνη.
 νῦν δὲ δὴ ἐγγύθι μοι θάνατος κακός, οὐδ' ἔτ' ἀνευθεν,
 οὐδ' ἀλέη· ἦ γὰρ ὅα πάλαι τό γε φίλτερον ἦεν
 Ζηγί τε καὶ Διὸς υἱί, Φεκηβόλω, σὶ με πάρος περ
 πρόφρονες ἐρρούατο· νῦν αὖτέ με μοῖρα κιχάνει.
 μὴ μὰν ἀσπουδαί γε καὶ ἀκλεῶς ἀπολοίμην,
 ἀλλὰ μέγα ὀέξας τι καὶ ἐσσομένοισι πνιθέσθαι.» | 300

ὣς ἄρα φωνήσας ἔφερούσσατο φάσγανον δξύ,
 τό Φοι ἐπὶ λατάρων τέτατο μέγα τε σιβαρόν τε,

- οἶμησεν δὲ Φαλεις ὡς τε αἰετὸς ὑπιπετήεις,
 ὅς τ' εἶσιν πεδίονδε διὰ νεφέων ἔρεβεννῶν
 ἀρπάξων ἢ Φάρον' ἀμαλὴν ἢ πτώκα λαγῶν· 310
 ὣς Ἐκτωρ οἶμησε τινάσσων φάσγανον ὀξύ. |
 ὠρμήθη δ' Ἀχιλεὺς, μένεος δ' ἐμπλήσατο θυμὸν
 ἀγρίου, πρόσθεν δὲ σάκος στέρνοιο κάλυψεν
 καλὸν δαιδάλεον, κόρυθι δ' ἐπένευε φαιειῇ
 τετραφάλῳ· καλαὶ δὲ περισσεύοντο Φέθειραι 315
 χρύσειαι, ἃς Ἐφαιστος ἔει λόφον ἀμφὶ θαμείας. |
 οἶος δ' ἀστὴρ εἶσι μετ' ἀστροῖσι νυκτὸς ἀμολγῶ
 Φέσπερος, ὃς κάλλιτος ἐν οὐρανῷ ἴσταιται ἀστὴρ,
 ὡς αἰχμῆς ἀπέλαμπ' ἐυήκεος, ἦν ἄρ' Ἀχιλλεύς
 πάλιν δεξιτερῇ φρονέων κακὸν Ἐκτορι δίῳ, 320
 εἰσορόων χρῶα καλόν, ὅπη Φείξειε μάλιστα. |
 τοῦ δὲ καὶ ἄλλο τόσον μὲν ἔχε χρῶα χάλκεα τεύχη,
 καλά, τὰ Πατρόκλοιο βίην ἐνάριξε κατακτάς·
 φαίνεται δ' ἢ κληῖδες ἀπ' ὤμων αὐχέν' ἔχουσι,
 λαυκανή, ἵνα τε ψυχῆς ὄκιστος ὄλεθρος· 325
 τῇ ῥ' ἐπὶ Φοῖ μεμαῶτ' ἔλασ' ἔρχει δῖος Ἀχιλλεύς,
 ἀντικρὺ δ' ἀπαλοῖο δι' αὐχένος ἤλυθ' ἀκωκή·
 οὐδ' ἄρ' ἀπ' ἀσφάραγον μελίη τάμε χαλκοβάρεια,
 ὄφρα τί μιν προτιφείποι ἀμειβόμενος ἐπέεσσιν.
 ἤριπε δ' ἐν κονίῃσ'· | ὃ δ' ἐπεύξατο δῖος Ἀχιλλεύς· 330
 ἄρ' Ἐκτορ, ἀτὰρ ποθ' ἔφης Πατροκλέε' ἐξεναρίζων
 ζῶδς ἔσεσθ', ἐμὲ δ' οὐδὲν ὀπίζεις νόσφιν ἔοντα,
 νῆπιε! τοῖο δ' ἀνευθεν ἀοσητήρ μὲγ' ἀμείνων
 νηυσὶν ἐπι γλαφυροῖσιν ἐγὼ μετόπισθε λελείμμη,
 ὅς τοι γούνατ' ἔλυσα· σὲ μὲν κύνες ἦδ' οἰωνοὶ 335
 ἐλκήσουσ' ἀφικῶς, τὸν δὲ κτεριοῦσιν Ἀχαιοί.· |
 τὸν δ' ὀλιγοδρανέων προσέφη κορυθαίολος Ἐκτωρ·
 »λίσομ' ὑπὲρ ψυχῆς καὶ γούνων σῶν τε τοκῆων,
 μή μ' ἔαιεν παρὰ νηυσὶ κύνας καταδάψαι Ἀχαιῶν!
 ἀλλὰ σὺ μὲν χαλκὸν τε Φάλις χρυσόν τε δέδεξο, 340
 δῶρα τὰ τοι δώσουσι πατήρ καὶ πότνια μήτηρ,
 σῶμα δὲ Φοῖκαδ' ἐμὸν δόμεναι πάλιν, ὄφρα πυρός με
 Τρῶες καὶ Τρώων ἄλοχοι λελάχωσι θανόντα.· |
 τὸν δ' ἄρ' ὑπόδρα Φιδῶν προσέφη πόδας ὠκὺς Ἀχιλλεύς·
 »μή με, κύων, γούνων γονάξω μηδὲ τοκῆων· 345
 αἶ γάρ πως αὐτόν με μένος καὶ θυμὸς ἀνείη

ὄμ' ἀποταμνόμενον κρέα' ἔδμεναι, οἷα Φέφοργας !
 ὡς οὐκ ἔσθ' ὅς σῆς γε κύνας κεφαλῆς ἀπαλάλκοι,
 οὐδ' εἴ κεν δεκάκις τε καὶ εἰκοσινήροίτ' ἄποινα
 στήσσω' ἐνθάδ' ἄγοντες, ὑπόσχωνται δὲ καὶ ἄλλα·
 οὐδ' εἴ κεν σ' αὐτὸν χροσῶ Φερούσασθαι ἀνώγη
 Δαρδανίδης Πρίαμος· οὐδ' ὡς σέ γε πότνια μήτηρ
 ἐνθεμένη λεχέεσσι γοήσεται, ὃν τέκεν αὐτή,
 ἀλλὰ κύνες τε καὶ οἰωνοὶ κατὰ πάντα δάσσονται.»

τὸν δὲ καταδηήσκων προσέφη κορυθαίολος Ἔκτωρ·
 »ἦ σ' ἐν γιγνώσκων προτιόσσομαι, οὐδ' ἄρ' ἔμελλον
 πεισέμεν· ἦ γὰρ σοὶ γε σιδήρεος ἐν φρεσὶ θυμός.
 φράζεο νῦν μὴ τοί τι θεῶν μήνιμα γέωμαι,
 ἦμαι τῶ, ὅτε κέν σε Πάρις καὶ Φοῖβος Ἀπόλλων
 ἔσθλὸν ἔοντ' ὀλέσσωσιν ἐν Σκaiῆσι πύλῃσιν.»

ὡς ἄρα μιν Φειπόντια τέλος θανάτοιο κάλυψεν,
 ψυχὴ δ' ἐκ ῥεθέων πταμένη Ἄφιδόσδε βεβήκει,
 Φὸν πότμον γοῶσα, λιποῦσα δροσῆτα καὶ ἤβην· |
 τὸν καὶ τεθνηῶτα προσηύδα δῖος Ἀχιλλεύς·
 »τέθναθι κῆρα δ' ἐγὼ τότε δέξομαι, ὅπποτε κεν δῆ
 Ζεὺς ἐθέλη τελέσαι ἠδ' ἀθάνατοι θεοὶ ἄλλοι.»

ἦ ῥα καὶ ἐκ νεκροῦ Φερούσατο χάλκεον ἔγχος,
 καὶ τό γ' ἀνευθεν ἔθηχ', ὃ δ' ἀπ' ὤμων τεύχε' ἐσύλα
 αἱματόεντ'. ἄλλοι δὲ περιδραμον νῆες Ἀχαιῶν,
 οἳ καὶ θηήσαντο φηὴν καὶ Φεῖδος ἀγητὸν
 Ἐκτορος· οὐδ' ἄρα Φοῖ τις ἀνουητί γε παρέστη.
 ὦδε δέ τις Φεῖπεσκε Φιδῶν ἐς πλησίον ἄλλον·
 »ὦ πόποι ἦ μάλα δὴ μαλακώτερος ἀμφαράσθαι
 Ἐκτωρ ἦ ὅτε νῆας ἐνέπρησεν πυρὶ κηλέω !»

ὡς ἄρα τις Φεῖπεσκε καὶ οὐτάσασκε παραστάς· |
 τὸν δ' ἐπεὶ ἐξενάρησε ποδάρχης δῖος Ἀχιλλεύς,
 σιάς ἐν Ἀχαιοῖσιν Φέπεα περσέοντ' ἀγόρευεν·
 »ὦ φίλοι Ἀργείων ἠγήτορες ἠδὲ μέδοντες,
 ἐπεὶ δὴ τόνδ' ἄνδρα θεοὶ δαμάσασθαι ἔδωκαν,
 ὅς κακὰ πόλλ' ἔρρεξεν, ὅσ' οὐ σύμπαντες οἳ ἄλλοι,
 εἴ δ' ἄγετ' ἀμφὶ πόλιν σὺν τεύχεσι πειρηθῶμεν,
 ὄφρα κ' ἔτι γινῶμεν Τρώων νόον, ὃν τιν' ἔχουσιν,
 ἢ καταλείψουσιν πόλιν ἄκρην τοῦδε πεσόντος,
 ἢ ἐμένειν μεμάσσι καὶ Ἐκτορος οὐκέτ' ἔόντος· |
 ἀλλὰ τίη μοι ταῦτα φίλος διελέξατο θυμός·

κεῖται παρὸ νήεσι νέκυσ ἄκλαντος ἄθαπιος
Πάτροκλος ! τοῦ δ' οὐκ ἐπιλήσομαι, ὄφρα κ' ἐγὼ γε
ζωοῖσιν μετέω καὶ μοι φίλα γούνατ' ὀρώρη.

εἰ δὲ θανόντων περ καταλήθοντ' εἶν' Ἀΐδαο,
αὐτὰρ ἐγὼ καὶ κεῖθι φίλον μεμνήσομ' ἑταίρου. | 390
νῦν δ' ἄγ' ἀείδοντες παίηονα, κοῦροι Ἀχαιῶν,
νηυσὶν ἔπι γλαφυροῦσι νεώμεθα, τόνδε δ' ἄγωμεν.
ἠράμεθα μέγα κῦδος· ἐπέφρομεν Ἐκτορα δῖον,
ὃ Τρωῆς κατὰ Φάσιυ θεῶ ὧς εὐχετόωντο. » |

ἦ ῥα καὶ Ἐκτορα δῖον ἀΦεικέα μῆδετο Φέρογα. 395
ἀμποιτέρων μετόπισθε ποδῶν τέτορηε τένοντε
ἔς σφυρὸν ἐκ πτέρυγης, βοέους δ' ἐξῆπτεν ἱμάντας,
ἐκ δίφροιο δ' ἔδησε, κάρη δ' ἔλκεσθαι ἔασεν·
ἔς δίφρον δ' ἀναβάς, ἀνά τε κλυτὰ τεύχε' αἰείρας,
μάστιξέν ὃ' ἔλααν, τὸ δ' οὐκ ἀφέροντε πετέσθην. 400
τοῦ δ' ἔεν ἔλκομένοιο κονίσσαλος, ἀμφὶ δὲ χαῖται
κῦάνειαι πίτναντο, κάρη δ' ἄπαν ἐν κονίησιν
κεῖτο πάρος χαρίεν· τότε δὲ Ζεὺς δυσμενέεσσιν
δῶκεν ἀΦεικίσσασθαι ἔΦῃ ἐν παιρίδι γαίῃ. |

ὧς τοῦ μὲν κεκόνιτο κάρη ἄπαν· ἡ δὲ νῦ μῆτηρ 405
τίλλε κόμην, ἀπὸ δὲ λιπαρῆν ἔρουρε καλύπτρον
τηλόσε, κώκυσεν δὲ μάλα μέγα παῖδα Φιδούσα.
ᾄμωξεν δ' ἔλεινὰ παιτῆρ φίλος, ἀμφὶ δὲ λαοὶ
κωκνιτῶ τ' εἶχοντο καὶ οἰμωγῇ κατὰ Φάσιυ.

τῶ δὲ μάλιστα ἄρ' ἔεν ἐναλίγκιον, ὧς εἰ ἅπασα 410
Φίλιος ὀφρυόεσσα πυρὶ σμύχοιτο κατ' ἄκρης. |
λαοὶ μὲν ῥα γέροντα μόγις ἔχον ἀσχαλόοντα,
ἔξελθεῖν μεμαῶτα πυλάων Δαρδανιάων.

πάντας δ' ἔλλιτάνευε κυλινδόμενος κατὰ κόπρον,
ἔξονομακλήδην ὀνομάζων ἄνδρα Φέκαστον· | 415

»σχέσθε, φίλοι, καὶ μ' οἷον ἔασατε, κηδόμενοί περ,
ἔξελθόντια πόληος ἰκέσθ' ἐπὶ νῆας Ἀγαῶν,
λίσσωμ' ἀνέρα τοῦτον ἀτάσθαλον ὀβριμοΦερόγον,
αἶ κέ ποθ' ἠλικίην αἰδέσσειται ἡδ' ἐλεήσει
γῆρας. καὶ δὲ νῦ τῶ γε παιτῆρ τοιόσδε τέτυκται, 420
Πηλεὺς, ὅς μιν ἔτικτε καὶ ἔτροφε πῆμα γενέσθαι
Τρωσί· μάλιστα δ' ἐμοὶ περὶ πάντων ἄλγε' ἔδημεν·
τόσσοις γάρ μοι παῖδας ἀπέκτανε τηλεθάοντας. |

τῶν πάντων οὐκ ἴσασθαι γάρ μοι ἀγγέμενός περ

ὡς ἐνός, οὐ μὲν ἄχος δὲν κατοίσεται Ἄφιδος εἴσω,
 Ἐκτορος ὡς ὄφελεν θανέμεν ἐν χερσὶν ἐμῆσιν !
 τῷ κε κορροσάμεθα κλαίοντέ τε μυρομένω τε,
 μήτηρ θ', ἣ μιν ἔτικτε δυσάμμορος, ἠδ' ἐγὼ αὐτός. «

ὡς ἔφατο κλαίων, ἐπὶ δὲ στενάχοντο πολῖται· |
 Τρωάοι δ' αὖτε Φεκάβη ἄδινοϊ ἔξῃρχε γόοιο· 430

«τέκνον ! ἐγὼ δὲ Φεελή ! τί νῦν βείομαι, αἰνὰ παθοῦσα,
 οἷ' ἄπο τεθνηῶτος ; ὅ μοι νύκτας τε καὶ ἡμᾶρ
 εὐχολῆ κατὰ Φάστν πελέσκειο, πᾶσι τ' ὄνησας,
 Τρωσὶ τε καὶ Τρωϊῆσι κατὰ πτόλιν, οἳ σε θεὸν ὡς
 δηδέχατ' ἧ γὰρ καὶ σφι μάλα μέγα κῆδος ἔεσθα 435
 ζῶδες ἐόν ! νῦν αὖ θάνατος καὶ μοῖρα κηράνει.»

ὡς ἔφατο κλαίοντο, ἄλοχος δ' οὐπω τι πέπυστο
 Ἐκτορος· οὐ γὰρ Φοῖ τις ἐτήτυμος ἄγγελος ἐλθὼν
 ἠγγεῖλ' ὅτι ῥά Φοῖ πόσις ἔκιοθι μίμνε πυλάων.
 ἀλλ' ἧ γ' ἴσιδον ὕφαινε μυχῶ δόμου ὑψηλοῖο 440
 δίπλακα πορφυρέην, ἐν δὲ θρόνα ποικίλ' ἔπιπυεν.
 κέκλειτο δ' ἀμφιπόλοισιν εὐπλοκάμοις κατὰ δῶμα
 ἀμφὶ πυρὶ στήσαι τρίποδα μέγαν, ὄφρα πέλοιτο
 Ἐκτορι θεομὰ λοετρὰ μάχης ἐκ νοστήσαντι,
 νηπιή ! οὐδ' ἐνόησεν ὅ μιν μάλα τῆλε λοετρῶν 445
 χερσὶν Ἀχιλλῆος δάμασε γλανκῶπις Ἀθήνη· |
 κωκυτοῦ δ' ἤκουσε καὶ οἰμωγῆς ἀπὸ πύργου·
 τῆς δ' ἔΦελιχθη γυῖα, χαμαὶ δὲ Φοῖ ἔκπεσε κερκίς.
 ἧ δ' αὖτις δμωῆσιν εὐπλοκάμοιοι μετηύδα·

» δεῦτε, δῶ μοι ἔπεσθε, Φίδω τίνα Φέργα τέτυκται· 450
 αἰδοίης Φεκυρῆς Φοπὸς ἔκλυον, ἐν δ' ἐμοὶ αὐτῆ
 στήθεσι πάλλεται ἦτορ ἀνὰ στόμα, νέρθε δὲ γοῦνα
 πῆγνυται· ἐγγυὲς δὴ τι κακὸν Προιάμοιο τέκεσθιν· |
 αἶ γὰρ ἄπ' οὐατος εἶη ἐμεῦ Φέπος ! ἀλλὰ μάλ' αἰνῶς 455
 δέδΦια μὴ δὴ μοι θρασὺν Ἐκτορα δῖος Ἀχιλλεύς,
 μοῦνον ἀποτιμήξας πόλιος, πεδίονδε δίηται,
 καὶ δὴ μιν καταπαύση ἀγνηροῖης ἀλεγεινῆς,
 ἧ μιν ἔχεσθ', ἐπεὶ οὐ ποί' ἐνὶ πληθνῷ μένεν ἀνδρῶν,
 ἀλλὰ πολὺν προθέεσκε, τὸ Φὸν μένος οὐ τι Φεῖκων.»

ὡς φαιμένη μεγάρροιο διέσσαντο μαινάδι Φίση,
 παλλομένη κραδίην· ἅμα δ' ἀμφίπολοι κίον αὐτῆ.
 αὐτὰρ ἐπεὶ πύργον τε καὶ ἀνδρῶν ἴξεν ὄμιλον,
 ἔοιη πατὴρ κρηπίδα φεῖκα ἀπὸ τοῦ Ἰνστιτούτου Ἐκπαιδευτικῆς Πολιτικῆς 460

- ἔλκόμενον πρόσθεν πόλιος· ταχέες δέ μιν ἵπποι
 ἔλκον ἀκηδέσιως κοίλας ἐπὶ νῆας Ἀχαιῶν. | 465
 τὴν δὲ κατ' ὀφθαλμῶν ἔρεβεννὴ νύξ ἐκάλυπεν,
 ἤριπε δ' ἔξοπίσω, ἀπὸ δὲ ψυχὴν ἐκάπνυσεν.
 τῆλε δ' ἀπὸ κρατὸς βάλε δέσματα σιγαλόεντα,
 ἄμπνυκα κεκρούφαλόν τ' ἠδὲ πλεκτὴν ἀναδέσμη
 κρήδεμνόν θ', ὃ δ' ἄ Φοι δῶκε χροσέη Ἀφροδίτη | 470
 ἤματι τῷ, ὅτε μιν κορυθαίολος ἠγάγεθ' Ἔκτωρ
 ἐκ δόμου Ἡετίωνος, ἐπεὶ πόρε μυρία Φέδνα.
 ἄμφι δέ μιν γαλόω τε καὶ εἰνατέρες Φάλις ἔσταν,
 αἶ Фе μετὰ σφίσιν εἶχον ἀνυζομένην ἀπολέσθαι. |
 ἠ δ' ἐπεὶ οὖν ἄμπνυτο καὶ ἐς φρένα θυμὸς ἀγέροθη, | 475
 ἀμβλήδην γοῶσα μετὰ Τροφῆσιν ἔΦειπεν·
 »Ἐκτορ! ἐγὼ δύστηνος! ἠὲ ἄρα γεινόμεθ' αἴση
 ἀμφοτέροι, σὺ μὲν ἐν Τροίῃ Προιάμω κατὰ δῶμα,
 αὐτὰρ ἐγὼ Θήβησιν ὑπὸ Πλάκῳ ὕληέσση
 ἐν δόμῳ Ἡετίωνος, ὃ μ' ἔτρεφε τυτθὸν ἐοῦσαν, | 480
 δύσμορος αἰνόμορον ὡς μή μ' ὄφελλε τεκέσθαι! |
 νῦν δὲ σὺ μὲν ὄ' Ἀΐδαο δόμους ὑπὸ κεύθεσι γαίης
 ἔορχαι, αὐτὰρ ἐμὲ στυγεροῶ ἐνὶ πένθει λείπεις
 χήρην ἐν μεγάροισι· πάις δ' ἔτι νήπιος αὐτως,
 ὄν τέκομεν σὺ τ' ἐγὼ τε δυσάμμοροι· οὔτε σὺ τούτῳ | 485
 ἔσσειαι, Ἐκτορ, ὄνησθαι, ἐπεὶ θάναες, οὔτε σοὶ οὔτος. |
 ἦν περ γὰρ πόλεμόν γε φύγη πολύδακρον Ἀχαιῶν,
 αἰεὶ τοι τούτῳ γε πόνος καὶ κήδε' ὀπίσσω
 ἔσσουντ'· ἄλλοι γὰρ Φοι ἀποΦρήσουσιν ἀρούρας·
 ἤμαρ δ' ὄρφανικὸν παναφήλικα παῖδα τίθησιν· | 490
 πάντα δ' ὑπεμνήμυκε, δεδάκρυνται δὲ παρηαί. |
 δευόμενος δέ τ' ἄνεισι πάις ἐς πατρός ἐταίρους,
 ἄλλον μὲν χλαίνης Φερύων, ἄλλον δὲ χιτῶνος·
 τῶν δ' ἐλεησάντων κοτύλην τις τυτθὸν ἐπέσχευεν,
 χεῖλεα μὲν τ' ἐδίην', ὑπερόφην δ' οὐκ ἐδίηεν. | 495
 τὸν δὲ καὶ ἀμφιθαλῆς ἐκ δαιτύος ἔστρυφέλιξεν,
 χερσὶν πεπληγῶς καὶ ὄνειδείοισιν ἐνίσσων
 ,Φέρο' οὔτως· οὐ σός γε πατὴρ μεταδαινύται ἡμιν·
 δακρυόεις δέ τ' ἄνεισι πάις ἐς μητέρα χήρην,
 ΦαστυΦάναξ, ὃς πρὶν μὲν ἐΦοί' ἐπὶ γούνασι πατρός | 500
 μελὸν οἶον ἔδεσσε καὶ οἶων πίονα δημόν·
 αὐτὰρ ὄθ' ἦπνος ἔλοι, παύσαιτό τε νηπιαγέων.

εὔδεσκέ' ἐν λέκτροισιν, ἐν ἀγκαλίδεσσι τιθήνης,
 εὐνήν ἐνι μαλακῇ, θαλέων ἐμπλησάμενος κῆρ. |
 νῦν δέ κε πολλὰ πάθησι φίλοι' ἀπὸ πατρὸς ἀμαρτῶν, 505
 ΦαστυΦάναξ ὃν Τρωῶες ἐπικλήσιν καλέουσιν
 οἶος γάρ σφιν ἔρυσσὸ πύλας καὶ τείχεα μακρά. |
 νῦν δὲ σὲ μὲν παρὰ νηυσὶ κορωνίσιοι, νόσφι τοκῶων,
 αἰόλαι εὐλαὶ ἔδονται, ἐπεὶ κε κύνες κορέσσονται,
 γυμνόν' ἀτάρ τοι Φείματ' ἐνὶ μεγάροισι κέονται 510
 λεπτά τε καὶ χαρίεντα τετυγμένα χερσὶ γυναικῶν.
 ἀλλ' ἦ τοι τάδε πάντα καταφλέξω πυρὶ κηλέω,
 οὐδὲν σοὶ γ' ὄφελος, ἐπεὶ οὐκ ἐγκείσεται αὐτοῖς,
 ἀλλὰ πρὸς Τρώων καὶ Τρωιάδων κλέος ἔμμεν. «
 ὣς ἔφατο κλαίουσ', ἐπὶ δὲ σιενάχοντο γυναῖκες. | 515

ΙΛΙΑΔΟΣ Ψ.

Τάφος Πατρόκλου.

ὣς οἱ μὲν σιενάχοντο κατὰ πόλιν' αὐτὰρ Ἀχαιοὶ
 ἐπειδὴ νῆάς τε καὶ Ἑλλήσποντον ἴκοντο,
 οἱ μὲν ἄρ' ἐσκίδναντο ἔφην ἐπὶ νῆα Φέκαστος,
 Μυρμιδόνας δ' οὐκ εἶα' ἀποσκιδνασθαι Ἀχιλλεύς,
 ἀλλ' ὅ γε Φοῖσ' εἰάροισι φίλοπτολέμοισι μειτηύδα | 5
 » Μυρμιδόνες ταχύπωλοι, ἔμοι ἐρίφηρες εἰταῖροι,
 μὴ δὴ πω ὑπ' ὄχεσφι λυώμεθα μύνηχας ἵππους,
 ἀλλ' αὐτοῖσ' ἵπποισι καὶ ἄρμασιν ἄσπον ἰόντες
 Πάτροκλον κλαίωμεν' ὃ γὰρ γέρας ἐσὶ θανόντων.
 αὐτὰρ ἐπεὶ κ' ὀλοοῖο τεταρπόμεσθα γόοιο, 10
 ἵππους λυσάμενοι δορπήσομεν ἐνθάδε πάντες. « |
 ὣς ἔφαθ', οἱ δ' ᾤμωξαν ἀΦολλέες, ἦρχε δ' Ἀχιλλεύς.
 οἱ δὲ τρεῖς περὶ νεκρὸν εὐτροχῆς ἤλασαν ἵππους
 μυρόμενοι μετὰ δέ σφι Θεῖς γόον ἵμερον ὤρσεν.
 δεύοντο ψάμαθοι, δεύοντο δὲ τεύχεα φωτῶν 15
 δάκρυσι τοῖον γὰρ πόθειον μῆσιωρα φόβοιο. |
 τοῖσι δὲ Πηλεΐδης ἀδινοῖ' ἐξῆρχε γόοιο,
 χεῖρας ἐπ' ἀνδροφόνους θέμενος στήθεσφιν εἰταῖρου
 » χαῖρέ μοι, ὦ Πάτροκλε, καὶ εἰν ἈΨίδαο δόμοισιν'
 πάντα γὰρ ἤδη τοι τελέω, τὰ πάροιθεν ὑπέστην, 20
 Ἔκτορα δεῦρ' ἐρύσας δώσειν κυσὶν ὦμὰ δάσασθαι,
 δώδεκα δὲ προπάροιθε πυρῆς ἀποδειροτομήσειν

Τρώων ἀγλαὰ τέκνα, σέθεν κταμένοιο χολωθεῖς. « |

ἦ ὅα καὶ Ἐκτορα δῖον ἄφεικέα μῆδετο Φέργα,
πρηγέα παρ' λεχέεσσι Μενουτιάδαο τανύσας

25

ἐν κοινήσ'. οἱ δ' ἔντε' ἀφωπλίζοντο Φέκαστος
χάλκεα μαρμαίροντα, λύον δ' ὑψηγέας ἵππους,
καδ δ' ἴζον παρὰ νηὶ ποδώκεος Αἰακίδαο

μυριοί | αὐτὰρ ὃ τοῖσι τάφρον μενοφεικέα δαίνν.

30

πολλοὶ μὲν βόες ἀργοὶ ὀρέχθεον ἀμφὶ σιδήρω
σφαζόμενοι, πολλοὶ δ' ὄιες καὶ μηκάδες αἶγες·
πολλοὶ δ' ἀργιόδοντες ὕες, θαλέθοντες ἀλοιφῇ,

εὐόμενοι τανύοντο διὰ φλογὸς Ἑφαιστοῖο·

πάντη δ' ἀμφὶ νέκυν κοτυλήρυντον ἔρρεεν αἶμα. |

αὐτὰρ τόν γε Φάνακτα ποδώκεα Πηλεΐωνα

35

εἰς Ἀγαμέμνονα δῖον ἄγον βασιλῆες Ἀχαιῶν,
σπουδῇ παρπεπιθόντες, ἑταίρου χωόμενον κῆρ. |

οἱ δ' ὅτε δὴ κλισίην Ἀγαμέμνονος ἴζον ἰόντες,

αὐτίκα κηρύκεσσι λιγυφθόγγοισι κέλευσαν

ἀμφὶ πυρὶ στήσαι τρίποδα μέγαν, εἰ πεπίθοιεν

40

Πηλεΐδην λούσασθαι ἄπο βροίων αἱματόεντα. |

αὐτὰρ ὃ γ' ἠργέετο σιερεῶς, ἐπὶ δ' ὄρκον ὄμοσσεν·

»οὐ μὰ Ζῆν', ὅς τις τε θεῶν ὑπατος καὶ ἄριστος,

οὐ θέμις ἐστὶ λοετρὰ καθήατος ἄσσον ἰκέσθαι, |

πρὶν γ' ἐνὶ Πάτροκλον θέμεναι πυρὶ σῆμά τε χεῦαι

45

κείρασθαι τε κόμην, ἐπεὶ οὐ μ' ἐτι δευτέρον ὦδε

ἴξεται ἄχος κραδίην, ὄφρα ζωοῖσι μετείω. |

ἀλλ' ἦ τοι νῦν μὲν στυγερῇ πεινώμεθα δαιτὶ

ἠῶθεν δ' ὄτρυνε, Φάναξ ἀνδρῶν Ἀγάμεμνον,

ὔλην τ' ἀξέμεναι παρὰ τε σχέμεν ὅσσ' ἐπιφεικὲς

50

νεκρὸν ἔχοντα νέεσθαι ὑπὸ ζόφον ἠερόεντα,

ὄφρ' ἦ τοι τοῦτον μὲν ἐπιφλέγη ἀκάματον πῦρ

θᾶσσον ἀπ' ὀφθαλμῶν, λαοὶ δ' ἐπὶ Φέργα τράπωνται. « |

ὣς ἔφαθ', οἱ δ' ἄρα τοῦ μάλα μὲν κλύον ἠδ' ἐπίθοντο.

ἔσσυμένως δ' ἄρα δόρπον ἐφοπλίσσαντες ἕκαστοι

55

δαίνυντ', οὐδέ τι θυμὸς ἐδεύετο δαιτὸς ἐφίσης.

αὐτὰρ ἐπεὶ πόσιος καὶ ἐδητύος ἕξ ἔρον ἔντο,

οἱ μὲν κακχείοντες ἔβαν κλισίηνδε Φέκαστος. |

Πηλεΐδης δ' ἐπὶ θινὶ πολυφλοίσβοιο θαλάσσης

κεῖτο βαρὺ στενάχων, πολέσιν μετὰ Μυρμιδόνεσσι,

60

ἐν καθαροῦ, ὅθι κύματ' ἐπ' ἠϊόνος κλύζεσκον.

εὔτε τὸν ὕπνος ἔμαρπτε, λύων μελεδήματα θυμοῦ,
 Φήδυμος ἀμφιχυθείς—μάλα γὰρ κάμε φαίδιμα γυῖα
 Ἔκτορ' ἐπαίσσων προτὶ Φίλιον ἠγεμόεσσαν—
 ἦλθε δ' ἐπὶ ψυχῇ Παιτροκλέεος δ' Φειλοῖο, 65
 πάντ' αὐτῶ, μέγεθός τε καὶ ὄμματα κάλ' ἐφέεικτο
 καὶ φωνήν, καὶ τοῖα περὶ χροῖ Φεῖματα φέστο· |
 σιῆ δ' ἄρ' ὑπὲρ κεφαλῆς καί μιν πρὸς μῦθον ἔφειπεν·
 »εὐδεις, αὐτὰρ ἐμεῖο λελασμένος ἐπλε', Ἀχιλλεῦ.
 οὐ μὲν μεν ζῶοντος ἀκήδεες, ἀλλὰ θανόντος 70
 θάπτε με ὅτι τάχιστα, πύλας Ἀΐδαο περήσω.
 τῆλέ με φέρονται ψυχαί, φείδωλα καμόντων,
 οὐδέ μὲ πω μίσησθαι ὑπὲρ ποταμοῖ' ἔαουσιν,
 ἀλλ' αὐτως ἀλάλημαι ἂν' εὐρουπυλὲς Ἀΐδος δῶ. |
 καί μοι δὸς τὴν χεῖρ', ὀλοφύρομαι· οὐ γὰρ ἔτ' αὖτις 75
 ῥίσομαι ἐξ Ἀΐδαο, ἐπεὶ με πυρὸς κελάχητε.
 οὐ μὲν γὰρ ζωοὶ γε φίλων ἀπάνευθεν ἑταίρων
 βουλὰς ἐξόμενοι βουλεύσομεν, ἀλλ' ἐμὲ μὲν κῆρ
 ἀμφέχανε στυγερῆ, ἣ περ λάχε γεινόμενόν περ'
 καὶ δὲ σοὶ αὐτῶ μοῖρα, θεοῖσ' ἐπιφεικῶν Ἀχιλλεῦ, 80
 τείχε' ὑπο Τρώων εὐηφενέων ἀπολέσθαι. |
 ἄλλο δέ τοι φερέω καὶ ἐφήσομαι, αἶ κε πίθηαι.
 μὴ ἐμὰ σῶν ἀπάνευθε τιθήσθαι δοτέ', Ἀχιλλεῦ,
 ἀλλ' ὁμοῦ, ὡς τράφομέν περ' ἐν ὑμετέροισι δόμοισιν,
 εὐτέ με τυτθὸν ἕοντα Μενότιος ἐξ Ὀπόεντος 85
 ἤγαγεν ὑμέτερόνδ' ἀνδροκτασίης ὑπο λυγρῆς,
 ἤματι τῶ, ὅτε παῖδα κατέκτανον Ἀμφιδάμαντος,
 νήπιος, οὐκ ἐθέλων, ἀμφ' ἀστραγάλοισι χολωθείς·
 ἔνθα με δεξάμενος ἐν δώμασιν ἱππότη Πηλεῖς
 ἔτρεφέ τ' ἐνδυκέως καὶ σὸν θεράποντ' ὀνόμηνεν 90
 ὣς δὲ καὶ δοτέα νῶν ὀμῆ σορὸς ἀμφικαλύπτοι.« |
 τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πόδας ὠκὺς Ἀχιλλεύς· 93
 »τίπτε μοι, ἠθείη κεφαλῆ, δεῦρ' εἰλήλουθας
 καί μοι ταῦτα φέκαστ' ἐπιτέλλεαι; αὐτὰρ ἐγὼ τοι 95
 πάντα μάλ' ἐκτελέω καὶ πείσομαι ὡς σὺ κελεύεις.
 ἀλλὰ μοι ἄσσον σιῆθι· μίνννθά περ ἀμφιβαλόντε
 ἀλλήλους, ὀλοοῖο τεταρπώμεσθα γόοιο.« |
 ὣς ἄρα φωνήσας ὠρέξατο χερσὶ φίλησιν
 οὐδ' ἔλαβε· ψυχῇ δὲ κατὰ χθονὸς ἠῦτε κελπὸς 100
 ᾗχετο τειριγυῖα. ταφὸν δ' ἀνόρουσεν Ἀχιλλεύς

χεροί τε συμπλατάγησε, *Φέπος δ' ὀλοφυδνὸν ἔφειπεν* |

ὦ πόποι, ἦ ῥά τις ἔσσι καὶ εἶν' Ἀφίδαο δόμοισιν
ψυχὴ καὶ Φειδῶλον, ἀτὰρ φρένες οὐκ ἔνι πάμπαν.

παννυχὴ γάρ μοι Πατροκλέεος δΦειλοῖο

105

ψυχὴ ἐφροσίνηκε γούωσά τε μυρομένη τε,

καὶ μ' ἐπέτελλε *Φέκαστα*, *Φέφικτο* δὲ θέσκελον αὐτιῶ.^ε

ὧς φάτο, τοῖσι δὲ πᾶσιν ὑφ' ἴμερον ὤρσε γούιοι
μυρομένοισι δὲ τοῖσι φάνη ἄροδοδάκτυλος Ἦως

ἄμφι νέκυν ἐλεεινόν. | ἀτὰρ κρείων Ἀγαμέμνων

110

οὐρῆάς τ' ὠτρυνε καὶ ἀνέρας ἀξέμεν ὕλην

πάντοθεν ἐκ κλισιῶν ἐπὶ δ' ἀνήρ ἐσθλὸς ὀρώρει,

Μηριόνης, θεράπων ἀγαπήγορος Ἰδομενῆος. |

οἱ δ' ἴσαν ὕλοτόμους πελέκεας ἐν χερσὶν ἔχοντες

σειράς τ' εὐπλέκτους· πρὸ δ' ἄρ' οὐρῆες κίον αὐτιῶν

115

πολλὰ δ' ἄναντα κάταντα πάραντά τε δόχμιά τ' ἦλθον.

ἀλλ' ὅτε δὴ κνημοὺς προσέβαν πολυπίδακος Ἰδης,

αὐτίκ' ἄρα δοῦς ὑψικόμους ταναήκει χαλκῶ

τάμνον ἐπειγόμενοι· τὰ δὲ μεγάλα κτυπέουσιν

πίπτον. | τὰς μὲν ἔπειτα διαπλήσσοιτες Ἀχαιοὶ

120

ἔκδεον ἡμιόνων· τὰ δὲ χθόνα ποσσὶ δατεῦντο

ἐλδόμεναι πεδίοιο διὰ ὄωπῆια πυκνά.

πάντες δ' ὕλοτόμοι φητροὺς φέρον· ὧς γὰρ ἀνώγει

Μηριόνης, θεράπων ἀγαπήγορος Ἰδομενῆος.

κάδ δ' ἄρ' ἐπ' ἀκτῆς βάλλον ἐπισχερῶ, ἐνθ' ἄρ' Ἀχιλλεύς

125

φράσσατο Πατρόκλω μέγα Φηρίον ἠδὲ Φοῖ αὐτιῶ.

αὐτὰρ ἐπεὶ πάντη παρακάββαλον ἄσπετον ὕλην,

ἦατ' ἄρ' αὐθι μένοντες ἀΦολλέες. | αὐτὰρ Ἀχιλλεύς

αὐτίκα Μυρμιδόνεσσι φιλοπιολέμοισι κέλευσεν

χαλκὸν ζώννυσθαι, ζεῦξαι δ' ὑπ' ὄχεσφι *Φέκασιον*

130

ἵππους· οἱ δ' ὠρυνντο καὶ ἐν τεύχεσσι ἐδυνον,

ἂν δ' ἔβαν ἐν δίφροισι παραβάται ἠνίοχοί τε.

πρόσθε μὲν ἱπῆες, μετὰ δὲ νέφος εἴπειο πεζῶν,

μυριοὶ ἐν δὲ μέσοισι φέρον Πάτροκλον εἰαῖροι.

θριξὶ δὲ πάντα νέκυν καταΦείλυν, ἃς ἐπέβαλλον

135

κειρόμενοι· ὀπιθεν δὲ κάρη ἔχε διὸς Ἀχιλλεύς

ἀγνύμενος· ἔταρον γὰρ ἀμύμονα πέμπ' ἈΦιδόσδε. |

οἱ δ' ὅτε χῶρον ἴκανον, ὅθι σφίσι πέφραδ' Ἀχιλλεύς,

κάθησαν, αἶψα δὲ Φοι μενοΦεικία νῆσον ὕλην.

ἐνθ' αὖτ' ἄλλ' ἐνόησε ποδάροχης διὸς Ἀχιλλεύς·

140

στὰς ἀπάνευθε πυρῆς ξανθὴν ἀπεκείρατο χαιτήν,
τὴν ῥα Σπερχεῖω ποταμῶ τρέφε τηλεθώσαν·
ὀχθήσας δ' ἄρα Φεῖπε Φιδῶν ἐπὶ Φοῖνοπα πόντον· |

» Σπερχεῖ, ἄλλως σοὶ γε πατὴρ ἠρόησατο Πηλεΐς,
κεῖσέ με νοστήσαντα φίλην ἐς πατρίδα γαῖαν
σοὶ τε κόμην κερῆειν ὀρέξειν θ' ἱερὴν ἑκατόμβην,
πεντήκοντα δ' ἔνορχα παρ' αὐτόθι μῆλ' ἱερύσειν
ἐς πηγάς, ὅθι τοι τέμενος βωμός τε θυήεις.

ὣς ἠρᾷθ' ὁ γέρον, σὺ δέ Φοι νόον οὐκ ἐτέλεσσας.

νῦν δ' ἐπεὶ οὐ νέομαι γε φίλην ἐς πατρίδα γαῖαν,
Πατρόκλω ἦρωι κόμην ὀπάσαιμι φέρεσθαι. «

ὣς Φεῖπων ἐν χερσὶν κόμην ἑτάροιο φίλοιο
θῆκεν, τοῖσι δὲ πᾶσιν ὑφ' ἕμερον ὤρσε γόοιο. |

καὶ νῦ κ' ὀδυρομένοισιν ἔδν φάος ἡλείοιο,
εἰ μὴ Ἄχιλλεὺς αἰψ' Ἀγαμέμνονι Φεῖπε παραστάς·

» Ἀτρεΐδῃ—σοὶ γάρ τε μάλιστα γὰρ λαὸς Ἀχαιῶν
πίσεινται μύθοισι—γόοιο μὲν ἔστι καὶ ἄσαι.

νῦν δ' ἀπὸ πυρκαϊῆς σκέδασον καὶ δεῖπνον ἄνωχθι
ὄπλεσθαι· τάδε δ' ἀμφὶ πονησόμεθ' οἷσι μάλιστα
κῆδεός ἐστι νέκυς· παρὰ δ' οἷ τ' ἀγροὶ ἄμμι μενόντων. « |

αὐτὰρ ἐπεὶ τό γ' ἄκουσε Φάναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων,
αὐτίκα λαὸν μὲν σκέδασεν κατὰ νῆας ἑφίσας,

κηδεμόνες δὲ παρ' αὐθι μένον καὶ νῆεον ὕλην,
ποίησαν δὲ πυρὴν ἑκατόμπεδον ἔνθα καὶ ἔνθα,

ἐν δὲ πυρῇ ὑπάτη νεκρὸν θέσαν ἀχνύμενοι κῆρ. |
πολλὰ δὲ Φίφια μῆλα καὶ εἰλίποδας Φέλικας βοῦς

πρόσθε πυρῆς ἔδερόν τε καὶ ἄμφεπον· ἐκ δ' ἄρα πάντων
δημὸν ἔλων ἐκάλυψε νέκυν μεγαθύμος Ἀχιλλεὺς

ἐς πόδας ἐκ κεφαλῆς, περὶ δὲ δροτὰ σώματα νῆει·
ἐν δ' ἐτίθει μέλιτος καὶ ἀλείφατος ἀμφιφορῆας,

πρὸς λέχεα κλίνων· πίσινας δ' ἐριαύχενας ἵππους
ἔσουμένως ἐνέβαλλε πυρῇ, μεγάλα στεναχιζῶν.

ἐννέα τῶν γε Φάνακι τραπεζῆες κύνες ἦσαν·
καὶ μὲν τῶν ἐνέβαλλε πυρῇ δύο δειροτομήσας,

δώδεκα δὲ Τρώων μεγαθύμων νείας ἔσθλοὺς
χαλκῶ δηϊόνων· κακὰ δὲ φρεσὶ μήδετο Φέργα. |

ἐν δὲ πυρὸς μένος ἦκε σιδήρεον, ὄφρα νέμοιτο.
ῥιμωξέν τ' ἄρ' ἔπειτα, φίλον δ' ὀνόνηγεν ἑταῖρον·

» χαῖρέ μοι, ὦ Πάτροκλε, καὶ εἰν Ἀφίδαο δόμοισιν·

πάντα γὰρ ἤδη τοι τελέω, τὰ πάροιθεν ὑπέσιην.
 δώδεκα μὲν Τρώων μεγαθύμων νύεας ἐσθλοὺς,
 τοὺς ἅμα σοὶ πάντας πῦρ ἐσθίει Ἔκτορα δ' οὐ τι
 δώσω Πριαμίδην πυρὶ δαπτιέμεν, ἀλλὰ κύνεσσιν. « |

ὣς φάτι' ἀπειλήσας· τὸν δ' οὐ κύνες ἀμφεπένοντο,
 ἀλλὰ κύνας μὲν ἄλαλκε Διὸς θυγάτηρ Ἄφροδιτη
 ἤματα καὶ νύκτας, ῥοδόεντι δὲ χρῖεν ἐλαίῳ
 ἀμβροσίῳ, ἵνα μὴ μιν ἀποδρῦφοι ἐλκυστάζων.

τῷ δ' ἐπὶ κνάνεον νέφος ἤγαγε Φοῖβος Ἀπόλλων
 οὐρανόθεν πεδίονδε, κάλυψε δὲ χῶρον ἅπαντα,
 ὅσσον ἐπιέχε νέκυς, μὴ πρὶν μένος ἠελίοιο
 σκεῖλει' ἀμφὶ περὶ χροῖα Φίνεσιν ἠδὲ μέλεσσιν. |

οὐδὲ πυρὴ Πατρόκλου ἐκαίετο τεθηῶτος·
 ἔνθ' αὖτ' ἄλλ' ἐνόησε ποδάρχης δῖος Ἀχιλλεύς·
 σιτὰς ἀπάνευθε πυρῆς δοιοῖσ' ἠῤῥατ' ἀνέμοισιν,
 Βορρῆ καὶ Ζεφύρῳ καὶ ὑπέσχετο ἱερὰ καλά·

πολλὰ δὲ καὶ σπένδων χροσέῳ δέπα' ἐλλιγάνευεν
 ἐλθέμεν, ὄφρα τάχιστα πυρὶ φλεγεθοῖατο νεκροί,
 ὕλη τε σέυαίτο καήμεναι. | ὠκέα δ' Ἴρις
 ἀράων αἰουσα μετ' ἄγγελος ἦλθ' ἀνέμοισιν.

οἱ μὲν ἄρα Ζεφύροιο δυσσαέος ἀθρόοι ἔνδον
 εἰλαπίνην δαίνυντο· θέουσα δὲ Φίρις ἐπέστη
 βηλῶ ἐπι λιθέῳ. τοὶ δ' ὡς Φίδον ὀφθαλμοῖσιν,
 πάντες ἀνήμιζαν, κάλεόν τε μιν εἰς Φὲ Φέκαστος· |

ἦ δ' αὖθ' ἔξεσθαι μὲν ἀνήγατο. Φεῖπε δὲ μῦθον·
 » οὐχ ἔδος· εἰμι γὰρ αὖτις ἐπ' Ὀκεανοῖο ῥέεθρα,
 Αἰθιοπίων ἐς γαῖαν, ὅθι ῥέζουσ' ἑκατόμβας
 ἀθανάτοισ', ἵνα δὴ καὶ ἐγὼ μεταδαίσομαι ἰσῶν.

ἀλλ' Ἀχιλεὺς Βορρῆν ἠδὲ Ζέφυρον κελαδεινὸν
 ἐλθέμεν ἀράεται καὶ ὑπίσχεται ἱερὰ καλά,
 ὄφρα πυρὴν ῥοσητε καήμεναι, ἧ ἔνι κείται
 Πάτροκλος, τὸν πάντες ἀνασιετινάχουσιν Ἀχαιοί. « |

ἦ μὲν ἄρ' ὡς Φειποῦσ' ἀπεβήσετο, τοὶ δ' ὄρεοντο
 Φηχῆ θεοπεσίῃ, νέφεα κλονέοντε πάροιθεν.
 αἶψα δὲ πόντον ἵκανον ἀήμεναι, ὄρωτο δὲ κῆμα
 πνοιῆ ὑπο λιγροῆ· Τροίην δ' ἐρίβωλον ἰκέσθην,
 ἐν δὲ πυρῆ πεσέτην μέγα Φίφαχε θεσπιδαῆς πῦρ.
 παννύχιοι δ' ἄρα τοί γε πυρῆς ἄμυδις φλόγ' ἔβαλλον,
 φουσῶντες λιγέως. | ὁ δὲ πάννηχος ὠκὺς Ἀχιλλεύς

χρυσέου ἐκ κορητῆρος, ἐλών δέπας ἀμφικύπελλον,
 Φοῖνον ἀφυσσάμενός χαμάδις χέε, δεῦε δὲ γαῖαν, 220
 ψυχὴν κικλήσκων Πατροκλέεος δ' Φειλοῖο.

ὡς δὲ πατὴρ Φοῦ παιδὸς ὀδύρεται ὁστέα καίων,
 νυμφίου, ὅς τε θανῶν δ' Φειλοῦς ἀκάχησε τοκῆας,
 ὡς Ἄχιλεὺς ἐτάροιο ὀδύρετο ὁστέα καίων,
 ἐρπύζων παρὰ πυρκαϊῆν, ἀδινὰ στεναγίζων. | 225

ἦμος δ' Ἡοσφόρος εἰσι φῶς Φερέων ἐπὶ γαῖαν,
 ὄν τε μέτα κροκόπεπλος ὑπεῖρ ἄλα κίδναται Ἡώς,
 τῆμος πυρκαϊῆ ἔμαραίνεται, παύσατο δὲ φλόξ.
 οἱ δ' ἄνεμοι πάλιν αὖτις ἔβαν Φοῖκόνδε νέεσθαι
 Θρηάκιον κατὰ πόinton· ὃ δ' ἔσιτεν οἴδματι θύων. | 230

Πηλεΐδης δ' ἀπὸ πυρκαϊῆς ἐτέρωσε λιασθεῖς
 κλίνθη κεκμηώς, ἐπὶ δὲ γλυκὺς ὕπνος ὄρουσεν.
 οἱ δ' ἄμφ' Ἀτρεΐωνα ἀΦολλέες ἠγερέθοντο,
 τῶν μιν ἐπερχομένων ὄμαδος καὶ δοῦπος ἔγειρεν.
 ἔξετο δ' ὀρθωθεῖς καὶ σφας πρὸς μῦθον ἔΦειπεν· | 235

» Ἀτρεΐδη τε καὶ ἄλλοι ἀριστῆες Παναχαιῶν,
 προῶτον μὲν κατὰ πυρκαϊῆν σβέσαι· αἴθοπι Φοῖνω
 πᾶσαν, ὅπόσσον ἐπέσχε πυρὸς μένος· αὐτὰρ ἔπειτα
 ὁστέα Πατροκλείο Μενoitιάδαο λέγωμεν 240
 εὔ διαγιγνώσκοντες· ἀριφραδέα δὲ τέτυκται

ἐν μέσση γὰρ ἔκειτο πυρῆ, τοὶ δ' ἄλλοι ἀνευθεν
 ἐσχατιῇ καίοντ' ἐπιμεῖξ, ἵπποι τε καὶ ἄνδρες. |
 καὶ τὰ μὲν ἐν χρυσῆ φιάλῃ καὶ δίπλακι δημῶ
 θείομεν, εἰς ὃ κεν αὐτὸς ἐγὼν ἌΦιδι κεύθωμαι. |
 τύμβον δ' οὐ μάλα πολλὸν ἐγὼ πονέεσθαι ἄνωγα, 245
 ἀλλ' ἐπιεικέα τοῖον· ἔπειτα δὲ καὶ τὸν Ἀχαιοὶ
 εὐρύνθ' ὑψηλὸν τε τιθήμεναι, οἳ κεν ἐμεῖο
 δεῦτεροι ἐν νῆεσσι πολυκλήισι λίπησθε. « |

ὡς ἔφαθ', οἱ δ' ἐπίθοντο ποδώκεϊ Πηλεΐωνι.
 προῶτον μὲν κατὰ πυρκαϊῆν σβέσαν αἴθοπι Φοῖνω, 250
 ὅσσον ἐπὶ φλόξ ἦλθε, βαθεῖα δὲ κάππεσε τέφρη
 κλαίοντες δ' ἐτάροιο ἐνηέος ὁστέα λευκὰ
 ἄλλεγον ἐς χρυσῆν φιάλην καὶ δίπλακα δημόν,
 ἐν κλισίῃσι δὲ θέντες ἐανῶ λιτὴ κάλυψαν·

τορνώσαντο δὲ σῆμα θεμελίια τε προβάλοντο 255
 ἀμφὶ πυρῆν· εἶδαρ δὲ χυτὴν ἐπὶ γαῖαν ἔχευαν,
 χεύαντες δὲ τὸ σῆμα πάλιν κίον.....

ΙΛΙΑΔΟΣ Ω.

Ἔκτορος λύτρα.

Αυτό δ' ἄγών, λαοὶ δὲ ἔφην ἐπὶ νῆα Φέκαστος
 ἔσχιδναντ' ἵμεναι· τοὶ μὲν δόροιο μέδοντο
 ὕπνου τε γλυκεροῦ ταρπήμεναι. αὐτὰρ Ἀχιλλεὺς
 κλαῖε φίλοι' ἐτάρον μεμνημένους, οὐδέ μιν ὕπνος
 ἦρεε πανδαμάρτωρ, ἀλλ' ἔστρέφετ' ἔνθα καὶ ἔνθα, 5
 Πατρόκλον ποθέων δροσῆτά τε καὶ μένος ἦϋ.
 τῶν μιμησοκόμενος θαλερὸν κατὰ δάκρυον εἶβεν,
 ἄλλοτ' ἐπὶ πλευρὰς κατακείμενος, ἄλλοτε δ' αὖτε
 ὕπτιος, ἄλλοτε δὲ προηής. τοιὲ δ' ὀρθὸς ἀναστάς
 δινεύεσκ' ἀλύων παρὰ θῖν' ἄλός. | οὐδέ μιν ἦώς
 φαινομένη λῆθεσκεν ὑπεῖρ ἅλα τ' ἠϊόνας τε.
 ἀλλ' ὃ γ' ἐπεὶ ζεύξειεν ὕφ' ἄρομασιν ὠκέας ἵππους,
 Ἔκτορα δ' ἔλκεσθαι δησάσκετο δίφρου ὄπισθεν, 15
 τριῶν Φερούσας περὶ σῆμα Μενουτιάδαο θανόντος
 αὐτίς ἐνὶ κλισίῃ πανέσκετο, τὸν δ' ἐάεσκεν
 ἐν κόνι' ἐκτανύσας προπροηέα. | τοιοῦ δ' Ἀπόλλων
 πᾶσαν ἀφεικίην ἄπεχε χροῖ, φῶτ' ἐλεαίρων,
 καὶ τεθνηότια περὶ περὶ δ' αἰγίδι πάντα κάλυπτιεν 20
 χρυσεῖη, ἵνα μὴ μιν ἀποδρῦφοι ἐλκυστάζων. |
 ὣς ὁ μὲν Ἔκτορα δῖον ἀφείκιζεν μενεαίωνων
 τὸν δ' ἐλεαίρεσκον μάκαρες θεοὶ εἰσορόωντες,
 κλέψαι δ' ὀτρύνεσκον εὐσκοπον Ἀργεῖφόντην.
 ἔνθ' ἄλλοις μὲν πᾶσιν ἔφάνθανεν, οὐδέ ποθ' Ἥρη 25
 οὐδὲ Ποσειδάων' οὐδὲ γλαυκῶπιδι κόροη,
 ἀλλ' ἔχον ὣς σφιν προῶτον ἀπήχθητο Φίλιος ἰοῆ
 καὶ Προῖαμος καὶ λαός, Ἀλεξάνδροι' ἐνεκ' αἴτης. |
 ἀλλ' ὅτε δὴ ὃ' ἐκ τοιοῦ δυωδεκάτη γένητ' ἠώς, 28
 καὶ τότε ἄρ' ἀθανάτοισι μετηύδα Φοῖβος Ἀπόλλων'
 »σχέτιλοί ἐστε, θεοί, δηλήμονες! οὐ νό ποθ' ὄμιν
 Ἔκτωρ μηρὶ ἔκκε βοῶν αἰγῶν τε τελείων;
 τὸν νῦν οὐκ ἔτλητε, νέκυν περ ἐόντα, σαῶσαι, 35
 Φῆ τ' ἀλόχω Φιδέμεν καὶ μητέρι καὶ τέκεϊ Φῶ
 καὶ πατέρι Προῖαμῳ λαοῖσί τε, τοί κέ μιν ὄκα
 ἐν πυρὶ κήαιεν καὶ ἐπὶ κτέρεα κτερίσαιεν. |
 ἀλλ' ὀλοῶ Ἀχιλῆι, θεοί, βούλεσθ' ἐπαρήγειν,

ῶ οὐτ' ἄρ φρένες εἰσὶν ἐναίσιμοι οὔτε νόημα
 γναμπτὸν ἐνὶ στήθεσσι, λέων δ' ὧς ἄγρια Φοῖδεν,
 ὅς τ' ἐπεὶ ἄρ μεγάλη τε βῆη καὶ ἀγήγορι θυμῷ
 Φείξας εἶσ' ἐπὶ μῆλα βροτῶν, ἵνα δαῖτα λάβῃσιν
 ὧς Ἄχιλλεύς ἔλεον μὲν ἀπώλεσεν, οὐδέ Φοι αἰδῶς. | 44

μέλλει μὲν ποθὶ τις καὶ φίλτερον ἄλλον ὀλέσσαι,
 ἢ ἐκασίγνητον ὁμογάστριον ἢ ἐκασὶν υἱόν
 ἀλλ' ἢ τοι κλαύσας καὶ ὀδυράμενος μεθέηκεν
 τλήτην γὰρ Μοῖραι θυμὸν θέσαν ἀνθρώποισιν.

αὐτὰρ ὁ γ' Ἐκτορα δῖον, ἐπεὶ φίλον ἦτορ ἀπέφρα,
 ἵππων ἐξάπτων περὶ σῆμ' ἐτάροιο φίλοιο
 ἔλκει. οὐ μὲν Φοι τό γε κάλλιον οὐδέ τ' ἄμεινον
 μὴ Φ' ἀγαθῷ περ ἐόντι νεμεσηθήομεν ἡμεῖς!

κωφήν γὰρ δὴ γαῖαν ἀφεικίζει μενεαίνων. «
 τὸν δὲ χολωσαμένη προσέφη λευκώλενος Ἥρη | 55

ἔειπεν κεν καὶ τοῦτο τεὸν Φέπος, ἀργυρότοξες,
 εἰ δὴ ὁμῆν Ἀχιλῆϊ καὶ Ἐκτορι θήσετε τιμῆν.

Ἐκτωρ μὲν θνητός τε γυναικῆ τε θήσατο μαζόν.
 αὐτὰρ Ἀχιλλεύς ἐστι θεᾶς γόνος, ἣν ἐγὼ αὐτῆ
 θρέφα τε καὶ ἀτίτηλα καὶ ἀνδρὶ πόρον παράκοιτιν,
 Πηλεί, ὃς περὶ κῆρι φίλος γένητ' ἀθανάτοισιν. | 60

πάντες δ' ἀντιάσθε, θεοί, γάμον' ἐν δὲ σὺ τοῖσιν
 δαίνυσ' ἔχων φόρμιγγα, κακῶν ἔταρ', αἰὲν ἄπιστε! « |

τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη νεφεληγερέτα Ζεὺς
 Ἥρη, μὴ δὴ πάμπαν ἀποσκοῦμαινε θεοῖσιν | 65

οὐ μὲν γὰρ τιμὴ γε μί' ἔσσεταί· ἀλλὰ καὶ Ἐκτωρ
 φίλτατος ἔσκε θεοῖσι βροτῶν, οἳ ἐν Ἰλίῳ εἰσὶν
 ὧς γὰρ ἐμοὶ γ', ἐπεὶ οὐ τι φίλων ἡμάρτανε δώρων.
 οὐ γὰρ μοὶ ποτε βωμὸς ἐδεύετο δαιτὸς ἐφίσης,
 λουβῆς τε κνίσσης τε· τὸ γὰρ λάχομεν γέρας ἡμεῖς. | 70

ἀλλ' ἢ τοι κλέπαι μὲν εἴσομεν—οὐδέ πη ἔστιν
 λάθρη Ἀχιλλῆος—θρασὺν Ἐκτορα· ἢ τέ Φοι αἰεὶ
 μήτηρ παρμέμβλωκεν ὁμῶς νύκτας τε καὶ ἡμαρ.
 ἀλλ' εἴ τις καλέσειε θεῶν Θέτιν ἄσπον ἐμεῖο,

ὄφρα τί Φοι Φείπω πυκινὸν Φέπος, ὧς κεν Ἀχιλλεύς
 δώρων ἐκ Πριάμοιο λάχῃ ἀπό θ' Ἐκτορα λύσῃ. « | 75

ὧς ἔφατ', ὄρωτο δὲ Φίρις ἀελλόπος ἀγγελέουσα,
 μεσσηγὺς δὲ Σάμου τε καὶ Ἰμβρου παιπαλοέσσης
 ἐνδορε μέλανι πόντῳ, ἐπεστονάγησε δὲ λίμνῃ.

- ἦ δὲ μολυβδαίνῃ Φικέλη ἐς βυσσὸν ὄρουσεν,
 ἦ τε κατ' ἀγροῦλοιο βοῶς κέρας ἐμβεβαυῖα
 ἔρχεται ὠμησῆσιν ἐπ' ἰχθύσι κῆρα φέρουσα. |
 εὔρε δ' ἐνὶ σπέεϊ γλαφυρῶ Θέτιν, ἀμφὶ δέ **Φ'** ἄλλαι
 ἦαθ' ὀμηγερέες ἄλλαι θεαί· ἦ δ' ἐνὶ μέσσης
 κλαῖε μόρον Φοῦ παιδὸς ἀμύμονος, ὅς Φοι ἔμελλεν
 φθείσεσθ' ἐν Τροίῃ ἐριβόλακι, τηλόθι πάτρης.
 ἀγχοῦ δ' ἰσταμένη προσέφη πόδας ὠκέα **Φίρις**·
 » ὄρσο, Θεΐ· καλέει Ζεὺς ἄφθιτα μῆδεα Φειδῶς. « |
 τὴν δ' ἡμείβετ' ἔπειτα θεὰ Θεΐς ἀργυρόπεζα·
 » τίπιτε με κείνος ἄνωγε μέγας θεός; αἰδέομαι δὲ
 μίσησθ' ἀθανάτοισιν, ἔχω δ' ἄγε' ἄκριτα θυμῶ.
 εἶμι μὲν, οὐδ' ἄλιον **Φέπος** ἔσσειται ὅτι κε **Φείπη**. « |
 ὣς ἄρα φωνήσασα κάλυμμ' ἔλε διὰ θεάων
 κνάνεον, τοῦ δ' οὐ τι μελάντερον ἐπλετο **Φέσθος**.
 βῆ δ' ἵμεναι, πρόσθεν δὲ ποδῆγεμος ὠκέα **Φίρις**
 ἠγέετ'· ἀμφὶ δ' ἄρα σφι λιάζετο κῆμα θαλάσσης,
 ἀκτὴν δ' ἐξαναβᾶσαι ἐς οὐρανὸν ἀιχθήτην. |
 εὔρον δ' εὐρύοπα Κρονίδην, περὶ δ' ἄλλοι ἅπαντες,
 ἦαθ' ὀμηγερέες μάκαρες θεοὶ αἰὲν ἑόντες.
 ἦ δ' ἄρα παρὰ Διὶ πατρὶ καθέζετο, **Φεῖξε** δ' Ἀθήνη.
 » Ἥρη δὲ χροῦσεον καλὸν δέπας ἐν χειρὶ θῆκεν
 καὶ **Φ'** εὐφρονη **Φέπεσσι**· Θεΐς δ' ὄρεξε πιοῦσα. |
 τοῖσι δὲ μύθων ἦρχε πατήρ ἀνδρῶν τε θεῶν τε·
 » ἦλυθες Οὐλυμπόνδε, θεὰ Θεΐ, κηδομένη περ,
 πένθος ἄλαστον ἔχουσα μετὰ φρεσὶ **Φοῖδα** καὶ αὐτός.
 ἀλλὰ καὶ ὣς ἐρέω τέο σ' εἵνεκα δεῦρο κάλεσσα. |
 ἐννήμαρ δὴ νεῖκος ἐν ἀθανάτοισιν ὄρωρον
 Ἔκτορος ἀμφὶ νέετι καὶ Ἀχιλλῆϊ πτολιπόρθω·
 κλέψαι δ' ὀτρύνουσιν εὐσχοπον Ἀργεΐφόντην·
 αὐτὰρ ἐγὼ τόδε κῆδος Ἀχιλλῆϊ προσιάπτω,
 αἰδῶα καὶ φιλότητα τῆν μετόπισθε φυλάσσων. |
 αἴψα μάλ' ἐς στρατὸν ἔλθῃ καὶ υἱεὶ σῶ ἐπιτεῖλον.
 σκύζεσθαι Φοι Φειπὲ θεούς, ἐμὲ δ' ἔξοχα πάντων
 ἀθανάτων κεχολῶσθαι, ὅτι φρεσὶ μαινομένησιν
 Ἔκτορ' ἔχει παρὰ νηυσὶ κορωνίσιν οὐδ' ἀπέλυσεν·
 αἶ κέν πως ἐμέ τε δ^δΦείση ἀπόθ' Ἔκτορα λύση. |
 αὐτὰρ ἐγὼ Πριάμω μεγαλήτορι **Φίριν** ἐφήσω
 λύσασθαι φίλον υἱόν, ἴοντ' ἐπὶ νῆας Ἀχαιῶν,
 Ψηφιοποιήθηκε ἀπὸ τοῦ Ἰνστιτούτου Ἐκπαιδευτικῆς Πολιτικῆς

80

85

90

95

100

105

110

115

δῶρα δ' Ἀχιλλῆι φερέμεν, τά κε θυμὸν ἰήγη.« |

ὣς ἔφατ', οὐδ' ἀπίθησε θεὰ Θέτις ἀργυρόπεζα,
βῆ δὲ κατ' Οὐλύμποιο καθήνων αἶψασα.

120

ἔξεν δ' ἐς κλισίην Φοῖ' υἱέος· ἐνθ' ἄρα τὸν γε
εὖρ' ἀδινὰ στενάχοντα φίλοι δ' ἅμφ' αὐτὸν ἐταῖροι
ἔσσυμένως ἐπένοντο καὶ ἐντύνοντο ἄριστον·

τοῖσι δ' οἷς λάσιος μέγας ἐν κλισίῃ ἰέρευτο. |

125

ἦ δὲ μάλ' ἄγχ' αὐτοῖο καθέζετο πότνια μήτηρ,
χειρὶ τέ μιν κατέρεξε Φέπος τ' ἔφατ' ἔκ τ' ὀνόμαζεν·

»τέκνον ἐμόν, τέο μέχρῳς ὀδυρόμενος καὶ ἀχεύων
σὴν ἔδδει κραδίην, μεμνημένος οὔτε τι οἴτου

οὔτ' εὐνῆς; ἀγαθὸν δὲ γυναικὶ περὶ ἐν φιλότῃ
μίσγεσθ'· οὐ γάρ μοι Διὸς βέε', ἀλλά τοι ἤδη

130

ἄγχι παρέστηγεν θάνατος καὶ μοῖρα κραταιή. |
ἀλλ' ἐμέθεν ξύνες ὄκα, Λιδὸς δέ τοι ἄγγελός εἰμι.

σκούζεσθαί σοί φησι θεοῦς, ἐφ' ἔξοχα πάντων
ἀθανάτων κεχολῶσθαι, οἷ φρεσὶ μαινομένῃσιν

135

Ἔκτορ' ἔχεις παρὰ νηυσὶ κορωνίσι·ν οὐδ' ἀπέλυσας.
ἀλλ' ἄγε δὴ λῦσον, νεκροῖο δὲ δέξαι ἄποινα.« |

τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πόδας ὠκύνς Ἀχιλλεύς·
»τῆδ' εἴη' ὅς ἄποινα φέροι, καὶ νεκρὸν ἄγοιτο,
εἰ δὴ πρόφρονι θυμῷ Ὀλύμπιος αὐτὸς ἀνώγει.« |

140

ὣς οἷ γ' ἐν νηῶν ἀγύρῃ μήτηρ τε καὶ υἱὸς
πολλὰ πρὸς ἀλλήλους Φέπει πτερόεντ' ἀγόρευον. |
Φίρον δ' ὄτρυνε Κρονίδης ἐς Φίλιον ἱήην·

»βάσζ' ἴδι, Φίρι ταχεῖά λιποῦσ' ἔδος Οὐλύμποιο
ἄγγελιον Προιάμφω μεγάλῃτοσι Φίλιον εἶσω

145

λύσασθαι φίλον υἱόν, ἰόντ' ἐπὶ νῆας Ἀχαιῶν,
δῶρα δ' Ἀχιλλῆι φερέμεν, τά κε θυμὸν ἰήγη,

οἶον, μηδέ τις ἄλλος ἅμα Τρώων ἴτω ἀνήρ.
κίρηνε τίς Φοι ἔποιτο γεραίτερος, ὅς κ' ἰθύνοι

ἡμίονους καὶ ἅμαξαν εὐτροχόν, ἠδὲ καὶ αὖτις
νεκρὸν ἄγοι προτὶ Φάστῃ, τὸν ἔκτανε διὸς Ἀχιλλεύς. |

150

μηδέ τί Φοι θάνατος μελέτω φρεσὶ μηδέ τι τάρος·
τοῖον γάρ Φοι πομπὸν ὀπάσσομεν Ἀργεῖφόντην,

ὅς φ' ἄξει ἧός κεν ἄγων Ἀχιλλῆι πελάσση.

αὐτὰρ ἐπεὶ κ' ἀγάγησιν ἔσω κλισίην Ἀχιλλῆος,

155

οὔτ' αὐτὸς κτενέει ἀπὸ τ' ἄλλους πάντας ἐρούξει·

οὔτε γάρ ἐστ' ἄφρων οὔτ' ἄσκοπος οὔτ' ἀλιτήμων,

ἀλλὰ μάλ' ἐνδυκέως ἰκέτεω περιδήσεται ἀνδρός.« |

ὣς ἔφατ', ὦρτο δὲ Φίρις ἀελλόπος ἀγγελέουσα.

ἔξεν δ' ἐς Πριάμοιο, κίχεν δ' ἐνοπήν τε γόον τε.

160

παῖδες μὲν πατέρ' ἀμφὶ καθήμενοι ἐνδοθεν αὐλῆς

δάκρουσι Φεΐματ' ἔφυρον, ὃ δ' ἐν μέσοισι γεραιὸς

ἐντυπὰς ἐν χλαίῃη κεκαλυμμένος· ἀμφὶ δὲ πολλῇ

κόπρῳς ἔεν κεφαλῇ τε καὶ αὐχένι τοῖο γέροντος,

τήν ῥα κυλινδόμενος καταμήσατο χερσὶν Ἐφῆσιν. |

165

θυγατέρες δ' ἀνὰ δώματ' ἰδὲ νυοὶ ὠδύροντο,

τῶν μιμησκόμεναι, οἳ δὴ πολέες τε καὶ ἔσθλοὶ

χερσὶν ὑπ' Ἀργείων κέατο ψυχὰς ὀλέσαντες. |

σιτῇ δὲ παρὰ Πριάμον Διὸς ἄγγελος, ἠδὲ προσηύδα

τυτθὸν φθεγξαμένη· τὸν δὲ τρόμος ἔλλαβε γυῖα·

170

»θάρασε, Δαρδανίδη Πρίαμε, φρεσί, μηδέ τι τάρβει·

οὐ μὲν γάρ τοι ἐγὼ κακὸν ὀσομένη τόδ' ἰκάνω,

ἀλλ' ἀγαθὰ φρονέουσα. Διὸς δέ τοι ἄγγελός εἰμι,

ὅς σέ' ἀνευθεν ἐὼν μέγα κήδεται ἠδ' ἐλεαίρει. |

175

λύσασθαι σ' ἐκέλευσεν Ὀλύμπιος Ἐκτορα δῖον,

δῶρα δ' Ἀχιλλῆϊ φερέμεν, τὰ κε θυμὸν ἰήγη,

οἷον, μηδέ τις ἄλλος ἅμα Τρώων ἴτω ἀνήρ.

κήρυξ τίς τοι ἔποιτο γεραιότερος, ὅς κ' ἰθύνοι

ἡμίονους καὶ ἅμαξαν ἐύτροχον, ἠδὲ καὶ αὖτις

νεκρὸν ἄγοι προτὶ Φάστν, τὸν ἔκτανε δῖος Ἀχιλλεύς.

180

μηδέ τί τοι θάνατος μελέτω φρεσὶ μηδέ τι τάρβος·

τοῖος γάρ τοι πομπὸς ἅμ' ἔψεται Ἀργεῖφόντης,

ὅς σ' ἄξει ἠὸς κεν ἄγων Ἀχιλλῆϊ πελάσση.

αὐτὰρ ἐπεὶ κ' ἀγάγησιν ἔσω κλισίῃν Ἀχιλλῆος,

οὔτ' αὐτὸς κτενέει ἀπό τ' ἄλλους πάντας ἐρύσει.

185

οὔτε γάρ ἐστ' ἄφρων οὔτ' ἄσκοπος οὔτ' ἀλιτήμων,

ἀλλὰ μάλ' ἐνδυκέως ἰκέτεω περιδήσεται ἀνδρός.« |

ἠ μὲν ἄρ' ὣς εἰποῦσ' ἀπέβη πόδας ὠκέα Φίρις,

αὐτὰρ ὃ γ' υἱᾶς ἅμαξαν ἐύτροχον ἡμιονεῖην

ὀπλίσεια ἠνώγει, πείρινθα δὲ δῆσαι ἐπ' αὐτῆς,

190

αὐτὸς δ' ἐς θάλαμον κατεβήσεται κηώεντα,

κέδρινον, ὑπόροφον, ὃς γλήνεα πολλὰ κεχάνδει. |

ἔς δ' ἄλοχον Φεκάβην ἐκαλέσσατο φώνησέν τε·

»δαιμονίη, Διόθεν μοι Ὀλύμπιος ἄγγελος ἦλθεν

λύσασθαι φίλον υἱὸν ἰόντ' ἐπὶ νῆας Ἀχαιῶν,

195

δῶρα δ' Ἀχιλλῆϊ φερέμεν, τὰ κε θυμὸν ἰήγη. |

ἄλλ' ἄγε μοι τόδε φεπέ, τί τοι φρεσὶ φεΐδεται ἔμμεν ;
αἰνῶς γάρ μ' αὐτόν γε μένος καὶ θυμὸς ἄνωγεν
κεῖσ' ἵμεναι ἐπὶ νῆας ἔσω στρατὸν εὐρὺν Ἀχαιῶν.« |

ὣς φάτο, κώκυσεν δὲ γυνή καὶ ἀμείβετο μύθῳ·
»ὦ μοι, πῆ δὴ τοι φρένες οἴχονται, ἧς τὸ πάρος περ
κλείε' ἐπ' ἀνθρώπους ξείνους ἠδ' οἴσι Φανάσσεις ;
πῶς ἐθέλεις ἐπὶ νῆας Ἀχαιῶν ἐλθέμεν οἶος,
ἄνδρὸς ἐς ὀφθαλμούς, ὅς τοι πολέας τε καὶ ἐσθλοὺς
νείας ἐξενάριξε· σιδήρειόν νύ τοι ἦτορ. |

εἰ γάρ σ' αἰρήσει καὶ ἐσώφεται ὀφθαλμοῖσιν
ὤμησθης καὶ ἄπιστος ἀνήρ, ὃ δέ σ' οὐκ ἐλέησει,
οὐδέ τί σ' αἰδέσεται. | νῦν δὲ κλαίωμεν ἀνευθεν
ἡμενοὶ ἐν μεγάρῳ· τῷ δ' ὡς ποθὶ Μοῖρα κραταῖη
γενομένη ἐπένησε λίνῳ, ὅτε μιν τέκον αὐτῆ,
ἀργίποδας κύνας ἄσαι, ἔφῶν ἀπάνευθε τοκῆων,
ἄνδρὶ πάρα κρατερῷ, τοῦ ἐγὼ μέσον ἦπαρ ἔχοιμι
ἐσθέμεναι προσφῦσα ! τότ' ἄντιτα φέρογα γένοιτο
παιδὸς ἐμοῖ', ἐπεὶ οὐ φε κακίζόμενόν γε κατέκτα,
ἀλλὰ πρὸ Τρώων καὶ Τρωιάδων βαθυκόλπων
ἐσταότ', οὔτε φόβου μεμνημένον οὔτ' ἀλεωρῆς.« |

τὴν δ' αὖτε προσέφειπε γέρον Πρίαμος θεοφειδής·
»μή μ' ἐθέλοντ' ἵμεναι κατερούκαε, μηδέ μοι αὐτῆ
ὄρνις ἐνὶ μεγάροισι κακὸς πέλε'· οὐδέ με πείσεις.
εἰ μὲν γάρ τίς μ' ἄλλος ἐπιχθονίων ἐκέλευε,
ἢ οἱ μάντιές εἰσι, θυσοκόοι ἢ ἱερῆες,
ψεῦδός κεν φαῖμεν καὶ νοσφιζοίμεθα μᾶλλον.
νῦν δ'—αὐτὸς γάρ ἄκουσα θεοῦ καὶ ἐσέδρακον ἄντην—
εἴμι, καὶ οὐχ ἄλιον φέπος ἔσσειται. | εἰ δέ μοι αἴσα
τεθνάμεναι παρὰ νησὶν Ἀχαιῶν χαλκοχιτώνων,
βούλομαι αὐτίκα γάρ με κατακτείνειεν Ἀχιλλεύς
ἀγκάσ' ἐλόντ' ἐμὸν νῖόν, ἐπεὶ γόου ἔξ ἔρον εἶην !« |

ἦ καὶ φωριαμῶν ἐπιθήματα κάλ' ἀνόγειν,
ἔνθεν δώδεκα μὲν περικαλλέας ἔξελε πέπλους,
δώδεκα δ' ἀπλοῖδας χλαίνας, τόσους δὲ τάπητας,
τόσσα δὲ φάρεα καλά, τόσους δ' ἐπὶ τοῖσι χιτῶνας.
χρυσοῦ δὲ στήσας ἔφερον δέκα πάντα τάλαντα,
ἔκ δὲ δύο αἶθωνας τρίποδας, πίσυρας δὲ λέβητας,
ἔκ δὲ δέπας περικαλλές, ὃ Φοι Θορῆκες πόρον ἄνδρες
ἔξεσῆν ἐλθόντι, μέγα κτέρας· οὐδέ νυ τοῦ περ

φείσασθ' ἐνὶ μεγάροισ' ὁ γέρον, περὶ δ' ἤθελε θυμῷ
 λύσασθαι φίλον υἱόν. | ὁ δὲ Τρωῶας μὲν ἅπαντας
 αἰθούσης ἀπόφεργε φέπεισ' αἰσχροῖσιν ἐνίσσων·

»Φέροετε, λωβητῆρες ἐλεγχείες· οὐ νυ καὶ ὑμῖν
 Φοῖκοι ἔνεσσι γόος, οὐ μ' ἤλθετε κηδήσοντες; 240

ἢ ὀνόσασθ' οὐ μοι Κρονίδης Ζεὺς ἄλγε' ἔδωκεν,
 παῖδ' ὀλέσαι τὸν ἄριστον; ἀτὰρ γνώσεσθε καὶ ὑμμες.

ῥητέροισι γὰρ μᾶλλον Ἀχαιοῖσιν δὴ ἔσεσθε
 κείνου τεθνηῶτος ἐναιρέμεν' αὐτὰρ ἐγὼ γε,
 πρὶν ἀλαπαζομένην τε πόλιν κεραιζομένην τε 245

ὀφθαλμοῖσι Φιδεῖν, βαίην δόμον Ἄφιδος εἶσω. |

ἢ καὶ σκηπανίῳ διεπ' ἀνέρας· οἳ δ' ἴσαν ἔξω
 σπεροχόμενοι γέροντος, ὁ δ' υἱάσι Φοῖσιν ὁμόκλα,

νεικεῖων Ἐλεόν τε Πάριον τ' Ἀγάθωνά τε δῖον
 Πάμμονά τ' Ἀντίφονόν τε, βοὴν ἀγαθὸν τε Πολίτην 250

Δηίφοβόν τε καὶ Ἴππόθοον καὶ Δῖον ἀγαυόν.

ἐννέα τοῖσ' ὁ γεραιὸς ὁμοκλήσας ἐκέλευεν· |

»σπεύσατέ μοι, κακὰ τέκνα, κατηφόνες. αἶθ' ἅμα πάντες

Ἐκτορος ὠφέλει' ἀντὶ θεῆσ' ἐπὶ νηυσὶ πεφάσθαι!
 ὦ μοι ἐγὼ πανάποτμος! ἐπεὶ τέκον υἱας ἀρίστους 255

Τροίῃ ἐν εὐρείῃ, τῶν δ' οὐ τινά φημι λελεῖφθαι,

Μήστορά τ' ἀντίθεον καὶ Ἰρῶϊλον ἵππιόχαρμον

Ἐκτορά θ', ὃς θεὸς ἔσκε μετ' ἀνδράσιν, οὐδὲ φεφοῖκει
 ἀνδρὸς γε θνητοῦ πάϊς ἔμμεναι, ἀλλὰ θεοῖο 260

τοὺς μὲν ἀπώλεσ' Ἄρης, τὰ δ' ἐλέγχεα πάντα λέλειπται,

ψευδοῖσι τ' ὀρχηστοῖσι τε, χοροῖτυπῆσιν ἄριστοι,

Φαρῶν ἢ δ' ἐρίφων ἐπιδήμιοι ἀρπακτῆρες.

οὐκ ἂν δὴ μοι ἄμαξαν ἐφοπλίσοσθε τάχιστα,

ταυτιά τε πάντ' ἐπιθεῖτε, ἵνα προήσομεν ὁδοῖο; | 265

ὣς ἔφαθ', οἳ δ' ἄρα πατρός ὑποδφείσαντες ὁμοκλήν

ἔκ μὲν ἄμαξαν ἄειραν εὐτροχον ἡμιονεῖην,

καλὴν πρωτοπαγέα, πείρινθα δὲ δῆσαν ἐπ' αὐτῆς, 267

ἔκ θαλάμου δὲ φέροντες ἐνξέστῃς ἐπ' ἀπήνης 275

νήσον Ἐκτορέης κεφαλῆς ἀπερσεῖσι ἄποινα,

ζεῦξαν δ' ἡμιόνους κρατερώνησας ἐντεσιφεργούς,

τοὺς ῥά ποτε Πριάμῳ Μυσοὶ δόσαν ἀγλαὰ δῶρα.

ἵππους δὲ Πριάμῳ ὑπαγον ζυγόν, οὓς ὁ γεραιὸς

αὐτὸς ἔχων ἀτίταλλεν ἐνξέστῃ ἐπὶ φάτῃ. | 280

τῶ μὲν ζευγνύσθην ἐν δώμασιν ὑψηλοῖσιν

κῆρυξ καὶ Προϊάμος, πυκινὰ φορεῖσ' ἔχοντες.

ἄγχιμολον δ' ἤλθεν Φεκάβη τειρηῶτι θυμῷ,

Φοῖνον ἔχουσ' ἐν χειρὶ μελίφρονα δεξιτεροῦσιν,

χρυσῆσ' ἐν δέπαϊ, ὄφρα λείψαντε κιοίτην·

285

στῆ δ' ἵππων προπάροικε Φέπος τ' ἔφατ' ἔκ τ' ὀνόμαζεν· |

»τῆ, σπεῖσον Διὶ πατρί, καὶ εὖχεο Φοῖκαδ' ἰκέσθαι

ἄψ ἐκ δυσμενέων ἀνδρῶν, ἐπεὶ ἄρ σέ γε θυμὸς

ὀτρύνει ἐπὶ νῆας, ἐμεῖο μὲν οὐκ ἐθελούσης.

ἀλλὰ σὺ γ' εὖχε' ἔπειτα κελαινεφεί Κρονίῳ

290

Ἰδαίῳ, ὅς τε Τροίην κατὰ πᾶσαν ὀροῖται,

αἴτεε δ' οἰωνόν, ταχὺν ἄγγελον, ὅς τέ Φοῖ αὐτῷ

φίλιτατος οἰωνῶν, καὶ Φευ κράτος ἐστὶ μέγιστον,

δεξιόν, ὄφρα μιν αὐτὸς ἐν ὀφθαλμοῖσι νοήσας

τῷ πίσυρος ἐπὶ νῆας ἦς Δαναῶν ταχυπώλων. |

295

εἰ δέ τοι οὐ δώσει ἔΦον ἄγγελον εὐρύοπα Ζεὺς,

οὐκ ἂν ἔγώ γέ σ' ἔπειτα ἐποιρύνουσα κελιομένη

νῆας ἔπ' Ἀργείων ἵμεναι, μάλα περ μεμαῶτα.» |

τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη Προϊάμος θεοφειδής·

»ὦ γύναι, οὐ μὲν τοι τόδ' ἐφιμεμένη ἀπιθήσω·

300

ἔσθλὸν γὰρ Διὶ χεῖρας ἀνασχέμεν, αἴ κ' ἐλεήσω.» |

ἦ ὅα καὶ ἀμφίπολον ταμίην ὄτρυν' ὁ γεραῖος·

χερσὶν ὕδωρ ἐπιχεῦσαι ἀκήρατον· ἦ δὲ παρέστη

χερσὶν ἀμφίπολος πρόχοόν θ' ἅμα χερσὶν ἔχουσα.

κρυάμενος δὲ κύπελλον ἐδέξατο Φῆς ἀλόχοιο·

305

εὖχετ' ἔπειτα σιάς μέσῳ ἔρκεϊ, λείβε δὲ Φοῖνον

οὐρανὸν εἰσανιδῶν, καὶ φωνήσας Φέπος ἠΐδα· |

»Ζεῦ πάτερ, Ἰδῆθεν μεδέων, κύδιστε μέγιστε,

δός μ' ἐς Ἀχιλλῆος φίλον ἐλθέμεν ἠδ' ἐλεεινόν,

πέμψον δ' οἰωνόν, ταχὺν ἄγγελον, ὅς τε σοὶ αὐτῷ

310

φίλιτατος οἰωνῶν, καὶ Φευ κράτος ἐστὶ μέγιστον,

δεξιόν, ὄφρα μιν αὐτὸς ἐν ὀφθαλμοῖσι νοήσας

τῷ πίσυρος ἐπὶ νῆας ἴω Δαναῶν ταχυπώλων.» |

ὣς ἔφατ' εὐχόμενος, τοῦ δ' ἔκλυε μητίετα Ζεὺς.

αὐτίκα δ' αἰετὸν ἦκε, τελειότατον πτεηγῶν,

315

μόρφον θηρητήῳ, ὃν καὶ περικτὸν καλέουσιν.

ὄσση δ' ὑπορόφοιο θύρη θαλάμοιο τέτυκται

ἀνέρος ἀφνειοῖο, ἐν κληῖσ' ἄραουῖα,

τόσση ἄρα τοῦ Φεκάτερθεν ἔσαν πτερά· Φίσιαιτο δέ σφιν

δεξιὸς αἴβας ὑπὲρ ἄστεος. οἳ δὲ Φιδόντες

320

γήθησαν, καὶ πᾶσιν ἐνὶ φρεσὶ θυμὸς ἰάνθη. |

σπερχόμενος δ' ὁ γεραῖος ἔφοι' ἐπεβήσεται δίφρου,
ἐκ δ' ἔλασε προθύροιο καὶ αἰθούσης ἐριδούπου.

πρόσθε μὲν ἡμίονοι Φέλκον τετρακύκλον ἀπήγην,

τὰς Ἰδαῖος ἔλαυνε δαίφρων· αὐτὰρ ὀπίσθεν

325

ἵπποι, τοὺς ὁ γέρων ἐφέπων μάλιστα κέλευε

καρπαλίμως κατὰ Φάστν' φίλοι δ' ἅμα πάντες ἔποντο

πόλλ' ὀλοφνυρόμενοι ὡς εἰ θάνατόνδε κίοντα. |

οἱ δ' ἐπεὶ οὖν πόλιος κατέβαν, πεδίον δ' ἀφίκοντο,

οἱ μὲν ἄρ' ἄπορροι προτὶ Φίλιον ἀπονέοντο,

330

παῖδες καὶ γαμβροί, τῷ δ' οὐ λάθον εὐρύοπα Ζῆν

ἐς πεδίον προφανέντε· Φιδῶν δ' ἐλέησε γέροντα.

αἴψα δ' ἄρ' Ἐρμείαν, υἱὸν φίλον, ἀντίον ἤυδα· |

» Ἐρμεία· σοὶ γάρ τε μάλισιά γε φίλτατόν ἐστιν

ἄνδρϊ ἐταιρίσσαι, καὶ τ' ἔκλυες ᾧ κ' ἐθέλησθα·

335

βᾶσκ' ἴθι, καὶ Πρίαμον κοίλας ἐπὶ νῆας Ἀχαιῶν

ὣς ἄγαγ', ὡς μὴ τις Φίδη μήτ' ἄρ' ἔε νοήση

τῶν ἄλλων Δαναῶν, πρὶν Πηλεΐωνάδ' ἰκέσθαι. « |

ὣς ἔφατ', οὐδ' ἀπίθησε διάκτορος Ἀργεῖφόντης·

αὐτὶκ' ἐπειθ' ὑπὸ ποσσὶν ἐδήσατο καλὰ πέδιλα

340

ἄμβρόσια χρύσεια, τὰ μιν φέρον ἡμὲν ἐφ' ὕγρην

ἠδ' ἐπ' ἀπίρονα γαῖαν ἅμα πνοῆσ' ἀνέμοιο·

εἴλετο δὲ ῥάβδον, τῇ τ' ἀνδρῶν ὄμματα θέλγει

ὣν ἐθέλει, τοὺς δ' αὖτε καὶ ὑπνώοντας ἐγείρει·

τὴν μετὰ χερσὶν ἔχων πέτετο κρατὺς Ἀργεῖφόντης.

345

αἴψα δ' ἄρα Τροίην τε καὶ Ἑλλήσποντον ἴκανεν,

βῆ δ' ἵμεναι κούρω αἰσυνμητῆρι ΦεΦοικῶς,

πρῶτον ὑπηγήτη, τοῦ περ' χαριστάτη ἦβη. |

οἱ δ' ἐπεὶ οὖν μέγα σῆμα παρέκ Φίλιοι ἔλασαν,

σιῆσαν ἄρ' ἡμιόνους τε καὶ ἵππους, ὄφρα πίοιεν,

350

ἐν ποταμῷ· δὴ γὰρ καὶ ἐπὶ κνέφας ἤλυθε γαῖαν. |

τὸν δ' ἐξ ἀγχιμόλοιο Φιδῶν ἐφράσσατο κήρυξ

Ἐρμείαν, ποτὶ δὲ Πρίαμον φάτο φώνησέν τε·

» φράζω, Δαρδανίδη· φραδέος νόου ἔργα τέτυκται.

ἄνδρ' ὀρόω, τάχα δ' ἄμμε διαρραίσεσθαι δίω.

355

ἄλλ' ἄγε δὴ φεύγωμεν ἐφ' ἵππων ἢ μιν ἔπειτα

γούνων ἀπάμενοι λιτανεύσομεν, αἶ κ' ἐλεήση. « |

ὣς φάτο, σὺν δὲ γέροντι νόος χύτο, ἔδφιε δ' αἰνῶς,

ὄρθαι δὲ τρίχες ἔσταν ἐνὶ γραμπτοῖσι μέλεσσι,

στῆ δὲ ταφῶν· αὐτὸς δ' ἐριούνιος ἐγγύθεν ἐλθὼν,
 χεῖρα γέροντος ἐλών, ἐξείροτο καὶ προσέφειπεν· |

360

»πῆ, πάτερ, ὧδ' ἵππους τε καὶ ἡμιόνους ἰθύνεις
 νύκτα δι' ἀμβροσίην, ὅτε θ' εὐδοναι βροτοὶ ἄλλοι;
 οὐδὲ σύ γ' ἐδφεισας μένεα πνεύοντας Ἀχαιοῦς,
 οἳ τοι δυσμενέες καὶ ἀνάροιοι ἐγγυὲς ἔασιν;

365

τῶν εἴ τίς σε φίδοιτο θοῆν διὰ νύκτα μέλαιναν
 τοσοᾶδ' ὄνηατ' ἄγοντα, τίς ἂν δῆ τοι νόος εἴη;
 οὔτ' αὐτὸς νέος ἐσσί, γέρον δέ τοι οὔτος ὀπηδεῖ,
 ἄνδρ' ἀπαμύνασθαι, ὅτε τις πρότερος χαλεπήγη. |
 ἀλλ' ἐγὼ οὐδέν σε ὀρέξω κακά, καὶ δέ κεν ἄλλον
 σεῖ ἀπαλεξήσασμι· φίλω δέ σε πατρὶ φεφίσκω.« |

370

τὸν δ' ἠμείβει· ἔπειτα γέρον Πριάμος θεοφειδῆς·
 »οὔτω πη τάδε γ' ἐστί, φίλον τέκος, ὡς ἀγορεύεις.
 ἀλλ' ἔτι τις καὶ ἐμεῖο θεῶν ὑπερέσχεθε χεῖρα,
 ὅς μοι τοῖον ἔηκεν ὁδοιπόρον ἀντιβολῆσαι,
 αἴσιον, οἶος δῆ σὺ δέμας καὶ φειδος ἀγῆτός,
 πέπνυσαι τε νόῳ, μακάρων δ' ἔξ ἐσοι τοκήων.« |

375

τὸν δ' αὖτε προσέφειπε διάκτορος Ἀργεῖφόντης·
 »ναὶ δὴ ταυτιά γε πάντα, γέρον, κατὰ μοῖραν ἔφειπες.
 ἀλλ' ἄγε μοι τόδε φειπὲ καὶ ἀτροκέως κατάλεξον,
 ἧέ πη ἐκπέμπεις κειμήλια πολλὰ καὶ ἐσθλά
 ἄνδρας ἔς ἀλλοδαπούς, ἵνα περ τάδε τοι σῶα μίμνη,
 ἧ ἤδη πάντες καταλείπετε φίλιον ἰσῆν
 δεδφίστες· τοῖος γὰρ ἀνὴρ ὅχ' ἄριστος ὄλωλεν.« |

384

τὸν δ' ἠμείβει· ἔπειτα γέρον Πριάμος θεοφειδῆς·
 »τίς δὲ σύ ἐσοι, φέριστε, τέων δ' ἔξ ἐσοι τοκήων;
 ὡς μοι καλὰ τὸν οἶτον ἀπότιμον παιδὸς ἔνιοπες !« |

386

τὸν δ' αὖτε προσέφειπε διάκτορος Ἀργεῖφόντης·
 »πειρᾷ ἐμεῖο, γεραῖέ, καὶ εἴρηαι Ἐκτορα δῖον.
 τὸν μὲν ἐγὼ μάλα πολλὰ μάχη ἐνὶ κυδιανείῳ
 ὀφθαλμοῖσιν ὄπωπα, καὶ εἶτ' ἐπὶ νηυσὶν ἐλάσσας
 Ἀργεῖους κτείνεσκε, δαΐζων δῆξι χαλκῶ·
 ἡμεῖς δ' ἐσταότες θαυμάζομεν· οὐ γὰρ Ἀχιλλεὺς
 εἶε μάρνασθαι κεχολωμένος Ἀτρεΐωνι. |

390

395

τοῦ γὰρ ἐγὼ θεράπων, μία δ' ἤγαγε νηὺς ἐυφεργῆς·
 Μυρμιδόνων δ' ἔξ εἰμι, πατῆρ δέ μοι ἐστὶ Πολύκτιωρ·
 ἀφνειὸς μὲν ὅ γ' ἐστί, γέρον δέ δὴ ὡς σύ περ ὧδε,
 φέξ δέ Φοι νῆες ἔασιν, ἐγὼ δέ Φοι ἑβδομὸς εἰμι·

- τῶν μείτα παλλόμενος κλήρω λάχον ἐνθάδ' ἔπεισθαι. | 400
 ἔν δ' ἤλθον πεδίονδ' ἀπὸ νηῶν· ἠῶθεν γὰρ
 θήσονται περὶ Φάστῳ μάχην Φελίκωπες Ἀχαιοί.
 ἀσχαλόωσι γὰρ οἶδε καθήμενοι, οὐδὲ δύνανται
 ἰσχύμεν ἔσσυμένους πολέμου βασιλῆες Ἀχαιῶν. « |
 τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα γέρον Πρίαμος θεοφειδής· | 405
 » εἰ μὲν δὴ θεράπων Πηληιάδεω Ἀχιλλῆος
 ἔσσο, ἄγε δὴ μοι πᾶσαν ἀληθεῖην κατάλεξον,
 ἣ ἔτι πάρ νήεσσιν ἔμὸς πάις, ἠέ μιν ἦδη
 Φῆσι κυσὶν μελεῖσσι ταμῶν προέθηκεν Ἀχιλλεύς. « |
 τὸν δ' αὖτε προσέφειπε διάκτιρος Ἀργεῖφόντης· | 410
 » ὦ γέρον, οὐπω τόν γε κύνες φάγον οὐδ' οἰωνοί,
 ἀλλ' ἔτι κείνος κείται Ἀχιλλῆος παρὰ νηί
 αὐτίως ἐν κλισίῃσι· δυωδεκάτη δέ Φοι ἠώς
 κειμένῳ, οὐδέ τί Φοι χρώς σήπεται, οὐδέ μιν εὐλαί
 ἔσθουσο, αἶ ῥά τε φῶτις ἀρηιφάτους κατέδουσιν. | 415
 ἦ μὲν μιν περὶ σῆμα ἔφοι' ἐτάροιο φίλοιο
 Φέλκει ἀκηδέσιως, Ἥως ὅτε δια φανήῃ,
 οὐδέ μιν αἰσχύνει θηείοί κεν αὐτὸς ἐπελθὼν
 οἷον ἐφροσῆεις κείται, περὶ δ' αἷμα νέμπται
 οὐδέ ποθι μιαρὸς· σὺν δ' ἔλκεα πάντα μέμυκεν | 420
 ὄσο' ἐτύπη· πολέες γὰρ ἐν αὐτῷ χαλκὸν ἔλασσαν. |
 ὣς τοι κήδονται μάκαρες θεοὶ υἱὸς ἔφοιο
 καὶ νέκυός περ ἐόντος, ἐπεὶ σφι φίλος περὶ κῆρι. « |
 ὣς φάτο, γήθησεν δ' ὁ γέρον καὶ ἀμείβετο μύθῳ· | 425
 » ὦ τέκος, ἦ ῥ' ἀγαθὸν καὶ ἐναίσιμα δῶρα διδοῦναι
 ἀθανάτοις! ἐπεὶ οὐ ποί' ἔμὸς πάις, εἴ ποί' ἔεν γε,
 λήθεται ἐνὶ μεγάροισι θεῶν, οἳ Ὀλυμπον ἔχουσιν·
 τῷ Φοι ἀπεμνήσαντο καὶ ἐν θανάτοίῳ περ αἴσῃ. |
 ἀλλ' ἄγε δὴ τόδε δέξαι ἐμεῦ πάρα καλὸν ἄλεισον,
 αὐτὸν τε ῥῦσαι, πέμψον δέ με σὺν γε θεοῖσιν, | 430
 ὄφρα κεν ἐς κλισίην Πηληιάδεω ἀφίξωμαι. « |
 τὸν δ' αὖτε προσέφειπε διάκτιρος Ἀργεῖφόντης·
 » πειρᾷ ἐμεῖο, γεραιέ, νεωτέρου, οὐδέ με πείσεις,
 ὅς με κέλευαι σέο δῶρα παρῆς Ἀχιλλῆα δέχεσθαι.
 τὸν μὲν ἐγὼ δέδφοικα καὶ αἰδέομαι περὶ κῆρι | 435
 συλεύειν, μὴ μοί τι κακὸν μετόπισθε γένηται.
 σοὶ δ' ἄρ' ἐγὼ πομπὸς καὶ κε κλυτὸν Ὀργος ἰκοίμην,
 ἐνδυνκέως ἐν νηὶ θοῇ ἢ πεζὸς ὁμαρτέων·

οὐ κέν τις τοι, πομπὸν ὄνοσάμενος, μαχέσαιο.» |

ἢ καὶ ἀναΐξας ἐριούσιος ἄρα καὶ ἵππους
καρπαλίμως μάστιγα καὶ ἠρία λάζετο χερσίν,
ἐν δ' ἔπνευσ' ἵπποισι καὶ ἡμιόνοις μένος ἦϋ. | 440

ἀλλ' ὅτε δὴ πύργους τε νεῶν καὶ τάρηρον ἴκοντο,
οἳ δὲ νέον περὶ δόρυ φαυλακτῆρες πονέοντο
τοῖσι δ' ἐφ' ὕπνον ἔχευε διάκτορος Ἀργεϊφρόντης
πᾶσιν, ἄφαρ δ' ὤϊξε πύλας καὶ ἀπῶσεν ὀχῆας,
ἔς δ' ἄγαγε Πρίαμόν τε καὶ ἀγλαὰ δῶρ' ἐπ' ἀπήνης. | 445

ἀλλ' ὅτε δὴ κλισίην Πηληιάδew ἀφίκοντο
ὕψηλὴν, τὴν Μυρμιδόνες ποίησαν ἄνακτι
δοῦρ' ἐλάτης κέρσαντες· ἀτὰρ καθύπερθεν ἔορξαν
λαχνήεντ' ὄροφον λειμωνόθεν ἀμήσαντες· 450

ἀμφὶ δὲ Φοι μεγάλην αὐλὴν ποίησαν ἄνακτι
σιτυροῖσιν πυκνοῖσι· θύρην δ' ἔχε μοῦνος ἐπιβλήs
ἐλάτινος, τὸν τρεῖς μὲν ἐπιρρήσεσκον Ἀχαιοί,
τρεῖς δ' ἀνοίγεσκον μεγάλην κληῖδα θυράων, 455

τῶν ἄλλων· Ἀχιλεὺς δ' ἄρ' ἐπιρρήσεσκε καὶ οἶος·
δὴ ὅα τόθ' Ἑρμείας ἐριούσιος ᾗξε γέροντι,
ἔς δ' ἄγαγε κλυτὰ δῶρα ποδώκεϊ Πηλεΐωνι,
ἔξ ἵππων δ' ἀπέβανεν ἐπὶ χθόνα φώνησέν τε· |

»ὦ γέρον, ἦ τοι ἐγὼ θεὸς ἄμβροτος εἰλήλουθα,
Ἑρμείας· σοὶ γάρ με πατήρ ἅμα πομπὸν ὄπασσεν·
ἀλλ' ἦ τοι μὲν ἐγὼ πάλιν ἔρχομαι, οὐδ' Ἀχιλλῆος
ὀφθαλμοὺς εἴσειμι· νεμεσητὸν δὲ κεν εἴη
ἀθάνατον θεὸν ὧδε βροτοὺς ἀγαπαζέμεν ἄνηρ·
τύνη δ' εἰσελθὼν λαβὲ γούνατα Πηλεΐωνος.» | 465

ὣς ἄρα φωνήσας ἀπέβη πρὸς μακρὸν Ὀλυμπον
Ἑρμείας· Πρίαμος δ' ἐξ ἵππων ἄλτιο χαμάζε,
Ἰδαῖον δὲ κατ' αὔθει λίπεν· ὃ δὲ μίμνεν ἐρύκων
ἵππους ἡμιόνους τε· γέρον δ' ἰθύς κίε Φοῖικον, 470

τῇ δ' Ἀχιλεὺς ἕζεσκε δίφιλος. | ἐν δὲ μιν αὐτὸν
εὔρ', ἔταροι δ' ἀπάνευθε καθήατο· τῷ δὲ δὴ οἶω,
ἦρος Αἰτομέδων τε καὶ Ἄλκιμος, ὄζος Ἀρηος,
ποίησιν παρεόντε νέον δ' ἀτέληγεν ἐδωδῆs
ἔσθων καὶ πίνων· ἔτι καὶ παρέκειτο τράπεζα. | 475

τοὺς δ' ἔλαθ' εἰσελθὼν Πρίαμος μέγας, ἄγχι δ' ἄρα σιὰs
χερσίν Ἀχιλλῆος λάβε γούνατα καὶ κύσε χεῖρας
δΦεινὰs ἀνδροφόνους, αἶ Φοι πολέας κτάνον υἱὰs. |

- ὥς δ' ὅτε κ' ἄνδρ' ἄτη πυκινὴ λάβῃ, ὅς τ' ἐνὶ πάτρῃ
 φῶτα κατακτείνας ἄλλων ἐξίκετο δῆμον, 480
 ἀνδρὸς ἔς ἀφνειοῦ, θάμβος δ' ἔχει εἰσορόωντας,
 ὥς Ἀχιλεὺς θάμβησε Φιδῶν Πρίαμον θεοφειδέα,
 θάμβησαν δὲ καὶ ἄλλοι, ἔς ἀλλήλους δὲ Φίδοντο. |
 τὸν καὶ λισσόμενος Πρίαμος πρὸς μῦθον ἔφειπεν 485
 » μνήσαι πατρὸς σοῖο, θεοῖσ' ἐπιφείκελ' Ἀχιλλεῦ,
 τηλικού, ὥσπερ ἐγὼν, ὀλοοῖ' ἐπὶ γήραος οὐδῶ.
 καὶ μὲν πού κείνον περυναίεται ἀμφὶς ἐόντες
 τεύρουσ', οὐδέ τις ἔστιν ἀρῆν καὶ λοιγὸν ἀμύνα.
 ἀλλ' ἦ τοι κείνός γε σέθεν ζώοντος ἀκούων 490
 χαίρει τ' ἐν θυμῶ, ἐπὶ τ' ἔλπεται ἤματα πάντα
 ὄψεσθαι φίλον υἷον ἀπὸ Τροίηθεν ἰόντα. |
 αὐτὰρ ἐγὼ πανάποιμος, ἐπεὶ τέκον υἱας ἀρίστους
 Τροίῃ ἐν εὐρείῃ, τῶν δ' οὐ τινά φημι λελεῖφθαι.
 πεντήκοντά μοι ἦσαν, ὅτ' ἤλυθον υἱες Ἀχαιῶν. 495
 ἔννεακαίδεκα μὲν μοι ἦς ἐκ νηδύος ἦσαν,
 τοὺς δ' ἄλλους μοι ἔτικτον ἐνὶ μεγάροισι γυναικες.
 τῶν μὲν πολλῶν θοῦρος Ἄρης ὑπὸ γούνατ' ἔλυσεν |
 ὅς δέ μοι οἶος ἔεν, ἔρουτο δὲ Φάστν καὶ αὐτούς,
 τὸν σὺ πρόφην κτεῖνας ἀμνυόμενον περὶ πάτρης, 500
 Ἐκτορα τοῦ νῦν εἶνεχ' ἰκάνω νῆας Ἀχαιῶν,
 λυσόμενος παρὰ σεῖο, φέρω δ' ἀπερείσι' ἄποινα. |
 ἀλλ' αἰδεῖο θεοὺς, Ἀχιλλεῦ, αὐτόν τ' ἐλέησον,
 μνησάμενος σοῦ πατρὸς· ἐγὼ δ' ἐλεεινότερός περ,
 ἔτλην δ' οἷ' οὐπω τις ἐπιχθόνιος βροτὸς ἄλλος, 505
 ἀνδρὸς παιδοφόνιο ποτὶ στόμα χεῖρ' ὀρέγεσθαι. « |
 ὣς φάτο, τῶ δ' ἄρα πατρὸς ὑφ' ἕμερον ὤρσε γόοιο.
 ἀψάμενος δ' ἄρα χειρὸς ἀπώσατο ἦκα γέροντα.
 τῷ δὲ μνησαμένω, ὃ μὲν Ἐκτορος ἀνδροφόνιο
 κλαῖ' ἀδινά, προπάροιθε ποδῶν Ἀχιλλῆος ἐλυσθείς, 510
 αὐτὰρ Ἀχιλλεὺς κλαῖεν ἔφθον πατέρ', ἄλλοτε δ' αὐτε
 Πάτροκλον. τῶν δὲ στοναχὴ κατὰ δώματ' ὀρώρειν. |
 αὐτὰρ ἐπεὶ ὅα γόοιο τετάραπετο διὸς Ἀχιλλεύς, 513
 αὐτίκ' ἀπὸ θρόνου ὤρτο, γέροντα δὲ χειρὸς ἀνίστη,
 οἰκτίρων πολίων τε κάρη πολίων τε γένειον, 515
 καὶ μιν φωνήσας Φέπεα περὸντα προσηύδα |
 » ἄ δ' Φεῖλ', ἦ δὴ πολλὰ κάκ' ἄνσχεο σὸν κατὰ θυμόν!
 πῶς ἔτλης ἐπὶ νῆας Ἀχαιῶν ἐλθέμεν οἶος,

ἀνδρὸς ἐς ὀφθαλμούς, ὅς τοι πολέας τε καὶ ἐσθλοὺς
 νείας ἔξενάριξα; σιδήρειόν νύ τοι ἦτορ. |
 ἀλλ' ἄγε δὴ κατ' ἄρ' ἔξευ ἐπὶ θρόνου, ἄλγεα δ' ἔμπης
 ἐν θυμῷ κατακεῖσθαι ἑάσομεν, ἀχνύμενοί περ.
 οὐ γάρ τις προΐξῃς πέλεται κροεροῖο γόοιο.
 ὣς γὰρ ἐπεκλώσαντο θεοὶ δ' Ἐφειλοῖσι βροτοῖσιν, |
 ζώμεν ἀχνυμένους· αὐτοὶ δέ τ' ἀκηδέες εἰσίν. |
 δοιοὶ γάρ τε πίθοι κατακείαται ἐν Διὸς οὔδει
 δώρων οἷα δίδωσι, κακῶν, ἕτερος δέ τ' ἑάων·
 ᾧ μὲν κ' ἀμμείξας δώῃ Ζεὺς τεροπικέροαυτος,
 ἄλλοτε μὲν τε κακῷ ὃ γε κύρεται, ἄλλοτε δ' ἐσθλῷ·
 ᾧ δέ κε τῶν λυγρῶν δώῃ, λωβητόν ἔθηκεν·
 καὶ Φε κακῇ βούβρωσις ἐπὶ χθόνα διὰν ἐλαύνει,
 φοιτᾷ δ' οὔτε θεοῖσι τιτιμένος οὔτε βροτοῖσιν. |
 ὣς μὲν καὶ Πηλῆι θεοὶ δόσαν ἀγλαὰ δῶρα
 ἐκ γενετῆς· πάντας γὰρ ἐπ' ἀνθρώπους ἐκέκαστο
 ὄλβω τε πλούτῳ τε, Φάνασσε δὲ Μυρμιδόνεσσιν,
 καὶ Φοι θνητῷ ἔόντι θεὰν ποίησαν ἄκοιτιν.
 ἀλλ' ἐπὶ καὶ τῷ θῆκε θεὸς κακόν, ὅτι Φοι οὔ τι
 παίδων ἐν μεγάροισι γονὴ γένειο κροείωντων,
 ἀλλ' ἓνα παῖδα τέκεν παναώριον· οὐδέ νῦν τὸν γε
 γηγάσκοντα κομίζω, ἐπεὶ μάλα τηλόθι πάτρης
 ἦμαί ἐνὶ Τροίῃ, σέ τε κήδων ἠδὲ σά τέκνα. |
 καὶ σέ, γέρον, τὸ πρὶν μὲν ἀκούομεν ὄλβιον ἔμμεν·
 ὅσπον Δέσφος ἄνω, Μάκαρος ἔδος, ἐντὸς ἔΦεργει
 καὶ Φρυγίῃ καθύπερθε καὶ Ἑλλήσποντος ἀπέιρων, |
 τῶν σε, γέρον, πλούτῳ τε καὶ νείῃσι φασὶ κεκάσθαι. |
 αὐτὰρ ἐπεὶ τοι πῆμα τόδ' ἤγαγον Οὐρανίωνες,
 αἰεὶ τοι περὶ Φάσι μᾶχαι τ' ἀνδροκτααίαι τε·
 ἄνοσχεο, μῆδ' ἀλίσστον ὀδύροε σὸν κατὰ θυμόν.
 οὐ γάρ τι προΐξῃς ἀκαχήμενος νῆος ἔΦοῖο,
 οὐδέ μιν ἀνστήσεις, ποῖν κεν κακὸν ἄλλο πάθησθα. |
 τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα γέρον Πριάμος θεοΦειδῆς·
 »μή μέ πω ἐς θρόνον ἴξε, διωτρεφές, ὄφρα κεν Ἐκτωῷ
 κείετ' ἐνὶ κλισίῃσιν ἀκηδῆς, ἀλλὰ τάχιστα
 λῦσον, ἔν' ὀφθαλμοῖσι Φίδω· σὺ δὲ δέξαι ἄποινα.« |
 τὸν δ' ἄρ' ὑπόδρα Φιδῶν προσέφη πόδας ὠκῆς Ἀχιλλεύς·
 »μηκέτι νῦν μ' ἐρέθιζε, γέρον! ροῆα δὲ καὶ αὐτὸς
 Ἐκτορά τοι λῦσαι· Διόθεν δέ μοι ἄγγελος ἦλθεν

520

525

530

535

540

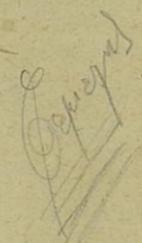
545

550

555

559

560

- ἦτορ, ἣ μ' ἔτεκεν, θυγάτηρ ἄλιιο γέροντος,
 καὶ δὲ σὲ γιγνώσκω, Πριάμε, φρεσίν, οὐδὲ με λήθεις,
 ὅτι θεῶν τίς σ' ἤγε θεὰς ἐπὶ νῆας Ἀχαιῶν.
 οὐ γάρ κε τλαίῃ βροτὸς ἐλθέμεν, οὐδὲ μάλ' ἠβῶν, 565
 ἔς στρατόν· οὐδὲ γὰρ ἂν φυλακοὺς λάθοι, οὐδέ κ' ὄχῃα
 ῥῆα μετοχλίσειε θυράων ἡμετεράων. |
 τῷ νῦν μή μοι μᾶλλον ἐν ἄλγεσι θυμὸν ὀρίνης,
 μή σε, γέρον, οὐδ' αὐτὸν ἐνὶ κλισίῃσιν εἰάσω
 καὶ ἱκέτην περ ἔόντα, Διὸς δ' ἀλίτωμαι ἐφειμᾶς. « | 570
 ὣς ἔφαι', ἔδφεισεν δ' ὁ γέρον καὶ ἐπειθετο μύθῳ.
 Πηλεΐδης δ' οἴκοιο λέων ὣς ἄλτο θύραζε,
 οὐκ οἴος, ἅμα τῷ γε δύω θεοάποντες ἔποντο,
 ἦρος Αὐτομέδων ἠδ' Ἄλκιμος, οὗς ὅτι μάλιστα
 τί Ἀχιλεὺς ἐτάρων, μετὰ Πάτροκλόν γε θανόντα, 575
 οἱ τόθ' ὑπὸ ζυγόφιν λύον ἵππους ἡμίονους τε,
 ἔς δ' ἄγαγον κήρυκα καλήτορα τοῖο γέροντος,
 κὰδ δ' ἐπὶ δίφροισι εἶσαν· ἐυξέεστος δ' ἀπ' ἀπήνης
 ἦρεον Ἐκτορέης κεφαλῆς ἀπερείσι' ἄποινα.
 κὰδ δ' ἔλιπον δύο φάρε' εὐνήτην τε χιτῶνα, 580
 ὄφρα νέκυν πυκᾶσας δάτη Φοῖκόνδε φέρεσθαι. |
 δμωᾶς δ' ἐκκαλέσας λοῦσαι κέλει' ἀμφὶ τ' ἀλεῖναι,
 νόσφιν ἀειράσας, ὡς μὴ Πριάμος Φίδοι υἱόν,
 μὴ δ' μὲν ἀγρυμένῃ κραδίῃ χόλον οὐ Φερύσαιτο
 παῖδα Φιδῶν, Ἀχιλῆϊ δ' ὀρινθεῖη φίλον ἦτορ 585
 καὶ Φε κατακτείνειε, Διὸς δ' ἀλίτηται ἐφειμᾶς. |
 τὸν δ' ἐπεὶ οὖν δμωαὶ λοῦσαν καὶ χρῖσαν ἐλαίῳ,
 ἀμφὶ δέ μιν φᾶρος καλὸν βάλον ἠδὲ χιτῶνα,
 αὐτὸς τὸν γ' Ἀχιλεὺς λεχέων ἐπέθηκεν ἀείρας,
 σὺν δ' ἔταροι ἦειραν ἐυξέεστην ἐπ' ἀπήνην. | 590
 ὄμωξέν τ' ἄρ' ἔπειτα φίλον δ' ὀνόμηρεν ἑταῖρον·
 »μή μοι, Πάτροκλε, σκυδμαινέμεν, αἶ κε πύθηται
 εἰν Ἀφιδός περ ἔων ὅτι Ἐκτορα δῖον ἔλυσσας
 πατρὶ φίλῳ, ἐπεὶ οὐ μοι ἄφεικέα δῶκεν ἄποινα.
 σοὶ δ' αὖ ἐγὼ καὶ τῶνδ' ἀποδάσσομαι ὅσσα Φέφοικεν. « | 595
 ἦ ῥα, καὶ ἔς κλισίην πάλιν ἦε δῖος Ἀχιλλεύς,
 ἔξετο δ' ἐν κλισίῳ πολυδαϊδάλῳ, ἔνθεν ἀνέστη,
 τοίχον τοῖ' ἐτέρου, ποῖ δὲ Πριάμον φάτο μῦθον· |
 »υἱὸς μὲν δὴ τοι λέλυται, γέρον, ὡς ἐκέλευες,
 κεῖται δ' ἐν λεχέεσσ'· ἅμα δ' ἠόϊ φαινομένηφιν 600

ὄψαι αὐτὸς ἄγων· νῦν δὲ μνησώμεθα δόρπου.
 καὶ γάρ τ' ἠύκομος Νιόβη ἐμνήσατο οἴτου,
 τῆ περ δώδεκα παῖδες ἐνὶ μεγάροισιν ὄλοντο,
 Φῆξ μὲν θυγατέρες, Φῆξ δ' υἱέες ἠβώνοντες. | 605
 τοὺς μὲν Ἀπόλλων πέφνεν ἀπ' ἄργυρέοιο βιοῖο
 χωόμενος Νιόβη, τὰς δ' Ἄρτεμις ἰοχέαιρα,
 οὐνεκ' ἄρα Λητοῖ Φισάσκετο καλλιπαρήφ'
 φῆ δοιῶ τεκέειν, ἣ δ' αὐτῆ γείνατο πολλούς·
 τὼ δ' ἄρα, καὶ δοιῶ περ εἶόντ', ἀπὸ πάντας ὄλεσαν. |
 οἳ μὲν ἄρ' ἐννήμαρ κέατ' ἐν φόνῳ, οὐδέ τις ἦεν
 κατθάψαι, λαοὺς δὲ λίθους ποίησε Κρονίων·
 τοὺς δ' ἄρα τῆ δεκάτῃ θάψαν θεοὶ Οὐρανίωνες.
 ἣ δ' ἄρα οἴτου μνήσατ', ἐπεὶ κάμε δάκρυ χέουσα. |
 νῦν δὲ ποθ' ἐν πέτρῃσιν, ἐν οὖρεσιν οἰοπόλοισιν,
 ἐν Σιπύλῳ, ὅθι φασὶ θεῶν ἔμμεναι εὐνάς
 νυμφάων, αἴ τ' ἄμφ' Ἀχελώϊον ἐροῶσαντο,
 ἔνθα λίθος περ εἴουσα θεῶν ἐκ κήδεα πέσσει. | 615
 ἀλλ' ἄγε δὴ καὶ νῶϊ μεδώμεθα, διε γεραῖέ,
 οἴτου, ἔπειτά κεν αὖτε φίλον παῖδα κλαίοισθα,
 Φίλιον εἰσαγαγών· πολυδάκρυτος δέ τοι ἔσται. » | 620
 ἦ καὶ ἀναίξας οἶν ἄργυρον ὠκὺν· Ἀχιλλεύς
 σφάξ'· ἔταροι δ' ἔδερόν τε καὶ ἄμφεπον εὖ κατὰ κόσμον,
 μίστυλλον τ' ἄρ' ἐπισταμένως πεῖθράν τ' ὀβελοῖσιν,
 ὠπτησάν τε περιφραδέως Φερούσαντό τε πάντα.
 Αὐτομέδων δ' ἄρα οἴτου ἐλὼν ἐπένειμε τροπέξῃ
 καλοῖο· ἐν κανέοισιν ἀτὰρ κορέα νεῖμεν Ἀχιλλεύς.
 οἳ δ' ἐπ' ὀνήαθ' εἰοῖμα προκείμενα χεῖρας ἴαλλον. |
 αὐτὰρ ἐπεὶ πόσιος καὶ ἐδητύος ἕξ ἔρον ἔντο,
 ἦ τοι Δαρδανίδης Προῖαμος θαύμαζ' Ἀχιλλῆα,
 ὅσσοις ἔην οἴός τε θεοῖσι γὰρ ἅντα ΦεΦοίκει. | 630
 αὐτὰρ ὁ Δαρδανίδην Προῖαμον θαύμαζεν Ἀχιλλεύς,
 εἰσορόων ὄψιν τ' ἀγαθὴν καὶ μῦθον ἀκούων. |
 αὐτὰρ ἐπεὶ τάραπτησαν ἐς ἀλλήλους ὀρόωντες,
 τὸν πρότερος προσέφειπε γέρον Προῖαμος θεοΦειδής·
 »λέξον νῦν με τάχιστα, διοτρεφεές, ὄφρα κεν ἦδη
 ὑπνῶ ὑπο γλυκερῶ τροπώμεθα κοιμηθέντες,
 οὐ γάρ πω μύσαν ὅσσε ὑπὸ βλεφάροισιν ἐμοῖσιν,
 ἐξ οὗ σῆσ' ὑπὸ χερσὶν ἐμὸς πάϊς ὤλεσε θυμόν,
 ἀλλ' αἰεὶ στενάχῳ καὶ κήδεα μυρία πέσσω,

- αὐλῆς ἐν χόρτοισι κυλινδόμενος κατὰ κόπρον. 640
 νῦν δὴ καὶ σίτου πασάμην καὶ αἶθοπα Φοῖνον
 λαυκανίης καθέηκα· πάρος γε μὲν οὐ τι πεπάσμην. |
 ἦ ὅτ', Ἀχιλλεύς δ' ἐτάροισιν ἰδὲ δμῶησι κέλευσεν
 δέμνι' ὑπ' αἰθούσῃ θέμεναι καὶ ῥήγεα καλὰ
 πορφύρε' ἐμβαλέειν, σιορόεσαι τ' ἐφύπερθε τάπητας, 645
 γλαίνας τ' ἐνθέμεναι Φούλας καθύπερθε Φέσασθαι.
 αἱ δ' ἴσαν ἐκ μεγάρου δάος μετὰ χερσὶν ἔχουσαι,
 αἶψα δ' ἄρα σιόροεσαν δοιῶ λέχε' ἐγκονέουσαι. |
 τὸν δ' ἐπικεριτομέων προσέφη πόδας ὦπὺς Ἀχιλλεύς·
 »ἐκτός μὲν δὴ λέξο, γέρον φίλε, μή τις Ἀχαιῶν 650
 ἐνθάδ' ἐπέλθῃσιν βουληφόρος, οἷ τέ μοι αἰεὶ
 βουλὰς βουλεύουσι παρήμενοι, ἦ θέμις ἐστίν·
 τῶν εἴ τις σε Φίδοιτο θοὴν διὰ νύκτα μέλαιναν,
 αὐτίκα κ' ἐκφείποι Ἀγαμέμνονι ποιμένι λαῶν,
 καὶ κεν ἀνάβλησις λύσιος νεκροῦτο γένηται. | 655
 ἀλλ' ἄγε μοι τόδε φεῖπὲ καὶ ἀτρεκέως κατάλεξον,
 ποσοῆμαρ μέμονας κτερεῖζέμεν Ἐκτορα δῖον,
 ὄφρα τέως αὐτός τε μένω καὶ λαὸν ἐρῶκω. |
 τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα γέρον Πριάμος θεοφειδής·
 »εἰ μὲν δὴ μ' ἐθέλεις τελέσαι τάφον Ἐκτορι δῖω, 660
 ὧδέ κέ μοι ῥέζων, Ἀχιλεῦ, κεχαρισμένα θεῆης.
 Φοῖσθα γὰρ ὡς κατὰ Φάστῳ Φεφέλμεθα, τηλόθι δ' ὕλη
 ἀξέμεν ἐξ ὄρεος· μάλα δὲ Τρωῆς δεδίασιν.
 ἐννήμαρ μὲν κ' αὐτὸν ἐνὶ μεγάροις γοοοίμεν,
 τῇ δεκάτῃ δέ κε θάπτοιμεν δαινυτό τε λαός, 665
 ἐνδεκάτῃ δέ κε τύμβον ἐπ' αὐτῷ ποιήσῃμεν,
 τῇ δὲ δυωδεκάτῃ πολεμίζομεν, εἴ περ ἀνάγκη. |
 τὸν δ' αὖτε προσέφειπε ποδάροκῃς δῖος Ἀχιλλεύς·
 »ἔσται τοι καὶ ταῦτα, γέρον Πριάμ', ὡς σὺ κελεύεις·
 σήσω γὰρ τόσον πόλεμον χρόνον, ὅσον ἄνωγας. | 670
 ὧς ἄρα φωνήσας ἐπὶ καρπῷ χεῖρα γέροντος
 ἔλλαβε δεξιτερῆν, μή πως δφείσει' ἐνὶ θυμῷ. |
 οἱ μὲν ἄρ' ἐν προδόμῳ δόμου αὐτόθι κοιμήσαντο,
 κήρονξ καὶ Πριάμος, πνικινὰ φρεσὶ μήδε' ἔχοντες,
 αὐτὰρ Ἀχιλλεύς εὔδε μυκῶ κλισίης ἐνπῆκτον 675
 τῷ δὲ Βοιωτῆς παρελέξατο καλλιπάρῃος. |
 ἄλλοι μὲν ὅα θεοὶ τε καὶ ἄνδρες Ἴπποκοροῦσαι
 εὔδον παννύχιοι, μαλακῶ δεδμημένοι ὕπνῳ·

ἀλλ' οὐχ Ἑρμείαν ἐριούνηιον ὕπνος ἔμαρπτεν,
 ὄρμαινοντ' ἀνά θυμὸν ὅπως Πρίαμον βασιλῆα
 νηῶν ἐκπέμψειε, λαθῶν ἱερῶς πυλαωρούς. | 680

σιτῆ δ' ἄρ' ὑπὲρ κεφαλῆς καί μιν πρὸς μῦθον ἔφειπεν·
 «ὦ γέρον, οὐ νύ τι σοί γε μέλει κακόν, οἷον ἔθ' εὔδεις
 ἀνδράσιν ἐν δηίοισιν, ἐπεὶ σ' εἶασεν Ἀχιλλεύς.
 καὶ νῦν μὲν φίλον υἱὸν ἐλύσασ, πολλὰ δ' ἔδωκας·
 σείο δὲ κε ζωῶ καὶ τρις τόσα δοῖεν ἄποινα 685

παῖδες τοὶ μετόπισθε λελειμμένοι, αἳ κ' Ἀγαμέμνων
 γνώη σ' Ἀτρεΐδης, γνώωσι δὲ πάντες Ἀχαιοί.» |
 ὡς ἔφατ', ἔδφεισεν δ' ὁ γέρον, κήρυκα δ' ἀνίστη.
 τοῖσιν δ' Ἑρμείας ζευξ' ἵππους ἡμίονους τε, 690

ῥίμφο δ' ἄρ' αὐτὸς ἔλαυνε κατὰ στρατόν, οὐδέ τις ἔγνω. |
 ἀλλ' ὅτε δὴ πόρον ἴξον ἐυροεῆος ποταμοῖο,
 [Ἐάνθου δινήεντος, ὃν ἀθάνατος τέκετο Ζεὺς,]
 Ἑρμείας μὲν ἔπειτ' ἀπέβη πρὸς μακρὸν Ὀλυμπον,
 Ἥως δὲ κροκόπεπλος ἐκίδνατο πᾶσαν ἐπ' αἶαν, 695
 οἳ δ' εἰς Φάστν ἔλων οἰμωγῇ τε στοναχῇ τε
 ἵππους, ἡμίονοι δὲ νέκυν φέρον.....

390-4 ἦος ἕως, **τείχεος ἀμφὶ** ἀναστρ. περὶ τῆς τύχης τοῦ, **ἀγαπήνωρ** (ὁ ἀγαπῶν τοὺς ἄνδρας ἀνδρείους, ἢ τὴν ἠγορήν ἀνδρείαν) ἀνδρείος, **ἀκέσματα** κτηρ. θεραπευτικά, καταπραυντικά τῶν.—395-404 **ἰαχὴ** (φαχ-, ἦχ-ος) θόρυβος, **φόβος** (παρ' Ὅμ. πάντοτε) φυγῆ, **φοβοῦμαι** φεύγω, **καταπρηγῆς** μετὴν παλάμην πρὸς τὰ κάτω, ὡς καὶ σήμερον κτυποῦμεν τοὺς μηρούς, **χατέω-τίξω** (χα-, χά-ος, χάζομαι, χῆτος στέρησις) ἔχω ἀνάγκην, **ἔμπης** μ' ὅλα ταῦτα, **ποιτιέρω** διασκεδιάζω, **ὀρίνω θ.** συγκινῶ τὴν ψυχὴν, **πυράφηνι** συμβουλεύω, ἐξ οὗ **παραίφασις**, **ἀγαθὴ** κτηρ.

Τὰ μεταξὺ Δ-Ο 390. Ἐν ᾧ ὁ Πάτροκλος διαλέγεται ἐν τῇ σκηνῇ τοῦ Νέστορος καὶ μετὰ τοῦτο θεραπεύει τὸν τετρωμένον Εὐρύπυλον, οἱ Τρῶες συνεχῶς προελαύνοντες διαβαίνουσι τὴν τάφρον καὶ μετὰ λυσσώδη ἀγῶνα ἐκβιάσαντες τὸ τεῖχος καταδιώκουσι τοὺς Ἀχ. πρὸς τὰς ναῦς. Ἄλλ' ὁ Ποσειδῶν ἐλεῶν τούτους, ἐν τῇ μορφῇ τοῦ μάντεως Κάλχαντος, ἐμψυχώνει αὐτοὺς καὶ ὁ ἀγὼν συνεχίζεται αἵματηρότατος· ὅτε δὲ ὁ Ζεὺς, ὁ θέλων τὴν νίκην τῶν Τρῶων, ἀπεκοιμήθη διὰ δόλου τῆς Ἥρας, οἱ Ἀχ. βοηθούμενοι ὑπὸ τοῦ Ποσ.,

ἐνεργότερον ἤδη μετέχοντος τοῦ ἀγῶνος, ἀπωθοῦσι τοὺς Τρ. πέραν τῆς τάφρου. Ἐν τῷ μεταξύ ὁ Ζεὺς ἀφωπνισθεὶς καὶ ἰδὼν τὴν μεταστροφὴν τῆς μάχης τὸν μὲν Ποσ. διατάσσει νάποσχη τοῦ ἀγῶνος, τὸν δὲ Ἀπόλλωνα νὰ ἐμψυχώσῃ τοὺς Τρωᾶς, οἵτινες οὕτω τρέψαντες εἰς φυγὴν τοὺς Ἀχαιοὺς ὑπερβαίνουν καὶ πάλιν τὰ τεῖχη καὶ διώκουσι μέγροι τῶν σκηνῶν καὶ τῶν νεῶν.—**391** *τείχεος δ. ἐ.* πρέπει νὰ νοήσωμεν τὸν ἀγῶνα μεταξύ τάφρου καὶ τείχους, θεωρουμένου ὡς τοῦ τέρατος τοῦ ναυτικοῦ στρατοπέδου (*θοῶων ἔκτοθι νηῶν*) κατὰ τὴν πρώτην προέλασιν τῶν Τρ., ὅτε ὁ Ἐκ. θραύσας τὴν πύλην εἰσώρησε μὲν, ἀλλὰ δὲν εἰσεχώρησεν εἰς τὰ ἐνδότερα τοῦ στρατοπέδου.—**395** *ἐπεσσυμένους* νοεῖται ἢ β' προέλασις τῶν Τρ. καὶ ἡ ἐπακολουθήσασα ὑποχώρησις τῶν Ἀχ. ὀπισθεντῶν τειχῶν, ὅτε ὁ κίνδυνος τῶν Ἀχ. παρίσταται σοβαρώτερος.— Ὁ Εὐρύπυλος τρωθεὶς διὰ βέλους ὑπὸ τοῦ Πάριδος εἰς τὸν μηρὸν Λ 583 ἀπεχώρει σκάζων εἰς τὴν σκηπὴν του, ὅτε συνήνησεν αὐτὸν ὁ Πάτρ. ἐπιστρέφων ἐκ τῆς σκηπῆς τοῦ Νέστορος εἰς τὴν τοῦ Ἀχιλλέως. Ὁ Π. ἐλεῶν τὸν ἦρωα κομίζει αὐτὸν εἰς τὴν σκηπὴν του καὶ ἔξαγαγὼν τὸ βέλος δι' ἐγχειρήσεως ἐπιπάσσει ἐπὶ τοῦ τραύματος πουςίπονα φάρμακα.— *Διὰ τί ὁ Π. διατρίβει ἐπὶ μακρότερον ἐν τῇ σκηπῇ τοῦ Ν. καὶ Εὐρ., ὥστε νὰ συντελεσθῶσι τὰ γεγονότα Λ-Ο, καὶ διὰ τί ἄλλο ὁ Ὅμ. ἐποίησε τὴν σκηπὴν τοῦ Εὐρ.;*

405-14 *ἔμπεδον* ἀκλόνητοι, *παῦρος* (paucus, paulus, parvus) ὀλίγος, *μιγήμεναι* νὰ πλησιάσουν, νὰ εἰσδύσουν, *στάθμη* σχοινίον μετὰ βαριδίου εἰς τὸ ἄκρον ἢ, ὡς ἐνταῦθα, σχοινίον μεμιλωμένον καθορίζον ἐπὶ τῶν ξύλων τὴν εὐθείαν γραμμὴν, ἢ στάφνη, *ἐξιθύνω* (ἰθὺς 3 εὐθὺς) ἰσάζω ἀπὸ τοῦ ἐνὸς ἄκρου ἕως τὸ ἄλλο, *δαίμων* (δαῖναι) ἔμπειρος, *δῶρ* ξύλον (πρβλ. *δούρειος*), *νήγιος* ναυπηγήσιμος, *οἶδα* + γεν. ὡς ἔμπειρίας, : κατέχει τελείως πᾶσαν τεχνικὴν γνῶσιν, *ὑποθημοσύνη* συμβουλή, διδασκαλία, *ἐπὶ ἴσα τέτατο* αἱ ἐναλλαγαὶ τῆς μάχης παραβάλλονται πρὸς σχοινίον, τὸ ὁποῖον ἔκλουσιν ἐξ ἀντιθέτων διευθύνσεων οἱ ἀντίπαλοι (πρβλ. τὴν παιδιὰν *διελκυστίνδα*): διεξήγετο κατὰ μῆκος ἀμφίροπος.—**415-21** *Φεμαι* (volo, vi-s, in-vi-tus, vi a, οἶ-μος, ὁ. *Φι-* καὶ *Φει-*) σπεύδω πρὸς τι, ὄρμῳ, *ἄνι'(α)*, *κυδάλιμος* (κῦδος), *ἐπεὶ ῥα* ἀφ' οὗ ἅπαξ, *δαίμων* γενικῶς θεὸς τις, *Κλυτίος*.—**422-8** *ἀνεπίδς* ἐξάδελφος, *αὖω*, *ἀύσω*, *ἄυσα*, φωνάζω, *μακρὸν* μεγαλοφώνως, *ἀγχιμαχητής* ὁ ἐκ τοῦ συστάδην μαχόμενος, γενναῖος πολεμιστής, *μή πω μή πως* (πρβλ. *εὐτω(ς)*) κατ' οὐδένα τρόπον μή, *χάξομαι*, -σομαι, -σάμην, ὑποχωρῶ, ἀποσύρομαι, *στεῖνος* οὐ. στέ-

νωμα, στενοχωρία, : στενόχωρος στιγμή τῆς μάχης, **ἀγών** συγκέντρωσις, ἄ. νεῶν ναυτικὸν στρατόπεδον.

403-28. 407 παυροτέρους οἱ Τρ. καθ' ἑαυτοὺς ἦσαν περὶ τοὺς μυρίους, μετὰ τῶν ἐπικούρων περὶ τὰς 50 χιλ.—**412 Ἀθήνης** ἡ θεὰ ὡς Ἐργάνη ἦτο διδάσκαλος καὶ προστάτις πασῶν τῶν τεχνῶν ἀνδρῶν καὶ γυναικῶν.—**415 Αἶαντος** τοῦ Τελαμωνίου.—**419 Κλυτίος** ἀδελφὸς τοῦ Προιάμου.—**424 Δύκιοι** οἱ σπουδαιότατοι τῶν ἐπικούρων, οἰκοῦντες ὕστερον ἐν Λυκίᾳ ἐν τοῖς ΝΔ τῆς Μ. Ἀσίας. **Δάρδανοι** συγγενέστατοι πρὸς τοὺς Τρ., ἀπὸ τῆς πόλεως *Δαρδανίης*, ἐν ἣ κατόικουν τὸ πάλαι οἱ Τρ. ἐπὶ τῶν προσόδων τῆς Ἰδης, Ν τοῦ Ἰλίου, πρὶν κτισθῆ τοῦτο.

560-4 αἰδῶς συναίσθησις αἰδοῦς, φιλοτιμία, **αἶδομαι-οὔμαι**, **σᾶος** σῶς, **πέφανται** παθ. προκμ. τοῦ *πεφνεῖν* (*φεν-*(φόν-ος), *φέφ(ε)ν-ον*, *πέφνον* ἐφόνευσα), **κλέος**. οὔτε φυσικὰ ἢ δόξα περυγίξει οὔτε ψυχικὸν σθένος πρὸς ἄμυναν ἀναπτύσσεται.—**565-7 καὶ αὐτοὶ** καὶ μόνοι των, αὐθόρμητοι, **μενεαῖνω** (*μένος*) ζωηρῶς ἐπιθυμῶ, **ἀλέξω-ήσω**, *ἡλαλκον*, ἀποκρούω, *ἀλέξομαι* ἀμύνομαι, **ἔρκος** (*ἔργω* κ. *ἔεργω* εἶργω) φράτις, μάνδρα, τεῖχος, **ἐπὶ** ἐπιρ. ἐναντίον τοῦ ἔρκους.—**592-604 λείουσι** λέουσι, **ἔφετιμ ἢ** (*ἐφήμι*) παραγγελία, ἐντολή, **μέγα** κτηρ. εἰς μέγαν βαθμόν, **θέλω θ.** (*γοητεύω*) ὑπνωτίζω, παραλύω τὴν ἀνδρεία, **ἀπαίνυμαι** (*αἶνυμαι* λαμβάνω) ἀφαιρῶ, **ὀροθύνω** (*ἐρέθω-ίζω*) ἐρεθίζω, ἀναπτειρώνω, **ὀρέγω** ἐκτείνω (τὴν χεῖρα, προβλ. *ὀργυιά*), παρέχω, **κορωνίς** (*κορ-ώνη*, *corvus κόρ-αξ cur-vus*) θ. ἐπιθ. καμπύλη (διὰ τὰς καμπύλας τοῦ σκάφους καὶ δὴ κατὰ τὰ δύο κυρτούμενα ἄκρα, τῆς πρόρας καὶ τῆς πρύμνης), καμπυλόγραμμος, **θεσπιδαῆς** (*θέσπις* κ. *θεσπέσιος* (*θ-σεπ-*, *ἐν-νέπ-ω*) ὁ θεῖα ἐμπνεύσει ὀμιλῶν εἶτα: θεῖος-δαίω καίω) θεόφλεκτος, οὐρανομήκης, **ἀκάματος** ἄσβεστος, **ἐπικραΐ(αί)νω** ἐπιθέτω κεφαλὴν, ἐπιτελῶ, **ἀρῆ** εὐχή, παράκλησις, **ἐξαισίος** (*αἶσα*) ὁ ὑπὲρ τὸ προσῆκον μέτρον, ἄδικος, **πᾶσαν** καθ' ὅλην τὴν γραμμὴν, τελείως, **μητίετα** (*μῆτις*) ἀρχαῖκ. ὄνομ. κ. αἰτ. ὁ συννετός, πολυμήχανος, **μένω** ἀναμένω, **σέλας** οὐ. λάμπις (προβλ. *σελήνη*), **ἐκ τοῦ χρόν.**, **παλιῶξις** (*παλι-Ἔϊωξις*, *ιωκ* ἢ *δίωξις*) δίωξις πρὸς τὰ ὀπίσω **Τρώων** ἀντικμ., **καὶ αὐτὸν** ὅδδ: μολονότι καὶ χωρὶς τὴν ἐνθάρρουνσιν ταύτην εἶχε ζωηρὸν τὸν πρὸς τοῦτο πόθον.—**605-9 ὀλοός** 3 ὀλέθριος, καταστρεπτικός, **τάρφος** οὐ. (*τρέφω*) πύκνωμα δάσους, λόχη, **βαθὺς** πυκνός, **ἀφλοισμός** ἄ. ἀφρός, **πήληξ** θ. (*πέλ-μα pel-lis*) τὸ (δερμάτινον) κράνος, **τινάσσοτο** ἐσειετο, **ἀμφι** ἀμφοτέρωθεν, **κροτάφοισι** τοπ., **σμερδνός-δαλέος** τρομερός.—**615-22**

καὶ ῥα καὶ φυσικά, **στίχες** θ. (στίχοι) τάξεις, **πειρητίζω** θαμ. τοῦ πειράω : προβαίνων εἰς συχνὰς ἀποπείρας, ἀπολ., **οὐδ' ὧς** ποῦ ἀναφέρεται ; **μενεαίνω** 565, **ἴσχω** ἀμτβ. κρατῶ τὴν θέσιν, μένω ἀκλόνητος, **ἀρηρότες** συνησπισμένοι, **ἠλίβατος** ἄγν. ἔτυμ., ἴσως ἀπόκρημνος, **μένει** δέχεται ἀκλόνητος, **κέλευθος** θ., πλ. **κέλευθοι** κ. κέλευθα, ὁδός, ῥεῦμα, ὁρμή, **λαιψηρός** ταχύς, ὁρμητικός, **λιγύς**, θ. λίγεια, ὀξύφωνος, συρίζων, **τροφόεις** (τρέφεσθαι εὐτραφής,) μέγας, **προσερεύομαι** ἐρεύομαι (ἐκβράζομαι) πρὸς τι, ἀφρίζων θραύομαι ἐπάνω, **ἔμπεδον** 406, **φέβομαι** ἰδ. φόβος 396.—**623-9** **πυρὶ** τῶν ὄπλων, **ἐνθρόσκω** (πρβλ. **θούρος-ιος**) εἰσορμῶ, **λάβρον** κτγρ., **ἀνεμοτρεφῆς** ἐκ τοῦ ἀνέμου φουσκωμένος, **ὑπὸ νεφέων** ἀπὸ θύελλαν φερόμενην ἀπὸ τὰ νέφη, **ἦ δὲ τίς ; ἄχνη** ἀφρός, **ἀήτη** (ἄημι) θ. πνοή, **δαινός** δικατ., **ἐμβρέομαι** (πρβλ. **ἐρίβρομος**, **βρον-τή**) βοῦζω, συρίζω μέσα, **ὑπέκ.φέρομαι** ὑπεκφεύγω, **τυτθός** μικρός, ὀλίγος, **τυτθὸν** ἐπιρ. μόλις (πρβλ. **μικροῦ δεῖν**), **δαίζομαι** σχίζομαι, σπαράσσω (ἀμτβ.).—**630 7** **ὀλοόφρων** πρβλ. 605 **ὀλοός**, **εἰαμενῆ** (ἄγν. ἔτυμ.) ὑγρὸν λιβάδιον, **φονή**, μόνον πληθ., φόνος, **ἀμφι φ.** διὰ τὸν φόνον, διὰ τὴν τύχην, **ἔλιξ** 1 καμπυλοκέρατος, **δομοτιχάω** συμβαδίζω, **καὶ** 634 ἦ, ποτὲ μὲν-ποτὲ δέ, **ὑποτρέω** φεύγω ὀπίσω περίτρομος, **θεσπεσίως**, πρβλ. 597 **θεσπιδαῆς**, παθ. κατὰ τρόπον, ὃν ὁ θεὸς μόνον δύναται νὰ εἴπη, ἀνέκφραστον, κατὰ κράτος· τὸ ῥ. τῆς παραβολῆς 630...ἐλλείπει ἀναπληρούμενον κατ' ἔννοιαν ἐν 636 **ἔδει**.

560-637. 566 **φράξαντο** πῶς πρέπει νὰ φαντασθῶμεν τὴν παρόταξιν τῶν Ἀχ. ;—**593** **ἔφρεμις** δὲν πρόκειται περὶ ῥητῆς ἐντολῆς τοῦ Διός, ἀλλὰ περὶ τῆς γνωστῆς αὐτοῦ ἐπιθυμίας νὰ ἱκανοποιήσῃ τὸν Ἀχιλλεῖα κατόπιν τῆς εὐχῆς; τῆς Θέτιδος 598, A 508-10, ἦν σαφέστερον διευτύλωσεν ὁ Ἀχ. A 409... ἡ καῦσις πλοίου τῶν Ἀχ. θὰ ἦτο ἀπτόν δεῖγμα τῆς ἐκπληρώσεως τῆς εὐχῆς.—**618** **πυργηδὸν** 566.—**625** **ὑπὸ νεφέων** ἐπιστεύετο ὅτι τὰ νέφη προεκάλουν τὴν καταιγίδα (ὡς προάγγελοι αὐτῆς) καὶ τοὺς ἀνέμους.—**632** **οὐπω...** ἐὰν ἦτο γνώστης τῆς πολεμικῆς πρὸς τοὺς λέοντας ἢ τοὺς κύνας, ὄφειλε νὰ ἐξαπολύσῃ ἢ νὰ ἐκσφενδονίσῃ δέματα καιόμενα.—**637** **Διὶ** 593.

653-8 **εἰσωπὸς** ὁ εἰς ὧπά τινος γινόμενος, ὁ ἐρχόμενος ἀπέναντι, ἀντικουζών· οἱ Ἀχ., ἐφ' ὅσον ἦσαν ἀντιμέτωποι τῶν Τρ., εἶχον τὰ νῶτα πρὸς τὰς ναῦς· ἦδη φεύγοντες εἶναι ἀντιμέτωποι τῶν πλοίων, **ἄκραι** ἢ ἐξωτάτη (πρώτη) σειρὰ τῶν πλοίων πρὸς τὴν ξηρὰν, **περὶ ἔσχεθον** περιέλαβον, **ἐρύατο** εἶχον ἀνελκυσθῆ, **πρῶται** κτγρ. πρὸς τὴν ξηρὰν καὶ ἀπώταται ἀπὸ τῆς θαλάσσης, **τοὶ δὲ οἱ**

Το., **ἐχώρησαν** ἀπεχώρησαν, ἐντεῦθεν ἢ ἀφαιρ. γεν. νεῶν, **καὶ ἀνάγκη** κατ' ἀνάγκην, ὑπείκοντες εἰς τὴν πίεσιν, **κέδασθεν** ἐσκεδάσθησαν, **αἰδῶς** 561, **ὀμοκλέω** (ὀμοκλή (ὀμο(ἐπιτ., προβλ. con-clamo)-κελ-, κέλ-ομαι) φωνάζω δυνατά, μεγαλοφώνως ἐνθαρρύνω, **ἀζηχῆς** (ἀδιεχῆς) ἀδιάκοπος.—**674-88 οὐδὲ** ἀλλὰ δέν, **Αἴαντι** τῷ Τελαμωνίῳ, **ἀφέστασαν** εἶχον ἀπομακρυνθῆ ὑποχωροῦντες, **ἐποίχομαι** τρέχω ἐπάνω, **ἴκρια** μικρὰ σανιδώματα κατὰ τὴν προῶραν καὶ πρύμναν, διότι ἡ ναῦς δὲν εἶχε τότε συνεχῆς κατάστρομα, **βιβάσθων** μτχ. τοῦ βίβημι βαίνω, **μακρὰ β.** μὲ μεγάλα, ἀπλωτὰ βήματα, **νωμάω** κινῶ, **ξυστόν** (ξέω) ἀπεξεσμένον ξύλον, κοντάριον, **κολλητὸς** συγκεκολλημένος, συνηρμοσμένος (διότι τὸ κοντάριον χάριν ἐλαστικότητος θὰ ἀπετελεῖτο ἐκ πλείονων λεπτοτέρων παραλλήλων στελεχῶν, συγκεκολλημένων), **βλῆτρον** ἦλος (προβλ. βελόνη) ἢ κρίκος, **πῆχυσ** μονὰς μήκους ἴση περίπου πρὸς τὸν πῆχυν τῆς χειρός, προβλ. **παλάμη**, πὸς κλπ., **κελητίζω** ἐλαύνω ἐπὶ κέλητος (προβλ. cel-er), ἵππου τῆς ἵππασίας, ἵππηλατῶ, **συναείρω** (α-σερ-ζω εἶρω, ser-o) συνδέω, ζευγαρώνω παραλλήλως, **πίσυρες** αἰολ. τέσσαρες, **σεύω** θέτω εἰς ταχεῖαν κίνησιν, βάλλω ἔμπρὸς (διὰ τῆς μάστιγος), **δίομαι** διώκω, ἐλαύ.ω, **θῆέομαι** θεάομαι, **ἔμπεδον** 406 διαρκῶς, **ἀσφαλὲς** ἀπαρασαλεύτως, ἐδραίως, εὐσταθῶς, χωρὶς ἀποτυχίαν, **ἀμείβομαι** συναλλάσσω (πηδῶν ἄλλοτε εἰς τοῦτον ἄλλοτε εἰς ἐκεῖνον), **οἷ δὲ** παρατακτ. ἀντί ; **φοῖται** ἔτρεχε συχνά, **δὲ** 687 ἀντί ; **σμερνὸς-δαλέος** 609.—**688-95 οὐδὲ μὲν** ἀλλὰ καὶ ὁ Ἔκ. ἀλήθεια δέν, **ὄμαδος** ἄ. θόρυβος, θορυβοῦντα στίφη, **θωρηκτῆς** (θωρήσομαι) ὁ θωρακοφόρος, **πύκα** πυκνῶς, **π. θ.** οἱ φέροντες ἰσχυρὸν θώρακα, **αἰθῶν** στιλπνὸς (διὰ τὸ στιλπνὸν τῶν ὑποφαίων πτίλων) ἢ ὀρηκτικός, **ἔθνος** (ἔθ-ος) πλῆθος ἔχον τὰ αὐτὰ ἔθιμα, σμῆνος, **πειτεηνὸς** πτηνός, πτερωτός, **γέρανος** θ. ὁ γερανός, **δουλιχόδευρος** (δειρῆ λαιμός), **ἰθύω** (ἰθύς 3 εὐθύς) ὀρμῶ κατ' εὐθειαν ἐναντίον, **κυανόπρωρος** (κύανος ὑαλώδης μᾶζα χρώματος βαθέος κυανοῦ, τὸ λαζοῦρι) ἔχων κυανοβαφῆ τὴν προῶραν, **μέγας** κραταίος.

653-95. 653 περὶ ἔσχεθον αἱ νῆες τῶν Ἀχ. εἶχον ἀνελευσθῆ εἰς πολλὰς ἐπαλλήλους γραμμάς, μετὰξὺ τῶν ὁποίων ἦσαν κατεσπαρμέναι καὶ σκηναί, μετὰξὺ τῶν ἀκρωτηρίων Σιγείου-Ροιτείου ἐν σχήματι ἡμικυκλίου.—**677 ναύμαχον** τὰ ναύμαχα ξυστὰ ἴσως θὰ ἐχρησιμοποιοῦντο ἢ κατὰ τὴν συνάντησιν ἐχθρικῶν πλοίων ἢ πρὸς ἄμυναν τῶν ἀπὸ τῆς γῆς προσβαλλόντων τὸ πλοῖον ἄλλως αἱ νῆες τότε οὐδὲν ἄλλο ὄπλον εἰδικὸν πρὸς ναυμαχίαν εἶχον.—**679 κελητίζειν** κατὰ τοὺς μυκην. γόονους ἢ ἱππασία ἦτο, ὄλως ἄγνωστος, ἀλλὰ κατὰ

τοὺς χρόνους τοῦ Ὅμ. ἦτο ἤδη εἰσηγμένη καὶ πολὺ προηγμένη. Ὁ ἵππεύων θὰ ἦτο εὐπορος γεωκλήμων ἢ θεράπων τοιούτου, ὅστις ἐκλέξας ἐκ τῶν ἐν τοῖς λιβαδίοις βοσκόντων εὐγενῶν ἵππων τέσσαρας, συμμέτρους εἰς μέγεθος καὶ ἀρετὴν, ὀδηγεῖ εἰς τὴν πόλιν, ἐπιδεικνύων καθ' ὁδὸν τὴν ἵπλευτικὴν του δεξιότητι.—**692 γέρανοι** πτηνὰ ἀποδημητικά, μεταναστεύοντα ἐπὶ τῇ προσεγγίσει τοῦ χειμῶνος ἀπὸ τῶν Σκυθ. πεδίων εἰς τὴν Ἀφρικὴν, ὅπου διαχειμάζουσι παρὰ τὰς ἐλώδεις ἐκβολὰς τῶν ποταμῶν.—**κύκνοι** ὠραῖον νηκτικὸν πτηνόν, μεγαλύτερον τοῦ χηνός, λευκὸν συνήθως ἢ μέλαν ἔχον λαίμῳ μακρόν, χαριέντως κυρτούμενον ἄνω. Πλείονα ἐν Β 460 ἡμετ. ἐκδ.—*Διὰ τί οἱ Τρ. δὲν κυριεύουν τὴν ἐγκαταλειφθεῖσαν πρῶτην σειρὰν τῶν νεῶν ; τίς ἢ ἀνάγκη αὐτοῖς ὁ Ζεὺς νὰ ὠδήγησῃ ἐπὶ τὰ πρόσω τὸν ἀκάθεκτον* Ἐκ. ;

696-702 δριμύς σφοδρός, πεισματώδης, **ἀτειρῆς** (τείρομαι καταπονοῦμαι, ἐξαντλοῦμαι), **ἄντομαι** συναντῶ, ἔρχομαι εἰς χεῖρας, **ὧς ἐσσυμένως** μὲ τόσῃν ὀρμῇ.—**703-6 ἐφέστασαν** ἐκ τοῦ συστάδην ἀντίκρουσον ἀλλήλους, **ὠκύαλος** (ἄλλομαι), **ἐνεικεν** ἤνεγκεν.—**707-15 δηρῶ** φονεύω, **αὐτοσχεδὸν** ἐκ τοῦ συστάδην, **περὶ νηός** (μαχόμενοι) διὰ τό, ἐκ τούτου **τοῦ** (Πρωτ.), **οὐδ' ἄρα** καὶ φυσικὰ (δὴ) δέν, **μένον** ἀνέμενον, ἐδέχοντο, **ἀμφίς** (μένοντες) μακρὰν ἀλλήλων, **αἰκῆ** (αἰσσω) ὀρμή, ὀρμητικὸν βλήμα, **ἄκων** ἀκόντιον, ἐνταῦθα διακρινόμενον τοῦ ἔγχους 712 (βαρύτερον) ὡς βαλλόμενον μόνον· ἀλλαχοῦ ταυτόσημα· **ἕνα θυμὸν** τὴν αὐτὴν ψυχ. διάθεσιν, **δὴ** πλεόν, **ἀμφίγνος** ὁ ἀμφοτέρωθεν ἔχων γυῖα, μέλη, τὴν **αἰχμὴν** λόγχην, καὶ τὸν **σαυρωτῆρα**, δίλογχος, **φάσγανον** ἄορ, ξίφος, **μελάνδετος** μαυροδεμένος, μαυρομάνικος (διὰ τὸ μαῦρον χρῶμα τοῦ ξύλου ἢ κέρατος τῆς κόπης), **κωπήεις** ὁ ἔχων ὠραῖαν κόπην λαβὴν.—**716-25 ἀφλαστον** ἢ ἐξέχουσα ἄκρα τῆς πρύμνης μετὰ τῶν κοσμημάτων αὐτῆς, **οἴσετε** μεικτ. ἄορ. προστκ. τοῦ **φέρειν**, **αὐτῇ** (αὐτῶ φωνάζω) (θορυβώδης) μάχη, **ἀολλῆς** (ἀ(ἄ)θρ.-εἶλω συνωθῶ) ἄθρόος, **ἄξιος** ὁ ἄγων ζυγίζων ὅσον ἄλλος τις, ἰσοβαρῆς : ἰσοφαιρίζουσιν, ἀποζημιοῦσαν ἡμᾶς δι' ὅλας τὰς πικρίας, ὅσας μέχρι σήμερον ἔχομεν πίνει, **ἐλεῖν** ἐπεξ. τοῦ **ἤμαρ**, **κακότης** δειλία, ὑπαιτιότης, **ἐθέλοντα** ἐνδ., **πρυμνός** ἔσχατος, τελευταῖος, **ἴσχω-χάνω-νάω** ἀναχαιτίζω· ὁ προτκ. μετὰ τῆς θαμισ. καταλ. τί δηλοῦσι ; **ἐρητύομαι** ἀναστέλλω, ἀναχαιτίζω, **δὴ ἕα** προφανῶς δά, **εὐρύοπα** ὁ εὐρέως ὀρῶν, πανόπτης.—**726-9 βέλεα** βλήματα, **ἀναχάξομαι** ὑποχωρῶ, **τυτθός** 628, **θρηῆνυς** ἄ. ὑποπόδιον (τοῦ κυβερνήτου τοῦ πλοίου), **ἐπταπόδης-ου** ἔχων μῆκος ἐπτὰ ποδῶν, ἴνα δύναται ὁ

κυβερνήτης πρὸς χειρισμὸν τοῦ πηδαλίου νὰ βαδίζη δεξιὰ ἢ ἀριστερά, *ἔκρια* 676, *νηὸς* τοῦ Πρωτ., *εἴση* σύμμετρος, ἰσόροπος, ἐν ὀριζοντίῳ θέσει ὑπὲρ τὰ κύματα πλέουσα.—**730-41** *δεδοκημένος* δεδεγμένος, καρδοκῶν, παραμονεύων ἄγρυπνος, *θοῦρος* (θρόσκω) ὀρηκτικός, *θ. ἀλκή* ἀκάθεκτος ἀνδρεία, *ἀοσητήρ* (ἀθρ.)-soc-ius, sequ-οι, ἔπ-ομαι) βοηθός, σύμμαχος, *ὀπίσω* ὀπισθεν ἡμῶν ὡς ἐφεδρία, *ἄρειον* συγκρ. τοῦ *ἀγαθός*, πρβλ. ἄρ-ιστος, ἀρετή, ὀχυρώτερον τοῦ ἤδη ἐκπορθηθέντος ὑπὸ τῶν Τρ., *ἀραρυῖα* ἐφωδιασμένη, *πύργοι* πυργωτὰ τεῖχη, *δῆμος* λαός, στρατός, *εἰεραλκής* ὁ δίδων τὴν δύναμιν, τὴν νίκην εἰς τὸ ἕτερον μέρος τὸ ἠττημένον, ἐφεδρικός στρατός, *γὰρ* 739 ἡ ἀλήθεια εἶναι ὅτι, *πύκα θωρηκταί* 689, *πόντιω* τοπ., *κεκλιμένοι* ἐστηριγμένοι, ἀκκουμβημένοι ἐπὶ τοῦ νότου, οὐδὲν ἄλλο ὀπισθεν ἡμῶν ἔχοντες ἢ τὴν θάλασσαν· εἰς λοιπὸν ὁ στόλος πυρποληθῆ, τετέλεσται! *ἐκάς* μακράν, *τῷ* ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει, τούτων οὕτως ἔχόντων, *φάος* (ἔστιν) ἢ σωτηρία, *μειλιχίη* θ. οὐσ. ἢ χλιαρότης, ἢ γλυκύτης τῆς ὀρεστώνης.

696-741. 705 *Πρωτεσίλαος* βασιλεὺς τμήματος τῆς Θεσσαλίας, ὅστις πρῶτος ἀποβιβασθεὶς εἰς τὴν Τρ. ἀκτὴν κατὰ τὸν κατάπλουον τοῦ ἑλλην. στόλου πρῶτος καὶ ἐφονεύθη τῶν ἀνδρῶν αὐτοῦ ἠγεῖτοἔκτοτε ὁ νεώτερος ἀδελφός.—**714** Τὰ ξίφη τὰ μὲν ἀπέπιπτον τραυματιζομένων ἢ ἀποκοπτομένων τῶν χειρῶν, τὰ δὲ ἀποκοπτομένων τῶν ὤμων ἢ τῶν ἀπ' αὐτῶν ἐξηρητημένων τελαμώνων.—**721** *γέροντες* ἄνδρες ἐπιφανεῖς διὰ τὸ γένος καὶ τὴν σύνεσιν, 7 τὸν ἀριθμὸν, σύμβουλοι τοῦ Προιάμου, εἰ καὶ βουλή τῶν Τρ. δὲν μνημονεύεται.—**727** *βελέεσιν* οἱ Τρ. μὴ δυνάμενοι νὰ πλησιάσωσι τὸν Αἴ., μαχόμενον διὰ τοῦ δυοκαεικοσιπῆχως ξυστοῦ 678, *ἐβαλλον* μόνον κατ' αὐτοῦ· ὁ ἦρωσ, ἐν ᾧ κατ' ἀρχὰς ἔτρεχεν ἀπὸ πλοίου εἰς πλοῖον, ἤδη ἐπειδὴ οἱ Τρ. συνεκέντρωσαν πᾶσαν τὴν προσοχὴν τῶν εἰς τὴν ναῦν τοῦ Πρωτ., ἐπὶ ταύτης λαμβάνει θέσιν.—**731** *νεῶν* διότι ἐκ τῆς σωτηρίας τῆς νεῶς τοῦ Πρωτ. ἐξηρητᾶτο καὶ ἡ σωτηρία τῶν ἄλλων νεῶν.—*Διὰ τί ὁ Ὅμ. ἐποίησε τοὺς Τρ. ἐπιτιθεμένους ἐπὶ τὴν ναῦν τοῦ Πρωτ. καὶ οὐχὶ ἐπ' ἄλλην;*

Π

1-6 *εὐσσελμος* ἢ ἔχουσα ὠραῖα σέλατα, σανιδώματα κατὰ τὴν πρῶραν καὶ πρύμναν, πρβλ. *ἔκρια* Ο 676, *κρήνη* πηγὴ, *μελάνυδρος* ἢ προσδίδουσα σκοτεινὸν καὶ πένθιμον χροῶμα εἰς τὸν βράχον, κάτω ἀπὸ τὸν ὁποῖον κυλίσεται τὸ ὕδωρ τῆς, *δνοφερὸς* ζοφερός, *αἰγίλιον* (αἶνες κύματα-λιπ-, lapis λίθος) βράχος κυματόβρε-

κτος, παραθαλάσσιος, **ποδάρκης-εος** (ὁ τοῖς ποσὶν ἑαυτῷ ἀρκῶν, βοηθῶν) ταχύπους.—**7-19** ἤυτε ὡς, **ἀναιροῦμαι** λαμβάνω ἐπάνω εἰς τὰς χεῖρας, **ἐ(ὶ)ανός** (ἐννυμι) πέπλος, **κατερύκω** (-ξω-ξα-ύκακον) προσπαθῶ νὰ σταματήσω τινά, **ποιιδέρκομαι** (ἔδρακον δέδορκα) προσβλέπω, **ἕκελος** (ἔοικα) ὅμοιος, **εἶβω** λείβω, χύνω, **τέρην-εἰνα-εν** (τεπερ) τρυφερός, **πιφαύσκω-ομαι** (φημι) ἀναγγέλλω, **τι** σαβαρόν τι, **μὰν** μὴν, ὅμως, **ἀκαχίζομαι** κ. **ἄχνυμαι**, **τῶν** αἰτ., **τεθνηώτων** ὑποθ., ὡς 17 ἐπιφ., εἶτα αἰτιολ. διότι, **ὑπερβασίη** ἀμάρτημα, ἀτασθαλία, **σφός** σφέτερος, **κεύθω** κρύπτω, **εἶδομεν** εἰδῶμεν.—**20-7** **φέριτατος** κ. **φέριστος** (φέρειν ὑπερφέρειν) γενναιότατος, **νε-μεσσάω** ἀγανακτῶ, θυμῶνω, ***βιάω** πιέζω, **οὐτά(ξ)ω** τραυματίζω δι' ἀγχεμάχου ὄπλου.—**28-35** **ἀμφιπένομαι** περιποιοῦμαι, **ἀκέομαι** θεραπεύω, **ἀμήχανος** ἀπρόσιτος εἰς παραλήσεις, ἀκαμπτος, **ἐπλεο** ἐδείχθης, **φυλάσσω** ἐγκλείω, τρέφω, **αἰναρέτης** ὁ ἔχων αἰνήν ἀρετήν, τρομερὸς ἦρος, **δνίναμαι** ὠφελοῦμαι, κερδίζω, ἀπολαύω, **σέο** ἀπὸ σοῦ, **δψίγονός περ** καὶ αὐτοὶ οἱ μεταγενέστεροι, **ἀεικῆς** (ἔοικα) αἰσχρὸς, ἐπονείδιστος, **ἄρα** λοιπὸν ὡς βλέπω ἐκ τῆς στάσεώς σου, **γλαυκός** (γλαύσσω) μαρμαίρων, σελαγίζων, **ἠλίβατος** O 619.—**36-45** **ἀλέομαι-εἶνω** ἀποφεύγω, **θεοπροπίη-ιον** μαντεία, **φράζω** ἀνακοινῶ, ἐμέ **περ** τοῦλάχιστον, **φάος** O 741, **ἴσκω** (ἰκ-ἔοικα) παρομοιάζω, **ὀλίγη' δέ τ'** ἀνακούφισις δὲ τοῦ πολέμου, ὅσονδῆποτε βραχεῖα καὶ ἂν εἶναι, πάντως εἶναι ἀνακούφισις, καὶ βραχεῖα ἀνακούφισις ἀπὸ τοῦ π. πάντοτε εἶναι μία ἀνακούφισις, **ῥῆα** ῥαδίως (ῥη-ίδιος), **αὐτῆ** O 718, ἡ δοτ. εἰς τὸ **κεκμηρίας**.—**46-7** **ἔμελλε** ἦτο πεπρωμένον.—**48-59** **μέγ' ὀχθήσας** μετὰ πολλῆς βαρυνθυμίας, δυσφορίας, **οἶον** τί λόγον, **ἐμπάζομαι** φροντίζω, μὲ μέλει, **ἀλλὰ τόδ'** ἀλλ' αὐτῆ ἐδῶ ἡ σκέψις, ἔπεξ. διὰ τοῦ ὀππότε..., **ἰκάνει ἀχος** κτηρ. μου θλίβει βαθύτατα τὴν ψυχὴν μου, **ἀμέρδω** στερῶ, **ὁμοῖος** ὁμότιμος (κατὰ τὴν εὐγένειαν τῆς καταγωγῆς καὶ τὸ ἀξίωμα), **δ** ἄ. ἀναφορ. τοῦ **ἀνῆρ** ὅστις ἔχει ἀνωτέραν ἀρχήν, ἔξουσίαν, **55** ἡ προσβολὴ αὕτη μὲ θλίβει φοβερά, διότι ἐμόχθησα καὶ ἴδρωσα μέχρι μυελοῦ ὀστέων, **ἄρα** ὡς γνωστόν, **ἐξαιρῶ** ξεχωρίζω, **κτεατίζω** κτῶμαι, **ἐντειχῆς** 2 (τεῖχος), **ἀτίμητος** ἄτιμος.—**60-8, 80-2** **60** ἀλλὰ τὰ μὲν προτετυγμένα εἰσώσωμεν, ὅτι ἐγένεν ἐγένεν, **ἀσπερχῆς** (ἀ(ἐ)πιτ.)-σπέρχω σπεύδω) ἐπίμονος, σφοδρός: καὶ δὲν ἦτο, ὡς βλέπω τώρα, κατ' οὐδένα τρόπον δυνατὸν νὰ τρέφω ἐν τῇ ψυχῇ μου ἀκοίμητον τὴν ὀργήν, **μηνιδμός** ἄ. μῆνις, **τύνη** σύ, **ἄρχε Μ.** **μάχεσθαι** ὀδῆγει τοὺς Μ. εἰς τὴν μάχην, **κνάνειον νέφος** ὁ μαῦρος σωρός (ἡ μαυροῖα) ἔχει ἀπολείσει πανταχόθεν **ἐπικρα-**

ἀγέθωνοι μὲν ἐξ ἑστῶν

τέως μὲ ὄλας των τὰς δυνάμεις, **κεκλίται** καμφθέντες ἔχουσιν ἀπωθηθῆ, περιορισμένοι πλέον εἰς ὀλίγον χῶρον, **καὶ ὧς** καὶ παρ' ὄλα ταῦτα, εἰς 61-3, **πυρὸς** γεν. ὕλης.—**83,87-96 ὧς κέ τ'...** οὕτως ὅπως θὰ καθορίσω τὸν σκοπὸν τῆς ἐντολῆς μου, πείθου εἰς ὅ,τι ἀποσκοπεῖ ἡ ἐντολή μου, **ἐλάσας** Τρῶας, **ἔμναι** προσκτ., 89, 92, 95, 96, **πάλιν** τοπ., **ἄρννμαι** λαμβάνω, **λιλαίομαι** (λάω, αἱ δὲ λῆς) ἐπιθυμῶ, **πολεμίζειν** νὰ συνεχίσης τὸν πόλεμον, **ἀτιμότερον..** διότι θὰ ἐπιτείνης τὴν ἀτίμωσίν μου, θὰ μὲ ἀτιμάσης ἔτι μᾶλλον, **ἐπαγαλλόμενος** ἐν τῇ μέθῃ τῆς πολεμικῆς σου χαρᾶς ἐπὶ τῷ νικηφόρῳ ἀγῶνι, αἰτ. τοῦ **ἡγεμονεύειν**, **ἐναιρόμενος** τροπ., **ἐμβαίνω** ἐπεμβαίνω ἀντιμέτωπος, **ἐκάεργος** (ἐκάς-εργ-) ὁ εἰς μακρὰν ἀπόστασιν δρῶν, δεινὸς τοξότης, **τροπάομαι** (θαμ.) **πάλιν** γυρίζω ὀπίσω, **δηριάομαι** (δῆρις θ. μάχη).

1-96. 1 νηὸς τοῦ Πρωτ. Ο 705.—**13 Φθίη** χώρα καὶ πόλις ἐν Ν τῆς Θεσσαλίας, οὐχὶ ἡ αὐτὴ πρὸς τὴν ὕστερον Φθιώτιδα· πρὸς Ν. ὠρίζετο ὑπὸ τοῦ Σπερχειοῦ, πρὸς Δ περιελάμβανε καὶ τοὺς Δόλοπας (ἀμφοτέρωθεν τῆς Πίνδου), πρὸς Β ὁ ἀπὸ τῆς ἄλλης Θεσσαλίας χωρισμὸς ἀμφισβητήσιμος.—**14 φασὶν** οἱ ἐκεῖθεν ἐρχόμενοι. **Μενόιτιος** ὁ πατὴρ τοῦ Πατρόκλου.—**15 Αἰακίδης** ὡς υἱὸς τοῦ Αἰακοῦ, τοῦ δικαίου δικαστοῦ καὶ βιτωλέως τῆς Αἰγίνης.—**25** Ὁ Διομήδης καὶ ὁ Εὐρύπυλος εἶχον τοξευθῆ ὑπὸ τοῦ Πάριδος, ὁ Ὀδυσσεὺς ἐτρώθη ὑπὸ τοῦ Σώκου, ὁ Ἀγαμέμνων ὑπὸ τοῦ Κόωνος· δὲν μνημονεύεται ὁ ἱατρὸς Μαχάων, ἐν ᾧ καὶ οὗτος εἶχε τρωθῆ, διότι δὲν ἦτο τῶν ἀρίστων ἡγεμόνων.—**28 ἱητροὶ** πλὴν τοῦ Μαχάωνος καὶ Ποδαλειρίου, υἱῶν τοῦ Ἀσκληπιοῦ, ὑπῆρχον ἐν τῷ στρατοπέδῳ καὶ ἄλλοι.—**35 πέτραι** κατὰ παλαιότητα δοξασίαν, καθ' ἣν οἱ κατὰ φύσιν ἄνθρωποι εὐρίσκοντες ἔκθετα βρέφη, ἐνόμιζον ὅτι εἶχον γεννηθῆ ἐκ βράχων ἢ δένδρων.—**36** Ὁ Ἀχ. ἐγίνωσκεν ἐκ τῆς μητρὸς I 410 ὅτι ἠδύνατο νὰ ἐκλέξη μίαν ἐκ τῶν δύο μοιρῶν, ἢ νὰ μείνῃ ἐν Τροίᾳ ἀγωνιζόμενος, ὅτε θὰ ἦτο μὲν βραχύβιος, ἀλλ' εὐκλεής, ἢ νᾶπέλθῃ εἰς τὴν πατρίδα, ὅπου θὰ ἦτο μὲν μακρόβιος, ἀλλ' ἄδοξος.—**40 ὦμοι** περὶ τοὺς ὦμους ἐφέροντο ὁ θώραξ, τὸ ξίφος καὶ ἡ ἀσπίς.—**41 σοὶ ἴσονται** τὸ κρᾶνος τοῦ Ἀχ. θὰ ἦτο ἐκ τῶν λεγομένων Κορινθιακῶν, φερόντων προσωπίδα (αὐλῶπις), οἱ δὲ φοροῦντες τοιαῦτα ἀνεγνωρίζοντο ἢ ἐκ τοῦ ὄπλισμοῦ ἢ ἐκ τῶν πολεμιστηρίων ἱππων ἢ ἄλλων ἐξωτερ. γνωρισμάτων, ὡς οἱ ἱππῶται τῶν μέσων αἰώνων ἐκ τῶν ἐπὶ τῶν ἀσπίδων αὐτῶν παραστάσεων, ἐξ ὧν προῆλθον καὶ τὰ οἰκόσημα.—**54 προβεβήκη..** ὁ Ἀχ. εἶχεν εὐρύτεραν ἐξουσίαν, ἦτο

άνωτέρου βαθμοῦ, ὡς ἀρχιστράτηγος σύμπαντος τοῦ στρατοῦ.—**56 κούρη** τίνα;—**57 πόλιν** τὴν Λυρνησσὸν ἐν Μυσία παρὰ τὸ Ἴδραμύτιον.—**59 μετανάστις** ὁ μέτοικος, ὅστις ἠδύνατο μὲν ἐν τῇ ξένη νάποκτῆσιν περιουσίαν, ἀλλ' ἦτο ἐκτεθειμένος εἰς παντοίας προσβολάς.—**61 ἔφην** ἐν I 650., ὅτε πρῆσβεία ἐκ τοῦ Ὀδυσσέως καὶ Αἴαντος πεμφθεῖσα ὑπὸ τῶν Ἀχ. τὴν παρελθούσαν νύκτα εἶχεν ἔλθει εἰς τὴν σκηνὴν του, ἵνα ἐξιλεώσῃ αὐτόν.—**94 Ἀπόλλων** ὡς πολιοῦχος τῶν Τ., ἔχων καὶ ναὸν ἐν τῇ ἀκροπόλει Περγάμῳ.—**Διὰ τί ὁ Ἀχ. καὶ ὁ Π. λησμονοῦσι τὴν ἐντολὴν τὴν προκαλέσασαν τὴν ἀποστολὴν τοῦ Π. εἰς τὴν σκηνὴν τοῦ Ν.;** ἐκ τοῦ λόγου τοῦ Ἀχ. τί βλέπομεν τελούμενον ἐν τῇ ψυχῇ αὐτοῦ; μετὰ τίνος τόνου ἄρχεται ὁ Π. καὶ διὰ τί προβαίνων γίνεται πικρότερος; διὰ τί ὁ Ὀμ. προλέγει 46-7 τὰ συμβησόμενα; ποῦ ἀλλαγῶ ὠμίλησεν ὁ Ἀχ. ἐν τῷ τόνῳ, ἐν ᾧ ἐν ἀρχῇ τῆς ἀποκρισέως του; τί προκαλεῖ τὴν μεταστροφὴν αὐτοῦ; ποῖον τὸ ἐλατήριον καὶ τὸ πρόσχημα τῶν τελευταίων σοσιασέων αὐτοῦ; τίνα συναισθήματα στοροβιλίζονται ἐν τῇ ψυχῇ του;

101-11 βέλεα Ο 727, νόος ἢ βουλή, ἀγανὸς (ἀέπιτ.)-γαίω χαίρω, gaudeo, γηθέω) ἀγέρωχος, ὑπερήφανος, **πήληξ** θ. (pel-lis, πέλ-μα) (δερμάτινον) κράνος, πρβλ. **πηλήκιον**, **φάλαρα** μετάλλινου δίσκου καθηλωμένοι ἐπὶ τοῦ κώνου τοῦ κράνου πρὸς ἐπίρρωσιν τῆς ἀμυντικότητος καὶ πρὸς κόσμον, **σάκος** ἀσπίς βαρεῖα, **αἰόλος** ἀκτινοβολῶν (ἐκ τῆς μεταλ. ἐπιφανείας), **ἔμπεδον** κτγρ. ἀδιάσειστον, ἀσάλευτα, **οὐδὲ χωρὶς νά**, **πελεμιζῶ** κλονίζω, **ἀμφ' αὐτῷ** περικαλύπτουσαν αὐτόν, **ἐρείδω** ὠθῶ, **ἔχειο** (κατεῖχετο) ἐταλαιπωρεῖτο, ὑπέφερε, **ἄσθμα** (ἄημι) δύσπνοια, **ἀργαλέος** (ἄλγος), **ἔστηρικτο** τὸ ἐν κακὸν ἐπάτει, ἐπεσωρεύετο ἐπὶ τοῦ ἄλλου.—**112-23 ἔσπετε** (ἔσπετε, ἐνσέπω-ἐν(ν)έπω) εἴπατε, **ἄορ** Ο 713, **μείλιος** ὁ ἐκ μελίας δένδρου εὐθυκλάδου, **καυλὸς** ἄ. τὸ ἄκρον τοῦ κονταρίου τὸ εἰσερχόμενον εἰς τὸν αὐλὸν (σωλήνα) τῆς λόγχης τοῦ δόρατος, **ἔπισθεν** αἰχμῆς, **ἀπαράσσω** ἀποκόπτω (μετὰ κρότου), **ἀντικρὺ** πέρα πέρα, **αὐτως** οὕτως, ὅπως ἔμεινε, ἐπέξηγ. ἐκ τοῦ κτγρ. **κόλον** κολοβόν, **ἀπ' αὐτοῦ** τοῦ κονταρίου, **ἔργα θεῶν** τὴν θεῖαν ἐπενέργειαν, ἐπέμβασιν, μεροληψίαν, διασαφούμενον ἐκ τῆς ἐπομ. προτάσεως, **ὁ** (ὅτι) ἀντκμ. τοῦ **γνώ**, τὸ δὲ **ῥίγησε** κεῖται διὰ μέσου ἀντιμτχ.: καὶ ἠσθάνθη ῥίγος διὰ τοῦτο, με ῥίγος, **ῥά** δά, προφανῶς, **κείρω** ψαλιδίζω, ματαιώνω: πολὺ ἀντίστατο (ἀνέτρεπε) εἰς τὰ πολεμικά των σχέδια, **χάξομαι** Ο 426, **ἐκ βελέων** ἔξω βολῆς βλημάτων, **ἀκάματον** ἀνένδοτον, εἰς τὸ **κατ' ἔχειο** ἐπὶ ταύτης δὲ εἶχεν ἔξαπλωθῆ.

101-23. **103 νόος** διότι ἔσκόπει νὰ πληρώσῃ τὴν δοθεῖσαν εἰς τὴν Θέτιν ὑπόσχεσιν πρὸς ἱκανοποίησιν τοῦ Ἄχ.—**112 Μοῦσαι** ἐπικαλεῖται τὰς Μ. ἐν δυσκόλοις μάλιστα προβλήμασιν αὐτοῦ καὶ ὁσάκις θέλῃ νὰ ἐγείρῃ τὴν προσοχὴν τῶν ἀκροατῶν, Α 1, α 1.—**Ποία τις ἢ περιγραφὴ τῆς πάλης τοῦ Αἰ.**; πῶς θὰ καλέσωμεν τὸ προσηγηθὲν μέχρι τοῦ σημείου τούτου τμῆμα τῆς τραγωδίας; τί ἄρχεται ἐπιτεῦθεν;

124-9 **πρυμνός** ἔσχατος, κτηρ. ταύτην μὲν κατὰ τὴν πρύμναν δόλογυρα εἶχε ζῶσει, **ἱπποκέλευθος** ὁ δι' ἵππων κάμων τὴν κέλευθον, ἀρματηλάτης, **ἰωὴ** φύσημα, σπινθηρισμός, τριξίμον, (φοβοῦμαι) **μῆ** δὴ, **φυκτὰ πέλωνται** οἷόν τ' ἢ φυγεῖν.—**130-44** **νῶροψ** ἀπαστραπτῶν (;), **ἐπισφύρια** πόρπαι συναπτόμεναι κατὰ τὰ σφυρά, : συνδεδεμένας διὰ, **ἀστερόεις** ἀστεροκόσμητος, **κυνέη** (κόρυς) κράνος (κυρ. ἐκ δέρματος κυνός), **ἵππουρις** θ. ἢ ἔχουσα ὡς λόφον οὐραν ἵππου, **βριθὺς** βαρύς, **Πηλιὰς** ἢ ἐκ τοῦ ὄρου Πηλίου, **φόνον ἔμμεναι** ὡς φονικὸν ὄπλον.—**145-54** **ῥηξήνωρ** ὁ διασπῶν τὰς φάλαγγας τῶν ἀνδρῶν, **δροκλή** Ὁ 658 κραυγὴ, **μεῖναι**..εἰς τὸ νὰ ἀναμῆνῃ (ὡς ἡνίοχος μετὰ τοῦ ἄρματος) τὴν πρόσκλησιν (νὰ πλησιάσῃ μετὰ τοῦ ἄρματος) τοῦ (μαχομένου παραιβάτου) Πατρόκλου, **ὑπαγεν** ᾠδήγει ὑπὸ τὸν ζυγόν, **Βαλῖος** βαλιός, ἔχων στίγματα, παρδαλός **παρήρορος** ὁ προσηρηθὲν εἰς τὸ ἄρμα ἵππος ἐκτὸς τῶν δύο συνήθων ζυγίων (τὸ γεντέκι), **παρηροῖαι** τὰ χάμουρα, ὁ ὀυτῆρ καὶ οἱ ἄλλοι ἱμάντες, δι' ὧν ἐξεύγνυτο ὁ παρήρορος.

124-34. **131 κνημῖδας** **πρῶτα** διὰ τί ὁ μαχητὴς δὲν ἤρχιζεν ἀπὸ τῆς κόρυθος ἢ τοῦ θώρακος πρῶτον;—**134 ποικίλον** διὰ τὰ ἐμπαιστά, ἐγχάρακτα ἢ ἔκιυπα κοσμήματα, Σ ἐν τῇ περιγραφῇ τῆς ἀσπίδος. **Αἰακίδης** ἐνταῦθα ὡς ἔγγονος τοῦ Αἰακοῦ.—**143 Χείρων** ὁ μόνος σοφὸς καὶ δίκαιος ἐκ τῶν ἐν Θεσσαλίᾳ Κενταύρων Α 263-8, ὁ παλαιότατος ἰατρός τῶν Ἑλλήνων καὶ περίφημος παιδαγωγὸς ἐν τοῖς ἥρωικοῖς χρόνοις. **πόρρ** κατὰ τοὺς γάμους τοῦ Πηλέως μετὰ τῆς Θ., ὅτε καὶ οἱ θεοὶ ἐδώρησαν πολύτιμα γαμήλια δῶρα.—**147 πιστότατος** ὅτε ὁ παραιβάτης ἠγωνίζετο πεζός, ὁ πιστὸς ἡνίοχος ὄφειλε νὰ παρακολουθῇ ἐκ τοῦ σύνεγγυς, ἢ ἀναλάβῃ αὐτὸν ἢ πρὸς δίωξιν τοῦ φεύγοντος πολεμίου ἢ πρὸς ταχύτεραν ἐν ὑποχωρήσει φυγὴν.—**149** Τὰ ὀνόματα τῶν ἵππων ἐκ τοῦ χρώματος ὡς καὶ παρ' ἡμῖν.—**150 Ἄρπυιαι** πνεύματα τῶν ἀνέμων (θυελλῶν) πτερωτά, λίαν μυστηριώδη (πρβλ. τὰς ἡμετ. ἀνεμοξουρίας), ἀφαρπάζοντα μεμονωμένους ἀνθρώπους Ζ 346' τὰ τέκνα τῆς Ποδάργης (ταχύποδος) ἐκ τοῦ Ζεφύρου, τοῦ ταχίστου τῶν ἀνέ-

μων, δὲν εἶναι ὡς οἱ συνήθεις ἵπποι, ἀλλ' ἔμψυχοι δαίμονες ἐν μορφῇ ἵππων T 400.—**153 Ἡετίων** πατήρ τῆς Ἀνδρομάχης, συζύγου τοῦ Ἑκτορος, βασιλεὺς τῆς Θήβης Z 396· παρὰ τοὺς θεῖους ἵππους παρεξεύχθη καὶ θνητὸς πειρήτορος, διότι δὲν ἦτο ἀπίθανον καὶ νὰ τραυματισθῇ τις αὐτῶν, ἀφ' οὗ καὶ οἱ θεοὶ ἐτραυματίζοντο.

156-66 ἐποικόμενος ἐπισκεπτόμενος μετὰ σπουδῆς, **θώρηξε** διέταξε νὰ ὀπλισθῶσι, **ἄσπετος** (α(στ.)-σεπ-, ἐν-σέπ-ω) ἀνυπολόγιστος, : ὦν ἡ ψυχὴ ἔχει ἀνυπολόγιστον δύναμιν, **δηῶ** σπαράττω, **(δαρ)δάπτω** καταβροχθίζω, **παρήιον** (παρεῖα) σιαγών, **φοινὸς** (φόνος) κόκκινος, **λάπτω** λ. π. πίνω, ἐκ τούτου ἀπὸ κρήνης, **ἄκρον** κτηρ. ἐκ τῆς ἐπιφανείας τοῦ ὕδατος, **ἀραιὸς** λεπτός, στενός, **ἐρεύγομαι** ἔξεμῶ, **φόνον αἵματος** καθηγμαγμένας σάρκας, κομμάτια αἵμα· **περιστένεται** εἶναι πρησμένη, φουσκωμένη γύρω, : ἂν καὶ στενοχωρεῖ αὐτοὺς ἢ παραφοριτωμένη κοιλία των, **ἡγήτορες** ἡγεμόνες (ἐν πολέμῳ), **μέδοντες** κυβερνῆται (ἐν εἰρήνῃ), **ῥώομαι** σπεύδω, τρέχω.—**166-7, 200-9 ἵππους** τοὺς ἐπὶ τῶν ἀρμάτων ἄνδρας, **ἀσπιδιώτας** (ἀσπιστά:) πεζοὺς, **ὑπὸ μνηστῆρον** κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς μάχης, **χόλος** ἄ. χολή, **ὃς αἷτ.**, οἰκαδέ **περ** τοῦλάχιστον, **θαμὰ** συχνὰ (θαμίζω, θαμών), **βάξω** λέγω, **μ' (ἐ) ἢ μ' (οἰ)** πρὸς ἐμέ, **φύλοπις** (φύλων ὄψ (vox) κραυγὴ λαῶν, ἢ: φ. ορ-υς ἔργον λαῶν) μάχη, **πέφανται** ἔχει παρουσιασθῆ εὐκαιρία σοβαρᾶς πολεμικῆς δράσεως **ἔραμαι** ἐρῶ, πῶθῶ, **ἐνθα** τούτου οὕτως ἔχοντος (ἐπειδὴ ἐποθεῖτε δράσιν), ὅθεν, **τίς πᾶς** τις.—**210-7 ὠτρυνε μένος...** ἀνεγρίπισε τὴν ὀρμὴν καὶ τὸ φρόνημα, **σίτχες** O 615, **ἄρθεν** (ἀραρίσκω) συνεπυκνώθησαν, συνησπίσθησαν, **ἀλειίνων** τί σημ. ὁ ἔνες; **βίας ἀνέμων** τοὺς βιαίους ἄ., **ἄραρον** ἄορ. ἀμπτ., **ἔρειδεν** ἠγγίξεν, εὐρίσκετο ἐν ἐπαφῇ, **φάλος** ἄ. κερατοειδῆς προεξοχὴ τοῦ μυκην. κράνους, **νεύοντων** ὁσάκις ἔστρεφον, ἔκλινον οἱ ἄνδρες (δεξιὰ, ἀριστερά, ὀπίσω).—**218-20 ἔνα θυμὸν** O 710.

155-220. 167 ἵππους ἐν τῷ στρατῷ τοῦ Ἀχ. ὑπῆρχον καὶ ἄλλοι ἄνακτες, ὑποτελεῖς τοῦ Πηλέως, βασιλεύοντες χωρῶν καὶ πόλεων τοῦ κράτους αὐτοῦ, ἐποχούμενοι ἀρμάτων, I 396.—**206 χόλω** φαίνεται ὅτι ὁ Ὅμ. ἐγίνωσκε τὴν ἐπίδρασιν τῆς τροφῆς ἐπὶ τὸ θηλάζον νεογνόν.—**213 ὑψηλοῖο** αἱ ὑψηλότεραι οἰκίαι οἰκοδομοῦνται ἐπιμελέστερον περὶ τὰς συναρμογὰς τῶν λίθων, ὡς ἐκτεθειμένα εἰς πλείονας κινδύνους.—**216 φάλοι** δύο ἔμπροσθεν ἢ καὶ ἕτεροι δύο ὀπισθεν (τρουφάλεια) ὡς ἀποτροπιάσματα καὶ πρὸς ἐπίρροσιν τῆς ἀμυντικότητος, Πίν. Γ' 2, Z 9.—**220 πρόσθεν M.**

ώς πρόμοι, προεκτρέχοντες τῶν ἄλλων· διάφοροί πως οἱ πρωιοσιάται.—124-220 Ἐν τῇ ἀκμῇ τοῦ κινδύνου τί ἀναμένομεν πάντες; τί κάμνει ὅμως ὁ Ὅμ. καὶ διὰ τίνας λόγους;

220 32 ἀνοῖγω ἀνοίγω, *χηλός* θ. κιβώτιον, ἀργυρόπεζα (ποδ-, πεδ-, πεδ-ja) λευκόπους, ἀνεμοσκεπῆς χειμερινός, παχύς, τάπης ὑπόστρωμα (κλίνης ἢ καθίσματος), οὐλος πυκνός, δασύμαλλος, *τειυγμένον* καλῆς τέχνης, *αἶθου* σπινθηροβολῶν, *σπένδεσκεν* Ἄχ., *τεῶ* τῷ, ἄορ. ἄντων., *ὄυι μῆ* πλήν, *θέειον* θεῖον, *νίζω* νίπτω, *ροῆσι*. χύνων καθαρόν ὕδωρ, *ἀφύσσομαι* ἀντῶ, *ἔρκος* Ο 567 ἢ μάνδρα τῆς αὐλῆς: ἐν τῷ μέσῳ τῆς μανδρωμένης αὐλῆς, *τερπικέραυτος* (τέρπ-, λογμ-εο) ὁ ἑξακοντεῖζων τοὺς κεραυνοὺς, κεραυνοβόλος, *οὐ λάθην* εὐχόμενος, λείβων.—233-48 ἀνα κλητ. τοῦ ἄναξ, *μεδέων* ἐπαγρυπνῶν, προστάτης (ἢ ἀνάσσων ἀπὸ τῆς Δ.), *δυσχείμερος* βαρυχείμων, *ὑποφήτης* προφήτης, ἐρμηνευτῆς τῆς θείας θελήσεως, *σοί κητ.*, *ἤμην δὴ ποτε* βεβαίως καὶ ἄλλοτε, *ἵπτομαι* πιέζω, βλάπτω, *ἐπικρ(αι)αίνω* ἐπιτελῶ, *ἐέλδωρ* (vel-le) ἐπιθυμία, *ἀγών* Ο 428, *προῖημι* καταπέμπω, *εὐρύοπα* Ο 724, *ἦ ῥα* πλ. ἔρ., *ἄαπιος* (ἀ(ἐπι.) ἄπιος) βαρὺς, στιβαρός, *ἐγὼ περ* ἐγὼ αὐτός, *μῶλος* (*moles*, *moles-tus*, *μόχθος*) μόχθος, ἀγών, *δίομαι* Ο 681, *ἐνοπή* (ἐν(ν) ἐπω) πολεμ. κραυγή, *ἀσκηθῆς* ἀβλαβῆς.—249·56 *πάροιθε* κλισίης.

220-36. 222. Ἡ Θέτις ἀπὸ τοῦ γάμου παραμένει πλησίον τοῦ Πηλέως μέχρι τῆς ἐκστρατείας· ἔκτοτε κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ πολέμου ὁ Ὅμ. ποιεῖ αὐτὴν οἰκονομίας χάριν κατοικοῦσαν παρὰ τῷ πατρὶ πλησίον τοῦ υἱοῦ, ἐπειδὴ ἦτο ἠναγκασμένος νὰ προκαλῆ συναντήσεις μητρὸς καὶ υἱοῦ· πόσον ὀχληρὸν θὰ ἦτο νὰ μετὰ γῆ τὴν Θ. ἐκ τῆς Φθίας χάριν τοῦ υἱοῦ!—223·4 *χιτῶν* τὸ ἔσωτερον ἔνδυμα, σημιτικῆς προελεύσεως, ἔξωθεν εἰσαχθεῖς εἰς τὴν Ἑλλάδα, φορούμενος, ἢ *χλαῖνα* εἶναι ἱμάτιον τῶν ἀνδρῶν, γνησίως ἑλληνικὸν ἔνδυμα, περιβαλλόμενον καὶ πορπούμενον, μάλλινον, καλούμενον καὶ *ἀλεξάνεμος*.—228 *θέειον* εἰς τοῦτο ἀπεδίδετο καὶ καθαριστικὴ καὶ ἀγνιστικὴ δύναμις· ἐν χ 481 καλεῖται *ἄκος κακῶν* ἢ ἀρχική, καθαριστικὴ χρῆσις αὐτοῦ δὲν προῆλθεν ἐκ τῆς ἀντισηπτικῆς ἐνεργείας, τῆς προερχομένης ἐκ τοῦ διοξειδίου τοῦ ἐκ τῆς καύσεως ἀναπτυσσομένου, ἀλλ' ἐκ τῆς θειώδους ὁσμῆς τῆς ἐκ τῆς καύσεως ἐπίσης προερχομένης· εἶναι ἠφαιστειογενοῦς ἀρχῆς.—231 *μέσῳ ἔρκει* ἔνθα πρέπει νὰ φαντασθῶμεν βωμὸν τοῦ Ἐρκειοῦ Διός.—233 *Δωδωναῖος* διότι ἐλατρεύετο ἐν Δωδώνῃ τῆς Ἠπείρου, πολυθρηλήτω διὰ τὸ πανάρχαιον αὐτῆς μαντεῖον, ἐν ᾧ ὑπῆρχεν ἡ ἱερὰ δρυς, ὑπὸ τὴν μορφήν τῆς ὁποίας ἐλατρεύετο τὸ πάλαι ὁ Ζεὺς,

ἐν ᾧ ὁ θροῦς τῶν φύλλων αὐτῆς ἐξελαμβάνετο ὡς ἡ φωνὴ αὐτοῦ τοῦ Διός. **Πελασγικὸς** ὡς λατρευόμενος μάλιστα ὑπὸ τῶν Πελασγῶν, οἰκούντων τότε καὶ ἐν Θεσσαλίᾳ παρὰ τὴν Φθίαν ἐν τῷ Πελασγιῷ Ἄργει, ἐν τῇ πεδιάδι παρὰ τὸν Πηγεῖον. Ἐγγὺς τῆς Δωδώνης ὕστερον ἰδρῦθη τὸ βασίλειον τοῦ Νεοπτολέμου ἢ Πύρρου, υἱοῦ τοῦ Ἄχ., ἐξ οὗ ἐκαυχῶντο ὅτι κατήγοντο οἱ μετέπειτα βασιλεῖς τῆς Ἠπείρου, οἱ Αἰακίδαι, ἐν οἷς καὶ ὁ πολὺς Πύρρος **τηλόθι** ἀπὸ τῆς Τροίας.—**234 Σελλοί**, Ἑλλοί, Ἑλλοπες (τὸ ὄν. συγγενὲς πρὸς τὸ τῶν Ἑλλήνων) οἱ παλαιοὶ περίοικοι τῆς Δωδώνης, οἱ οἰκοῦντες τὴν Ἑλλοπλίαν ἢ Θεσπρωτίαν, ἀσκοῦντες ὡς ἔργον τὴν λατρείαν τοῦ θεοῦ ὅθεν **ὑποφήται** οἱ ἐρμηνεῖς τῶν βουλῶν αὐτοῦ τῶν ἐξαγγελιομένων διὰ σημείων, ὡς ὕστερον ὑπῆρχον προφήτιδες αἱ **πέλειαι** τὰ ἐπίθ. ὑποδηλοῦσιν ἀσκητικὸν τρόπον βίου, διαγεγραμμένου κατὰ παμπάλαια ἔθνη. Τὸ ἱερὸν τῆς Δωδώνης ἀνεσκάφη ὑπὸ τοῦ αἰοιδίμου Κ. Καραπάνου, τὰ δ' εὐρήματα τῶν ἀνασκαφῶν κοσμοῦσιν ἐν ΑΑΜ τὴν **Δωδωναίαν Αἶθουσαν Κ. Καραπάνου**.—**236 εὐξαμένοιο** δὲν πρόκειται περὶ ἀμέσου εὐχῆς, ἦν νάπηϋθunen ὁ ἦρωσ πρὸς τὸν Δία, ἀλλὰ περὶ ἐμμέσου, διαβιβασθείσης διὰ τῆς μητρὸς Θ., ἣτις ἐζήτησε παρ' αὐτοῦ ἱκανοποίησιν χάριν τοῦ υἱοῦ.—**244 ἡμέτερος** διότι ὁ Ἄχ. ὀμιλεῖ ὡς ἀντιπρόσωπος τοῦ ὄλου οἴκου του.—**255 ἔτι** διότι ἐν 124 μετὰ προσοχῆς παρηκολούθει τὴν ἐξέλιξιν τῆς μάχης.— *Ἐν τῇ θέσει τῆς σκηνῆς τῆς δεήσεως τοῦ Ἄχ. σημερινὸς ποιητῆς τίνα σκηνὴν θὰ ἐδημιούργει; ποῖον συναίσθημα ἀπηχεῖ ἐκ τῆς εὐχῆς τοῦ Ἄχ.;*

257-67 στείχω βαδίζω, **ῥφρα** ἕως οὗτου, **ἐνόδιοι** οἱ ἔχοντες ἐν τῇ ὁδῷ τὴν σφικιάν, σφηκοφωλεάν, **ἐριδμαίνω** (ἐρίζω) ἐρεθίζω, πειράζω, **ἔθοντες** κατὰ συνήθειαν, **ξυνὸς** κοινός, **πολέεσσι** καὶ εἰς ἄλλους, ἀθρόους διαβάτας, **εἴ περ** καὶ ἂν, **παρὰ κίων ὀδίτης** παρερχόμενος διαβάτης, **κινῶ** σηκώνω, σκορπίζω, **οἱ δὲ** ἐκεῖνοι ὅμως, **θυμὸν** μένος.—**268-77 μακρὸν**. . Ο 424, **καὶ ἀγχέμαχοι** ὅπως καὶ οἱ, **ἀτη** διατάραξις φρενῶν, ἀμάρτημα, **δ** ὅτι, **τίω** τιμῶ, **275=210, ἀολλῆς** Ο 718, **σμερδαλέον** Ο 687, **κοναβέω** (κόναβος ἁ. λ. π.) ἀντηγῶ, κουνδονίζω, **ὑπ' ἀυσάντων** ἐκ τῶν πολεμικῶν κραυγῶν, ἀλαλαγμῶν.—**278-83 ὀρίνθη θ.** ἠσθάνθησαν ψυχ. κλονισμόν, ταραχὴν, **ἐκίνηθεν** ἐτέθησαν εἰς ἀναποφάσιστον κίνησιν, **παπταίνω** (πήσσω) περισκοπῶ ἔμφοβος, **αἰπὺς** ἀπότομος, αἰφνίδιος, φοβερός.

284-305 ἀντικρὺ κατ' εὐθειαν, **ἰπποκορυστῆς** ἀρματομάχος, **ἀμφεφόβηθεν** ἐτρόπησαν γύρω εἰς φυγὴν, **ἡμιδαῆς** (δαίω καίω)

ἡμίκανστος, **ῥμαδος** ἄ. βοή, θόρυβος, **ἄλιαστος** (λιάζομαι ὑποχωρῶ) ἀκατάπανστος, **ὡς δὲ** (γίγνεται) ὅτε, ὡς ποιε δέ, **στεροπηγερέτα** (ὁ ἐγείρων στεροπιάς, ἀστραπιάς) ἀστραπηβόλος, **κινῶ** μετακινῶ, ἀποδιώκω, **σκοπιὰ** ἀκώρεια, **πρῶων** πρῶν, **πρῶνος**, ὕψωμα, **νάπη** δασώδης κοιλιάς, **ἐκ ἔφανεν** π. ἄορ. γνωμ. ἀποκαλύπτονται, ἀναφαίνονται, **αἰθήρ** ὁ ἠῶρος ὁ ὑπεράνω τῶν νεφῶν (ὁ οὐρανός), ὄν πληροῖ ὁ λεπτότατος καὶ καθαρώτατος αἰθήρ, **ἄσπετος** ὁ ἀχανής, **ὑπερράγη** ἀναφαίνεται διαρραγέντων τῶν νεφῶν, **τυτθὸν** Ο 628, **ἔρωή** (ἔρωέω ὑποχωρῶ) ἀνάπαυλα, **προϊροπάδην** ἐστραμμένοι πρὸς τὰ ἔμπρὸς χωρὶς νὰ βλέπωσιν ὀπίσω.

352-7 ἐπιχρα(ύ)ω, ἄορ. ἐπέχραον, ἐπιτίθεμαι, **σίντης** (σίνομαι βλάπτω) καταστρεπτικός, **ὑπέκ αἰρεύμενοι** ἀφαρπάζοντες ἐκ τῶν, **μήλων** αἰ κατὰ σύνεσιν, **διατμήγω**, π. ἄορ. διέτμαγεν, διασπῶ, **ἀφραδίη** ἀνοησία, **δυσκέλαδος** (κέλαδος ἄ. θόρυβος) θορυβώδης: ἐκύτταξαν νὰ φύγουν μετ' ἀπαισίων κραυγῶν.—**372-93 σφεδαγὸν** (σφεδ-ανός, σφόδ-ρα, σφενδ-όνη) σφόδρα, μετὰ σπουδῆς, συντόμως, εἰς τὸ ἔπετο ἢ κελύων, **λαχῆ** (φαχ-, ἦχ-ος, ἰάχω φωνάζω) φωνή, **ι φόβω** τε φεύγοντες μετὰ κραυγῶν, **ἄελλα** (ἄημι) ἀνεμοστρόβιλος, **ὑπὸ νεφέων** ὑπὸ τὰ νέφη, **μώνυχες** οἱ ἔχοντες μίαν ὀπλήν, **τανύομαι** (ἐντείνω τὰς δυνάμεις μου) τρέχω πάση δυνάμει, **ἄψορρον** (ἄψ-ρέω) ὀπίσω, **ὄθι πλεῖστον** κτηρ. ὅπου εἶδε τὸν στρατὸν συνταραττόμενον ἐν πυκνοτάτοις σωροῖς, **ἔχε** (ἵππους) διηύθυνε τὸ ἄρμα, **δομοκλέω** Ο 658, **ἀνακνυβαλιάζω** (κύνβη κεφαλῆ) ἀνατρέπομαι, **ὑπερθρώσκω** ὑπερπηδῶ, **ἀντικρὺς** πέρα πέρα, **ἔμαι** (volo, vi-s, in-vi-tus) ἐπιθυμῶ, φέρομαι, **κέκλετο**.. ἐναντίον δὲ τοῦ Ἑ. ἐξώθει αὐτὸν ἢ καρδία του, **βέβριθε** φορτῶνεται τὸ βάρος τῶν ὑδάτων, **κελαινή** μελανίζουσα, μαυρίζουσα, **λαῖλαψ** θ. ἀνεμόβροχον, καταιγίς, : ὑπὸ τὸ κράτος καταιγίδος, ἐνσηκηπτούσης κ., **ὀπῶρη** ὁ χρόνος ἀπὸ τῶν μέσων Ἰουλίου μέχρι μέσων Σεπτεμβρίου, καθ' ὃν ὠριμάζουσιν οἱ καρποί, **λάβρος** ῥαγδαῖος, **ὅτε δὴ ῥ'** εὐθύς μόλις δηλ., **χαλεπήνη** ἐξαγριωθῆ, **βίη** παραβιάζοντες τὸ δίκαιον ἐκδίδουσι στρεβλὰς ἀτοφάσεις, **ἐκ ἐλαύνω** φυγαδεύω, **δίκη** δικαιοσύνη, **ἄλέγω** φροντίζω : ἀδιαφοροῦντες, **ὄπισ-ιδος** θ. θεία δίκη, **τῶν** (ὑδάτων) πλήθουσι, **χαράδραι** ρευματιαί, χεῖμαρροι, **κλιτύες** ὄχθαι, πλαγιάι, **πορφυρέος** τεταραγμένος, παφλάζων, **ἐπὶ κάρ** (κάρη, ἐπικάρσιος ι 79) κατακέφαλα, μετὰ μεγάλης ὀρμῆς, **μινύθω** (minor minuo) μειοῦμαι : φθειρόνται δὲ αἱ καλλιέργειαι, οἱ ἀγροί.

394-418 ἐπεὶ οὖν εὐθύς μόλις, **ἐπικείρω** θερίζω : θερίζων προήλασε μέχρι τῶν προσθίων φαλάγγων τῶν Τρ., **ἔεργε** (εἶργε) ἀνε-

χαίτιζε τοὺς Τρ., **παλιμπετῆς** πρὸς τὰ ὀπίσω, **τείχεος** τῆς πόλεως, **μεταῖσσω** ἐπιτιθέμενος μέσα εἰς τὸν σωρόν, **ἀποτίνυμαι** ἀναγκάζω τινὰ νὰ μὲ πληρώσῃ : ἠνάγκαζε δὲ νὰ πληρώνωσι τὰ ἀντίποινα διὰ τὸν φόνον πολλῶν Ἀχ., **ὁ δὲ ὁ Π.**, **δίφρος** (δύο φέρων, τὸν ἠνίοχον καὶ παραibaτήν) τὸ ὄχημα τοῦ ἄρματος, **ἀλεις** (εἶλω) συμμαζευθεῖς, **ἐκ πλήγῃ φ.** ἐτρόμαξε, τὰ ἔχασε, **γναθμός** ἄ. (σιαγῶν) παρειά, **διὰ πεῖρεν** (αὐτὸν ἔγχεϊ) **ὀδόντων** αὐτοῦ διεπέρασε δὲ αὐτὸν διὰ τοῦ δόρατος διὰ μέσου τῶν ὀδόντων του, **ἐλῶν δουρὸς** ὡς εἰ τὸ δόρυ ἦτο μέλος τοῦ Θ. κατὰ τὸ χειρὸς ἐλῶν : πιύσας δὲ αὐτὸν ἀπὸ τὸ δόρυ τὸν ἔσυρεν, **ἀνιυξ** θ. ἡ καμπύλη ῥάβδος ἡ περιθέουσα τὰ ἄνω χεῖλη τοῦ δίφρου, ἐφ' ἧς συνεκρατοῦντο οἱ ἐπιβαίνοντες καὶ ἐξ ἧς ἔδενον τὰ ἠνία, **ὅτε** ἔλκει, **φῶς-ωτὸς** ἄ. ἀνήρ, **προβλής** προεξέχων, **ιερός** ζωηρός, ταχύς, **θύραζε** ἔξω, **λίνον** ὄρμιά, πετοσιά, **χαλκός** ἀγκίστριον, **ἦνοψ** στιλπνός, **κὰτ** ἔωσε ἀνέτρεψε, κατέρριψε, **ἐπὶ στόμα** ἐπίστομα, **πέτρος** λίθος, **κεάζω** σχίζω, **ἀνδιχα** εἰς δύο, **θυμορραίστης** (ζῆαι συντρίβω) ψυχοφθόρος, ψυχοκτόνος, **Ἀργεάδης** (Ἀργεάς), **ἐπασσύτερος** (ἄσσον) ἐπάλληλος.

257-418. 262 πολέεσσι οἵτινες τυχαίως παρέρχονται.
 —**277 Ἀχαιῶν** πάντων τῶν ἄλλων τῶν ἀγωνιζομένων ἐν ταῖς ναυσίν, οἵτινες ἰδόντες ἐρχομένην τὴν βοήθειαν ἔρηξαν κραυγὴν χαρᾶς, ἐξ ἧς ἀντήχησαν αἱ νῆες.—**279 θεράποντα** τίνα ;—**281 ἐλπόμενοι** πόθεν ἠπατήθησαν οἱ Τρ. ἐκλαμβάνοντες τὸν Π. ὡς Ἀχ. ; διὰ τί δὲν ἀντελήφθησαν εὐθύς ἐξ ἀρχῆς ὅτι πρόκειται περὶ τοῦ Π. ;—**287 Παίονες** πιθανῶς φῦλον φρυγικόν, συγγενὲς πρὸς τοὺς Τρ., ἴδουμένον τὸ πάλαι ἀπὸ τῶν Ἰλλυρ. ὀρέων μέχρι τῆς Ῥοδόπης, ὕστερον περιορισθὲν εἰς τὰς κοιλάδας τοῦ Ἀξιῦ καὶ Στρυμόνος πόλις αὐτῶν ἡ Ἀμυδῶν παρὰ τὸν Ἀξιὸν (Βαρδάρ), ὅστις πηγάζων ἐκ τῆς κοιλάδος τοῦ Μοράβα ἐκβάλλει εἰς τὸν Θερμαϊκὸν κόλπον.—**374 ὁδοὺς** τὰς ἐπέκεινα τῆς τάφρου ἐν τῇ πεδιάδι.—**380 ἵπποι** τοῦ Π.—**387 θέμιστας** Σ 497., Α 238.—**394 ὁ Π.** καταφθάσας τὰς πρώτας φεγούσας φάλαγγας τῶν Τρ. ἀπέκοψε τὴν ὑποχώρησιν αὐτῶν καὶ οὕτω δὲν προχωρεῖ μὲν μέχρι τῆς πόλεως εὐλαβούμενος τὴν σύστασιν τοῦ φίλου, ἀλλὰ καὶ δὲν ἐπιστρέφει εἰς τὸ στρατόπεδον ὅπως εἶχε διαταχθῆ.—**397 ποταμοῦ** Σκαμάνδρου, **τείχεος** τῆς πόλεως.—**401 ὁ Θεσίτωρ** φαίνεται ὅτι ἦτο ἠνίοχος τοῦ Πρόνου.—**403 ἦστο** ἐπὶ τοῦ δαπέδου τοῦ δίφρου.—**407 ἰχθὺν** ἡ ἄλμεια ἰχθύων διὰ δικτύων καὶ ἀγκιστρίων ἦτο γνωστὴ εἰς τοὺς μυκην. χρόνους, ἀλλ' ἰχθύς καὶ ὄστρεα τρώγουσι μόνον οἱ στερούμενοι θρεμμάτων (προβάτων, αἰγῶν, βοῶν, χοίρων), οἱ δ' εὐγε-

νεῖς μόνον ἐν λιμῶ κατ' ἀνάγκην.—413 Ἡ Κορινθ. χαλκῆ κόρυς, ἦν πρέπει νὰ δεχθῶμεν ἐνταῦθα, μένει ἀλύμαντος, ἀλλὰ τὸ κρανίον ἐντὸς αὐτῆς διερράγη εἰς δύο.—*Τίς σχέσις μεταξὺ τῆς προσφωνήσεως τοῦ Π. πρὸς τοὺς Μυρμ. καὶ τῆς εὐχῆς τοῦ Ἀχ. ; πῶς περιγράφει μάχην ὁ Ὅμ. ; αἱ παραβολαὶ τί αἰσθητοποιοῦσι ; ποῖον συναίσθημα ἀπηχεῖ ἐκ τῆς εὐχῆς τοῦ Ἀχ. ;*

684-91 Ἰπποῖσι καὶ Αὐ. ἐν διὰ δυοῖν : διατάξας τὸν Αὐ. νάκολουθῆ μετὰ τοῦ ἄρματος αὐτὸς πεζὸς ἠκολούθησε κατὰ πόδας, **ἀάομαι** ὑφίσταμαι διατάραξιν τῶν φρενῶν : ὑπέπεσεν εἰς δεινὴν τύφλωσιν, διέπραξε χονδροειδῆς σφάλμα, **κῆρ θ.** ἡ μοῖρα τοῦ θανάτου, **ὃς οὗτος, θυμὸν ἀνήκεν** ἐξῆψεν, ἐπέτεινε τὸ μένος του.—692-7 **Μεγάδης** ὁ υἱὸς τοῦ Μέγα, **μνώνοντο (μνάομαι)** εἶχον τὸν νοῦν των εἰς, ἐκύτταζον νά.

698 701 **θύω** μαίνομαι : πολὺ μανιωδῶς ὄρμα ἐπὶ τὰ πρόσω.—702-11 **ἀγκῶν** προσέξουσα γωνία τοῦ τείχους, **ἀποστυφελίξω** ἀπωθῶ ἀποτόμως, βιαίως, **νύσσω** ὠθῶ, **F' Φέ, ἔ,** αὐτόν, **χάζομαι** Ο 426, **αἶσα** (aequus) μοῖρα, **πέρθαι** μ. ἄορ. β' τοῦ **πέρθεσθαι** ἐν παθ. σημ., **ὑπὸ** δουρὶ Ἀχ., **ὃς περ** ὅστις ὅμως.

712-25 **ἔχε** ἐκράτει, **ἐν Σκ. π.** ἐν τῇ περιοχῇ τῶν Σκ. π., **δίξω** (δύο) διατελῶ ἐν ἀμφιβόλῳ, ἀμφιταλαντεύομαι, **κατὰ κλόνον** πρὸς τὴν ταραχώδη μάχην, ἐκ τοῦ ἐλάσσης, **ἀλῆναι** νὰ συγκεντρωθῶσι, **εἶδομαι** (φαίνομαι) ὁμοιοῦμαι, **αἰξῆδος** ἐνήλιξ, ἀνήρ, **μήτρως-ω κ.-ωος** μητρᾷδελφος, **οὐδέ τι** ἀλλὰ κατ' οὐδένα τρόπον, **αἶθε** εἶθε, **ἦσσω** κατὰ τὴν ἀνδρείααν, **τῶ** Ο 741, **ἀπερωέω** ἀποχωρῶ, **στυγερῶς** ἀθλιῶς, κακῶς ἔχων : τότε εὐθύς ἠθέλες πληρώσει ἀκριβᾶ τὴν νῦν ὑποχώρησίν σου, **ἐφέπω** διευθύνω ἐναντίον.—726-30 **δαΐφρων** συνετός, δεξιός, ἔμπειρος (ἠνίοχος), **πεπληγέμεν** ἄορ. β' ἀναδιπλ., **κλόνον** σύγχυσιν κ. ταραχήν.

684-97. 685 **Λύκιοι** ὡς οἱ σπουδαιότατοι τῶν ἐπικούρων Z 78.

698-711. 698 **Τροίην** Ἴλιον.—700 **πύργου** τοῦ ὑπεράνω τῶν Σκ. πυλῶν τούτου ἡ ὄροφὴ ἦτο ἐπίπεδος, ὁπόθεν γέροντες καὶ γυναῖκες εἰθεῶντο τὴν μάχην.—702 **ἀγκῶν** παρατηρήθη ὅτι τὰ τεῖχη τῆς ὀμηρ. Τροίας φέρουσιν ἐν κανονικαῖς 9 μ. ἀποστάσει προεξοχὰς προβαλλούσας τοῦ τείχους κατὰ 0,10-0,30μ, ὥστε ὁ περίβολος νὰ φαίνεται ὡς κυκλικὸς πρῶν μετ' εὐρέων ὀδόντων.—704 **ἀσπίδα** ὁ θεὸς ἀπωθῶν ταύτην ἀπωθεῖ ἅμα μετ' αὐτῆς καὶ τὸν ἥρωα.—711 **ἀλευάμενος** ἀντιληφθεὶς ἐκ τῶν δηλώσεων ὅτι ὁ εἰπὼν ἦτο θεός. **Ἐκατηβόλου** ὡς τοξότου, ὡς προσωποπ. τσῦ ἡλίου.

712-30. 712 ἔχε μετὰ τὴν ὑποχώρησιν τοῦ Π.—719 **Σαγγάριος** ποταμός.—726 **αὔτις** ἐν 700 εἶχεν ἀπωθήσει τὸν Π. ἀπὸ τοῦ τείχους, ἤδη μετατοπισθέντος τοῦ ἀγῶνος ἐπανέρχεται εἰς αὐτόν.—727 **Κεβριόνης** νόθος υἱὸς τοῦ Προιάμου καὶ ἠνίοχος τοῦ Ἐκ.—*Διὰ τί ὁ Π. ἐλησμόνησε τὴν ἐπιτολὴν τοῦ Ἀχ. ; ἔσχεν ὑπόμνησιν αὐτῆς ; τίς ὤθει τὰ πράγματα εἰς τὸ μοιραῖον τέλος ;*

731-43 σκαῖος (scaevus) ἀριστερός, **λάζομαι** λαμβάνω, **μάρμαρος** λευκός ἢ μαρμαρυγίας, **δκριόεις** (ἄκ ρος, ἀκ-ή, ac-er) αἰχμηρός, **ἐρεισάμενος** ἀφ' οὗ ἐστηρίχθη, ἐντείνας τὰς δυνάμεις του, **οὐδὲ χάξετο** χωρὶς νὰ περιμεῖνῃ πολὺ, χωρὶς νὰ βάλῃ ἐπὶ πολὺ νὰ ῥίψῃ τὸ βλήμα κατὰ τοῦ ἀνδρός, **άλιόω** (ἄλιος μάταιος) βάλλω μάτην, **μετώπιον** ὁ χώρος ὁ μετὰ τῶν δύο ὀφθαλμῶν, ὅπου ἡ ῥίζα τῆς ῥινόσ, **λᾶσ-ος** ἄ. λίθος, **σύνελεν** σὺν ἀφεΐλεν, συγχρόνως ἀπέσπασε, **ἔσχε** (λίθον) ἀντέστη, **οἷ** ἦθ. ἀτυχῶς δι' αὐτόν, **ἀρνευτήρ** κολυμβητής (βουτηχτής), σχοινοβάτης (*κυβισιτήρ* στήριζων τὴν κεφαλὴν κάτω καὶ ὑψῶν τοὺς πόδας ἄνω).—744-50 **ἐπικερτομέω** (κέρτομος-ιος) πειράζω, περιγελῶ, **ὦ πόποι** περιέρχων, **κυβιστάω** (κύβη κεφαλῇ) πίπτω κατακέφαλα, κάμνω βουτιάν, **ῥῆα** 44, πολλοὺς ἰχθύς, **διφῶν** ἀναδιφῶν, ἀναζητῶν, **τήθεα** ὄστρεα, **ἀποθρῶσκων** πηδῶν ἀπὸ τοῦ πλοίου κάτω, θαμιστικὸν διορίζον τὸ διφῶν, **εἰ καὶ** καὶ ἄν, **δυσπέμφελος** τρικυμιώδης, **ἐξ ἵππων** κάτω ἀπὸ τὸ ἄρμα, **ἦ ῥα** ἀλήθεια λοιπόν!—751-63 **βεβήκει** ὁ ὑπρστ. τὴν ταχύτητα τῆς κινήσεως: γοργῶς ἔδραμε, **οἶμα** (εἶμι) ἀκάθεκτος ὀρμῇ, **κεραῖζω** (κείρω) σπαράσσω, ἐρημώνω, **σταθμοὶ** μανδριά, **μεμαῶς** ἀκάθεκτος, λυσσῶν, **δηρις-ιος** θ. ἔρις, ἀγῶν 96, **μέγα φρονέοντε** ἀγέρωχοι, χωρὶς ὁ εἷς νὰ ὑποχωρῇ εἰς τὸν ἄλλον, **μήστωρ** (μῆδομαι) τεχνίτης, **αὐτή** Ο 718, **ἔμαι** 382, **χρῶς** χρωτὸς-ος ἄ. (δέρμα) σῶμα.—763-76 **ὕσμινη** μάχη: συνεχρότου πεισματώδη μ., **ἐριδαίνω** ἀνθαμιλλῶμαι, συνερίζομαι, **βῆσσα** θ. κοιλιάς, **πελεμίζω** σείω, **φηγός** θ. εἶδος δρυὸς παραγούσης ἔδωδιμους καρπούς, **τανύφλοιος** ἢ ἔχουσα τὸν φλοιὸν τετωμένον (ἄνευ πτυχῶν καὶ ῥυτίδων), ὀμαλόν, λειόν, **ἔβαλον** συγκρούουσι, **ὄζος** ἄ. κλάδος, **τανυήκης** 2 (κυρ. περὶ τοῦ ξίφους) μακρός, **ἰδς** ἄ. βέλος, **περρόντες** περωτοί, φέροντες πτερά, **χερμάδιον** χειροπληθὴς λίθος, **στροφάλιγξ** θ. στρόβιλος, δίνη, **μεγαλωστί** ἐν μεγάλῃ ἐκτάσει, **μέγας** μ. φαρδὺς πλατύς, **λελασμένος** ἰ. μὴ σκεπτόμενος πλέον τὰ τεχνάσματα τῆς ἀρματηλασίας.

777-82 **ἀμφιβεβήκει** δι' ἀμφοτέρων τῶν ποδῶν εἶχε πατήσσει, ἴστατο, **βέλε' ἤπιετο** τὰ βέλη εὔρισκον τὰ σώματα, ἐκαρφώ-

νοντο εἰς τά, **μάλ' ἀμφοτέρων** καὶ ἀπὸ τὰ δύο μέρη πέρα πέρα, ἀπ' ἄκρου εἰς ἄκρον, **μετανίσσομαι** κλίνω, **βουλυτὸς** ἅ. ἡ ὥρα, καθ' ἣν λύνουν τοὺς ἀροτριῶντας βοῦς, (δύσις τοῦ ἡλίου) δείλη.—**783-7 ἀτάλαντος** (τάλαντον πλάστιγξ) ἰσοβαρῆς, ὅμοιος.—**788-804 ἀῆρ** ἡέρος θ. ὁμίχλη, **ἀντιβολῶ** ἀντικρούζω, ἀντεπεξέρομαι, **μετάφρενον** ὠμοπλάτη, **χειρὶ καταπρηγεῖ** διὰ τῆς παλάμης, **στρεφεδινόμαι** στρεφογυρίζω, **αὐλῶπις** ἡ ἔχουσα αὐλοὺς (ὀπάς) ὡς ὀφθαλμούς, ἡ προσωπιδοφόρος (Κορινθ. κράνος), **τροφάλεια** ἡ ἔχουσα 4 φάλους, κερατοειδεῖς προεξοχάς, **ἔθειρα-αι** αἱ τρίχες τῆς οὐρᾶς ἡ χαίτης ἵππου (ὡς λόφος κόρυθος), **ἔυομαι** σφίζω, προφυλάττω, **δὲ** 800 διότι, **οἱ** Ἐκτορι, **ἄγη** ἐάγη, **κεκορυθμένον** χαλκῶ, **τερμιόεσσα** (τέρμις τέρμα) ἡ ἔχουσα γῦρον περιβάλλοντα ὀλόγυρα καὶ συνέχοντα τὰ δέρματα τῆς ἀσπίδος, ἡ θυσανωτή.—**805-17 ἄτη** ἔκστασις, σύγχυσις, ζάλη, **ταφῶν** ἀχοῦ ῥ., προκμ. **τέθηπα** (θάμβος), ἔκθαμβος, ἐμβρόντητος, **καίνυμαι, κέκασμαι**, ὑπερβάλλω, **ἡλικίη** ὁμήλικες, **βῆσεν ἀφ'** κατεκρήμυισεν ἀπὸ τῶν ἀρμάτων, **πρῶτ' ἐλθῶν** εἰ καὶ διὰ πρώτην φορὰν ἐνεφανίσθη ἐν τῷ ἀγῶνι ὡς ἀρματομάχος, **διδασκόμενος π.** κατὰ τὸ εἶδός π. : διότι τότε τὸ πρῶτον ἔπαιρνε μαθήματα τῆς πολεμ. τέχνης, ἦτο ἀκόμη ἀρχάριος ἐν τῇ πολεμ. τέχνῃ· **γυμνὸς** ἄοπλος, **δαμασθεῖς** ἐξαντληθεῖς, ἀτονήσας.—**818-28 βεβλημένον** τροπ. εἰς τὸ ἀναχαζόμενον, **ἀγγίμολον** (βλώσκω, ἔμολον, ἔρχομαι) πλησίον, **κενεῶν** ἅ. ὁ κενὸς ὀστῶν χῶρος τῆς κοιλίας μεταξὺ τῶν πλευρῶν καὶ τῶν ἰσχίων, ἡ λαπάρα, τὰ λαγαρά, **νεῖατος** (νέος) ἔσχατος, προβλ. novissimum agmen, **ἀκαχίζω** (ἄχος), ἤκαχον, θλίβω, ἐμβάλλω εἰς πένθος, **χάρμη** μάχη, **πῖδαξ** θ. πηγῆ, **ἀποφράω**, ἀφρ. ἀπέφραν, ἀφαιρῶ.

731-76. 741 Ἀνήκουστον ὅτι οἱ ὀφθαλμοὶ ἐξορυχθέντες ἔπεσον κατὰ γῆς.—**745 κυβιστᾶ** ὡς φαίνεται ἐκ διαφορῶν τοιχογραφιῶν μυκην. χρόνων, ἡ τέχνη αὕτη ἦτο τότε λίαν προηγμένη καὶ δὴ ἐν Κρήτῃ, Σ 605-6, ἐν Μυκην. Αἰθούσῃ 92 1595, ὅπου ἐπὶ τοιχογραφίας τοῦ ἀνακτόρου τῆς Τίρυνθος παρίσταται γυνὴ πηδήσασα καὶ συλλαβοῦσα ἀπὸ τῶν κεράτων μετέωρος, χωρὶς οἱ πόδες νὰ πατῶσί που, ταῦρον τρέχοντα.—**βεβῆμει** ἵνα σκυλεύσῃ καὶ κρατήσῃ τοῦ πτόματος.—**757 κταμένης** ὑπὸ κυνηγῶν περὶ ταύτην εὐρεθεῖσαν νεκρὰν συνάπτεται ὁ ἀγών.—**758 πεινῶντες** ὅτε ὁ λέων εἶναι ἀκάθεκτος.—**772 ἐπεπήγει** ἐντὸς τοῦ σώματος τῶν μαχητῶν.—**773 περρόεντες** διότι τὸ ξύλινον στέλεχος τοῦ βέλους ἔφερε περὶ τὸ κάτω ἄκρον τρία παράλληλα πτερὰ χάριν ἀσφαλεστέρως πτήσεως

Δ σ. 81.—Τί σκοπεῖ ἡ περιγραφή τοῦ φόνου τοῦ Κεβρ.; 753 τί προαγγέλλει ἡ εἰκὼν;

777-828. 777,779 φράσεις δηλωτικαὶ τῆς ὥρας, ὧν ἀναλόγους ἔχουσι καὶ σήμερον οἱ ἀμόρφωτοι (ἀπὸ τῶν ἀστερισμῶν, τοῦ ἡλίου: τόσας ὀργυῖας ὑπὲρ τὸν ὀρίζοντα κλπ.).—780 *ὑπὲρ αἴσαν* μοῖρα εἶναι οἱ αἰώνιοι καὶ ἀναλλοίωτοι φυσικοὶ νόμοι καὶ ἡ φυσικὴ καὶ ἠθικὴ τάξις ἡ κρατοῦσα ἐν τῷ κόσμῳ· ἀλλὰ τοῦτο ἀκριβῶς εἶναι καὶ ἡ βούλησις τῶν θεῶν· ὅθεν *μοῖρα* ἢ βούλησις τοῦ Διὸς καὶ τῶν θεῶν. Ἐάν ποτε ἡ τάξις αὕτη ἀπειλεῖται καὶ γίνεται τι *ὑπὲρ αἴσαν*, τοῦτο εἶναι βραχὺ καὶ παροδικόν· διότι ἡ θεία δικαιοσύνη ἀγρυπνοῦσα ἀποκαθιστᾷ καὶ πάλιν τὴν πρὸς στιγμὴν κλονηθεῖσαν τάξιν τοῦ κόσμου.—790 *ἤερι κεκαλυμμένος* σύνηθες ποιητ. μέσον, δι' οὗ οἱ θεοὶ καθίστανται ἀφανεῖς.—796 *πάρος* ἔφ' ὅσον ὁ Ἄχ. ἔφερεν αὐτήν, διότι τὰ ὄπλα ἦσαν δῶρα τῶν θεῶν.—799 Ὁ Ζεὺς ἐπέτρεψε τοῦτο θέλων νὰ λαμπρύνῃ τὸν Ἔ. κατὰ τὰς παραμονὰς τοῦ θανάτου αὐτοῦ· ἡ περιβολὴ λοιπὸν τῶν ὄπλων τοῦ Ἄχ. ἦτο ἀκριβῶς τὸ προμήνυμα τοῦ ἐγγίζοντος τέλους αὐτοῦ.—803 *σὺν τελαμῶνι* διασραγέντι.—807 *Δάρδανος* ἐκ τῆς Δαρδανίας, πόλεως τῆς Τροίας ἐπὶ τῶν ὑπωρείων τῆς Ἰδης, ἀρχαίας οἰκίσεως τῶν Τρ. πρὶν κατέλθωσιν εἰς τὴν πεδιάδα καὶ κτίσωσι τὸ Ἴλιον· ὅθεν Δάρδανος ὁ Τρώς· ὁ πατὴρ Πάνθους ἦτο ἐπιφανὴς Τρώς ἐκ τῶν 7 δημογερόντων, συμβούλων τρόπον τινὰ τοῦ βασιλέως.—820 *ἀγχίμολον* διότι μετὰ τὰς θυελλώδεις ἐπιθέσεις τοῦ Π. 783.. εἶχεν ὑποχωρήσει ἀπομακρυνθεῖς.—825 *ὀλίγης* καὶ διὰ τοῦτο μὴ ἐπιρκοῦσης δι' ἀμφοτέρους.—Ἡ σκανδαλώδης ἐπέμβασις τοῦ Ἄπ., ἡ ἐμβολὴ τοῦ Εὐφόρβου, οὗ ὁ Ἔ. τρίτος καταφέρει τὸ θανάσιμον κτύπημα, τί σκοποῦσι; πῶς φαίνεται ἐντεῦθεν ὁ Ὁμ.;

829-42 *ἐπεύχομαι* γανριῶ διὰ τι, *ἡμὸς* ἡμέτερος, *ποσσὶν ὀρωρέχεται* (ὀρέγομαι ἐκτείνομαι) τρέχουσι μὲ τεταμένους τοὺς πόδας, ἀπὸ ἑντῆρος, *πολεμιζέμεν πρόσθε τάων* προμαχοῦντες αὐτῶν, *ἡμαρ ἀναγκαῖον* τὴν ἡμέραν τῆς σιδηρᾶς ἀνάγκης, τὸ δούλιον *ἡμαρ*, δειλὸς δειλαῖος, ἄθλιος, *χραιομέω (χρήσιμος) βοηθῶ, ὠφελῶ, *ποθὶ* ἀναμφιβόλως, *ἔμεναι* ἐπανιέναι, *δαῖζω* σχίζω.—843-50 *ὀλιγοδρανέων* (ὀλιγοδρανῆς, πρβλ. ἀδρανῆς). ἀψυχα, ἐν ἀτονίᾳ, μὲ σβεννυμένην φωνήν, *δηιδίως* ἵνα διευκολύνωσι τὸ ἔργον σου, καταστήσωσιν ἄπονον, *αὐτόθι* εἰς τὸν τόπον, πρὶν προλάβουν νὰ κάμουν οὔτε ἐν βῆμα μετὰ τὸ βλήμά μου.—851-4 *θῆν* βεβίως, *οὐ θῆν* κατ' οὐδένα τρόπον, *βέ(ί)ομαι* θὰ ζήσω, *βέε'* βέε (σαι).—855-7 *ῥέθεα* μέλη, *δροτῆς* θ. (ἀνήρ) ἀνδρική δύναμις, ἀκμή.

829-67. 846 αὐτοὶ κυρ. μόνον ὁ Ἄπ., ἀλλ' οὐχὶ ἄνευ τῆς συναινέσεως καὶ τοῦ Διός.—**849** Ἡ μοῖρα εἶναι ἡ βουλὴ τῶν θεῶν.—**853** Ἡ ψυχὴ ἀθροισομένη πρὶν ἀπολυθῆ τοῦ σώματος, συγκεντροὶ πάσας τὰς δυνάμεις αὐτῆς καὶ ῥίπτουσα βλέμμα εἰς τὸ μέλλον γίνεται μαντικωτάτη.—**856** *πταμένη* ὡς ἐν μορφῇ πτηνοῦ. *Ἄιδόςδε βεβήκει* πρὸς τὸ μέρος τοῦ ἄδου, ἐν τῷ χώρῳ τῷ μεταξὺ τοῦ ἄνω κόσμου καὶ τοῦ ἄδου, εἰς ὃν θὰ εἰσῆρχετο μόνον μετὰ τὴν καῦσιν.—*Ποῖον πνεῦμα κρατεῖ ἐν τοῖς λόγοις τοῦ Ἐ.* ; πῶς παρίσταται ἀποθηήσκων ὁ Π. ; διὰ τί ὁ Ἄχ. ὑφίσταται τὴν ἀπώλειαν τοῦ φιλιάτου ;

P

125-31 ἀποφράω Π 828.—**132-9** *καλύψας* στήσας ὡς προκάλυμμα, ὡς (ἔστηκε), *περὶ οἷς* πρὸ τῶν τέκνων τῆς, *λέων* λέαινα, ὃν τύπον ἀγνοεῖ ὁ Ὄμο., *ἐπακτῆρες* (κυνῶν) κυνηγοί, *σθένει βλεμαίνει* ἐπαίρεται (φουσκώνει) διὰ τὴν δυνάμιν τῆς, **136** καταβιβάζει τὸ κατὰ τὰς ὀφρῦς δέρμα τοῦ προσώπου, συνοφρουοῦται, *βεβήκει* εἶχε στηρίξει τοὺς πόδας του, *μέγα* κτηρ. τοῦ πένθους προληπτ. πληρούμενος βαθέος πένθους.—**262-7, 356-61** *προέτυπαν* ἐκτύπησαν ἐμπρός, *ἀολλῆς* Ο 718, *προχοαὶ* ἐκβολαί, *διπετής* (ὁ ἀπὸ τοῦ Διὸς πεσὼν) οὐρανόπεμπτος, *βέβρυχα* (βρυχῶμαι), μόνον προκμ., βρυχῶμαι, μυκῶμαι, *ποτὶ ῥόον* συναντῶν τὸν ῥοῦν τοῦ ποταμοῦ, *ἄκραι ἠιόνες* αἱ ἐξέχουσαι ἄκται, *ἔρευγομένης*...ἐπειδὴ τὰ θαλάσσια κύματα ἐκβράζονται ἔξω (τῆς ἀκτῆς, πρὸ τοῦ στομίου τοῦ ποταμοῦ), *λαχῆ* Ο 396 ἀλαλαγμός, *ἔνα θ.* ἔχοντες ὁμόθυμοι, *ἐπώχετο* περιῆλθεν ἐν σπουδῇ, *μάλα πάντας* ἀνεξαιρέτως ὅλους, *προμάχεσθαι Ἀ.* νὰ μάχηται προχωρῶν ἔξω τῆς γραμμῆς τῶν Ἀ., *βεβάμεν* νὰ πατῆ ἀκλόνητος, *μάλ' ἀμφ' αὐτῶ* πλησιέστατα αὐτοῦ, ἐν ἀμέσῳ ἐπαφῇ πρὸς αὐτόν, *σχεδόθεν δὲ* . . ἐν ἀμέσῳ δὲ ἐπαφῇ πρὸς τὸ πτώμα, ἢ : ἀλλὰ νὰ μάχηται ἀφήνων τὸν πολέμιον νὰ πλησιάσῃ, *δεύω* βρέχω, *ἀγχιστῖνοι* ἐπασσύτεροι, ἐπάλληλοι, σωρηδόν.

125-39, 262-7, 356-61. 125 ἀπέφρα ἐν Π 793-804 τὰ ὄπλα τοῦ Π. πληγέντος ὑπὸ τοῦ Ἄπ. ἐξέπεσον χαμαὶ ὅθεν ἡ φράσις μεταφραστέα : ἀφ' οὗ τὰ ὄπλα τοῦ Π. κατὰ γῆς πεσόντα ἀπεκόμισε, διέταξε νὰ συλλεγῶσι καὶ ἀποκομισθῶσι.—**130** *ἐς δίφρον* ἵνα μεταβῆ εἰς ἄλλην θέσιν ἢ εὖρη τὰ κατάλληλα πρόσωπα πρὸς ἀποστολὴν τῶν σκύλων εἰς τὴν πόλιν.—**131** *κλέος* διότι θὰ ἐχρησίμευον ἐν τῇ πόλει ὡς τρόπαιον.—**136** *ἐπισκύνιον* ὅταν ὁ λέων θυμοῦται, συσπᾶ τὸ δέρμα τὸ περὶ τὴν ῥίζαν τῆς ῥι-

νός και τοὺς ὀφθαλμούς. — **138** ἐτέρωθεν ἀπὸ τὴν ἄλλην πλευράν. — **139** Μετὰ τὴν ἀποχώρησιν τοῦ Ἐ. ὁ Αἴας καὶ ὁ Μ. δὲν ἀποσύρουσι παραδόξως τὸ πτόμα. — **263** διυπετεῖς οἱ ποταμοί, διότι τὸ ὕδωρ αὐτῶν προέροχεται ἐκ τῶν βροχῶν τοῦ οὐρανοῦ (Διός). — **265** ἔξω πρὸ τοῦ στομίον τοῦ ποταμοῦ, ἔξω (πρὸ) τῆς ἀκτῆς.

400-11 ἐιάνυσσε ἀνέφλεξε φονικὸν ἀγῶνα, ἀπάνευθε μακρὰν, ἔλπομαι, ἔολπα, φαντάζομαι, τὸ διασαφ. ὑπὸ τοῦ τεθνάμεν, οὐ ὑποκ. μὴν (Πάτρ.), ἐγχερίμπτομαι πλησιάζω, ἔθεν οὐ, αὐτοῦ νόσφιν χωριστὰ ἀπὸ τὸν Π., κατὰ μόνας, δὴ τότε ἀλλὰ τότε ἀκριβῶς, ὅτε ἔστελλε τὸν Π. εἰς τὸν ἀγῶνα, ὅτι ῥα ὅτι δηλ., ἔπεξ, τοῦ κακὸν ἐτύχθη, ὤλετο, οὐχὶ ὀλεῖται κατὰ τὸ ἐτύχθη, διότι ὁ Ὅμ. ἔχει ὑπ' ὄψει τὴν τετελεσμένην πράξιν.

400-11. 405 ἐνιχυριμφθένια ὅπερ ὅμως ὁ Ἄχ. εἶχεν ἀπαγορεύσει Π 87 κ. 95. — **407** οὐδὲ σὺν αὐτῷ ὁ Ἄχ. εἶχε διχθασίας κῆρας, ἢ βραχὺν μὲν βίον, ἀλλ' ἔνδοξον, ἢ μακρὸν μὲν, ἀλλ' ἄδοξον· ἐπειδὴ δὲ προετίμησεν ἐκεῖνον, ἔπρεπε νὰ πέσῃ πρὸ τῆς ἀλώσεως τοῦ Ἰλίου, καὶ τοῦτο ἐπαναλαμβάνει διὰ τοῦ τό γε 408.

412-23 ἀκαχμένος (ἀκ-ἢ ac-uo, ac-er) ὀξύς, κοπιερός, ἐγχερίμπτομαι συνωθοῦμαι, νωλεμές ἀκαταπονήτως, ἀκαταπαύστως, μὰν μὴν, ἀλήθεια, ἀπονέεσθαι ἄνευ τοῦ Π., ὅπερ ἀκολουθεῖ ἐν 418 εἰ... , χάσκω ἀνοίγω καὶ καταπίνω, ἄφαρ εὐθύς, ἀπολύτως, μεθήμι ἀφήνω εἰς τὴν διάκρισιν τινος, πότι ἀναστρ. ποτί, ἄρνημαι Π 88, τίς πᾶς τις, πάντας ὁμῶς π. ἀνεξαίρετως, ἐρωέω ὑποχωρῶ, ὄρσασκεν θαλ. τοῦ ὄρνημι : ἀνερχοίμην, ἐξήπτε.

424-40 ὄρυμαγδός ἄ. πάταγος, σιδήρειος ἰσχυρότατος (πρβλ. σιδηρᾶ ὑγεία), διαβολικός, χάλκεος ὁ οὐραϊός, διότι ἐφαντάζοντο ὡς στερεὸν μετάλλινον θόλον, ἀτρύγετος (α(στ.)-τρύειν καταπονεῖν) ἀκαταπόνητος, ἀεικίνητος, αἰθήρ ὁ λεπτός καὶ διαυγῆς ἀήρ ὁ πληρῶν τὸν οὐρανόν, τὸν χῶρον τὸν ὑπεράνω τῶν νεφῶν, ἐπειδὴ πρῶτα εὐθύς μόλις, ἠγίοχος παραιβάτης (ὁ ἐπιβαίνων τοῦ ἄρματος μαχητής), ἢ μὰν καὶ εἶναι μὲν ἀληθὲς ὅτι, Διῶρης-εος, ἐπιμαίομαι ἐφάπτομαι : πολλὰ κτυπήματα κατέφερε, θείνω πλήττω, θοῆ εὐκίνητος, ἀρειῆ ἀπειλή, ἀσφαλῆως ἀμετακίνητοι, ἐνισκίμπτω κλίνω, καρφώνω, οὔδας -εος οὐ. ἔδαρος, μύρομαι δακρυροῶ, θαλερῆ πλουσία, μαινέτο ἐκ τοῦ κοινοτοῦ, ἐξερεῖπω πίπτω ἔξω, ζεύγλη ζεύγλα, ἢ καμπύλη ῥάβδος τοῦ ζυγοῦ, εἰς ἣν εἰσῆρχετο ἡ κεφαλὴ τοῦ ζευγνομένου ζῴου· ὅθεν ὁ ζυγός εἶχε δύο ζεύγλας. — **441-52** προτὶ ὄν μ. θ. εἶπεν ἐνδομύχως, δειλὸς δείλαιος, δόλιος, δυστυχῆς, πάντων δαιρ. εἰς τὸ οὐ τι, διζυρὸς (διζὺς ἀθλιό-

της, δυστυχία) ἄθλιος, ἀξιολύπητος, ἀξιοδάκρυτος, *πνεῖει κ. ἔρπει* ἀναπνεύουσι κ. κινουῦνται, ζῶσι, *μὰν* ὅμως, *οὐ ἄλις* δὲν τὸν ἀρκεῖ, *ἐπεύχομαι* γαυριῶ, *αὐτως* μάτην, ἄνευ λόγου.—**456-9** *ἐὺς κ. ἧῦς*, ἐν (εὖ), ἀνδρείος, γενναῖος, *ῥίμφα* (ῥίπιω) ταχέως, *μετὰ Τ. κ. Ἄ.* εἰς τὸ μέσον τῶν, *τοῖσι δ' ἔπ'* ἐναντίον ἐκεῖνων (Τρ.), ἧ: ἐπὶ τοῦ ἄρματος.

424-39. 424 *σιδήρειος* διὰ τὴν μεγάλην ἐντύπωσιν, ἦν εἶχεν ἐμποιήσει εἰς τοὺς ἀνθρώπους ἢ σκληρότης καὶ τὸ ἄκαμπτον τοῦ μετάλλου.—**425** *χάλκεος κ. πολύχαλκος κ. σιδήρεος*, ἡμεῖς: στερεώμα.—**427** *ἠνίοχοιο* διότι ὁ Π. ἦτο ὁ συνήθης ἠνίοχος, ὁσάκις ἐπωχεῖτο ὁ Ἄχ.: ἄλλως ὁ ἠνίοχος πολλάκις λαμβάνεται ἀδιαφόρως καὶ ἀντὶ τοῦ παραιβάτου.—**432** *πλατὺν Ἐλ.* ἢ διότι ἐφαντάζοντο αὐτὸν ὡς ποταμὸν διὰ τὸ πρὸς τὸ Αἰγαῖον ῥεῦμα, ἢ διότι ὁ Ὅμ. νοεῖ μᾶλλον τὴν ἀνοικτὴν θάλασσαν τὴν προσκλίζουσαν τὴν Τρωικὴν ἀκτὴν ἢ τὸν στενὸν πορθμὸν, καὶ αὕτη φαίνεται ὅτι ἦτο ἡ ἀρχαιοτέρα ἀντίληψις.—**440** *ἐξεριποῦσα* ἐφ' ὅσον ἡ κεφαλὴ τοῦ ἐξευγμένου ἵππου εἶναι ὀρθία, ὁ ζυγὸς συνέχει τὴν χαιτὴν πρὸς τὰ ὀπισθεν, ἀλλ' ὅταν ἡ κεφαλὴ κλῖνῃ κάτω, ἡ χαιτὴ χύνεται κάτω καὶ κρέμαται ἐκατέρωθεν τοῦ ζυγοῦ.—**443** *δόμεν* οἱ ἵπποι ἦσαν γαμήλιον δῶρον τοῦ Ποσειδῶνος πρὸς τὸν Πηλέα.—**444** *ἀθανάτω* ὡς τέκνα τοῦ Ζεφύρου καὶ τῆς Ἀρπυίας Ποδάργης Π 150.—**450** *αὐτως* διότι ἡ δόξα τοῦ φόνου τοῦ Π. ἀνῆκει μᾶλλον εἰς τὸν Ἀπόλλωνα.—**451** *ἐν γούνασι* διότι ἡ ἀδυναμία τοῦ σώματος ἐκδηλοῦται ἐν πρώτοις ἐν τῇ ἀτονίᾳ τῶν γονάτων, τοῦναντίον εὐκίνητα γόνατα εἶναι ἀπόδειξις εὐεξίας ὅλου τοῦ σώματος.—**452** *καὶ Αὐτομέδοντα* ἐκτὸς τοῦ ὅτι καὶ ὑμεῖς θέλετε σωθῆ.

651-5 *βοῆν ἀγαθὸς* βροντόφωνος, *σκέπτομαι* παρατηρῶ, *δαΐφρων* συνετός, περίνοος.—**656-67** *μέσ(σ)αυλος* (ἢ ὄνομ' ἀβεβαία) ὁ χῶρος τῆς αὐλῆς μέσης, τὸ μέσον τῆς αὐλῆς, ἡ μάνδρα, *πίαρ* οὐ. (πί-ων, πι-μελή) πάχος: νὰ σπαράξῃ βοῦς, ἵνα φάγῃ τὸ λίπος, τὰς λιπαρὰς σάρκας, *ἐγρήσσω* ἀγρυπνῶ, *ἐρατίζω* σφόδρα ποθῶ, *ἰθύω* (ἰθύς εὐθύς) ὁρμῶ κατ' εὐθείαν, *θαμνὸς* 3 πυκνὸς Π 207, *θρασὺς* τολμηρὸς, *δεταὶ* δεμάτια, *τρέω* τρέμω, *νόσφιν* μακρὰν, *τειτηῶς κ. τειτημένος*, ἀχο. ῥ., περίλυπος: τὸ ἀναφ. ὅς 658 μένει ἄνευ ῥήματος τῆς συμπληρώσεως γινομένης ἐν 664: κανονικῶς θὰ εἶχε: ὡς λέων, ὅς... ἠῶθεν ἔβη τειτηοῖ θ., *περὶ δὲ* (δίω φοβοῦμαι, δέδια) κατ' ὑπερβολὴν ἐφοβεῖτο, *δήμιος* πολέμιος, *ἔλωρ* οὐ. λεία, *πρὸ φόβοιο* συνεπεία, ἔνεκα φυγῆς, *ἀργαλέος* Π 109.—**668-72** *ἐνηεῖη* (ἐνηῆς προσηγῆς) προσήγεια, γλυκύτης, καλωσύνη.—

673-81 παπταίνω Π 283 περισκοπῶ, *πιῶξ-ωκός* ἄ. (πιῶσσω) λαγός, *ἀμφίκομος* πυκνόφυλλος, *ἴδοιτο* ὑποκ. ὅσσε ὡς οὐ. πληθ.—682-93 εἶ δ' ἄγε παρακλ. ἐμπρός!, *δεῦρο* ἴθι, *λυγρός* (lug-eo) πένθιμος, θλιβερός, *ἦδη μὲν-πέφαιται* δὲ ἔχει φονευθῆ, προκμ. τοῦ πεφνεῖν, *ὄχα* (ἔχω ἐξέχω) ἐξόχως, πάντοτε μετὰ τοῦ ἄριστος, *εἰπέ-μεν* προστκ., *αἶ κε* πλ. ἔρ.—694-9 *καίαστυγέω* κατατρομάζω, *δὴν* (diu) ἐπὶ μακρὸν χρόνον, *ἀμφασίη* ἀφασία, *θαλερός* ζωηρός, *ἐφημοσύνη* κ. ἐφειμῆ παραγγελία.—700-6 *ἠθέλεν* εἶχεν ὄρεξιν, *εἰτάροισιν* Ἀντιλόχου, *ἐνθεν* ἀφ' ὧν (εἰταίρων), *ἀνῆκεν* ἔβαλεν ἐπὶ κεφαλῆς, *ἐπὶ Π.* πλησίον τοῦ Π.

651-706. 653 Ἀντιλόχος ταχύτατος τοὺς πόδας καὶ φίλτατος εἰς τὸν Ἀχ. μετὰ τὸν Π., ὅθεν καταλληλότατος πρὸς τοῦτο. Σκοπὸς τῆς ἀποστολῆς τοῦ Ἀντ. ὡς λέγει ὁ Μ. 692 εἶναι καὶ νὰ λάβωσι βοήθειάν τινα παρὰ τοῦ Ἀχ. πρὸς σωτηρίαν τοῦ νεκροῦ.—658 *ἐρεθίζων* διὰ τῶν ἐπιθέσεων.—663 *δεταί* ὁ λέων τὸ πῦρ μάλιστα φοβεῖται. Ὁ Ὀμ. γινώσκει ἄριστα τὸν λέοντα, ζῶντα τότε ἐν ταῖς ἔλλην. χώραις, ἀφ' οὗ καὶ ἐπ' αὐτοῦ τοῦ Ἡροδότου ὑπῆρχον πολλοὶ λέοντες ἐν Ἑλλάδι μεταξὺ Νέστου καὶ Ἀχελώου· ἰδία γινώσκει καὶ περιγράφει ὁ Ὀμ. τὸν περσικὸν λέοντα μετὰ τῆς μεγάλης χαίτης του.—668 *Μηριόνης* θεράπων καὶ ἠνίοχος τοῦ Ἰδομενέως, μαχόμενος ἤδη πεζός.—682 *ἐπ' ἀριστερὰ* διὰ τὸν βλέποντα πρὸς τὰς ναῦς καὶ ἔχοντα κατὰ νότου τὴν πόλιν· ὅθεν ἀποπτικὸν σημεῖον εἶναι τὸ Ἴλιον· αἱ νῆες τοῦ Ἀχ. κατεῖχον τὸ ἀριστερὸν κέρασ, ὅθεν καὶ ὁ Π. θὰ ἔπαισεν ἐν τῷ ἀριστερῷ τοῦ ἔλλην. στρατοῦ, ἐν ᾧ ὁ Ἀντ. ἐμάχετο ἐν τῷ δεξιῷ· διὸ ἔβλεπε μὲν τὴν φυγὴν τῶν Ἀχ., ἀλλ' ἠγγόνει τὸν θάνατον τοῦ Π.—698 *βῆ θέειν* δὲν χρησιμοποιεῖ τὸ ἄρμα, διότι ἡ ταχύτης αὐτοῦ ἦτο πολυθρόλυτος ἐν τῷ ἔπει· τὰ ὄπλα παραδίδει, ἵνα κινῆται ταχύτερον.—699 *ἔστρεφεν* ἤλαυνεν ὅτε μὲν πρόσω, ὅτε δὲ ὀπίσω, ὅπισθεν τῶν γραμμῶν τῶν μαχομένων, κατὰ τὴν ἐν τῇ μάχῃ θέσιν τοῦ Ἀντ., ἔτοιμος νὰ παραλάβῃ αὐτὸν ἐπὶ τὸ ἄρμα.

707-14 *εἶθα* εὐθύς, *ἔμεναι* ὅτι θὰ ἔλθῃ (ὁ Ἀχ.).—715-21 *καὶ αἶσαν* ὀρθῶς, *ἀλλὰ* ἐμπρὸς λοιπόν, *ὑποδύομαι* κύπτω, ἡ μτχ. χρον. εἰς τὸ *ἀείραντες* λαβόντες ἐπὶ τῶν ὤμων, *ἐκ πόνου* ἔξω τοῦ πεδίου τῆς μάχης, *ὅπισθεν* ὤμων, καλύπτοντες τὰ νῶτα ὤμων, *τὸ πάρος περ* καὶ πρότερον ἐν τούτοις ὑφιστάμεθα τὴν σφοδρὰν ἐπίθεσιν, τὴν μάχην ἐν τῇ δξύτητι αὐτῆς.—722-3, 736-41 *ἀγκάξομαι* λαμβάνω εἰς τὰς ἀγκάλας, *μάλα μεγάλως* εἰς τὸ ὕψι, *ἐπὶ σφίν* 736 ὅπισθεν αὐτῶν εἶχε λάβει ἔντασιν, εἶχεν ἀναρριπισθῆ, *ὄρμενον*

μ. ἄορ. τοῦ ὄρουσθαι, ἐτραγέν, *μινύθω* Π 392 ἀφανίζομαι, μεταβάλλομαι εἰς τέφραν, *ἐν σέλαϊ μεγάλῳ* ἐν μέσῳ τῶν οὐρανομήκων φλογῶν, *ἐπιβρέμει* τὸ ἀναρριπίζει αὐτὸ μετὰ πιτάγου, *μὲν* 740 ἢ ἀντίθ. 742 οἱ δέ, *ἀξηχῆς* Ο 658, *ὄρυμαγδός* 424, *τοῖς* Μενελάῳ καὶ Μηριόνη.—742-6 *ἀμφιβαλόντες* (περιβληθέντες) καταβαλόντες, *παιπαλόεις* ἀνώματος, ἀπόκορημος, *δόρυ* ξύλον (δούρειος ἵππος), *νήιος* ναυπηγήσιμος, *ᾧς οἱ γ' ἐμμεμαῶτε* μετὰ τῆς αὐτῆς ἐντάσεως τῶν δυνάμεων.—746-53 *ισχάνω* (ἰσχω) ἀναχαίτιζω, *πρῶν* Π 299, *τετυχηκῶς* εὐρεθεῖς, ἐκτεινόμενος, *διαπρύσιον* ἐπὶ πολλὴν ἔκτασιν, *πεδίοιο* ἐν τῇ π., *ἀλεγεινὰ* ὀλέθρια, καταστρεπτικά, *ἄφαρ* εὐθύς, *τίθησι* κατευθύνει (ἐκτρέπει) τὸ ῥεῦμα αὐτῶν εἰς τὴν πεδιάδα, *πλάζω* (πλήτω) ἀπωθῶ, *μὴν* πρῶνα, *σθένει ῥέοντες* παρὰ τὸ ὀρητικόν των ῥεῦμα, *μάχην Τρ.* τοὺς μαχομένους Τρ.—753-61 *Ἀγχισιάδης* (Ἀγχίσις-ου), *τῶν* Ἀχαιῶν, ὅπερ μεταβληθείσης τῆς συντάξεως ἐπαναλαμβάνεται διὰ τοῦ κοῦροι Ἀχ. 758, *ψὰρ* ἄ. ψαρόνι, *κολοῖδς* ἄ. κόραξ, *κεκλήγοντες* κρᾶζοντες, κρῶζοντες, κατὰ σύνεσιν πρὸς τὸ *νέφος*, *οὔλον* (οὔλος, εἴλω) πυκνά, ζωηρά, *προΐδωσι* μακροθῆεν, ἐμπρὸς των ἴδωσι, *κίρκος* ἄ. κερκινέζι, εἶδος ἰέρακος, *χάρμη* (χαίρω) ὁ πολεμ. ἐνθουσιασμός, ἢ φράσις: πανικόβλητοι, *ὑπ' Αἰνεΐα* ὑπὸ τὴν πίεσιν τοῦ, *περὶ ἀμφὶ* ὀλόγυρα, *ἐρωῆ* Π 302.

700-61. 705 *Θρασυμήδης* ἀδελφὸς τοῦ Ἀντιλόχου.—711 *γυμνός* διότι τὴν πανοπλίαν εἶχε δώσει εἰς τὸν Π.—719 *νῶι* οἱ δύο Αἴαντες, ὁ Τελαμώνιος καὶ ὁ Οἰλέως, ὁ Λοκρός. Καὶ ὁ Μ. Ἀλέξανδρος ἐν τῇ ἐπὶ τοὺς Πέρσας στρατεία ἰδὼν τινα ὁμώνυμον διαπρέποντα ἐν τῇ μάχῃ εἶπεν ὅτι ὁ ὁμώνυμος εὐρέθη ἴσος τῆς ὁμωνυμίας.—750 *ἄφαρ* εὐθύς μόλις πλησιάζωσιν οἱ ποταμοί.—754 *Αἰνεΐας* υἱὸς τοῦ Ἀγχίσιου καὶ τῆς Ἀφροδίτης, ἡγεμῶν τῶν Δαρδανίων, συγγενὴς τοῦ Πριάμου, ὁ ἀνδρειότατος τῶν Τρ. μετὰ τὸν Ἔκ.

Σ

1-14 *δέμας* οὐ. (σῶμα)+γεν. δίκην, *πόδας ταχὺς* εἰς τὸ Ἀντίλοχος, *ὀρθόκραϊρα* (κραῖρα θ. κεφαλὴ ἀνθρώπου ἢ κέρας ζῴου) ὀρθοκέφαλον ἢ ὀρθοκέρατον πλοῖον (διὰ τὰ δίκην κεράτων ἐκατέρωθεν τοῦ πλοίου ἀνωρθωμένα ἄκρα), *φρονέοντα* προαισθανόμενον, *ὀχθήσας* Π 48, *ἀτυζόμενοι* . . φεύγοντες περίτρομοι διὰ τῆς πεδιάδος, *νηυσὶν ἐπι* πρὸς τὰ πλοῖα, *κῆδεα* θλίψεις, πικροῖαι, *διαφράζω* ἀνακοινῶ ῥητῶς, *σχέτλιος* ὁ παραβόλος, ὁ ὀψοκίνδυνος,

ἴφι μάχεσθαι νὰ δεχθῆ κρίσιμον ἀγῶνα.—15-21 ἦος ἕως, ὀρμαίνω ἀνακυκλῶ, διαλογίζομαι, ἀγανός Π 103 εὐγενής (παρ' Ἴωσιν οἱ εὐγενεῖς κ. Γελέοντες), δαΐφρων Π 727 ἢ ἐμπειροπόλεμος, λυγρός Ρ 686, ἀγγελίης περὶ πράγματος, τὸ ὁποῖον εἶθε.—22-7 ἄχεος νεφέλη. . μαῦρον πένθους νέφος ἐπεχύθη εἰς τὴν ψυχὴν του, κόνις τέφρα, αἰθαλόεις (αἰθάλη καπνία) μαῦρος, αἰσχύνω ἀσχημαίζω, παραμορφώνω, νεκτάρεος εὐώδης, θεῖος, δαΐζω τίλλω, μαδῶ.—28 31 δμῶῃ (δάμνημι) ἢ (δοριάλωτος) δούλη, ληίζομαι αἰχμαλωτίζω, ἀκήχεμαι κ. ἀκάχημαι, ἐνεστ. ἄχνημαι κ. ἀκαχίζομαι (ἄχ, ἄχος) στενάζω, θύραζε ἔξω, λείβω (σπένδω) χύνω, ἔστενε κ. κ. ἀπὸ τὴν εὐγενῆ καρδίαν του ἐξέβαλλε βαθεῖς, ὑποκόφους στεναγμούς, ἀποτιμήγω ἀποτέμνω, σίδηρος σιδηροῦν ἐγχειρίδιον.

1-34. 2 Ἀντίλοχος Ρ 653.—3 προπάροιθε νεῶν ἐν τῇ αὐλῇ πρὸ τῆς κυρίας σκηπῆς παρὰ τὸν βωμὸν τοῦ Ἑρκείου Διός, 23, 25, 29.—6 αἶτιε ὡς κατ' πρὸ τῆς ἀποστολῆς τοῦ Π.—10 Μ. τὸν ἄριστον ὁ Π. ἦτο Λοκρὸς ἐξ Ὀποῦντος, ὁπόθεν διὰ φόνον κατέφυγεν εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ Πηλέως, ὅπου ἀνετράφη ὡς φίλος καὶ θεράπων τοῦ Ἀχ. ὡς συστρατεύσας μετὰ τῶν Μυρμιδόνων καὶ ἡγούμενος αὐτῶν ἐν τῇ ἀποστολῇ καλεῖται Μυρμιδών.—13 ἐκέλευον ἐν Π 87 κέ., ἀλλὰ δὲν ἐμνημόνευσεν ἐκεῖ ὀνομαστὶ τὸν Ἐ.—23 αἰθαλόεσσαν ἢ τέφρα προήρχετο ἐκ τῶν ἐν τῇ αὐλῇ προσφερομένων θυμάτων εἰς τὸν Ἑρκεῖον Δία καὶ περὶ τῶν Φαρισαίων μανθάνομεν ἐκ τοῦ Εὐδαγγελίου ὅτι πρὸς ἐκδήλωσιν πένθους ἐπάσασον κατὰ τῆς κεφαλῆς τέφραν· τὸ εἶδος τοῦτο τοῦ πενθεῖν ἦτο κατ' ὅλου ἀνατολικόν.—25 νεκτάρεος ὁ χιτῶν ὡς δῶρον τῆς μητρὸς, θείας καλλονῆς.—28 ληίσασατο ὁ Ἀχ. εἶχε κυριεύσει 23 περιοικίδας τῆς Τροίας πόλεις.—29 ἐκ δὲ ἔδραμον ἐκ τῆς σκηπῆς, ὁπόθεν θὰ ἦκουσαν τὴν ἀγγελίαν τοῦ Ἀντ. ἢ τὸν θόρουβον τοῦ κυλιόμενου Ἀχ.—34 σιδήρω ἢ χρῆσις αὐτοῦ εἶχεν εἰσαχθῆ εἰς τὴν Ἑλλάδα ἀπὸ τοῦ 1100 περίπου π. Χ., κατεσκευάζοντο δ' ἐξ αὐτοῦ κατ' ἀρχὰς μικρὰ κοσμήματα καὶ εἶτα οἰκιακὰ σκεύη, σέπαρνα, πελέκεις, μάχαιραι, ὕννια ἀρότρων κλπ.—Διὰ τί ὁ Ὅμ. ἐμβάλλει τὰ τῆς προαισθήσεως τοῦ Ἀχ.; πόθεν προκαλεῖται αὐτῆ; διὰ τί ὁ Ἀχ. μνημονεύει τοῦ ὀνόματος τοῦ φίλου ἐν τέλει τοῦ μονολόγου; διὰ τί ὁ λόγος τοῦ Ἀντ. βραχύτατος; διὰ τί τὸ ἄλλος τοῦ Ἀχ. ἄφωνον; εἰς πόσας βαθμίδας ἐξελίσσεται;

35-8, 50-3 κώνυσεν ἤρχισε νὰ θρηνηῖ γοερῶς, ἔβαλε γοερὸν θρηῖνον, ἀμφαγέ(ι)ρομαι συγκεντροῦμαι περὶ τινα, καὶ 50 ἀνῆκει εἰς τὴν ὅλην ἔννοιαν, ὡς συνέπειαν τοῦ ἀμφαγέροντο: καὶ φυσικὰ

(όντως), *πλήτο* ἄορ. τοῦ *πίμπλασθαι*, *ἀργύφρεος-φος* (ἀργός λευκός -φάος) λευκός, μαρμαίρων, *ἐν* εἰς τὸ *εἶδετε* εἰδήτε.—**54-62** *ὦ μοι ἐγὼ δ.* ἄχ ἡ δόλια! ἄχ ἀτυχῆς μήτηρ ἀρίστου, ἀλλὰ δυσμοῖρου ἴηρος!, *ἀνέδραμεν* ἀνεβλάστησεν, ἐξεπετάχθη, *ἔρνος* οὐ. βλαστός, *γουνός* ἄ. (ὑψωμα) λόφος, *ἀλωή* (ἄλώνιον) ἀγρός: ἐν λοφώδει ἀγρῶ, *ἐπιπροέηκα* γ. τὸν ἀπέστειλα ἐκεῖ κάτω ἐπὶ τῶν πλοίων, *Ἴλιον εἶσω* μέχρι τοῦ Ἴλιου, *δ δ'* διακόπτει τὴν κανονικὴν ἐξέλιξιν τῆς ἀποδόσεως: ἐντεῦθεν καὶ ἡ προσθήκη: *τὸν μὲν ἐγὼ ἀντί: υἱόν*, *δς* τραφεῖς ὑπ' ἐμοῦ. . *ἀνέδραμεν ἔρνεϊ ἴσος*, *ἐπιπροέηκα*, *ἄχνηται* κατατῆκεται, ἡ ζωὴ του εἶναι ἀτελεύτητον μαρτύριον, *ἰοῦσα* καὶ ἂν μεταβῶ ἐκεῖ, **χραισμέω* Π 837.—**63-4** *εἶμι* ἔνεστ., *ἀπὸ πτολέμοιο* μακρὰν τοῦ.

33-64. **36** *παρὰ πατρὶ* Π 222 ἐδρεύοντι ἐν τῷ Αἰγαίῳ μεταξὺ Ἴμβρου καὶ Σαμοθράκης.—**38** *Νηρηίδες* ἀδελφαὶ τῆς Θέτιδος 50 τὸν ἀριθμὸν.—**50** *σπέος* τοιαῦτα σπήλαια, ὧν βροίθουσιν αἱ ἔλλην. ἀκταί, ἐθεωροῦντο ὡς ἡ μυστηριώδης κατοικία Νυμφῶν—**57** *γουνῶ ἀλωῆς* δένδρα φυτεύομενα ἐπὶ ὑψωμάτων τυχάνουν ἐπιμελεστάτης θεραπείας, ποτίσματος κλπ., διότι ἄλλως δὲν δύνανται νὰ εὐδοκιμήσωσιν.—**60** *δόμον Π.* ὅπου θὰ ἐπέστρεφε μετὰ τὸν πόλεμον ἡ μήτηρ, ἐὰν ἐπέστρεφε ζῶν ὁ υἱός.—*Διὰ τί ὁ Ἀχ. συνερχόμενος δὲν ἐρωτᾷ τὸν Ἀντ., ἀλλ' ὁ Ὅμ. ἀπάγει ἡμᾶς εἰς τὴν Θ.; τίς ἡ κυρία λέξις, περὶ ἣν πλέκεται ὄλος ὁ λόγος τῆς Θ.; τίς ἡ κυρία ἰδέα ἡ κρατούσα ἐν αὐτῶ;*

65-9 *σφίσι* χαριστ., *ῥήγγνιτο* ἐσχίζετο, *ἐρίβωλος* εὐφορός, *ἐπισχερῶ* (ἐξεΐης) ἡ μία κατόπιν τῆς ἄλλης, *ἔρυντο* εἶχον ἀνελευσθῆ, *θαμὺς* Ρ 661 πυκνός.—**70-7** *ἐξαύδα* ἐκμυστηρεύθητι, εἰπέ τὸ μυστικὸν τοῦ πόνου σου, *τὰ μὲν δὴ* διασαφ. ἐν 76-7: καὶ ὅμως πράγματι ἔχουσι τελεσθῆ πρὸς χάριν σου, *ὡς ἄρα δὴ* ὅπως δὰ ἀκριβῶς ἠῦχεςο, *ἀλήμεναι* ἀλῆναι, *εἴλω*, νὰ συσσωρευθῶσι, νὰ στιβαχθῶσι, *σεῖ' ἐπιδενομένους* (δέομαι) αἰσθανόμενοι τὴν ἀπουσίαν σου, *ἀεκήλιος* (ἀ(στ.)-ἐκηλος ἥσυχος) (ὁ μὴ ἐπιτρέπων ἥσυχίαν) δυσάρεστος.—**78-85** *ἄρ* ναί, *ἦδος* οὐ. ἠδονή, εὐχαρίστησις, *περὶ πάντων* ὑπὲρ πάντας, *δηῶ* Ο 708, *ἔμβαλον* σὲ ἐξεβίασαν νὰ πέσης ἐπὶ τῆς κλίνης, διὰ τῆς βίας σὲ ἔρριψαν.—**86-93** *αὐθι* αὐτόθι, *ἄλιος* (ἄλς) θαλάσσιος, *νῦν δὲ* (ἄλλως ἔδοξε τοῖς θεοῖς) ἔγινες σύζυγος θνητοῦ, *καὶ σοὶ* ὅπως καὶ εἰς ἐμέ, *μυρίον* ἀτελεύτητον, *παίδος* ἀντικ. ἡ αἰτ., *ἄνωγεν* ἐπιτρέπει, *μετέμμεναι* νὰ ὑπάρχω μεταξὺ τῶν ἀνθρώπων, εἰς τὸν κόσμον, *πρωτός* πρὸ παντὸς ἄλλου, *ἔλωρ* Ρ 667, *ἔλωρα* τὰ ἀντίποινα διὰ τὸν φόνον καὶ τὴν σκύλευσιν.—

94-6 ὠκύμορος ταχυθάνατος, βραχύβιος, οἶ.. ὅπως ὀμιλεῖς, μὲ αὐτὰ τὰ ὁποῖα λέγεις.—97-100 ἐπεὶ οὐκ ἄρ'.. ἀφ' οὗ δὲν ἐπέ-
 πρωτο, ὡς βλέπω ἤδη, δ μὲν διασαφ. ἀσύνδ., δεύετο ἐχειράσθη,
 ἐστειρήθη, εἶχε τὴν ἀνάγκην τῶν βραχιόνων μου, ἀλκτῆρ (ἀλέξω) ὁ
 ἀποσοβῶν, ἀρῆ (τὸ ἀποτελεσμα τῆς κατάρας) ἢ συμφορὰ: ἵνα ἀπο-
 σοβῆσω τὴν συμφορὰν.—101-16, 126 φάος σωτηρία, ἦμαι
 κἀθημαι ἀργός, ἄχθος βάρος, φόρτωμα, ἐτώσιος (ἐτὸς μάτην) μά-
 ταιος, περιττός, ἀνωφελής, ἐὼν ἐνδ., ἐν πολέμῳ περιορίζει τὸ
 τοῖος· ἢ συνέχεια τοῦ νῦν δὲ (101) ἐν 114 δισκοπεῖσα ἐκ τῶν αἰ-
 τιολ. προτ. ἐπεὶ...101..., αἵτινες ὑπομνησκουσαι τὰς ἐκ τῆς ἀπου-
 σίας αὐτοῦ βαρείας ἀπωλείας τῶν Ἀχ. προκαλοῦσι τὰ ἐν 104..καὶ
 τὴν κατάραν 107.: ἐκ τε θ. ἐκ τ' ἄ. ἐκ τοῦ κόσμου, ἐφέηκε γνομ.
 ἐξερεθίζει, ἐξωθεῖ, πολύφρονά περ καὶ αὐτὸν τὸν πολὺ φρόνιμον,
 χαλεπῆναι νὰ γίνηται θυμώδης, ὀξύθυμος, ὅς τε.. ὅς τε τὸ α'. δια-
 σαφ. ὑπὸ τοῦ β', ἀέξεται ὀγκοῦται, φουσκώνει, λαμβάνει διαστά-
 σεις, καταλειβομένοιο τὸ ὁποῖον καταβαίνει (κατολισθαίνει) ἐν τῷ
 λαίμῳ, ὡς νῦν ὅπως τώρα, ἐφαρμογὴ τοῦ γενικοῦ ἐπὶ τὴν προκει-
 μένην περίπτωσιν, τὰ μὲν..Π 60, ἀχνύμενοί περ ὅσονδῆποτε ἀλ-
 γεινὸν καὶ ἂν εἶναι τοῦτο δι' ἐμέ, ἀνάγκη κατ' ἀνάγκην πνίγοντες
 τὸ πάθος (διότι ἀνάγκη νὰ ἐλδικήσω τὸν Π.), κυχάνω κ. *κίχημι
 συναντῶ, τελέσαι (κῆρα) νὰ ἐπαγάγη, ἔρυκε δοκίμαζε, προσπάθει
 νὰ μὲ κρατήσῃς, φιλέουσά περ ὅσονδῆποτε καὶ ἂν τὸ θέλῃς.—
 127-37 ἀργυρόπεξα Π 222, ἐτήτυμος (ἀναδιπλ. ἐτυμος βέβαιος,
 εἰμι) ἀληθής, κακὸν ἀγεννές, ταπεινόν, οὐ κακὸν σὲ τιμᾷ, μετὰ Τ.
 ἔχονται εὐρίσκονται εἰς τὰς χεῖρας τῶν Τ., ἀγάλλομαι κ. ἐπαγλαῖ-
 ζομαι καμαρώνω, δηρὸν (δῆν, diu) ἐπὶ πολὺ, μῶλος ἄ. πόνος, νίσ-
 σομαι (νέομαι) ἐπανέρομαι.—138-44 πάλιν τράπετο ἀπεχώρη-
 σεν, ἀπεμακρύνθη, δψόμεναί τε καὶ ἀγορεύσατε, κλυτοτέχνης
 ἔξακουστός τεχνίτης, *παμφανάω (παμφαίνω, φαν·φαν) ἀπαστρέπτω.

63-147. 67 ἑγγυνο τιμῆς ἔνεκα διανοίγον ὁδὸν εἰς τὰς
 θαλασσίας κυρίας του.—74-7 A 408-10.—75 εὐχεο οὐδαμοῦ
 μνημονεύεται εὐχή τοῦ Ἀχ. εὐθὺ πρὸς τὸν Δία γενομένη, Π 236.
 —84 δῶρα γαμήλια Π 143.—85 ἔμβalon ὁ Ζεὺς γινώσκων ἐκ
 χρησιμοῦ ὅτι, ἐὰν ἢ Θ. ἐνυμφεῖτο θεόν, τὸ ἐκ τοῦ γάμου τέκνον
 θὰ καθήρει τῆς ἀρχῆς τὸν Ὀλύμπιον, ἠνάγκασεν αὐτὴν νὰ νυμ-
 φευθῆ ἠθητόν.—92 πρῶτος διότι, ἐὰν ἐπανεῖθῃ εἰς τὸν ἀγῶνα,
 πολλοὶ θὰ πέσωσιν ὑπὸ τὰς χεῖρας του.—101 οὐ νέομαι γε ὁ Ἀχ.
 γινώσκει ὅτι ἔχει διχθαδίας κῆρας I 410., P 407.—127 ἀργυρό-
 πεξα αἱ ἠρωίδες ἐνησμένιζον νὰ ἔχωσι μακρὸν ὄπισθεν τὸν πέπλον

(τανύπεπλοι, ἔλκεσίπεπλοι), ἔμπροσθεν δὲ βραχύν, ὥστε νὰ φαίνωνται οἱ λευκοὶ αὐτῶν πόδες, ἀφ' οὗ ἄλλως τὰ σανδάλια, τὰ ὁποῖα ἐφόρουν ἔξω τῆς οἰκίας, ἦσαν ἀπλῶς πέδιλα, συγκρατούμενα ἐπὶ τῶν ποδῶν δι' ἱμάντων.—**141 γέρονθ' ἄλιον** οὐδέποτε καλούμενον παρ' Ὀμ. Νηρέα· ἀπαντᾷ ὅμως ἡ λ. Νηρηίδες.—**Διὰ τί ἡ Θ. ἐνιαυθα προσέρχεται** πρὸς τὸν Ἄχ. μετὰ τῶν ἀδελφῶν, ἐν δὲ **A 357.. μόνη**; διὰ τί ἐρωτᾷ περὶ πραγμάτων, τὰ ὁποῖα ὡς θεὰ γινώσκει; ποῖον συναίσθημα προτιανεύει ἐν τῷ λόγῳ τοῦ Ἄχ.; διὰ τί ἀναμνησκεται τὴν προσβολὴν τοῦ Ἄγ.; διὰ τί ἀποτόμως διακόπτει τὸν λόγον διὰ τοῦ **ἀλλὰ 112**; ἡ Θ. ὑπισχνουμένη νὰ κομίσῃ ὄπλα καὶ ἀναγνωρίζουσα τὰς ἠθικὰς ὑποχρεώσεις τοῦ υἱοῦ πῶς παρίσταται; διὰ τί ὁ Ὀμ. ἐποίησε τὸν Ἄχ. παρέχοντα τὰ ἴδια ὄπλα εἰς τὸν Π.; τί ὠφελεῖ ἤδη ἡ ἀπώλεια τῶν ὄπλων;

148-50 θεσπεσίῳ ἀλαλητῷ μετ' ἀπεριγράπτων κρουγῶν.—**151-68 Πάτροκλόν περ** τὸν Π., περὶ τοῦ ὁποίου ἴσα ἴσα ἐπρόκειτο, **λαὸς οἱ πεζοί, εἵκελος** (ἔοικα) ὅμοιος, **ἴμοκλα(έ)ω** O 658, **ἐπιειμένοι** περιβεβλημένοι, ὠπλισμένοι μὲ τὴν ὀρηκτικὴν τῶν ἀνδρείων, **ἀποστυφελίζω** Π 703, **ἔμπεδον** ἐπιμόνως, ἀδιακόπως, **μόθος** ἄ. ἀγών, **δίομαι κ. δεδίσκομαι** Π 246, **ἄγραυλος** ἀγροδίαιτος, **αἴθων** ἀκάθεκτος ἢ πυρρόθριξ ἢ ἔχων φλογώδεις ὀφθαλμούς, **σῶμα** πτῶμα (ζῆφου, φονευθέντος ὑπὸ λέοντος παρ' Ὀμ. ἡ λ. πάντοτε πτῶμα), **κορυστής** ἔνοπλος πολεμιστής, **ἄρρυμαι** Π 88, **ἄσπετος** Π 157, **ποδήγεμος** ταχεῖα ὡς ἄνεμος, **θωρήσσεσθαι** ἵνα μεταβῆ εἰς τὸ πεδίον τῆς μάχης, **πρὸ ἦκε** ἔστειλεν ἐκεῖ πέρα· ἡ ὑπόθ. τῆς ἀποδ. 151-2 ἐν 166, διότι ἡ παρεμβληθεῖσα πρὸς διασάφησιν προσθήκη 153.. προκαλεῖ τὴν διεξοδικὴν περιγραφὴν τοῦ ἀπὸ τοῦ Ἐ. κινδύνου, τοῦ ἀπειλήσαντος τὸ πτῶμα τοῦ Π., μεθ' ἧν ἐπαναλαμβάνεται καταφατικῶς 165 ἢ ἐν 151 διατυπωθεῖσα ἔννοια.—**169-80 ἔκπλαγλος** (ἐκπλήσσω, ἐκπλαγλος) τρομερός, **φύλοπις** Π 208, **ἔστηκε** ἔχει συγκροτηθῆ (παρ' ἡμῖν: στήνω πόλεμον.), **οὐ μὲν ἀμυνόμενοι, οὐ δὲ ἐπιθύουσιν** (ἰθύω), ὀρμῶσι κατ' εὐθείαν ἐμπρός, **ἠνεμόεις** ἀνεμόδαρτος, ὑψηλός, **μέμονα κ. μέμαα** ζωηρῶς ἐπιθυμῶ, **δειρῆ** λαιμὸς (πρβλ. *περιδέροισιν*), **ἀνα** πρόθ. ἐπιρρηματικῶς, ἐπάνω! ἐγέρθητι!, **σέβας** ἐντροπή, φόβος (ἐπὶ τῇ σκέψει μήπως.), **μέλπηθρα** (μέλπω ἔδω χορευῶν, μέλπηθρα τὰ χοροπηδήματα τῶν κυνῶν παιζόντων μετὰ τῆς λείας) παίγνιον, **λώβη** (ἔσσειται) αἰσχος.—**181-6 ποδάργης** Π 5, **κυδρός** (κῦδος) ἐντιμος, **ὑψίζυγος** (ὁ ἔχων ὑψηλὰ τὸ ζυγόν, κάθισμα) ὑψίθρονος, **ἀμφινέμομαι** κατοικῶ γύρω, **ἀγάνυφος κ. νυφείς** χινοσκεπής.—**187-95 στεῦτο** (εἶχε στάσιν)

ὑπισχεῖτο, ἔλλιπ. ῥ., ἔντεα τεύχεα, τεὸ τού, τινός, ἄλλου ἔλξ. πρὸς τὸ τέο τοῦ, οὐ, ἀντὶ ἄλλον τινά, ἔλπομαι νομίζω, παρενθετ., ὄμιλεῖ γυρίζων μάχεται, περὶ Π. ὑπέρ.—196-201 ὄ τοι ὅτι τοι (σοί), αὐτως (αἰολ. ἐκ τῆς αὐτός) οὕτως ὅπως εἶσαι, 201 βραχεῖα δὲ ἀναπνοὴ ἀπὸ τοῦ πολέμου εἶναι ἐν τούτοις ἀνακούφισις, ἀνακούφισις ἀπὸ τοῦ πολέμου ὅσονδήποτε βραχεῖα καὶ ἂν εἶναι πάντοτε εἶναι ἀνακούφισις.—201-14 αἰγίς (αἰσσω) ἡ ἄσπις τοῦ Διός, ἥτις τινασσομένη τρέπει τὸν ἀντίπαλον εἰς φυγὴν, δαίω καίω (δάς, δαλός), καπνός τῶν πυρσῶν 211, ἀμφιμάχομαι πολιορκῶ, προσβάλλω, οἱ δὲ οἱ κάτοικοι τῆς πόλεως τῆς νήσου, κρίνονται..διεκδικοῦσι τὴν νίκην (ἀντιμετροῦνται) ἐν φοικτῇ μάχῃ, πυρσοὶ κ. φρυκτοὶ πυραὶ τηλεγραφικαί, ἐπήτριμοι (ἐπι-ἤτριον στήμων) ἐπάλληλοι, αὐγὴ ἢ φωταύγεια, ὑπόσε γίγνεται αἰσσοῦσα, περικτίονες (κτικίζω) περίοικοι, σέλας ἢ λάμψις—215-21 ὀπίξομαι (ὀπις ἐπιβλεψις τῶν θεῶν) σέβομαι, ἐφετμῆ (ἐφήμι) παραγγελία, ἀπάτερθε χωριστά, καθ' ἑαυτήν, ὤρσεν Ἀχιλλεύς, κυδοιμός ἄ. θόρυβος, ταραχή, σύγχυσις, φωνή (ὑποκ.) γίγνεται ἀριζήλη (δηλος) πασιδηλος, ἡχηρά, περιπέλομαι περικνκλῶ, δηίων ὑπο ἐξ αἰτίας τοῦ ὅτι περιεκνκλώσαν, θυμορραίστης Π 414 θανάσιμος, σπείρων τὸν θάνατον.—222-31 αἶω ἀκούω, ὄψ θ. (vox) φωνή, χάλκεον κρατερῶν, βροντώδη, ὀρίνω ἐγείρω, συγκινῶ: πάντες ἠσθάνθησαν ἰσχυρὸν καρδιοκτύπημα, τροπάω θαμ. γυρίζω ὀπίσω, ὄσομαι, μέλ. ὄψομαι, προβλέπω, προαισθάνομαι, ἐκπληγεν (φρένας) τὰ ἔχασαν, δεινὸν κτηρ., γλαυκῶπις (γλαύσσω ὄψ) ἡ ἔχουσα ἀστραπηβόλους ὀφθαλμούς, κνκῶ συνταράσσω, κλειτός (κλειώ κλείζω) ἔνδοξος, ὄλοντο ὑπὸ τῶν ἰδίων των ἀρμάτων κατεπλακώθησαν καὶ διὰ τῶν ἰδίων των δοράτων διετρυνήθησαν.—231-8 ἀσπασίως μετὰ χαρῆς, μετ' ἀνακουφίσεως, ὑπὲν βελέων ἐκ τοῦ ἀγῶνος, λέχεια φέρετρον, μύρομαι P 438, δεδαῖγμένον τροπ. εἰς τὸ κείμενον.—239-42 βοῶπις ἡ μεγάλῳφθαλμος, ὁμοίος καταστρεπτικός.

148-64. 155 Κατὰ τὰ ἐν P 722 ὁ νεκρὸς ἐφέρετο ὑπὸ τοῦ Μηριόνου καὶ Μενελάου πολὺ ὑψηλὰ ἐν ταῖς ἀγκάλαις αὐτῶν, ὀπισθεν δὲ αὐτῶν 746.. οἱ δύο Αἴαντες ἀνεχαιτίζον τοὺς ἐπιτιθεμένους Τρ. Ἄλλ' ἐκ τῆς προκειμένης περιγραφῆς φαίνεται ὅτι τὸ πτώμα κεῖται κατὰ γῆς, οἱ δὲ Αἴαντες δὲν εἶναι ὀπισθεν αὐτοῦ, πρβλ. καὶ 156, 165, 176· πῶς τὰ πράγματα μετεβλήθησαν δὲν ἐμνημόνευσεν ὁ Ὅμ., ἐκτὸς ἐὰν δεχθῶμεν ὅτι οἱ πόδες τοῦ ἀποκομιζομένου πτώματος ἐσύροντο κατὰ γῆς (πρβλ. κίχον 153) καὶ ἐκ τούτων ἠδυνήθη κατὰ τινα τρόπον ὁ Ἔ. νὰ σύρῃ τὸ πτώμα πρὸς ἑαυ-

τόν.—**165-201. 166** Ἰρις ἄγγελος τῶν θεῶν, προσερχομένη ἐνταῦθα ἀμεταμόρφωτος καὶ ὄρατῆ, ἀναγνωρίζομένη εὐθὺς ὑπὸ τοῦ Ἄχ., χωρὶς οὗτος νὰ ἐκδηλώσῃ ἔκκληξιν διὰ τὴν ἐμφάνισιν αὐτῆς. Οἱ θεοὶ ἐμφανίζονται εἰς ὅσους θέλουσι διττῶς ἢ ἀ) περιβαλλόμενοι ἄλλοτριαν μορφήν, ἵνα μὴ ἀναγνωρισθῶσιν, ἢ β') ἐμφανιζόμενοι ἐν ὑπερανθρώπῳ μορφῇ εἰς μόνους ἐκείνους, οὓς ἀγαπῶσι.—**168 κρύβδα Διδὸς** διότι οὗτος εὐνοῶν τοὺς Τρ. θὰ ἐπεθύμει ἴσως τὸ πῶμα νὰ περιέλθῃ εἰς αὐτούς.—**177 σκολόπεσσι** θὰ ἦσαν ἐμπεπηγμένοι ἐπὶ τῶν τειχῶν τῆς Τροίας, ὡς εἶχον καὶ τὰ τεῖχη τῶν Φαιάκων. Οὕτω καὶ οἱ Φιλισταῖοι τὸ πῶμα τοῦ Σαούλ, ἀποκόψαντες τὴν κεφαλὴν, ἐνέπηξαν ἐπὶ τοῦ τείχους, καὶ ἐν Θεσσαλία μέχρι τοῦ 4. αἰῶνος π. χ. τὰ πῶματα τῶν πολεμίων ἐσύροντο περὶ τοὺς τάφους τῶν πεσόντων.—**192** Κατὰ τὸν Ὅμ. ὁ Ἄχ. ἦτο γιγαντώδης τὸ σῶμα· ἀλλὰ τοῦτο δὲν συμβιβάζεται πρὸς τὸ ὅτι ἡ πανοπλία αὐτοῦ εὐαρμοστῆ εἰς τὸν Π., διότι τότε θὰ ἠδύνατο νὰ περιβληθῆ τὴν πανοπλίαν τοῦ Π.—**197 ἡμέε** ἐγὼ καὶ ἡ Ἥρα.—**202-38. 204 αἰγίς** αὐτὴν φέρει καὶ ἡ Ἀθηνᾶ φέρει χρυσοῦς κροσσούς, ἐμβάλλουσα διὰ τῆς τρομώδους αὐτῆς κινήσεως (ἀίσσειν) τρομόν εἰς τοὺς πολεμίους, προσωποπ. τοῦ θυελλώδους νέφους, οὗ τὰ κροσσωτὰ κράσπεδα πολλάκις χρυσίζουσιν ἐκ τῶν ἀκτίνων τοῦ ἡλίου.—**205 νέφος χρύσειον** ἀντὶ κόρυθος, φωτοστέφανον ἀκτινωτόν, οἷον φέρουσι περὶ τὴν κεφαλὴν οἱ ἅγιοι τῆς χριστιαν. ἐκκλησίας.—**208 τηλόθεν** ἐν σχέσει πρὸς τὸ ἀποπτικὸν σημεῖον τοῦ παρατηρητοῦ.—**210 ἄστεος** ἐκ ἐκ τῶν τειχῶν καὶ πύργων.—**211 ἐπήτριμοι** οἱ ἀρχαῖοι μετέδιδον εἰδήσεις καὶ εἰς μεγίστας πολλάκις ἀποστάσεις διὰ τῶν *πυρσῶν* ἢ *φρυκτιῶν*· ἐὰν ἡ ἀπόστασις μεταξὺ *πομποῦ* καὶ *δέκτου* ἦτο μικρά, ἠδύναντο ἐπὶ ὑψηλοῦ σημείου περιόπτου νανάπτωνται πυραὶ συχναὶ (*ἐπήτριμοι*), δι' ὧν μετεδίδετο αὐτὴ ἢ ἐκείνη ἢ εἰδησις κατὰ τὸν ἀριθμὸν τῶν πυρσῶν, ὅπως ἀκριβῶς ὁ Θ. Κολοκοτρώνης κατὰ τὰς παραμονὰς τῆς ἐν Βαλτεσίῳ μάχης εἶχε διατάξει τοὺς ἐν τῇ Ἱερᾷ Μονῇ τῆς Ἐπάνω Χρέπας ἐπὶ τοῦ Μαινάλου ἔξωθεν τῆς Τριπόλεως τεταγμένους φρυκτωροὺς νανάψωσι 3 πυράς ἐπαλλήλους (ἢ καπνοῦς), ἐὰν οἱ Τοῦρκοι τῆς Τριπόλεως ὑπὸ τὸν Μουσταφάμπεην ἐπήρχοντο κατὰ τοῦ στρατοπέδου τῶν Βερβαίνων, 2 πυράς, ἐὰν ἐπῆρχοντο κατὰ τοῦ ἐν Βαλτεσίῳ, καὶ 1, ἐὰν κατὰ τοῦ ἐν Πιάνῃ. Ἐὰν ὅμως αἱ ἀποστάσεις ἦσαν μεγάλαι, τότε διωργανοῦντο καὶ διάμεσοι μεταξὺ πομποῦ καὶ δέκτου σταθμοί, ἐπαναλαμβάνοντες κατὰ διαδοχὴν διὰ πυρσῶν τὰ σημεῖα τοῦ πομποῦ, ἕως ἢ εἰδησις ἔφθανεν εἰς τὸν δέ-

κτην· οὕτως ὁ Ἄγαμέμνων διὰ πυρσῶν ἐπαλλήλων ἐπὶ τῆς Ἰδης, Λήμνου, Ἄθω, Εὐβοίας, Κιθαιρώνας καὶ Ἀραχναίου ὄρους μετέδωκεν εἰς τὰς Μυκῆνας τὴν ἀγγελίαν τῆς πτώσεως τοῦ Ἰλίου· διὰ τοιούτων φρυκτωριῶν, κατὰ διαδοχὴν πυρσευουσῶν, ἠδύνατο ὁ βασιλεὺς τῆς Περσίας νὰ λαμβάνῃ αὐθημερὸν γινῶσιν τῶν ἐν Μ. Ἀσίᾳ καινουργουμένων· Σιδώνιος δέ τις παρουσιασθεὶς εἰς τὸν Μ. Ἀλέξανδρον ὑπεσχέθη αὐτῷ νὰ ὑποβάλῃ σχέδιον, δι' οὗ ἐντὸς 5 ἡμερῶν ὁ βασιλεὺς θὰ εἶχεν εἰδήσεις ἀπὸ τοῦ ἄκρου τῶν Ἰνδιῶν μέχρι Μακεδονίας· τοιαῦτα πλήρη καὶ τέλεια τηλεγραφικὰ δίκτυα εἶχον καὶ οἱ Ἀθηναῖοι, ὅτε εἶχον τὴν ἡγεμονίαν ἐν Ἑλλάδι, ἐγκαθιδρυσαντες καθ' ὄρισμένας διευθύνσεις **φρυκτωρίας**, ὧν τὴν ἐπιμέλειαν εἶχον οἱ **φρυκτωροί· φρυκτώρια** (πύργοι, ἐφ' ὧν ἐκαίοντο οἱ φρυκτοί), κυκλικὰ οἰκοδομήματα, ὠκοδομημένα ἐφ' ὑψηλοῦ, εὐρέθησαν πολλαχοῦ τῆς Ἑλλάδος, καὶ δὴ 30 ἐν Σίφνῳ, ὧν πολλὰ προμυκηναϊκὰ καὶ μυκηναϊκὰ.—**219 σάλπιγξ** καλοῦσα ἐν τῇ πόλει τοὺς πολίτας πρὸς ἄμυναν, γνωστὴ ἐφ' Ὀμήρου, ἄγνωστος ἐν τοῖς μυκην. χρόνοις.—**224 ὄσسونτο** τὰ ζῶα διὰ τῶν ὀξειῶν αἰσθήσεων αὐτῶν ἀντιλαμβάνονται τὸ μυστηριῶδες, τὸ ἀσύνηθες, τὸ ὁποῖον οἱ ἄνθρωποι διὰ τῶν ἀμβλειῶν αὐτῶν αἰσθήσεων δὲν αἰσθάνονται· οὕτω καὶ παρ' ἡμῶν πιστεύεται ὅτι κύνες καὶ ἄλλα ζῶα αἰσθάνονται τὴν παρουσίαν φασμάτων ἀοράτων εἰς τὸν ἄνθρωπον, καὶ ὅτι κύνες καὶ ὄρνιθες ἀντιλαμβάνονται τὸν σεισμὸν πρὸ τοῦ ἀνθρώπου ἢ χωρὶς οὗτος νάντιληφθῆ αὐτόν.—**230 καὶ τότε** ὡς καὶ ἄλλοτε πρότερον πολλάκις ἐν συνωσισμῷ καὶ ταραχῇ.—**231** Οὐδ' ἐνταῦθα μνημονεύονται οἱ ἥρωες οἱ ἀποκομίζοντες τὸ πτόμα τοῦ Π.—**233** Ποῦ εὐρον τὸ φέρετρον οἱ Ἀχ., ἐὰν τοῦτο ἦτο ἄσπις ἢ ἄλλο τι, ἢ μικρολογία δὲν ἐνδιαφέρει τὸν Ὀμ.—**240 ἀέκοντα** διὰ τὸ πρόωρον τῆς δύσεως· τὴν πρόωρον δύσιν ἐπάγεται ἡ Ἥρα, ἵνα μετὰ τὴν σωτηρίαν τοῦ πτόματος δώσῃ ὅλως τέρμα εἰς τὸν μακρὸν ἀγῶνα (ἀρχίσαντα ἀπὸ τοῦ Δ) καὶ ἀνακουφίσῃ τοὺς Ἀχ. Τὸ ἀντίθετον θαῦμα ἔκαμε παρατείνας τὴν ἡμέραν ὁ Ἰησοῦς τοῦ Ναυῆ.—*Ἐν τῷ ἐσχάτῳ κινδύνῳ τοῦ πτόματος τί χρησιμοποιεῖ ὁ Ὀμ.; διὰ τί στέλλεται ἡ Ἴρις καὶ οὐχὶ ἡ Ἀθηναῖα ὑπὸ τῆς Ἥρας ὡς συνήθως; πῶς συμβιβάζει ἡ Ἴρις τὴν σύστασιν τῆς Θ. πρὸς τὴν τῆς Ἥρας; διὰ τί ἡ Ἀθ. ἐπιρροωννύει τὴν φωνὴν τοῦ Ἀχ. καὶ καλύπτει διὰ τῆς αἰγίδος; διὰ τί ὁ Ἀχ. παρακολουθεῖ τὸ φέρετρον ἄφωνος;*
243-8 ἵππους ἐκ τοῦ ὑφ' ἄρμασιν, ἡγρόμην ἀόρ. τοῦ ἀγείρεσθαι, **μέδομαι** σκέπτομαι, φροντίζω, **δόρπον** δεῖπνον, **ἀγορῆ** Τρ. ἐσταῶτων ὀρθῶν (κτγρ.).—**249-53 πεπνυμένος** (πνέω) συν-

ετός, *πρόσω* τὰ παρελθόντα, *ὀπίσω* (τὰ παρόντα καὶ) τὰ μέλλοντα, *ὄρα π. κ. δ.* ἦτο μυαλωμένος, προνοητικός (*prudens-providens*), *ἴος-α-ον*, *ἰού-ης-οῦ*, *ἰῶ*...εἷς, ὁ αὐτός, *ἐν φρονέων* συνετὰ σκεπτόμενος, μὲ τὴν ὀρθοφροσύνην του, *ἀγοράομαι* λαμβάνω τὸν λόγον. —254-65 *ἀμφι* καὶ τὰς δύο ἀπόψεις, τὰς ὑπὲρ καὶ κατὰ, ὅθεν *ἀμφι μάλα* μετὰ πολλῆς περισκέψεως, *ῥήτεροι πολεμιζέμεν* ἦσαν εὐπολεμητότεροι, εὐκολώτερόν ἦτο νὰ π., *ἰαύω* διανυκτερεύω, *ἀμφιέλισσα* ἀμφίκυρτος (κατὰ τὴν πρῶραν κ. πρῦμναν), *οἶος*.. ὅπως εἶναι ἡ ψυχὴ ἐκείνου, ἐπειδὴ ἡ ψυχὴ ἐκείνου εἶναι, *ὑπέρβιος* καθ' ὑπερβολὴν βίαιος, παράφορος, *δατέομαι* μοιράζομαι, *ἀμφοτέρω* κτγρ. ἀμφοτέρωθεν, *ἐν μέσῳ* ἐν τῷ μεταίχμιῳ : μοιράζονται μεταξύ των τὴν λύσσαν τοῦ Ἄρεως, ἐξ ἴσου μανιωδῶς ἐκατέρωθεν μάχονται. —266-72 *ὦδε* τόδε, τὰ ἐν 270-1, *ἄμμες* αἰολ. ἡμεῖς, 272 εἶθε νὰ μὴ μὲ ἀξιόσω ὁ θεὸς νὰ ἀκούσω τοιοῦτόν τι. —273-83 *κηδόμενοι περ* παρ' ὅλην τὴν λύπην ἡμῶν κατόπιν τῶν σημερινῶν ἐπιτυχιῶν, *ἔξομεν*.. θὰ κρατήσωμεν τὰς (στρατιωτικὰς) δυνάμεις ἡμῶν ἐν τῇ ἀγορᾷ (τῷ τόπῳ τῆς ἀγορᾶς) τῆς πόλεως, *ἐξευγμέναι* συνηρμοσμέναι (ὡς παρ' ἡμῖν *ζεύγω*) τὸ ἐν θυρόφυλλον πρὸς τὸ ἄλλο (διὰ τοῦ μοχλοῦ), *πρῶι* πρῶι, *ὑπηίοι* (ἠὼς) κτγρ. κατὰ τὰ ἐξημερώματα, *ἀλγιον* συγκρ. ἀλγεινότερον, *ἠλασκάζων* (ἀλάσμαι) ἀσκόπως περιπλανώμενος, *ὑπὸ πτόλιν* ὑπὸ τὰ τείχη τῆς, *ἄω* χορταίνω : κατὰ κόρον περιφέρει ἄνω καὶ κάτω, *εῤιαύχην* καμαρωτός, γαῦρος, *ἀργὸς* ταχύς. —284-96 *ὑπόδρα* (ὑποδέρομαι) μὲ βλοσυρὸν βλέμμα, *οὐ μὲν* ἢ ἀντίθ. 297, *αὔτις ἰόντις* ὑποχωροῦντας, *ἔελμαι*, *ἐάλην*, *εἶλω*, *κεκόρησθε* κορένυσθαι, *μέροπες* (μέρ-ος, μοῖρα, mors) θνητοί, *δόμων* ἐκ τοῦ ἐξαπόλωλε, *Μηρονίη* Μαιονία, Λυδία, *πέρνημι* (περ-άω, πι-πρά-σκω) φέρω πέραν πρὸς πώλησιν : ἔρχονται πρὸς πώλησιν, ἐξάγονται, *ὀδύσομαι* (odium) μισῶ, *ἀγκυλομήτης* πανοῦργος, *νήπιε* ἀντὶ ἀποδόσεως ὁ λέγων ἐν τῷ πάθει ἐπιτιμᾷ τὸν προσφωνούμενον ἀνεμένομεν : σὺ φαίνεις τοιαῦτα νοήματα, *φαίνω* ἐκδηλῶ, *ἐν δήμῳ* ἐν ἀγορᾷ τοῦ δήμου. —297-304 *κατὰ στρατὸν* ἀνὰ τὸ στρατόπεδον, *ἐν τελέεσσι* κατὰ τάγματα (χωρὶς νὰ διαλύσητε τὰς τάξεις), *φυλακῆ* νυκτοφρουρά, *ἐγρήγορθε* πρκμ. πρσκτ. τοῦ ἐγείρεσθαι μετὰ καταλ. -θε, οὐχὶ -τε, ἀγρυπνεῖτε, *ἕκαστος* τῶν φυλάκων, *ἀνιάζω* ἀνιῶμαι, *ὑπερφιάλως* (ὑπερφυῆς) καθ' ὑπερβολὴν, *κτέαρ-ατος* οὐ. κτῆμα, *καταδημοβορέω* (δημοβόρος ὁ τρώγων τὰ δημόσια) κατατρῶγω τὰ δημόσια, ἐν κοινῷ : ὅστις αἰσθάνεται ἑαυτὸν καθ' ὑπερβολὴν βεβαρημένον ἐκ τῶν κτημάτων του, ὥστε νὰ ἐπιθυμῇ νὰ ἀπαλλαγῇ αὐτῶν' ἐὰν δὲ διὰ τινὰ ἐκ τῶν Τρ. εἶναι πολὺ

ὄχληρά ἢ περιουσία του, ἰδοὺ τὰ στρατεύματα . . , **βέλτερον** προτιμότερον, **ἐπαυρίσκομαι** καρποῦμαι, ἀπολαύω, **τῶν** (λαῶν) τινα.—**305-9** **εἰμὸν** (εἰμί) ὄντως, **αἶ κ' ἐθέλῃσι** εἰάν εἶναι ἀποφασισμένος πρὸς μάχην, δὲν θὰ τὰ εὖρη πολὺ εὐχάριστα, θὰ δοκιμάσῃ ὀλίγας πικρίας, **δυσσηχῆς** κακότητος, ἀπαίσιος, **ἦ-ἦ** πλ. ἐρ. ἐκ προτάσεως ἀποπείρας (καὶ τότε θὰ ἴδωμεν ἄν. .), **φεροίμην** εὐχὴν: ἢ ἄλλως θὰ ἠϋχόμην νὰ λάβω, **Ἐννάλιος** ὁ θεὸς τοῦ πολέμου, **ξυνός** κοινός, ἀδιάφορος, ἄλλοτε εὐνοῶν τὸν ἕνα ἄλλοτε τὸν ἄλλον, ἄλλοπρόσαλλος, **καί τε** καὶ δὴ, **κατέκτα** γινώμι, **τὸν κτενέοντα** τὸν ἐλπίζοντα ὄντι.—**310-4** **ἐπὶ κελადῶ** θορυβωδῶς ἐπευφημῶ, ἐπικροτῶ, **ἐπαινῶ** ἐπευφημῶ, ἐπιδοκιμάζω, συμφωνῶ εἰς τοὺς λόγους, **κακὰ μητιῶ** (κακὰ σκέπτομαι) κακὴν συμβουλήν δίδω.

243-314. **245** **ἐς ἀγορῆν** ἐν τῇ πεδιάδι, πρὸ τοῦ δειπνου, χωρὶς νὰ κληθῶσι διὰ κηρύκων.—**246** **ἐσταότων** ἐπὶ ποδός, ἐν ᾧ συνήθως ἐκάθητο ἐν τῇ ἀγορᾷ.—**248** **δηρὸν** ἐπὶ 16 ἡμέρας.—**256** **ἀπὸ τείχεος** τοῦ Ἰλίου, ὅπου ἐν κινδύνῳ θὰ ἠδυνάμεθα νὰ καταφύγωμεν.—**259** **χαίρεσκον** ἄνευ θαμ. σημ., διότι οἱ Τρ. μόνον κατὰ τὴν παρελθούσαν νύκτα εἶχον καταυλισθῆ ἐν τῇ πεδιάδι.—**287** **εὐεμένοι** ἐπὶ 10 ἔτη, καθ' ἃ ὁ Ἀχ. μετείχε τοῦ πολέμου.—**288** **πρὶν** ἐπὶ τῆς εἰρήνης.—**290** **ἐξαπόλωλε** πρὸς διατροφήν καὶ μισθοδοσίαν τῶν ἐπικούρων, πρὸς ἐξαγορὰν αἰχμαλώτων, διὰ τὴν ἔξωθεν εἰσαγωγὴν τροφίμων ἐκ τῆς ἀπωλείας τῶν εἰσοδημάτων τῆς χώρας.—**291** **Μηρονίη** πρὸς αὐτὴν οἱ Τρ. εἶχον ἐμπορικὴν ἐπικοινωνίαν, αἱ Μαιονίδες ἦσαν ἔμπειροι τῆς βαφῆς πορφύρας Δ 141.—**292** **ὠδύσατο** ἔξαπολύσας κατὰ τῆς πόλεως τὸν πόλεμον.—**293** **ἀγκυλομήτης** ὁ Κρόνος, διότι ἐπιβουλεύσας καθεῖλε τῆς ἀρχῆς τὸν πατέρα Οὐρανόν.—**309** **Ἐννάλιος** ὁ Ἄρης: εἶτα διακριθεὶς ἐγένετο ἰδία θεότης.—**Τί** τὸ ἐκτακτὸν βλέπομεν ἐν τῇ συγκροτήσει τῆς ἀγορᾶς τῶν Τρ.; **διὰ τί** ὁ Πολ., οὗ καὶ ἄλλοτε πρότερον ἐμνημόνευσεν ὁ Ὅμ., ἐνταῦθα μόνον χαρακτηρίζεται ὑπ' αὐτοῦ; **τίνα** σημεῖα τονίζει ὁ Πολ. καὶ τί σκοπίμως ἀποσιωπᾷ; **τί** πάσχει ὁ Ἐ. ἐν τῷ λόγῳ του καὶ τί ὑπαγορεύει εἰς αὐτὸν τὴν πρότασίν του; **τίς** ὠμίλησε φρονιμώτερον καὶ διὰ τί; **διὰ τί** οἱ Τρ. συντάσσονται πρὸς τὸν Ἐ.;

314-23 **ἀδινός** γοερός, **ἐπὶ θέμενος** στήθεσφι, **πυκνά μάλα** συχνὰ πυκνά, **λις** ἄ., αἰτ. **λῖν**, (λέων) λέαινα, **ἠγυγένειος** ἔχων καλὸν γένειον, καλλιχαίτης, **ὑπὸ ἀρπάσῃ** κρύφα, ἐν ἀπουσίᾳ τῆς λ., **ελαφηβόλος** κυνηγός, **σκύμνος** ἄ. ὁ λεοντιδεύς, **ύλη πυκινὴ** σύνδενδρον μέρος, λόχη, **ἐπῆλθε** διατρέχει, **ἄγκος** (ἀγκ-ών, ἀγκ-ύλος) χαράδρα, **μετ' ἱ. ἄ.** ἀκολουθοῦσα τὰ ἵχνη τοῦ κυνηγοῦ ἐν τῇ ἐρεσύνῃ.

της, *ποθὲν* ἔκ τινων ἰχνῶν, *δριμύς* φαρμακερός.—**324-32** ὦ *πόποι* ἄχ δυστυχία μου, *ἄλιος* μάταιος, *θαρσύνων* ὅτε προσεπάθουν νὰ παρηγορήσω, νὰ καθησυχάσω, *ἐν μεγάροισι* Πηλέως, *περικλυτὸν* κτγρ., *λαγχάνω* λαμβάνω, *αἷσα* (aequus) τὸ ἀνήκον μέρος *ληϊς* λεία, *ἐρεύθω* (ἐρυθρός) κοκκινίζω, βάπτω διὰ τοῦ αἵματος' *ομοίη*, *ομοίος* 242, ἡ φαρμακερά, ἡ μαύρη, *κατέχω* καλύπτω.—**333-42** *κτερίζω* (κτέρεα ὅ,τι δίδομεν ὡς κτήμα εἰς τὸν νεκρὸν) κηδεύω, ἐνταφιάζω, *μεγάθυμος* ἀλαζών, ἐπληρμένος, *κωρωνίδες* (κορώνη, cornus διὰ τὸ κυρτὸν ῥάμφος, *κέρας*) ἀκρόκυρτοι, *αὐτως* ὅπως εἶσαι τώρα, ἄταφος, *βαθύκολποι* διότι ζωννύμεναι ἀνέσυρον ἄνω τῆς ζώνης μέγα μέρος τοῦ πέπλου, ὅπερ κατόπιν ἀφιέμενον ἐσχημάτιζε βαθὺν κόλπον, *καμόμεσθα* μετὰ μόχθων ἀπεκτιήσαμεν, *βίη* ἡ ἀνδρεία, *πίων-ειρα-ον* (παχύς, εὐφορος) πλούσιος.—**343-55** *ἀμφι πυρὶ* ἐπὶ τοῦ περιφλεγομένου πυρός, *βρότος* ἄ. (μέλας, *μολ-ύνω*, *μορ-ύσσω*, *μρο-*, *μβρο-*, *βρο-*) αἱματώεις μαῦρον αἷμα, *τρίπους* *λοετροχός* λέβης τοῦ λουτροῦ μετὰ τρίποδος, *κήλεος* (κηF-άλεος, καF-, *καύσω*) καυστικός, *ἀμφέπω* περιβάλλω, *γάστρη* κοιλία, *ἦνοψ* Π 408, *λίπα*, ὄργ. τοῦ *λίπος*, ἀφθόνως, *ἐλαιον* μύρον, *ὠτειλή* (οὐτάζω) τραῦμα, *ἄλειφαρ* οὐ. λίπος (ζῶου), *ἐννέωρος* (ᾠρος ἄ. ἔτος) ἐννέα ἐτῶν, παλαιός, *κάλυψαν* περιετύλιξαν, *εἰανός* ἄ. (ἐννυμι) (πέπλος) σινδῶν, *λῖς, *λιτί*, ἐπίθ. (*λίσ-σός*, ὁ-*λίσ-θάνω*) λείος, μαλακός (ἢ *εἰανός* ἐπίθ. λεπτός, *λῖς* οὐσ. λινοῦν ὑφασμα, σινδῶν λινῆ), *φᾶρος* οὐ. μέγα τεμάχιον λινοῦ ὑφάσματος, σάβανον.

314-55. 314 Ἄχαιοὶ οἱ Μυρμιδόνες.—315 *ἀνεστενάχοντο* ἐν τῇ σκηνῇ τοῦ Ἄχ., ὅπου τὸ πτώμα ἐν τῷ μεταξὺ εἶχε κομισθῆ.—318 *ἠγύνειος* τῆς θηλείας τὸ γένειον ὠραιότερον τοῦ ἄρρενος ἡ χαίτη.—326 *ἀπάξειν* ὁ Ἄχ. ἔλεγε τότε ταῦτα, διότι ἡ Θ. δὲν εἶχεν ἀκόμη ἀνακοινώσει αὐτῷ τὰ τῆς μοίρας αὐτοῦ οὐδὲ ὑπαινιχθῆ τὸν θάνατον τοῦ Π. 10. Ὁ Μενόϊτιος ἐπεσκέφθη ἔξ Ὀποῦντος τὸν Πηλέα κατὰ τὰς προπαρασκευὰς πρὸς στρατείαν· τότε ὁ Ἄχ. διεβεβαίον τὸν πατέρα τοῦ φίλου ὅτι θὰ καταγάγῃ τὸν υἱὸν αὐτοῦ εἰς Ὀποῦντα ἀσφαλῆ καὶ ἄνευ κινδύνου ἐκδικήσων καὶ ἂν ὑπάρχουσιν οἱ θέλοντες νὰ λάβωσι παρ' αὐτοῦ ἐκδίκησιν, 10.—333 *ὑπὸ γαίαν* ὅπου ἐφαντάζοντο τὸν ἄδην, ἐν ᾧ κατὰ τὴν Ὀδύσειαν οὗτος κεῖται πρὸς Ν ἢ ΝΔ πέραν τοῦ Ὠκεανοῦ.—335 *τεύχεα* τὴν ἀπειλὴν ταύτην κάμνει χωρὶς νὰ προσέξῃ ὅτι ταῦτα ἦσαν τὰ ἴδια ἑαυτοῦ ὄπλα.—340 *νύκτας τε καὶ ἡμέματα* προηγοῦνται αἱ νύκτες, διότι ἡ ἡμέρα ἤρχιζεν ἀπὸ τῆς νυκτὸς (δύσεως τοῦ

ἡλίου)· ὁ πληθ. *νύκτας* καὶ διὰ τὸν πολλὸν ἀριθμὸν τῶν νυκτῶν τοῦ θρήνου καὶ διὰ τὴν ὑποδιαίρεσιν τῆς νυκτὸς εἰς 3 τμήματα, τὰς φυλακάς.—**342 πόλις** 23 τὸν ἀριθμὸν.—**353 φᾶρος** λ. αἴγυπτ. p(h)aar, δηλοῦσα εἰδὸς τι αἴγυπτ. λίνου καὶ λινοῦν ὕφασμα, δι' οὗ περιετυλίσσοντο τὰ πτόματα (μούμμια) παρ' Ὀμ. δηλοῖ καὶ ἔνδυμα λινοῦν εὐρὺ μακρὸν, φοροῦμενον μόνον ὑπὸ ἐπιφανῶν εἴτε ἀνδρῶν εἴτε γυναικῶν (Κίρκης, Καλυψοῦς), περιβαλλόμενον καὶ πορπούμενον.—*Διὰ τί ἡ σκηνὴ τοῦ πένθους τοῦ Ἄχ. δὲν προειάχθη τῆς ἀγορᾶς τῶν Τρ. ; ὁ Ἄχ. γινώσκων ἤδη καλῶς ὅτι θὰ ἀποθάνῃ ἐν Τροίᾳ διὰ τί λέγει ὅτι θὰ ἐπανέλθῃ εἰς Φθίαν ἄνευ τοῦ Π. ; διὰ τοῦ ὄρκου αὐτοῦ 333. . καὶ διὰ τῆς ἀντιστοίχου ἀποφάσεως τῶν Τρ. τί δημιουργεῖ ὁ Ὀμ. καὶ τί ἐπιτυγχάνει;*

369-81 ἄφθιτος αἰώνιος, **ἀστερόεις** κεκοσμημένος δι' ἀστεροειδῶν κοσμημάτων, ἀστεροκόσμητος, **μεταπρεπῆς** διαπρέπων μεταξὺ τῶν οἰκῶν τῶν, **κυλλοποδίων** (κυλλὸς κ. ῥαῖβὸς ὁ ἔχων τοὺς πόδας κεκαμμένους πρὸς τὰ ἔξω (παρ' ἡμῖν κυλλὸς ὁ ἔχων τὴν χεῖρα ἀνάπηρον), **βλαισὸς** ὁ πρὸς τὰ ἔσω) χολός, στραβοπόδης, **ἐλισσόμενον** στρεφογυρίζοντα, κτγρ. μτχ. εἰς τὸ εὔρε, **ιδρώοντα** τροπ. εἰς τὴν ἡγουμένην, ἐκ τούτου **σπεύδοντα** αἰτ. : ἐπειδὴ ἡργάζετο μετὰ σπουδῆς, βιαστικός, **πάντας** ἐν ὄλφ, **περὶ τοῖχον** γύρω εἰς τοὺς τοίχους, **εὐσταθῆς** στερεός, **ὑπὸ θῆκε**, **κύκλοι-α** τροχοί, **πυθμῆν** βάσις (πόδες ἢ ὑποστήριγμα), **πυθμῆνι ἐκάστω σφι** δις ἐπιμερ., ὄφρα **οἱ** (οἱ), **δυσάλατο** εἰσέρχονται, **αὐτόματοι** αὐτοκίνητοι, **θεῖος ἀγών** (ἢ συνεδρία τῶν θεῶν) ἢ αἴθουσα τῶν θ., **τόσσον ἔχον τέλος** μέχρι τούτου τοῦ σημείου εἶχον τελειώσει, δηλ. ὅτα μόνον ἀκόμη., **δαιδάλεος** (δαιδάλλω ποικίλλω) πεποικιλμένος, **προσέκειτο** εἶχον προστεθῆ, προσκολληθῆ, **ἀρτύω** προσαρμόζω, προσκολλῶ, **κόπτω** λ. π. (κυπῶ) σφυρηλατῶ, **δεσμοὶ** ἥλοι, **ἐπονεῖτο** ἠσχολεῖτο, **πραπίδες** θ. (διάφραγμα) νοῦς, **ιδυῖαι** εἰδυῖαι : μετὰ τὰς σοφάς, τεχνικάς του γνώσεις.—**382-7 προβλώσκω**, προέμολον, : ἐξελεθούσα ἐκ τῆς οἰκίας, προχωρήσασα, **λιπαροκρηδέμνος** ἢ ἔχουσα λαμπρὰν (στιλπνὴν) καλύπτραν τῆς κεφαλῆς, **ἀμφιγυῆεις** (γυῖα) ἀμφιδέξιος, **δπνίω** ἔχω λάβει γυναῖκα, **ἐν τ' ἄρα.** καὶ εὐθύς τῇ ἔθλιψε τὴν χεῖρα (ἐφύτρωσεν, ἐκόλλησε μέσα εἰς τὴν χεῖρα), **τανύπεπλος** μακρόπεπλος, **δῶ δῶμα**, **αἰδοίη τε φίλη τε** παράθ. τοῦ ὑποκ. τοῦ **ἰκάνεις** : κυρία, θεὰ σεβαστὴ καί : ἐν τούτοις ἄλλοτε διόλου δὲν ἐσύχναζες ἐδῶ, **ἔπεο προτέρω** προχῶρει μαζί μου, **παρ ξείνια** θείω φιλεύσω.—**388-92 θρηῆνυς** Ο 729, **κέκλετο** ἐκάλεσε, **ᾧδε** ὅπως εἶσαι ταύτην τὴν στιγμὴν, ἀμέσως, **χατίζω** Ο 399, **νὺ ἴσως.**—**393-**

407 ἢ ῥά νυ ἀλήθεια λοιπόν, ἔνδον ἔστι, δεινὴ ἀξιότιμος, ἄλγος ἀφίκετο μὲ εὖρον βάσανα, *Ιότης* θέλησις, ἐπιθυμία, *κυνῶπις* (ἢ ἔχουσα βλέμμα κυνός) ἀναιδής, *ἐθέλησεν* ἔλαβε τὴν ἀπόφασιν, *ἀπόρροος* (ἄψ-ῥέω) περιορῶν τὴν γῆν καὶ πάλιν ἐπανερχόμενος εἰς τὴν ἀφετηρίαν του (ὡς ποταμός), παλίνδρομος, *χαλκῆω* κατασκευάζω (ἐκ χαλκοῦ), *εἰνάετες* ἐπὶ 9 ἔτη, *δαίδαλον* τεχνούργημα, *πόρπη* (πεῖρω) περόνη, *ἐλικες* θ. ψέλλια (ἢ ἐνώτια), *γμαμπτός* (γνάμπτω κάμπτω) καμπύλος, περιφερής, *κάλυξ* θ. ἐνώτιον (ἐκ τοῦ καλυκοειδοῦς κοσμήματος), *ὄρμοι* περιδέραια, *σπέος* σπήλαιον, *μορμύρω* λ. π. ῥοχθῶ, *ἄσπετος* ἀχανής, ἀτέρμων, *εἶδε-ἴσαν* τοῦ εἶδ-ε-ναι, *ζωάγρια* ἀμοιβὴ διὰ τὴν σωτηρίαν τῆς ζωῆς, *πάντα* ἐντελῶς, καθ' ὅλοκληρίαν.—408-9 *ὄφρα κε* ἕως ἂν ἀνεμένομεν: ἐγὼ δέ.—410-7 *πέλωρ* οὐ. τέρα:, ὑπερφυσικόν, ἀλλόκοτον προᾶγμα, *αἴητον* ἐπιθ. (ἄημι) ἀσθμαῖνον, *ἀκμόθετον* τὸ ξύλον, ὅπου ἐμπήγεται ὁ ἄκμων, *ἀραιὸς* ἰσχνός, ἀδύνατος, *ῥώομαι* κινεῖμαι ταχέως, σπεύδω, *λάρναξ* θ. θήκη, *ἀπ-ομῶργνυμι* σπογγίζω, *ἀμφὶ πρόσωπα* καὶ τὰς δύο πλευρὰς τοῦ προσώπου, *λαχνήεις* λάσιος, τριχωτός, μαλλιαρός, *θύραζε* πρὸς τὴν ἐξοδὸν τοῦ ἐργαστηρίου, ἔξω.—417-21 *χρύσειαι* ἐκ χρυσοῦ κατασκευασμένα, *ὑπὸ κ. ὑπαιθα* κάτωθεν εἰς τὰ πλάγια, *ἀνακτι* χαρ. πρὸς ὑποστήριξιν (τῶν βραχιόνων) τοῦ κυρίου, *εἰκνύϊαι* ἐνδ., *σθένος* ζωτικὴ δύναμις, *ἴσαοιν* ἔχουσι διδαχτῆ (τεχνικὰ) ἔργα, *ποιπνύω* (πνέω ἀναδιπλ.) ἀσθμαῖνω: ἐξετέλουν τὴν κουραστικὴν ὑπηρεσίαν.—421-7 *ἔρρων* ἐπιπόνως βαδίζων, συρόμενος, *φρονέεις* ἔχεις εἰς τὸν νοῦν σου, θέλεις, *εἰ τετελεσμένον ἐστίν* ἐὰν ἢ πεῖρα ἔχει διδάξει ὅτι τοιοῦτόν τι ἔχει ἤδη πραγματοποιηθῆ, ἐὰν εἶναι πραγματοποιήσιμον.—428-35 *ἄρα* ἢ ἐρώτ. παρίσταται ὡς φυσ. ἀκολουθία τῶν γνωστῶν ὄρων, ὑφ' οὓς διατελεῖ ἡ θεά. λοιπὸν ὑπέφερον ὄντως μέχρι τοῦδε, *ὄσαι θεαί* ἀντὶ γεν. διαίρ., *κῆδεα* λ. θλιβερὰς πικρίας, *ἐκ πασέων* ὑπὲρ πάσας τὰς ἄλλας, *ἐκ, ἀλλάων* ἐμὲ μόνην κατ' ἐξαίρεσιν ἐξ ὅλων, *δαμάζω* ὑπανδρεύω, *ἀνδρὶ* θνητῷ, *ἔτλην* ἠνέχθη, *ὃ μὲν δὴ* παρενθ. ἀντὶ: ἀνέρος, ὃς ἤδη κῆται..., διότι ἢ ἀντίθ.: *ἐκ μὲν μ'...* δάμασεν, ἀλλὰ δέ μοι νῦν (Ζεὺς ἄλγεα δῶκεν), *ἀρημένος* (ἀράω βλάπτω) βεβαρημένος, βασανισμένος, ἐκ τούτου *γῆραϊ*.—435-41 437-43=56-62.—442-5 *ἔξελον* ἐξεχώρισαν.—446-56 *ἀχέων* θλιβόμενος, *τῆς αἴτ., φθίω* ἀντὶ φθίνω ἢ φθινύθω κατατήκω, εἰλέω κ. εἶλω συνωθῶ, πιέζω, *θύραζε* ἔξω τοῦ στρατοπέδου, *ὄνομάζω* ὑπιοχοῦμαι ὄνομασί, ἀπαριθμῶ, *ἀναίνομαι* ἀροῦμαι (αὐτὸς ἀμῦναι), *ἐνθ' ἔπειτα* ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει τότε, *περὶ ἔσσειν* ἐπέτροσις γὰ περιβληθῆ, *πᾶν ἡμαρ*

καθ' ὅλον τὸ ὑπόλοιπον μέρος τῆς ἡμέρας.—**457-61** *υἱ'* υἱ, υἱῶ, *τρυφάλεια* Π 795, *ἀραρυῖαι* συνδεδεμένοι, συνηρμοσμένοι, *ἐπισφύρια* Π 132.—**462-7** *μή τοι μελότων* μή ἔχῃς ἔννοιαν δι' αὐτά, μένε ἐντελῶς ἡσυχος, *αἶ γὰρ* εἶθε, ἢ εὐκτ. *δυναίμην* εὐχὴν ἀπραγματ., *νόσφιν* μακρὰν (ἀπὸ τοῦ θανάτου), ἀσφαλῶς, *ᾧδε-ὧς* 466 ἔχω ἀκράδαντον τὴν βεβαιότητα ὅτι τὰ ὄπλα θὰ εἶναι εὐθύς εἰς τὴν διάθεσίν του· εἶθε νὰ εἶχον ἐν τῷ αὐτῷ βαθμῷ καὶ τὴν δύναμιν νὰπαλλάξω τὸν υἱόν σου τοῦ θανάτου, *οἶα* τοιαῦτα ὥστε πᾶς τις, *ἀνθρώπων π.* ἐκ τῶν πολυαρίθμων ἀνθρώπων.

369-467. **369** *δόμον* ἐπὶ τοῦ Ὀλύμπου, ὅπου ἕκαστος τῶν θεῶν εἶχεν ἴδιον οἶκον· ἐκεῖ φθάνει περὶ τὴν δύσιν τοῦ ἡλίου, 239. —**370** *ἀστερόεντα* ἴσως ἐνταῦθα νοοῦνται καὶ οἱ ἀστέρες τῶν φατνωμάτων τῆς ὁροφῆς.—**371** *χάλκεον* ἴσως καὶ τὸν ὅλον οἶκον ὁ ποιητὴς ἐφαντάζετο χαλκοῦν, ἴσως καὶ ἐπενδεδυμένον διὰ χαλκῶν πλακῶν, ὡς ὁ ναὸς τῆς Χαλκιοίκου Ἀθηνᾶς ἐν Σπάρτῃ, ὁ ναὸς τοῦ Σολομῶντος ἐπεστρωμένος διὰ χρυσοῦ ἐπιστρώματος κ.ά.—**373** *τρίποδες* προωρισμένοι διὰ τὸ μέγαρον τοῦ Ἥφ. ἢ κόσμου μόνον χάριν ἢ καὶ ἵνα ἐπιθέτωσιν ἐπ' αὐτῶν ἀντικείμενα, τρίποδες τράπεζαι, οἷαι καὶ σήμερον κοσμοῦσι τὰς αἰθούσας· συνηθέστεραι διὰ τοῦ χρόνου ἀπέβησαν αἱ τετράποδες, αἱ *τράπεζαι*. Οὔτιοι, ὡς καὶ οἱ σημερινοὶ θρόνοι, ἀνάκλιτρα κ. ἄ., ἦσαν ὑπόκυκλοι, δυνάμενοι νὰ χρησιμοποιηθῶσι καὶ ἐν τῷ μεγάρῳ τοῦ Διός, ὅπου αἱ συνεδρίαί τῶν θεῶν. Τὸ ὑποθέτειν τροχούς ὑπὸ τὰ σκεύη ἦτο ἀρχαία φοινικικὴ συνήθεια· ἐν Μυκῆναις εὐρέθησαν μικρὰ χαλκᾶ ἄρματα ὑπόκυκλα, ἴσως ἀναθήματα.—**376** *αὐτόματα* τὰ ἠφαιστότεικτα ταῦτα τεχνουργήματα ἐκέκτηντο ἰδίαν κίνησιν καὶ νοῦν· διότι διὰ τῶν ἰδίων των ποδῶν μετέβαινον εἰς τὰ δεῖπνα τῶν θεῶν καὶ πάλιν ἔκειθεν ἐπέστρεφον εἰς τὸν οἶκον τοῦ Ἥφ. ἐντεῦθεν τὰ ἐρείσματα αὐτῶν ὠνομάσθησαν πόδες (πρβλ. *τράπεζα, τρίπους*) καὶ ἐλάμβανον πολλάκις, ὡς καὶ σήμερον, τὸ σχῆμα ποδῶν ζώων· αὐτοκίνητοι ἦσαν καὶ αἱ χρυσαὶ νεάνιδες καὶ αἱ φῦσαι· καὶ αἱ νῆες τῶν Φαιάκων εἶχον τὴν δύναμιν νὰ εἶναι αὐτοκίνητοι καὶ τοῦ Δαιδάλου αἱ εἰκόνες ἐκνοοῦντο οἰκεία βουλήσει· καὶ αἱ καταλ. εἰς *-τήρ* καὶ *-εύς*, συνηθεῖς ἐν τοῖς ὀνόμασι τῶν ὀργάνων, ἀλλὰ καὶ τὸν ἐνεργοῦντα δηλοῦσαι, μαρτυροῦσιν ὅτι καὶ αὐτὴ ἡ γλῶσσα ἀπένεμεν εἰς αὐτὰ αἰσθησίν τινα καὶ νοῦν. Βεβαίως ἡ κραυγὴ τοῦ θαυμασμοῦ, ἢ αὐτομάτως ἀναδυομένη ἐκ τῆς ψυχῆς ἐπὶ τῇ θέᾳ τοιούτων τεχνουργημάτων, εἶναι ἱκανὴ νὰ πλέξῃ καὶ μῦθον καὶ μεγαλοποιεῖ τὴν πρώτην ἐντύπωσιν, ἀλλ' ἐὰν ἐπιτρέπεται νὰ εἰκάσωμεν καὶ ἐκ τῶν θρυλουμένων

περῶν τοῦ Δαιδάλου καὶ τοῦ Ἰκάρου, ἐκ τῆς ἀνυψώσεως μεγίστου βάρους λίθων, ὡς τοῦ ὑπερθύρου τοῦ Ἀτρέως, Α σ. 51¹ ἐν ὑποσ., καὶ ἐξ ἄλλων τινῶν τεκμηρίων, εἶναι ἀναμφισβήτητον ὅτι ἡ μηχανικὴ κατὰ τοὺς χρόνους ἐκείνους εἶχεν ἐπιζήλωσ προαχθῆ.—**382 Χάρις** προσωποποιία τῆς χάριτος· ἐπειδὴ θαυμάζομεν αὐτὴν ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὰ καλλιτεχνήματα, προσφυῶς ἐδόθη ὡς σύζυγος τοῦ καλλιτέχνου Ἦφ., ἐν ᾧ ἐν Ὀδυσσεΐα σύζυγος αὐτοῦ εἶναι ἡ Ἀφροδίτη· κατ' ἀμφοτέρα ἐδόθη τὸ κάλλιστον, ἡ χάρις, ὡς σύντροφος τῆς τέχνης. **λιπαροκρήδεμνος** διότι τὸ κρήδεμνον, τὸ ὁποῖον ἐφόρουν αἱ γυναῖκες ἐξερχόμεναι δημοσίᾳ, ἦτο λινοῦν.—**386 οὐ τι θαμίξεις** ἡ Θ. ὡς μὴ θαμίξουσα εἰς τὸν Ὀλυμπον δὲν εἶχεν ἐπισκεφθῆ οὐδὲ τὸ ἐργαστήριον τοῦ Ἦφ.—**387 προτέρω** εἰς τὰ ἔνδον τοῦ οἴκου, ἐντὸς τοῦ μεγάρου.—**389 Ὁ θρόνος** εἶχεν ἐρείσματα τῶν νώτων καὶ χειρῶν.—**390 θρηῆνυς** συμφυῆς μετὰ τοῦ θρόνου, ἀλλὰ καὶ δυνάμενος νὰ λυθῆ.—**392 χατίζει** ἡ Θ. οὐδὲν εἶχεν ἀνακοινώσει περὶ τοῦ σκοποῦ τῆς ἀφίξεως, ἀλλ' ἡ Χ. ἐκ τῆς ἀπροσδοκίτου ἐπισκέψεως εἰκάζει ὅτι ἡ Θ. χρειάζεται τὸν Ἦφ.—**395 τῆλε πεσόντα** ἡ Ἥρα κατεκρομήμισεν αὐτὸν ἐκ τοῦ οὐρανοῦ αἰσχυνομένη διὰ τὴν δυσμορφίαν του· ἄλλην διήγησιν περὶ ὁμοίας πώσεως ἐν Α 590.—**397 κρύψαι** ἀπὸ τῶν βλεμμάτων τῶν ἀθανάτων.—**398 Εὐρυνόμη** θαλασσία θεότης, ἴσως προσωποποιία τῆς ἠοῦς τῆς γεννωμένης ἐκ τοῦ Ὠκεανοῦ.—**400 χάλκευον** ὁ Ἦφ. εὐθύς ἅμα γεννηθεὶς ἀσκεῖ τὴν τέχνην ὡς ὁ Ἀπόλλων τοξεύει, ὁ Ἐρμῆς κλέπτει· εἰς τί θὰ χρησιμοποιηθῶσι τὰ δαίδαλα τοῦ Ἦφ. εἶναι μικρολογία διὰ τὸν ποιητὴν· ἐνδιαφέρει αὐτὸν ἡ δῆλωσις τῶν λόγων τῆς ὑποχρεώσεως.—**401 ὄρμους** ἐκ χανδρῶν χρυσοῦ ἢ ἠλέκτρον.—**407 καλλιπλόκαμος** ἐφ' Ὀμ. ἡ κόμη διηυθετεῖτο εἰς πλοκάμους, ἐν τοῖς ἥρωικοῖς χρόνοις εἰς βοστρύχους.—**410 ἀνέστη** ἀπὸ τοῦ ἀκροθέτου, ἐφ' οὗ ἐκάθητο.—**411 κνήμαι ἀραιαί** ἔχει παρατηρηθῆ ὅτι τῶν ἀνθρώπων, οἵτινες ἐργάζονται ἐπιπόνους ἐργασίας καθήμενοι, τὸ ἄνω ἥμισυ τοῦ σώματος ἔχει ὑπερτροφίαν, ἐν ᾧ οἱ πόδες ὡς καθήμενοι ἀδράνεῖς εἶναι ἰσχνοί.—**416 παχὺν** πρὸς ὑποστήριξιν τοῦ μεγάλου βάρους τοῦ σώματος τοῦ Ἦφ.—**419** Τοῦ αὐτοῦ θεοῦ ἔργα ἦσαν κύνες χρυσοῖ καὶ ἀργυροῖ, ἀθάνατοι καὶ ἀγήρω ἤματα πάντα, ἐκατέρωθεν τῆς εἰσόδου τοῦ μεγάρου τοῦ Ἀλκίνου, φυλάσσοντες τὸν οἶκον αὐτοῦ (πρβλ. τοὺς λέοντας τῆς πύλης τῶν Μυκηναίων).—**420 σθένος** συνυπονοεῖ καὶ δύναμιν θελήσεως.—**447 θύραζε** διὰ τῆς πύλης τοῦ τείχους εἰς τὸ πεδῖον· διότι διενυκτέρευον ἐν τῇ πεδιάδι.—**448 γέροντες** ὁ Ὀδ. καὶ Αἴας συνοδευόμενοι ὑπὸ τοῦ Φοίνικος.

—451 Ἡ₂Θ. οὐχὶ ἀληθῶς συνδέει τὴν ἀποστολὴν τοῦ Π. πρὸς τὴν πρεσβειάν.—453 *περὶ Σκ. π.* καὶ τοῦτο δὲν εἶναι ἀληθές, Γ 145.—456 *κῦδος* διότι ἔδωκε τὴν πανοπλίαν.—*Διὰ τῆς Ὀλυμπίας σκηρῆς μετὰ τοὺς ἀγῶνας τί ἐπιτυγχάνει ὁ Ὅμ. ; διὰ τί εὐθὺς μόλις εἰσῆλθεν ἡ Θ. εἰς τὸν οἶκον τοῦ Ἡφ. περιγράφει ὁ Ὅμ. τὰ θαυμάσια ἔργα αὐτοῦ ; πῶς φέρονται οἱ οἰκοδεσπόται πρὸς τὴν Θ. καὶ τί κερδαίνομεν ἐντεῦθεν ; διὰ τί ἡ Θ. δὲν ἐδήλωσεν εὐθὺς τὸν λόγον τῆς ἐπισκέψεως εἰς τὴν Χ. ; διὰ τί ἡ βαρυπενθής Θ. λέγει τόσον πολλὰ ; τί συνετέλεσεν ὥστε νὰ ἔχη τὴν δύναμιν ταύτην ; διὰ τί μεταβάλλει ὀλίγον τὰ πράγματα ;*

468-77 *χόανος* ἄ. (χῶνος) ὁ σωλὴν τῆς φύσης, ὁ χῶνος, ἐν χ. ὄργ. (ἦ : ἀγγεῖον ἐν ᾧ ἐτήκοντο τὰ μέταλλα καὶ ἐκείθεν ἐχύνοντο εἰς τὰς μήτρας, σήμερον *χωνί*), *ἕξαιήμι* ἕξαπολύω, *ἀντιμή* πνοή, φύσημα, *παντοίην* ποικίλων βαθμῶν καὶ ἐντάσεως, *ἐύπρηστος* (πρήθω φυσῶ) καλῶς ἐκτινασσομένη, ἰσχυρά, σφοδρά, *παρέμμεναι* (ἀντιμήν) νὰ εἶναι εἰς τὴν διάθεσίν του, εἰς τὰς διαταγὰς του, *σπεύδοντι* ὁσάκις (ἐὰν) ἐβιάζετο, ἠργάζετο συντόμως, *ἄνω* τελειῶνω, *ὅπως* . . κατ' ἀναλογίαν ἀνεμένομεν : *μὴ σπεύδοντι παύεσθαι ἄλλ'* ἐπειδὴ ὁ Ὅμ. θέλει νὰ δηλώσῃ τοὺς διαφόρους βαθμοὺς τῆς ἐντάσεως τοῦ φυσήματος (*παντοίην*), γενικεύει τὴν ἔννοιαν : ὅπως ἐκάστοτε θὰ ἐπεθύμει ὁ Ἡφ. καὶ ὅπως θὰ ἐτελείωνε (ἐπροχώρει) τὸ ἔργον, κατὰ τὴν ἐκάστοτε ἐπιθυμίαν τοῦ Ἡφ. καὶ συμφώνως πρὸς τὸν σκοπὸν νὰ τελειώσῃ τὸ ἔργον, *ἀτειρῆς* σκληρός, *τιμήεις-ῆς* βαρύτιμος, *γένιο* (ἄγν. ῥ. μόνον ὁ τύπος οὔτος) ἔλαβε, *ῥαισιτῆρ* θ. (*ῥαίω* συντρίβω κτυπῶν) σφῦρα.—478-82 *στιβαρὸς* βαρὺς, *πάντισσε δαιδάλλων* πρὸς ὅλα τὰ μέρη τεχνικῶς ἐπεξεργαζόμενος, *ἄντυξ* θ. περιφέρεια τῆς ἀσπίδος συνέχουσα τὰς πτυχάς, *τριπλαξ* (τριπλεκτος) τριπλοῦς, *ἕκ* (σάκεος) ἐξῆπτεν, *τελαμῶν* τὸ λωρίον ἐξαρτήσεως ἀσπίδος καὶ ξίφους, *αὐτοῦ* ὄριστ. πρὸς ἀντιδιαστολὴν αὐτῆς τῆς ἀσπίδος (τοῦ κυρίου σώματος) ἀπὸ τῶν συμπληρωμάτων, *ἄντυγος* καὶ *τελαμῶνος*, *πύχες* πτυχαί, ἐλάσματα, *ἐν αὐτῷ* ἐπὶ τῆς ἔξωτερ. ἐπιφανείας ἐντὸς τοῦ κύκλου.—483-9 *ἐν μὲν* . . ἐντὸς μὲν τῆς πρώτης ζώνης κατεσκεύασε, σ. *πλήθουσαν* τὴν πανσέληνον, *τείρεα* οὐ. (τεῖρος, *τέρ-ας*, ἄ-σιτήρ, *σιερ-οπή*, *stel-la*) οἱ (γνωστοὶ) ἀστερισμοί, *τὰ ἐστεφάνωται* διὰ τῶν ὁποίων ἔχει καλυφθῆ (κοσμηθῆ) ὀλόγυρα ὁ οὐρανός, *Πλειάδες* ἡ Πούλεια, *σθένος* Ὠ. ὁ σθεναρὸς Ὠ., *ἐπίκλησιν κ.* παρονομάζουσι, *στρέφεται* περιστρέφεται, *αὐθι* αὐτόθι, ἐν τῇ αὐτῇ θέσει, περὶ τὸν οὐράνιον πόλον, χωρὶς νὰ κατέρχεται ὑπὸ τὸν ὀρίζοντα, *δοκεύει* προσφυλακτικῶς, ἐναγωνίως

παρατηρεῖ, *οἷη* ἐκ τῶν τότε γνωστῶν ἀστερισμῶν, *ἄμμορος* ἀμέτοχος: δὲν δύει.—490-6 *ἐν δὲ*. ἐντὸς δὲ τῆς β'. ζώνης, *μέροπες* Σ 288, *ἐν τῇ μὲν* ἢ ἀντίθ. 509, *εἰλαπίνοι* θ. γαμήλιον συμπόσιον, *θάλαμος* ἴδιον οἶκημα, ἐν ᾧ κατόκουν οἱ ἔφηβοι νέοι ἢ νεάνιδες, *δαῖδων ὑπο λ.* ὑπὸ τὸ φῶς καιομένων δαΐδων, *ἡγίνεον* ἡγον (εἰς τὸν οἶκον τοῦ γαμβροῦ), *ὕμναιος* γαμήλιον ἄσμα: ζωηρά δὲ γαμήλια ἄσματα εἶχον ἀνάψει, ἀντήχουν, *κοῦροι* εὐγενεῖς νέοι, *ἐδίνεον* ἐστροβιλίζοντο, *βοὴν ἔχον* ἤχουν, ἔπαιζον, *θαύμαζον* μετὰ θανμασμοῦ παρετήρουν.—497-501 *λαοὶ* οἱ πολῖται, *ἀγορῆ* ὁ τόπος τῆς ἀγορᾶς, ὅπου καὶ τὰ δικαστήρια, *ποινῆ* (τίνω) ἀποζημίωσις, *ἀποφθίμενος* ἀποθανών, φονευθεὶς, *ὃ μὲν ὃ μὲν* φονεύς, *εὐχέτο* διεβεβαίου ἐπισήμως, *πάντα*. ὅτι εἶχεν ἐξοφλήσει τελείως (μέχρι ὀβολοῦ) τὴν συμπεφωνημένην ἀποζημίωσιν, *πιφαύσκων*. διασαφῶν τοῦτο, δίδων περὶ τούτου ἐξηγήσεις, ἀποδείξεις, *ἔμαι* Π 382, *ἴστωρ* (οἶδα) γνώστης τῶν νόμων καὶ τοῦ δικαίου, κριτῆς, διαιτητῆς, *πέιραρ* (πέρας) *ἐλέσθαι* νὰ λάβωσι μίαν ὀριστικὴν ἀπόφασιν πρὸ διαιτητοῦ.—502-8 *ἐπηπύω* (ἠπύω φωνάζω) ἐπικροτῶ, ἐπευφημῶ, *ἀμφίς* (χωριστὰ) *ἀρωγοὶ* ἄλλοι μὲν συνηγοροῦντες ὑπὲρ τοῦ ἑνὸς . . ., *ἐρήτυον* προσεπάθουν νὰ συγκρατήσωσι τὸν λαὸν τηροῦντες τὴν τάξιν, *ἦατο* ἐκάθηγτο, συνεδρίαζον, *ξεστός* πελεκητός, *ἱερὸς* καθηγιασμένος, *σκήπτρα* κηρύκων, *ἠερὸφωνος* (ἀείρων φ.) βροντόφωνος, δξύφωνος, *τοῖσι* μετὰ τούτων (τῶν σκήπτρων) ἠγείροντο, *δίκαζον* ἀπεφαίνοντο γνώμην, *ἀμοιβηδῖς* κατὰ σειρᾶν, *κεῖτο* εἶχον κατατεθῆ ὑπὸ τῶν διαδίκων, *ἐν μέσσοισι* ἐν μέσῳ τῶν γερόντων, *δόμεν* ὑποκ. τοὺς γέροντας μετὰ τοῦ ἱστορος: ἵνα δοθῶσιν εἰς ἐκεῖνον ἐκ τῶν διαδίκων, *ἰθύνητατα* ὑπρῆτ. τοῦ ἰθύς εὐθύς, *εἶποι* ἠθέλε διεξαγάγει (διαχειρισθῆ) τὴν ὑπόθεσίν του δικαιότατα, *μετὰ τοῖσι* ἐνώπιον τῶν γερόντων.—509-12 *ἀμφί* τὴν ἑτέραν πόλιν, *ἦατο* ἐπολιόρκουν, *λαῶν* πολεμιστῶν, *δίχα*. αἱ προθέσεις δὲ αὐτῶν ἦσαν διτταί, ἔτεινον εἰς δύο ἐνδεχόμενα· ὅθεν ἢ φρ. δὲν σημ. διαφωνίαν· *διαπέρθω* ἐκπορθῶ, βία κυριεύω, *δατέομαι* κ. *δαίομαι* μοιράζω (κρεοδαίτης, γῆς ἀναδασμός), *ἀνδιχα* (ἀνὰ-δίχα) εἰς δύο μέρη, *πάντα* τὰ κινητά, *ἐπήρατος* (ἐράω) θελκτικός, περιμάχητος.—513-9 *οὐπω* κατ' οὐδένα τρόπον (οὐπως, πρβλ. οὕτω(ς), ἦ: οὐπω, πρὶν ἐπιχειρήσωσι τὴν ἔξοδον καὶ πορισθῶσι ζωοτροφίας), *ὑπεθωρήσοντο* μυστικὰ ὠπλίζοντο, *λόχω* τοῦ σκοποῦ: πρὸς ἐνέδραν, *νήπια* οἱ *πρωθῆβαι* οἱ ἐν τῇ πρώτῃ ἀκμῇ τῆς ἡβῆς, ἔφηβοι ἀπειροπόλεμοι, *ἐφισταότες* κατὰ σύνεσιν μετὰ τὸ *νήπια* τέκνα παῖδες, *μετὰ δὲ* μεταξὺ αὐτῶν δέ, *οἱ δὲ* οἱ ἄνδρες,

ἔσθην γ'. δυϊκ. ὑπρστκ. **ἔνυσθαι**, **εἶμα** (ἐννυμαι) ἔνδυμα, **ἀρίζηλος**
 Σ 219 πασιδηλος, περίβλεπτος, ἐκ τούτου **σὺν τεύχεσιν** ἐν τῇ
 πανοπλίᾳ των, **ἀμφίς** δλόγυρα, **ὑπ'** κάτωθεν αὐτῶν ἦσαν, **δλειζο-**
νες, συγκρ. τοῦ **ὀλίγος**, βραχύτεροι τὸ ἀνάστημα, χαμηλότεροι.—
 520-4 **εἶκε** ἀπρόσ., ἀττ. **παρεῖκε**, **εἶκω**, ἐνεχώρει, ἦτο δυνατόν,
 ἐπέτρεπεν ἢ θέσις, **λοχάω** ἐνεδρεύω, **ἐν ποταμῶ** ἐν ἑρηῶ τμήματι
 τῆς κοίτης, **ἀρδμὸς** (ἄρδω ποτίζω) ποτίστρα, **βοτὸν** (βόσκω) βό-
 σκημα, κτήνος, **ἐλύω** (νοί-νο) καλύπτω, **τοῖσι χαρ.**, **ἀπάνευθε**
λαῶν χωριστά, μακρὰν τῶν πολεμιστῶν, **δέγμενοι**, ἐνεστ. τοῦ **δέχε-**
σθαι, ἀναμένοντες, **μῆλα-βοῦς** τῶν πολιορκούντων, **ἐλιξ** 1 καμπυ-
 λόκερος.—525-9 **οἱ δὲ οἱ πολιορκηταί**, τὰ κτήνη αὐτῶν, **προγέ-**
νοντο ἐνεφανίσθησαν ἔμπρός, **οἱ μὲν οἱ ἐνεδρεύοντες**, **προϋδόντες**
 ἰδόντες ἐξ ἀποστάσεως, **τάμνοντι' ἀμφι** ἀπεχώριζον (ἔκοπτον) ἀπ'
 ἑδῶ καὶ ἀπ' ἐκεῖ, **πᾶν-εος** οὐ. ποιμνιον, **ἀργεννὸς** κ. **ἀργὸς** λευκός,
ἐπι 529 προσέτι, **μηλοβοτῆρες** νομῆες γενικῶς.—530-4 **οἱ δὲ οἱ**
 πολιορκοῦντες, **ὡς σὺν** εὐθύς μόλις, **κέλαδος** θόρυβος, ἐκ τούτου
 παρὰ βοῦσι, **εἶρη** (εἶρηκα) ἀγορά, ὁ τόπος τῆς ἀγορᾶς, ὁ πληθ. διὰ
 τὸ πολυμερές: ἔμπροσθεν κατὰ μῆκος τοῦ τόπου τῆς ἀγορᾶς, **ἵπποι**
 ἄρματα, **ἀερσίπους** (ἀερίων π.) ὁ αἶρων ὑψηλὰ τοὺς π., ὁ ἐλαφρῶς
 τρέχων ἵππος ἐν ἀντιθ. πρὸς τὸν εἰλίποδα βοῦν, **μετεκίαθον** ἔτρε-
 χον εἰς τὸ μέρος ἐκεῖνο, **στησάμενοι** μάχην στήσαντες, **ἐμάχοντο**
 ἀμφοτέρα τὰ στρατεύματα.—535-40 **ἐν δὲ** μεταξὺ δὲ αὐτῶν, **ὀμί-**
λεον ἐγύριζον ἄνω καὶ κάτω, ἐμάχοντο, **Κυδοιμὸς** (κυδοιμὸς) ὁ θεὸς
 τῆς πολεμ. ταραχῆς, **Κῆρ** ὁ δαίμων τοῦ θανάτου, **ἄλλον** ἀντικμ.,
ζῶν κτγρ., ὅπερ διχάζεται εἰς δύο, εἰς **νεούτατον** (νέον οὐτάζω)
 νεωστὶ τραυματισθέντα, καὶ **ἄουτον** ἀτρωτον, ἢ ἀντίθ. ἐν τῷ τε-
 θνηῶτα, **ἔλκε** ἀντι ἔλκουσα, **μόθος** Σ 159, **δαφιν(ε)δός** (δα(ζα)-
 φρινὸς φόνιος) κατακόκκινος, **ὀμίλεον** οἱ μαχηταί.—541-3 **ἐν δ'**
εἰτίθει ἐν δὲ τῇ ἄλλῃ ζώνῃ κατεσκευάζε, **νειὸς** θ. ἀργὸς ἀφειθείς χέρ-
 σος ἐπὶ τινα χρόνον καὶ πάλιν ἀροτριαθεῖς, νειᾶμα, **μαλακὸς** ἀφρώ-
 δης (ἀφρᾶτος), **τριπόλος** τρεῖς φορὰς γυρισμένος, **ἀροτήρ** ζευγηλάτης,
δινεύοντες ζ. περιστρέφοντες, περιφέροντες ἐπάνω καὶ κάτω τὰ
 ζευγάρια, **ἐλάστρεον** θαμ. τοῦ ἐλαύνειν ἀδιακόπως ἤλαυνον, **ἐνθα**
κ. ἐνθα ἄνω καὶ κάτω.—544-7 **τέλσον** τέρμα (ἐξ οὗ εἶχον ἀρχίσει
 νὰ ἀροτριῶσι), **ἐπιὼν** ἐρχόμενος πρὸς αὐτούς, **τοὶ δὲ ἄλλοι δέ**, **στρέ-**
ψασκον ἔκαμνον στροφὴν, μόλις ἔφθανον εἰς τὸ ἄλλο τέρμα, ἵνα
 ἐπανέλθωσιν εἰς τὴν ἀφετηρίαν, **ὄγμος** ἄ. αὐλακιά, **ἀν' ὄ.** προχω-
 ροῦντες παραλλήλως (κατὰ τὴν διεύθυνσιν) πρὸς τὰς (μέχρι τοῦδε)
 αὐλακιάς, **νειὸς βαθεῖα** ἢ ἔχουσα βάθος, μεγάλην ἔκτασιν, εἰς

βάθος ἐκτεινομένη, ἐκτεταμένη.—548-9 ἦ δὲ ἡ νεός, τὸ δὴ αὐτὸ πράγματι, **τέτυκτο** ἦτο, **περὶ θαῦμα** ἐξάισιον θαῦμα.—550-6 **τέμενος** (τέμνειν) βασιλικὸν κτῆμα, **βαθυλήιον** (λήιον σπαρτὸν) ἔχον ὑψηλὰ σπαρτά, **ἔριθος** ἄ. ἐλεύθερος ἡμερομίσθιος ἐργάτης, **ἀμάω** θερίζω, **δράγμα** (δράττομαι) ὄσους στάχης ὁ θεριστῆς πιάνει διὰ τῆς χειρός του, δραξιά, χειριά, **ἔραζε** (ἔρα γῆ), **μετ' ὄγμον** κατὰ τὴν διεύθυνσιν τοῦ ἔργου των, (παρ' ἡμῶν ὁ ἔργος), ἐν τῇ γραμμῇ τοῦ ἔργου των, **ἀμαλλοδειτῆρ** (ἄμαλλα (ἀμάω) δράγμα) ὁ δένων τὰ δράγματα, ὁ δένων χειρόβολα, **ἔλλεδανός** (εἶλω) ἄ. δεσμός ἐκ καλάμιās, δι' οὗ δένονται τὰ χειρόβολα, δεματικόν, **ἐφέστασαν** ἴσταντο (παρηκολούθουν) ὄπισθεν, **δραγμαεύω** συλλέγω χειριάς, **ἀγκάλις** θ. ἀγκάλη: φέροντες εἰς τὴν ἀγκάλιαν των, **ἀσπερχές** Π 61 μετὰ σπουδῆς, μετὰ ζήλου.—556-60 **πένομαι** παρασκευάζω, **δαίς** θ. (μερίς) τράπεζα, **ἰερεύω** σφάζω, **ἀμφέπω** περιποιοῦμαι, ἐτοιμάζω, **παλύνω** (ἐπιπάσσω) ἀναγκῶ, δουλεύω (ἐντὸς ὕδατος, ὥστε νὰ σχηματισθῇ πόλτος), **ἄλφιτα** χονδροαλεσμένη κριθή, χονδρὸν κριθάλευρον, **δεῖπνον** κτηρ. γεῦμα.—561-6 ἐν δ'.. ἐν τῇ αὐτῇ δὲ ζώνῃ, **ἀλώῃ** ἄμπελος, **ἀνά** ἐπὶ τῶν κλημάτων, **ἐστήκει** εἶχε στηριχθῆ, **διαμπερὲς** πέρα πέρα, ἀπὸ τοῦ ἐνός ἄκρου μέχρι τοῦ ἄλλου, **κάμακες** φοῦρκαί (ὑποστηρίγματα κλάδων ἀμπέλου, κουντέλλια), **ἔλασεν** ἔσυρεν, ἐπέρασεν, ἔζωσε, **κάπετος** θ. (σκάπτω σκάπετος) τάφρος, **ἀμφι** ἀμφοτέρωθεν, **περὶ** ὀλόγυρα, **ἔρκος** φράκτης, ἐκ τούτου **κασσιτέρου** ὕλ., **ἀταρπιτός** θ. ἀτραπός, **ἐπ' αὐτήν** τὴν ἄμπελον, **νίσσομαι** βαδίζω, πηγαινοέρομαι, **φορῆς** οἱ σταφυλοφορεῖς.—567-72 **παρθενικαί** παρθένοι, **ἠίδεος** (ἄιτ. ἦθεος) ὁ ἄγαμος νέος, παλληγάριον, ἄρσ. τοῦ παρθένος, **ἀταλός** τρυφερός: μετὰ τὰ ἀθῶα, παιδικὰ αἰσθήματα των, **φέρων** διὰ τοὺς σταφυλοφορεῖς, φέροντας ἐπὶ τῆς ῥάχews καδίσκους (βούττας), εἰς οὓς ἐνέβαλλον τὰς σταφυλάς, ὅσας ἕκαστος εἶχε τρυγήσει ἐν τῷ καλάθῳ, **τάλαρος** ἄ. καλάθιον, **ἡμερόεις** (ἡμερος πόθος) θελκτικός, **λιγύς** Ο 620: λιγυρά, **ὑπὸ ἄειδε** συνώδευε τὸ ὄργανον ἄδων, **λίνος** ἄ. ἄσμα πρὸς τιμὴν τοῦ ὁμωνύμου νεανίου, ὅστις αὐξηθεὶς ἐν μέσῳ προβάτων ἐσπαράχθη ὑπὸ λυσσόντων κυνῶν, **καλὸν** ὠραία, **λεπταλέος** λεπτός, **τοὶ δὲ** αἱ παρθένοι καὶ τὰ παλληγάρια, **ῥήσω** (ῥήγνυμι) κτυπῶ (τὸ ἔδαφος διὰ χοροπηδημάτων), ἐκ τούτου **ἀμαρτῆ** (ἄμα-ἀραρίσκω) συγχρόνως, ἐν ῥυθμῷ, **μολπῆ** (μέλπω-ομαι) ἄσμα μετὰ χοροῦ, χορωδία, **λυγμός** ἄ. (λ.π. λού! λού!) φωνὴ ἐπιφωνηματικὴ ἢ λέξεις τινὲς κατακλείουσαι ὡς ἐπωδὸς ἐκάστην στροφὴν τοῦ ἄσματος, ἐνταῦθα αἱ λ. *Ἀὖ Λίνε!*, αἱ δοτ. τροπ., ὡς καὶ τὸ **σκαίροντες** (σκιρ

τῶντες) χοροπηδῶντες, εἰς τὸ *ἔποντο* παρηκολούθουν, συνώδενον τὸν αἰοιδόν.—*573-8 ἐν δὲ ποίησε* (ἢ μεταβολὴ τοῦ ῥ. δηλοῖ μεταβολὴν τῆς ζώνης) ἐν τῇ ἄλλῃ δὲ ζώνῃ . . , *ὀρθόκραιρα* Σ 3, *κόπρος* θ. (κοπριά) βουστάσιον, *κελάδων* θορυβώδης, *δονακεὺς* (δόναξ κάλαμος) καλαμών, *ξοδανὸς* εὐλύγιστος, *σιχάομαι* βαδίζω (κατὰ σειράν, ὃ εἰς κατόπιν τοῦ ἄλλου), *ἀργὸς* ταχύς.—*579-86 ἐρύγγηλος* (ἐρεύνγομαι μυκῶμαι) ὃ ἐκβάλλον μυκηθμούς, *ἐν πρώτῃσι β.* μεταξὺ τῶν προπορευομένων βοῶν, *μακρὰ μ.* ἐκβάλλον παρατεταμένους μυκηθμούς, *αἰξήδης* Π 716, *μετεκίαθον* ἔτρεχον ὀπισθὲν του, *βοεῖη* τὸ δέρμα τοῦ βοός, *λαφύσσω* λ.π. πίνω, ῥοφῶ, ἀντὶ λαφυσσέην, *ἔγκατα* οὐ. ἐντόσθια, *ἐνδίημι* ἀποδιώκω, *αὐτως* μάτην, *ἐκ τ' ἀλέοντο* καὶ ὀπισθοχώρουν.—*587-9 ἐν δὲ ποίησε* ἢ ταυτότης τοῦ ῥ. τὴν ταυτότητα τῆς ζώνης, *νομὸς* βοσκή, *βῆσσα* Π 766, *ἀργεννὸς* λευκός, *σταθμοὶ* μανδριά, *κλισίαι* καλύβαι τῶν ποιμένων, *σηκοὶ* μάνδραι τῶν νεογνῶν, *κατηρεφῆς* καλῶς ἐστεγασμένος.—*590-2 ποικίλλω* τεχνουργῶ, κατασκευάζω μετ' ἐπιμελείας (μετὰ ποικίλων σημείων καθοδηγούντων τὴν ποικιλίαν τῶν ἐλιγμῶν), *χορὸς* ὃ τόπος τοῦ χ., ὀρχήστρα, *ἀσκῶ* φιλοτεχνῶ.—*593-8 ἀλφειάβοιαι* (ἀλφάνω πορίζω βοῦς) ὡς ἀποφέρουσαι παρὰ τῶν μνηστήρων εἰς τοὺς γονεῖς βοῦς ὡς προῖκα, περιζήτητοι, *εἶατο* ὑποσ. τοῦ *ἐννυθαί*, *ὀθόναί* λεπτοὶ λινοὶ πέπλοι, *ἐύννητος* (νέω κ. νήθω) καλογνεσμένος, ἀπὸ κ. λίνον, *ἦκα* (ἦσσον, ἦκιστα) ὀλίγον, ἐλαφρά, *καὶ ῥα* καὶ πρὸς τούτοις, *στεφάνη* διάδημα τῆς κεφαλῆς, *μάχαιρα* ἐγχειρίδιον, ἐν ἰδίῳ κολεῶ ἔξηρημένῳ παρὰ τὸν τοῦ ξίφους.—*599-602 οἱ δὲ* οἱ νέοι καὶ αἱ νεάνιδες, *θρέξασκον* θαμ. τοῦ *τρέχειν*, *ἐπιστάμενος* τεχνικός, ἐπιδέξιος : μετὰ τεχνικοὺς βηματισμούς, ἐλιγμούς, *ῥῆα μάλ'* μετὰ μεγάλης εὐστροφίας, *τροχὸς* ὃ κεραμευτικός, *ἄρμενος*, ἀόρ. τοῦ *ἀραρίσκεισθαι*, εὐάρμοστος, *ἐπὶ στίχας* κατὰ σειράς, εἰς γραμμὰς (στοίχους), *ἀλλήλοισι* ἀντιμετώπους.—*603-6 ἐμέλπειο* ἦδε, *δοιῶ* δύο, *κυβιστητήρ* Π 745 σχοινοβάτης, θαυματοποιός, *κατ' αὐτοὺς* μεταξὺ αὐτῶν, *κατὰ μέσσους* ἐν τῷ μέσῳ, *ἐξάρχοντος* τοῦ αἰοιδοῦ.—*607-8 σθένος Ὡ.* μέγα τὸν μεγαλοδύναμον Ὡ., *πύματος* (post, pone) ἔσχατος, *πύκα* (πυκνός) στερεά.—*609-13 ἄρα* ἀκολούθως, *βριαρὸς* (βρίθω) βαρὺς, *ἐανὸς* λεπτός, εὐκαμπτος, μαλακός.—*614-7 ἴρηξ* ἱεράξ.

468-617. 468 *ἔτρεψε* πρβλ. 412, *κέλευσε* διότι, ὡς αἱ χροσαὶ θεράπαινοι, ἦσαν ἔμπυχοι καὶ ἱκαναὶ πρὸς αὐτόματον ἐργασίαν.—*471 παντοίην* διασαφούμενον ἐν 472-3.—*474 ἐν πυρὶ* ἐντὸς τοῦ ἐπὶ πυρὸς ἵσταμένου χυάου, *κασσίτερον* ἐκ τούτου ὡς

μαλακοῦ δὲν κατεσκευάζοντο συνήθως ὄπλα, εἰ μὴ μόνον κνημίδες· ἐχρησιμοποιεῖτο μᾶλλον πρὸς κόσμον.—**476 μέγαν** διότι προηγούμενος ἐχρησιμοποιεῖ μικρὸν ἄκμονα ὡς κατασκευάζων μικρὸν ἔργον 379.—**477 θαιστήρ** μείζων τῆς σφύρας (ἢ βαρεία:).—**479 πάντισε δαιδάλλων** δὲν πρόκειται περὶ εἰκόνων, διότι ἢ διὰ τούτων διακόσμησις ἄρχεται 483., ἀλλὰ περὶ τῆς διαρρυθμίσεως τῆς ἐπιφανείας, τῶν περιφερειῶν τῶν κύκλων κλπ. καὶ περὶ μαιανδροειδῶν καὶ ἄλλων γεωμετρικῶν σχημάτων πλαισιούντων τὰς διαφόρους εἰκόνας.

Ἡ ἀσπίς ἦτο στρογγύλη (ἐν T 347 παραβάλλεται πρὸς τὴν σελήνην, τὸν περιστέφοντα αὐτὴν Ὀκεανὸν ἐφανιάζοντο κυκλοτερεῆ κατὰ τὸν ὀρίζοντα, ὡς καὶ τὸν δίσκον τῆς γῆς, καὶ αἱ 3 ὥραι τοῦ ἔτους (annus-annulus) ἀποτελοῦσι κύκλον), συμμετρου διαμέτρου διὰ τὸ εὐχρηστον, ὀλίγον κυρτὴ πρὸς τὴν ἐξωτερ. ἐπιφάνειαν, ἐκ 5 στρωμάτων μεταλλίνων, ἐπαλλήλων, ὁμοκέντρων, τὰ ὅποια ἦσαν διαφόρου διαμέτρου ἕκαστον, ὥστε τὸ ὑποκείμενον ἔσχατον εἶχε τὴν μεγίστην περιφέρειαν, ἕκαστον δὲ ἀμέσως ἐπικείμενον ἐσμικρύνετο ἐπὶ μᾶλλον τὴν περιφέρειαν, οὕτω δὲ ἡ ἀνωτάτη μεταλλικὴ πλάξ ἢ κατέχουσα τὸ κέντρον καὶ ἀποτελοῦσα τὸν ὀμφαλὸν εἶχε τὴν μικροτέραν περιφέρειαν. Κατὰ ταῦτα ἡ ἐξωτερικὴ ἐπιφάνεια τῆς ἀσπίδος ἐνεφάνιζε Πίν. II. 1 1) κεντρικὸν κύκλον (ὀμφαλὸν) χαλκοῦν (Bronze) καὶ 2) περὶ αὐτὸν 4 ἐπαλλήλους ὁμοκέντρους ζώνας ἀπὸ τοῦ κέντρου πρὸς τὴν περιφέρειαν, κασσιτερίνην (Zinn), χρυσοῦν (Gold), κασσιτερίνην (Zinn) καὶ χαλκῆν (Bronze). Οὕτω τὸ κέντρον τῆς ἀσπίδος ἀποβαίνει ἰσχυρότατον, προκαλύπτων ἀσφαλέστατα τὰ εὐγενέστατα μέρη τοῦ σώματος τοῦ μαχητοῦ· ἄλλως ἐὰν αἱ μέταλλιναι πτυχαί, αἱ ἀντικαθιστῶσαι ἐνταῦθα τὰ ἐπάλληλα βόεια δέρματα τῶν συνήθων ἀσπίδων τῶν ἡρώων, ἦσαν ἴσαι, καλύπτουσαι ἀλλήλας, τοῦτο θὰ ἦτο καὶ μωρὸν καὶ ἄσκοπον· διότι καὶ τὸ βάρος τῆς ἀσπίδος θὰ ἦτο ἀφόρητον καὶ ἡ ποικιλία τῶν μετάλλων οὐδένα λόγον θὰ εἶχε.

Ἡ κατανομή τῶν εἰκόνων ἐπὶ τοῦ κέντρου καὶ ἐπὶ τῶν 4 ζωνῶν διενκολύνεται ἐκ τούτου, ὅτι ἡ καθ' ἑκάστην ζώνην ἐργασία τοῦ Ἡφ. χαρακτηρίζεται δι' ἰδίου ῥήματος, αἱ εἰς τὴν αὐτὴν δὲ ζώνην ἀνήκουσαι διάφοροι σκηναὶ δηλοῦνται διὰ τοῦ αὐτοῦ ῥήματος: 1) περὶ τοῦ κέντρου ἔτευξε 483, 2) περὶ τῆς α' ζώνης μετὰ τὸ κέντρον ποίησε 490, 3) περὶ τῆς β' ζώνης ἐτίθει-ἐτίθει ἐτίθει 541, 550, 561, 4) περὶ τῆς γ' ζώνης ποίησε-ποίησε 573, 587 (ἐξαιρουμένου τοῦ ποίκιλλε 590, δι' οὗ εἰσάγεται ὁ χορός), καὶ 5) περὶ τῆς δ' ζώνης ἐτίθει.

Ἡ κεντρικὸς κύκλος Πίν. I. A ἀπεικόνιζε τὸ σύμπαν· κατὰ τὸ ὑπόδειγμα προτύπων φοινικ. ἔργων, τὰ ὅποια ὁ ποιητὴς θὰ εἶδεν

ὑπ' ὄψει, ἡ γῆ θὰ ἦτο ἐν τῷ μέσῳ τοῦ κεντριζοῦ κύκλου, τοῦ ὁμοφαλοῦ, χαρακτηριζομένη διὰ δένδρων καὶ περιτρεχόντων ἀγρίων θηρίων, περὶ αὐτὴν ὁ ἥλιος καὶ ἡ σελήνη δηλούμενοι διὰ μικρῶν δίσκων ἐκ χρυσοῦ καὶ ἀργύρου, οἱ ἀστερισμοὶ ὡς ἴστανται ἐν τῷ οὐρανῷ, ἡ δὲ θάλασσα θὰ ἐπλαισίωνε τὴν ὅλην εἰκόνα δηλουμένη διὰ παραλλήλων ἐγγωνίων γραμμῶν καὶ χαρακτηριζομένη δι' ἰχθύων, πολυπόδων κλπ.

Ἡ α'. ζώνη Β (490-540) ἐκ κασιτέρου παριστᾶ δύο πόλεις, ἐκατέραν καλύπτουσιν τὸ ἥμισυ τῆς ζώνης, 1) τὴν μὲν ἐν εἰρήνῃ 491-508, ἐν δύο σκηναῖς, ἐν γαμηλίαις φαιδραῖς ἑορταῖς 491-6 καὶ ἐν σεμνῇ σκηνῇ διαδικασίας 497-508, 2) τὴν δὲ ἐν πολέμῳ 509-40· ἐπίσης εἰς δύο σκηνας, ἔξοδον τῶν πολιορκουμένων πρὸς ἐνέδραν 509-24 καὶ ἀπρόοπτον ἐπίθεσιν κατὰ ποιμνίου μετὰ μάχης πρὸς τοὺς προσβοηθοῦντας πολεμίους 525-40· τὸ πολιορκοῦν στρατεύμα εἶναι ἄνω ἀριστερὰ τῆς πόλεως, διακρινομένης ἐκ τῶν πύργων τῶν τειχῶν, τὸ βουλευόμενον κάτωθεν αὐτῆς ἀριστερότερον ἐν ὁμαδί, ἐν τῇ ἄνω σειρᾷ δεξιὰ τῆς πόλεως βαδίζουσιν οἱ μαχηταὶ πρὸς ἔξοδον, ἡγουμένων τῶν χρυσοῦν θεῶν, οἵτινες παρίστανται καὶ μείζονες· οἱ κατάσκοποι ὀκλάζουσι παραπλεύρως (καὶ ὑπερθεῖν) τοῦ ποταμοῦ (δηλουμένου δι' ἰχθύων), ὅστις, ἐπειδὴ οἱ ἕλλην. ποταμοὶ τὸ πλεῖστον τοῦ ἔτους εἶναι ἄνυδροι, οὐδὲν κώλυμα πρὸς τοῦτο παρέχει· δεξιόθεν πλησιάζουσιν αἱ ἀγέλαι· αἱ 4 καθήμεναι μορφαὶ κάτωθεν τῶν θεῶν δηλοῦσι τὸν πολιορκούμενον στρατὸν τῶν ἐξεληθόντων· ἀριστερὰ αὐτῶν ἐλαύνει πολεμικὸν ἄρμα, τὸ ὁποῖον ἀποστέλλει ὁ βουλευόμενος στρατὸς τῶν πολιορκούντων, εἰδοποιηθεὶς περὶ τῶν συμβαινόντων ὑπὸ τοῦ πολεμιστοῦ τοῦ ἴστανμένου ἐν στάσει δεικνύοντος (ὀπισθεν τοῦ ἄρματος)· δεξιώτερον ἐξελλίσσεται ἡ μάχη μετεχόντων καὶ τῶν 3 πτερωτῶν θεῶν. Ἐν ΑΑΜ ἐν Μυκ. Αἰθ. 30 481 ἀπόκειται ἀργυροῦν **ῥυτὸν** εὐρεθὲν ἐν Μυκῆναις παριστῶν ἔξοδον τῶν πολιτῶν πόλεως ἐναντίον ἀποβιβασθέντων πειρατῶν· προηγούνται σφενδονῆται, ἀκολουθοῦσι τοξόται καὶ εἶτα ὀπλίται, κεκαλυμμένοι διὰ τῆς ἀμφιβρότης (ἡμικυλινδρική) ἀσπίδος· ἐπὶ τῶν τειχῶν διακρίνονται γυναῖκες, ζητοῦσαι διὰ ζωηροτάτων κραυγῶν καὶ χειρονομῶν νὰ ἐμψυχώσωσι τοὺς οἰκείους, Πίν. II. 2.

Ἡ β'. ζώνη Γ, 541-72, ἐκ χρυσοῦ κατὰ τὴν ὁμολογίαν τοῦ ποιητοῦ 549, σκοπίμως τεθεῖσα ἐν τῷ μέσῳ, παριστᾶ διὰ τῶν 3 χαριστάτων εἰκόνων σκηναὶς τοῦ ἕλλην. ἀγροτικοῦ βίου κατὰ τὰς 3 ὥρας τοῦ ἔτους, ἄροσιν ἀγροῦ κατὰ τὸ ἔαρ 541-9, θερισμὸν κατὰ τὸ θέρος 550-60 καὶ τρυγητὸν κατὰ τὸ φθινόπωρον 561-72· κατὰ τὰ δύο ἄκρα

τῆς σκηνῆς τοῦ τρυγητοῦ παρίστανται τρυγόμενα τὰ κλήματα, ὑπὸ τὰ ὁποῖα διακρίνεται ἡ ἀτραπός, ἐν μέσῳ τῶν δύο ἄκρων οἱ φορεῖς· μεταξὺ τοῦ θερισμοῦ καὶ τρυγητοῦ παρίσταται ἡ παρασκευὴ τοῦ γεύματος ὑπὸ τὸ δένδρον.

Ἡ γ'. ζώνη Δ, 573-606, κασσιτερίνη, ἔχει πρῶτον σκηναὶς ἐκ τοῦ ποιμενικοῦ βίου συμπληρούσας τὰς ἀγροτικάς τῆς προηγουμένης ζώνης, 1) ἀγέλην βοῶν προσβαλλομένην ὑπὸ λεόντων παρὰ τὸν καλαμόφυτον ποταμόν, δηλούμενον δι' ἰχθύων, 573-86, καὶ 2) εἰρηνικὴν ποιμνὴν προβάτων μετὰ τῶν μανδρῶν κλπ. Ἡ αὐτὴ ζώνη (κατ' ἄλλους, ὡς ἐν τῇ εἰκόνι, διάφορος E,) εἶχε καὶ μολπὴν 590-606. Ὁ τόπος, ἐν ᾧ ὠρχοῦντο ἐν ἐκάστη ἑλλ. πόλει, ὁμαλός, ἐπίπεδος, ἔκαλεῖτο *χορός*, ἔξ οὗ καὶ αἱ πόλεις *εὐρύχοροι* καὶ *καλλίχοροι*. Τὸν χορὸν ἐνταῦθα κατεσκεύασεν ὁ θεὸς ὅμοιον κατὰ τὸν ποιητὴν πρὸς τὸ μαρμαρίνον ἔργον, τὸ ἐπὶ Πausανίου ἔτι σφζόμενον, ὅπερ ὁ Δαίδαλος παρεσκεύασε χάριν τῆς Ἀριάδνης· δυνάμεθα νὰ φαντασθῶμεν ὅτι ἐπὶ τοῦ ἐδάφους αὐτοῦ εἶχον λαξευθῆ γραμμαὶ ὑποβοηθοῦσαι τὰς κινήσεις τῶν ὀρχουμένων ἐν τοῖς περιπλόκοις ἐλιγμοῖς· τοιαῦτα ἐδάφη χοροῦ ἐκάλουν καὶ ὕστερον *λαβυρίνθους*, πρβλ. τὸ μαιανδροειδὲς κόσμημα ἐπὶ Κρητικοῦ νομίσματος, ἀποδίδον διὰ τῶν περιπλόκων γραμμῶν λαβύρινθον, Πίν. II. 3, καὶ ἡμετέραν Αἰσθητικὴν ἐριμνησίαν τοῦ Β'. Στασίμου τῆς Σοφοκλ. Ἀντιγόνης ἐν τῷ περιοδικῷ Ἀγωγῇ τ. Α'. σ. 317. Ἐὰν οἱ ὀρχούμενοι ὑποδιαιεθῶσιν εἰς δύο ἡμιχόρια, τότε ἔχομεν ἐν τῷ μεταξὺ χώρον χάριν τῶν θαυματοποιῶν καὶ τῶν ἄλλων προσώπων.—Ὁ ποιητὴς σκοπίμως ἐξέλεξε τὰς ἐξωτέρας ζώνας, ὡς μᾶλλον ἐπιμήκει, πρὸς εἰκόνισιν ἐπιμήκων παραστάσεων, οἷαι ὁ χορός, αἱ σκηναὶ τῆς κτηνοτροφίας κλπ.

Ἡ δ'. ζώνη 607-8 ἐκ χαλκοῦ (μεταξὺ E-Z) εἰκονίζει τὸν Ὠκεανόν, δηλούμενον δι' ἐγγωνίων γραμμῶν καὶ ἰχθύων καὶ ἀντιστοιχοῦντα πρὸς τὴν ἐν τῷ κεντρικῷ κύκλῳ θάλασσαν. Ὅπως ἐφαντάζοντο τὸν Ὠκεανὸν περιστέφοντα τὸ σύμπαν, οὕτω καὶ ἐνταῦθα ὁ Ὠκεανὸς περιστέφει τὸ σύνολον τῆς γηίνης ζωῆς καὶ κινήσεως.

Τὸ κράσπεδον, ἀντυξ, ἀπετελεῖτο ἐκ ζώνης, πλεκτῆς ἐκ τριῶν δεσμίδων μεταλλίνων νημάτων (τρίπλαξ)· τοιοῦτον πλέγμα εὐρέθη ἐν ταῖς ἀνασκαφαῖς τῆς Δωδώνης ἔκτυπον ἐπὶ θραύσματος χαλκοῦ.

Αἱ μορφαὶ αἱ εἰκονιζόμεναι ἐπὶ μεταλλικῶν ἐπιφανειῶν ἦσαν ἢ *ἔκτυποι*, παραγόμεναι διὰ σφυροκοπήσεως, τυπτομένης ἔσωθεν τῆς μεταλλικῆς ἐπιφανείας, ὥστε νὰ τυγχάνωσιν ἔπειτα ἔξωθεν ἐπεξεργασίας αἱ μορφαὶ διὰ γλυφάνου, πρβλ. τὰ κύπελλα τοῦ Βαφειοῦ Πίν. IZ'. τῆς α'. σειρᾶς, ἢ *ἐγγράκτοι* δι' ὀξέος ὀργάνου, ἢ *ἐμπαι-*

σταί (ἢ εἰκὼν περιγραφομένη καὶ περιχαραττομένη ἐν μεταλλικῇ ἐπιφανείᾳ ἀπεκόπτετο ἐπιμελῶς, εἶτα ἀπεκόπτετο ἐπὶ τῆς μεταλλικῆς ἐπιφανείας, ἣτις θὰ ἀπετέλει τὸ βάθος, τμήμα τῶν αὐτῶν διαστάσεων πρὸς τὴν εἰκόνα καὶ ἐν τῇ ἀνοικτῇ θέσει ἐνηρμόζετο ἢ εἰκὼν· συνήθως ἐνεβάλλετο εὐγενέστερον μέταλλον εἰς ἥττον εὐγενές, χρυσὸς ἐν χαλκῷ ἢ ἐν ἀργύρῳ, ἀλλ' ἐνίοτε καὶ ἄργυρος ἐν χρυσῷ· πρβλ. τὰ 4 ἐγχειρίδια τῶν Μυκηναίων Πίν. Β'. 1). Ἐγχαράξεως ἐν τῇ ἀσπίδι θὰ ἐγένετο χρῆσις ἐν γεωμετρικοῖς σχήμασι καὶ γραμμαῖς, καὶ πρὸς δῆλωσιν τῶν καλάμων, καμάκων κλπ., τῆς ἐμπαιστικῆς εἰς ὄρισμένας μορφὰς καὶ τῆς ἐκτυπώσεως ἐν ἐπιπέδοις ἐπιφανείαις. Ἐγένετο ὅμως χρῆσις καὶ *ἐγκαύσεως* (χρωματισμοῦ, σμαλτώσεως) εἰς τὴν κυαντὴν τάφρον, εἰς τὴν ἐρυθρὰν ἐσθῆτα τῆς Κηρὸς καὶ εἰς τὸ μέλαν χρῶμα τῆς ἠροτριαμένης χρυσῆς γῆς.

Τῶν εἰκόνων οἱ πόδες κατευθύνονται πρὸς τὸ κέντρον, αἱ κεφαλαὶ πρὸς τὴν περιφέρειαν, διότι καὶ τὸ ἀνθρώπινον σῶμα εἶναι εὐρύτερον ἄνω, συμφώνως πρὸς τὸν κατὰ τὴν περιφέρειαν εὐρυνόμενον κύκλον· σκοπῶς ὁ ποιητὴς ἀπέφυγε μορφὰς ἀνθρώπων ἐν τῷ κέντρῳ, διότι κεφαλαὶ καὶ κνήμαι θὰ συνεθλίβοντο ἐκεῖ ἀηδῶς καὶ δὲν θὰ ἦσαν εὐδιάκριτοι.

Αἱ πτυχαὶ συνείχοντο πρὸς ἀλλήλας διὰ πλατυκεφάλων ἤλων, καθηλωμένων συμμετρως, ὧν αἱ κεφαλαὶ ἀπετέλουν οἰονεὶ ὄρμους μαργαριτῶν, χωρίζοντας τὴν μίαν ζώνην τῆς ἄλλης.

Ἡ ἀσπίς καὶ αἱ ἐπ' αὐτῆς εἰκόνες δὲν φαίνονται νὰ εἶναι ἔργον τῆς φαντασίας τοῦ ποιητοῦ. Ἐκ πολλῶν εὐρημάτων φοινικικῶν καὶ ἑλληνικῶν, ἀρχαιότερων καὶ συγχρόνων τοῦ ποιητοῦ, πειθόμεθα ὅτι τοιαῦτα πολυτελῆ ὄπλα, κατάκοσμα διὰ ζωνῶν ἀναλόγων παραστάσεων, ἦσαν τοῦ συρμοῦ διὰ τοὺς εὐγενεῖς κατὰ τοὺς ὄμηρ. χρόνους. Ἐὰν ὁ ποιητὴς εἶχε πρὸ ὀφθαλμῶν, γράφων τὴν ἀσπίδα, ὄρισμένον ἔργον ὡς πρότυπον, ἢ ἐὰν ἐκ τῶν εἰκόνων πολλῶν τοιούτων ἔργων ἑλληνικῶν καὶ φοινικικῶν συνέθετε διὰ τῆς φαντασίας αὐτοῦ τὸ σύμπλεγμα τῶν εἰκόνων, οἷον παρέχει ἡμῖν, δὲν δυνάμεθα νὰ καθορίσωμεν μετὰ πεποιθήσεως ἀμφοτέρω φαίνονται πιθανά. Ὅπως ἀπίθανον ὅτι ὁ ποιητὴς, οὐδὲν ἔχων πρὸ ὀφθαλμῶν πρότυπον, ἐδημιούργησεν ἔργον καθαρῶς ποιητικῆς φαντασίας.

486 Πηλιάδες (Πλειάδες, Πούλεια) 7 ἀστέρες, νομισθέντες ὡς πελειάδες (ἄγριαι περιστεραί), θυγατέρες ποτὲ τοῦ Ἄτλαντος καὶ τῆς Ὠκεανίδος Πηλιόνης, ἀδελφαὶ τῶν Ὑάδων. Ἐκ θλίψεως διὰ τὸν θάνατον τούτων ἢ ἐπὶ τῇ συμφορᾷ τοῦ πατρὸς ἠτύοκτόνησαν καὶ κατηστεροίσθησαν κατ' ἄλλην παράδοσιν ἐπὶ 5 μῆνας διακόμι-

ναι ὑπὸ τοῦ κύνηγοῦ Ὁρίωνος μετεμορφώθησαν τῇ παρακλήσει αὐ-
 τῶν εἰς πελειάδας καὶ εἶτα εἰς ἀστέρας, διὸ καὶ ὁ ἀστήρ Ὁρίων
 ἐπὶ 5 μῆνας φαίνεται ὑπὲρ τὸν ὀρίζοντα πλησίον τῶν Πλειάδων. Αἱ
 Πλειάδες εἶναι ὁ ἀστερισμὸς τῶν ναυτιλλομένων, διότι κατὰ τὴν
 ἐπιτολὴν αὐτῶν (περὶ τὰς ἀρχὰς Μαΐου) ἄρχεται ἡ καλὴ ἐποχὴ τῆς
 θαλάσσης, κατὰ δὲ τὴν δύσιν (18. Νοεμβρίου) ἡ κακὴ. **Ἰάδες**
 (βροχεραὶ) 2-7 τὸν ἀριθμὸν, ἀδελφαὶ τῶν Πλειάδων, ἀστερισμὸς
 κατὰ τὰ κέρατα τοῦ Ταύρου, ἐπὶ τῇ ἐπιτολῇ τῶν ὁποίων ἄρχεται ἡ
 βροχερὰ περίοδος τοῦ ἔτους· ἐκληφθεῖσαι ὡς ἀγέλη μικρῶν χοίρων
 (ὑῶν, Ἰάδες) συνεδέθησαν ὡς καὶ αἱ Πλειάδες πρὸς τὸν θηρατὴν
 Ὁρίωνα, πρὸ τοῦ ὁποίου φεύγουσαι κρημνίζονται εἰς τὸν Ὠκεανόν.
Ὁρίων περίφημος ἐπὶ τῷ κάλλει θηρευτῆς. Ἡ Ἥως ἠράσθη αὐ-
 τοῦ, ἀλλ' ἡ Ἄρτεμις κατετόξευσε, μεθ' ὃ κατηστερίσθη· καὶ ἐν τῷ
 οὐρανῷ καταδιώκει τοὺς ἄλλους ἀστέρας, συνοδευόμενος ὑπὸ τοῦ
 κυνὸς αὐτοῦ Σειρίου· ἐπιτέλλει τῇ 10. Ἰουλίου.—**487 Ἄρκτος** ἡ
 μεγάλη, θυγάτηρ ποτὲ τοῦ Λυκάονος, βασιλέως ἐν Ἀρκαδίᾳ, ἡ Καλ-
 λιστώ, γεννήσασα ἐκ τοῦ Διὸς τὸν Ἀρκάδα· ἵνα διαφύγῃ τὴν κατα-
 διώξιν τῆς ζηλοτυπούσης Ἥρας, μετεμορφώθη εἰς ἄρκτον, φονευ-
 θεῖσαν ὑπὸ τῆς Ἀρτέμιδος καὶ καταστερισθεῖσαν ὑπὸ τοῦ Διός· διὰ
 τὸ σχῆμα αὐτῆς ἐξελήφθη καὶ ὡς ἄμαξα, ἐλαυνομένη ὑπὸ τοῦ Βωώ-
 του (βουκόλου) ἢ Ἀρκτοῦρου (ἀρκτοφύλακος)· παρ' αὐτὴν ἡ μικρὰ
 Ἄρκτος, εἰς ἣν ἀνήκει ὁ πολικὸς ἀστήρ.—**488 αὐθι στρέφεται**
 ὄθεν καὶ Ἑλίκη. **δοκεύει** διότι κατὰ τὴν στιγμὴν τῆς ἐπιτολῆς τοῦ
 Ὁρίωνος ἀρχίζει νάνυψώνηται ἀπὸ τῆς θέσεως αὐτῆς ἐν τῷ ὀρί-
 ζοντι καὶ οὕτω φαίνεται ὅτι ὑπεκφεύγει αὐτόν.—**492 δαίδων** φαί-
 νεται ὅτι περὶ τὴν ἐσπέραν ἤγετο ἡ νύμφη ἐκ τῆς πατρικῆς οἰκίας
 εἰς τὴν τοῦ νυμφίου.—**496 πρόθυρα** ἡ αὐλῆος θύρα ἢ ἄγουσα
 ἀπὸ τῆς ὁδοῦ εἰς τὴν αὐλήν.—**498 ποινή** ὁ φονεὺς δὲν κατεδιώ-
 κετο τότε ὑπὸ τῆς πολιτείας, ἀλλ' ὑπὸ τῶν πλησιεστάτων συγγενῶν
 ἢ φίλων τοῦ φονευθέντος· διὰ τοῦτο ἠναγκάζετο πρὸς σωτηρίαν ἢ
 νὰ φύγῃ εἰς τὴν ἄλλοδαπὴν ἢ, ἐὰν ἔστεργον οἱ συγγενεῖς τοῦ φονευ-
 θέντος, νὰ πληρώσῃ εἰς αὐτοὺς ἀνάλογον χρηματικὴν ἀποζημίωσιν,
 τὴν **ποινήν**.—**500 δῆμψ** ἵνα πείσῃ τὸν περιεστῶτα λαόν, τὸν πα-
 ρακολουθοῦντα μετὰ διαφέροντος τὴν δίκην· αἱ δίκαι λοιπὸν διεξή-
 γοντο τότε δημοσίᾳ.—**501 Ἰστωρ** ὁ δισαιτητῆς ἀντικατέστησε πιθα-
 νῶς ἐν τοῖς ὄμηρ. χρόνοις τὸν βασιλέα τῶν παλαιότερων χρόνων,
 ἔχοντα καὶ τὴν δικαστικὴν ἐξουσίαν· οἱ γέροντες εἶναι οἱ πάρεδροι
 αὐτοῦ, ὧν ἀκούει τὴν γνώμην πρὶν ἐκδώσῃ τὴν ἀπόφασιν.—**502**
 Ἡ συμμετοχὴ τῶν πολιτῶν φαίνεται ὅτι ἦτο ἐλευθέρου καὶ ἀπεριό-

ριστος, οἱ δὲ συνηγοροῦντες δὲν ὠρρίζοντο, ὡς γίνεται σήμερον.—
504 ὁ *κύκλος* εἶναι χώρος στρογγύλος κεχωρισμένος ἐντὸς τῆς ἀγο-
 ρᾶς. Ἐπὶ τῆς ἡρωικῆς βασιλείας ἡ ἀγορὰ συνέρχεται πρὸ τῶν ἀνακτό-
 ρων τοῦ βασιλέως, ὡς ἐν Ἰλίῳ, ἐπὶ λιθίνων δὲ καθισμάτων, τοποθε-
 τημένων κύκλῳ περὶ τὰ πρόθυρα τοῦ ἀνακτόρου, καὶ τοιαῦτα εὐρέθησαν
 πρὸ τῶν ἀνακτόρων τῶν Μυκηνῶν, ἐδίκαζε καθήμενος ὁ βασιλεὺς μετὰ
 τῶν γερόντων. Ἐκ τοῦ *κύκλου* περιζωσθέντος διὰ τοίχου κυκλικοῦ
 καὶ στεγασθέντος προῆλθεν ἡ *θόλος*, ἐν ἣ ἐν Γόρτυνι τῆς Κρήτης
 ἐγίνοντο ὕστερον αἱ διαδικασίαι, ἔχουσα τοὺς νόμους κεχαραγμένους
 ἐπὶ τῶν τοίχων, καὶ ἄλλα ἄλλα τοῦ οἰκοδομήματα, ὁμοίως κατεσκευ-
 ασμένα. Οὕτω καὶ οἱ ναοὶ τῶν θεῶν, οἵτινες κατὰ τοὺς ἡρωικοὺς
 χρόνους ἦσαν ὑπαίθριοι, ἔπειτα ἐκλείσθησαν διὰ τοίχων καὶ οἰκοδο-
 μήματος. *ἱερὸς* καὶ διότι ἡ διαδικασία ἦτο ὑπὸ τὴν προστασίαν
 τῶν θεῶν καὶ μάλιστα τοῦ Διός, ἐξ οὗ ἀπέρρεον πᾶσαι αἱ θέμι-
 στες. Οὕτω καὶ οἱ Ἀθηναῖοι συνήθιζον πᾶσαν ἐκκλησίαν τῶν πολι-
 τῶν νὰ καθαίρῳσι περιφέροντες δέλφακας ἐσφαγμένους περὶ τὸν
 συνηγμένον δῆμον, καθαγιαζομένου οὕτω καὶ τοῦ τόπου καὶ τῶν
 ἐκκλησιαζόντων, κελευομένων ὑπὸ τοῦ κήρυκος γενέσθαι ἐντὸς τοῦ
καθάρματος (τοῦ ὄμηρ. ἱεροῦ κύκλου).—**504** *σκήπτρα* ἐνταῦθα τὸ
 σκήπτρον εἶναι σύμβολον τοῦ δικαστικοῦ ἀξιώματος καὶ παραδίδε-
 ται ὑπὸ τῶν κηρύκων κατὰ σειρὰν εἰς ἐκεῖνον, ὅστις ἔμελλε νάπο-
 φανθῆ γνώμην, ὡς δεῖγμα ὅτι ὁ ὀμιλῶν ἀσκεῖ ἐπίσημον λειτούρ-
 γημα.—**507** *τάλαντα* μέσα καταλλακτικὰ μικρᾶς σχετικῶς ἀξίας,
 I 122. Ἐνταῦθα ἐκάτερος τῶν διαδίκων καταθέτει πρὸ τῆς ἀρχῆς
 τῆς διαδικασίας 1 τάλαντον οὐχὶ ὡς δικαστικά ἔξοδα ἢ ὡς *παρά-
 βολον ἢ πρυτανεῖα*, ἀνῆκουστα τότε, οὐδὲ προσωρισμένα νὰ δοθῶσιν
 εἰς ἓνα τῶν γερόντων δικαστῶν, ὅτε ὁ ἴστωρ θὰ ἔμενεν ἀνεὺ οἰασ-
 δήποτε ἀμοιβῆς, ἀλλὰ, ἐὰν μὲν ἐνίκα ὁ κατήγορος, ἐλάμβανε καὶ τὸ
 τοῦ ἀντιδίκου (ὡς τὴν ζητηθεῖσαν ἀποζημίωσιν; ἢ ἀνεξαρτήτως τῆς
 ἀποζημιώσεως πρὸς τιμωρίαν διὰ τὴν προσφυγὴν εἰς τὸ δικαστή-
 ριον;), ἐὰν δὲ ἐνίκα ὁ κατηγορηθεὶς, ἐλάμβανε καὶ τὸ τοῦ κατηγο-
 ρου διὰ τὸ προσγένόμενον αὐτῷ ἀδίκημα.—**509** Ἡ παράστασις τῶν
 δύο πολιορκούντων στρατευμάτων ὠφείλετο εἰς ἔργα τέχνης, ὅπου
 οἱ ἀρχαιότατοι καλλιτέχνη πρὸς παράστασιν πολιορκίας πόλεως εἰκό-
 νισαν συμβολικῶς δύο τμήματα στρατοῦ προσβάλλοντα ἐκατέρωθεν
 αὐτῆν, ἐν τῇ ἀδυναμίᾳ νὰ εἰκονίσωσιν ἐκ τοῦ πραγματικοῦ πολιορ-
 κίαν. Ὁ Θουκυδίδης III 6, 1 ἀναφέρει ὅτι οἱ Ἀθηναῖοι ὄντως
 εἰτείχισαν δύο στρατόπεδα ἐκατέρωθεν τῆς Μυτιλήνης πρὸς πολιορ-
 κίαν αὐτῆς.—**510** *δίχα ἀνδανε* οἱ πολιορκοῦντες πάντες συνελ-

θόντες εἰς ἀγορὰν ἀπεφάσισαν παμψηφεί νᾶξιώσωσι πρῶτον παρὰ τῶν πολιορκουμένων νὰ ἐκχωρήσωσιν εἰς αὐτοὺς τὸ ἥμισυ τῶν κινητῶν τῆς πόλεως· ἐὰν δὲ οἱ πολῖται δὲν θὰ ὑπέκλυτον εἰς τὴν ἀξίωσιν ταύτην, εἶχε ληφθῆ ἡ συμπληρωτικὴ ἀπόφασις νὰ ἐκπορθήσωσι βία τὴν πόλιν· τὰς δύο ταύτας ἀποφάσεις ἀποδίδει τὸ **δίχα**, οὐχὶ διαφωνίαν· ὅθεν τὸ χωρίον μεταφραστέον· ἢ νὰ ἐκχωρήσωσι τὸ ἥμισυ τῶν κινητῶν εἰς τοὺς πολιορκοῦντας ἢ, ἐν ἐναντία περιπτώσει, ἐὰν δὲν ὑπέκλυτον εἰς τὴν ἀξίωσιν ταύτην, νὰ ἐκπορθήσωσι τὴν πόλιν.—**513 ὑπεθωρήσονται** κυρίως ἢ **ὑπὸ** δηλοῖ κάτω ἐν τῇ πόλει ἐν ἀντιθ. πρὸς τοὺς ἐφεστατάς ἐπὶ τῶν τειχῶν, 515. **λόχω** πρὸς πορισμὸν τῶν ἐπιτηδείων.—**517 χρυσεῖω** ἢ ἐξ ἐπιχρυσώσεως ἢ ἀμφοτέροι ἐμπαιστοί, 574, 577, 598.—**518 μεγάλω** συνήθως οἱ θεοὶ παρίσταντο μείζονες τῶν ἀνθρώπων· ὁ Ἄρης ἐν Φ 407 καταρριφθεὶς ὑπὸ τῆς Ἀθηνᾶς κατὰ γῆς καλύπτει 7 πλέθρα, ἐν E 860 κραυγάζει ὡς 9 ἢ 10 χιλ. ἀνθρώπων, ἢ κεφαλὴ τῆς Ἐριδος Δ 443, ἐν φ οἱ πόδες πατοῦσι τὴν γῆν, ἄπτεται τοῦ οὐρανοῦ· πρβλ. καὶ τοὺς κολοσσικοὺς Ἀπόλλωνας ἐκ Δήλου καὶ Νάξου ἐν AAM ἐν τῇ Αἰθούσῃ τῶν Ἀρχαϊκῶν ἔργων, ἐν οἷς ἡ τέχνη διετήρησε τὸ ὑπερφυσικόν, ἀφ' ὅτου τὰ ἀγάλματα τῶν θεῶν εἰσῆχθησαν εἰς τὴν λατρείαν.—**520 ἐν ποταμῶ** δὲν θὰ εἶχε πολὺ ὕδωρ· διότι θὰ ἦτο θέρος, ὅτε ἐγίνοντο συνήθως οἱ πόλεμοι· ὅτι δὲν ὑπῆρχε πανταχοῦ τῆς κοίτης ὕδωρ μαρτυρεῖ καὶ τὸ ὅτι τὰ κτήνη ὄφειλον νὰ μεταβῶσιν εἰς ὠρισμένον μέρος πρὸς πότισμα. **πάντεσσι** ὅθεν καὶ οἱ πολιορκηταὶ ἐνταῦθα ἔφρασε νὰ φέρωσι τὰ κτήνη πρὸς πότισμα.—**524 μῆλα καὶ βοῦς** τῶν πολιορκουμένων, τὰ ὁποῖα θὰ εἶχον ἀρπάσει ἀπὸ τῶν πολιορκουμένων.—**526 σῦριγξ** μουσικὸν ὄργανον, κυρίως ποιμενικόν, οὗ εὔρετης ὁ Πάν· ἀπετελεῖτο ἐξ 7-8 καλάμων παραλλήλων, συγκολλημένων πρὸς ἀλλήλους διὰ κηροῦ, ὧν ὁ ἐκάστοτε ἐπόμενος ἦτο βραχύτερος· τὴν σύριγγα φέρει καὶ ὁ Πάν ἐν AAM ἐν Αἰθούσῃ Πηοειδῶνος ἀρ. 251-2.—**531 εἰράων** καὶ οἱ Ἕλληνες ἐν τῷ κέντρῳ τοῦ στρατοπέδου εἶχον τὴν ἀγορὰν· ὁ πληθ. διὰ τὰ πολλὰ τμήματα τῆς ἀγορᾶς. Ἐνταῦθα ἴσως ἀπασχολεῖ αὐτοὺς τί πρέπει νὰ πράξωσι μετὰ τὴν ἀρνητικὴν ἀπάντησιν τῶν πολιορκουμένων 513.—**535 Ἡ Ἐρις**, ὁ Κυδοιμὸς καὶ ἡ Κῆρ εἰς οὐδέτερον τῶν μαχομένων ἀνήκουσιν ἀποκλειστικῶς, ἀλλ' εἶναι ποιητικαὶ προσωποποιαὶ τῶν συναισθημάτων καὶ παθῶν, ὅφ' ὧν ἀμφοτέροι οἱ ἀντίπαλοι στρατοὶ κατέχονται.—**536 ἔχουσα ἄουτον** καὶ ὁ οὐπὼ τραυματισθεὶς, ἀλλ' εἰς θάνατον προωρισμένος, ἀνήκει εἰς τὸ κράτος αὐτῆς.—**538 δαφοινὸν** κατὰ τὴν αὐτὴν συμβολικὴν

καὶ οἱ δῆμιοι ἄλλοτε ἔφερον ἐρυθρὰν περιβολήν· καὶ οἱ Σπαρτιάται ἐν τῇ μάχῃ ἔφερον τὴν φοινικίδα, ἵνα μὴ βλέποντες ἐν περιπτώσει τραυματισμοῦ τὸ αἶμα τῆς πληγῆς ἀποθαρρύνωνται.—**542 τριπολος** ἀγρός, τὸν ὁποῖον γυρίζομεν τρίς, ὅταν θέλωμεν διὰ τῆς λεγομένης ἀγραναπαύσεως νὰ τονώσωμεν τὴν γονιμότητα αὐτοῦ.—**548 μελαίνετο** ὡς πράγματι συμβαίνει ἐν τῇ φύσει, διότι ἡ ἄρτι ἀναστρεφομένη γῆ δεικνύει συνεπείᾳ τῆς ὑγρασίας σκοτεινὸν χρώμα· τὸ μέλαν χρώμα ἐπὶ χρυσοῦ ἐδάφους, οἱ μέλανες βότρυες 562 καὶ ἡ κυανὴ κάπετος 564 μαρτυροῦσιν ὅτι καὶ οἱ Ἕλληνες ἐγίνωσκον τὴν τέχνην τοῦ ἀποχρᾶναι τὰ μέταλλα δι' ἐγκαύσεως.—**556 βασιλεὺς** πιθανῶς οὐχὶ ἐν τῇ ἀρχαιοτέρᾳ σημασίᾳ τῆς λέξεως, ἀλλ' ὁ εὐγενὴς γεωκλήμων τῶν ὀμηρ. χρόνων, οὗς περιγράφει ὁ ποιητὴς ἐν τῇ ἄσπιδι, ἧς ἡ περιγραφὴ ἀγνοεῖ τὴν βασιλείαν, πρβλ. τὸν ἴστορα.—**564 κυανήην** δι' ἐγκαύσεως κυάνου, ὑαλώδους μάζης βαθέος κυανοῦ χρώματος, εὐρισκομένου ἐν ἀφθονίᾳ ἐν Κύπρῳ. **ἔρκος** σήμερον μάνδραι ἢ αἵμασιαι ἐκ θάμνων, βάτων κλπ.· μετὰ τῆς τάφρου εἶναι συνηθέσταται καὶ σήμερον ἐν Ἑλλάδι· μία μόνη ἀτραπὸς εἶχεν ἀφεθῆ διὰ μέσου αὐτῶν, δι' ἧς οἱ σταφυλοφορεῖς ἔφερον τὰς τρυγηθείσας σταφυλὰς εἰς τὸν ἔξω τοῦ κτήματος εὐρισκόμενον ληρόν.—**567** Αἱ παρθένοι καὶ τὰ παλληκάρια ἐτρύγων ἐντὸς καλαθίων τὰς σταφυλὰς, ἕως θὰ ἐπανήρχοντο ἐκ τοῦ ληροῦ οἱ σταφυλοφορεῖς, εἰς τὰς κενὰς βούττας τῶν ὁποίων ἐξεκένουν πάλιν ὕσας σταφυλὰς ἐν τῷ μεταξὺ εἶχον τρυγήσει.—**570 λίνος κ. αἴλινος** θρηνηῶδες ἄσμα (ἐκ τοῦ δίκην ἐπφοδοῦ μετὰ πᾶσαν στροφὴν ἐπαναλαμβανομένου *Αἶ Λίνε!* (*ἄχ Λίνε!*) πρὸς τιμὴν τοῦ Λίνου, ὄραίου νεανίου, θείου γένους, ὅστις κατὰ τὴν παράδοσιν αὐξηθεὶς μεταξὺ τῶν προβάτων διεμελίσθη ὑπὸ λυσσόντων κυνῶν, προσωποποιία τῶν ὄραίων φυτῶν, τὰ ὁποῖα περὶ τὰ τέλη τοῦ θεροῦς καιόμενα ὑπὸ τῶν ἡλιακῶν ἀκτίνων κλίνουσι πρὸς τὸ ἔδαφος τὴν μαρανθεῖσα^ν αὐτῶν κεφαλὴν ἐν μέσῳ τῆς μεγάλης τραγωδίας τῆς φύσεως. Οἱ ἀρχαῖοι συνήθιζον νὰ συνοδεύωσι τὴν ἐργασίαν αὐτῶν (ὡς καὶ σήμερον) καὶ δι' ἄσματος, καθιστῶντες αὐτὴν οὕτω κουφοτέρην καὶ τερπνοτέραν· οὕτω μνημονεύονται ὦδαί **ἱμαῖοι** τῶν ἀντλούντων ὕδωρ, **ἐπιμύλιοι** τῶν μυλωθρῶν, **λιτυέροι** τῶν θεριστῶν, **ἐπιλήνια**, λίνου κ. αἴλινου κατὰ τὸν τρυγητόν, **βανκαλήματα** τῶν μητέρων, **ἔρετικαί, ποιμενικαί** κλπ., κ 221. Ὡς ὁ θερισμὸς παρεστάθη ὡς πανήγυρις, ἐν ἧ ὁ βασιλεὺς παρασκευάζει μεγαλοπρεπῆ τράπεζαν, οὕτω καὶ ὁ τρυγητὸς ἐπιστέφεται δι' ἐορτασίου πανηγυρισμοῦ, ἐν ᾧ παῖς ἄδων καὶ φορμίζων βαδίζει ἐπὶ τὰ πρόσω ἐν μέσῳ τῶν

νεανιῶν καὶ νεανίδων ῥυθμίζων τὸ βῆμα αὐτῶν καὶ προκαλῶν χαρ-
μοσύνους ὄρχηστικὰς κινήσεις καὶ συνοδείαν τοῦ ἄσματος· ἀνάλογοι
σκηναὶ τελοῦνται κατὰ τὸν τρυγητὸν καὶ σήμερον ἔτι ἐν τῇ πολυαμ-
πέλῳ Μαντινείᾳ, ὅπου αἱ *τρυγήστραι* ἄδουσι καθ' ὅλην τὴν ἡμέραν,
πολλάκις ἐν χαρμοσύνοις στιγμαῖς ἐκτελοῦσι καθ' ἑαυτὰς εὐθύμους
ὄρχηστικὰς κινήσεις καὶ τὴν ἑσπέραν κατακλείουσι τὴν ἐργασίαν διὰ
μολπῆς.—**571 λεπταλέη** ὡς παιδικῇ.—**573 ὀρθοκραϊράων** ἐν
ἀντιθ. πρὸς (τὰς αἴγας καὶ) τὰ πρόβατα, ὧν τὰ κέρατα δὲν εἶναι ὀρθά.
—**576** δύο τοπικοὶ διορισμοί, ὧν ὁ β'. ὀρίζει ἀκριβέστερον τὸν
πρῶτον· ὁ δονακεὺς χρησιμεύει ὡς τόπος ἐνέδρας λεόντων.—**586**
Οἱ κύνες οἱ ὑλακτοῦντες μὲν, ἀλλὰ μὴ δάκνοντες, ἐκαλοῦντο *μανν-
λάκαι*.—**590-606** Ἡ εἰκὼν τοῦ χοροῦ μόνη διαταράσσει τὸν
πανταχοῦ τῆς ἀσπίδος διήκοντα νόμον τῆς ἀναλογίας καὶ *συμμε-
τρίας*, διότι οὐδεμίαν σχέσιν ἔχει πρὸς τὰς προηγηθείσας δύο σκη-
νάς τοῦ ποιμενικοῦ βίου· ἐπίσης τὸ *ποίκιλλε* διαταράσσει τὴν συμ-
μετρίαν πρὸς τὸ *ποίησε* 573, 587, ἐν ᾧ πάντοτε ὁ ποιητὴς διὰ τὰς
εἰκόνας τῆς αὐτῆς ζώνης μεταχειρίζεται τὸ αὐτὸ ῥῆμα· διὰ ταῦτα
καὶ ἄλλους τινὰς λόγους τὸ χωρίον θεωρεῖται νόθον.—**591 τῷ
ἔκελον** ὁ ποιητὴς δὲν θέλει νὰ εἴπῃ ὅτι ὁ θεὸς ἀντέγραψεν ἔργον
θνητοῦ, ἀλλ' ὅτι, ὡς διεμορφώθη ὑπὸ τοῦ θεοῦ, ἀνεμίμησε τὸν
ὑπὸ τοῦ Δαιδάλου χάριν τῆς Ἀριάδνης παρασκευασθέντα χορὸν
πρὸς πανηγυρισμὸν τῆς ὑπὸ τοῦ Θησεῦς τῇ ἀρωγῇ αὐτῆς ἀποκομι-
σθείσης νίκης κατὰ τοῦ Μινωταύρου· ὁ περίπλοκος χορὸς, ὃν ἐχό-
ρευσεν ὁ Θησεύς, ἢ Ἀριάδνη καὶ οἱ ἀπελευθερωθέντες ἀττικοὶ νέοι
καὶ νεάνιδες, ἀπεμιμεῖτο τοὺς ἐλιγμούς τοῦ λαβυρίνθου· τὸ περιτε-
χνον τοῦτο εἶδος τοῦ χοροῦ, τὸν κληθέντα καὶ γέρανον, ἔχοντα *πε-
ριόδους τινὰς καὶ διεξόδους καὶ ἐν τινι ῥυθμῷ περιελίξεις καὶ ἀνε-
λίξεις*, λέγεται ὅτι ὁ ἦρωας εἶναι ὁ εἰσαγαγὼν εἰς Δῆλον. Ἐν τῷ
ἀνακτόρῳ τῆς Κνωσοῦ εἰς τῶν τοίχων αὐτοῦ εἶναι κεκαλυμμένος
διὰ μαιανδροειδῶν περιπλοκῶν· ἐπίσης γινώσκομεν ὅτι οἱ Κρῆτες
ἦσαν ἐμπειρότατοι χορῶν καὶ κυβιστήσεων.—**593 ἀλφειβοῖαι**
πρβλ. τὰ *ἔδνα* I 146.—**596 στίλβοντις ἐλαίῳ** τὰ νήματα τοῦ
ὑφάσματος, πρὶν ὑφανθῶσιν, ἐρραντίζοντο ἢ ἐνεβάπτοντο ἐντὸς
ἐλαίου, ἵνα καταστῶσι μαλακά, εὐλύγιστα καὶ *στιλπνά*.—**597 μα-
χαίρας** ἀνέκαθεν οἱ Ἕλληνες ἐσιδηροφόρουν (ὄπλοφόρουν) καὶ
κατὰ τὸν Θουκυδ. καὶ ἐπὶ τῶν χρόνων αὐτοῦ οἱ Ὀζόλαι Λοκροί, οἱ
Αἰτωλοὶ καὶ Ἀκαρνανεὶς ἐξηκολούθουν ὄπλοφοροῦντες· μέχρι πρὸ
ὀλίγων ἔτι ἑτῶν ἐν τοῖς χοροῖς τῶν πόλεων καὶ κωμῶν καὶ πανηγύ-
ρων τῆς Ἑλλάδος οἱ μεταβαίνοντες εἰς τὸν χορὸν νέοι ἔφερον πι-

στόλας ἀργυρᾶς ἢ ἐπιχρῦσους καὶ ἀναλόγους μαχαίρας ἐν τῷ σελαχίῳ, ἐνίοτε δὲ καὶ πολυτίμους ἱστορικός σπάθας ἐξηρητημένας ἀπὸ τοῦ ὤμου.—**599-602** Ἄλλοτε μὲν ἐχόρευον γοργῶ τῷ ῥυθμῶ εἰς κύκλον, ὃν ὁ Λουκιανὸς καλεῖ ὄρμον, ἄλλοτε δὲ διηρημένοι εἰς τάξεις ἀντιμετώπους ἐσχημάτιζον ποικίλα σχήματα, ὡς ἐν τῷ σημερινῷ ἀνιχόρω (quadrille).—**605 κυβιστητῆρε** ἐξόχως ἐξησκημένοι ἐκτελοῦντες γυμνάσματα δυσκολώτατα, ἐν ΑΑΜ ἐν τῇ Μυκ. Αἰθ. ἄνω τῆς Προθ. **92** 1595.—**614 κάμε** ἐργαζόμενος καθ' ὅλην τὴν νύκτα ἀφ' ἐσπέρας.—*Ἐν τῇ περιγραφῇ τῆς ἀσπίδος ποῦ ἐγκτεται ἡ τέχνη τοῦ Ὀμ. ; πῶς ἐμφανίζει ἡμῖν τὴν ἀσπίδα ὡς πρὸς τὴν γένεσιν αὐτῆς ; πόσα πράγματα τέρπουσιν ἡμᾶς ; ποῖον τὸ κύριον θέμα ἀπασῶν τῶν εἰκόνων τῆς ἀσπίδος ; τί ἐπιτυγχάνει ὁ Ὀμ. διὰ τῆς μακρᾶς περιγραφῆς τῆς ἀσπίδος ; διὰ τί δὲν περιγράφονται ἐκτενῶς καὶ τὰ λοιπὰ ὄπλα ;*

T

1-6 θεοῦ πάρα ἐκ τοῦ δῶρα, εὔρε κλαίοντα λιγέως μὲ διαπεραστικούς θρήνους, **περικείμενον** ἐνηγκαλισμένον, τροπ. τοῦ κλαίοντα, **μύρομαι** Ρ 438.—**6-11 ἐν ἄρα φῷ** . . Σ 384, **τοῦτον** ἐν πνεύματι ἐλαφρᾶς ἀδιαφορίας : αὐτόν, ἕνα νεκρόν, **ἐπειδὴ πρῶτα** ἀφ' οὗ ἄπαξ, **λόιγης** Σ 396 : ὑπέκυψε κατὰ τὰς θείας βουλὰς, **τὴν σὺ, Ἡ. πάρα** ἐκ τοῦ τεύχεα, ὅμοιοι τοπ. ἐπὶ τῶν ὤμων, περὶ τοῦς.—**12-5 δαδάλον** Σ 400 καλλιτέχνημα, **ἀνέβραχεν** ἀόρ. ἄνευ ἐνεστ. λ. π. ἐκρότησαν ἰσχυρῶς, **ἀντην εἰ**. γὰ ἀτενίσθη αὐτὰ κατ' εὐθείαν, **ἔτρεσαν** ὀπισθοχώρησαν.—**15-8 ὡς ὣς** ὅπως-οὔτω, μόλις-εὐθύς, **χόλος** ἄγριον φιλοπόλεμον πάθος, **ἐν δὲ ἐντὸς δὲ τῶν κόγχων, ὑπὸ βλεφάρων** κάτω ἀπὸ τὰ, **φαείνω φαίνω, ἐξεφάνθην** ἐξήστραψαν, **σέλας** λάμψις ἀστραπῆς, πυρός.—**19-22 τειάρπετο** ἐχόρτασε, **λεύσω** (λευκός) βλέπω, **πόρην** ἀχρ. ἐνεστ., ποχμ. πέρωται, ἔδωκε (τοιαῦτα, οὕτως ἐξαίσια,) **οἶα, ἐπιεικὲς** φυσικὸν εἶναι, **μηδὲ** . . ἢ ἀντίθ. πρὸς τοὺς θεοὺς, τὸ ἀπρομ. χαλαρῶς ἐξαρτᾶται ἐκ τοῦ ἐπιεικὲς, ἐν ᾧ ἀνεμένομεν ῥ. ἀποτελοῦν ἀντίθ. πρὸς τὸ θεὸς πόρην : οὐδὲ βροτὸς ἀνὴρ ἐτέλεσε' ὡς ἔχει ἢ σύνταξις : ἀδύνατον δὲ γὰ φαντασθῆ τις ὅτι θνητὸς. . .—**23-7 νῦν δὲ** ἀλλὰ τώρα, ὅτε πλέον ἔχω ὄπλα, **τόφρα** εἰς τὸ θωροῦμαι, ἀλλὰ κυρίως : ἐν τούτῳ τῷ μεταξύ, ὅτε θὰ μάχωμαι, **καδδῦσαι** διεισδύσασαι, **κατὰ ὦ**. διὰ μέσου τῶν πληγῶν, **χαλκότηπος** ὁ ἀνοιχθεὶς ἐκ κτυπημάτων χαλκῶν ὄπλων, **γείνομαι** γενῶμαι, **ἐγεινάμην** ἐγέννησα, **εὐλαὶ** (Φελ-, Φελ-ύα,

vol-vo) σκώληκες, **ἀεικίζω** (ἀεικής) ἀσχημίζω, μαγαρίζω· ὡς ἀντικ. τοῦ ἀεικίσσασιν εἶχε προταχθῆ τὸ *νίον*, ἀλλ' ἐπειδὴ ἐνεβλήθη ἡ πρότασις καδδῦσαι ἐγγείωνται, παρέστη ἀνάγκη νὰ ἐπαναληφθῆ τὸ ἀντικμ. διὰ τοῦ νεκρόν· **ἐκ πέφαται** τοῦ πεφνεῖν, **αἰὼν** ἡ ζωὴ: διότι ἡ ζωὴ διὰ τοῦ φόνου ἔχει ἀποπτῆ, **σαπήη** ὁ νεκρός.—**28-33 ἀλακεῖν ἰφ** νὰ ἀποσοβῆσω ἀπ' αὐτοῦ, **ἀγρια φύλα** τὰ διάφορα εἶδη τῶν βλαπτικῶν ἐντόμων, **ἀρηίφατος** (πεφνεῖν) ὁ πεσὼν ἐν τῇ μάχῃ, **εἶ περ** καὶ ἄν, **κέεται** κέηται, **τελεσφόρος** ὁ φέρων ἑαυτὸν εἰς τέλος, ὀλόκληρος: ἐπὶ ἐν ὅλον ἔτος, **ἔμπεδος** ἀλύμαντος, **ἀρείων** Ὁ 736 δροσερότερος.—**34-6 ἀπέειπον**, ἀπόφημι, ἀπηνήθηην, παρήτησα, **δύσεο ἀλκῆν** περιβλήθητι τὴν πολεμικὴν σου δύναμιν.—**37-9 πολυθαρσῆς** εὐθαρσῆς, **ῥίνες** οἱ ῥώθωνες.

1-39. Μετὰ τῆς ἀρχῆς τῆς ῥαψοδίας Τ ἄρχεται ἡ 4. ἡμέρα τῆς μάχης, ἡ 27. καθ' ὅλου τῆς Ἰλιάδος.—**4 περικείμενον** ἐν τῇ σκηνῇ αὐτοῦ.—**11 ὠμοισι** περὶ θώρακος, ἀσπίδος καὶ ξίφους.—**14** Ὁ τρόμος ὑπῆρξε συνέπεια τοῦ κρότου τῶν θειῶν ὄπλων, ἀλλ' ἐφεξῆς ὁ ποιητὴς ἐξαίρει τὴν ἐκθαμβωτικὴν λάμπιν αὐτῶν.—**18 ἐν χερσὶν ἔχων** ἵνα περιεργασθῆ αὐτά.—**34 ἦρωας Ἀχαιοὺς** πάντας τοὺς Ἕλληνας.—**38 ἀμβροσίη** (μέλι) ἡ τροφή τῶν θεῶν, **νέκταρ** (ὑδρόμελι) τὸ ποτὸν αὐτῶν· ὡς συντηροῦντα τὴν ἀθανασίαν τῶν θεῶν εἶχον καὶ ἀντισηπτικὴν δύναμιν, οἷαν καὶ τὸ μέλι, ὅπερ ἐχρησιμοποιεῖτο πρὸς ταρίχευσιν τῶν νεκρῶν. Τὰ ἐνταῦθα λεγόμενα εἶναι ἀπήχησις προοιμηρίων σὺνηθειῶν, καθ' ὧς οἱ νεκροὶ δὲν ἐκαίοντο ὡς ἐφ' Ὀμήρου, ἀλλ' ἔταριχεύοντο (ἐν τινι τῶν τάφων τῶν ἐντὸς τῆς ἀκροπόλεως τῶν Μυκηνῶν εὐρέθη τεμάχιον σαρκὸς νεκροῦ)· ἐντεῦθεν αἱ λ. *ταρχύειν*, ὕστερον *ταριχεύειν*, *τάριχος* πῶμα τεταριχευμένον, μούμμια. Κατὰ τὴν αἰγυπτ. μέθοδον ἀφηρεῖτο προηγουμένως ἀπὸ τοῦ νεκροῦ διὰ τῶν ῥωθῶνων ὁ ἐγκέφαλος διὰ σκολιοῦ σιδήρου, εἶτα ἐνεχύνοντο διὰ τῆς αὐτῆς ὁδοῦ βαλσαμωτικαὶ οὐσίαι, εἶτα ἠνοίγετο ἡ κοιλία, ἀφηροῦντο τὰ σπλάγγνα καὶ πληρουμένη ἀρωματωδῶν οὐσιῶν, πλὴν λιβανωτοῦ, συνερράπτετο, εἶτα ἔταριχευετο ὁ νεκρὸς ἐν νίτρῳ ἐπὶ 70 ἡμέρας, μεθ' ὃ πλυνόμενος περιετυλίσσετο διὰ σινδόνης· καθ' ὅλου περὶ τῶν αἰγυπτ. μεθόδων τῆς ταριχεύσεως πρβλ. Ἡροδ. II 86-90. Βαλσαμωτικαὶ οὐσίαι ἦσαν καὶ τὸ ἄλας καὶ τὸ μέλι. Σήμερον ἡ ταρίχευσις τῶν νεκρῶν εἶναι διττῆ, ἡ **μικρά**, ἀποσκοποῦσα τὴν διατήρησιν τοῦ νεκροῦ ἐπὶ βραχύν τινα χρόνον, καθ' ἣν ἐγγύνονται ἀντισηπτικαὶ οὐσίαι ἐντὸς τῶν σπλάγγνων, καὶ ἡ **μεγάλη**, ἀποσκοποῦσα τὴν συντήρησιν τοῦ νεκροῦ ἐπὶ μακρὸν χρόνον· κατὰ ταύτην ἀνοιγομένης μιᾶς τῶν καρωτίδων ἐγχύ-

νονται εἰς τὸ αἰμοφόρον σύστημα ἀντισηπτικαὶ οὐσίαι καὶ ἄλλαι δυνάμεναι νὰ διατηρήσωσι τοὺς ἴστους τοῦ σώματος ἐν φυσικότητι καὶ δροσερότητι, ἀφαιροῦνται τὰ σπλάγχνα καὶ καθαρίζεται ἐπιμελῶς τὸ ἐσωτερικὸν τῆς κοιλίας καὶ τοῦ θώρακος. Ὅτι ἡ Θ. μετὰ τοῦτο ἐπιστρέφει πρὸς τὸν πατέρα δὲν μνημονεύει ὁ ποιητής. — Πῶς ἐπενήργησαν ἐπὶ τὴν διάθεσιν τοῦ Ἄχ. τὰ ὄπλα ; τί περιέργων παραιτηροῦμεν κατὰ τὸν ἀποχωρισμὸν ὁμηρ. ἡρώων ;

40-6 θις ἄ. σωρὸς (ἄμμου), ἀκτὴ, ὤρσεν ἐκ τοῦ ὕπνου, ἀφύπνισεν, ἢ : ἔθεσεν εἰς κίνησιν, **καὶ οἱ περ** καὶ ἐκεῖνοι ἀκόμη, οἱ ὁποῖοι, **ἀγὼν ν.** Ο 428, **κυβερνήτης** ὁ ῥυθμίζων τὰς κινήσεις τοῦ πλοίου, **ἔχον** ἐχειρίζοντο, ἢ πρότ. διασαφ. τὸ **κυβερνήται, οἰήιον** ἢ λαβὴ τοῦ πηδαλίου, οἶαξ, πηδάλιον, **ταμίαι** οἰκονόμοι, τροφοδοταί, οἱ τῆς ἐπιμελητείας, **καὶ μὴν οἱ** καὶ αὐτοὶ ἐν τούτοις, **ἐξεφάνη** διότι πρότερον κατέκειτο ἐν ταῖς ναυσίν.—**47-50 μενεπιτόλεμος** καρτερικός, ἀκλόνητος ἐν τῇ μάχῃ, **βάτην** ἐξεκίνησαν, **σκάζω** χολαίνω, **μετὰ πρώτη ἄ.** μεταξὺ τῶν καθισμάτων τῆς ἀ. σειρᾶς τῆς ἀγορᾶς.—**51-3 δεύτατος** ἔσχατος, **καὶ τόν.**—**54-8 ἀολλίξω** (ἀολλής) συναθροίζω, **ἢ ἄρ** ἀλήθεια λοιπόν, καθὼς βλέπομεν δυστιχῶς μόλις τώρα, **ἄρειον** ὠφελιμώτερον, κέρδος, τὸ ἐπροκόψαμεν, **ὅτε** . . ἔπεξ. τοῦ τόδε, **νῶϊ περ** ἀκριβῶς ἡμεῖς οἱ δύο, **ἀχθυμένω κῆρ** ἐκ πικροῦ πόνου τῆς καρδίας, **μενεαίνω** ξεαγριοῦμαι, **θ.** ἔριδι ἐκ φιλοτιμίας διαβιβρωσκούσης τὴν καρδίαν, **εἴνεκα κόουρης** χάριν μιᾶς κόουρης!—**59-64 ἰδς** Π 773, **ἐλόμην** ἐξέλεξα αὐτὴν ἐκ τῆς λείας, **τῷ** Ο 741, **ὀδᾶξ** διὰ τῶν ὀδόντων : δὲν θὰ ἤθελον φάγει τὴν γῆν ἀσπαίροντες, **ἄσπετον** ἀπέραντον, **ἀπομηνίω** ἐπιμόνως μνησικακῶ.—**65-6 τὰ μὲν π.** Π 60, Σ 112, **δαμάσαντες** . . πνίξαντες τὸ πάθος, **ἀνάγκη** κατ' ἀνάγκην, διὰ τῆς βίας.—**67-73 οὐδὲ** διότι δέν, **μενεαίνω** τρέφω πάθος, εἶμαι ὄργισμένος, **ἀσκελῆς** (ἀ(ἐπιτ.)-σκελ-, σκληρός) λίαν σκληρός, ἐπίμονος, ἀδυσώπητος, **θᾶσσον** ὡς τάχιστα, **ἔτι καὶ** καὶ ἄλλην μίαν φορὰν ἀκόμη, ὡς πρὸ τῆς μῆνιος, **λαύω** Σ 259, **τινὰ** πάντα τινὰ, πολλοὺς, **κάμπτω γόνυ** κάθημαι ὀκλαδόν, ἵνα ἀναπανθῶ, : θὰ εἶναι εὐχαριστημένος; ἐὰν κατορθώσῃ νὰ στρωθῆ κατὰ γῆς, **ὑπ' ἔγχεος** ἐλαυνόμενος ὑπὸ, πρὸ τοῦ δόρατος, **ἡμετέροιο** τοῦ ἰδικοῦ μου καὶ τοῦ πατρός.

40-73. 41 **λάχων** περιέργων ὅτι δὲν καλεῖ τὴν ἀγορὰν διὰ κηρύκων, ἀλλὰ δι' ἰσχυρᾶς φωνῆς· συγκαλεῖ δὲ τὴν πρῶϊαν πρὶν οἱ ἄνδρες λάβωσι τὸ πρόγευμα (ὁμηρ. ἄριστον).—**47 σκάζοντε** ὁ Διομ. εἶχε τρωθῆ εἰς τὸν πόδα, ὁ Ὅδ. εἰς τὴν πλευράν· ἀλλ' ὁ ποιητής κατὰ σύλληψιν τὸ πάθος τοῦ ἐνὸς λέγει περὶ ἀμφοτέρων.—**49 ἔχον**

ἔλκεα διότι εἶχον τρωθῆ τῇ προτεραιᾷ.—**50 πρώτη** ὅπου ἡ τιμη-
τική θέσις διὰ τοὺς ἡγεμόνας, Α 54, 57.—**53 οὐτα** εἰς τὴν ἀριστε-
ρὰν χεῖρα ἐπίσης τῇ προτεραιᾷ.—**59 ἐν νήεσσι** ὅτε αὕτη ἐπὶ νεὼς
ἐκομίσθη εἰς τὸ στρατόπεδον· κατὰ τὰς δοξασίας τῶν ὄμηρ. ἀνθρώ-
πων ἐκ τῶν ἀποθηνησκόντων αἰφνιδίως οἱ μὲν ἄνδρες ἐτοξεύοντο
ὑπὸ τοῦ Ἀπόλλωνος, αἱ δὲ γυναῖκες ὑπὸ τῆς Ἀρτέμιδος.—**60 Δυρ-
νησός** Π 57.—**64 δηρὸν** διὰ τῶν ἐπικῶν ἄσμάτων, ὧν ἓν καὶ ἡ
Ἰλιάς, ἀπομνημονευόντων τὴν μῆνιν καὶ τὰς ἐκ ταύτης συμφορὰς
τῶν Ἀχαιῶν.—**71 ἰανέμεν** ὡς ἔπραξαν κατὰ τὰς δύο τελευταίας
νύκτας.—**Διὰ τί ὁ Ἀγ. προσέρχεται τελευταῖος; διὰ τί ὁ Ἀχ. ὀμι-
λεῖ οὕτω περὶ τῆς Βρισηίδος, ἣν ἀλλαχοῦ ἐπόθει νὰ λάβῃ σύζυγον;**
τί μαρτυρεῖ ἡ τρίτη ἐπανάληψις τῶν ἐν 65;

74-7 αὐτόθεν ἐξ ἔδρης ἀπ' αὐτῆς τῆς θέσεως, ὅπου ἐκάθητο,
καὶ χωρὶς νὰ λάβῃ τὸν λόγον ἀπὸ τοῦ κέντρου τῆς ἀγορᾶς.—**78-
84 ἐσταὼς** ὁ ῥήτωρ, οἱ ἀκροαταὶ ἐκάθηντο, **ὑββάλλω** ὑποβάλλω,
διακόπτω, **χαλεπὸν** φορητικόν, ὀχληρόν, **ἐπισταμένω**. καὶ ἂν ὁ ῥή-
τωρ εἶναι πολὺ ἔμπειρος, **ῥμαδος** θόρυβος πολλῶν, ὀχλοβοή: ἐὰν
δὲ πολλοὶ θορυβῶσι, **βλάβεται** συγχύζεται, ταράσσεται ὁ ῥήτωρ καὶ
ἂν εἶναι πολὺ εὐγλωττος, ἢ: σκεπάζεται ἡ φωνὴ του καὶ ἂν εἶναι
πολὺ δξύφωνος, **ἐνδείξομαι** (τὴν γνώμην) θὰ ἐξηγηθῶ, θὰ δώσω
ἐξηγήσεις, **σύνθεσθε** μαζεύσατε καλῶς τοὺς λόγους μου εἰς τὸν νοῦν
σας, ἐννοήσατε, προσέξατε, **ἐν γνῶτε** ἀντιλήφθητε ἀκριβῶς.—**85-9
δὴ** ἤδη, **τοῦτον μῦθον** τοῦτο τὸ ἐπεισόδιον, τὸ ὁποῖον ἐμνημό-
νευσεν ἐν τῷ λόγῳ του ὁ Ἀχ., **νεικέω** μέφομαι, **ἠεροφοῦτις** (ἠῆρ
ὀμίχλη, σκότος) ἡ θαμῶν τοῦ ἕδου, **ἄτη** σύγχυσις φρενῶν, **αὐτὸς**
αὐθαιρέτως.—**90-4 τί κεν ῥ.** τί ἠδυνάμην νὰ πράξω; **διὰ τε-
λευτᾷ** ἐκτελεῖ πᾶν ὅ,τι θέλει, ὁρμηρίζει τὸ τέλος πάντων, **πρέσβα** θ.
τοῦ πρέσβυς σεπτή, ἔντιμος, ὑποκ. Ἄτη, **πρέσβα Δ. θ.** κτηρ.,
ἁάομαι βλάπτω, προκαλῶ σύγχυσιν φρενῶν, **ὀλομένη** ἢ χαμένη! ἢ
κατηραμένη!, **ἀπαλδς** τρυφερός, **πίλναμαι** ἐγγίζω, πατῶ, **βαίνει**
βαδίζει ἐπάνω εἰς τὰς κεφαλὰς τῶν ἀνθρώπων, **βλάπτουσα** δια-
ταράττουσα τὰς φρένας, **πεδάω** (πέδη) δεσμεύω, **ἔτερὸν γε** τὸν ἓνα
τουλάχιστον ἐκ δύο ἐριζόντων τυλίγει ἀσφαλῶς εἰς τὸ ἁμάρτημα,
εἰς τὰ δίκτυά της.—**137-41 ἁασάμην** ὑπέστην διατάραξιν φρενῶν,
ἤμαρτον ὁ ἄθλιος, **ἀρέσκω** διορθώνω, συμβιβάζω, **ἄποινα** ἐξίλα-
στήρια δῶρα, **ὄρσευ** ὄρσεο, **ὄδε** κτηρ. διὰ δὲ τὰ δῶρα ἰδοὺ ἐγὼ
εἶμαι ἔτοιμος ἐδῶ νὰ, **χθιζὸς** χθειςινός, χθῆς (κατὰ τὴν προπαρελ-
θοῦσαν νύκτα).—**142-4 ἐπίμεινον** περίμεινον, **ἐπειγόμενός** περ

παρ' ὄλην σου τὴν σπουδὴν πρὸς μάχην, **μενοεικῆς** (ἔοικὸς μένει ἀνάλογος πρὸς τὴν ἐπιθυμίαν) ἄφθονος.

74-144. 77 ἀναστὰς ὁ Ἄγ. ἠγέρθη, ἑσταότος 79, ἀλλὰ δὲν μετέβη εἰς τὸ μέσον τῆς ἀγορᾶς, ὅπου ἦτο ἡ συνήθης θέσις τοῦ ἀγορεύοντος.—**87 Μοῖρα** αἱ βουλαὶ τοῦ Διός, **Ἐρινὺς** τὸ ὄργανον τῆς ἐκτελεστικῆς ἐξουσίας αὐτοῦ.—**91 Ἄτη** προσωποποιία τῆς διαταράξεως τῶν φρενῶν, ἣν ἐπακολουθεῖ τὸ ἀμάρτημα καὶ ἡ τιμωρία αὐτοῦ.—**92 ἀπαλοὶ πόδες** διότι οἱ ἄνθρωποι δὲν αἰσθάνονται αὐτὴν, ὅταν βαδίζῃ ἐπὶ κεφαλῆς αὐτῶν, ὅταν διαπράττωσι τὸ ἀμάρτημα.—**139 ὄρνυθι λαοὺς** ἴσως διὰ τῶν λ. τούτων ὁ Ἄγ. ὡς τερωμένοι μεταβιβάζει εἰς τὸν Ἀχιλ. τὴν ἀνωτάτην διοίκησιν ἐν τῇ ἐπικειμένη μάχῃ.—**140 Ὀδυσσεὺς** ἐπρέσβευσε μὲν καὶ ὁ Αἴας (καὶ ὁ Φοῖνιξ), ἀλλ' ἡ ὑπόσχεσις ἐγένετο διὰ τοῦ Ὀδ.—**141 χθιζὸς** ταῦτα ἐγένοντο κατὰ τὴν προπαραελθούσαν νύκτα, **προχθές** ἀλλ' οἱ τότε ὑπελόγιζον τὴν ἀρχὴν τῆς ἡμέρας ἀπὸ τῆς νυκτός, ὡς καὶ οἱ Ἰουδαῖοι, (πρβλ. τὴν φράσιν *νύκτας τε καὶ ἡμέρας*) ὥστε ἡ χθὲς περιελάμβανε τὴν χθρσινὴν ἡμέραν καὶ τὴν νύκτα τὴν προηγηθεῖσαν ταύτης (τὴν προχθρσινὴν), καθ' ἣν ἐστάλη ἡ πρεσβεία πρὸς τὸν Ἀχ.—**Διὰ τί τὸ μακρὸν προσοίμιον τοῦ Ἄγ. ; τί ἀνεμένομεν νὰ εἶπῃ καὶ τί λέγει δικαιολογούμενος ; τί πρᾶγμα τονίζει πολὺ ;**

145-8 ὡς ἐπιεικὲς καθὼς πρέπει, **ἐχέμεν** νὰ κρατήσης, **πάρα** πάρεστιν, εἶναι εἰς τὴν ἰδικὴν σου ἐξουσίαν, **μνησώμεθα** ἄς κυττάξωμεν, **κλοτοπεύω** ἀγν.-ἐτυμ. φλυαρῶ (;), **ἐνθάδ' ἐόντας** καθήμενοι ἐδῶ ἀδρανεῖς, **διατρίβω** χρονοτριβῶ, **ἔργον** ἡ ἐκδίκησις τοῦ Π., **ὡς κέ τις** τελ. εἰς τὸ μνησώμεθα χ., **ᾧδε μεμνημένος** αὐτὸ ἐδῶ (τὴν ἐκδίκησιν τοῦ Π.) ἔχων κατὰ νοῦν.—**154-61 μὴ δὴ οὕτως** ὅχι δὰ κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον, **ἀγαθὸς περ ἐὼν** παρ' ὅλας σου τὰς ἄλλας ἀρετάς, **εὔτε πρῶτον** εὐθύς μόλις ἄπαξ, **ὀμιλέω** συγκροῦμαι, **ἀνωχθι** πρστκ. πρσμ. τοῦ *ἀνωγα*, **πατέομαι** (pasco) τρώγω, γεύομαι, **τὸ γάρ**..διότι τοῦτο τονώνει τὰς δυνάμεις.—**162-6 ἄκμηγος** ἀγευστος, **ἄντα** ἐκ τοῦ συστάδην, **εἶ περ** καὶ ἂν, **μενοινάω** ζωηρῶς ἐπιθυμῶ, **θυμῶ** ἐνδομύχως, **λάθρη** ἀνεπαισθήτως, **κίχάνει** τὸν καταλαμβάνει, **βλάβεται** παραπαίουςι, κλονίζονται, τρέμουσι.—**167-70 γυῖα** τοῦ κατὰ τι, **ἔρωέω** P 422 : πρὸ τοῦ πέρματος τῆς μάχης.—**171-4 ὄπλομαι** παρασκευάζω, **δεῖπνον** ἄριστον, γεῦμα, **οἰσέτω** O 718, **λαίνομαι** εὐφραίνομαι.—**175-8 τῆς** Βρισηίδος, ἐκ τοῦ *ἐνῆς*, **ἵλαος** εὐδιάλλακτος, **ἀρέσκομαι** ἐξιλεώνω, ἱκανοποιῶ, **πίων** πλούσιος, **δαφιλῆς**, **ἐπιδευῆς** ἐνδεής, **ἐπιδευὲς** ἔλλειψις, **δίκη** δικαιοσύνη : ἵνα τύχῃς ὅλων σου τῶν δικαιωμάτων, πάσης δι-

καίας ἱκανοποιήσεως, ἀξιώσεως. — 181-3 *καὶ ἐπ' ἄλλω* καὶ ἐνώπιον ἄλλον, οὐχὶ μόνον τοῦ Ἄχ., κατὰ τὴν κρίσιν καὶ τῶν ἄλλων (ἧ: καὶ πρὸς ἄλλον), *νεμεσσητὸν* ἀξιοκατάκριτον: διότι δὲν εἶναι προσβλητικὸν βασιλεὺς νὰ ἱκανοποιήσῃ ἄνδρα τινά, ἐν ἣ περιπτώσει αὐτὸς πρῶτος ἄρξῃ χειρῶν ἀδίκων, προσβάλλῃ πρῶτος. — 184-8 *ἀκούσας* σεῦ; *δικνέομαι* διεξέρομαι, *ἐν μοίρῃ* ὅπως ἔπρεπε, *ἐθέλω* εἶμαι πρόθυμος, *κέλεται δέ με θ.* καθὼς ὑπαγορεύει ἡ ψυχὴ μου, *πρὸς δαίμονος* ἐνώπιον τοῦ θεοῦ, τὸν ὁποῖον θὰ καλέσω μάρτυρα. — 188-91 *τῆος* (τέως) ἐν τούτῳ τῷ μεταξύ, *ὄρκια* (ἱερῆα) *πιστὰ τάμωμεν* διεκπεραιώσωμεν διὰ θυσίας ἐνόρκου τὴν συνομολόγησιν ἀρρήκτου διαλλαγῆς. — 192-5 *κρίνομαι* ἐκλέγω, *κούρητες* κοῦροι, *ὑφίσταμαι* ὑπισχοῦμαι. — 196-7 *ταμέμεν* ἵνα θυσιάσωμεν.

143-97. 161 *οἴνοιο* γνωστὴ ἢ συνήθεια νὰ παρέχονται καὶ σήμερον εἰς τοὺς στρατιώτας ἄφθονα τὰ ἐπιτήδεια καὶ δὴ οἴνο-πνευματώδη ποτά, ὅταν πρόκειται νὰνατεθῇ αὐτοῖς ἐπίθεσις. Καὶ οἱ Σπαρτιῶται πίνοντες ἄκρατον ὀπλίζοντο πρὸς μάχην. — 171 *σκέ-δασον* διότι ὁ Ἄχ. συνεκάλεσε τὴν ἀγοράν. — 196 *Ταλθύβιος* κήρυξ τοῦ Ἄχ. Α 321. — 197 Ὁ *Ζεὺς* ἦτο ὁ ἐπόπτης τῶν ὄρκων, Ὁρκιος, ὁ Ἥλιος ὡς πανόπτης καλεῖται καὶ αὐτὸς μάρτυς: ἐν Ἀθῆναις τὰ *τόμια* (θύματα, ἐφ' ὧν ἐγίνοντο οἱ ὄρκιοι), ἦσαν κάπρου, κριοῦ καὶ ταύρου. — Πῶς προσβλέπει τὴν πρότασιν τοῦ Ἄχ. ὁ Ἄχ.; πῶς ἐπιτυγχάνεται ἡ διαλλαγή; διὰ τί κυρίως ὁ Ὀδ. ζητεῖ νὰναβάλλῃ ὀλίγον τὴν ἐναρξίν τοῦ ἀγῶνος; τίνα σημεῖα τοῦ λόγου αὐτοῦ ἀποτελοῦσι περιφανῆ ἱκανοποίησιν τοῦ Ἄχ.;

242 8 *ἄμα μῦθος* ἔεν συγχρόνως εἶχε δοθῆ ἡ ἐντολὴ (ὑπὸ τοῦ Ὀδ.) καὶ τὸ ἔργον., ἄμ' ἔπος ἄμ' ἔργον, *αἰθων* ἀποστίλβων, *ἴστημι* ζυγίζω, *πάντα* ἐν συνόλῳ. — 249-56 *ἐναλίγκιος* ὅμοιος, *ἀείρομαι* αἰωροῦμαι, κρέμαμαι, *ἀπὸ ἀρξάμενος* ἀποκόψας ὡς ἀπαρχήν, *ἦατο* ἔμενον ἀκίνητοι, *ἐπ' αὐτόφιν* ἐφ' ἑαυτῶν, εἰς τὰς θέσεις των, *σιγῇ κατὰ μοῖραν* καθὼς ἔπρεπε. — 257-63 *εὐξάμενος* ἀρχίσας νὰ εὐχηται, *ιδὼν* ἀναβλέψας, *ἴστω* (οἶδα) ἄς εἶναι μάρτυς, *τί-νυμαι* τιμωρῶ, ἐκδικουῦμαι, μὴ *μὲν* ἀληθῶς δὲν ἐπέβαλον, *χράομαι* ἔχω χρεῖαν, *κεχηρημένος* χρειαζόμενος αὐτήν, *οὐτ' εὐνήης πρ.* οὐτ' ἐξ ἀφορμῆς νὰ κοιμηθῶ μετ' αὐτῆς οὔτε ἐξ ἄλλης τινὸς ἀφορμῆς (τεν τοῦ, τινός), *ἀπροτίμαστος* (α(στ)-προτιμαίομαι ἐγγίζω, ψαύω) ἄδικτος. — 264-5 εἰς πάντα *ὄτις*, *σφὲ* σφᾶς, *ἀλιταίνω*, *ἀλιτόμην*, ἀμαρτάνω. — 266-8 *στόμαχος* λαιμός, *λαῖτμα* οὐ. βυθός, *μέγα λ.* θαλάσσης εἰς τὸν ἀχανῆ βυθὸν τῆς θαλάσσης, *βόσις* (βόσκω) τροφῆ. — 268-75 *ὀρίνω* ἐρεθίζω, *διαμπερὲς* πέρα πέρα, *μέχρι* τῶν μυ-

χιαιτάτων, **ἀμήχανος** ἀκαμπτος, ἰσχυρογνωμόνως, **ξυνάγω** Ἄ. συγκροτῶ μάχην.—**276-81 αἰψηρὸς** ταχύς, κτηρ. ταχέως, ἐν σπουδῇ, **ἀμφιπένομαι** ἀσχολοῦμαι περί τι, **κάθεσαν** (σεδ-,έσσα) ὑπέδειξαν θέσεις νά καθίσωσι, **ἀγαυὸς** Π 103 εὐγενής, **ἀγέλην** ἄλλων ἵππων λαφυραγωγηθέντων.

242-81. 245 γυναικας ἑπτὰ Λεσβίδας, ἃς εἶχεν ἐκλέξει ὁ Ἄγ. κατὰ τὴν ἄλωσιν τῆς πόλεως ὑπὸ τοῦ Ἄχ.—**247 τάλαντα** I 122.—**252 χεῖρεςσι** διὰ τῆς δεξιᾶς, διότι ἡ ἀριστερὰ ἔφερε τραῦμα.—**254** Αἱ τρίχες ἐν συνήθει θυσίᾳ ἔρριπτοντο εἰς τὸ πῦρ, ἀλλ' ἐπειδὴ τὰ θύματα τῶν ὄρκων δὲν καίονται, διότι οὔτε οἱ θεοὶ οὔτε οἱ ἄνθρωποι ἔτρωγον αὐτά, ὡς βεβαρημένα διὰ τῶν καταρῶν καὶ καθωσιωμένα τοῖς χθονίοις, ἀλλ' οἱ μὲν ἐντόπιοι κατώρυστον αὐτὰ ἐν τῇ γῆ, οἱ δὲ ξένοι ἔρριπτον εἰς τὴν θάλασσαν, διὰ τοῦτο ἐνταῦθα τὰς τρίχας κρατεῖ ὁ ὀμνύων, καταρῶμενος οὕτω καθ' ἑαυτοῦ νά ὑποστῇ τὴν τύχην τοῦ θύματος, ἐὰν ἐπιорκήσῃ.—**259 Γῆ** καὶ ἡ γῆ ὡς παρισταμένη ἐκαλεῖτο ὡς μάρτυς.—**Τί ἐπιδιώκει ὁ Ὀμ.** περιγράφων λεπτομερῶς τὴν τελετὴν τοῦ ἐξίλασμοῦ; διὰ τί καὶ ὁ Ἄχ. ἀποδίδει τὴν εὐθύνην τῶν γενομένων εἰς τὸν Δία;

282-5 χρυσή διὰ τὰ χρυσᾶ κοσμήματα, **χυμένη ἀμφι** χυθεῖσα περὶ αὐτόν, περιπτυχθεῖσα, **λίγ' (α) ἐκόκνε** ἐθρήνηι γοερῶς, **ἀμύσσω** ξεσχίζω (ἀμυχή), **δειρῆ** Σ 177.—**286-90 δειλὸς** Π 837, **πλεῖστον κεχαρισμένε** ἀγαπητότατε, **κιχάνομαι** εὐρίσκω, **ὄρχαμος** ἀρχηγός, **ἄψ ἀνιοῦσα** ἐπανερχομένη, **δέχεται**. συμφορὰ διαδέχεται, συμφορᾶν.—**291-4 μία μοι** ἡ αὐτή, ἥτις καὶ ἐμέ, **κῆδειος** (ὁ ἐν φροντίδι ὢν) περισπούδαστος, ἀγαπητός, ἀκριβός, **οἶ** δεικτ. ἐπαναλαμβάνον ἀνακολούθως τὸ κασιγνήτους.—**295-300 οὐδὲ μὲν οὐδὲ** καὶ ἐν τούτοις δέν, **Μύνης** ὁ σύζυγος τῆς Βο., **κουριδίη** ἡ νόμιμος, **ἄξειν** ὑποκ. Ἀχιλλῆα, **δαίνυμι γάμον** παραθέτω γαμήλιον συμπόσιον, **ἄμοτον** διαρκῶς.—**301-2 ἐπὶ στενάχοντι** ἐπανελάμβανον τοὺς στεναγμούς, **πρόφασιν** τὸν Π. ἔχουσαι ὡς πρόφασιν, **κῆδεα** τὰς συμφορὰς.

282-302. 291 ἄνδρα τὸν Μύνητα, βασιλέα τῆς Λυρνησοῦ.—**298 κουριδίην ἄλοχον** αὐτὸς ὁ Ἄχ. καλεῖ αὐτὴν ἄλοχον θυ. μαρέα I 336.—**299** Ἡ γαμήλιος τράπεζα ἦτο οὐσιῶδες τμήμα τῆς τελετῆς τοῦ νομίμου γάμου, ἢ κατακλείς αὐτοῦ.—**301 γυναικες** αἱ ἐν τῇ σκηπῇ τοῦ Ἄχ. καὶ αἱ 7 Λεσβίδες, εἰς ἃς ὁ Π. δέν ἦτο προσωπικῶς γνωστός.—**302 κῆδεα** τὸ πένθος τῆς Βρισηίδος ἐπὶ τῷ Π. ὑπέμνησεν ἐκείνας τὰ ἴδια πένθη, τὴν ἀπώλειαν προσφιλῶν οικείων, οὓς ἐθρήνου, ὡς σήμερον ἐν Ἑλλάδι αἱ πλεῖσται τῶν περὶ τὸν γε-

κρὸν πενθουσῶν ἀπολοφύρονται ἐκάστη μᾶλλον τὰ οἰκεία πένθη.—
Τίνα σημασίαν ἔχει διὰ τὸν Π. ὁ θρηῆνος τῆς Βρ. ; διὰ τί ἐνταῦθα ὁ
“Ομ. παρέχει λεπτομερεῖς εἰδήσεις περὶ τῆς γυναικός ;

303-8 γέροντες οἱ ἡγεμόνες οἱ ἀποτελοῦντες τὴν βουλὴν τοῦ Ἄγαμ., **ἐταίρων** ὑμῶν, **ἄω** χορταίνω, **αἰνὸν ἄχος** φοβερὰ συμφορὰ μὲ ἔχει πλήξει, **ἔμπης** Ὁ 399.—**309-13 τέρποντες** προσπαθοῦντες νὰ τὸν διασκεδάσωσι, φαιδρύνωσιν ἐν τῷ βαθεῖ πένθει του, **πρὶν δόμεναι**...πρὶν ῥιφθῆ εἰς τὴν ἄβυσσον.—**314-8 μνησάμενος** ἐνθυμηθεὶς τὸ παρελθόν, **ἀνενείκατο**, **ἀναφέρομαι**, ἀνέπνευσε βαθέως, **ἔξέβαλε** βαθὺν στεναγμόν, **ἧ ῥά νυ** ἀλήθεια λοιπόν, **λαρὸς** (λαύω) νόστιμος, εὐχάριστος, **διτραλέως** (διτρηρός, διτρύνω) μετὰ σπουδῆς, **σπέροχομαι** σπεύδω.—**319-25 ἐνδον ἐόντων** ἂν καὶ ἐντὸς τῆς σκηνῆς ὑπάρχουν καὶ τροφαὶ καὶ ποτά, **τοῦ πατρὸς** ἐκείνου τοῦ μακρὰν ἐκεῖ εὐρισκομένου πατρὸς μου, **ποθὶ ἂν** δὲν ἀπατῶμαι, **τέρρη** Π 11, **χῆτις** οὐ. Ὁ 426 στέρησις, **τοιιοῦδε** τοιούτου ὁποῖος ἐγὼ εἶμαι, **ὁ δὲ ἄλλ’** ἐγὼ ἰδοῦ (ἔδῶ), **ῥιγεδανὸς** κρυερὸς παγερός.

303-39. 303 γέροντες οἱ ἀποτελοῦντες τὴν βουλὴν τοῦ Ἄγ., Νέστωρ, Ἴδομενεύς, οἱ δύο Αἴαντες, ὁ Διομήδης, ὁ Ὀδυσσεύς, ὁ Μενέλαος. **ἠγερθέντο** ἐν τῇ σκηνῇ τοῦ Ἄγ., ὅπου οὗτος εἶχεν ἐπιστρέφει χωρὶς νὰ δηλωθῆ τοῦτο.—**307** Ἐν τοῖς ὕστερον χρόνοις ἦτο συνήθης ἐν Ἑλλάδι τριήμερος νηστεία μετὰ θάνατον συγγενοῦς.—**322 τοῦ πατρὸς** τοῦ Πηλέως.—*Διὰ τί οἱ ἡγεμόνες συνιστοῦσιν εἰς τὸν Ἄγ. νὰ φάγη ; διὰ τί ὁ Ἄγ. δὲν τρώγει ; διὰ τί τὸν θάνατον τοῦ Π. θεωρεῖ βαρύτερον τοῦ τοῦ πατρὸς ;*

340-8 δὴ 342 τώρα πλέον, **ἀποίχομαι** ἔχω ἀποσυρθῆ, **ἔοιο** τεοῖο, **μέμβλεται** (μέ-μ(ε)λε-ται) ἀλήθεια λοιπόν δὲν εἶναι πλέον ἀντικείμενον μεγάλης μερίμνης ἐκ μέρους σου, **ὁ γε** ἐκεῖ κάτω, **ὄρθοκραιρα** Σ 3.—**349-56 πάρος μεμανυῖαν** τὴν καὶ ἐκ τῶν προτέρων πρόθυμον εἰς τοῦτο, **ἄρη** εἶδος ἰέρακος, **καταπάλλομαι**, ἄρ. κατέπαλτο, τινάσσομαι, πηδῶ κάτω, **ἀιερπῆς** ἐκνευριστικός, ἀποκαρδιωτικός, **πυκνὸν δῶ** στερεὸς δόμος.

340-56. 344 προπάροιθε νεῶν γενικώτερος τοπ. διορισμός, διότι γινώσκομεν ὅτι ὁ Ἄγ. κάθηται ἐν τῇ σκηνῇ παρὰ τὸ πτόμα.—**346 οἴχονται** προϋποτίθεται ὅτι οἱ παρὰ τῷ Ἄγ. εὐρισκόμενοι ἡγεμόνες εἶχον ἐν τῷ μεταξύ καταλίπει αὐτόν.—**354 στάξε** ἡ ἀμβροσία καὶ τὸ νέκταρ ἐνταῦθα εἶναι τονωτικά.—*Διὰ τί ἡ τόνωσις τοῦ Ἄγ. διὰ νέκταρος καὶ ἀμβροσίας ;*

356-64 τοὶ δὲ οἱ Ἄγ., ταρφές-εἶται-έα πυκνοί, **ἐκποτάονται** (θαμ.) Διὸς πετώσιν ἀδιακόπως ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, **ῥιπῆ** ὀρμή, **αἰθρη-**

γενῆς ὁ ἐν τῷ αἰθέρι γεννώμενος, αἰθερογενής, **γανάω** λάμπω, ἀκτινοβολῶ (πρὸβλ. **γανώνω**), **φορέοντο** ἐχύνοντο, **κραταιγύαλος** ὁ ἔχων ἰσχυρὰ γύαλα, ἐλάσματα μετάλλινα, **μείλιος** Π 144, **γέλασσε** (αἴγλη, γλήγη, ἀγλαός, γάλα) ἠκτινοβόλησε.—**369-74 370**—Π 132, **μήνη** σελήνη.—**375-80 σέλας** (ἢ φωταύγεια) **καιομένοιοι** πυρὸς **φανήη** ναύτησι (θηρομένοις) ἐκ πόντιο ἐκ τῆς ἀνοικτῆς θαλάσσης, **σταθμὸς** σιάνη, **οἰοπόλος** (οἶος-πέλομαι) μονήρης, ἐρημικός, **ἀελλα** Π 374.—**380-3 τρυφάλεια** Π 795, **βριαρὸς** Σ 611, **ἔθειραι** (τρίχες) τὰ νήματα τοῦ λόφου, **θαμὺς** 3 P 661.—**384-6 Fé(σ)** ἔο, οὔ, αὐτοῦ, ἑαυτοῦ, ἔδοκίμασε τὸν ἑαυτὸν του ἐντὸς τῶν ὄπλων, ἐὰν ἐφήρμοζον εἰς αὐτὸν καὶ ἂν ἐλεύθερα καὶ ἐλαφρὰ ἔτρεχον ἐντὸς αὐτῶν τὰ μέλη του, **γίγγετο** εὐρέθησαν, **ἠῦτε** ὡς, **ἄειρε** οὐ μόνον δὲν ἐβάρυνον, ἀλλὰ καὶ μετέωρον ἔφερον, ἀνεπτέρωνον.—**387-91 σύριγξ** σωλήν, ἐν ᾧ ἐπροφυλάσσετο τὸ δόρυ, δορατοθήκη, **390-1**—Π 143-4.—**392-5 ἀμφιέποντες** εἰς τοῦτο ἀπασχολούμενοι, **ἀμφιῆσαν** περιέβαλον, **λέπαδνα** ζυγόλουρα, ἱμάντες περυνῶντες πρὸ τοῦ στήθους καὶ δευόμενοι εἰς τὸν ζυγόν, **γαμφηλαί** σιαγόνες.—**395-8 ἀραρυῖαν** εὐάρμοστον εἰς τὴν χεῖρα, **παμφαίνων** Σ 144, **´περίων** ὁ ἥλιος, **ἠλέκτωρ** (ἠλεκτρον) ἀκτινοβόλος.

356-98. 378 πόντιον ἔπ' οἱ ναῦται εὐρισκόμενοι ἐν τῇ ἀνοικτῇ θαλάσσει, καθ' ὃν χρόνον ἐπανέρονται εἰς τὴν πατρίδα, βλέπουσι τὴν λάμπην πυρὸς καιομένου ἐν τῇ πατρίῳ ἀκτῇ, ἀλλὰ δὲν δύνανται, ἀπωθούμενοι ὑπὸ θυέλλης, νὰ καταπλεύσωσιν ἐκεῖ.—**386 ἄειρε** διὰ τὴν μεγάλην εὐαρμοσίαν καὶ ὡς δῶρα θεοῦ.—**Διὰ τί ὁ Ὁμ.** ἐνδιατρίβει πολὺ περὶ τὸν ὀπλισμὸν καὶ τὴν ἔξοδον τῶν Ἀχ. καὶ περὶ τὸν ὀπλισμὸν τοῦ Ἀχ. ;

399-403 βαλιὸς Π 149, **σαωσέμεν** μεικτ. ἀορ. σκέφθητε τώρα νὰ σῶσητε κατ' ἄλλον τρόπον, **ἠγιοχεὺς** παραιβάτης, **ἔωμεν** ὑπκτ. τοῦ ἄω ἢ ἄω, ἀντὶ ἠωμεν-ἔωμεν (sa-,satio,satis): ὅταν χορτάσωμεν, **μηδὲ** λείπετε ὡς ἐλίπετε, **αὐτόθι** ἐκεῖ, ὅπου ἔπεσε.—**404-7 αἰόλος** εὐκίνητος, **ἄφαρ** εὐθύς, **ἠμύω** κλίνω τὴν κεφαλὴν, κύπτω, **ἐξερεῖπω** ἐκπίπτω, **ζεύγλη** P 440.—**408-10 καὶ λίην** καὶ πολὺ μάλιστα, **νῦν γε** τώρα τοῦλάχιστον.—**4 / 1-4 ὄχα** P 689.—**415-7 ἴφι** (ὄργ. τοῦ ἴς) ἐν κρατερῷ ἀγῶνι.—**418-24 μέγ' ὀχθήσας** μετὰ μεγάλης ἀγανακτήσεως, **οὐδέ τί σε χρὴ** ἀλλ' οὐδεμίαν ἀνάγκην παρίσταται πρὸς τοῦτο, ὅ ὅτι, **ἄδην** κατὰ κόρον, ἐκ τούτου ἢ γεν. **πολέμοιο**, **ἐλαύνω** ἄ. π. κάμνω τινὰ νὰ χορτάσῃ (ἀποκάμῃ) πολεμῶν, **ἔχε** διηύθυνε, **μῶνυξ** Π 375, **ἐν πρώτοις** μεταξύ τῶν προμάχων.

399-424. 408. Ὁ Ἀχ. γινώσκει ἐκ τῆς μητρὸς τὸν

ἐπικείμενον θάνατόν του, μανθάνει ὅμως ἤδη τὸ νέον ὅτι δὲν θάπο-
θάνη σήμερον (*νῦν γε*) καὶ ὅτι ὁ θάνατος θὰ προέλθῃ ἀπὸ θεοῦ καὶ
θνητοῦ. Ὅτι ὁ ἵππος ὁμιλεῖ εἶναι μοναδικὸν παράδειγμα παρ' Ὀμήρω
καὶ ὁ Ἄριων, ὁ ἵππος τοῦ βασιλέως τοῦ Ἄργους Ἀδράστου, ἐνὸς
τῶν Ἑπτὰ ἐπὶ Θήβας, ἦτο καὶ αὐτὸς φωνήεις ὡς τέκνον θεῶν ἐπί-
σης καὶ ἡ ναῦς Ἄργω παρεστάθη ὕστερον φωνήεσσα, καὶ ὁ Αἴσω-
πος εἰσάγει κατὰ κανόνα τὰ ζῶα ὁμιλοῦντα.—**418 ἔσχεθον** ὡς φύ-
λακες τῆς τάξεως τοῦ κόσμου καὶ ἵνα ἐμποδίσωσιν ἄλλην περαιτέρω
ἀποκάλυψιν.—*Διὰ τί κυρίως ὁ Ὀμ. ἐνέβαλε τὴν σκηνὴν τῶν ἵππων ;
διὰ τί ἐμβάλλει θαύματα ;*

X

1-6 οἱ μὲν οἱ Τρ., πεφυζότες προκμ. τοῦ *φεύγειν* (*φύγ-ja*, *φύζα*)
ἐναγώνιοι, πανικόβλητοι (περὶ τοῦ συναισθήματος τοῦ μετὰ τὴν
φυγὴν), **νεβρός ἄ.** τὸ νεογνὸν τῆς ἐλάφου, **ἀ-οψύχομαι ἱ.** δρο-
σίζομαι στεγνώνων τὸν ἰδρῶτα, **ἐπαλξίς** (*ἀλέξω*) : ἐπὶ τῶν ἑ., **κλί-
ναντες ᾧ.** προτεινάντες διὰ τῶν ἀριστερῶν βραχιόνων ἐγκαρσίως
τὰς ἀσπίδας, ὥστε τὸ ἄνω μέρος αὐτῶν νὰ ἀκκουμβᾷ ἐπὶ τοῦ ἀριστε-
ροῦ ὤμου (συνασπίζοντες, ἵνα προφυλάσσωνται ἀπὸ τῶν βλημάτων
τῶν ἐπὶ τῶν τοιχῶν), **ὄλο(ι)ός,** **πεδάω** (*πέδη*) δεσμεύω, καρφώνω,
αὐτόθι διασαφ. ἐν 6, Ἰλίο(ι)ο-ου.—**7-13 οὐδέ νυ** καὶ δὲν ἐκατά-
λαβες λοιπὸν ἀκόμη, **σὺ δὲ** ἀφ' οὔ, **μενεαίνω** Ο 565 ἔχω διαρκῶς
εἰς τὸν νοῦν μου, **ἀσπερχές** Π 61 μετὰ πολλοῦ πείσματος, **ἦ νυ**
χωρὶς ἄλλο λοιπόν, **πόνος Τ.** ὁ ἀγὼν πρὸς τοὺς Τ., **φοβέω** τρέπω
εἰς φυγὴν, **δὴ** τώρα πλέον, **ἄλεν** εἶλω, **τοὶ ἦθ.** **λιάζομαι** ἐκτρέπο-
μαι, ἐκκλίνω, **μὲν** μὴν, ὅμως, **μόρσιμος** ὑποκείμενος εἰς θάνατον
θνητός.—**14-20 βλάπτω** περιπλέκω, τυλίσσω, ἔξαπατῶ, **ἐκάεργος**
Π 94, **τρέψας** παρεκτρέψας, ἦ βεβαίως, ἄλλως, **δὸδᾶξ** Τ 61, **τίνο-
μαι,** **τείσομαι,** ἐκδικουῖμαι, **τίσις** ἐκδίκησις, **ὀπίσσω** ἐν τῷ μέλλοντι.
—**21-4 μέγα φρονέων** μὲ ὑψηλόν, ὑπερήφανον τὸ φρόνημα,
σευάμενος σπεύσας, **ἀεθλοφόρος** τῶν ἀρματοδρομιῶν, **τιτινόμε-
νος π.** (τεντωνόμενος) τρέχων ἀπὸ θυτῆρος ἐν τῇ πεδιάδι, **νωμάω**
κινῶ, **λαιψηρός** Ο 620, κτηρ. προληπτ.

Εἰσαγωγή. Φ-Υ.—Ἐν Υ ἀντεπεξέρχονται καὶ οἱ Τρῶες, κατέρ-
χονται δὲ εἰς τὸν ἀγῶνα καὶ αὐτοὶ οἱ θεοὶ κατὰ τὰς συμπαθείας
αὐτῶν. Ἀναμένομεν ἀπὸ στιγμῆς εἰς στιγμὴν τὴν τρομερὰν σύρραξιν
Ἄχ.—Ἐ. Ἄλλ' ἐπακολουθεῖ πρῶτον μονομαχία Ἄχ.—Αἰνείου καὶ
εἶτα βραχεῖα μονομαχία Ἄχ.—Ἐ., καθ' ἧς ἀμφοτέροι οἱ ἀντίπαλοι

τοῦ ἥρωος μόλις σφύζονται ὑπὸ τῶν θεῶν. Τέλος οἱ Τρ. τρέπονται εἰς φυγὴν πρὸς τὸν Σκάμανδρον.—Φ. Παρὰ τὰς ὄχθας καὶ ἐντὸς αὐτοῦ ὁ Ἄχ. θερίζων τὰς τάξεις τῶν ἀντιπάλων προκαλεῖ τὴν μῆνιν τοῦ ποταμίου θεοῦ, ὅστις πλημμυρῆσας ζητεῖ νὰ πνίξῃ τὸν Ἄχιλ. Ἄλλ' ὁ Ἡφαιστος ἐμβαλὼν πῦρ εἰς τὸν ποταμὸν ἀπειλεῖ νὰ κατακάυσῃ αὐτόν, συγχρόνως δ' ἄρχεται καὶ ὁ πρὸς ἀλλήλους ἀγὼν τῶν θεῶν, ἡ **θεομαχία**. Μετὰ τὴν ἀποχώρησιν τῶν θεῶν ὁ Ἄχ. θραύσας καὶ τὴν τελευταίαν ἀντίστασιν προελαύνει διώκων τοὺς Τρ. πρὸς τὴν πόλιν. Πρὸς σωτηρίαν ταύτης ὁ Ἀπόλλων ἀπασχολεῖ κατ' ἀρχὰς τὸν Ἄχ. διὰ τοῦ Τρωῶς Ἀγήνορος, βλέπων ὅμως αὐτὸν κινδυνεύοντα, ἐκείνον μὲν ἐξαπατάζει, αὐτὸς δὲ λαβὼν τὴν μορφήν τοῦ Ἀγήνορος προκαλεῖ τὴν δίωξιν τοῦ Ἄχ., δίδων οὕτω καιρὸν εἰς τοὺς Τρ. νὰ κλεισθῶσιν ἐν τῇ πόλει.

Τὰ ἐν τῇ ῥαψωδίᾳ τελοῦνται τῇ 4. ἡμέρᾳ τῆς μάχης, τῇ 27. τῆς Ἰλιάδος καθ' ὅλον, ἀπὸ τῆς πρωΐας τῆς ὁποίας ἤρξαντο τὰ ἐν τῇ ῥαψ. Τ.

1-24. *3 ἐπάλλεσιν* οἱ Τρ. ἀνέβησαν ἐπὶ τὰ τεῖχη, ἵν' ἀποκρούσωσιν ἐνδεχομένην ἐπίθεσιν κατ' αὐτῶν.—**4 κλίναντες** προβαλόντες τὰς στρογγύλας ἀσπίδας διὰ τοῦ ἀριστεροῦ βραχίονος λοξῶς, ὥστε τὸ ἄνω κράσπεδον αὐτῶν νὰ ἐπερείδῃται ἐπὶ τοῦ ὄμου, ἵνα φυλαχθῶσιν ἀπὸ τῶν βελῶν τῶν ἀμυνομένων.—**5 ὀλοὴ Μοῖρ'** ἐπέδησεν ἡμεῖς λέγομεν: τὸν ἔτρωγε τὸ αἷμά του.—**7 Ἀπόλλων** λαβὼν τὴν μορφήν τοῦ Τρωῶς Ἀγήνορος προεκάλεσε τὴν καταδίωξιν τοῦ Ἄχ., ὅστις οὕτως ἐπὶ πολὺ ἀπασχοληθεὶς ἔδωκε καιρὸν εἰς τοὺς φεύγοντας Τρ. νὰ σωθῶσιν ἐντὸς τῆς πόλεως.—**10 ὡς θεός εἰμι** περὶ μεταμορφώσεως τῶν θεῶν Σ 166.—**22 ἵππος** ὁ ἐν. χάριν τῆς παραβολῆς, διότι τὸ ἄρμα ἐσύρετο ὑπὸ δύο ἵππων, ἀλλ' εἰς ἥρωος δὲν ἠδύνατο νὰ παραβληθῇ πρὸς δύο ἵππους.—*Ἴνα παρακολουθῶσωμεν τὴν μονομαχίαν ἀπερίσπαστοι ἀπὸ πάσης ἄλλης ἐντυπώσεως, τί ἐπεδίωξε καὶ ἐπέτυχεν ὁ Ὅμ. ; πῶς ὀμιλεῖ θεὸς πρὸς θνητόν, πῶς ἀποκρίνεται οὗτος ; τί σκοπεῖ ὁ διάλογος Ἀπ.-Ἄχ. ;*

25-32 παμφαίνων Τ 398 τροπ. εἰς τὸ ἐπεσσύμενον π. φερόμενον ῥαγαδαῖον ἐπὶ τὴν πόλιν διὰ μέσου τῆς πεδιάδος, *εἶσιν* ἐπιτέλλει, **ὀπώρη** ἡ ὥρα ἀπὸ τῆς ἐπιτολῆς τοῦ Σειριίου μέχρι τῆς ἐφάσ δύσεως τῶν Πλειάδων (τῆς ἀρχῆς τοῦ χειμῶνος), ἡ γεν. χρον., **αὐγαί** ἡ λάμψις, τὸ φῶς, **ἀρίζηλος** Σ 219, **νυκτὸς ἀμολγῶ** (ἄγν. ὄνομα καὶ σημ.) ἐν τῷ σκότει τῆς νυκτός, **καί τε** καὶ δὴ καὶ φέρει, **χαλκὸς** ὁ θώραξ.—**33-7 κόπτω** λ. π. κτυπῶ, **ἀνασχόμενος** χεῖρε, **μέγα οἰμῶξας** ἐκβαλὼν γοερὸν στεναγμόν, **γέγωννα-νέα** φωνάζω δυνατὰ

ὥστε νὰ ἀκουσθῶ, **ἄμοτον** ἀκαταπονήτως, ζωηρώς, **ἐλεεινὰ** κατὰ τρόπον προκαλοῦντα τὸν οἶκτον, τὴν συμπάθειαν, **ὀρέγω-γνυμι** O 596 (πρὸς τὸν κάτωθεν ἰστάμενον Ὑ.).—**38-45 μή μοι μίμνε** μὴ σὲ παρακαλῶ ἀνθίστασο πρὸς αὐτὸν ἐκεῖ τὸν ἄνδρα κρατῶν τὴν θέσιν σου, **πότιμον ἐφέπω** εὐρίσκω τὸν θάνατον, **φέριτερος** II 21, **σχέτιλος** ὁ σκληρός, ὁ ἀπαίσιος, **τάχα** ταχέως, **κείμενον** πτώμα κατὰ γῆς ἀταφον, **πραπίδες** διάφραγμα, φρένες : χωρὶς ἄλλο πικρὸς πόνος θέλει φύγει ἀπὸ τὴν καρδίαν μου, ὅς αἶτ., **εὔνις-ι(δ)ος** ἐστερημένος, ὀρφανός, **πέρρημι** (περάω, πιπράσκω) μεταφέρω πέραν (πρὸς πώλησιν), **πωλῶ** (ἔμ-πορ-ος), **τηλεδαπὸς** μεμακρυσμένος.—**49-51 ἀπολύομαι** ἀπολυτρῶ, **ὀπάξω** δίδω (ὀπαδὸν) προῖκα.—**52-5 μινυνθάδιος** (μίνυνθα ἐπ' ὀλίγον, minuo) βραχύς, ὀλιγοχρόνιος.—**56-65 ἀμέρδομαι** II 53, **αἰὼν** θ. ἰων. ζωή, **πρὸς δὲ** πρὸς τούτοις δέ, **ἔτι φρονέοντα** ἐφ' ὅσον ἔχω ἀκόμη τὰς φρένας μου, ζῶ, **οὐδὸς γήραος** τὸ κατώφλιον τοῦ γήρατος, ἡ ἔξοδος τοῦ βίου, τὰ ἔσχατα γηρατεῖα, **φθίνω** φθείρω, τερματίζω τὸν βίον, **αἶσα ἀργαλέη** ὀδυνηρὰ μοῖρα, ***ἐλκέω** ἔλκω, **θάλαμοι** Σ 492 ἐν τῇ αὐτῇ τῆς πατρικῆς οἰκίας, **κεραῖζω** (κεῖρω) καταστρέφω, ἐρημῶνω, **δηιοτῆς** θ. μάχη, **νυδὸς** θ. (nurus) νύμφη.—**66-71 πύματος** Σ 608 κτηρ. τοῦ μέ, **ὠμησης** (ὠμὸν ἔδων) ὠμοφάγος, **ἐρύω** σύρω, μέλ., **πρῶται θύραι** τὰ πρόθυρα τῆς οἰκίας, ἡ αὐλείος θύρα ἢ εἰσάγουσα ἀπὸ τῆς ὁδοῦ εἰς τὴν αὐλήν, **ῥέθρα** μέλη, **μέγαρον** τὸ ἐνδιαίτημα τῶν ἀνδρῶν, τὸ κύριον τμήμα τοῦ οἴκου, **μέγαρα** ὁ οἶκος, **τραπεζῆες** οἱ παρὰ τὴν τράπεζαν τρεφόμενοι, οἰκοτραφεῖς, κτηρ., **θυραωροὶ** κτηρ. πρὸς φίλαξιν τῶν θυρῶν, **ἀλύσσω** μαίνομαι, ἀποθηριοῦμαι, **περὶ θυμῷ** ἐκθύμως, παραφύρως, **πιόντες** αἶτ. συννεπεία τῆς ὀφθίσεως.—**71-6 πάντα ἔοικεν** (ὑποκ. κείσθαι) εἶναι τιμὴ καθ' ὅλην τὴν γραμμὴν, **ἄρηι κιαμένῳ** ἐὰν ἔχει φονευθῆ ἐν μάχῃ, **θανόντι περ** καὶ ὅταν ἀκόμη εἶναι νεκρός, καὶ κατ' αὐτὸν ἀκόμη τὸν θάνατόν του, **ὄτι φανήη** ἐπεξ. τοῦ πάντα ὅ,τι καὶ ἂν τὸν εὔρη, ὅσον καὶ ἂν τὸν παραμορφώσουν αἱ πληγαὶ καὶ τὰ ἴχνη τῶν κακώσεων, **αἰδῶς** αἰδοῖα, **οἰκτιστον** οἰκτρότατον, ἀπαισιώτατον θέαμα.—**77-8 οὐδὲ ἀλλὰ δέν.**—**79-89 ἀνίεμαι** ἀνοίγω, γυμνῶ (ἀφαιρουμένης τῆς περόνης διὰ τῆς δεξιᾶς), **τάδε** αὐτὸ ἔδῳ τὸ στῆθος, τὸ σῶμα, ἐξ οὗ ἐγεννήθη, καὶ τὸν μαστόν, τοῦ ὁποίου τὸ γάλα ἐθήλασας, **ἐπέσχον** ἐκράτησα εἰς τὸ στόμα σου, ἔδωκα, **λαθικηδῆς** παυσίλυτος, **τῶν** οὐ., ὁ πλ. ἀναφέρω. εἰς τὰς πολλὰς περιπτώσεις τὰς δηλουμένας διὰ τοῦ εἶποτε, **πρόμος** (πρό, primus) πρόμαχος : μὴδὲ ἀντεπεξέρχου ἐμπρὸς εἰς τοῦτον, **λέχεια** φέρετρον, **σὲ ἐν λ.** ἐκτεθειμένον ἐπὶ φ., **θάλος**

βλαστάριον, **πολύδωρος** ἢ δίδουσα πολλά δῶρα, φιλόφρων, γενναϊό-
 δωρος, **μέγα ἀνευθε** νῶϊν (γεν).—**90-7 ὀρέστερος** ὀρεσίβιος, **χειῆ**
 φωλεά, **ἐπὶ χ.** ἐν τῷ στομίῳ τῆς φωλεᾶς ὡς ὁ Ἔ. πρὸ τῆς πύλης
 τῆς πόλεως, **κακὰ φάρμακα** δηλητηριώδεις βοτάναι, **χόλος** λύσσα
 φιλοπόλεμος, **σμερδαλέον δ.** ῥίπτει φρικώδη βλέμματα, **πύργῳ ἐπι**
π. ἐπὶ τῆς προσεχούσης γωνίας τοῦ τείχους.

25-97. 25 ἴδεν ἐκ τοῦ πύργου τῶν Σκαιῶν πυλῶν.—**29**
κύν' Ὀρίωνος Σ 486, τὸν Σείριον, ὅστις εἶναι πλησιέστατα πρὸς
 τὸν ἀστερισμὸν τοῦ Ὀρίωνος· ἐπειδὴ ὁ Σείριος ἐπιτέλλει κατὰ τὰ
 τέλη τοῦ θέρους, ἐνομίσθη αἴτιος τῶν ἐσχάτων θερινῶν καυμάτων
 (ἀπὸ 20 Ἰουν.—30 Ἰουλ.), τῶν **κυνικῶν** καυμάτων ἢ **κυνάδων** ἡμε-
 ρῶν, καθ' ἃς ἐν Ἑλλάδι ἐνσηκίπτουσι πυρετοὶ καὶ θάνατοι, ὅθεν ὁ
 Σείριος ἐκλήθη καὶ **οὐλιος** καὶ **κακὸν σῆμα**.—**34 ὑψός' ἀνασχόμε**
νος ἵνα συγκρούσῃ αὐτὰς καὶ κατενέγκῃ κτυπήματα κατὰ τῆς κεφα-
 λῆς (**κόψατο**).—**37 χεῖρας ὀρεγγύς** πρὸς τὸν Ἔ., ὅστις ἵσταται
 παρὰ τὴν βάσιν τοῦ πύργου, ἀκριβῶς κάτωθεν τοῦ Πρ.—**46 Λυ**
κάονα Φ 34., Πολύδωρον Υ 407., ἀμφοτέρους φονευθέντας ὑπὸ τοῦ
 Ἄχ.—**48 Λαοδόη** θυγάτηρ τοῦ Ἄλτου, βασιλέως τῶν Λελέγων, νό-
 μιμος ὡς ἡ Ἐκάβη σύζυγος τοῦ Πρ. Ἀπὸ τῶν χρόνων τούτων βλέ-
 πομεν τὴν πολυγαμίαν ἐν τοῖς Ἀνατολ. λαοῖς.—**49 μετὰ στρατῷ** ἐν
 τῷ στρατοπέδῳ τῶν Ἄχ., ὅπου θὰ ἐκομίζοντο, ἐὰν ἐφείδετο ὁ Ἄχ.
 τῆς ζωῆς αὐτῶν.—**50 ἀπολυσόμεθα** ἡμεῖς οἱ γονεῖς ἐκ τῆς προικὸς
 τῆς μητρός.—**62 ἐλκηθείσας θ.** ὡς κατὰ μὲν. παραδόσεις ἡ Κασ-
 σάνδρα.—**63 θαλάμους** τῶν υἱῶν καὶ γαμβρῶν.—**64 βαλλόμενα**
 ὡς ὁ Ἀστυνάξ ὑπὸ τοῦ Ὀδ. **ἐν δημοίῳ** ἐν ἀπέλειδι ὑστάτῳ
 ἀγῶνι ἐντὸς τῆς πόλεως μετὰ τὴν ἄλωσιν.—**79 ἐτέρωθεν** αἱ γυναῖ-
 κες θὰ εἶχον ἐπὶ τοῦ πύργου θέσιν χωριστὴν τῆς τῶν ἀνδρῶν.—
94 βεβρωκῶς κακὰ φάρμακα κατὰ τὸν Ἀριστοτέλην οἱ ὄφεις
 τρώγοντες μετὰ τὴν φωλείαν μύρμηκας καὶ ἀκανθαρίδας πληροῦνται
 τοῦ πλείονος τοῦ ἐμφύτου καὶ ἐρεθίζονται καὶ λυσοῦσιν ἐπιθυμοῦν-
 τες νὰ ἐκχύσωσι τὸν ἐνοχλοῦντα ἴον· κατὰ δὲ τὸν Αἰλιανὸν μέλλοντες
 νὰ ἐνεδρεύσωσι κατ' ἀνθρώπων ἢ κατὰ ζῴων τρώγουσι θανατηφό-
 ρους ῥίζας ἢ πόας.—**Τί σκοποῦσιν αἱ παραβολαί;** διὰ τί πρῶτος ὁ
 πατὴρ εἶδε τὸν Ἄχ.; ὑπὸ τίνας ιδιότητας ὁμιλεῖ πρὸς τὸν υἱόν;
 ὑπὸ τίνας ἢ μήτηρ; τίς ἄλλη μήτηρ δεικνύουσα τὴν κοιλίαν εἶπε
 τάντιδέα τῶν τῆς Ἐκ.; διὰ τίνας μέσου ὁ Ὀμ. παρέχει τὴν ἀπό-
 κρισιν τοῦ Ἐκ.;

98-103 δαχθήσας μετὰ βαρυνθμίας, **ὦμοι ἐγὼν** ἄχ. καυμένος!,
ἐλεχθεῖν ἀναθήσει θὰ μοὶ ἐπιρρίψῃ μομφήν, **νύχθ' ὑπο** κατὰ

τὴν νύκτα, *τήνδε* τὴν παρελθοῦσαν, *κέρδιον* ὀφελιμώτερον, προτιμότερον.—**104-10** *ἀτασθαλίαι* ἀνοησίαι, ὡς ὑπηγόρευεν ἡ ὑπεροψία, *ἐλκεσίπεπλος* μακρόπεπλος, *κακώτερος* κατώτερος κατὰ τὴν εὐγένειαν τῆς καταγωγῆς καὶ τὴν ἀνδρείαν, *ἦφι* (ἔῃ) *β. πιθήσας* ὑπέικων εἰς τὰς ὑπογορεύσεις τῆς ἀνδρείας του, *τὸ* ἐπέξηγ. ἐκ τῶν ἀπορμφ., *ἄντην* ἀντεπεξερχόμενος στῆθος πρὸς στῆθος, **109-110**— νὰ δεχθῶ κρίσιμον μονομαχίαν περὶ ζωῆς ἢ θανάτου.—**111-22** *βριαρὸς* βαρὺς, *ερείσας* διὰ τοῦ σαυρωτῆρος, *αὐτὸς* μόνος καὶ ἄοπλος, *πάντα μάλ'* ὅλα ἀκριβῶς, *ἢ ἄ*, ἢ ἀπαγωγή τῆς Ἑλ. καὶ τῶν θησαυρῶν, *ἀποδαίομαι* ἢ *ἀποδατέομαι* χωρίζω, παραχωρῶ τὸ ἀνάλογον μερίδιον, *ἀμφὶς* χωριστὰ διὰ τοὺς Ἄχ., πλὴν τῶν δοθησομένων εἰς τοὺς Ἄτρ., *κέκευθεν* περιλαμβάνει, *ἐλωμαι* συνέχεια τῆς ὑποθ. προτ., *ὄρκον* *ε'*. ὀρκίσω, *γερούσιον ὄρκον* τῶν γερόντων, δημογερόντων, τῶν ἐπιφανεστάτων πολιτῶν τῆς Τροίας Γ 149, *μετόπισθε* κατόπιν, ἀφ' οὗ ἐπιστρέψω εἰς τὴν πόλιν, *Τρωσὶ* τοπ. ἐν τῇ ἀγορᾷ τῶν Τρ., *ἀνδιχα* εἰς δύο, ὧν τὸ ἐν θὰ ἐδίδετο ὡς πολεμικὴ ἀποζημίωσις, **120** ἢ ἀπόδοσις τῆς ὑποθ. ἀποσιωπάται, τοῦ Ἐ. διακόπτοντος ἑαυτὸν διὰ τῆς ἐνστάσεως 122, *τίη* διὰ τί τάχα, *διαλέγομαι* διαλογίζομαι.—**123-8** *μὴ* μήπως, *ἴκωμαί μιν* ἔλθω πρὸς αὐτὸν ὡς ἰκέτης, ἀλλ' ἐκεῖνος, *γυμνὸς* ἄοπλος, *αὐτως* οὕτως ὡς γυναῖκα, *ὄαρίζω* γλυκομιλῶ (περὶ συζύγων, μεμνηστευμένων), *τῷ Ἄχ.*, *ἀπὸ δρυὸς*. ἀρχίζω ἀπὸ δρυὸς καὶ βράχους, ἐκ τῶν ὁποίων κατὰ παμπάλαιας παραδόσεις ἐγεννήθησαν οἱ ἄνθρωποι, φλυαρῶν παλαιᾶς καὶ τετριμμένης ἱστορίας περὶ ἀποδόσεως τῆς Ἑλ..., πράγματα τὰ ὁποῖα θὰ εἶχον τὴν θέσιν τῶν ἐν τῇ ἀρχῇ τοῦ πολέμου, *ἄτε* καθὼς, *ἠίδεος* Σ 567.—**129-30** *βέλτερον* κρεῖττον, *ἐριδι ξυνελαυνόμεν* νὰ συγκρουσθῶμεν, *εἶδομεν* εἰδῶμεν, προσκτ.

98-130.100 Πολυδάμας Σ 249-53 καὶ 273...—**119** *γερούσιον* διότι τῶν νέων αἱ φρένες αἰεὶ ἠερέθονται Γ 108. γέροντες θὰ εἶναι οἱ ἐν Γ 146-8 μνημονευόμενοι 7 δημογέροντες, σύμβουλοι τοῦ βασιλέως.—**126** *ἀπὸ δρυὸς* κατ' ἄλλους ἢ παρθένος πρὸς ἀσφάλειαν ἔχει ἀναβῆ εἰς δρυὸν ἢ βράχον καὶ ἐκεῖθεν χαριτολογεῖ πρὸς τὸν νέον.—*Τί ἀποδίδει ὁ μονόλογος* ; ἐπέδρασαν οἱ λόγοι τῶν γονέων ; ἢ προσωπικὴ φιλοτιμία οἷα τοῦ Ἐ. εἶναι ἀρετὴ ἢ κακία διὰ τὸν στρατηγόν ; διὰ τί φοβεῖται τὸν θάνατον ; διὰ τί προσφεύγει εἰς ἀνοήτους ἐλπίδας ; διὰ τί τόσαι σκέψεις ἀνακυκλοῦνται ; τίνα συναισθήματα παλαίουσιν ἐν τῇ ψυχῇ του ;

131-5 *ὄρμαινω* Σ 15, *σχεδὸν* πλησίον, *ἐνυάλιος* θεὸς τοῦ πολέμου, ὁ Ἄρης, *κορυθαίξ* (κέρων-ἀίσσω τινάσσομαι) ὄρητικὸς, κο-

ρουθαίολος, **ἀμφί** γύρω περὶ τὸ σῶμα (ἢ ἀμφοτέρωθεν τοῦ δόρατος), **αἶθω** καίω—**136-44 ἔτλη** ἐτόλμησεν, ὑπέμεινεν, **αὔθι** αὐτόθι, **βῆ φοβηθεῖς** τραπείς εἰς φυγὴν ἔτρεχε, **ἐπορούω** ἐφορμῶ, **κραιπνός κ. καρπάλιμος** ταχύς, **κίρκος** ἄ. κικρινέζι (εἶδος ἰέρακος), **οἰμάω** οἶμα ὀρμῆ) ὀρμῶ, **μετὰ** κατόπιν, **πέλεια** ἀγριοπεριστερά, **τρήρων** (τρέω) δειλός, **ὑπαιθα φοβεῖται** χαμηλώνουσα φεύγει, ὑπεκφεύγει, **λάσκω**, ἔλακον, **λέληκα**, κρώζω, **ταρφέες-εἶται-έα**, πυκνοί: κάμνει συχνὰς πυκνὰς τὰς ἐπιπτώσεις, **ἐμμεμαῶς** λυσσῶν, **ἰθύς** κατ' εὐθεΐαν, **τρέω** φεύγω ἔντρομος (ὁ **τρέσας**).—**145-8 σκοπιή** σκοπιά, λόφος ἐν τῇ πεδιάδι, **ἐρινεὸς** ἄ. ἀγριοσυνκῆ παρὰ τὰς Σκ. πύλας, **ὑπὲν τείχεος** κάτω τοῦ τείχους πρὸς τὰ ἔξω, πρὸς τὰ ἀνοικτά, **ἀμαξιτός** (ὀδός), **κρουνώ** εἰς δύο πηγὰς, κρήνας, **δοιοὶ** διπλοῖ, δύο.—**149-52 λιάρὸς** γλιαρός, **καπνὸς** ἄτμοι.—**153-6 ἐπ' αὐτάων** πλησίον αὐτῶν, **πλυνοὶ** πλυντήρια, **λαῖνες-νος** (λαῖας λίθος, λατόμος) λίθινος, **εἶμα** Σ 517, **σιγαλόεις** (sig-num) ἔνυπαρός.—**157-61 παρατρέχω** προσπερνῶ, παρέροχομαι τρέχων, **ιερήιον** σφακτόν, **βοεῖη** δέρμα βοός, **ἄρνημαι** προσπαθῶ νὰ λάβω, **ποσσὶν** διὰ τοὺς ἀγῶνας δρόμου ἀνδρῶν, **ψυχῇ** ζώη.—**162-6 ὡς ὅτε ὡς ποτε**, **τροχάω** θαμ. τοῦ τρέχω, **ρίμφα** (ρίπτω) ταχέως, **τὸ δὲ** ἰδοὺ δέ, ἐκεῖ κάτω δὲ (περὶ τὴν ἀφετηρίαν) ἔχει ἐκτεθῆ ὡς ἄθλον ἐπιταφίων ἀγῶνων ἀνδρός.

131-66. 145 Ἡ **σκοπιά** ἦτο ὑψομά τι ἐν τῇ πεδιάδι περαιτέρω τοῦ ἐρινεοῦ, ὅστις ἦτο παρὰ τὰς Σκαιὰς πύλας.—**146** Ἡ **ἀμαξιτός** θὰ ἦτο ἐν μικρᾷ ἀποστάσει ἀπὸ τῶν τειχῶν οὐδαμοῦ ἀλλαχοῦ μνημονευομένη εἶναι πλάσμα τοῦ ποιητοῦ, θέλοντος νὰ κερδίσῃ ὁμαλὸν καὶ ἐλεύθερον κωλυμάτων χώρον διὰ τὸν δρόμον τῶν δύο ἡρώων.—**147 κρουνώ** δὲν εἶναι αἱ πηγαὶ τοῦ Σκαμάνδρου, ὅστις πηγάζει ἀπὸ τῆς Ἰδης ἐκ μιᾶς πηγῆς. Περιηγηταὶ ἰσχυρίσθησαν ὅτι εὔρον ἐν τῇ πεδιάδι τὰς δύο πηγὰς, ἀλλ' ἡ θέσις αὐτῶν δὲν συμφωνεῖ πρὸς τὴν ὁμηρ. περιγραφὴν· ὑπ' ἄλλων εὐρέθησαν ἐπὶ τῆς Ἰδης οὐ μακρὰν τῶν πηγῶν τοῦ Σκ., ὅτε πρέπει νὰ φαντασθῶμεν ὅτι ὁ Ἔ. διωκόμενος ἐτράπη πρὸς τὴν Ἰδην, ἀλλ' ἠναγκάσθη νὰ ἐπανέλθῃ ἐκεῖθεν· πάντως ὁ ποιητὴς (ὅστις ἔξ αὐτοψίας γινώσκει τὸ Τρωικὸν πεδίον) ἢ ἐν γνώσει ἠμέλησε τῆς ἀκριβοῦς θέσεως τῶν τόπων χάριν τῶν σκοπῶν αὐτοῦ ἢ δὲν ἐγίνωσκε καλῶς· ὅτι ἡ μία εἶναι θερμὴ τὸν χειμῶνα, ἢ ἄλλη ψυχρὰ τὸ θέρος, δὲν εἶναι θαῦμα· ἀληθὲς θαῦμα εἶναι ἡ πηγὴ τοῦ ἡλίου ἐν Αἰγύπτῳ Ἡροδ. IV 181.—**153 πλυνοὶ** λίθοι μετὰ σκαφοειδῶν κοιλοτήτων, ἐν αἷς ἐπλυνον τὰ ἐνδύματα, οἷους ἔχομεν ἰδεῖ ἐν Μεσσήνῃ καὶ ἐν Χιλιμοδίῳ παρὰ

τὸν σιδηροδρομικὸν σταθμὸν.—162 *περὶ τέρατα* ὅτε ἐντείνουσι πάσας τὰς δυνάμεις αὐτῶν.

166-73 *ὀφθαλμοῖσιν ὁ*. βλέπω διὰ τῶν ἰδίων μου ὀφθαλμῶν ὅ,τι καὶ νὰ φαντασθῶ μόνον μοι ἦτο ἀλγεινότερον, *πολύπτυχος* πολυχάραδρος, *πόλις ἀκροιάτη* ἢ κορυφή τῆς ἀκροπόλεως.—174-6 *φράζομαι* σκέπτομαι, *μητιάομαι* βουλευομαι, *σαώσομεν-δαμάσομεν* ὑποτ. ἀπορημ., *ἔσθλὸν ἔόντα* παρ' ὄλην του τὴν ἀνδρείαν καὶ ἀρετήν.—177-81 *γλαυκῶπις* Σ 227, *ἀργικέρανος* ὁ βάλλων τὸν φεγγοβόλον κεραυνόν, *κελαινεφῆς* ὁ συγκεντρῶν τὰ μαῦρα νέφη, *ἔπορον* ἔδωκα, *πεπρωμένον αἴση* ὑποκείμενον εἰς τὴν μοῦραν, *ἐξαναλύω* ἀπαλλάττω, *δυσηχῆς* κακόηχος, ἀπαίσιος, *ἔρδε* ἐμπρός! κάμνε ὅ,τι θέλεις!, *ἐπαινῶ* ἐπιδιοκιμάζω.—182-5 *νεφεληγερῆτα* (ἀγείρω ν.) ὁ συγκεντρῶν τὰς νεφέλας, *Τριτογένεια* ἐπίθ. τῆς Ἀθηνᾶς ὡς ὕδατογενοῦς (Τρίτων, Ἀμφιτρίτη θαλάσσιοι δαίμονες), *πρόφρων* φιλόφρων, πρόθυμος, π. *θυμῶ* σπουδάζων, *τοὶ νόος* ἐπλετο ἐσκέφθη, *ἔρωέω* ὑποχωρῶ.—186-7 *ῶτρυνε...* T 349.

166-87. 171 *Ἰδης ἐν κ.* ἐπὶ τοῦ Γαργάρου, κορυφῆς τῆς Ἰδης, ὁ Ζεὺς εἶχε βωμὸν καὶ τέμενος.

188-93 *ἐφέπω* ἐπακολουθῶ, καταδιώκω, *κλονέω* συνταράσσω: κατεδίωκε χωρὶς νὰ ἀφήσῃ νὰ ἡσυχάσῃ, νὰ ἀναπνεύσῃ, *ἀσπερχῆς* Π 61, *δίω* φεύγω, φοβοῦμαι, *δίομαι* διώκω, *ὄρσας* ξεπετάξας, *εὐνή* φωλεά, *ἄγκος* Σ 321, *βῆσσα* Π 766, *εἰ πέρ τε* καὶ ἄν, *καταπτήσω* ζαρώνω, *ἔμπεδον* ἀδιακόπως, *οὐ λῆθε* δὲν ἠδύνατο νὰ ἐκφύγῃ τὸν ὀφθαλμὸν τοῦ Π.—194-8 *ἀντίον π. Δ.* ἀπέναντι τῶν, πρὸς τὰς, *ὑπὸ πύργους* ὑπὸ τὴν προστασίαν τῶν, *ἀλέξω* + δοτ. βοηθῶ, *καθύπερθεν* οἱ ἀπὸ τῶν πύργων, *ἀποστρέψασκε* ἐγύριζεν αὐτὸν ὀπίσω, *προπάροιθε* χροιν. προλαμβάνων, *πρὸς πεδίον* εἰς τὸ ἀποστρέψασκε, *παραφθὰς* ἐκ τοῦ πλαγίου προφθάνων, *ποτὶ πτόλιος* πρὸς τὸ μέρος τῆς π., ἀπὸ τὸ μέρος τῆς.—199-204 *οὐ δύναται* (τις), *διώκειν* ἐν τῇ κυρ. σημ. ἢ καταφθάνειν, *μάρπτω* καταφθάνω, *ἀλύσκω* ἀποφεύγω, *ὑπεξέφυγεν* (ἐπὶ τοσοῦτον χρόνον), *ἄντομαι* βοηθῶ, *πύματον κ. ὕστατον* πανύστατον, *ἐπῶρσε* ἐνεψύχωσεν, ἐτόνωσε, *λαιψηρὰ* κτηρ. προληπτ.—208-13 *ιταῖνω* ἐκδιπλώνω, *τάλαντα* (ταλ-, ιληναι) αἱ πλάστιγγες τοῦ ζυγοῦ, ὁ ζυγός, *τανηλεγῆς* (τανὺς μακρός,-ἄλγος) πολυώδυνος, πικρός, *ῶχτετο* ἔλαβε τὴν ἄγουσαν, δὲ ὅθεν κατέλιπεν.

188-213. 194 *Δαρδάνιαι πύλαι* ἴσως πρὸς Ν τῆς πόλεως, πρὸς τὴν Δαρδανίαν, πόλιν ἐν ταῖς ὑπωρεῖαις τῆς Ἰδης, καὶ τὴν Ἰδην, Π 807.—205 *λαοῖς* οἵτινες ἐν τῷ μεταξὺ εἶχον προε-

λάσει πρὸς τὰ τεῖχη τῆς πόλεως.—209-13 Τὸ τμήμα ἐκλήθη διὰ τοῦτο **ψυχοστασία** (ἴσημι ζυγίζω).—*Διὰ τί παρὰ τὴν ἀπόφασιν αὐτοῦ ὁ Ἔ. ἐπὶ τῇ θεᾷ τοῦ Ἀχ. τρέπεται εἰς φυγὴν; διὰ τίνος ἄλλον μέσου ὁ Ὀμ. προπαρεσκεύασε ταύτην; διὰ τί δὲν φεύγει εἰς τὴν πόλιν; τί ἐπιτυγχάνει ὁ Ὀμ. διὰ τῆς φυγῆς; δὲ τί αἱ πολλὰ παραβολαὶ καὶ τὰ περὶ κρουνοῶν καὶ αἱ δύο σκηναὶ τοῦ Ὀλύμπου; τί γίνονται οἱ Ἀχ., οὗς εἶδομεν προελαύνοντας ἐπὶ τὴν πόλιν, καὶ διὰ τί δὲν βοηθοῦσι τὸν Ἀχ.;*

214-21 **οἴσεσθαι** ὅτι θὰ ἀποκομίσωμεν, θὰ δρέψωμεν, **ἄατος** (α(στ.)-ἄω χορταίνω) ἀκόρεστος, **ἄμμες** αἰολ. ἡμεῖς, **πεφυγμένον γενέσθαι** φυγεῖν, **πολλὰ κεν πάθοι** πολὺ ἠθέλεν ἰδρῶσει, **προπροκυλινδόμενος** ἀδιακόπως κυλιόμενος πρὸ τῶν γονάτων.—222-3 ***ἀμπνύω** ἀναπνέω, **ἐναντίβιον** στήθος πρὸς στήθος.—224-31 **χαλκογλώχης** (γλωχίς ἀκωκῆ) χαλκόλογχος, **δέμας** οὐ. μόνον ἢ ὄνομ. αἰτ. σῶμα, ἀνάστημα, **ἀτειρῆς** Σ 474, **ἠθεεῖε** προσφώνησις νεωτέρου ἀδελφοῦ πρὸς πρεσβύτερον, **βιάζεται** σὲ πιέζει φοβερά, **ἀλέξομαι** + αἰτ. ἀποκρούω, ἀμύνομαι.—232-7 **ἦ μὲν εἶναι μὲν ἀληθὲς ὅτι, γνωτοὶ γνωστοί,** συγγενεῖς, ἐνταῦθα: ἀδελφοί, **νοέω.** ἔχω κατὰ νοῦν ἀκόμη περισσότερον γὰρ σὲ τιμήσω, **ὃς αἰτ., τλῆς** ἔσχες τὴν τόλμην, **ἄλλοι δὲ ἐν φῶ οἱ ἄλλοι.**—238-42 **γοννοῦμαι** ἱκετεύω, **ἐξείης** κατὰ σειράν, **ἀμφὶ** περιστοιχίζοντες ἐμέ, **αὔθι** αὐτόθι, **τοῖον** οὕτω, τόσον.—243-7 **ἔναρα** σκόλα, **βροτιόεις** Σ 345, **γλαφυρός** (γλάφω γλύφω) κοῖλος, **κερδοσύνη** δολίως, πανούργως.

214-47. 215 **προσηύδα** χωρὶς γὰρ μεταμορφωθῆ. — *Τί μέσον μετεχειρίσθη ὁ Ὀμ., ἵνα σταθῆ ὁ Ἔ. ; διὰ τί ἡ Ἀθ. μεταμορφοῦται πρὸ τοῦ Ἔ., ἀλλ' οὐχὶ καὶ πρὸ τοῦ Ἀχ. ; πῶς φαίνεται ἡ διαγωγὴ τῆς Ἀθ. ; τί δύναται ἐλαφρῶς γὰρ δικαιολογήσῃ αὐτὴν ;*

248 53 **αὔτε** τοῦναντίον, **ἀνίημι** παρακινῶ.—254-9 **ἐπιβοῶμαι** ἐπικαλοῦμαι μάρτυρας, **ἐπίσκοπος** ἐπόπτης, **ἀρμονίη** συνθήκη, **ἀεικίζω** (αἰκίζω-ομαι αἰκισμός) κακομεταχειρίζομαι, **ἐκπαγλος** Σ 170, **ἐκπαγλον** καθ' ὑπερβολήν, **καμμονίη** (καταμονή) καρτερία, νίκη, **ῥέζειν** ἀντὶ προσκτ.—260-7 **ὑπόδρα** Σ 204, **ἄλαστος** ἀλησμόνητος, παμμίσητος, **συνημοσύνη** σύμβασις, **ὥς** καθὼς, τὸ δεικτικῶς 265, **ὄρκια πιστὰ** ἀξιόπιστος ἔνορκος συνθήκη, **διαμπερές** ἀπαύστως, διαρκῶς, **φιλήμεναι** φιλεῖν (ἀλλήλω), **ἄω χορταίνω**, **ταλαύρινος** (ταλα-ῤῶνός δέρμα, ἄσπις) ὁ ὑπομένων τὴν ἀσπίδα, ἀσπιδοφόρος.—268-72 **μιμνήσκεο.** χρησιμοποίησον ὅλας σου τὰς ψυχικὰς δυνάμεις καὶ τὴν πολεμικὴν σου ἐμπειρίαν, **αἰχμητῆς** λογχομάχος (ἐκ τοῦ συστάδην), **ὑπάλυξίς** (ἀλύσκω) ὑπεκφυγῆ, **ἄφαρ** εὐθύς, **δα-**

μάει μέλ., *ἐταίρων* γεν. ἀντικ. τοῦ *κῆδεα*, τὰ πένθη διὰ τοὺς, *θύω* μαίνομαι.

248-72.251 τρις διότι ὁ τέταρτος κύκλος δὲν συνεπληρώθη, — **256** *ἐκπαγλον ἀεικιῶ* ἢ σκύλευσις τῶν ὅπλων εἶναι ὁ πρῶτος βαθμὸς τοῦ *ἀεικίζειν*, μέγιστος δὲ αἰκισμὸς ἢ ἐκθεσις τοῦ πτώματος εἰς τοὺς κύνας καὶ τὰ ὄρνεα. — **268** *παντοίης ἀρειῆς* τοῦ ἀμύνεσθαι, ἐπιτίθεσθαι, ἐφ' ἄρματος, πεζόν, ἐκ τοῦ συστάδην, πόρρωθεν κλπ.

273-7 *ἄντα* ἐκ τοῦ ἀπέναντι μέρους, *ἀλέομαι* ἀποφεύγω, *ἔζετο* ἔκλυε. — **278-82** *ἡμβροτες* ἄορ. τοῦ *ἀμαρτάνειν* ἀπέινυγες, *οὐδ' ἄρα* καὶ δὲν ἐγνώριζες λοιπόν, ὡς βλέπω ἐκ τῆς ἀποτυχίας σου, τὴν μοῦράν μου ἐξ ἀποκαλύψεως τοῦ Διός, *ἦ τοι* καὶ ὅμως ἐκαυχᾶσο ὅτι τὸ ἐγνώριζες, *ἀρτιεπῆς* ἤρωσ λόγων, ἀληθῆς Δὸν Κιχῶτος, *τις* ἐπιτ. τὰ ἐπίθ., *ἐπίκλοπος μύθων* δόλιος ἐν τοῖς λόγοις. — **283-8** *μὲν μῆν*, *μετάφρενον* Π 781, *ἔλασσον* (ξίφος), *νῦν αὖτις* τώρα ὅμως, πρότερον ὅμας, *ὡς κομίσαίω* εἶθε νὰ τὸ δεχθῆς ὄλον μέσα εἰς τὸ σῶμά σου, *καὶ* ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει, *ἐλαφρότερος* ὀλιγώτερον καταθλιπτικός. — **289 95** *ἀποπλάζομαι* ἀποκρούομαι, *χῶομαι* περιπίπτω εἰς ἀθυμίαν, *ἐτώσιος* μάταιος, κτηρ., *κατηφῆω* σκυθρωπάζω. — **296-305** *ἔγνω* ἀνεγνώρισε τὴν ἀλήθειαν, *ἦ μάλα δὴ* βεβαίότατα, *ἐφάμην* ἐπίστευον, *δὴ* προφανῶς, *ἀνευθεν* μακράν, *ἀλέη* ἀποφυγή, *ἦ ἄα* ἀληθῶς, ὡς βλέπω τώρα, *θύομαι* σφίζω, *ἀσπουδει* ἀνευ σοβαροῦ ἀγῶνος, *καὶ ἔ. πυνθέσθαι* πρὸς γινῶσιν καὶ τῶν μεταγενεστέρων. — **306-11** *λαπάρη* θ. ὁ κενὸς ὀστέων χῶρος μεταξύ πλευρῶν καὶ ἰσχίων, *τέτατο* ἐκρέματο, *στιβαρὸς* βαρὺς, *ἀλεῖς* συμμαζευθεῖς, κύψας, ἵνα καλύψῃ καὶ τὴν κεφαλὴν ὑπὸ τὴν ἀσπίδα: *ἀμαλὸς* (ἀμβλὸς) ἀδύνατος, τρυφερός, *πτῶξ* (πτῶσσω) δειλός. — **312-6** *ὠρηθήθη* ὠρησε, *μένος* λύσσα, *κάλυπεν* προέτεινεν ὡς προκάλυμμα, *δαιδάλεος* πολυποίκιλος, *ἐπένευεν* (Ἄχ.) ἐκυμαίιζε δὲ ὁ λόφος, *τετράφαλος* ἢ ἔχουσα 4 κερατοειδεῖς προεξοχάς, *ἔθειραι*.. Τ 382-3. — **317-21** *εἶσι* ἐπιτέλλει, *ἔσπερος*, ὁ αὐτὸς ἐπιτέλλων τὴν πρωίαν καλεῖται *φωσφόρος* ἢ *ἑωσφόρος*, ὁ Ἀνγερινός, ἢ Ἄφροδίτη, *οἶος* κτηρ. ὅπως, *νυκτιὸς ἀμολγῶ* ἐν σκοτεινῇ νυκτί, *ἴσιαται* ἐπιφαίνεται, *ἀπέλαμπεν* ἀπροσ. ἠκτινοβόλει ἢ λάμπει ἀπὸ τῆς, *ἐνήκης* 2 (ἐν-ἀκῆ) κοπιερὸς, *χρῶς* Π 761, *ὄπη εἴξειε* ποῦ ἤθελε καταστῆ δυνατὸν νὰ κτυπήσῃ, ποῦ θὰ ἔδιδε τόπον, γυμνὸν μέρος (ἀττ. ἦ παρῆκε..). — **322-30** *ἔχῃ* ἐκάλυπτον, *χρῶα* τοῦ, *ἄλλο τόσον* ἐπιρ. φράσις: ἐν γένει ἐπὶ τοσοῦτον, διασαφούμενον ἐν 324: ὥστε μόνον ὁ λαιμὸς ἐφαίνετο, τὰ δὲ χαλκᾶ ὄπλα φυσικὰ (ὄντως, *καὶ*) ἐκά-

λυπτον ἐν γένει τὸ σῶμα αὐτοῦ ἐπὶ τοσοῦτον, ὥστε μόνον., **βίη Π.** ὁ γενναῖος Π., ἧ̄ ἐκεῖνο τὸ μέρος, ὅπου αἱ κλεῖδες χωρίζουσι, **λαυκανίη** (λαύω) λαιμός, φάρυγξ, **ἴνα** ὅπου, **τῆ ῥ'** ἐκεῖ ἀκριβῶς, **ἀντικρὺ** πέρα πέρα, **ἄρα** ὡς θὰ ἀνέμενε τις, **ἀσφάραγος** ἄ. λάρυγξ, **ἔρειπω** κατακρημνίζω, ἄορ. ἤριπον ἀμτβτ.—**330-6** **ἐπεύξατο** ἔκαυχῆθη διὰ τοῦτο, **ποθι** ὡς νομίζω, **ὀπίζομαι** (ὀπις θ. θεία δίκη) φοβοῦμαι, **ἄσσητηρ** βοηθός, κτηρ. τοῦ **λελείμην**, **αἰκῶς** ἐπονειδίστως, **κτερίζω** ἀπονέμω τὰς νενομισμένας ἐπικηδείους τιμάς.—**337-43** **ὀλιγοδρανέων** (πρβλ. **ἄδρανῆς**) αἰωνῶν, παραλύων, **καταδάπτω** ((δαρ)δάπτα, **δαπ-ανῶ**) κατὰσπαράττω, καταβροχθίζω, **ἄλις** ἀρκετόν, **λαγχάνω** τινὰ καθιστῶ μέτοχον, μεταδίδω.—**344-54** **γουνάζομαι** γούνων κατὰ τὸ ἄπιεσθαι γούνων: μὴ με παρακαλῆς διὰ τὴν ζωὴν μου, **μένος** ἡ λύσσα, **θυμὸς** τὸ πάθος, ἡ δίψα τῆς ἐκδικήσεως, **ἀνίημι** ἀφήνω ἐλεύθερον, ἐπιτρέπω, πρὸ τοῦ **ἔδμεναι** νοητέον τὸ **ῶς**, εἰς ὃ ἀναφέρεται τὸ **ῶς** 348, **οἶα** ἐπιφών., ἐντεῦθεν: διότι τοιαῦτα, : εἴθε ἡ ἀνθρωπίνη φύσις μου νὰ μοι ἐπέτρεπε νὰ σὲ φάγω ἐν τῇ λύσσει μου ὡμόν' εἶμαι τόσον βέβαιος ὅτι θὰ ἔκαμνον τοῦτο, ὅπως εἶμαι βέβαιος ὅτι οὐδεὶς., **ἀπαλέξω** ἀποσοβῶ, **ἄποινα** λύτρα, **ἴστημι** ζυγίζω, **εἴκοσιν ἤριτος** (εἴκοσιν-ἄρι-, ἄριθμός) εἰκοσαπλάσιος (τοῦ βάρους τοῦ πτώματος), **ἐνθάδε** ἐδῶ εἰς τὸ στρατόπεδον, **ἄνωγα** παρακαλῶ, **σ' αὐτὸν** τὸ πτώμα σου, **ἐρύομαι χρυσῶ** λαμβάνω ὀπίσω (τὸ πτώμα) δίδων ἴσου βάρους χρυσόν, **κατὰ δάσονται** θὰ σπαράξωσι.—**355-60** **προτιόσομαι** (ὁ μέλ. **ἄφομαι**) προσβλέπω: σὲ γνωρίζω πολὺ καλὰ, διότι σὲ προσβλέπω, διότι ἡ ψυχὴ σου εἶναι ἐξωγραφημένη ἐπὶ τοῦ προσώπου σου, ἐν βλέμμα ἐπὶ τὸ πρόσωπόν σου δεικνύει τὴν ἀνοικτίρμονα καρδίαν σου, **οὐδ' ἄρ'** καὶ δὲν ἠδυνάμην φυσικὰ νὰ ἀναμένω ὅτι θὰ σὲ πείσω, **μήνιμα** ἀφορμὴ ὀργῆς τῶν θεῶν, **ἔσθλὸν ἐόντα** παρ' ὄλην σου τὴν ἀνδρείαν, **361-3** Π 855-7.—**364-6** **τέθναθι** ψόφα, κοιμήσου.

273-366. **294** **λευκάσπιδα** διότι τὸ μετάλλινον ἔλασμα τῆς ἀσπίδος θὰ ἦτο ἐκ κασσιτέρου ἢ ἀργύρου.—**299** **Ἀθήνη** τοῦτο γινώσκει ὁ Ἔ. καὶ διότι αὐτὸς ὁ Ἀχ. ὠμολόγησεν ἐν 270 καὶ διότι πάντες ἐγίνωσκον τὴν εὐνοίαν τῆς θεᾶς πρὸς τὸν Ἀχ.—**324** Ὁ Ἔ. φέρει Κορινθ. κράνος, θώρακα καὶ στοργγύλην ἀσπίδα· εἶναι λοιπὸν κατάφρακτος, τὰ δὲ ὄπλα αὐτοῦ (τὰ τοῦ Πατρ.) ὡς θεῖα, δωρηθέντα ὑπὸ τῶν θεῶν εἰς τὸν Πηλέα κατὰ τοὺς γάμους, ἦσαν ἀδιάτρητα.—**351** **χρυσῶ** πληρώων ἰσοβαρῆ πρὸς τὸ πτώμα χρυσόν.—**359** Περὶ τῆς μαντικῆς δυνάμεως τῶν ἀποθνησκόντων ἐν Π 854.—**362** **πταμένη** ἡ λ. ὑποδηλοῖ τὴν παράστασιν τῆς ψυχῆς ὑπὸ μορφήν

πηνοῦ.—Πρὸς τοιοῦτους θεοὺς πῶς φέροισι ὁ Ἔ. (301.); τί σκοποῦσιν αἱ δύο παραβολαὶ 308., 317.; τί περίεργον παραιτησοῦμεν ἐν τῇ β' ὡς πρὸς τὸ κέντρον αὐτῆς; διὰ τί τοῦτο; διὰ τί ὁ Ἄχ. προβάλλει εἰς τὸν Ἔ. 353 τὴν εἰκόνα τῆς μητρός; διὰ τί οὐδαμῶς συγκινεῖται ἐκ τῆς προφητείας τοῦ Ἔ.; τί μαρτυρεῖ ἐνταῦθα ὁ πρὸς νεκρὸν διάλογος;

367-75 *περίδραμον* συνέρρευσαν πανταχόθεν, *φυή* ἀνάστημα, *εἶδος* μορφή, *ἀρητὸς* (ἄγαμαι) θαυμάσιος, *ἀνουιτηῖ* (οὐτάζω) χωρὶς νὰ τραυματίσῃ, *τις* πᾶς τις, *ὦ πόποι* περίεργον!, *ἀμφαφάομαι* περιψηλαφῶ: εἰς τὴν ἀφήν, *κῆλεος* καυστικός.—**376-84** *ποδάρκης* Π 5, *μέδοντες* ἐν εἰρήνῃ ὡς βουλευφόροι, κυβερνεῖται, *εἶ δ'* παρακλ. μόριον, ἔμπρός, *πόλιν ἄκρην* τὴν ὑψηλὴν πόλιν.—**385-90** *νέκυς* νεκρός, *πὰρ νήεσσι* ἐν τῷ ναυτικῷ στρατοπέδῳ, ἐν τῇ σκηνῇ μου, *μετέω* εὐρίσκομαι μετὰζῦ, *καταλήθονται* οἱ ἄνθρωποι, αἱ ψυχαί.—**391-4** *παιῶν* (-ών, -άν) ἐπινίκιον ἄσμα, *κοῦροι* νέοι, κ. Ἄχαιῶν παῖδες Ἑλλήνων, *νηυσὶν ἐπι* πρὸς τὰ πλοῖα.—**395 404** *μήδομαι* σχεδιάζω, *ἀεικῆς* ἐπονείδιστος, ἀτιμωτικός, *τετραίνω* τρυπῶ, *ἔεν κονίσσαλος* ἠγγείροντο νέφη κονιοροῦ, *κυνέος* μαῦρος, *πίτναμαι* πετάννυμαι, κυματίζω, *δυσμενέες* οἱ πολέμοι, *ἀεικίζομαι* 252 αἰκίζω-ομαι, ἀτιμάζω.

367-404. **368** ἀπ' ὤμων κυρίως θώρακα, ξίφος, ἀσπίδα. **374** ἐνέπρησε τὴν ναῦν τοῦ Πρωτεσιλάου Π 122.—**377** σιάς ὁ Ἄχ. κατὰ τὴν σκύλευσιν τοῦ Ἔ. εἶχε γονυπετήσει ἢ κύψει ἤδη ἐγείρεται.—**383** καταλείπουσι μετοικοῦντες εἰς ἄλλον τόπον.—**386** ἄκλαντος ἄθραπτος ὁ Π. ἐθρηνηθήη ἤδη Σ 355, ἀλλὰ πλὴν τῆς φυσικῆς ταύτης ἐκδηλώσεως τοῦ ἄλλοις ἔπρεπε νὰ προστεθῇ καὶ ἡ τυπικὴ καὶ ἐπίσημος πρᾶξις τοῦ νεκρικοῦ θρήνου, ὡς οὐσιῶδες μέρος τῆς κηδείας, ὅστις ὄντως ἀκολουθεῖ Ψ 9-16.—**389** καταλήθονται ἐν Ἄιδου αἱ ψυχαὶ ἐστεροῦντο τελείως συνειδήσεως· πίνουσαι ὅμως αἶμα ἀνεκτῶντο πρὸς καιρὸν συνειδήσιν καὶ μνήμην.—**397** βοέους ἱμάντας οἱ ὕστερον ἔπλασαν ὅτι ἐσύρθη διὰ τοῦ ζωστήρος τοῦ δοθέντος αὐτῷ ὑπὸ τοῦ Αἴαντος, ὡς καὶ περὶ τοῦ Αἴαντος ὅτι ἠτύοκτόνησε διὰ τοῦ ξίφους τοῦ δοθέντος αὐτῷ ὑπὸ τοῦ Ἔ. μετὰ τὴν ἐν Η' γενομένην μονομαχίαν τῶν δύο ἡρώων.—**398** κάρη τὸ πῶμα ἐσύρετο πρηγές· πλὴν τῆς κεφαλῆς, καὶ τοῦ ἄλλου σώματος μέρος θὰ ἐσύρετο κατὰ γῆς, διότι τὰ ἄρματα ἦσαν ταπεινά.—**400** Ὁ Ἄχ. αὐτὸς ἠνιοχεῖ, διότι τὰ σκῦλα τεθέντα ἐπὶ τοῦ ἄρματος δὲν εἶχον ἀφήσει χῶρον διὰ τὸν ἠνίοχον.—*Τί αἰσθάνονται οἱ Ἄχ. βλέποντες νεκρὸν τὸν Ἔ.; διὰ τί νόσσοισιν αὐτόν; τί ἀποτελεῖ*

τὸ κάλλιστον ἐγκώμιον τοῦ ἀνυχήσαντος ἀντιπύλου; διὰ τί ὁ Ἄχ. δὲν προσβάλλει εὐθύς τὴν πόλιν; διὰ τῆς ἀναμνήσεως τοῦ φίλου τί κερδαίνομεν ὑπὲρ τοῦ Ἄχ. μετὰ τὰ τελευταῖα γεγονότα; τί δύναται νὰ δικαιολογήσῃ πως τὴν ὁμὴν διαγωγὴν τοῦ Ἄχ. πρὸς τὸν νεκρόν;

405-11 *καλύπτρη* κ. *κρήδεμνον* τὸ κάλυμμα τῆς κεφαλῆς, *λιπαρῆ* στιλπνὴ ὡς λιπῆ, *κώκυσε μάλα μέγα* ἐξέβαλε γοερώτατον θρήνον, *λαοὶ οἱ πολῖται, οἱ ἄνθρωποι, ἐναλίγκιος* ὅμοιος, *τῷ* οὐδ. διασαφούμενον διὰ τοῦ *ὡς εἰ, ὄφρυόεσσα* ἢ πλήρης ὄφρυων, γηλόφων, *σμήχω* καίω, ἀφανίζω, *κατ' ἄκρης* ἀπὸ τῆς κορυφῆς ἕως κάτω, ἀπ' ἄκρου εἰς ἄκρον.—**412-15** *ἔχον* κατώρθωνον νὰ συγκρατήσωσι, *ἀσχαλάω* κ. *ἀσχάλλω* ἀδημονῶ, *μεμαῶτα* αἰτιολ. εἰς τὴν ἡγουμένην, *κόπρο;* βόρβορος, ἀκαθαρσίαι, *ἐξονομακλήδην* ὀνομαστί.—**416-23** *σχέσθε* (κρατήθητε) παύσατε, *κηδόμενοί περ* παρ' ὄλον σας τὸν πόνον καὶ τὴν συμπάθειαν, *λίσωμ'* θέλω νὰ παρακαλέσω, ἀφήσατέ με νὰ τῆς ὑποτ. προηγοῦνται προστιτ. ὡς ἐν τοῖς *φέρε, ἄγε, ἴθι.* σκεπώμεθα, *ἀτάσθαλος* (ἄτη) ἀνόσιος, *ὄβριμοεργὸς* κακοῦργος, *αἶ κέ ποθ'* (ι) μήπως ἴσως, *καὶ τῷ γε, νῦ* ἴσως, *τένυκται* ὑπάρχει, *τοιόσδε* τοιαύτης ἡλικίας, *περὶ πάντων* ὑπὲρ πάντας τοὺς ἄλλους, *ἄλγε* ἔσθηκεν ἐπότισε πικρίας, *τηλεθάων* (θάλλω-λέθω) εὐθάλῆς, ἀκμαῖος.—**424-9** *ἀχνύμενός περ* παρ' ὄλον μου τὸν πόνον, *ὡς ἐνός* ὅσον δι' ἓνα, *ἄχος δὲξ* ὁ πικρὸς πόνος, *οὔ* γεν. ἀντικ., *καταοίσειται* θὰ μὲ καταβιβάσῃ, *τῷ* O 74δ, *δυσ-ά-μμορος* (σμερ-, μόρος) δύσμοιρος.—**430-6** *ἀδινὸς* Σ 316, *βέ(ι)ομαι* Π 85δ μέλλω νὰ ζήσω, πρὸς τί λοιπὸν νὰ ζῶ, *σεῖ' ἄπο* μακρὰν σοῦ, *εὐχολῆ* χάριμα, ἀγλάισμα, *ὄνηαρ* (ὀνίημι) ὄφελος, παρηγορία, *δηδέχατο* ὑποστκ. τοῦ *δέχομαι* δεξιοῦμαι: ἐδεξιοῦντο, 43δ, *καὶ* δεικνύει τὴν συμφωνίαν μεταξὺ τῆς αἰτιολογουμένης καὶ αἰτιολογούσης προτάσεως: διότι καὶ πράγματι.

405-36. **405** ἡ *μήτηρ* ἔτι ἰσταμένη ἐπὶ τοῦ πύργου.—**406** *καλύπτρη* τεμάχιον ὑφάσματος καλύπτρον τὴν κεφαλὴν πλὴν τοῦ προσώπου καὶ κατερχόμενον ὀπισθεν ἐπὶ τοῦ νώτου καὶ τῶν ὤμων, ἀνάλογον πρὸς τὸ τῶν Ἀδελφῶν τοῦ Ἑλέου ἐν τῇ Δυτ. Ἐκκλησίᾳ.—**411** *ὄφρυόεσσα* πρὸ τῆς πόλεως ὄντως ὑπῆρχε σειρὰ λόφων, ἢ Καλλικολώνη, ὁ ἴλιου ἢ Αἰσινήτου τύμβος κλπ.—**413** *ἐξεληθεῖν* ὁ Πρ. εἶχε καταβῆ ἀπὸ τοῦ τείχους καὶ ἐκεῖ παρὰ τὴν πύλην οἱ πολῖται προσεπάθουν νὰ κρατήσωσιν αὐτόν.—**430** Ἐκάβη αὐτὴ μένουσα ἐπὶ τοῦ πύργου.—*Πῶς περιγράφει ὁ Ὅμ. τὸ ἐν Τροίᾳ πένθος;* διὰ τί ἡ μήτηρ δὲν λιποθυμεῖ ἐκ τῆς μεγάλης συμφορᾶς;
437-46 *οὔπω τι* οὐδεμίαν ἀκόμη πληροφορίαν εἶχε λάβει περὶ

τοῦ Ἑ., **ἐτήνυμος** (*ἐτυνος, εἰμί*) ἀξιόπιστος, **ὅτι ῥα** ὅτι ἀκριβῶς, πράγματι, ὅπως καὶ συνέβη, **ἀλλὰ** ἢ ἀντίθεσις ἔδει νὰ ἔχη: ἀλλ' ἐφαντάζετο ὅτι καὶ ὁ Ἑ. εἶχεν ἐπιστρέφει εἰς τὴν πόλιν μετὰ τῶν λοιπῶν ἀντὶ τούτου ἀκολουθοῦσιν αἱ πράξεις αἱ ἀπορρέουσαι ἐκ τῆς προϋποθέσεως ταύτης, **μυχῶ δόμον** ἐν τῷ θαλάμῳ τῷ εὐρισκομένῳ ἐν τῷ βάθει τοῦ οἴκου, **δίπλαξ** (*χλαῖνα*) διπλοῖς, *χλαῖνα* φορομένη διπλῆ, **ἐν ἔπασσεν** ἐνύφαιναν ἐδῶ καὶ ἐκεῖ, **θρόνα** οὐ. ἄνθη ἢ φυτά, **τρίπους** λέβης μετὰ τρίποδος, **ὄφρα πέλοιτο** διὰ νὰ ὑπάρχη..., διὰ νὰ εὖρη ὁ Ἑ., **νηπίη ἄχ!** ποῦ νὰ τὸ ἐγνώριζε!, **οὐδ' ἐνόησεν** ἀλλὰ δὲν τῆ ἐπῆλθεν ἢ σκέψις ὅτι.—**447-53 ἐελίχθη** (*ἐλίσομαι*) ἐκλονίσθησαν, ἤρχισαν νὰ τρέμωσιν ὅλα τῆς τὰ μέλη, **κερκίς** ἢ σπάθη ἢ ἢ σαῖττα, **δμωή** ἢ δούλη, ἢ θεράπεινα, **ὄψ** (*νοξ*) θ. φωνή, **ἐκνρῆ** θ. πενθερά, **πάλλεται**... μέσα δὲ εἰς τὰ στήθη ἐμοῦ τῆς ἰδίας ἢ καρδία μου πάλλεται τόσον ἰσχυρῶς ὡς νὰ ἤθελε νὰ πεταχθῆ ἔξω ἀπὸ τὸ στόμα, **νέρθε** κάτω, **πήγνυται** παγώνουν, **δῆ** ἀσφαλῶς.—**454-9 οὔας** οὔς, ἄχ νὰ δώσῃ ὁ θεὸς νὰ μὴ ἀκούσω τὴν ἀπαισίαν εἶδησιν (κούφια ἢ ὥρα ποῦ τ' ἀκούει), **δῆ** ἤδη, **δίομαι** διώκω, **θρασὺς** παράτολμος, ῥιψοκίνδυνος, **ἀποιμήγω** ἀποχωρίζω, **ἀγνηροίη** (*ἀγῆνωρ (ἄγαν-ἀνήρ)* ἀνδρεῖος) ἀνδρεία, **ἀλεγεινὸς** φαρμακερός, **ἔχεσκε** ἐπλήρου τὴν ψυχὴν αὐτοῦ, **εἰκων**... πρὸ οὐδενὸς ὑποχωρῶν εἰς τὴν ὀρμὴν του.—**460-5 μαινάδες** αἱ ἀκόλουθοι τοῦ Διονύσου, αἵτινες ἐν τῷ ἐνθουσιασμῷ αὐτῶν ὁμοιάζον πρὸς μαινομένας, **παλλομένη κραδίην** μὲ ἰσχυροὺς καρδιακοὺς παλμούς, **παπταίνω** περισκοπῶ ἔμφορος, **ἀκηδέστως** ἀφρονίστως, ἀσπλάγγως.—**466-74 νῆξ** σκοτοδίνη, **ἀπὸ καπύω** (*καπ-νός*) ἐκπνέω, **δέσματα** κεφαλόδεσμοι, **σιγαλόεις** (*sig-num*) κατάστικτος, **ἄμπνξ** θ. διάδημα, πιθανῶς χρυσοῦν, περιθέον τὴν κόμην, ὡς αἱ ταινίαί, ἅς φέρουσι περὶ τὴν κόμην αἱ μαθήτριαι κατὰ τὰς ἐπιδείξεις αὐτῶν ἐν τῷ Σταδίῳ, **κεκρύφαλος** ἄ. ἀμφίβληστρον τῆς κόμης, πλεπτός θύλακος (ὡς πλεκτὴ σκούφια), ἐν ᾧ ἐκλείετο ἡ κόμη, **πλεκτὴ ἀναδέσμη** πλεκτὴ ταινία, διερχομένη ὑπὸ τὸν πώγωνα καὶ συνεχούσα τὸ κρήδεμνον ἐπὶ τῆς κεφαλῆς, ὡς ὁ ὄχεις τὴν κόρυν (ἢ: πλεκτὴ ταινία περιελισσομένη περὶ τὸν κεκρύφαλον πρὸς στερέωσιν αὐτοῦ), **χρυσέη** διὰ τὰ χρυσᾶ αὐτῆς κοσμήματα, **ἔδνα** δῶρα διδόμενα πρὸ τοῦ γάμου ὑπὸ τοῦ μνηστῆρος εἰς τοὺς γονεῖς τῆς μνηστῆς, **γαλώως** θ., ἀττ. γάλως, ἀνδραδέλφη, **εἰνάτηρ** θ. συννυφάδα, **ἄλις** ἀρκεταί, πυκναί, **εἶχον** ἐκράτουν ἐν μέσῳ αὐτῶν, ἵνα ἀνορθώσουν, **ἀτύξομαι** τρομάζω: τεταραγμένην μέχρι θανάτου.—**475-81 ἄμπνυτο** ἀνέπνευσε, **ἐς φρένα** θ. ἄ. ἢ ψυχὴ ἐπανῆλθεν, ἢ Ἄν. συνῆλθεν εἰς τὰς αἰσθή-

σεις της, **ἀμβλήδην** (ἀναβάλλω) γοερῶς, **γείνομαι** γεννῶμαι, **ἡ αἶσγ** μετὰ τὴν αὐτὴν μοῖραν, **Πλάκος** ὄρος, **ὕληις** δασώδης, **τυτθός** μικρός, ἐνταῦθα δικατάλ.—**482-6** **κεύθεα** (κεύθω) κευθμῶνες, ἄδυτα, **νήπιος αὐτίως** ἀκόμη τόσον μικρός.—**487-91** **τούτω γε** εἰς τὸ δυστυχὲς αὐτὸ πλάσμα, **πόνος καὶ κήδε'** βάσανα καὶ θλίψεις, **ἦμαρ δ.** ἡ ἡμέρα τῆς ὄρφανίας, **παναφήλιξ** ἐστερημένος ὄλων τῶν ὀμηλικῶν, κτηρ., **ὕπεμνήμυκε** (ἐκ τοῦ ὑπ-ημύω) ὅλα δι' αὐτὸν ἔχουσι κλίνει τὴν κεφαλὴν κάτω, κρεμοῦν τὰ πρόσωπα.—**492-5** **δεύομαι** δέομαι: ἐνδεής, ἔλαιτῶν, **ἄνεισι** ἀνέροχεται εἰς τοὺς ἐφ' ὑψηλοῦ ἐκτισμένους οἴκους τῶν, **τῶν δὲ** ἐκ τοῦ τίς, **ἐλεησάντων** ἔαν μὲν αἰσθανθῶσι συμπάθειάν τινα, ἢ ἀντίθ. ἐν 496, **ἐπέσχευ** γνωμ., **κοτύλη** ποτήριον, **τυτθὸν** πρὸς στιγμὴν, **διαίνω** βρέχω, **ὕπερρῳ** οὐρανίσκος.—**496-501** **ἀμφιθαλῆς** παῖς, οὗ ζῶσιν ἀμφοτέροισι οἱ γονεῖς, **συμφελίζω** ἀπωθῶ βιαίως, **δαιτύς** θ. συμπόσιον, **πεπληγῶς** ὁ ἀναδιπλ. τὴν ἐπανάληψιν κτυπημάτων, **ἐνίσσω** ἐπιπλήττω, **ὄνειδέιος** (ὄνειδειος) ὑβριστικός, **ἔρρε** κρημνίσου, **οὕτως** ὅπως εἶσαι, εὐθύς, **μεταδαινύται** συμποσιάζει μεταξύ, **ἄνεισι** ἐπιστρέφει, **δημὸς** ἄ. λίπος.—**502-4** **νηπιαχεύων** παίζων ὅπως τὰ μικρά, **λέκτρον** ἡ κλίνη, **ἀγκαλίδες** ἀγκάλαι, **ιθῆνη** τροφός, **θάλα** οὐ. (ἔξ ἐπιθ. θάλυς-εια) νόστιμα πράγματα, γλυκύσματα.—**505-7** **δν.** ὅπως ἐπονομάζουσι.—**508-15** **κορωνίδες** Ο 597, **εὐλή** σκόληξ, **αἰόλος** εὐλύγιστος, **οὐδὲν σοὶ γ' ὄφελος** παρὰθ. πράγματα ἀχρηστα διὰ σέ, ἀλλὰ διὰ τὰ τὸ διαλαλήσουσιν Τρ. καὶ Τρ., ὡς τιμητικὴν ἀναμνηστικὴν ἐορτήν.

437-515. **440** **μυχῶ δόμου** καὶ διὰ τοῦτο ἦτο ἀδύνατον νὰ ἀκούσῃ τι· διότι ὡς **μυχὸς δόμου** νοητέος ὁ θάλαμος τῶν γυναικῶν, ὁ κείμενος εἰς τὸ βάθος τοῦ μεγάρου ἢ ὀπισθεν αὐτοῦ, Γ 125 ἐν τέλει.—**460** **Μαινάδες** καὶ Θυιάδες καὶ Βάκχαι αἱ ἀκόλουθοι τοῦ Διονύσου.—**467** **ἐκάπυσσεν** ἐν τῇ λιποθυμίᾳ ἡ ψυχὴ καταλείπουσα ἐπὶ τινα χρόνον τὸ σῶμα ἐπιστρέφει πάλιν εἰς αὐτό.—**479** Ἡ **Θήβη-αι** πρωτ. τῶν Κυλίκων, εἰς τοὺς πρόποδας τοῦ δασώδους ὄρους Πλάκου ἐν Μυσίᾳ, παραφυάδος τῆς Ἰδης, Ζ 396.—**486** **οὔτε σοὶ οὔτις** γηροκομῶν, ἀποδίδων τὰ τροφεῖα.—**489** **ἀρούρας** τέμενος βασιλῆιον, κτῆμα δοθὲν ὑπὸ τῶν πολιτῶν εἰς τὸν Ἐ., Ζ 193.—**501** **μυελὸν** διὰ τὴν ἔλλειψιν ὀδόντων· ὅτι ὁ μυελὸς ἦτο καθ' ὅλου ἀσπασιωτάτη τροφή, μαρτυροῦσι τὰ ἐν σπηλαίοις καὶ ἐν σωροῖς εὐρεθέντα πλεῖστα ἐσχισμένα ὀστᾶ καὶ κρανία, ἐξ ὧν θραυομένων ἀφηρείτο ὁ μυελὸς τρωγόμενος, διότι ἴσως καὶ ἐπιστεῖετο ὅτι αὐτὴ ἡ ἔδρα τῆς ὀώμης τρωγομένη μετέδιδεν ἐξαισίαν

ῥώμην.—506 Τὸ ὄνομα τοῦ παιδίου εἶχε δοθῆ ὑπὸ τῶν Τρώων πρὸς τιμὴν τοῦ πατρὸς, ὅστις εἶχεν ὀνομάσει αὐτὸ Σκαμάνδριον, Ζ 402.—511 *λεπιά* ὡς λινᾶ, δι' ὧν συνήθιζον νὰ περιτυλίσσωσι τοὺς νεκρούς.—512 *καταφλέγω* κατὰ τὴν κρατοῦσαν ἐν προομηρείοις χρόνοις συνήθειαν νὰ συγκαίωσιν ἢ συνθάπτωσι μετὰ τοῦ νεκροῦ πᾶν ὅ,τι ἦτο ἐκεῖνῳ προσφιλὲς ἐν τῷ βίῳ, ἵνα χρησιμοποιοῖ αὐτὰ ὁ νεκρὸς καὶ μετὰ θάνατον, Ζ 418.—513 *ἐγκείσσαι* ἐπὶ φερέτρου καὶ πυρᾶς ἐνδεδυμένος αὐτά.—*Ἴνα ὁ Ὅμ. ἐξάσῃ τὸ ἄλγος τῆς συζύγου, τί ἐπραξεν ἐν τῇ παρασίσει τοῦ τῶν γονέων; διὰ τί δὲν παρέστησε τὴν Ἄνδρομ. ἐπὶ τοῦ τείχους; τί ἐπιδιώκει διὰ τοῦ λουτροῦ; πῶς ἐξετύλιξε τὴν τραγικὴν προαίσθησιν; διὰ τί ἡ Ἄνδρ. ἀποβάλλει τὸν κόσμον τῆς κεφαλῆς καὶ λιποθυμεῖ; διὰ τί θὰ καύσῃ τὰ ἐνδύματα τοῦ Ἐ.;*—*Ἐντύπωσις ἀπὸ τῆς ἡραφωδίας.*

Ψ

6-11 *ἐρήρος-ες* (ἐρι-ἄρ-(ἀραιόσκω)) πιστός, ἀφωσιωμένος, ἔμοι κτητ. ἄντων., *ἐταῖροι* συμμαχηταί, ἄνδρες, *δῆ* δά, ὁ τό, *γέρας* κτηρ. ἔνδειξις τιμῆς πρὸς τοὺς, *τέρπομαι* χορταίνω, *δορπέω* (δόρπον δεῖπνον) μέλ.—12-6 *ἕμερος* πόθος, ὄρεξις, *δέυομαι* βρέχομαι, *τοῖον* τόσον γενναῖον καὶ ἀγαθόν, *μῆστορ* Π 759.—17-23 *καὶ εἰν* Ἄ. δ. καὶ μέσα εἰς τὸν ἀγέλαστον, ἀχαριν (ἕδην, *τελέω* ἔνεστ., *ὑφίσταμαι* ὑπισχοῦμαι, *δάσασθαι* (δαίωμα) ὤμᾶ (κρέα) νὰ τὸν σπαράξωσιν ὤμόν, *ἀποδειροτομέω* (δειρῆ-δέρη) ἀποκεφαλίζω.—24-9 *μῆδομαι* σχεδιάζω, *παρασκευάζω*, *ἀεικῆς* ἐπαίσχυντος, ἐπονείδιστος, *λέχεα* φέρετρον, *ἔντεα* τεύχεα, *ὑψηλῆς* 2 ὁ ὑψηλά, με ἀνατεταμένην τὴν κεφαλὴν χρεμετίζων.—29-34 *δαίνυμι* ἐστιῶ, *τάφος* περιδείπνον, *μενοεικῆς* (σύμφωνος πρὸς τὴν ὄρεξιν) ἀφθονος, *ἀργός* (λευκός) ταχὺς ἢ στυλπνός, *ὄρεχθέω* κ. *ὄροχθέω* λ. π. μυκῶμαι (μήπως ἐπὶ τοῦ ῥόγγου τῶν σφαζομένων); *σίδηρος* σιδηρᾶ μάχαιρα, *μηκὰς* κ. *μηκῶμαι* βελάζω, ἐπὶ προβάτων καὶ αἰγῶν, *ἀργιόδους* λευκόδους, *θαλέθοντες* (θάλλω) *ἀλοιφῆ* σκεπασμένοι ἀπὸ λίπος, παχύτατοι, *εὖω* (υἱο) ψήνω, *κοτυλήρυτος* (κοτύλη ἀρούμενος) ἀφθονος: ποταμηδόν.

Τὰ γεγονότα τῆς Ψ 1-257 πληροῦσι τὸ λοιπὸν τῆς 27. ἡμέρας, τὴν 28. καὶ τὴν πρωίαν τῆς 29. τῆς Ἰλιάδος.

1-34. 9 *κλαίωμεν* νοεῖται ὁ ἐπίσημος θρῆνος, X 386.—13 *περὶ νεκρὸν* τὸ πτώμα ἔκειτο ἐν τῇ σκηνῇ T 211, ἄλλ' οὔτε ἐν αὐτῇ οὔτε ἐν τῇ αὐτῇ ἦτο δυνατὸν οἱ Μυρμ. τρις νὰ περιέλθωσι μετὰ τῶν ἀρμάτων τὸν νεκρόν· ὅθεν φαίνεται ὅτι ἐν τῷ μεταξὺ ὁ Ἄχ. ἐξήγαγε

τὸ πτώμα εἰς χῶρον ἐλεύθερον παρὰ τὴν ἀκτὴν καὶ τὰς σκηνὰς τῶν Μυρμ., ὅπερ ὁ ποιητὴς κατὰ τὸ σιωπώμενον παρέλιπε νὰ δηλώσῃ. — **14** *Θέτις* ὁ ποιητὴς προϋποθέτει τὴν παρουσίαν τῆς μητρὸς Ἀοράτου εἰς τοὺς Μυρμ. — **20** *πάραιθεν ὑπέστην* Σ 334, X 354. — **29** *τάφον δαίνυ* ὡς γίνεται καὶ παρ' ἡμῖν σήμερον ἐπὶ σειρὰν ἐσπερῶν ἐν τῇ οἰκίᾳ τῶν πενθούτων ὑπὸ τῶν συγγενῶν (παρηγοριαί) τῶν δείπνων τούτων ἐπιστεύετο ὅτι μετεῖχε καὶ ἡ ψυχὴ τοῦ ἀποθανόντος, διατιθεμένη ἐκ τῆς εὐωχίας εὐμενῶς πρὸς τοὺς ζῶντας. — **30** *σίδηρος* Σ 34.

35-7 *παρπειθῶ* μεταπειθῶ, *σπουδῇ* μετὰ πολλῆς δυσκολίας, *χωόμενον κῆρ* ἔχοντα ἐν τῇ καρδίᾳ τὸν βαρὺν πόνον διὰ τόν. — **38-41** *ἴξον* μεικτ. ἄορ., *λιγύφθογγος* δξύφωνος, *τρίπους* λέβης μετὰ τρίποδος, *εἰ π.* πλ. ἐρ., *βρότος* Σ 345 τοὺς ῥύπους τοῦ μαύρου αἵματος. — **42-7** *στερεῶς* ἐπιμόνος, *ἄσσον* *ἰκέσθαι* νὰ ἐγγίση λουτρόν τὴν κεφαλὴν μου, *χέω σῆμα* κατασκευάζω τύμβον χύνων χῶμα, *δεύτερον* διὰ δευτέραν, ἄλλην φορὰν, *ᾧδε* τοιοῦτον, ἐν τῷ αὐτῷ βαθμῷ, ὡς τὸ τωρινόν. — **48-53** *πειθόμεθα* ὡς συμμορφωθῶμεν, *στυγερός* μισητός, κρυερός, *ῦλη* ξύλα, *ἀξέμεναι* μεικτ. ἄορ., *παρὰ σχέμεν* νὰ ἐτοιμάσωσι, *ἐπιεικὲς* εἶναι καθιερωμένον, *νέεσθα* νὰ ἐπανέλθῃ εἰς τὴν γῆν, ἔξ ἧς προῆλθε, καὶ εἰς τοὺς χθονίους (πρὸβλ. *γῆ εἴ και εἰς γῆν ἀπελεύσει*), *ἠερόεις* (ἄῆρ ὀμίχλη) ὀμιχλώδης, σκοτεινός, *θᾶσσον* ὡς τάχιστα, *ἔργα* τὰ πολεμικά. — **54-8** *μάλα* ἀμέσως, προθύμως, *ἔσσυμένως* μετὰ σπουδῆς, *ἐφοπλίζω* παρασκευάζω, *δαίνυμαι* εὐωχοῦμαι, τρώγω, *δέυομαι* δέομαι, *εἶση* (πρὸς τὴν ὄρεξιν) ἀφθονος, *ἔρος* ἔρως, *ἔξ ἔγγο*, ἔξιεμαι, ἀπέβαλον τὴν ὄρεξιν ἐχόρτασαν, *κακκίω* κατακίω, ἔφετ. τοῦ *κατάκειμαι*, : ἐπιθυμοῦντες νὰ κατακλιθῶσι.

35-38. **46** *κείρασθαι κόμην* σημεῖον πένθους (παρ' ἡμῖν ἀντιστρόφως) ἐν παλαιαιότητι χρόνοις πολλοὶ τῶν οἰκείων τοῦ ἀποθανόντος ἐσφαγιάζοντο κατὰ τὴν ταφήν, ἵνα συνακολουθήσωσι τὸν νεκρὸν εἰς "Αἶδου" ἀλλὰ κατὰ μικρὸν ἡμερουμένων τῶν ἡθῶν οἱ ἐπιζῶντες ἀντὶ τῆς ζωῆς αὐτῆς προσέφερον ἀποκείροντες τὴν ἰδίαν κόμην συμβολίζουσαν τὴν ζωὴν, δηλοῦντες ὅτι καὶ αὐτὴν τὴν ζωὴν καθωσίουν πρὸς τιμὴν τοῦ νεκροῦ τὸ ἔθος ἐν χρήσει καὶ παρὰ τοῖς Ἰουδαίοις, Πέρσαις (Μασίστιος), Οὐνοῖς, ὑφίσταται δὲ καὶ σήμερον ἔτι παρὰ πολλοῖς λαοῖς. — **48** *πειθόμεθα δαιτὶ* νῦν τὸ πρῶτον θὰ φάγῃ ὁ Ἄχ., ἐν τῷ μεταξὺ τονωθείς ὑπὸ τῆς Ἀθηνᾶς δι' ἀμβροσίας καὶ νέκταρος T 352-5. — **55** *ἕκαστοι* οἱ ἡγεμόνες οἱ ἐν τῇ σκηνῇ τοῦ Ἄγαμ. (ἀλλ' ἢ παρὰστάσις εἶναι ἀσαφής). — *Μετὰ τὴν*

τρομερὰν ἐκδίκησιν ποῦ σιρέφεται ἡ ψυχὴ τοῦ Ἄχ. ; διὰ τί οἱ ἡγεμόνες συκιστῶσι λουτρόν ;

59-67 θις T 40, **πολύφλοισβος** πολυτάραχος, **καθαρῶ** σκηνῶν καὶ νεῶν, **κλύζω** κτυπῶ, σπῶ, περιβρέχω, **ἠίων** θ. ἀκτῆ, **εὔτε** ἀκριβῶς ὅτε, **λύων** διαλύων, **μελεδήματα** (μέλειν) μέριμναι, **ἠδυμος** ἠδύς, **ἠνεμόεις** ἀνεμόδατος, ὑψηλός, **ἔεικτο** ἔφκει, **περὶ ἔστο** ἡμφίεστο, **τοῖα** ὅμοια (πρὸς ἃ ἔφερε ζῶν).—68-74 **λελασμένος ἔπλε** ἔλησμένησας, **μὲν** ὅμως, **ἀκηδέω** εἶμαι ἀδιάφορος, **Ἄϊδαο** τοῦ δόμου τοῦ Ἄϊδου, **ἔργω** εἶργω, **εἶδωλα** σκιαί, **καμόντων** (τῶν ἀποσθρωθέντων ἐν τῷ σταδίῳ τῆς ζωῆς καὶ) ἀποθανόντων, **ὑπὲρ ποταμοῦ** (νὰ περάσω) πέραν τοῦ ποταμοῦ (Στυγός), **μίσγεσθαι** γάναστραφῶ με αὐτιάς, **αὐτως** οὕτως, γυρίζων ἐδῶ καὶ ἐκεῖ, **ἀλάομαι** πλανῶμαι, **ἀνά δῶ** κατὰ μῆκος τοῦ δόμου, ἐπάνω καὶ κάτω πρὸ τοῦ.—75-81 **ὀλοφύρομαι** μετὰ δακρύων σὲ ἱκετεύω, **νίσσομαι** ἐπιστρέφω, μέλ. **νίσσομαι**, **λαγχάνω τινά τινος** καθιστῶ τινα μέτοχόν τινος : καύσητε, **μὲν** ἀλήθεια, **κῆρ** βάσκανος μοῖρα, **ἀμφιχάσκω** καταπίνω, ἀφαρπάζω μετὰ στόματος ἀδηφάγου, **λάχε με** μοὶ ἔλαχε, **γυινόμενόν περ** κατὰ τὴν στιγμὴν ἀκριβῶς τῆς γεννήσεώς μου, **εὐφηφενῆς** (ἄφενος, ορ-es, πλοῦτος) πλούσιος.—82-91 **ἐφίεμαι** παραγγέλλω, **τράφομεν** ἀμτβ. ἐτράφημεν, **ὑμέτερόνδε** (δῶ), **ἀνδροκτασίη** φόνος, **νήπιος** ἐν τῇ ἀνοησίᾳ μου, **ἐνδυνέως** ἐπιμελῶς, **θεράπιων** ὑπασπιστῆς σορὸς θ. ἡ νεκρική λάραναξ, **ὄμοσ** ὁ αὐτός.—93-8 **ἠθεῖρος** προσφώνησις νεωτέρου πρὸς πρεσβύτερον : φιλιότητι μου ψυχῆ, **αὐτιάρ** (αῦτιε ἄρα) λοιπὸν τὸ κατ' ἐμέ, **ἀμφιβαλόντε** (χεῖρε) περιπτύχθέντες, **μίνυνθά περ** ἔστω καὶ δι' ὀλιγονόμιμον χρόνον, **τεταρπώμεσθα** ἄς χορτάσωμεν.—99-102 **ὠρέξατο** ἠπλωσε τὰς χεῖράς του, **ιτριγυῖα** τρίζουσα, τερετίζουσα (ὡς νυκτερίς ἢ πτηνόν), **ἀνδρουσεν** ἀνετινάχθη ἐκ τοῦ ὕπνου, **ταφῶν**, ποικ. **τέθηπα**, (θαμβ-) ἐμβρόντητος, **συμπλαταγῶ** συγκρούω τὰς χεῖρας, **ὀλοφυνδὸς** θρηνώδης, γοερός.—103-10 **ὦ πόποι** περίεργον !, **ἦ ῥα** ἀλήθεια λοιπόν, **ψυχὴ τις** εἶδος τῆ ψυχῆς καὶ ὁμοίωμα, **φρένες** ζωικὴ δύναμις, **μ' μοι**, **ἔεικτο** ἔφκει, **θέσκελος** θεσπέσιος : καταπληκτικῶς, **ὑφ' ὧρσε** προεκάλεσε (διὰ τῆς ἀνακοινώσεως), **ἔλεινδς** πολύκλαυστος.

59-110. 60 **πολέσι μετὰ Μ.** προϋποτίθεται ὅτι ἔληξε τὸ περίδειπνον τοῦ Ἄχ., οὗ αἱ προπαρασκευαῖα μόνον περιεγράφησαν· οἱ Μυρμ. ἐκοιμήθησαν περὶ τὸν νεκρὸν ὡς φρουρὰ αὐτοῦ 109-10. Ἐνταῦθα δηλοῦται σαφέστερον ὁ τόπος, ὅπου ἐγένετο 13 ἢ περιέλασις τῶν Μ. καὶ τὸ περίδειπνον.—64 **προτὶ Ἴλιον** νοεῖ τὸν τετραπλοῦν περιδρομον τῆς πόλεως κατὰ τὴν δίωξιν τοῦ Ἐ.—66..

Ἡ ψυχὴ τοῦ Π. ἐμφανίζεται ὡς συνήθως ἐμφανίζονται αἱ μορφαὶ τῶν ζώντων ἐν τοῖς ὄνειροις, πιστὸν ἀπείκασμα τοῦ σώματος, εἰδωλον αὐτοῦ· οὕτως ἐν τῇ Νεκρία ὁ Τειρεσίας φέρει σκῆπτρον, ὁ Ἡρακλῆς τόξον· πλὴν τούτου ἡ ψυχὴ τοῦ Π. νοεῖ καὶ αἰσθάνεται, ἐν ᾧ παρ' Ὀμήρῳ συνήθως ἡ ψυχὴ χωριζομένη τοῦ σώματος εἶναι σκιῶδες εἶδωλον (ἀμενηνὸν κάρηνον) ἄνευ ζωτικῆς καὶ νοητικῆς δυνάμεως, ἄνευ συνειδήσεως· φαίνεται λοιπὸν ὅτι ἐνταῦθα ὁ ποιητὴς παρέχει ἀρχαιότερας περὶ ψυχῆς δοξασίας ἀπὸ τῶν χρόνων, καθ' οὓς ἔλατρευόντο αἱ ψυχαὶ (οἱ πρόγονοι) ἐν τῇ πίστει ὅτι καὶ μετὰ θάνατον ἠδύναντο νὰ ὠφελήσωσιν ἢ βλάψωσι τοὺς ἐπιζῶντας, παρακολουθοῦσαι τὴν ἐν τῇ γῇ κίνησιν, Z 178 ἐν τέλει.—70 **θανόντος** (ἀκηδεῖς) ἀμελῶν τῶν ὀφειλομένων τῷ νεκρῷ ὑποχρεώσεων· μὴ ὑφισταμένης ἐφ' Ὀμήρου τῆς λατρείας τῶν νεκρῶν αἱ ἐπικηδεῖοι τιμαὶ προήρχοντο ἀπλῶς ἐξ εὐσεβείας τῶν ζώντων, ἦσαν μαρτύριον τοῦ ἄλλους αὐτῶν καὶ δεῖγμα τιμῆς.—72 **ἔργουσι** κατὰ τὰς ὁμηρ. δοξασίας ἡ ψυχὴ εὐθύς χωριζομένη τοῦ σώματος ἀπέρχεται εἰς Ἄιδου· ἀλλὰ κατὰ τὰς προομηρείους, ἐφ' ὅσον τὸ σκήνωμα αὐτῆς, τὸ σῶμα, παραμένει ἐτι, ἡ ψυχὴ δὲν ἀπομακρύνεται τοῦ συντρόφου αὐτῆς, ἀναστρέφεται ἐν τῇ γῇ νοοῦσα καὶ αἰσθανομένη, καὶ μόνον ὅταν κατὰ καὶ ἀφανιστῇ ὁ σωματικὸς αὐτῆς σύντροφος, λυομένου παντὸς πλέον συνδέσμου μεταξὺ τούτου καὶ ἐκείνης, ἀπέρχεται ὀριστικῶς εἰς τὸν ἄδην.—73 **ὑπὲρ ποταμοῖο** ἐν τῇ Ἰλιάδι μνημονεύεται ἐκ τῶν ποταμῶν τοῦ Ἄιδου μόνη ἡ Στύξ.—88 **οὐκ ἐθέλων** καὶ ὁ ἀκούσιος φόνος ἐτιμωρεῖτο τὸ πάλαι ὡς καὶ ὁ ἐκούσιος, μὴ γινομένης οὐδεμιᾶς διακρίσεως μεταξὺ αὐτῶν.—90 **θεράπων** εὐγενὴς νέος προσκεκολλημένος εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ ἡγεμόνος ἐν τε πολέμῳ καὶ ἐν εἰρήνῃ, τιμητικὸς τίτλος, A 321· τοιοῦτοι καὶ ὁ Αὐτομέδων καὶ ὁ Ἄλκιμος.—91 **Αἱ σοροὶ** ἢ λάρνακες ἦσαν ὕστερον κυπαρίσσινα (ἀσφαλῶς ἐν Ἀθήναις)· οἱ τεχνῖται **σοροπηγοί**.—94 **ἠθείη** ἐκ τῆς λ. εἰκάζομεν ὅτι ὁ Π. ἦτο πρεσβύτερος τοῦ Ἀχ.—101 **τετριγυῖα** διότι καὶ ἡ φωνὴ τῆς ψυχῆς εἶναι ἀσθενὲς ἀπείκασμα τῆς φωνῆς τοῦ ζῶντος, ὄξεια ὡς τῶν νυκτερίδων ἢ τῶν πτηνῶν, πρὸς ἃ ἀπεικάζετο ἡ ψυχὴ.—104 **φρένες** ἡ ψυχὴ, ἃν καὶ εἶχε συνείδησιν, αἰσθινομένη καὶ νοοῦσα, ὅμως οὐδεμίαν ζωτικὴν δυνάμιν εἶχε, οὐδὲν τὸ σωματικόν, διότι οἱ βραχίονες τοῦ Ἀχ. ἐκτεινόμενοι οὐδὲν συλλαμβάνουσι.—*Διὰ τί ἦλθεν ὁ ὕπνος εἰς τὸν ἦρωα; ἐὰν ἡ ταφή κατὰ τοὺς ὁμηρ. χρόνους εἶναι ἀπλῶς δεῖγμα τιμῆς τῶν ζώντων πρὸς τοὺς ἀποθανόντας; τί ἐπιδιώκει ὁ Ὀμ. διὰ τοῦ ὄνειρου; διὰ τί ὁ Ἀχ. ἀποκρίνεται δι' ὀλίγων;*

110-3 κρείων (κράτος, κρείσσω) βασιλεύς, **οὔρευς** ὄρευς, ἡμίονος, **πάντοθεν ἐκ κ.** εἰς τὸ ἄτρυνε, **ἐπὶ ὀρώρει** ἐπόπτῃς ἦτο (ὄρ-, ὠρ-, οἶρος ἐπόπτῃς, ὄρῶ, ὠρα), **ἀγαπήνωρ** (ὁ ἀγαπῶν τοὺς ἀνδρας ἢ τὴν ἠγορήν) ἀνδρείος.—**114-20 σειρὰ** (εἶρω, sero) σχοινίον, **ἀναντα** πρὸς τὰ ἄνω, **κάταντα** πρὸς τὰ κάτω, **πάραντα** ἐγκαρσίως, **δόχμια** (δοχμὸς-ιος πλάγιος) διαγωνίως, λοξά, **προσέβαν** ἀνέβησαν, **κνημὸς ἄ. κλιτύς, πολυπίδαξ** πολύυδρος, **ταναήκης** (ταναὸς-ἀκῆ) μακρόστομος, **κτυπέουσαι** μετὰ πατάγου.—**120-8 διαπλήσσω** διασχίζω, κόπτω συμμέτρως, **ἔκδεον** ἔδενον διὰ σχοινίων τὴν μίαν ἄκραν ἐκ τῶν ἡμιόνων, ὥστε ἡ ἄλλη νὰ σύρῃται ὀπισθεν, **διατέομαι** διασχίζω (διὰ τῶν ὀπλῶν), **ἔ(έ)λδομαι** (*Fel-vel-le*) ἐπιθυμῶ: βιαστικά, **πεδίοιο** ἐν τῇ πεδιάδι, **ῥωπήιον** (ῥῶψ θ. θάμνος) τόπος θαμνώδης, ῥωπειον (ῥωπογράφος): διὰ μέσου τῶν, **φιτρὸς ἄ. (φῖτυ, φιτύω)** στέλεχος, κλάδος, **ἐπισχερῶ** ἐφεξῆς, κατὰ σειράν, **φράσσατο** εἶχεν ὑπ' ὄψει του, εἶχεν ἀποφασίσει (νὰ ἐγειρῇ), **ἤριον** τάφος, **παρὰκάμβalon** ἔρριψαν κάτω παρὰ τὴν ὑποδειχθεῖσαν θέσιν, **ἦατο** ἦντο, ἐκάθηντο, ἔμενον, **αὐθι** αὐτόθι.

110-28. 113 Προεκρίθη ὁ **Μηριόνης**, ἴσως διότι ἡ Κρήτη ὄρεινή καὶ δενδρόφυτος.—**118 δρῦς** ἡ ἐκλογὴ τοῦ δένδρου ἐγένετο ἐκ λόγων θρησκευτικῶν, διότι ἐθεωρεῖτο παρ' Ἑλλήσι δένδρον ἱερὸν καὶ δὴ καθιερωμένον εἰς τὸν Δία Π 233.—**126** Ὁ ποιητὴς ἐγίνωσκε κοινὸν τάφον τοῦ Ἀχ. καὶ τοῦ Π., ἀλλ' οἱ ἔπειτα δύο ἰδίους τάφους ἐπὶ τοῦ Σιγείου, τὸν μείζονα διὰ τὸν Ἀχ., τὸν μικρὸν διὰ τὸν Π., Πίν. Κ' 1.—*Τί σκοπεῖ ὁ Ὅμ. διὰ τῆς ἑλοτομίας;*

128-37 ζώννυμαι χ. ὀπλίζομαι (πρβλ. *θωρήσσεσθαι, κορύσσεσθαι* παρ' ἡμῖν: ζῶστε, ζῶστε τ' ἄροματά σας), **νέφος πεζῶν** μαῦρος σωρὸς τῶν, **καταελύω** (vol-vo) τυλίσσω; περικαλύπτω, **κάρη** Π., **πέμπε** κατευώδωνε.—**138-43 πέφραδε** ἔδειξεν, **νηέω** σωρεύω, **ἀλλ' ἐνόησεν** ἄλλην σκέψιν συνέλαβεν, **τηλεθώσα** (τηλεθάω θάλλω) πλουσία, κτγρ., **ὀχθήσας** μετὰ βαρυθυμίας, **ιδῶν ἐπὶ** ὄψας τὸ βλέμμα ἐπάνω, **οἶνοψ** μελανός.—**144-53 ἄλλως** μάτην, **ἤρσατο** ἔταξεν, **ῥέξω** θύω, **ἐκατόμβη** πλουσία θυσία, **ἱερεύω** θύω, **ἐνορχα** μὴ εὐνουχισμένα, **θυήεις** (θύος οὐ. θυμίαμα) ἀρωματώδης, **παρ'** παρὰ τὰς ὄχθας σου, **αὐτόθι** ἐπὶ τόπου, **ὀπάζω** δίδω (ὀπαδόν), **φέρεσθαι** διὰ νὰ ἀποκομίση μαζί του.

128-33. 137 **πέμπε** κατὰ τὴν δοξασίαν ὅτι ἡ ταφὴ καθίστα δυνατὴν τὴν εἴσοδον τῆς ψυχῆς εἰς τὸν ἄδην.—**142 Σπερχειῶ** εἰς τοὺς ποταμίους θεοὺς ὡς *κουροτρόφους* συνήθιζον νάφιερῶσι τὴν κόμην τῶν τέκνων, ἐφήβων γενομένων, ἀντὶ τῆς τροφῆς

καὶ τῆς συντηρήσεως τῆς ζωῆς αὐτῶν μέχρι τῆς ἡλικίας ταύτης. Ὁ Ἄχ. στρατεύων δὲν εἶχεν ἀποκείρει τὴν κόμην εἰς τὸν Σπ., ὅστις ἀπετέλει τὸ νότιον ὄριον τοῦ κράτους τοῦ Πηλέως, διότι δὲν εἶχεν ἀκόμη ἐξέλθει τῆς παιδικῆς ἡλικίας.—143 *ἰδὼν ἐπὶ πόντιον* κατευθύνων τὸ βλέμμα ὑπὲρ τὴν θάλασσαν πρὸς τὴν πατρίδα, ὅπου ἦτο ὁ Σπ.—147 *μῆλα* ἴσως ἐνταῦθα νοοῦνται ταῦροι, οἳ ἐθύοντο εἰς τοὺς ποταμίους θεοὺς καὶ εἰς τὸν Ποσειδῶνα.—148 *ἐς πηγὰς* ἵνα ἐμβληθῶσιν εἰς αὐτάς, διότι ἐκεῖ ἐπιστεύετο ὅτι κατῴκει ὁ ποταμός· περὶ τῆς λατρείας τῶν ποταμῶν Γ 277.

154-60 *ἄνωχθι* πρστκτ. τοῦ ἄνωγα, ὄπλομαι παρασκευάζω, *πονοῦμαι ἀμφὶ τι* ἀσχολοῦμαι περὶ τι, *κῆδε(ι)ος* περισπούδαστος, ἀντικείμενον φροντίδος, *παρὰ* πρὸς τούτοις, *οἱ τ' ἄγοι* καὶ ὅσοι εἶναι ἡγεμόνες τοῦ στρατοῦ.—161-5 *εἶσαι* Ο 729, *κηδεμόνες* οἱ Μυρμ., οἱ ἐπιμεληταὶ τῆς ταφῆς, *ἐνθα καὶ ἐνθα* κατὰ μῆκος καὶ πλάτος.—166-76 *δέρω* ἐκδέρω, *ἀμφέπω* περιποιοῦμαι, *ἴφιος* εὐρωστός, *παχύς*, *εἰλίπους* ὁ συστρέφων ἐν τῷ βαδίσματι τοὺς ὀπισθίους πόδας, *στρεψίπους*, *ἐλιξ* καμπυλόκερος, *δημός* ἄ. λίπος, *δρατὸς* (δέρω) ἐκδεδαρμένος, *ἄλειφαρ* οὐ. λίπος πρβλ. (ἄλειμμα), *πίσυρες* τέσσαρες, *ἐριαύχενες* μακρόλαιμοι, ὑψηλόλαιμοι, *τραπεζῆες* X 69, *καὶ τῶν, δειροτομέω* 22.—177-83 *πυρὸς μένος* δυνατὸν πῦρ, *σιδήρεον* ἀκάθεκτον, *νέμοιο Π.* κατατρώγη τὸν Π., *ὄνομαίνω* καλῶ ὄνομασί.—184-91 *ἀμφιπένομαι* περιποιοῦμαι, *συγυρίζω*, *ροδόεν ἔλαιον* ῥοδέλαιον, *ἀποδρῦφω* ἢ *-πιω* ἐκδέρω, *ξεσχίζω*, *τῷ δὲ* πρὸς φύλαξιν δὲ τοῦ πτώματος αὐτοῦ, *ἐπειχε* κατελάμβανεν, *μένος ἡελίοιο* ὁ καυστικός ἥλιος, *σκέλλω* ξηραίνω, *ἀμφὶ περὶ* ὀλόγυρα, *ἴνες* τὰ νεῦρα, *πρὶν* πρὶν ἀπολυτρωθῆ τὸ πτώμα.

154-91. 155 Παρευρίσκοντο, ἐκτὸς τῶν κομισάντων τὰ ξύλα ἐκ τῆς Ἰδης 128 καὶ τῶν Μυρμιδόνων 129., καὶ ὁ λοιπὸς στρατὸς 156 ἢ τοῦλάχιστον μέγα μέρος αὐτοῦ μετὰ τῶν ἡγεμόνων, 160, ὅπερ νῦν τὸ πρῶτον μανθάνομεν.—163 *κηδεμόνες* οἱ Μυρμιδόνες καὶ οἱ ἡγεμόνες τῶν ἄλλων λαῶν.—168 *ἐκάλυψε νέκυν* ἵνα διευκολύνῃ τὴν καῦσιν ἐκφλεγομένου τοῦ λίπους.—170 *μέλιτος καὶ ἀλείφατος*. ὡς σπονδὰς τοῦ νεκροῦ, ἵνα τρώγῃ ἐκεῖθεν ἡ ψυχὴ πρὸς συντήρησιν αὐτῆς καὶ διατίθεται εὐμενῶς πρὸς τοὺς ἐπιζῶντας· τὸ μέλι ἐκ τῶν χρόνων, καθ' οὓς οἱ ἄνθρωποι ἠγγύουν τὴν χρῆσιν τοῦ οἴνου, I 297.—185 Ἄφροδίτη εἶχε δωρήσει εἰς τὴν Ἀνδρομάχην κατὰ τοὺς γάμους καλύπτραν, ὡς ὁ Ἀπόλλων εἰς τὸν Ἐ. κράνος· ὅθεν ἢ Ἄφροδίτη εἶναι εὐνους καὶ προστάτις τοῦ Ἐ.

—Πῶς δέικνται ὁ Ἄχ. ἐξ ὅσων πρᾶται κατὰ τὴν ταφήν; διὰ τί ὁ Ὅμ. προλέγει τὴν μέριμναν τῶν θεῶν περὶ τοῦ πτώματος;

192-8 *σεύαιτο καήμεναι* μετὰ σπουδῆς καῖ.—198-203 *άιω* ἀκούω, *δαίνυμαι* εὐωχοῦμαι, *εἰλαπίνη* συμπόσιον, *δυσαῆς* (ἄημι) θυελλώδης, *βηλὸς ἅ.* (βαίνειν) κατώφλιον.—204-11 *ἀναίνομαι* ἀρνοῦμαι, *οὐχ ἔδος* δὲν εἶναι καιρὸς νὰ καθίσω, *μεταδαίνυμαι* συνευωχοῦμαι (μεταξὺ τῶν ἄλλων θεῶν), *κελαδεινὸς* (κέλ-αδος) θορυβώδης, *ὄρητε* δώσητε ὄρημν εἰς τὴν πυράν.—212-8 *ὄρέοντο* ὠρουντο, *ἠχῆ θεσπεσίῃ* μὲ διαβολικὸν πάταγον, *πάροιδεν* τὰ ἔμπροσθεν αὐτῶν, *ἵκανον ἀήμεναι* κατὰ τὸ βῆ ἵεσαι, ἦλθον διὰ νὰ φουσήσωσι, *πνοιῆ ὑπο λ.* ὑπὸ τὴν πίεσιν τοῦ συρίζοντος φουσημάτων των, *θεσπιδαῆς* Ο 597, *ἄμυδις φ.* ἔβαλλον συγχρόνως ἀνεροπίζον τὴν φλόγα.—218-25 *ἀφύσσομαι* ἀντλῶ, *δεύω* βρέχω, *δοτέα* (τὸ πτώμα) οὐ παιδός, *νυμφίος* νεόνυμφος, *ἀκαχίζω* θλίβω, *ἐρπύζων* μόλις σύρων τοὺς πόδας του.

192-225. 195 *Βορρῆ καὶ Ζεφύρω* διότι εἶναι οἱ ἐπικρατέστεροι καὶ ἰσχυρότεροι ἐκεῖ ἄνεμοι.—198 Ἱρις, συνήθως ἄγγελος ἀπὸ θεοῦ εἰς θεόν, ἐνταῦθα εἶναι ἄγγελος τοῦ ποιητοῦ, ἀπὸ ἀνθρώπου εἰς θεούς.—206 Ἡ χώρα τῶν Αἰθιοπίων ἔκειτο ἐν ταῖς ἀνατολ. καὶ δυτ. ἐσχατιαῖς τῆς γῆς, ἐπειδὴ δὲ ἦσαν εὐσεβέστατοι καὶ δικαιοτάτοι, οἱ θεοὶ συχνάκις ἐπεσκέπτοντο αὐτούς, ἵνα μετᾶσχῶσι τῶν κατὰ τὰς θυσίας εὐωχιῶν αὐτῶν, Α 423. Οἱ θεοὶ δὲν εὐρίσκονται παρ' αὐτοῖς, ἀφ' οὗ χθὲς ἦσαν θεαταὶ τῆς μάχης.—214 *πόντον* τὸν Θρηάκιον.—221 *ψυχὴν* ἡμῖς, ἐφ' ὅσον τὸ πτώμα δὲν εἶχεν ἀποτεφρωθῆ, διέτριβε περὶ αὐτό, ἵν' ἀπολαύσῃ τῶν προσφερομένων αὐτῇ.—Τί ἀποπνέει ἡ ὄλη σκηνή; πῶς ἐπιδορᾷ ἐπὶ τὴν διάθεσιν ἡμῶν; πῶς ἐπανευρίσκομεν τὸν Ἄχ. καὶ πόθεν ἡ μετὰ πτωσις τῆς διαθέσεως αὐτοῦ;

226-30 *ἤμος-τῆμος* ὅτε-τότε, Ἡοσφόρος ὁ Ἐωσφόρος, ὁ Ἀὐγερινός, εἶσι ἐπιτέλλει, *φῶς ἐρέων* διὰ νὰ προαναγγείλῃ ἀνὰ τὴν γῆν τὰ φωτήματα, *κίδναται* σκεδάννυται, *θύω* φουσκῶνω, *οἶδμα* (οἰδάνω) κύμα: φουσκῶνων ἀπὸ τὰ κύματα.—231-5 *ἐτέρωσε λιασθεῖς* (λιάζομαι παραμερίζω, ἀποσύρομαι) ἀποσυρθεῖς εἰς τὴν ἄλλην πλευράν, *ἐπὶ ὄρουσεν* ἐν ἀκαρεῖ τὸν κατέλαβεν ὁ ὕπνος, *ἄμαδος* ὁ θόρυβος τῶν φωνῶν, *δοῦπος* τὰ κτυπήματα τῶν βημάτων.—236-42 *αἶθοψ* σπινθηροβολῶν, *ὀπόσσον.* εἰς ὅσιν ἔκτασιν ἐξηπλώθη τὸ ὄρητικὸν πῦρ, *λέγω* συλλέγω, *εὖ διαγιγνώσκοντες* μετὰ προσοχῆς χωρίζοντες, *ἀριφραδῆς* εὐδιάκριτος, *ἐσχατιῆ* εἰς τὰ ἄκρα τῆς πυρᾶς.—243-4 *φιάλη* ἄγγειον λεβητοειδές, πλατὺ καὶ

ἀβαθές, μετὰ κοίλου πόματος, **δίπλαξ** διπλοῦς: διπλώνοντες δις διὰ λίπους, **Ἄιδι** δόμφ' Αἰδος.—**245-8 πονέομαι** κατασκευάζω, **πολ-λὸν** μέγαν, **ἐπιεικῆς** σύμμετρος, **τοῖον** ἄ. διασαφεῖ διὰ τῆς φωνῆς καὶ τῆς χειρονομίας τὸ **ἐπιεικέα**: τόσον δά, **ἔπειτα** μετὰ τὸν θάνατόν μου, **τιθήμεναι** προκτ. κατασκευάσατε σεῖς οἱ Ἄχ., **καὶ** ἀκόμη εὐ-ρὺν.., **λίπησθε** δ. **ἐμεῖο** ἐπιζήσητε ἐμοῦ, **πολυκλήης** (κλήης σκαρ-μὸς) πολὺκωπος.—**249 57 βαθεῖα** ἢ ὑψηλή, **ἐνήης** προσηνής, γλυκὺς, **ἀλλέγω** (ἀναλ.) συλλέγω, **λιτὶ** λιτα ἄνευ ὄνομ. σινδῶν, λι-νοῦν ὕφασμα λεῖον, ἄνευ κεντημάτων, **ἐανὸς** λεπτός, **τορνόομαι** κυκλοτεροῶς διαγράφω, σημαδεύω γύρω, **σῆμα** τάφος, **προβάλοντο**.. κατέθεσαν πρὸ τῆς πυρᾶς ὀλόγυρα, **εἶδαρ** εὐθύς, **χυτὴν γαῖαν** χυ-τὸν χῶμα ἐπεσώρευσαν.

226-37. Ἵοσφόρος παρίστατο ὡς πτερωτὸς παῖς προη-γούμενος τῆς Ἡοῦς, κρατῶν δᾶδα εἰς τὴν χεῖρα ἀνημμένην.—**227 ὑπεῖρ ἄλα** ὁ ποιητῆς θὰ κατῴκει οὐχὶ ἐν Μ. Ἀσία, ὅπου ὁ ἥλιος ἀνατέλλει ἀπὸ τῶν μεσογείων αὐτῆς, ἀλλ' ἐπὶ τινος τῶν παρ' αὐτὴν νήσων.—**232 οἱ** δὲ οἱ λοιποὶ ἠγεμόνες, οἵτινες 160 εἶχεν μείνει παρὰ τὴν πυρᾶν ὅτι κατὰ τὴν νύκτα ἀπεμακρύνθησαν δὲν ἐμνημό-νευσεν ὁ ποιητής. **ἀμφ' Ἄτρεῖωνα** ἐν τῇ σκηνῇ τοῦ Ἄγ.—**237 αἶθοσι οἶνω** ὁ οἶνος, δι' οὗ θὰ ἐσβέννυτο ἢ πυρᾶ, θὰ ἐχρησιμο-ποιεῖτο καὶ ὡς σπονδή.—**243 δίπλακι δημῶ** πρὸς ἀποσόβησιν ἀέρος καὶ ὑγρασίας, ἵνα προφυλάξῃ τὰ ὀσῶ ἀπὸ τελείας διαλύσεως εἰς κόνιν, διότι ἡ ὑδρία δὲν ἔμελλε νὰ ταφῇ εὐθύς, ἀλλὰ θὰ ἐφυ-λάττετο ἐν τῇ σκηνῇ μέχρι τοῦ θανάτου τοῦ Ἄχ., ὅτε ἀμφοτέρων ἢ κόνις θὰ κατετίθετο ἐν κοινῶ τύμβῳ. Ἐν τῷ νῦν κατασκευαζο-μένῳ τύμβῳ καλύπτεται μόνον ἡ τέφρα τῶν θυμάτων καὶ ἡ πυρᾶ: οἱ θεμέλιοι λίθοι καταβάλλονται μεγάλοι καὶ ὑψηλοί, ἵνα συνέχωσι τὸ ἐπιρριπτόμενον χῶμα.—**247** Ὁ τύμβος καὶ νῦν γίνεται εὐρύς ὡς ἀγόμενος περὶ τὴν ἑκατόμπεδον πυρᾶν ἄλλ' ὕστερον θὰ εἶναι εὐρύτερος καὶ ὑψηλότερος.—**Διὰ τί ὁ ὕπνος γλυκὺς καταλαμβάνει αὐ-τόν; διὰ τί ἀφυπνίζεται εὐθύς μετ' ὀλίγον; πῶς ἐμφανίζεται μετὰ τὸν ὕπνον ἢ ψυχ. διάθεσις αὐτοῦ;**

Τὸ λοιπὸν μέρος τῆς ῥαψωδίας περιγράφει τοὺς ὑπὸ τοῦ Ἄχ. τελεσθέντας ἐπιταφίους ἀγῶνας πρὸς τιμὴν τοῦ Π., ἐπιγραφόμε-νους **Ἄθλα ἐπὶ Πατρόκλῳ**.

Ω

1-12 ἀγών Ο 478 (τόπος συγκεντρώσεως) συγκέντρωσις, **μέ-δομαι** φροντίζω, **ταρπήμεναι** νὰ χορτάσωσι, **ἐστρέφετο**.. ἐγύριζεν

εἰς τὸ δεξιὸν καὶ ἀριστερόν πλευρόν, **δροτῆς** Π 857, **μένος ἦν** (ἐνς) τὴν εὐγενῆ προθυμίαν, **δινεύεσκε** ἐστρεφογύριζεν, περιεφέρετο, **θῆς** T 40, **ἀλύω** εἶμαι ἐκτὸς ἑμαυτοῦ, μαίνομαι.—12-18 **ἡῶν** θ. ἀκτῆ, **ὄπισθεν** δίφρου, **παυέσκετο** ἀνεπαύετο.—18-21 **ἄπεχε** ἀπεσόβει, **χροῖ** τοῖο, **ἀεικέλη** (ἀεικής) παραμύρφωσις, **πάντα** (φῶτα), **ἀποδρύφω-πιω** ξεσχίζω.

Ἡ προᾶξις τῆς ῥαψωδίας ἄρχεται μετὰ τῆς ἐσπέρας τῆς 29. ἡμέρας τῆς Ἰλιάδος.

1-21. 1 **ἀγῶν** ἡ συγκέντρωσις περὶ τοὺς ἐπιταφίους ἀγῶνας.—2-3. Ὁ ποιητὴς ὑποδηλοῖ ὅτι οἱ ἀγῶνες παρετάθησαν μέχρι τῆς ἐσπέρας.—13 **ὑπεῖρ ἄλα** Ψ 227.—15 **δησάσκειτο** ἀπὸ τῆς παρουσίας ἡμέρας τὸ πρῶτον.—18 **Ἀπόλλων** ὡς πολιοῦχος τοῦ Ἰλίου καὶ προστάτης τοῦ Ἔ.—**Διὰ τί ὁ Ἀχ.** μετὰ τοὺς ἀγῶνας ἐπαναπίπτει πάλιν εἰς τὸ πένθος ;

22-8 **ἀεικίζω** X 756, **μενεαίνων** ἐν τῇ λύσει του, **ἐύσκοπος** ὀδυροκλής, **Ἀργεῖφόντης** ὁ φονεὺς τοῦ Ἄργου, Ἀργοκτόνος, **οὐδέ ποθ'** ἀλλ' οὐδέποτε (οὐδὲ μίαν φορὰν κατὰ τὰς καθ' ἑκάστην πρωίαν γινομένας συναντήσεις καὶ συζητήσεις αὐτῶν ἐν τῷ μεγάρῳ τοῦ Διός), **ἔχον** διέκειντο.—31-8 **ἐκ τοῖο** ἀπὸ τῆς ἡμέρας τοῦ θανάτου τοῦ Ἔ., **δηλήμων** (δηλέομαι, *dele-o*, δηλητήριον) βλαπτικός : εἶσθε σκληροί, εἶσθε ἱκανοὶ μόνον διὰ κακόν, **τέλειος** ἀνεπτυγμένος τὴν ἡλικίαν, ἀκμαῖος, **οὐκ ἔτλητε** δὲν ἔσχε τὴν τόλμην, **κτερίζω κτερεα** (τὰ συνθαπτόμενα τῷ νεκρῷ κτήματα) ἀπονέμω τὰς νενομισμένας ἐπικηδείους τιμὰς.—39-44 **βούλεσθε** προτιμᾶτε, **ἐπαρῆγειν** νὰ εὐνοῖτε, **ὄλοος** ὄλοόφρων, ἄγριος, ἀσυνείδητος, **ἐναίσιμος** ὀρθοφρονῶν, **νόημα** διάθεσις, **γμαμπτός** εὐκαμπτος, εὐμάλακτος, **ἄγρια οἶδεν** τρέφει ἄγρια αἰσθήματα, **ἐπει** ἄνευ ἧ., **εἶξας** ὑπεύκων εἰς τὰς ὑπαγορεύσεις, ὠθούμενος ὑπὸ, **ἀγήνωρ θυμὸς** γενναία ψυχὴ, **ἔλεον**.. ἀπέβαλε πᾶν αἶσθημα συμπαθείας καὶ σεβασμοῦ.—46-54 **μέλλει μὲν**.. ἐνδέχεται μὲν (ἴσως μὲν) νὰ ἔχασέ τις καὶ προσφιλεστέραν ὑπαρξιν, **μεθέηκε** (κλαίων καὶ ὀδ.) παύει ἀπὸ τοῦ νά, **τλητὸς** τλήμων, ὑπομονητικός, **κάλλιον**... ἀλλ' ὅμως αὐτό, τὸ ὁποῖον κάμνει, δὲν περιποιεῖ μᾶλλον τιμὴν οὐδὲ ὠφέλειαν ἢ προσέξει μήπως, **νεμεσσάομαι** ἀγανακτῶ, **ἀγαθῶ περ ἐόντι** παρὰ τὴν ἄλλην εὐγένειαν τῆς ψυχῆς του, **κωφὸς** ἀναίσθητος.—55-63 **εἶη κεν**.. ὁ λόγος σου αὐτὸς θὰ εἶχε θέσιν, θὰ ἦτο δεδικαιολογημένος, ἐὰν θελήσητε νάπονείμητε τὴν αὐτὴν δὰ (αὐτὸ δὰ ἔλειπε) τιμὴν, **θάω** θηλάζω (ἐπὶ τῆς τροφοῦ), **θάομαι** θηλάζω (περὶ τοῦ νηπίου), **γυναῖκα μαζὸν** ἐπιμειρισμὸς, **ἀτιάλλω** (ἀτιάλος τουφερός) μετὰ του-
 Ψηφιοποίηθηκε ἀπὸ τὸ Ἰνστιτούτο Ἐκπαιδευτικῆς Πολιτικῆς

φερότης ἀνατρέφω, *περὶ κῆρι* ἀπὸ καρδίας, *ἀντιόμαι* μετέχω, *δαίνυσ' (ο)* εὐωγεῖσο, *κακῶν* ἄρσ. Τρώων κ. Πάριδος, *ἄπιστος* εἰς ὃν οὐδεμίαν ἐμπιστοσύνην ἔχομεν.—64-70 *ἀποσκυδμαίνω* ὀργίζομαι, μὴ δὰ., *μία* ἢ αὐτὴ μεταταξὺ Ἀχ. καὶ Ἔ., ὥς διότι εἰς ἐμὲ τοῦλάχιστον ὑπῆρξε τοιοῦτος (φίλιτατος), *ἡμάρτανε* καθυστέρει ἐν δώροισ, ἡμέλει δ., *τὸ τά, γέρας* κτγρ.—71-6 *ἑάσομεν* ἄς παραιτηθῶμεν τῆς σκέψεως τῆς κλοπῆς, *θρασὺς* τολμηρός, *παραβλώσκω* ἔμολον, (μολ-, μλο-, μβλο-) παρίσταμαι, *ὁμῶς* ἀνεξαιρέτως, συνεχῶς, *εἴ τις καλέσειε* εὐχὴ ὡς παρ' ἡμῖν : ἐὰν ἐκάλει τις !, *πυκινὸς* γνωστικός, *ἀπὸ λύω* ἀπολυτρῶνω.

22-76. 23 *ἐλεαίρεσκον* ἐκάστην προΐαν, καθ' ἣν τακτικῶς ἠθροίζοντο ἐν τῷ μεγάρῳ τοῦ Διός.—24 *Ἀργεῖφόντης* ὡς φωνεὺς τοῦ Ἄργου, βουκόλου, ὃν ἡ Ἥρα εἶχε τάξει πρὸς φύλαξιν τῆς Ἰοῦς, θυγατρὸς τοῦ βασιλέως τοῦ Ἄργου, Ἰνάχου, ἐρωμένης τοῦ Διός, ἣν ἐκ ζηλοτυπίας εἶχε μεταμορφώσει εἰς βοῦν. Ὁ Ἐρμῆς ἦτο ὁ προστάτης καὶ τῆς κλοπῆς.—25 Ἡ Ἥρα μισεῖ τοὺς Τρῶας ὡς προστάτης τῶν Μυκηθῶν, Ἄργου, Σπάρτης [καὶ διὰ τὴν ἄδικον κρίσιν τοῦ Πάριδος], ἢ Ἀθηνᾶ εἶναι πάντοτε συνδεδεμένη μετὰ τῆς Ἥρας, ὁ Ποσειδῶν ὡς μὴ ἀμειφθεὶς ὑπὸ τοῦ βασιλέως τοῦ Ἰλίου Λαομέδοντος διὰ τὴν ἀνέγερσιν τῶν τειχῶν τῆς πόλεως.—28 *ἄτη* ἢ ἀοπαγὴ τῆς Ἑλένης καὶ ἡ παραβίασις τῆς ξενίας.—31 *ἐκ τοῦτο* ἀπὸ τῆς ἡμέρας τοῦ φόνου τοῦ Ἔ., 27ης ἡμέρας τῆς Ἰλιάδος· σήμερον εἶναι ἢ 39. ἡμέρα τῆς Ἰλιάδος· διότι κατὰ 413 ἢ ἐνταῦθα δηλουμένη ἡμέρα εἶναι ἢ 12. ἀπὸ τοῦ φόνου τοῦ Ἔ. καὶ ἢ ἕρις τῶν θεῶν ἐπὶ τῇ κακώσει σὺντοῦ ἀνανεοῦται ἤδη ἐπὶ 9 ἡμέρας, 109, ἐκάστην προΐαν, ἕως τεματίζεται σήμερον διὰ τῆς ἀποφάσεως τοῦ Διός.—60 *θρέψα* οὐδαμοῦ ἀλλαχοῦ μνημονεύεται τοιοῦτόν τι.—69 *βωμὸς* ὁ ἐν τῇ αὐλῇ τοῦ Ἔ. βωμὸς τοῦ Ἐρκείου Διός.—*Πρὸς ἀπολύτρωσιν τοῦ πτώματος τοῦ Ἔ. τί μέσον χρησιμοποιοεῖ ὁ Ὅμ. ;*

77-82 *ἀελλόπος* θυελλόπος, ἀνεμόπος, *ταχεῖα* ὡς ἄνεμος, *Σάμος* (Θρηκίη) ἢ Σαμοθράκη, *παιπαλόεις* ἀπόρημος, *ἐνθρόσκω* ἐμπηδῶ, *ἐπιστοναχῶ* μυκῶμαι διὰ τοῦτο, *λίμνη* ἢ περικλειστος θάλασσα, *μολύβδαινα* μολυβδίνη σφαῖρα ἀγκίστρου, *προσαρτωμένη* ὀλίγον ἄνωθεν τοῦ δολώματος, ἵνα τὸ ἀγκίστρον βυθίζεται, *κέρας* κεράτινος σωλὴν περιβάλλον ἄνωθεν τοῦ ἀγκίστρου τὸ λίνον, ἵνα μὴ φάγωσιν αὐτὸ οἱ ἰχθύες, *ἄγραυλος* ἀγροδιαίτης : τοποθετημένη ἄνωθεν τοῦ σωλήνος τοῦ ἐκ., *ὠμηστής* ὠμοφάγος.—83-8 *ὀμηγερέης* (ὀμοῦ ἀγείρομαι) ἀθρόος, *ἐριβῶλαξ* κ. *ἐρίβωλος* εὐφορος, *μήδεα* βουλαί, *ἄφθιτος* ἀναλλοίωτος.—89-92 *ἄνωγε* μὲ καλεῖ, *μίσεσθ'* νὰ

ἔλθωεις ἐπικοινωνίαν, ἀκριτος ἀτελεύτητος, ἀναρίθμητος, ἔπος ἢ ἐντολή, ἄλιος ἀνεκτέλεστος.—93-7 κάλυμμα τῆς κεφαλῆς, κρήδεμνον, κυάνεος μαῦρος, ἔσθος (ἐννυμαι) ἔνδυμα, ἀμφι λιάζετο ἀμφοτέρωθεν παρεμέριζε, ἀιχθήτην, αἴσσω, ἐπέταξαν.—98-102 εἶξε παρεχώρησε τὴν θέσιν τῆς, εὐφρηγε ἔπεσσι ἔχαιρέτισε διὰ φιλοφρόνων λόγων, ὠρεξε ἀπέδωκε τὸ κύπελλον, ἀφ' οὗ ἔπιε.—103-6 κηδομένη περ παρ' ὄλον σου τὸ πένθος, ἄλαστος X 261, καὶ ὧς παρ' ὄλον σου τὸν πόνον, ἐρέω (ἐκεῖνο), τέο (τοῦ) ἀναφ.—107-11 ἀμφι ὅσον ἀφορᾷ, τόδε κῦδος τὴν τιμὴν τῆς πράξεως, ἦν ἔχω κατὰ νοῦν, προτιάπτω θέλω νὰ ἐπιφυλάξω, φυλάσσω ζητῶν νὰ διατηρήσω ἐν τῷ μέλλοντι τὸν σεβασμὸν καὶ τὴν ἀγάπην, τὴν ὁποίαν τρέφεις πρὸς ἐμέ.—112-6 σκύζομαι ὀργίζομαι, ἔχει κατακρατεῖ, κορωνίδες O 597, αἶ κέν πως ἴσως.—117-9 ἐφίημι ἀποστέλλω μετὰ τῆς ἐντολῆς, λύομαι ἀπολυτρῶνω δίδων τὰ λύτρα, (ἀπο)λύω ἀπολυτρῶνω λαμβάνων λύτρα, ἰόντ'(α), λαίνω εὐφραίνω.

77-119. 77 Ἡ Ἰρις ὡς ὑπηρετοῦσα κυρίως τὸν Δία ἐξέλαβε τὴν ἀξίωσιν τοῦ Διὸς ὡς εἰς ἑαυτὴν ἀναφερομένη.—78 Ἐκὼ εἶχε τὴν ὕψαλον κατοικίαν τοῦ ὁ Νηρεὺς μετὰ τῆς ἄλλης ἐναλίας οἰκογενείας του· διὰ τί ἡ Θ. παραμένει παρὰ τῷ πατρὶ, II 222, Σ 36.—94 κυάνεον φαίνεται ὅτι καὶ τότε τὸ μέλαν ἦτο τὸ χρῶμα τοῦ πένθους.—100 παρ Διὶ ἐν τοῖς δεξιούϊς, ὅπου συνήθως ἐκάθητο ἡ ἀγαπητὴ θυγάτηρ, ἐν ᾧ ἡ Ἥρα ἐν ἀριστεροῖς.—109 ἐν γῆμαρ ἡ ἔρις ἤρξατο τὴν πρωίαν τὴν μετὰ τοὺς ἐπιταφίους ἀγῶνας, καθ' ἣν ὁ Ἀχ. διὰ πρώτην φορὰν ἔσυρε τὸ πτώμα τοῦ Ἐ. περὶ τὸν τύμβον τοῦ Π., καὶ ἀνενεύτο ἐκάστην πρωίαν, ἐφ' ὅσον ἐπανελαμβάνετο ὁ ἔλκυσμός, μέχρι τῆς ἐν 31 ἀρχομένης ἡμέρας, ἐν ἣ εὐρίσκεται ἡ διήγησις· ἐπειδὴ κατὰ ταύτην τερματίζεται ἡ ἔρις διὰ τῆς ἀποφάσεως τοῦ Διός, αὕτη δὲν λογίζεται μετὰ τῶν 9 ἡμερῶν.—108 πτολίπορθος ὡς κυριεύσας 23 περιοικίδας τῆς Τροίας.

120-5 οἶ' οἶο, ἐοῦ, ἀδινὸς γοερὸς, πένομαι ἐνασχολοῦμαι, ἐντύνομαι παρασκευάζω, ἄριστον (ἀρι-εδ-, ἐδω) πρόγευμα, ἔσσυμένως μετὰ σπουδῆς, ἰέρευτο εἶχε σφαγῆ.—126-32 καταρέζω θωπεύω, τέο τοῦ ἔρωτ., βέομαι ζῶ, μέλ.—133-7 ξύνες ἀκουσον, ἐφ' ἔ, ἄποινα λύτρα.—138-40 τῆδ' εἴη οὕτως ἔστω, πρόφρονι θ. σπουδάζων.—141-3 ἄγυρις συνάθροισις.

120-42. 124 ἄριστον (ἀρι-εδ-τον) τὸ ἄλλως ἀκράτισμα, τὸ ἅμα τῇ πρωίᾳ λαμβανόμενον.—129 οὔτε σίτου παρὰδοξος φαίνεται ἡ μομφὴ πρὸς τὸν υἱὸν ὅτι δὲν τρώγει, ἐν ᾧ ἔφαγε Ψ 55 κ.

48.—*Διὰ τί ἡ Θ. δὲν ἐπανέρχεται εἰς τὸν Ὀλυμπον νάνακοινώσῃ τὴν συναίνεσιν τοῦ νιῶν ;*

144-51 βάσκ' ἴδι κίνησον νά υπάγῃς (βῆ ἴμεναι), **ἔδος** ἔδρα 149: ἀλλὰ μόνον κήρυξ τις, **ὄς κ'** τελ.—**152-8 τάρβος** (terreo) τρόμος (ἔστω). **τοῖον πομπὸν** κτηρ. τοιοῦτον συνοδόγ, **ἀπό ἐρύκω** ἀναχαιτίζω, **ἄσκοπος** ἀπερίσκεπτος, **ἀλιτήμων** (ἀλιταῖνω ἀμαρτάνω) ἐπιρροεπής, εὐεπίφορος εἰς σφάλματα.—**159-65 ἐνοπή** οἰμωγὴ (ἀνδρῶν) καὶ ὀλολυγὴ (γυναικῶν), **φύρω** βρέχω, **δ δ' ἐν μέσσοισι** (ἦν), **ἐντυπὰς κεκαλυμμένος** κ. σφιγκτά, κολλητά, ὥστε νά φαίνεται ὁ τύπος τοῦ σώματος (ἢ κτυπούμενος κατὰ γῆς), **κόπρος** κονιορτός, ἀκαθαρσίαι, **καταμάομαι** (ἀμάω) ἐπισωρεύω κατ' ἔμαντοῦ.—**166-8 νυὸς** θ. νύμφη.—**169-74 τυτθὸν** σιγά, χαμηλοφώνως, **ταρβέω τάρβος, τόδ'** ἐνταῦθα, **δοσομένη** προβλέπουσα, προαισθανομένη διὰ σέ, διὰ νά προμηθύσω ἐπικειμένην τινὰ συμφοράν, **σέ'** σέο.—**175-87 πεφιδήσεται** φείσεται, **ἐνδυκέως** ἐπιμελῶς.

143-87. 150 ἄμαξα τετρατρόχος φορηγός, συρομένη ὑπὸ 2 ἡμιόνων, ἄλλως **ἀπήνη**, προωρισμένη 324 νά φέρῃ τὰ ἄποινα εἰς τὸ στρατόπεδον καὶ νά ἐπαναφέρῃ τὸ πτόμα τοῦ Ἔ. εἰς τὴν πόλιν. Ὁ Πρ. θὰ ἐπωχεῖτο ἰδίας ἀμάξης (τετρατρόχου δίφρου).—**161 ἐνδοθεν αὐλῆς** ὅπου οἱ υἱοὶ καὶ αἱ θυγατέρες τοῦ Πρ. εἶχον τοὺς θαλάμους αὐτῶν ἐν δύο σειραῖς Z 242-50.—**164 κόπρος** Σ 23.—**171 Δαρδανίδης** ὡς ἀπόγονος τοῦ Δαρδάνου, ἐνὸς τῶν παλαιῶν βασιλέων τῆς Τροίας.

188-92 ὀπλίζω παρσκευάζω, (πειρίνς) πειρίνθα, τετράγωνον ἢ στρογγύλον κιβώτιον, πλεκτὸν ἐκ καλάμων ἢ εὐλυγίστων κλάδων, ἐπιτιθέμενον κατὰ τὴν ἀνάγκην ἐπὶ τῆς ἀμάξης, ἵνα συνέχῃ τὸ φορτίον, **θάλαμος** ἀποθήκη (ἐν τῷ ὑπογείῳ τοῦ ἀνακτόρου ὡς ἐν Κνωσῷ ἢ ὀπισθεν τῆς γυναικωνίτιδος), **κηώεις** (κηὸς οὐ. (καίω) ἄρωμα) ἄρωματώδης, ἢ (σαν-us, κηΨώεις) κοῖλος, **κέδρινος** ἐκ ξύλου κέδρου, **ὑπόροφος** ὑψηλός, **χανδάνω, ἔχανδον, κέχανδα.** χωρῶ, περιλαμβάνω, **γλήνος** οὐ. (γλήνη) λαμπρὸν ἀξιοθέατον πρᾶγμα.—**193-6 δαιμονίη** καυμένη, δυστυχισμένη.—**197-9 εἶδομαι** φαίνομαι: πῶς σοὶ φαίνεται αὐτό; τί φρονεῖς περὶ αὐτοῦ; **μένος καὶ θυμὸς** ἀκράτητος ἐπιθυμία καὶ ὀρμή.—**200-5 κώκνυσε** ἔρηξε θρηνώδη κραυγὴν, **πῆ οὔχονται.** τοῦ ἔφυγεν ὁ νοῦς σου, **κλείομαι** κ. **κλέομαι** (κλέος) φημίζομαι, **κλείε'** κλείεο πρτκ. ὄριστ. ἦσο περίφημος, **ἐθέλεις** τολμᾷς, πόθεν ἀντλεῖς τὸ θάρρος.—**206 8 ὤμηστής** Ο 82 θηριώδης, αἰμοδιψής, **ἄπιστος** ὑπουλος, καταχθόνιος, **αἰδέσεται** ὡς γέροντα καὶ ἱκέτην.—**208-16 ἀνευθεν** μακρὰν τοῦ νε-

κροῦ, **ποθὶ** ὡς φαίνεται, **ἐπινάω** ἐπικλώθω, ὀρίζω εἰς τὸ νῆμα (λί-
νον) τῆς ζωῆς, **κραταιή** ἢ παντοδύναμος, ἡ σιδηρεᾶ, **ἄω** χορταίνω,
ἀργίλους λευκόπους, **κρατερὸς** ἄγριος, θηριώδης, **ἔχοιμι** εἶθε νὰ
ἠδυνάμην προσκολληθεῖσα (χωρὶς γὰρ δύνανται νὰ μὲ ἀποσπᾶσσι)
νὰ κατέτρωγον τὸ ἥπαρ του ἕως εἰς τὸ βάθος, **ἄντιος** (ἀνά-τιος
ἀνά-τίω) κ. **παλίντιος** ἐκδικητικός: τότε ἤθελον λάβει ἐκδίκησιν
τοῦ, **κακίζόμενος** δειλιῶν, **βαθύκολπος** ἢ οὕτως ἐξωσμένη, ὥστε
ἄνωθεν τῆς ζώνης νὰ σχηματίζεται βαθὺς (μακρὸς) κόλπος, πρβλ.
τὰς Κόρας τοῦ Ἑρεχθίου, **ἄλεωρῆ** ὑποχώρησις.—**217-24 ἐθέ-
λοντα** ἔχοντα λάβει τὴν ἀπόφασιν, **ὄρνις** κακὸς οἰωνός, **ἦ** (ἐκείνων),
οἶ, **θυσοσκός** (θύος θυμίαμα, κάπνισμα, -σκοF-, *can-co*, κοέω νοῶ)
ὁ νοῶν τὰ ἔμπυρα, ὁ ἔμπυρόμαντις, **ἱερεὺς** ἱεροσκόπος, **νοσφίζομαι**
ἀποτρέπομαι (τῆς ὁδοῦ), **αὐτὸς** διὰ τῶν ἰδίων μου ὤτων, **εἰσδέρ-
κομαι** ἀτενίζω, **ἄντην** κατὰ πρόσωπον, **ἔπος** ἡ ἐντολὴ τοῦ θεοῦ.—
224-7 χαλκοχίτων χαλκοθώραξ, **βούλομαι** εὐχαρίστως τὸ δέχο-
μαι, ὥρα καλὴ, **ἀγκάσ** (ι), ὄργ. πτ. τοῦ ἀγκών, ἐν ταῖς ἀγκάλαις,
ἔρος ἔρωσ: ἀφ' οὗ ἠθελον χορτάσει θρηγῶν.—**228-37 ἐπίθημα**
πῶμα, κάλυμμα, **φωριαμὸς** θ. κιβώτιον, **πέπλος** σκέπασμα, **χλαῖνα**
τὸ ἐξωτερικὸν μετὰ τὸν χιτῶνα ἔνδυμα ἀνδρῶν, **ἀπλοῖς** ἐν ἀντιθ.
πρὸς τὴν διπλοῖδα ἢ **δίπλακα** (χλαῖναν), ἥτις ἐφορεῖτο διπλῆ, **τάπη-
τες** μάλλινα ὑποστρώματα κλινῶν καὶ θρόνων, **φᾶρος** λινοῦν ἱμά-
τιον εὐρὺ ἀνδρῶν καὶ γυναικῶν, **ἴστημι** ζυγίζω, **τάλαντον** μονὰς
βάρους, **αἰθῶν** ἀπαστράπτων, στυλινός, **πίσυρες** τέσσαρες, **ἐξεσίη**
(ἐξίεμαι) πρεσβεία, **κτέρας** οὐ. κτῆμα, **περὶ δὲ** διότι καθ' ὑπερβολήν.

188-237. 199 πείρις τετράγωνον ἢ στρογγύλον κιβώ-
τιον ἐκ καλίμων ἢ κλάδων ἰτέας ἢ λύγου πλεκτόν, ὅπερ ἐφέρετο
κατὰ τὴν χρεῖαν προσδεδεμένον ἐπὶ τοῦ ἄξονος τῆς ἀμάξης, ἵνα συν-
έχη τὸ φορτίον, καὶ ἐρησιέμενεν ἅμα ὡς κάθισμα.—**191 κηῶντα**
δομάτια ἢ ἐνδύματα ἐπληροῦντο μύρων, δι' ὧν καὶ μύες ἢ σῆτες
ἀπειρογόντο τῶν ἐνδυμάτων καὶ ἅμα οὐδτεροῦντο αἱ κακαὶ ὀσμαί,
ἄς κνῖσα καὶ σωροὶ κόπρου ἠπείλουν νὰ μεταδίδωσιν εἰς τὴν ὀμηρ.
οἰκίαν.—**194 Ὀλύμπιος** διότι καὶ ἡ **ὄσσα** (ἡ φήμη, ἥτις διὰ τὸ
ἄγνωστον τῆς πηγῆς αὐτῆς ἐθεωρεῖτο θεία,) καὶ ὁ ἀετὸς χαρακτηρί-
ζονται ὡς Διὸς ἄγγελιοι.—**204 πολέας** ἐν τῇ Ἰλιάδι μνημονεύεται
ὁ θάνατος τοῦ Λυκάονος, Πολυδώρου καὶ Ἑκτορος.—**210 Ἡ**
Μοῖρα αὕτη ἐκλήθη ὕστερον Κλωθῶ, αἱ δὲ Λάχεσις καὶ Ἄτροπος.
—**219 ὄρνις ἐνὶ μεγάροισι** ἐν ἀντιθ. πρὸς τοὺς οἰωνούς, οἵτινες
ἔξω κατὰ τὴν ἔξοδον ἡμῶν ἢ καθ' ὁδὸν (ἐνόδιοι σύμβολοι, συνα-
παντήματα) ἐκλαμβάνονται ὡς οἰωνίσματα: τοιαῦται γυναῖκες καλοῦν-

ται παρ' ἡμῖν ἐν Ἀρκαδίᾳ κοροῦναι κ. καλλιακοῦδαι.—**221 θυο-
σκοοί** ἴσως παρατηροῦντες πῶς ἔκαιοντο τὰ θύματα ἐπὶ τοῦ βωμοῦ
καὶ τὴν διεύθυνσιν τοῦ πυρὸς καὶ καπνοῦ, Σοφ. Ἄντ. 1001 τῆς
ἡμετ. ἐκδόσεως. **ἱερεῖες** οἱ ἱερείοσκόποι, οἱ παρατηροῦντες τὰ σπλάγ-
χνα τῶν σφαγίων, ἀμφοτέρω ἐπεξήγησις τοῦ *μάντιες*, ὡς δύο εἶδη
αὐτῶν, Α 62.—**232 τάλαντα** I 122.—**232** Τὸ *δέπας* ἔλαβεν ὁ Πρ.
πρὶν βασιλεύσῃ πρὸς βεύσας εἰς Θοράκην παρὰ τοῦ πατρὸς Λαομέδοντος.

237-46 ἐνίσσω ἐπιπλήττω, **αἰσχροὺς** ὑβριστικούς, **ἔρρετε χα-
θῆτε**, κρημισθῆτε, **λωβητῆρες** (λωβάομαι) λυμεῶνες, καθάρματα,
ἐλεγχέες ἐπονείδιστοι, ἐπαίσχυντοι, **ὅτι** διότι, **κῆδω** λυπῶ (διὰ τῆς
φορτικῆς παρουσίας), **ὄνομαι** ψέγω, θεωρῶ μικρόν, δὲν μοι ἀρεκί,
ὀλέσαι νὰ χάσω, **γνώσεσθε** τί ἀπωλέσατε ἐν τῷ Ἐ., **ἀλαπάζω**
καταστρέφω, πορθῶ, **κεραῖζω** (κείρω) ἐρημῶνω.—**247-52 διέπω**
διασκορπίζω, ἀποδιώκω, **σηπάνιον** σκῆπτρον, βακτηρία (σηπῆπτο-
μαι στηρίζομαι), **σπέροχομαι** σπεύδω (θυμωμένος), **δροκλάω** O 65δ,
νεκέ(ί)ω ἐπιπλήττω, **ἀγανὸς** II 103.—**253-64 κακὰ** ἔλεεινὰ καὶ
ἄθλια, **κατηφῶν** θ. κατηφείη, ὄνειδος, αἰσχος, ἢ ἐπίθ. κατηφῆς,
κατησχυμένος, ἐπαίσχυντος, **πέφαμαι** παθ. προκμ. τοῦ *πεφνεῖν*,
πανάποτμος δύσμοιρος, **ἱππιόχαρμης** ὁ ἀγαπῶν τὴν μάχην τῶν
ἵππων, ἀρματομάχος, **τὰ ἐλέγχεα** αἱ πομπαί, **χοροϊτύπος** (τοπ. π.)
ὁ κτυπῶν τοὺς πόδας ἐν τῷ ἐδάφει τοῦ χοροῦ, **χοροῦνπιή** χορο-
πήδημα, **ἐπιδήμιος** ἐγχώριος (ἐν ἀντιθ. πρὸς τοὺς πειρατάς), **πρήσσω**
ὁδοῖο διαπερῶ, διανύω τὴν ὁδόν.—**265-80 ὁμοκλή** ἀπειλή, **ἐκ**
ἄειραν ἐξήγαγον μετέωρον, εἰς τὸν ἄερα, **πρωτοπαγῆς** καινουργίης,
νηέω σωρεύω, **ἐύξεστος** ἐπιμελῶς κατειργασμένη, **ἀπήνη** τετρατρό-
χος ἄμαξα συρομένη ὑπὸ ἡμιόνων, **κρατερῶνυξ** ἔχων ἰσχυρὰς ὀπλάς,
ἐντεσιεργὸς ὁ ἔντεσι (ἄμαξῃ καὶ πείρινθι) ἐργαζόμενος, ὑποζύγιος
αὐτὸς ἔχων πρὸς ἰδίαν του χοῦσιν διατηρῶν, **αὐτάλλω** τρέφω.

237-80. **238 αἰθούσης** ὑποτίθεται ὅτι ὁ Πρ. ἐξῆλθε τοῦ
θαλάμου εἰς τὴν αὐλήν. Ἴνα ἴδῃ ἐὰν οἱ υἱοὶ ἐξετέλεσαν τὴν ἐντο-
λὴν 189, διὰ τῆς αὐλῆς μεταβαίνει πρὸς τὴν αἴθουσαν τὴν παρὰ τὴν
αὐλειον θύραν, πρὸ τῆς ὁποίας συνήθως ἐξεύγνυντο αἱ ἄμαξαι. Ἐκεῖ
εὐρίσκει Τρῶας ἀποφράττοντας τὴν αἴθουσαν, ἀπελαύνει τούτους
καὶ ἐλέγχει τοὺς ὀκνηροὺς υἱούς.—**249** Ὁ Ἐλενος ἦτο μάντις ὡς
καὶ ἡ ἀδελφὴ Κασσάνδρα.—**257** Ὁ Τρωῖλος ἄγων τοὺς ἵππους,
ἵνα ὑδρευθῆ, ἐφονεύθη ὑπὸ τοῦ Ἀχ. ἐνεδρευόντος.—**261** Ἐν τῷ
στίχῳ ὑπονοεῖ μᾶλλον τὸν Πάριον.—**266** **ἐκ ἄειραν** ἐκ τινος ὑπο-
βάθρου, τῶν βωμῶν, ἐφ' οὗ ἡ ἄμαξα, ἐφ' ὅσον δὲν ἐχρησιμοποιοεῖτο,
ἐφυλάσσετο κεκαλυμμένη δι' ὑφάσματος.—**278 Μυσία** ἡ χώρα ἐν

ΒΔ τῆς Μικρῆς Ἀσίας.—279 ἵππους διὰ τὸν δίφρον, οὗ θὰ ἐπέβαιναν αὐτὸς ὁ Πρίαμος 322.—Διὰ τί ἦ Ἴρις ὀμιλεῖ πρὸς τὸν Πρίαμον ταπεινῇ τῇ φωνῇ; διὰ τί ἐν τούτοις ὁ Πρ. τρομάζει; διὰ τί ὁ Ὅμ. δις χρησιμοποιεῖ τὸν ἀπὸ μηχανῆς θεόν, Ἴριν καὶ Ἐρμῆν; διὰ τί κατὰ τὴν πορείαν στέλλει τὸν Ἐρμῆν, οὐχὶ τὴν Ἴριν; διὰ τί ὁ Πρ. δὲν τονίζει ἐπαρκῶς πρὸς τὴν Ἐκ. τὴν ὀπτασίαν τῆς Ἴριδος καὶ τὴν ἀνακοίνωσιν αὐτῆς; πότε ζητεῖ τὴν γνώμην τῆς Ἐκ.; ἔσχον ἐπίδρασιν οἱ λόγοι τῆς Ἐκ.; διὰ τί ὁ Ὅμ. μνημονεύει ἰδιαίτερος τοῦ ποτηρίου; διὰ τί ὁ Πρ. φέρεται τραχέως πρὸς τοὺς Τρ., τοὺς υἱοὺς καὶ τὴν Ἐκ. 219; τί σκοπεῖ ἡ περιγραφή τοῦ δίφρου καὶ τῆς ἀμάξης;

281-6 ζευγνύσθην διάμεσον, πυκινὰ φρ. μ. ἔχοντες ἄνδρες συνετώτατοι, ἀγχίμολον πλησίον, τετήμηαι, τετηγῶς περίλυπος, μελίφρων ὁ εὐφραίνων τὴν καρδίαν.—287-295 τῇ (ἐπίρ. δεικτ.) νά, λάβε, 289 μὲν βεβαίως, Ἰδαῖος ὡς λατρευόμενος ἐπὶ τῆς Ἰδης, εὔῆο, οὗ προσωπ. ἄντων., δεξιὸς αἴσιος, πίσυρος πεποιθῶς.—296-8 μάλα περ μεμαῶτα παρ' ὄλην σου τὴν πρὸς τοῦτο ζωηράν· ἐπιθυμίαν.—299-301 ἐφίεμαι παραγγέλλω.—302-7 ἦ, ἡμὶ (αἰο) ταῦτα λοιπὸν εἶπε, ταμὴ ἢ οἰκονόμος, ἀκήρατος (κεράννυμι) καθαρὸς, χέρινον νιπτήρ, χέρινον-βος θ. ὕδωρ πρὸς νίψιμον, πρόχοος θ. τὸ καννάτι, ἔρκος ἢ μάνδρα τῆς ἀλλῆς, ἢ ἀλλή.—308-13 μεδέων ἀνάσσω, ἔλεινός προκαλῶν τὴν συμπάθειαν: ἢ ἀφιξίς μου πρὸς τὸν Ἀχ. νὰ προκαλέσῃ τὴν ἀγάπην του...—314-21 τελειότατος ἀσφαλέστατος, ἀψευδέστατος, μόρφνος εἶδος ἀετοῦ ἐκ τοῦ σκοτεινοῦ χρώματος, περκνός (περκ-άζω) μαῦρος, σκοτεινός, κληῖδες μοχλός, εἶσατο εἶδομαι.—322-8 πρόθυρον ἢ θύρα τῆς ἀλλῆς (ἢ πρὸς τὴν ὁδόν), αἶθουσα στοά, ἐριδουπος θορυβώδης, ἐφέπω ἐκ τῶν ὀπισθεν ἐλαύνω, διευθύνω.

281-328. 291 Ἰδαῖος, Ἰδηθεν μεδέων ὁ Ζεὺς, διότι ἐν Γαργάρῳ, κορυφῇ τῆς Ἰδης, εἶχε τέμενος μετὰ βωμοῦ.—292 οἰωνόν· ἀετόν, ὅστις περιίπταται μάλιστα περὶ τὰς ὑψηλὰς μονήρεις κορυφὰς τῶν ὄρεων, ἐφ' ὧν ἐν παλαιοτάτοις χρόνοις ἐφαντάζοντο ἐδρεύοντα τὸν Δία.—294 δεξιὸν διὰ τὸν ἐν Ἑλλάδι βλέποντα πρὸς Β, πρὸς τὸν Ὀλυμπον, Α 69.—303 χερσὶ διὰ πᾶσαν ἱεροπραξίαν αἱ χεῖρες ἔδει νὰ εἶναι καθαραί.—306 μέσῳ ἔρκει ὅπου βωμὸς τοῦ Ἐρκείου Διός.—317 θύρη τὸ ἀνοιγμα τὸ μειαξὺ τῶν δύο πλαγίων παραστάδων, μέχρι 2 μ.

329-33 ἀφορρος (ἀφ-ῥέω) ὁ πρὸς τὰ ὀπίσω ἐρχόμενος.—334-8 ἐταιρίζω γίνομαι σύντροφος, ὤς-ὡς ὥστε.—339-48 διά-
Ψηφιοποιήθηκε ἀπὸ τὸ Ἰνστιτούτο Ἐκπαιδευτικῆς Πολιτικῆς

πιτορος διάγων τὰς ἀγγελίας ἢ τοὺς ὁδοιπόρους, πομπός, **ὕγρη** θάλασσα (πρβλ. **στερεά**), **θέλω** μαγεύω, ὑπνωτίζω, **τοὺς δ' αὖτε** ἄλλους δὲ πάλιν, **κρατὺς** κρατερός, **αἰσυμνητῆρ** καὶ **-της** (αἴσα μέμνημαι) (ὁ φροντίζων ἀποδοθῆ τὸ δίκαιον ἐκάστῳ) κυβερνήτης, **κοῦρος αἰσ.** βασιλόπαις, **ὕπνηγτης** (ὕπνη πάγων) γενειῶν, **πρῶτον ὑ-** ἄρτι γενειῶν.—**349-51 ἐπεὶ οὖν** εὐθύς μόλις, **παρὲκ ἔλασαν** παρῆλθον ἐποχοῦμενοι· **σῆμα ἴ.** τὸν τύμβον τοῦ Ἴλου, **δὴ ἤδη.**—**352-7 ἀγγίμολος** ὁ πλησίον, **ἐξ ἄ.** ἐκ τοῦ σύνεγγυς, **εφράσσατο** ἐστοχάσθη, ἀντελήφθη, **φράξω** κύτταζε ἐκεῖ, πρόσσεχε ἐκεῖ, **φραδῆς** συνειτός, προσεκτικός: εἶναι πράγματα ἔχοντα ἀνάγκην συνειτῆς διανοίας, εἶναι ἀνάγκη προσεκτικοῦ νοῦ, **τάχα** ταχέως, **διαρραίομαι** συντριβομαι, γίνομαι κομμάτια, **ἐφ' ἵππων** ἐπὶ τῆς ἀμάξης τοῦ Πρ. τῆς συρομένης ὑπὸ ἵππων, **ἐπειτα** ἄλλως, **λιτανεύσομεν** ὑποτ.—**358-61 σὺν χύτο νόος** ἔπαθε σύγγυσιν τῶν φρενῶν, **ἐνὶ γναμπτοῖσι μέλεσι** ἐπὶ τῶν εὐλυγίστων μελῶν, τὸ σῶμά του, **ταφῶν** Π 806, **αὐτὸς** αὐθόρμητος, ἄνευ προσκλήσεως, **ἐριούνιος** (ἐρι-ὄν-, ὀνι-νημι) ὁ λίαν ὠφέλιμος, εὐεργετικός, φιλόανθρωπος ἢ (*Venus, ven-ia*) ὁ μεγαλόχαρος.—**362-9 μένεα πνείνοντες** οἱ γενναίοψυχοι, **ἀνάρσιος** (ἀ(στ.)-ἀρ-, ἀραρίσκω) ἐχθρός, κτηρ., **θοῆ** ἢ νῦξ ὡς ταχέως ἐφαπλουμένη ἐπὶ πᾶσαν τὴν γῆν, **ὄνηαρ** πολῦτιμον πρᾶγμα, **τίς ἂν δῆ τοι ν.** τί ἤθελες σκεφθῆ, πῶς ἤθελες διατεθῆ, **ὀπηδῶ** ἀκολουθῶ, **γέρον** κτηρ., **πρότερος χ.** ἄρξη χειρῶν ἀδίκων.—**370-1 ἀπαλέξω** ἀποκροῶ, **εἶσκω** παρομοιάζω, **φίλω** ἐμψ.—**372-7 πῆ** ὡς φαίνεται, **τάδε** 366., **ἔτι καὶ καὶ μεθ' ὄλας** τὰς συμφορὰς καὶ τὴν ἀελπισίαν κρατεῖ ἀπ' ἐπάνω μου ἀκόμη τὴν χειρὰ του, **ἔηκεν** ἀπέστειλεν, **ἀντιβολέω** συναντῶ, **αἴσιον** εὐμενῆ, **σὺ ἐσσί, οἶος** διασαφεῖται ἐκ τοῦ **ἀγῆτος...** θαυμάσιος, **μακάρων...** οἵτινες δι' ἓνα τοιοῦτον υἶδον πρέπει νὰ μακαρίζωνται.—**378-84 κατὰ μοῖραν** ὀρθῶς, **ἀτρεκέως** (ἀτρεκέης (ἀστ.)-τρεκ-, ~~τερκ~~, *torq-ueo*) ἀκριβῆς, ἀπερίστροφος) ἀκριβῶς, **ἐκπέμπεις** συνοδεύεις ἔξω (τῆς πόλεως, μακράν), ἀπομακρύνεις, **πῆ** εἰς χώραν τινά, **καταλείπετε** (μετοικοῦντες).—**386-8 τέων** τῶν, τίνων, ὡς καλὰ μετὰ πόσης εὐγενείας, **οἶτος ἄ.** μοῖρα, ἀποτμος ἄμοιρος.—**389-95 κυδιάνειρα** ἢ δοξάζουσα τοὺς ἄνδρας, **καὶ εὔτε ὁ καὶ** ἐπιδοτ.: καὶ ἄλλοτε πολλάκις καὶ δὴ καὶ ὅτε, **ἐλάσσας** ἀπωθήσας.—**396-400 μία** ἢ αὐτή, **εὐεργῆς** καλῶς κατεσκευασμένος, **ᾧδε** ὅπως βλέπω σὲ ἔμπροσθέν μου.—**401-4 θήσονται** ποιήσονται, **ἐλίκωψ** στρογγυλόφθαλμος, **ἀσχαλάω** (-λλω) δυσάνασχετῶ, **πολέμου** εἰς τὸ ἰσχύμεν κ. ἐσσυμένους ζωηρῶς ἐπιθυμοῦντας.—**405-9 ἔσσω** ἐσσί, **μελεῖσσι ταμῶν** διαμελίσας, **προτίθημι** ἐκ

τοῦ προβάλλω (ἐπὶ ζῳών) καὶ παρατίθημι (ἐπ' ἀνθρώπων).—**410-15 αὐτως** οὕτως ὅπως ἦτο, ἀναλλοίωτος, **εὐλαί** σκώληκες, **ἀρηίφατος** Τ 31.—**416 21 ἀκηδέστως** ἀφροντίστως, ἀσπλάγχνως, **αἰσχύνω** ἀσχημίζω, παραμορφώνω, **ἐερσήεις** (ἐέρση δρόσος) δροσερός, **οὐδέ ποθι μιαρὸς** οὐδὲ ἔχει που τοῦ σώματος λερωθῆ, **σὺν-μέμυκεν** (μύω κλείω) ἀμτβ. ἔχουσι κλείσει, **ἔλασαν** ἐνέληξαν.—**422-3 ἐφοῖο** τεοῖο.—**424-8 ἀγαθὸν** (ἔστι), **ἐναίσιμος** προσήκων, **εἴ ποτ'** .. ἐὰν πράγματι ὑπῆρξέ ποτε, **ἀπεμνήσαντο** διὰ τοῦτο τοῦ τὸ ἐνεθυμήθησαν (ἐπλήρωσαν).—**429-31 ἄλεισον** ποτήριον, **ξύομα'** σῶζω, **πέμπω** συνοδεύω.—**432-9 νεωτέρου** ἐπειδὴ μὲ βλέπεις ὀλίγον νέον, **παρὲξ Ἄ.** ἐν ἀγνοίᾳ τοῦ Ἄ., **περὶ κῆρι** καθ' ὑπερβολὴν ἐν τῇ καρδίᾳ μου, **συλάω-λεύω** κλέπτω, **Ἄργος** τὸ Πελασγικόν, τὴν Θεσσαλίαν, **ἐνδυκέως** ἐπιμελῶς, προθύμως, **ὀμαρτέω** (ὀμοῦ-ἀρ-, ἀραρίσκω) συντροφεύω, **ὄνομαι** ὑποτιμῶ, περιφρονῶ, **μάχομαι** διαπληκτίζομαι, ἐπιβάλλω χεῖρας.

329-439. 330 κατέβαν διότι ἡ πόλις ἦτο ἐπὶ λόφου (Ἰσσαρλίχ) 30 μ. ὑψηλοῦ ὑπὲρ τὴν πεδιάδα.—**335 ἀνδρὶ ἐταιρίσαι** ὁ Ἑρμῆς ὡς θεὸς τοῦ ἀνέμου εἶναι **ψυχοπομπὸς** ἢ **ψυχαγωγός**, διότι ἡ ψυχὴ ὁμοία πρὸς πνοὴν φέρεται ὑπὸ τοῦ ἀνέμου εἰς τὸν Ἄϊδην. Εἶναι ὁ θεὸς τῶν ὀνείρων, ἀεροειδῶν τὴν φύσιν, καὶ τοῦ ὕπνου. Ὡς ἄνεμος περιοδεύων εἶναι **ἀγήτωρ**, **ἡγεμόνιος**, **πομπαῖος**, **ἐνόδιος** (πρβλ. τοὺς ἐρμᾶς). Ὡς ἄγγελος εἶναι ἀκαταπόνητος δρομεύς· ὅθεν ἔπρεπε νὰ εἶναι νεανικὸς τὸ σῶμα, εὐρωστος, εὐκίνητος πρβλ. 348· ἐντεῦθεν ἦτο τὸ ἰδανικὸν τῶν γυμναζομένων, ὁ (ἐν)ἀγώνιος, ἀγάλματα δ' αὐτοῦ ἐπλήρουν τὰ γυμνάσια. Ἡ ταχύτης ἀπεδόθη εἰς τὰ πέδιλα· ὅθεν προσετέθησαν εἰς ταῦτα πτερά, ὡς καὶ εἰς τὸν πῖλον ἢ πέτασον, τὸ κηρύκειον, ἐνίοτε εἰς τοὺς ὤμους καὶ εἰς τὸ στήθος.—**343** Ἐπειδὴ ἡ ῥάβδος χρυσῆ, καλεῖται **χρυσόραπις**.—**347 εἰκῶς** μόνον ὅτε ἐπάτησε τὸ ἔδαφος τῆς Τροίας, μετεμορφώθη.—**349 σῆμα Ἴλοιο** ὁ Ἴλος, υἱὸς τοῦ Τρωός, πατὴρ τοῦ Λαιομέδοντος, ἦτο ὁ οἰκιστὴς τοῦ Ἰλίου· ὁ τάφος αὐτοῦ (σῆμα) ἦτο πέραν τοῦ Σκαμάνδρου, ἐν τῷ μέσῳ τῶν Σκαιῶν πυλῶν καὶ τῶν νεῶν τῶν Ἀχαιῶν.—**350** Πορευόμενοι εἶχον τὸν Σκάμανδρον ἐξ ἀριστερῶν· ἀλλ' ὅτε ἔφθασαν εἰς τὸν πόρον, ὠδήγησαν τὰ ὑποζύγια εἰς τὸ μέρος τῆς κοίτης, ὅπου ὑπῆρχεν ὕδωρ.—**352** Ὁ κήρυξ πρῶτος εἶδε τὸν Ἑρμῆν, διότι προηγεῖτο μετὰ τῆς ἀπῆνης 324.—**381** Καὶ κτήματα καὶ πρόσωπα προσφιλῆ ὑπεξήγοντο ἐκ πόλεων κινδυνευουσῶν εἰς ὁμόρους χώρας πρὸς ἀσφάλειαν.—**396 θεράπων** Α 321.—**400 λάχον** ἐξ ἐκάστης ἑλλ. οἰκογενείας ὄφειλε νὰ σταλῆ ἓν μέλος

πρὸς τὸν βασιλέα διὰ τὴν στρατείαν, ἐὰν δὲ οἱ υἱοὶ πολλοί, ἔκριεν ὁ κλήρος. Ἄλλ' ἂν ὁ νεανίας πρὸ 10 ἔτων ἦτο στρατεύσιμος, σήμερον δὲν ἠδύνατο νὰ εἶναι τὸ πρῶτον ὑπηγῆτης· ὁ ποιητῆς ὅμως δὲν προσέχει εἰς μικρολογίας.—401 Ἐκ τῶν ἐφεξῆς ὑποτίθεται ὅτι εἶχε σταλῆ πρὸς ἀνίχνευσιν.—421 *χαλκὸν ἔλασσαν* X 371.—427 *λήθητο* μάλιστα κατὰ τὰς ὥρας τοῦ φαγητοῦ, ἐξ οὗ οἱ εὐσεβεῖς προσέφερον τοῖς θεοῖς ἀπαρχὰς (θυηλάς).—*Τί δημιουργεῖ ὁ Ὀμιδία τῆς σκηπῆς* Ἐρ.—Πρ.; διὰ τί περιγράφονται λεπτομερῶς αἱ εἰτοιμασίαι τοῦ Ἐ.; διὰ τί ὁ Πρ. δὲν ἀναγνωρίζει τὸν Ἐρ., ἐν ᾧ εἶχε προειδοποιηθῆ; ποῦ ἔργεται ἡ τέχνη τοῦ Ὀμι. ἐν τῷ διαλόγῳ;

440-2 *λάξομαι* λαμβάνω, *μένος ἦν* ζωηρὰν προθυμίαν.—443-7 *πύργοι* πυργωτὰ τεῖχη, *οἱ δὲ ἦ ἀπόδοσις, νέον* νεωστί, *ἄφαρ* εὐθύς, *ὀχῆες* οἱ μοχλοί, οἱ μάνδαλοι.—448-59 *κείρω* κόπτω (καθαρίζω), *δόρυ* ξύλον, *ἔρέφω* στεγάζω, ἐπιθέτω ὄροφῆν, *λαχνῆεις* (λάχνη τρίχωσις) δασύς, πυκνός, *σταυρὸς* (ἴσταιμαι) πάσσαλος, *ἐπιβλής, ὀχεύς, κληῖς* μοχλός, *ἔχε* ἔκλειε, *ἐπιρρῆσω* (ἀπτ. ἐπαράσσω) σύρω μετὰ κρότου, 457 ἢ ἀπόδοσις εἰς 448, *ἔς ἀγαγε* εἰς τὴν αὐλήν.—460-5 *πάλιν ἔρχομαι* ἐπιστρέφω, *νεμεσσητὸν* ἀξιοκατάκριτον, *ἀγαπάξω* δεξιοῦμαι, χαιρετίζω: θνητοὶ νὰ δεξιῶνται οὕτω πρόσωπον πρὸς πρόσωπον ἕνα θεὸν ἀθάνατον· ὁ θεὸς ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει θὰ ἔχανε μέρος τῆς ἀξίας του· *τὴν* σύ.

440-67. 443 *πύργους* τεῖχη πυργωτὰ, τὰ ὁποῖα κατὰ τὴν ἀπουσίαν τοῦ Ἀχ. ἤγειραν οἱ Ἀχ. πρὸς ἀσφάλειαν τοῦ στρατοπέδου· ταῦτα εἶχον ἤδη κρημισθῆ κατὰ μέγα μέρος ὑπὸ τοῦ Ἀπόλλωνος καὶ τῶν Τρώων κατὰ τὴν προέλασιν αὐτῶν πρὸς τὰς ναῦς, ὅτε ἠπέλουν νὰ κατακαύσωσιν αὐτάς.—444 *φυλακτῆρες* φυλάττοντες μεταξὺ τάφρου καὶ τειχῶν καὶ δὴ μεταξὺ τῆς διόδου τῆς τάφρου καὶ τῆς κυρίας πύλης τοῦ τεύχους.—446 *ἀπῶσεν ὀχῆας* δύο μοχλοῦς, συναντωμένους ἐπαλλήλους ἐν τῷ μέσῳ τῆς πύλης, εἰς τὰς ἐν τοῖς πλαγίοις τοίχοις τῆς πύλης εὐρισκομένας βαθεῖας κοιλότητας.—453 *σταυροῖσι πυκνοῖσι* ὡς κατασκευάζονται τὰ ποιμνιοστάσια.—*Διὰ τί ὁ Ἐρ. ἀποκαλύπτει ἐναντὸν ὡς θεόν; διὰ τί δὲν παραμένει καὶ αὐτὸς κατὰ τὴν συνάντησιν Ἀχ.—Πρ.; διὰ τί ὁ Ὀμι. μόλις ἐνταῦθα ἐμβάλλει περιγραφὴν τῆς σκηπῆς τοῦ Ἀχ.;*

468-72 *μακρὸς* ὑψηλός, *αὔθι* ἐν τῇ αὐλῇ, *ἔξεσκε* συνήθιζε νὰ κἀθηται.—472-6 *ἀπάνευθε* χωριστά, παράμερα, *ὄξος* βλαστός, *ποιόπνυον* ἠσχολοῦντο μετὰ σπουδῆς (πνυ) περιποιούμενοι.—477-9 *γούνατα* Ἀχιλλῆος, *κυνέω* φιλῶ.—480-4 *ἄτη πυκινῆ* βαρεῖα διατάραξις (σύγχυσις) τῶν φρενῶν, ψυχικὴ ἀγωνία (ἐκ τύφου τῆς

συνειδήσεως), **δημον άλλων** εἰς ξένην χώραν, ἐξίστανται δὲ πάντες βλέποντες αὐτὸν τεταραγμένον.—**485-92 τηλίκου** ἔχοντος τὴν ἡλικίαν, **ἐπὶ οὐδῶ**.. εὐρισκομένου εἰς τὴν ἔξοδον τοῦ ὀλεθρίου γήρατος, **καὶ** ἐκεῖνον, ὡς πάσχω καὶ ἐγώ, **περιναίεται (ναίω)** περιούκοι, **ἀμφὶς ἐόντες** περιστοιχίζοντες αὐτόν, **ἀρῆ** (τὸ ἀποτέλεσμα τῆς ἀρᾶς) συμφορά, **ἐπὶ τε** καὶ πρὸς τούτοις.—**493-8 πανάποτος** πανάτυχος (εἰμί), **οὐ τινα** ἐκ τῶν σπουδαιότερων, **ἴος** ὁ αὐτός, **νηδὺς** θ. κοιλία, **γυναῖκες** παλλακίδες, **τῶν** γούνατα, **πολλῶν** ἐν μεγάλῳ ἀριθμῶ.—**499-502 οἶος** μοναδικός, **ἔρρυτο** ἔσφριζε, καὶ **αὐτὸς** καὶ μόνος.—**503-6 ἐλεεινότερός περ** εἶμαι ἀκόμη ἀξιολυπητότερος, **εἶλην** ἐτόλμησα, **ὀρέγεσθαι**.. νὰ φέρω τὴν (δεξιάν) χεῖρά μου πρὸς τὸ στόμα (λαμβάνων τὸν πώγωνα, δεῖγμα ἰκεσίας) ἀνδρὸς φονεύσαντος τὰ τέκνα μου.—**507-12 ὄρσε** ἕμερον γόοιο πατρὸς : ἔκαμε νὰ θέλῃ νὰ θρηγῆ τὸν πατέρα του, ἀπ' οὗ δὲ ἔλαβε τὸν γέροντα ἀπὸ τὴν χεῖρα, **ἦκα** Σ 596 σιγά, ἠρέμα, **ἐλύομαι (υολ-υο)** συστρέφομαι, κυλίομαι, **ὀρώρει** ἀντήχει.—**513-7 τετάρπετο** ἐχόρτασε, **χειρὸς** (ἐλών).—**518-21 ἄ δειλ'** ἄχ καυμένης, **ἣ δὴ** ναὶ ἀλήθεια.—**522-6 ἔμπης μ'** ὅλα ταῦτα, **ἔασομεν κατακεῖσθαι** ἄς πνίξωμεν, ἄς ἀποκοιμίσωμεν, **πρῆξις πέλεται** ὠφελεῖ ὁ κρουερὸς θρηγνός, **ἐπικλώθομαι** ὀρίζω εἰς τὸ νῆμα τῆς ζωῆς, **ἀκηδῆς** ἄλυπος.—**527-32 οὐδας** οὐ. δάπεδον, αἴθουσα, **δώρων** γεν. τοῦ περιεχομένου, (ὁ μὲν) κακῶν, **ἔάων** θηλ. τοῦ ἐὸς ὡς ἔξ ὄνομ. ἔά, τῶν ἀγαθῶν, **τερπικέρανος** Π 232, **κύρω-έω-ομαι** συναντῶ, περιπίπτω, **κακῶ** οὐδ., **λωβητὸς** ἐπονείδιστος, καταπεφρονημένος, **βούβρωσις** (βου (ἐπιτ.)-βεβρώθω) βουλιμία, πείνα, δυστυχία, **φοιτᾶ** περιπλανᾶται.—**533-42 κέκασμαι**, καίγυμαι, ὑπερβάλλω, **καὶ τῶ** ἐπίδ. τῶ τόσον μακαριζομένῳ, **ἐπὶ** ἐκτὸς τῆς εὐδαιμονίας, **γονῆ παίδων γένετο** ἐγεννήθησαν παῖδες καὶ παίδων παῖδες, **παῖδες κρείοντες** βασιλόπαιδες ἔχοντες δικαιώματα ἐπὶ τοῦ θρόνου, **παναώριος** βραχύβιος, ὅπως προῶρος μέλλων νὰ ἀποθάνῃ, **κομίζω-μέω** περιποιούμαι (ἱπποκόμος, γηροκομῶ), **κῆδω** λυπῶ, ἐνοχλῶ.—**543-6 ὅσον** ὅσας χώρας, **ἄνω** πρὸς Β; **ἔδος** ἡ ἔδρα, **Μάκαρ** ὁ οἰκιστὴς τῆς Λέσβου, **καθύπερθε** ἀπ' ἐπάνω, Β ἢ ΒΑ, **τῶν** τῶν κατοίκων τῶν χωρῶν τούτων.—**547-51 ἄνσχεο** κάμε ὑπομονήν, **ἄλιαστον** Π 296, **εἶτο** τεοῖο, πρὶν.. μᾶλλον θὰ πάθῃς καὶ ἄλλο κακόν, πρότερον θὰ ἀποθάνῃς σὺ πρὶν δυνηθῆς νὰ ἀναστήσῃς τὸν υἱόν σου.—**552-5 κείεται**, ἀπτ. κέηται, **ἀκηδῆς** μὴ τυχῶν τῆς νενομισμένης κηδείας.—**559-67 νοέω** ἔχω κατὰ νοῦν, **καὶ αὐτὸς** καὶ μόνος μου, καὶ ἄνευ τῶν ὑπομησῶν σου, **καὶ δὲ σὲ** ἀλλὰ καὶ περὶ σοῦ, **στρατὸν** στρα-

τόπεδον, *μετοχλίζω* μετακινῶ.—568-70 *ὀρίνω* ἐρεθίζω, *ἔάω* φείδομαι, *ἀλιταίνω* ἀμαρτάνω, παραβαίνω.

468-570. 481 κατακτείνας Σ 498, I 632.—482 *ἀφνειοῦ* δυναμένου νὰ παράσχη προστασίαν.—497 *γυναῖκες* γινώσκωμεν ὅτι ὁ Πρ. εἶχε καὶ τὴν Λαοθόην νόμιμον σύζυγον· αἱ ἄλλαι θὰ ἦσαν παλλακίδες κατὰ τὸ σύστημα τῶν Ἀσιανῶν δυναστῶν.—506 Οἱ ἰκετεύοντες συνήθως διὰ μὲν τῆς ἀριστερᾶς ἤπτοντο τῶν γονάτων τοῦ προσώπου, τὸ ὄποιον ἰκέτευον, διὰ δὲ τῆς δεξιᾶς τοῦ πώγωνος.—532 Ἐν τῇ αἰολικῇ Σμύρῃ ἡ *Βούβρωσις* ἐτιμᾶτο ὡς θεὰ διὰ ναοῦ καὶ θυσιῶν.—544 *Μάκαρ* υἱὸς τοῦ Αἰόλου καὶ οἰκιστῆς τῆς Λέσβου.—545 *Ἑλλήσποντος ἀπείρων* κ. *πλατύς*, διότι δὲν εἶχεν ὠρισμένα ὄρια· ἄρχεται ἀπὸ θαλάσσης· καὶ τελευτᾷ εἰς θάλασσαν, P 432.—554 *ἀκηδῆς* ἄνευ τῆς προσηκούσης περιποιήσεως τοῦ πτώματος, μάλιστα πλύσεως, ἐπιχρίσεως καὶ περιβολῆς.—570 Ὁ Ζεὺς ἐκαλεῖτο *ξείνιος* καὶ *ἰκετήσιος*, *ἔφετμαι* δὲ εἶναι ἢ διὰ τῆς μητρὸς διαβιβασθεῖσα ἐντολὴ αὐτοῦ ἢ τὰ ἠθικὰ ἐν γένει περὶ ξενίας παραγγέλματα.—571 *ἐπέιδετο μῦθῳ* ἐκάθισεν ἐπὶ τοῦ θρόνου καὶ ἐσιώπησεν.—*Εἰς τί προσφεύγει ὁ Πρ.*, ἵνα συγκινήσῃ τὸν Ἀχ.; διὰ τί λέγει ὅτι οὐδεὶς τῶν υἱῶν του ὑπελείφθη; τί συντριβεῖ τὸ πάθος καὶ τὸ μῖσος τοῦ Ἀχ.; ἀπεδέχθη τὴν ἰκεσίαν; τί τελεῖται ἐν τῇ ψυχῇ τοῦ Ἀχ.; διὰ τί ἐκορήννυται καὶ πάλιν τὸ πάθος;

571-81 *καλήτωρ* κ. *ἀστυβοώτης* κλητῆρ, *δίφρος* κάθισμα ἀπλοῦν ἄνευ ἐρείσματος νώτων καὶ χειρῶν, *φᾶρος* λινοῦν ὕφασμα, ἐνταῦθα ὑπόστρωμα καὶ ἐπικάλυμμα τοῦ νεκροῦ, *ἐύννητος* (ἐὺ-σνέω) καλογνεσμένος, *πυκάζω* καλύπτω.—582-6 *ἐκκαλέσας* ἐκ τῶν δωμάτων τῆς ὑπηρεσίας, *νόσφιν* μακράν, παράμερα, *ἀχνυμένη κραδίη* ἐν τῷ πόνῳ τῆς καρδίας του, *οὐκ ἐρύσαιτο* δὲν κρατήσῃ τὴν ὀργὴν του.—591-5 *ὀνόμηγεν* ἐκάλεσεν ὀνομασί, *σκυδμαίνω* ὀργίζομαι, *οὐ ἀεικέα* πλούσια, *ἀποδαίομαι* ἀποχωρίζω, *ὅσσα ἔοικεν* τὸ ἀνάλογον μέρος,

571-95. 580 *δύο φάρε* (ε) τὸ ἐν ὡς ὑπόστρωμα ἐπὶ ὑποβάθρου τινὸς ἐν τῇ ἀμάξῃ (λέγεα 589), ἵνα ἐπ' αὐτοῦ ὡς ἐπὶ φερέτρον τεθῆ τὸ πῶμα, τὸ ἕτερον ὡς ἐπίβλημα· ἐν Κείῳ ἐπιγραφῆ τῆς 5. π.χ. ἐκ. κελεύεται νὰ θάπτηται ὁ νεκρὸς ἐν ἱματίοις τρισὶ λευκοῖς, στρώματι καὶ ἐνδύματι καὶ ἐπιβλήματι.—588 *φᾶρος* ὡς ἔνδυμα.—595 Προϋποτίθεται ὅτι ἡ ψυχὴ καὶ μετὰ τὴν ταφὴν ἠδύνατο νὰ πολλαύη τῶν προσφερομένων αὐτῇ.—*Διὰ τί ἀπομακρύνεται ὁ Ἀχ.*; διὰ τί δὲν στέργει νὰ κομισθῆ εὐθὺς τὸ πῶμα ἐνώπιον τοῦ πατρὸς;

596-8 *τοῖχου*.. ἀπὸ τὸν ἀπέναντι τοῖχου, ἐν τῷ.—599-604

τῆ περ τῆς ὁποίας ἐν τούτοις.—605-9 βιδός ἄ. τόξον, *λοχέαιρα* (ἡ χέουσα ἰούς, βέλη) τοξότις.—610-13 φόνος αἷμα, λαοὺς δὲ γάρ.—614-7 ποθὶ ὡς νομίζω, *ολοπόλος* T 377, *εὐναί* κατοικίαι, *ἐώομαι* (κινουῖμαι σφοδρῶς) ζωηρῶς χορεύω, *πέσσω* χωνεύω (καταπίνω τὰ φαρμάκια).—618-20 μέδομαι φροντίζω.—621-7 ἀργυρος λευκός, *δέρω* ἐκδέρω, *ἀμφέπω* περιποιουῖμαι, *εὖ κατὰ κόσμον* μὲ προσοχὴν καὶ τάξιν, *μιστύλλω* (mīnuo) κόπτω εἰς μικρὰ τεμάχια, *ἐπισταμένως* τεχνικῶς, *περιφραδέως* ἐπιμελῶς, *ὀνήματα* φαγητά, *ιάλλω* (sal-io) ἐκτείνω, ἀπλώνω.

596-627. 598 τοίχον. παρὰ τὸν τοῖχον τὸν ἀντικρὺ τοῦ εἰσερχομένου.—601 *δόρπου* πρὸς τιμὴν τοῦ ξένου ἢ λήξισα 475 τράπεζα ἐπαναλαμβάνεται.—602 Ἡ *Νιόβη* θυγάτηρ τοῦ Ταντάλου, βασιλέως τῆς Φρυγίας, σύζυγος τοῦ βασιλέως τῶν Θηβῶν Ἀμφίονος.—605 κ. 606 Ὁ Ἀπόλλων (ἥλιος) καὶ ἡ Ἄρτεμις (σελήνη) εἶναι τοξόται διὰ τὰς βελοειδεῖς ἀκτῖνάς των.—615 Ὁ Σίπυλος(-ον) ὄρος τῆς Λυδίας παρὰ τὴν Σμύρνην ἐν πλευρᾷ αὐτοῦ περὶ τὰς 1½—2 ὥρας ἀπὸ τῆς Μαγνησίας 200 πόδας ὑψηλὰ σφίζεται καὶ σήμερον εἰκὼν τῆς Μεγάλης Μητρος, θεᾶς Ἀσιανῆς, ἐσμειλευμένη ἐπὶ τοῦ βράχου (ἐκ παιδιᾶς τῆς φύσεως), τριπλασία τοῦ ἀνθρωπίνου σώματος· παρίσταται καθημένη μετὰ κεκλιμένης κεφαλῆς καὶ χειρῶν κειμένων ἐπαλλήλων ἐπὶ τοῦ κόλπου· ὕδωρ καταρρέον ἐκ τῶν βράχων δίδει τὴν ἐντύπωσιν ὡς εἰ ἡ πενθοῦσα γυνή, ἡ Νιόβη, ὡς ἐπιστεύετο ὕστερον, χύνει δάκρυα, Πίν. II. 4, Σοφ. Ἄντ. 824 τῆς ἡμετέρας ἐκδόσεως τὴν σπανιωτάτην ταύτην εἰκόνα ὀφείλομεν εἰς τὸν ἐκ Σμύρνης ὀτρηρὸν ἐργάτην τῶν Μουσῶν κ. Γ. Σεφεριάδην πρόφην μαθητὴν ἡμῶν, ὅστις πάνυ προφρόνως ἔθηκεν εἰς τὴν διάθεσιν ἡμῶν τὸ πολύτιμον εὔρημα.—616 Ἀχελώϊος κ. Ἀχέλης, ῥυάξ καταρρέων ἐκ Σιπύλου πρὸς τὴν Σμύρνην.—Μετὰ τὴν πλήρωσιν τῆς χάριτος ὁ Ἀχ. ἐπανερχόμενος εἰς τὴν σκηνὴν πῶς βλέπει πλέον τὸν Πρ.; διὰ τί λαμβάνει πάλιν τὴν πρόνοιαν νὰ μὴ ἴδῃ σήμερον ὁ Πρ. τὸν νῖδον 600-1;

628-32 οἶός τε καὶ πόσον ὥραϊος, *ἄνια* κατὰ πρόσωπον, τελειώς, *ἀγαθὴν* τὴν εὐγενῆ, τὴν μαρτυροῦσαν τὴν εὐγένειαν τῆς καταγωγῆς.—633-42 *τάρπησαν* ἐχόρτασαν, *λέχω κοιμίζω, *ὑπνω ὑπο* ὑπὸ τὰς πτέρυγας, περιπτύξεις τοῦ ὑπνου, *μύω* ἀμψ. κλείομαι, *χόρτος* περίβολος (hortus), *λαυκανίη* X 325.—643-8 *δέμνια* οὐδ. κλίνη, *αἶθουσα* στοὰ πρὸ τῆς εἰσόδου τοῦ μεγάρου, *ῥήγεα* (ῥέζω βάπτω) βαπτὰ, *τάπητες* ὑποστρώματα ἢ σκεπάσματα, *χλαῖναι* κουβέρται, *οὔλος* παλιὸς μέλλινος. (*λαγ-α. Ἐξο-ιον*). *ἔσασθαι* (ἐγγυμα)

διὰ τὰ σκεπασθῶσι, **δάος** οὐ. (*δαίω, δαίς*) δίς, **ἐγκονέω** μετὰ σπουδῆς διακονῶ : μετὰ σπουδῆς.—**649-55 ἐπικερτομέω** (*κέρτομος*) πειράζω, **λέξο** μεικτ. ἄορ. τοῦ *λέγεσθαι, **παρήμενοι** συνεδριάζοντες με ἐμέ, ἢ **θέμις** ὅπως εἶναι καθιερωμένον, **ἀνάβλησις** ἀναβολή.—**656-8 ἀτρεκέως** ἀκριβῶς, **κιερεῖζω** 38.—**659-67 εἰ μὲν δὴ** ἐὰν λοιπὸν ὄντως, **τάφος** κηδεῖα, **κεχαρισμένα θεῆς** ἤθελες με εὐχαριστήσῃ, **δαινῦτο** εὐκτ. τοῦ *δαίνυσθαι* λαμβάνειν τὸ περιδείπνον, **ἐπ' αὐτῷ** ἐπὶ τῶν ἐν τῇ τέφρᾳ ὄστων αὐτοῦ, πρὸς τιμὴν αὐτοῦ.—**673-6 προδόμος** ὁ χῶρος ὁ μετὰ τὴν αἴθουσαν τοῦ μεγάρου, ὁ ἀμέσως πρὸ τῆς εισόδου αὐτοῦ, **μυχῶ** ἐν τῷ βᾶθει.

628-76. 643 ἐτάροισι δι' ὧν διεβιβάσθη ἡ προσταγὴ εἰς τὰς μὴ παρούσας θεραπαίνας.—**643-50** Οἱ ξένοι συνήθως ἐκοιμῶντο ἐν τῇ αἰθούσῃ καὶ τῷ προδόμῳ πρὸ τῆς εισόδου τοῦ μεγάρου.—**663 δεδίασι** διότι, ἂν ἀπεμακρύνοντο πολὺ τῆς πόλεως, ὑπῆρχε φόβος μὴ ἐν τῇ ἀπουσίᾳ αὐτῶν προσεβάλλετο αἰφνιδίως ὑπὸ τῶν Ἀχαιῶν ἡ πόλις καὶ ἐκρυιεύετο.—**Πῶς προκαλεῖται ὁ ἀμοιβαῖος θάυμασμός τῶν δύο ἀνδρῶν ; ἡ ὄρεξις καὶ ὁ νοσταγμὸς τοῦ Πρ. τῆ μαρτυροῦσι ; ἡ παροχὴ τῆς ἀνοκωχῆς καὶ ἡ χειραψία πῶς ἐμφανίζουσι τὸν Ἀχ. ; διὰ τί ὁ Ἀχ. παρέχει ὅ,τι ὁ Ἀγ. θὰ ἐδικαιοῦτο νὰ παράσχη ; διὰ τί ὁ Ἀχ. θέλει νὰ κοιμηθῇ ὁ Πρ. ἐν τῷ προδόμῳ ; εἶναι σοβαρὰ αἱ δικαιολογίαι του ;**

677-81 ἵπποκορυστής ἄρματομάχος, **ὄρμαινω** διαλογίζομαι, **ἐκπέμπω** συνοδεύω ἔξω, **ἱερὸς ἰσχυρός**, ἀκμαῖος.—**682-8 οὐ ν.** λοιπὸν δὲν βάλλεις διόλου τὸ κακὸν με τὸν νοῦν σου, εἶσαι ὅλος ἀμέριμνος, **οἶον** πόσον γλυκὰ, πόσον ἥσυχα.—**689-91 ῥίμφα** ταχέως.—**692-7 ἔλων** ἔλαον, διάφ. τύπ. τοῦ ἡλανον.—**Διὰ τί ὁ Ἐρ. ἐπιταχύνει τὴν ἀναχώρησιν τοῦ Πρ., διὰ τί δὲν περιγράφεται διεξοδικῶς ἡ ἐπάνοδος ;**

ΠΗΓΩΝ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Ameis-Hentze-Cauer Homers Ilias Leipzig-Berlin 1913., *J. van Leeuwen* Homeri carmina Ilias Lugduni Batavorum 1912, *Leaf* The Iliad London 1900, *Pierron* L' Iliade d' Homère Paris 1883-8, **Γ. Μιστριώτου** Ὀμήρου Ἰλιάς Ἀθῆναι 1875., *Lichtenberg* Die Ägäische Kultur Leipzig 1911, **τοῦ αὐτοῦ** Haus-Dorf-Stadt Leipzig 1909, *Renè Dussaud* Les civilisations préhelléniques dans le bassin de la mer Égée Paris 1914, *Helbig* Das homerische Epos aus den Denkmä-

lern erläutert Leipzig 1887 (τοῦ ἔργου παρεσκευάζετο καὶ β' ἔκδοσις, ἣτις ἀγνοοῦμεν ἂν ἐγένετο ἤδη), *H. Luckenbach* Kunst und Geschichte, grosse Ausgabe I. Theil München-Berlin 1913, *Gercke-Norden* Einleitung in die Altertumswissenschaft Leipzig-Berlin 1910, *Poulsen* Der Orient und die frühgriechische Kunst Leipzig-Berlin 1912, *Schömann-Lipsius* Griechische Alterthümer Berlin 1897, *Beloch* Griechische Geschichte Strassburg 1912-3, *Ed. Meyer* Geschichte des Alterthums Stuttgart-Berlin 1913, *Baumgarten-Poland-Wagner* Die hellenistische Kultur Leipzig-Berlin 1905, *Forrer* Reallexikon Berlin-Stuttgart 1907, *Lübker* Reallexikon des klassischen Alterthums Leipzig-Berlin 1914, *Pauly Wissowa* ἐν τῇ Realencyclopädie, *O. Gruppe* Griechische Mythologie und Religionsgeschichte München 1906 ἐν τῇ Ἐγκυκλοπαιδίᾳ der klassischen Altertumswissenschaft τοῦ *Jwan Müller*, *Rohde* Psyche Freiburg-Leipzig 1894, *Reichel* Homerische Waffen Wien 1901, *Robert* Studien zur Ilias Berlin 1901, *Helbig* Ein homerischer Rundschild mit einem Bügel ἐν Jahreshefte des Österreichischen archäologischen Institutes Wien 1909 τ. XII. σ. 1—70, *Lippold* Griechische Schilde ἐν Münchener archäologische Studien dem Andenken Ad. Furtwänglers gewidmet σ. 401—τέλους München 1909, *Weniger* Der Schild des Achilles Berlin 1912, *Bulanda* Bogen und Pfeil bei den Völkern des Alterthums Wien-Leipzig 1913, *Noack* Homerische Paläste Leipzig 1903, *Kern* Krieg und Kult bei den Hellenen Halle 1915, *Ἄ. Σκιᾶ* Νεώτεραι ἀνασκαφαὶ ἐν τῇ παναρχαίᾳ Ἐλευσινιακῇ νεκροπόλει ἐν Ἀρχαιολ. Ἐφημερ. 1912 σ. 1 κέ., *Χ. Τσοῦντα* Μυκῆναι καὶ Μυκηναῖος Πολιτισμὸς Ἀθῆναι 1893, *Π. Καββαδίου* Προϊστορικὴ ἀρχαιολογία Ἀθ. 1900, *Ἰακ. Δραγάση* Διάλεξις ἐν τῇ Ἀρχαιολ. Ἐταιρείᾳ περὶ φρυκτωριῶν τῇ 21. Μαρτίου 1917, *W. Staïs* Collection Mycénienne du Musée National vol. II. Athènes 1915, *Kammer* Ein ästhetischer Kommentar zu Homers Ilias Paderborn 1906, *Rothe* Die Ilias als Dichtung Paderborn 1910, *Finsler* Homer Leipzig-Berlin 1908 (τοῦ ἔργου β' ἔκδοσις ἐν 1919), *Cauer* Grundfragen der Homerkritik Leipzig 1909, *Dreverup* Das fünfte Buch der Ilias Paderborn 1913, *τοῦ αὐτοῦ* Homer Mainz 1915, *Betzner* Homerische Probleme (μετ' ἐπιλόγου τῶν Ἀρισταρχείων ὑπὸ Roemer) Leipzig-Berlin

1911, *Roemer* Homerische Aufsätze Leipzig-Berlin 1914, *Bougot* Étude sur l'Iliade d' Homère Paris 1888, *Terret* Homère Paris 1899, Bréal pour mieux connaître Homère Paris 1906, *Boisacq* Dictionnaire étymologique de la langue grecque Paris-Heidelberg 1907., *Prellwitz* Etymologisches Wörterbuch der griechischen Sprache Göttingen 1905, *Autenrith-Kaegi* Wörterbuch zu den homer. Gedichten Leipzig 1908, *Harder* Schulwörterbuch zu Homers Ilias und Odyssee Leipzig 1910, *Pape* Wörterbuch der griech. Eigennamen Braunschweig 1911, **Γ. Τσερέπη** Τὰ σύνθετα τῆς ἑλλην. γλώσσης ἐν Βιβλιοθήκῃ Μαρασλῆ, **Γ. Χατζιδάκι** Ἀκαδημικά ἀναγνώσματα αὐτόθι, **Λέσσιγγ** Λαοκόων αὐτόθι, *Saint-Marc-Girardin* Μαθήματα δραματολογίας αὐτόθι.

 ΔΙΟΡΘΩΣΙΣ ΠΑΡΟΡΑΜΑΤΩΝ

Ἐν σ. 26	στ. 25	γραπτέον ἐν ἀρχῇ	ναίμεν ἀντὶ ναίειν.
Ἐν σ. 39	στ. 23	γραπτέον ἐν τέλει	
Ἐν σ. 47	στ. 7	> > > >	
Ἐν σ. 52	στ. 10	> > > >	

 ΠΙΝΑΞ ΤΩΝ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

Ο	Κείμενον	σ. 3,	Γλωσσικά—Πραγματικά—Ζητήματα	σ. 85
Π	»	σ. 7,	»	σ. 91
Ρ	»	σ. 19,	»	σ. 105
Σ	»	σ. 24,	»	σ. 109
Τ	»	σ. 39,	»	σ. 138
Χ	»	σ. 48,	»	σ. 147
Ψ	»	σ. 61,	»	σ. 161
Ω	»	σ. 68,	»	σ. 168
	Πηγῶν βιβλιογραφία			σ. 182
	Διορθώσεις παροράματων			σ. 184

Handwritten signature

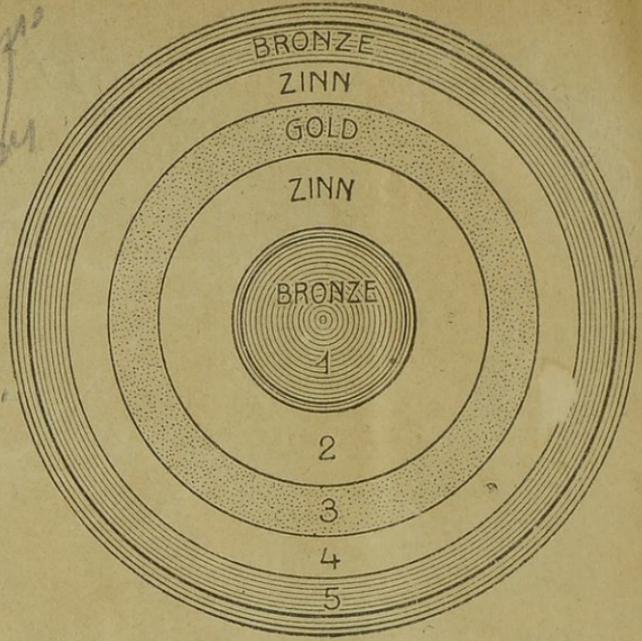

Handwritten notes:
εργασία
"εργασία
"εργασία"

Handwritten note:
Βενημερ

Handwritten note:
Whemigues

α Ορειολόχο.
 γαίτη το βιβλίο
 ούτω είναι
 17,5 γραμμ.
 μπουκαλάκι.

2

Έγώ ο Γιάννης Θέρμυς του Θω
 ρά γεννήθηκα στο χωριό Γραφί της
 Β. Ηλείου το έτος 1832. Πολλά εί-
 δαν τα φίλα μου, και ασφαλ-
 ήτως αντ' αὐτῶν μου μάθει
 εἶδα εἶναι ἀκίβητος εἶναι τῆ-
 ς μᾶς. . . ἦσαν. . . ἀλλο ἀνάμ-
 μα. Σὺν ματρὶ μὲν μου ἀνα-
 γούθησα πολλά ἐπιστολάκια
 κωνουζέμαρος, γραμματεῖς, τῶ-
 βραβίς, σταυρῶς καὶ εἶδος δει-
 σματός, βραχοδαισματος!
 Καταβάβετε εἰς αὐτὸν πόσο
 ο σαουδῆος εἶναι

Πορτογαλῶν
 ἠγάπη
 ἠγάπη
 ἠγάπη

Ἐρημοαῖος
 28-10-36

Κύριον Γράμ 13 Ηαίρου

Τυφλον Δέ Σήμερον
Παράκλητων

Ανευθας

Ανευθας

Σήμερον

Σήμερον

8.30

9.15

10.10

9.25

10.20

Ανευθας

Σήμερον

Σήμερον

8

8

Σήμερον

Σήμερον

Σήμερον

8

8

8

8

8

8

8

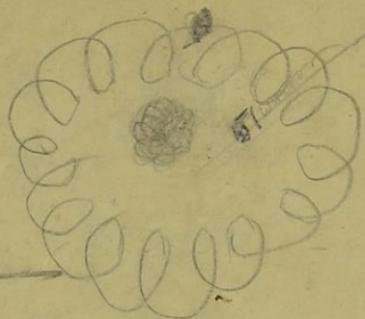
8

J.C

024000028231

Ακούε

Επιπέδου
Αξονικών

Επιπέδου

Επιπέδου

$$\frac{\sqrt{2}}{2}$$
$$\frac{\sqrt{2}}{2}$$

Επιπέδου

Επιπέδου

Επιπέδου
Αξονικών
Επιπέδου

J. O. ¹⁸¹⁵
1815

Handwritten text, possibly bleed-through from the reverse side of the page. The text is faint and difficult to decipher but appears to include the words "Handwritten" and "1815".